

AZERKES TÖRÖG ÉS KIADÓHIVATAL:

NAGYKANIZSA

SUGAR-UT 4. SZÁM

PIÓKKIADÓHIVATAL:

Kisváros-utca 3. sz. (Pischof-könyv-kereskedés), a hol hirdetések és előzetesek is felvételek.

"ZALA" Hírlapkiadó és nyomda
K. L. könyvnyomdája Sugar-ut 2.

TELEFON-SZÁMOK:

Székességi és kiadói hivatal: 79
Pischof-könyvkereskedés: 179
Nyomda: 227

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak

helyben és külföldön

Egy hóra 1.00 H
Negyedéves 3.00 H
Féléves 5.00 H
Egy év 10.00 H

postai ártételekkel

Egy hóra 1.00 H
Negyedéves 3.00 H
Féléves 5.00 H
Egy év 10.00 H

Egyes szám ára 6 fillér

Hirdetéseket és nyilatkozatokat
kérjük az érkező vasárnap
a kiadói hivatal

Válaszuton

A távoli keleten íront vesz kezébe Clío s új lapjait nyitja meg a világtörténelemnek. A hajdan világot uraló török nemzet, amelynek dicsőségét több százados tespedés után apró balkáni államok tépdestek meg, a világ színpadára lépett ismét, hogy visszaszerezze a régi lényt, a régi örökre eltemetettnek hitt hatalmat. És az egész világ szent bámulattal tekint a Boszporus felé, ahonnan a török nemzet a dicsőség új útjára indult. Azt hittük, hogy a balkáni nagy kudarcok után a bomlási folyamat végvonaglásai csupán azok a törekvések, amelyeknek célja Törökország föltámasztása érdekében a már-már elcsúszott nemzetnek legjobbjai álltak. S íme, a halódó, sőt halottnak hitt török megújulva, megizmosodva, a nemzeti erőnek, energiának és büszkeségnek teljében támadja meg ősi ellenségét, amelynek bukását, szomorú tragédiáját köszönheti. A Boszporus előtt kétségbeesett gyávassággal vesztegel az egyesült francia-angol flotta, anélkül, hogy egyetlen lépést is merészelné tenni a török birodalom fölvert testé felé. Az orosz flotta pedig drágán fizette meg első merész kísérletét, amelyre a régóta áhított szoros tulajdonába akart jutni. A megvert orosz hajóraj bordái már érzik az acélos török öklét, amely csapásait s az orosz partok dúsgazdag városait, kikötőit győzhetetlen felhordaslo-bogós csatahajók szórják a megsemmisülés gyilkos magvait. Törökország, amikor megújulását minden erejével mellénk szegődött, új világhatalmának alapjait rakta le s a kölcsönt adta csak vissza annak a szomszédnak, aki folyton megsemmisüléssel fenyegette. Ez a háború Törökországot Nyugat-Ázsia korlátlan urává fogja avatni.

A török beavatkozás kihatással lesz bizonyára a többi Balkán-állam magatartására is. Alig képzelhetjük el, hogy Románia, Bulgária és Görögország megőrizhesék semlegességüket, mert hiszen a török-orosz háború operációi érinteni fogja úgy területüket, mint érdekeiket. Kétségtelen, hogy a három semleges balkáni államot nehéz helyzet elé állította a színváltás kényszerűsége. Egyikük-másikuk sokat köszönhet az orosz protektorátusnak s hogy eddig semlegesek maradtak, az főképpen az érzelmi politikának köszönhető. Azonban meg kell állapítanunk, hogy úgy Románia, mint Bulgária és Görögország megelégtették az orosz barátságot, amely atyáskodás árva alatt burkolban vazallusává tette őket s mindig több áldozatot követelt tőlük. Bulgária már jónehány-szor nyíltan ellentétbe helyezkedett az orosz akarattal, Romániában és Görögországban pedig mindhangosabb a tiltakozás amiatt, hogy a hivatalos román és görög politikát Szentpéterváron eszálják. Az elvakult Szerbia kivételével valamennyi balkáni állam tudatára jött annak, hogy a balkáni országok függetlenségének erősítésével és területének kiterjesztésével az orosz aspiráció csak a balkáni orosz tartományok alapjait akarta lerakni. A balkáni államok már régóta leaktarták rázni magukról az orosz befolyást, amely bénító súlytal nehezedik rájuk. Az alkalom most elérkezett erre s csak az a kérdés, lesz-e erejük, bátorságuk hozzá. Reméljük, hogy terror és érzelmi politika helyett a bölcs belátás fogja a balkáni államok helyét a most folyó világháborúban megjelölni. Ettől az elhatározástól függ az ő sorsuk. Mert annyí bizonyos, hogy a világháború után olyan államokat, melyek nem rendelkeznek kellő politikai érettséggel, amelyek folyton csak a nemzetek békéjét zavarják, nem tűrünk meg a Balkánon. Ezeknek pusztulni kell úgy a térképről, mint a földről.

Diadalmas előnyomulásunk Szerbiában.

A miniszterelnökség sajtóosztálya jelenti: Csapatunk, melyek annak idején Macvába bevonulva, ott sodronyakadályokkal védett kemény erődtésekre találtak és ezeken hosszas, nehéz harcok után két nappal ezelőtt Rovojénél rést ütöttek, ma újabb, nevezetesebb eredményeket értek el, bár a szerbek kétségbeesett ellentállást fejtettek ki és noha a részben mocsaras Macva nehezen járható. A Száván és a Drinán átkelt összes csapatunk ma széles harcvonalban folytatták az előnyomulást és bevették Crnabara, Ravnopolje, Radenkovic, Slusci és Tahonovi helységeket.

Nagy győzelmet arattunk Galicziában.

A főhadiszállásról érkezett jelentés szerint Galicziában, Przemyśl alatt fényes győzelmet arattunk az oroszok fölött akiket hosszú véres csata után hatalmas területen visszanyomtunk. Így csapatunk Stary-Sambor körülyén teljes győzelmet arattak s itt most ők a helyzet urai. A nagy kudarccal végződő harcban két orosz hadosztály és egy lovas dandár szerepelt.

Törökök a világháborúban.

Budapestről táviratozzák: A török-orosz háború vasárnap nevezetesebb eseményt nem vetett fölszínre. Londonban és Párisban úgy tudják, hogy Franciaország, Anglia és Törökország közt a hadtizenet még ma megtörténik. A török hajóraj Szebasztopol előtt áll. Eddig a török hajók ötven orosz gőzöst süllyesztettek el.

Csernoviczot ostromolják az oroszok.

Az oroszok csak néhány napja üritették ki Csernovicot és vele együtt Bukovinát, a hova a mi hadaink bevonultak. A lakosságot azonban a zavaros helyzetre való tekintettel a kormány nem engedte visszatérni az oroszok által kiürített területekre. Bukovinába a helyzet azóta még komolyabbra vált. Az orosz csapatok nagy része visszatért és most keményen ostromolják Csernovicot. A mi csapatunk hősiességgel védelmezik a várost. Erről szól a főhadiszállásnak alábbi jelentése:

Csernovicot tartják csapatunk Az orosz ágyutűznek, amely főképpen a görök-keleti észak székéjére irányult, említésre méltó hatása nem volt. Höfer vezérőrnagy, a vezérkari főnök helyettese.

Elvágott kábel.

Szófiából táviratozzák: Várna és Szebasztopol között a kábelt elvagták.

Battenberget letartóztatták.

Berlinből jelentik: Battenberg herceget, aki csak most mondott le az angol flotta főparancsnokságáról, mivel német származása miatt sok tamadásnak volt kitéve, állítólag Dowerben letartóztatták és fogva tartják.

Elsüllyesztett angol cirkáló.

A La-Manche csatornán egy német tengeralattjáró ismét fényes bravurt vitt végbe. A büszke angol flotta egyik hatalmas cirkálóját küldte az Ocean megmérhetlen fenekére s ezáltal újabb nagy rémület okozott Angliában, ahol attól félnek, hogy a német flotta apránként fogja megsemmisíteni az egész angol tengeri haderőt. A miniszterelnökség sajtóosztálya ezt jelenti az angolokat ért legújabb veszteségről:

A La-Manche csatornán egy német tengeralattjáró nassad torpedó lövéssel elsüllyesztette a Hermes nevű angol cirkálót.

A BELGA harctérről.

Berlinből érkezett hivatalos jelentések szerint a diadalmas német hadműveleteknek folytatása nagy nehézségekbe ütközik. A menekülő belga csapatok az Iser-Ipres ostroma csillapjének fölnyitásával a németek előtt óriási területet bocsátottak víz alá. Így az előnyomulás csak lassan haladhat előre.

Lengyelországban.

Orosz-Lengyelországban a magyar-német osztrák csapatok befejezték az új csoportosulást s amint a főhadiszállásról jelentik, kedvezőbb hadállásban új harcokba bocsátkozunk. Már eddig is több igen heves ellenséges támadást visszavertünk s néhány orosz csapatot szétvertünk.

Csingtau ostroma.

Berlinből sürgőnyszik: A japánok, akik eddig eredménytelenül ostromolták Csingtaut illetve a harcokban a németektől nagy vereségeket szenvedtek, megkezdték az általános támadást. A német csapatok hihetetlen hősiességgel védik magukat.

Az olasz miniszterelnök.

Rómából táviratozzák: Az olasz király ismét Salandra volt miniszterelnököt birta meg a kabinetalakítással. Salandra személye garancia arra, hogy Olaszország kitart a semlegesség mellett.

Finom hárs-, akác- és vegyes Virágméz

kisebb-nagyobb mennyiségben mérsékelt ár mellett beszerezhető

Gazdasági Közvetítő Irodában

Nagykanizsán

Ugyanott vizmentes ponyvák és boros hordók minden időben kölcsön kaphatók.

HIREK

Csatadal

Egbenyuló hegyek ormán
Havas éjszakán.
Magyar baka szomorún áll
Az orosz határon.
Valahol egy kis faluban
Szomorúság járja.
Valahol egy barna lánynak
Könyes a pillája.
Az ajkáról ima rebben
Sohajok bus szárnyán.
Ott túl az orosz határon,
Puskagolyó ne találjon
Egy leányt, odakint a vártán.

— Batthyány-Strattmann herceg temetése. Batthyány Strattmann Ödön herceget, Vasvármegye örökös főispánját, Németújvár örökös urát s a nagykanizsai hitbizományok birtokosát ma délelőtti helyezik el örökös nyugalomra a németújvári vártemplomban levő családi sírboltban. Temetésén, amely nagy gyászpompa közt megy végbe, Nagykanizsa város képviselőiben Sabján Gyula dr. polgármester, Deák Péter főkapitány és Krátky István dr. főjegyző és nyolcz városi képviselő jelenik meg. A gyászszertartás első része vasárnap délután folyt le a körmeneti várkastélyban, melynek kápolnájában állították föl babér és virágerdő közt a ravatalt. A kápolnában a herceg lelkiüdvösségeért szentmiseket mondtak, délután 4 órakor pedig Mikes János gróf szombathelyi megyéspüspök a kegyuraság alá tartozó papság segédletével beszentelte a koporsót. Azután a holttestet Németújvárra szállították. Körmenetről a gyászoló közönséget különvonat szállította Németújvárra. A temetési szertartást Batthyány Vilmos gróf nyitrai megyéspüspök végzi. A temetés után a közönséget különvonat fogja Körmenetre visszazállítani, ahol az elhunyt herceg végrendeleti kívánságára halotti tort tartanak.

Batthyány Strattmann Ödön haláláról horzátartó a következő gyászjelentést adták ki: Herceg Batthyány-Strattmann Ödön mint övegy, Dr. Gróf Batthyány László és. és. k. kamarás és neje gróf Csereh Mária eszügykezes és. palotaházi fajtalemtől megörözt szívvel jelentik, hogy forrón szeretett feleségét, férjét, illetve rokonság, fennmaradó nemetújvári herceg Batthyány Strattmann Ödön ur. valóságos belső titkos tanácsos, és. és. k. kamarás, a magyar főrendiház örökös jogu tagja, Vasvármegye örökös főispánja, hitbizományi birtokos, az órasz Körönarend titkár keresztjének, a pápai Szt-Gergely-rend titkár keresztjének, a Szentis-rend keresztjének tulajdonosa, életének 88 évében, hosszak szenvedés és a halotti szentsegek ájtatos felvétele után, október hó 29-én reggel fél 3 órakor Körmenen az urban elhunyt. A megőrzött földi maradványai vasárnap november hó 1-én délután 3 órakor fogtak a körmeneti várkastélyban beszenteltetett és bétölt, november 2-án délelőtti 10 óra körül Németújváron a családi sírboltban örök nyugalomra helyezték. Az elhunyt lelki üdvéért az engedelmű szentmise áldozat november 3-án délelőtti 10 órakor fog Körmenen és az összes kegyuri templomokban az Egek Urának bemutatni.

— Halottak emlékezete. A katolikus közönség a halottak emlékeztetést tegnap ünnepelte meg kegyeletos szívvel. Az a gyászpompa azonban, amelyet az előző esztendőben fejtettek ki halottaink sírja fölött, halavágyabb volt az idén. A leikekben a kegyelet érzetét az élők iránti szeretet váltotta föl s a holtaknak szánt áldozatot számosan a nyomor enyhítésére fordították. A temetőket így is sokan látogaták. Különösen megindító volt az a gondoskodás, mely a háboru szerencsétlen áldozatainak sírjainál nyitvánult meg. A katonai hatóság az elesett hősök sírja mellé díszőrséget állított. Haláluk délelőtti a plebania templomban gyászistentiszteletet tartanak az összes elhunytak lelküdvéért.

— Halálhíradás. Dr. Csányi László, a kesztelyi gazdasági akadémia nyugalmazott igazgatója 77. éves korában Budapesten elhunyt. Halálának híre Kesztelyen nagy részvételt keltett.

— **Bírószágl-változások.** Szabokrosszky Ferenc a pécsi ítélőtábla tanácselnöke nyugalmába vonult. — **Keresszessz** József zalaegerszegi törvényszéki bírót az igazságügyminiszter Nagyszalonitára helyezte át. Helyére dr. Horváth Ferenc alsórendű albiró került.

— **Esküvő.** Zilahi Szabó János nagy birtokos október hó 6-án tartotta esküvőjét Tompa Rózsiká kasszonnyal Budapesten.

— **A népfőlkelő és ujonc harca.** Vasárnap este véres tragédia játszódott le az alsórendű vasúti állomás mellett. Egy ittas állapotban levő, duhaj legény fegyverrel támadt rá egy csendőrszolgálatot teljesítő népfőlkelőre, aki szintén fegyvert használt és agyonlőtte a támadóját. A véres eset részletei a következők: Somogyi József csendőr és Ratkovics Ferenc, csendőri szolgálatra beosztott népfőlkelőkatona vasárnap este az őrsőn azt a parancsot kapta, hogy a fél 9 órai személyvonathoz menjenek ki, nehogy a nagy tömegben elutazó ujoncok ott valami botrányt csináljanak. Amint a csendőrök a Blau fele vendéglőhöz közeledtek, egy asszony azzal állította meg őket, hogy bent a vendéglőben nagy verekedés van. A vendéglőben mintegy harminc ember — többnyire ujoncok és ezek hozzátartozói — püfölték egymást s az üvegek és sötétörök csak úgy repültek a levegőben. Mikor a két csendőr a korcsmába belépett, a verekedők egyszerre rájuk támadtak. — Ki innen! Most nincs törvény! Üssük agyon őket! Kiáltották a csendőrök felé. — A kiabálók közt a lehangosabb volt Berden István 22 éves fe sölakosi legény, aki folyton azt ordította a csendőrök felé, hogy „még mielőtt elutazik a vonattal, lendvai vért akar inni.” Somogyi csendőr a kiabáló legényt ki vezettette Ratkovicssal, ő maga pedig bent maradt a szobában, hogy rendet csinálhasson. Az utcán Berden hirtelen kést rántott és a Ratkovicsot mellbeszurta. A kés a népfőlkelőnek szerencsére csak a koponyéjéig és zubbonnyát vágta át, de sebet nem ejtett. A legény ekkor futásnak eredt s a korcsmával szemben lévő szántóföldek felé szaladt. A katona persze utána futott, hogy elfogja. A korcsmatól mintegy négy száz lépésnyire Berden egyszerre megállt és így kiáltott Ratkovics felé: — Büdös baka, most meghalsz! Ugyanekkor Berden revolverrel egy lövést tett Ratkovics felé, de a golyó nem talált. Ratkovics most célba vette fegyverével a tőle 12 lépésnyire levő legényt, és lőtt. A golyó Berdent a jobb szemé fölött találta. A legény egy jajszó nélkül holtan esett össze. A vizsgálat megállapította, hogy Ratkovics önvédelemből jogosan használta fegyverét. Berden, az áldozat, verekedő természetű, duhaj legény volt. Vasárnap a véres esetet megelőzően egész nap a korcsmákat járta s már délelőtti mindenáron verekedni akart a Lenarics-féle vendéglőben. Öreg szüleit több ízben veresre verte s számos korcsmai verekedést provokált. Berdennek ezen a héten kellett volna bevonulnia Nagykanizsára.

— **Hamis ötvenkoronások.** Az utóbbi időben a Dunántúlon hamis ötvenkoronás bankjegyek kerültek forgalomba. A hamisítványok azonban könnyen felismerhetők, mert a hamisítvány két milliméterrel nagyobb, mint az eredeti bankjegy. A papír valamivel vastagabb, érdecsbb és kevésbé rugékony. Alapszíne halványabb rózsaszínű, mint az eredetié. A képföldnyomlatu kép színe ultramarinkék. A képföldnyomlatu kevésbé élesek. Magyar oldalon 94366 számot visel, német oldalon „288 Serie” jelzésű.

— **A háboru szörhámosa.** Azt a nagy részvétet, amelyet a magyar közönség tanusít a sebesült katonák iránt, csuf szélhámosságra használta föl egy Sipos Ferenc nevű tapolcai naplopó. Sipos ugyanis néhány nap eótt azzal állított be Sörös Ferenc tihanyi jómódú gazdálkodóhoz, hogy ő sebesült katona és szabadságon van. Arra kérte a gazdát, hogy a ház körül elvégzendő munkák fejében adjon neki néhány napig ellátást. Sörös ráállt az üzletre, de vesztére. Csütörtökön reggel, amikor mezeti munkára ment, egyedül hagyta a „sebesült katonát”, aki ezt az alkalmat használta föl, hogy szállásadóját kirabolja. Kifeszítette az ablak keresszesszét, betörte az ablakot és azon keresztül bejutott a szobába, ahol a szekrényből 375 koronát magához vett s elfügg. Az álsebesültet, most a csendőrség keresi.

— **Nagy betörés.** Kesztelyről jelentik: Péntekről szombatra virradó éjjel betörték Weigacider Ferenc regedel rőtös kereskedő üzletébe. A betörést csak reggel vették észre, amikor konstataáltak, hogy a betörők kézpénzzel együtt körülbelül 16.000 korona érméket raboltak el. A nyomozást megindították, mely annyit kiderített már, hogy a betörés számai Muraszombat felé vezetnek.

— **Óriási tűzvész Zalapán.** A múlt hét pénteken óriási tűzvész pusztított Zalapán, mely az egész községet pusztulásra fenyegette. Ugy délután 2 óra tájban egyszerre kigyulladt Horváth Pál cipész pajtája. A tűz innen áterjedt az istállóra és a lakóházra is, úgy hogy rövid negyedóra múlva az egész porta lángban állott. A Horváth-portáról a tűz álcapott Beck József birónak az utca másik oldalán levő lakóházára és istállójára, majd pedig Vinczek József és Gerencsér Imre telkeire. Rövid idő alatt ezeken a portákon is minden rommá égett. A vörös-kakas itt még nem állott meg, hanem ijesztő gyorsasággal terjedt tovább házról házra. A tűzhöz kivonultak a páka, lentii és novai tűzoltók, kik a lakossággal egyetemben óriási erőfeszítéssel dolgoztak a tűz elfojtásán. Egész éjszaka tartott a tűz, sőt még szombaton délelőtti is dolgoztak a tűzoltók. Elégelt mintegy ötven épület, lakóház, pajta és istálló, azonkívül rengeteg gabona, takarmány, állat, gazdasági eszköz, élelmiszer, butor stb. A kár igen nagy. A tűz oka még ismeretlen.

— **Nagykanizsa jászolva.** Segélyezésre adakoztak: Toth Miksa 10 kor., Knortzer György havi 10 kor., Maschanczer Ignác havi 10 kor., Szendrői Károly havi 3 kor., Szász János 5 koronát, Róth Miksa havi 5 kor., Összesen 0 koronát, Weisberger Kálmán havi 10 kor., Stern József havi 3 kor., Schlesinger Mór 10 koronát, Sáfár Ödön havi 2 kor., Weiss Testvérek havi 5 kor., Hütter Lajos havi 10 kor., Hess Sándor havi 1 kor., dr. Szabady Lőrinc havi 6 kor., Kertész József havi 2 kor., Nagy Lajos havi 5 kor., Boér Gusztáv havi 5 kor., Összesen 0 koronát, Kollay Lajos havi 5 kor., Orbán István havi 2 kor., Jäger István havi 2 kor., Pósovay Béla havi 1 kor., Graditsky Nővérek havi 2 kor., Laipic Antalné havi 5 kor., Baján Ferencné havi 2 kor., Stern Davidné havi 1 kor., Szántó és Steiner havi 3 kor., Matan Ödön havi 2 kor., Vöröskereszt részére adakozott Schlesinger Mór 5 kor., Természetbeni adományokat adományozott Feldmann Józsefné 2 kor., Hadsegélyző részére adakoztak: Kodja Imre gyűjtése Tótzentmárton. Kodja Imre 2 kor., Korecky Imre 1 kor., Mettel Kálmán 2 kor., Horics Róza 1 kor.

— **A mi hőseink.** A legújabb veszteségi listában a következő 48 ik gyalogezredbeli neveket találjuk: Takács János tizedes 7. század löseb. Takács József gyalogos 6. sz. löseb, Talabér Andrá gyalogos 13. század Gelsesziget löseb, Talián István gyal. 16. száz. Komárvaros löseb, Tamán Vendel tizedes 16. század Lenti meghalt Tamás Dániel szakaszv. 6. század Csömödér meghalt. Tannai István tizedes 15-ik század Csabrendék meghalt, Tanczos Gyula gyal. 13. sz. Kustánszeg megh. Tari István gyal. 14. sz. Gyülevész meghalt Zsibek Ferenc örvezető 10. sz. Csáktornya meghalt, Zsidó József gyalogos 12. sz. Botfa löseb, Tassi István gyalogos 16. sz. Légrád meghalt, Temli József gyalogos 15. sz. Bóde löseb, Teperics József szakaszv. 14. század Becsehely löseb, Tibolt Lajos gyalogos 5. sz. Zalaszentgrót löseb, Tik László gyalogos 5. sz. Zalcslány löseb, Tislerics János szakaszvezető 12. löseb, Tkalecz János örvezető 15. század Ferencfalva löseb, Tollár György gyalogos 16. sz. Felsőpáhok löseb, Tollár József örv. 11. sz. Dióskál löseb, Tompa József örvezető 8. sz. Szepetk löseb, Tompe István gyalogos 14. sz. Kemendollár löseb, Toplák Ferenc gyalogos löseb, Toplák István gyalogos 8. sz. Zorköh za löseb, Török József gyalogos 14. sz. Siil meghalt, Török Ferenc gyalogos 14. sz. Söjtör meghalt, Török István póttart. 15. sz. Petőhenye meghalt, Tóth Sándor szakaszv.

12. sz. meghalt, Tóth Ferenc gyalogos 9. sz. Pusztamaggyrad löseb, Tóth György tizedes 5. sz. Pola meghalt, Tóth János gyalogos 9. sz. Alibánla löseb, Tóth János gyalogos 10. sz. Vöczkőnd meghalt, Tóth János gyalogos 6. sz. Nova meghalt, Tóth János póttartalek 12. sz. Nova löseb, Tóth József gyalogos 6. sz. Szentpétersvár löseb, Tóth József gyalogos 5. sz. Zalapataka löseb, Tóth József gyalogos 7. sz. Kiskomárom löseb, Tóth Károly 13. sz. Söjtör meghalt, Tóth Károly póttartalek 15. sz. Budafa meghalt, Tóth Mátys tizedes 16. sz. Fertőszéplak löseb, Tóth Mihály gyalogos 12. sz. Zalakoppány löseb, Tóth Zsigmond gyalogos 15. sz. Zalakoppány löseb, Trajhar Imre gyalogos 12. sz. löseb, Trupper András gyalogos 16. sz. Farád meghalt, Tó györgy gyalogos 15. sz. Nagypáli meghalt, Tuboly Imre gyalogos 16. sz. Szentlisló löseb, Tuboly István gyalogos 14. sz. Becsehely meghalt, Tunkart Márton gyalogos 14. sz. Lenti löseb. (Folytatjuk.)

Felolú szerkesztő:
Fischel Lajos.

Szerkesztő:
Tóth Zoltán.

Mi hir van odahaza?

A háboruban a katona barátja:

az ujság. Innen értesül arról,
hogy mi hir van odahaza?
Szinte telvidul a szíve, amikor
az otthoni eseményeket ol-
vassa. Aki harcoló hozzátar-
tozójának megakarja szerezni
ezt az örömet, fizessen elő

a

ZALÁRA

Előfizetési ára egy hónapra
1 korona 50 fillér.

A tábori posta részére pontos címhez
a név és rang mellett szükséges az ezred,
a század, az üteg, stb. megjelölése és
feltétlenül kell a tábori posta száma.

Kádár felvétetik

a szeszfinomító rt.-nál

! Nagykanizsán !

11966

■ Szenzációs ujdonság! ■

A világháboru

kézikönyve, két térképpel

Tartalomjegyzék: Az orosz aspirációk letörése. Szász-földi hadserők. Szász-földi csapatoknál rendfokozatok. Magyar ezred k. Európa szász-földi és tengeri hadereje. Anglia, Francia- és Oroszország a szász-földi seregei. A nagyhatalmak flottái. A legi flottáról. Léporok és robbanóanyagok hadi alkalmazása. Lövegek. Világ államainak fegyveres állománya. Az európai államok területe, lakossága és vasúthálózata. Mérték-összehasonlítás. Harctéri kitüntetések.

Kapható Fischel Fülöp Flia könyvkereskedésében

Ára 60 fill. :: Nagykanizsán :: Ára 60 fill.

Meghívás.

A FRANZ LAJOS ÉS FIAI GÖZMALOM ÉS VILLAMOS ÜZEM
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NAGYKANIZSA

1914. évi november 19-én délelőtt 11 órakor

tartja meg a vállalat telepén lévő igazgatósági épület tanácstermében

IV. évi rendes közgyűlését

melyre a t. c. részvényesek ezennel meghivatnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Kiküldése egy jegyzőnek a közgyűlési jegyzőkönyv vezetésére és két részvényesnek a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése, a zárszámadások és az évi mérleg előterjesztése, az igazgatóság és a felügyelőbizottság felmentése.
3. A felügyelőbizottság tiszteletdíjának megállapítása az 1913—14-iki üzletévre.
4. A tiszta nyereség felosztása feletti határozathozatal.
5. A sorsolás folytán kilépő gróf Hoyos Miksa, gróf Somssich Gyula, gróf Somssich Géza, dr. Franz Rudolf és Kirnbauer Hugó igazgatósági tagok helyett öt új igazgatósági tagnak öt évre való megválasztása.
6. Öt felügyelőbizottsági tagnak és két felügyelőbizottsági póttagnak megválasztása három évre.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Az alapszabályok 31. §-a értelmében a kilépő igazgatósági tagok újból megválaszthatók.
Az alapszabályok 19. §-a értelmében csak azon részvényesek szavazóképesek, a kik részvényeiket legkésőbb három nappal a közgyűlés megtartása előtt a vállalat pénztáránál, vagy a Dunántúli Agrárbank Részvénytársaságnál Kaposváron, vagy pedig a K. k. priv. Steiermärkische Escompte-Banknál Grácban letétbe helyezik.

Női- és leányka kabátok

legnagyobb választékban a legolcsóbban

Barta és Fürst

„ áruházban „
Első Magyar Birt. Társaság palotájában
„ szerezhető be. „

A téli háboru borzalmi ellen katonáinknak prémre van szükségük. — A kinek van küldje e címre: Hadsegélyző hivatal Budapest, Váci-utca 38. A posta ingyen szállítja.

Arvaleány,

15 éves tisztességes, egészséges, gyermektelen úri házaspárhoz kevés házi-
teendőkre kerestetik. Jó bánásmódban részesül. Bővebbet: Márk Gézané urnő-
nél, Nagykanizsán Bajza u. 3 11963

Kereskedelmi iskolában

érettségizett fiatalember

gyakornoki

állást keres. — Cím a kiadóhivatalban.

A ZALA TÁRCÁJA

Zimony

A vonat csak Zimony-Szállások nevű kis állomáshoz közlekedik. Onnét kocsival járnak be Zimonyba a katonák. Igen ám, de kocsija csak annak van, aki nagy protekcióval szerezni tud, mert a háborúba ugyszólván minden lovat elvittek. Amikor délelőtt a kisállomásra megérkezünk, a bokáig érő ragados sárban valóságos ostromot intézünk az ott álló három kocsival. De, hála a magyar vasutasok igaz tennének. De, hála a magyar vasutasok igaz emberséges érzésének, ez nem történt meg. — Sallai József vasúti felügyelőnek a zimonyi állomáson hivatalos dolga volt és hajtancon (trezina) készült befelé. Bennünket is magával vitt. Az uton, még távolról, tompa ágyudörgéseket hallottunk. A vasutasokat már egészen hidegen hagyja a háborús hangverseny. Monoton hangon kenferálják be:

— Ez a miénk volt a 232. őrház mellől

— Ez a szerbektől az Alava-hegyről.

A hajtány egy óra múlva a 232. számú őrházhoz ér. Tovább nem mehet, mert innen a zimonyi pályaudvarhoz a pályatesten menni, életveszélyes. Az már lőtvölön belül van. A szerbek az Alava-hegyen lévő figyelőállomásokról pontosan felfedezhetik a hajtányt és mivel nem tudják, vajon nem hadiszolgálatot teljesít-e, föltétlenül rálőnének. A 232. számú őrházról gyalog megyünk be Zimonyba. Már a legelső utca tele van katonákkal és a tiszt nagy mappáról tart előadást a figyelő legénységnek. Az idő délelőtt gyönyörű verőfényes volt és a katonák derült arccal hallgatták az utasításokat. Ebben az utcában megszólított bennünket egy ház előtt sétáló katonai őr:

— Át kell menni a tulsó oldalra, mert ebben az épületben ragályos betegek fekszenek.

Azután lassan bejutunk a város legelső területére. Ha nem is dörögnének az ágyuk szakadatlanul, akkor is tudnánk, hogy háborús területen vagyunk. Csaknem minden utcában katonák sorfala és nagy, fődött tréncsók lassan, de folyton mozgó tábor. Bent vagyunk azon a területen, ahol a múlt hónapban a szerbek pünkösdi királyságának nyomai láthatók. A téren, ahol a Millereum-emlék áll, nagy dörögést csaptak a szerb tisztek több zimonyi szerb leánnyal. Durrogott a pezsgős palackok, amelyek a feltört pincekből és üzletekből kerültek elő. De pár óra múlva már csak a nyomai voltak a duhajkodásnak. Amikor hírül hozták, hogy a miénk csúfosan megverték a szerbeket, a berugott tisztek sapká és kard nélkül menekültek át Belgrádba. A mulatos kedvű leányok is velük tartottak.

Az utcák sarkán, a jelző táblák fölött vakarás látható. A szerbek ugyanis nyomban új neveket pingálták az utcákra. A G'avnalica (főutca) Péter király nevét kapta, a mellette lévő pedig, amelyben a posta van, Prinz Györgye császári nevével büszkélkedett. A Háromgalamb-utca elkeresztelték Branilovich tábornok utcájának. Ezeket a föliratokat persze a miénk nyomban lekaparták.

A Laudon utcában érdekes házat találunk: Nedelkovic dr. pályaeorvos, zöld háza. A háztetőn futott be a gránát és a falakat kidőltte. Hogy le ne omoljon a járókelőkre, nagy gerendákkal támasztották alá. Nedelkovicnak az a „bűne“, hogy szerb létére nem akart a vendégzereplő belgrádi tisztekkel cimborálni. A rom. kath. templom teteje is megrongálódott. De egyébként Zimonyban igazán élénk, friss élet van. Nem igaz, hogy az utcák népteleneek, nem igaz, hogy a házak romokban hevernek. Sok félénk ember volt, aki élmeneit, de már visszajött. Az üzletek legnagyobb része nyitva van. Bondy Mátyás nagy üzlete zárva. Elegáns üvegcimtbláján goyók nyomai. A tulajdonosa Belgrádban van. A legelső napon kinevezték őt a szerbek városi tanácsosnak, de már másnap letartóztatták és Belgrádba szállították, mert jó magyarnak bizonyult. Láttuk a házat Katur polgármesteri titkárnak, akit a szerbek polgármesternek neveztek ki. Most ő is Belgrádban van. A Laudon-utca sarkán érdekes három nyelvű hirdetés olvasható. F. altábornagy arra figyelmezteti a lakosságot, hogy akinek házában fegyvert találunk, nyomban kivégezzük. Aki a bujkáló komitációnak bármit ad, vagy a katonai felszereléseket megrongálja, szintén életével lakol.

A zimonyi állomás nyújtja a háborús képek egyik legszebbikét. A szerbek vagy két napig tanyáztak itt és a szó szoros értelmében fölforgattak mindent. A nagy épület maga szintén megrongálódott, azonban nem helyrehozhatatlanul. A főnök szobájában trónolt egy szerb tábornok. Az iróasztal fölött függött Tolnáy máv. elnökhivatala nagy arcképe. A szerbek kivették a képet és a keretbe Péter király fotográfiáját helyezték. A gyorsaru postagázsi helyiségben igen szép, finom bördöndők voltak. Puskatussal verték be, szuronyal hasították föl. Gyerejátékok szanaszét hevernek. Ki tudja, melyik baba sír utánuk. A pénztárszobában lévő Werthem szekrényt

eredménytelenül fészegelték, tördelték. A benne lévő pénzhez nem juthattak.

Azonban nemcsak a vasútnál raboltak, hanem egyes magánházaknál is. Több szerb katona például bemért özvegy Hauserné gazdag volt vendéglősné házához.

— Hallottuk — mondták a vadak — hogy itt sváb tisztek laktak. Adj ide ami utánuk itt maradt.

Az éltes hölgy odaadott néhány ruha darabot. A szerbek látták, hogy fél a hölgy.

— Ne féljen — szölk — mink nem bántunk semmit, nem rabolunk mink úgy, mint a svábok. Csak egy pár emléket akarunk magunkkal vinni.

S ezzel levették özvegy Hauserné nyakáról az aranyláncot, kivették a gyémánt függőjét, lehúzták a gyűrűt. De ezek a károk megtérülnek. Ugyanis 200 gazdag szerb család ment át a menekülő sereggel Belgrádba. Ezek vagyonát az állam lefoglalja és a károkat fedezi azokból.

A töltés alatt cammogunk a 232. számú őrház felé, ahonnan majd a trezina visszavisz bennünket Zimony-Szállásokig. Már alkonyodik, de az ágyuk nem hallgatnak. Az őrház fölött hangzanak a mi ágyunk, pedig nem itt vannak. Minden csattanásra megrezzenünk és a fülünkhöz kapunk. Minden lövésnek két csattanása van: amikor elsütik igen erős és néhány másodperc múlva, amikor leesik a gránát, kissébb durran. Nagyon szépen megfigyelhetjük innen a gránátok nyomát. A szerb területen mindig más és más helyen robbant föl a löveg. Szétpuffanásakor rozsdás vöröses nagy füst oszlop csap föl, hirdelve, hogy élünk és büntetünk.

Földérítő szolgálat földön és levegőben.

A zalamegyei orosz fogoly tisztek.

Amint a Zala már említette, Zalacsányban, a vendégszerető Batthyány-kastélyban hat magyar, intelligens orosz tisztet őriznek, akik a galíciai harcokban estek fogságba. A hat tiszt között van egy vezérkari ezredes: Malejev Dimitrij, egy vezérkari százados, Weibert Róbert, 3 gyalogezredbeli százados, Lapkov Péter, Wojekov Iván, Wroblewsky Péter és egy alhadnagy, Rosow Szergej. Ez utóbbi tartalékos tiszt, sarzaja a mi tiszthelyettesünknek felel meg. A foglyok körül az ezredes külön szobát kapott egy szalónnal, a többiek párosan vannak egy-egy grófi szobában elhelyezve. Mindez az emeleten. Az őrizetükre rendelt öreg népfelkelők parancsnokának — egy kedves szimpatikus pesti ügyvéd hadnagyának szintén mellettük van a szobája. A foglyok a grófi parknak egy meghatározott részén szabadon sétálhatnak, persze népfelkelő szuronyos puskák messze csillogása mellett, egész nap együtt lehetnek, társaloghatnak, együtt ebédelhetnek a részükre berendezett külön ebédlőben.

Az ezredes részére napi 6 korona, a többi tiszt részére 4 korona van kiutalva, a miből fejenként 3 koronát fizetnek a zalacsányi kőcsinárosnak az ebédért és vacsoráért, a felesleget pedig elkölthetnek, ha volna mire.

Azért írjuk — ha volna mire, mert Batthyány Pál gróf ismert nagy szíve még az ellenséges tisztben is — ha már fogoly — igazi embertársát látja és így az ebédet és vacsorát kívül, amit felsőbb rendeltetére úgy kell hozatniok, minden — mi szemüknek szájuknak tetszik, rendelkezésre áll. Cigaretta, szivar, conac, tea, valódi orosz - pálinka, bor kártya, sakk, domino ott van előttük, élvezhetik a nemes és nagyműveltségű grófi családdal való érintkezés minden nemes örömeit, a hallban billiárdozhatnak, a parkban tenniszezhetnek — persze ha az idő engedi, délelőtt reggeli, délután osonna várja őket a grófi asztalnál.

Az ezredes korrektul beszél franciául. Az egyik százados — a vezérkari Weibert Robert. tökéletesen beszéli a német nyelvet, amit megérthetünk, ha megtudjuk, hogy Oroszország azon vidékéről való ahol sok a német, Libau környékéről. A többi tiszt csak oroszul tud, azonban a némethez sejtene valamit. Az

ezredes nagyon komoly, szomorú. Kérdésünkre a vezérkari elvilágosít bennünket, azért szomorú, mert fogságba jutásuk után néhány hétre megtörtént volna tábornoki kinevezése, ha az a ha ott nem lett volna. A többiek elég vigak, érintkezésük, a társaságban, az asztalnál való viselkedésük kifogástalan urí, látszik hogy tanult tisztek és nem közlegényből avanzsítottak fel.

Fogságba augusztus végén jutottak. Dankl hadserege fogta el őket. A legtöbbjük a 363-ik ezredből való (500 ezred van az oroszoknál).

A bámulatnak és elismerésnek kifejezésével emlékeznek meg a zsinóros ruhájú magyar katonákról, akiknél vitézket — mint mondják — nem igen láttak. A győzelemben nem igen bíznak, s csak azt hangoztatják, hogy nagy tömegük miatt őket teljesen legyőzni nem lehet. Persze egészen másként gondolkodhatnak belőlük, de azt nem merik elárulni.

Miadjárt az első nap kezükbe került egy friss német újság. Rögtön haditanácsra gyűltek össze ebédlőjükben. Képzelték, hogyan esett nekik azt olvasni, hogy Przemysł ostrománál negyven ezer orosz otthagya a fogát. Látszott rajtuk a levertség.

Két tisztiszolga van velük, mindkettő lengyel származású zsidó, nagyon csinos és intelligens arcuk; tökéletesen beszélik a német nyelvet. Ezen a réven a fogolyörzö népfelkelőkkel egészen jó barátságban élnek.

Úgy látszik az oroszok nagyon kellemes családok a magyar vendégszereteten. Nem győzik hangoztatni, hogy milyen vendégszerető ur házhoz kerültek, nem győzik köszönni a kedves és szíves fogadtatást, míg halálal tekintenek a ház nagyszonyának fenkölt jóságára, csodálják nemes szívét, a legnagyobb tisztelettel hajtják meg fejüket láttára. Jó órájuk hozta őket a vendégszeretetről híres Batthyány Pál kastélyba.

Besteledik. A foglyoknak kimenniük nem szabad. Három népfelkelő föltűzött szuronyal mogorván sétál a kastély körül. Semmi neszt nem kerül el figyelmüket. Közben a gróf titkája elsurran mellettük és az öreg bakák vigan teszik szőre a kezükbe csempészett pántlikás szivart, vagy az illatos cigarettákat.

Ruhakelmék, bársonyok, pargetok, meleg trikók, bluzok, pongyolák meglepő olcsó árban kapható

Barta és Fürst áruházában
Első Magyar Bizt. Társaság palotájában

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védőkezünk, mert kolera, vörheny, kanyaró, typhus, himó és egyéb ragályos betegségek fokozottan a hűvös levegővel lépnek fel, ezért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítőszer kézzel legyen. A jelenkor legjobb fertőtlenítő szere a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező olcsó és eredeti üvegekben 80 fillérért minden gyógyszerárban és drogeriában kapható. Hatása gyors és biztos, mert a az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiszeptikus köztérsekre (szekrére és daganatokra), kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására, nőknek altesti higiénizára, stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM-SZAPPAN

finom, gyenge piperezszappan 1 százelek lysoformot tartalmaz és antiszeptikus hatású. Alkalmazható a legkényesebb bőre, megcsemmésként is; szepíti, megpuhítja a bőrt, teszi a bőrt. Egy kisérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Darabja 1 korona

FODORMENTA-LYSOFORM

erősen antiszeptikus hatású szájviz. Szájbát rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használandó továbbá orvosi utasítás szerint torokfogó, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízbe.

Eredeti üvege 1 K 60 f.

Az összes lysoform-készítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogeriában és újabban a jobb fűszerkereskedésekben is. Kiváncra bármiknek ingyen és bérmentve megküldjük az **Egészség és fertőtlenítés** című érdekes könyvet.

Ahol Lysoform nem volna kapható, oda közvetlen is küldünk 6 korona előzetes beküldése esetén 3 üveg Lysoformot, 2 darab szappant és 1 üveg szájvizet.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára Újpesten.

Olcsó czipő vásár!

Míg a készlet tart, a legjobbnak elismert **FIDELIO** jegyű finom férfi, női és fiu cipők olcsón beszerezhetők.

Kazinczy-utca 1 sz.
Roth Laura-féle üzlet mellett.

Egy okleveles

vincellér, tíz évi gyakorlattal nagyobb uradalmakban éves állást keres
Czime: **CSIZMADIA JÓZSEF**
TEREPEZDI BÉRGAZDASÁG
u. p. Böhönye, Somogy megye.

A legjobb minőségű

holinn-eszíműk, hócipők, gamaschnik, tisztli öv és pisztolytáska, talpbetét, sarkantyúk és lábmelegítő.

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

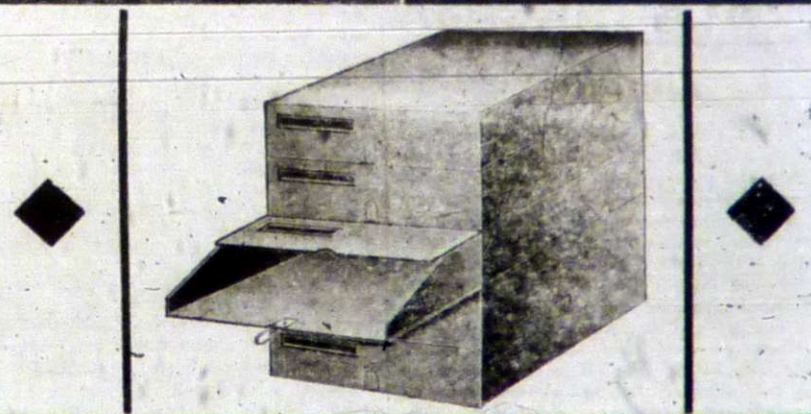
ŐSZI DIVATCIPŐK

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházában NAGYKANIZSÁN, Fő-utca
:: :: a VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

IRATOK ÉS NYOMTATVÁNYOK pormentes megőrzésére legjobb a Fischel-féle irodaszekrény!

Már eddig sok ezer darab van használatban, mert praktikus, tartós és olcsó.

A Fischel-féle irodaszekrény ár és minőség tekintetében kizár minden versenyt. Felső és alsó rész különösen erős bőrlemezről, az oldalrészek keményfából készülnek. **Tartóssága majdnem határtalan.** Borítása legfinomabb szürke felhőpapír, zárkészüléke és cinkkerete finoman nikkelrezt. **Előkelő külseje** minden irodának és raktárnak dísz. Minden szekrény elmozdíthatatlan, összerakható céljából nyomokapcsokkal ellátva. Ezen szekrényeket használják az összes községi és megyei, bírósági, pénzügyi, forgalmi és katonai hivatalok, ügyvédek és könyvtárak, intézetek, bankok, takarékpénztárak, iparosok, kereskedők és magánemberek.

1. sz. októv. levélpapírnak	16 cm. széles	30 cm. mély	6 cm. magas	K 1 40
2. „ quart	25 „ „	32 „ „	6 „ „	K 1 85
3. „ ívret, irodai alak	23 „ „	36 „ „	6 „ „	K 1 80
4. „ nagyírvet alak	28 „ „	44 „ „	6 „ „	K 2 40
5. „ nyolcszoros ívret alak	32 „ „	60 „ „	6 „ „	K 3

Kapható **Fischel Fülöp Fia** könyv- és papírkereskedésében

Telefon 179

Nagykanizsán

Telefon 179

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHVATÁL:

NAGYKANIZSA

SUGAR-UT 4. SZÁM

FŐKÖLÖMÉNYVATÁL:

Kisbánya-utca 2. sz. (Fischel-könyvkereskedés), a kiadói hirdetések és előzetesek is felvételre

„ZALA” Hirtelkiadó és nyomda
A. K. Kőnyomdája Sugár-ut 4.

TELEFON-SZÁMOK:

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 78
Főosztály: 79
Nyomda: 82

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak

hét napra havi ártól

Egy évre

Negyedévre

Félévre

Egy évre

postai ártól

Egy évre

Negyedévre

Félévre

Egy évre

Hirdetéseket és nyilatkozatokat
a kiadónál kell megbeszélni

ITÁLIA.

A Fekete-tengeren két napos heves harcok után beállt a szünet. Titokzatos, néma csönd, amilyen a nagy viharokat szokta megelőzni. A Göben, a Breszlau, a legendás híró Hamie s a török flottának sok bátor hajója azonban aligha vesztegelnek, csak hatalmas ágyúknak félelmetes hangja és újabb operációiknak híre nem jutott még el hozzánk. Törökország hirtelen elhatározással elvetette a kockát, miután kétségtelen bizonyossággal megállapította, hogy a véres játszmában a győztes csak ő lehet. Azonban mi történik a többi semleges állammal s legfőképpen Olaszországgal? Ez az a kérdés, amely legelőkeltebben foglalkoztatja most fantáziánkat. Hétfőn az a hír terjedt el nálunk, hogy Olaszország megüzente Franciaországnak a háborút. Volt dolga a szerkesztő-égi telefonnak. Sajnos, a kérdészködésekre csak cáfolattal szoríthatunk. Azonban mi jó jelnek tekintjük az ilyen híreket, ha egyelőre alaptalanoknak bizonyulnak is. A Zala egy ízben már rámutatott arra, hogy a néplelek valami csodálatos, titokzatos erővel eddig napokkal, hetekkel előbb megérezte az idő méhében vajjúdó világszenzációkat.

Azonban az ösztönszerű sejtéseken kívül kézzelfogható bizonyítékaink vannak arra, hogy Olaszország, ha valóban beavatkozna a világháborúba, — ezt szövetségesei, Németország, Magyarország és Ausztria mellett ténél Sajnos, magasabb érdekek egyelőre megtiltják, hogy a bizonyítékok a nyilvánossággal is közöltessek. De amennyit mondtunk és mondunk, azt kötelességünk volt megtenni a fölszaggott kíváncsiságnak kielégítésére, a följajzott szenvedelmeknek lecsillapítására. Meg kell mondanunk, hogy Olaszországban volt egy kis töredék, amely érzelmi hurok pöngetésével és az orosz francia, angol aranyak csöngetésével az antan mellett csinált hangulatot a gyorsan hevülő olasz közvéleményben. De amilyen gyorsan hevül az olasz, olyan gyors nála a mámorból való ébredés is. Ez a kijózanodás elsöpörte az antan barátait s megállapíthatjuk, hogy ma már csak két számottevő párt uralkodik a néphangulat fölött. Az egyik a további semlegesség föntartását kívánja, a másik a Németország melletti háborúért harcol Olaszország magatartását a nagy győzelem után megfigyünk jutalmazni. A jutalom azonban nem lesz megszégyenítő Olaszországra. Nem vérdíj lesz ez, hanem régi jogos olasz érdekek kielégítése. S a jutalmat két kézzel fogjuk osztogatni többi barátaink közt is, akiknek a száma egyre szaporodik. Külföldön már látjuk, miként végződhet a világ legnagyobb háborúja.

A török—orosz háboru

Berlinből táviratozzák: Az orosz—török konfliktus ügyében teljes a homály. A határokon állítólag már a szárazföldi harc is kitört török és orosz csapatok közt, sőt a legújabb hírek szerint Franciaország és Anglia is megüzenték volna már a háborút Törökországnak. Ez nem felel meg a valóságnak, sőt, mint a haza vona is mutatja, az antan diplomáciája még egy kétségbeesett lépést tesz Törökország leszerelésére. Ez azonban aligha sikerülhet, mert Törökország állig fegyverben várja a fejleményeket. Konstantinápolyból jelentik, hogy már a háború fővezéreit is kinevezte a szultán. A Dardanellák és Boszporus parancsnoka Torghut pasa lesz, míg a szárazföldi csapatok vezéreivé Irret és Sukri pasákat szemelték ki. Törökország nagy erélytel halad a megkezdett uton. Amint Londonból jelentik hivatalosan, a török nagykövet ultimátumot nyújtott át az angol kormánynak, amelybe a török kormány Egyiptom azonnali kiűrését követeli. A tengeri harc Törökország és Oroszország közt folyik s a legújabb harcban a török flotta elsálysztette Síman orosz cirkálót.

Az OROSZ harcterről.

Budapest, november 2. Hivatalos jelentés. Orosz-Lengyelországban a harc folyamatban van. A San melletti ütközetekben az oroszoknak különösen Rasadovnál voltak nagy veszteségeik, a ho négyszáz oroszot fogtunk el és három gépfegyvert zsákmányoltunk. Sary-Sambortól délre egyik harccsoportunk szintén négyszáz oroszot fogott el. Ezen területen és Turkától északkeletre támadásunk tovább haladt előre. Höfer.

Harcaink Boszniában.

Szerejevóól táviratozzák, hogy néhány nap múlva egyetlen ellenség sem lesz Bosznia területén. A szerb és montenegrói seregek az utóbbi napokban rengeteg veszteséget szenvedtek s a mieink a határ felé kergetik őket. — Halottakban, sebesültekben, munióiban és ágyúiban rengeteget veszített az ellenség.

Szerbia bukás előtt.

Budapestről táviratozzák, hogy a magyar hadak heves offenzívája és fényes sikerei után Szerbia sorsát megpecsételtnek tartják Oroszországban is. A szerb seregek muniója kilygott, mivel Oroszország a szállításokat kénytelen volt a Fekete-tengeri csaták miatt beszüntetni. Sabác újabb elcsélt maguk a szerb vezető körök is a szerb seregek kimerültségének és hiányos fölszerelésének tulajdonítják.

Megverjük az elleséget.

Berlinből táviratozzák: A német császár a harctéren ismét buzdító beszédet intézett katonáihoz, akiknek többek közt ezeket mondta: „Az ellenéget minden körülmények közt megverjük.”

UJABB nagy győzelmünk Szerbiában.

Hivatalos jelentés november 2-ról. Érkezett 1 óra 30 perckor: Offenzívánk a Macsván át győzelmesen halad előre. Az ellenség, amelyet megerősített állásaiból kiűztünk, eddig csupán csekély ellentállást fejtett ki. Csapán Szabács északi szegélyén voltunk kénytelenek erősen elcsúszott állásait rohammal bevenni. Magát Szabácsot is ma éjjel rohammal bevetjük. A Macsván át előnyomuló: oszlopaink a Szabács Ljesnica-vasutvonalat már átlépték. Lovasságunk az ellenség nyomában van és már foglyokat is ejtett.

Balkáni haderőnket súlyos veszteség érte. Sanchez főhadnagy, tábori pilótánk egy ellenséges lövedék, amelyről figyelőjárás is megsejtült, súlyos sebet ejtett. Rettenetes fájdalmi ellenére, végső erejének megfeszítésével sikerült a derék pilótának a gépet a még mintegy hetven kilométer távolságban fekvő repülőtérrig kormányoznia és ott simán leszállania. Sanchez főhadnagy tegnap sebeibe belehalt. Halála előtt még megkapta az ő felsége által neki távirati uton adományozott katonai érdemkeresztet.

Pottlorek, tábornaszernagy.

CSINGTAU elesett?

Tokióból érkezett jelentések szerint a japánoknak sikerült Csingtau erődöt elpusztítani. Ez a jelentés azonban nem számol be azzal, hogy az erődöt be is vették volna a japánok, tehát valószínű, hogy az erőd vitéz őrsége még tartja magát.

Az ANGOL flotta vesztesége.

Berlinből táviratozzák: Hivatalosan is megerősítik, hogy a Hermes nevű angol cirkálót egy német tengeralattjáró elűlyesztette. A német nassad teljesen sértetlen maradt.

Csernovicz mellett is győztünk.

Budapestről táviratozzák: Az oroszok néhány napon át támadólag léptek föl Csernovics ellen s a várost bombázták is. Ami csapataink hősiiesen védelmeztek a várost s miután megerősítést is kaptak, Csernovics alul visszaverték az oroszokat, akikről sok foglyot ejtettek.

Erősítik a franciák az olasz határt.

Berlinből táviratozzák azt a szenzációs hírt, hogy Franciaország az olasz határon ismét nagyobb csapatokat vont össze, illetve az itt elhelyezett helyőrségeket megszorította. Hogy Franciaország kénytelen megerősíteni az olasz határt, annak olyan intézkedések az okai, amelyek Olaszországban folytak le.

A buza ára.

Budapestről táviratozzák: A bécsi és budapesti kormányok már a közeli napokban megfogják állapítani a gabona árakat. Az előzetes anketeken akként döntöttek, hogy a buza métermázsája 37 korona lesz.

Gilbert, Mozi Királynő operet 3 felv. megjelent zeneszámai:

Potpourri K 280
Ach Amalia táncoktós a Mozi Királynőből K 270
Man lacht, man lebt man liebt Walzer a Mozi Királynőből K 280
In der Nacht, táncoktós a Mozi Királynőből K 210
Liebliche Kleine Dingerechen Marsch a Mozi Királynőből K 210
Juplala táncoktós a Mozi Királynőből K 210

Kapható Nagykanizsán

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és zeneműkereskedésben

Videkre az összeg-előzetes beküldése ellenében bérmentve küldöm meg.

HIRES

Bucsu.

Lehesült a sereg... Csillognak a szemek...
Minden magyar fű tüzzel van tele...
„Isten veled anyám! Fű a bucsuzás...
Dicsőséggel járok... vagy többé nem látsz...”

„Szabadságot hozunk neked, kedves hazám,
Dicsőséget, büszkeséget neked kedves anyám,
Forró, hű szívetem kíméltéim neked,
Gondolj rám, maradj hű, a jó Isten veled...”

Még egy pár bucsucuk, visszafótt könnyek,
Melyek rég készültek, lassan előtörnek...
Kendőbogatás... És porlevegő támad...
Eltűnik szem elől a kis magyar század.

Az utolsó édes, bus anyai csókban,
Megerzitek hősök, mennyi büszkeség van.
Mutassátok meg hát, hogy magyarok vagytok,
A hazáért mátkát, anyát lithon hagytok.

H. M.

Batthyány Strattmann-temetése

Batthyány Strattmann Ödön herceget tegnap délelőtt fél tíz órákor helyezték örök nyugalomra a németújvári családi sírboltban. A temetési szertartást nagy gyászpompa közt Mikes gróf szombathelyi püspök végezte. A temetési szertartáson a Batthyány hercegi családdal rokon mánásfamiakon kívül előkelő, nagyszámú közönség vett részt.

— **Levelek a harctérről** Kovács Elemér, a 6-ik számú nehéz ágyúosztály 2. ik ütegének hős parancsnoka, akinek egyik érdekes levelét csak nemrég közölte a Zala, a legújabb harcokról ezt a tudósítást küldte haza édesatyjának, Kovács Gyula útfőltáblai brónak: Egy hónapig meneteltünk esőben, sárban és velőig ható hidegben. Az első két hétben úgy szőlőn nem volt éjjeli nyugvásunk, vagy ha igen, csak 2-3 óra hossza napokint. Lehet őlt volt a végtelen menetelés és az

első híven követett bennünket. Nehéz ágyúinkkal sokszor árkon-bokron, szántóföldeken keresztül mentünk tengelyig erő járban. Volt nap, amikor szakadatlan napi menetelés után csak 5-6 kilométernyi utat tettünk meg. A városok, amelyekben áthaladtunk, mindenütt üresek voltak. Síralmas látvány volt ez. Itt most már egy hete tartó útközetbe bocsátkoztunk és az éj megkönnyít rajtunk, napfényrel, egy kis meleggel áldva meg bennünket. Másiknapban a jó kedvünk kilógatott és a legrosszabb időben is ki ki tör belőlünk. A srappellel nem igen törődünk, de a nehéz ágyúk ekrazit-gránátja megrendíti a legerősebb szervezetet is. Egy generális azt mondta róluk: „Ez ellen nem ér semmit a bátorság”.

— **A szepetneki lakólagyerekek** szép tanujelét adták hazafiasságuknak. Össznapénpénzükből kis summát gyűjtöttek össze, amelyet Tóth Albert tanító közbejöttével tegnap nyújtották át a sebesült katonák segélyezésére Csányi tanácsosnak. A derék tanító ugyanakkor nagyobb mennyiségű gyümölcsöt adott át a katonák részére. Az átadás ünnepélyes formák közt folyt le. A szepetneki diákok elénekelték a Hymnuszt.

— **Karácsonyra otthon leszünk** A mi katonáink a harctéren nagyon bizakodnak, hogy ha levélhullásra nem is, de karácsonyra hazakerülnek az édes otthonba. Günsberger József földink írta haza családjához, hogy: „karácsonykor mindannyian otthon leszünk”. Levele további részében érdekes leírását adja annak, hogy a magyar katonák az orosz harctéren miként lóttek le egy francia aeroplánt, amelynek pilótája Poincaré elnök üzenetét vitte a musaka cárhoz. Günsberger még azt is tudni véli, hogy mi volt az üzenetben. A francia köztársaság elnöke föléltította Miklós cárt, hogy melibb kössön békét a magyarokkal és németekkel. Ha ez igaz, kár volt lelőni azt a fránya francia röpülőgépet. Hátha hajlott volna a musaka cár a francia elnök tanácsára. Különben úgy a derék Günsbergernek, mint a többi harcoló fiainknak szívünk mélyéből kívánjuk, hogy a karácsony lithon találja őket.

— **Behívott 37-42 éves népfölke-**
16k. Szentestől jelentik: Szentest város katonai-
ügyosztálya hirdményben hívta fel az 1877.,
1876., 1875., 1874., 1873. és 1872. évben szü-
letett katonailag ki nem képezett népfölkelő-
kötelességeket, tehát a most 37, 38, 39, 40,
41 és 42 éves népfölkelőket, hogy a városi
katonai-ügyosztálynál október hó 20-ától bezáró-
lag ldgkésőbb november 2-ik napjáig, azaz
hétfőig a hivatalos órák alatt jelentkezzenek
az összeírásra leendő fölvétel végett. Jelent-
kezni kell foglalkozásra, családi és vagyoni vi-
szonyokra való tekintet nélkül minden olyan
fenti korosztálybelinek, aki nem volt katoná,
vagy ha besoroztatott is, de katonailag nem
képzetteti ki. Hír szerint a behívottakat első-
sorban katonai munkák végzésére alkalmazzák.

— **Gyermekek felruházása.** Tegnap nagy öröm virradt a nagykanizsai szegény családokra. A kormány atyai gondoskodása az állami gyermekmenhely utján közel háromszáz gyermeket látott el jó meleg téli ruhával. A gyerekeket tetőtől talpig fölruházták.

— **Meghívás.** A nagykanizsai első temetkezési egylet folyó évi november hó 3-án 9 órákor az elhalt tagok lelkiüdvéért gyászmise lesz, melyre a tisztelt tagokat tisztelettel meghívja az elnökség.

— **A „Népiroda” munkái** szerethet: 1 bognárnak 10 cipésznek, 2 gyerekleánynak, 1 kádárnak, 3 kocsisnak, 10 mezőgazdasági munkásnak, 5 molárnak, 1 szakácsnőnek, 1 tanuló leánynak. A „Népiroda” munkái keres: 4 ács, 5 cipész, 2 festő, 1 gardatist, 2 gyerekleány, 6 háztiszt, 10 irodai és ker alkalmazott, 2 kártyista, 4 kovács, 1 kőfaragó, 18 kőműves, 1 könyvkötő, 1 kocsis, 13 különféle, 13 lakatos, 1 majorgarda, 5 mezőgazdasági munkás, 12 mosónő, 12 mindenese, 20 napszámos, 9 napszámosnő, 4 szabó, 23 varrónő, 2 szakkvarrónő, 40 takarítónő. Sürgősen felkérjük a t. munkaadókat, hogy munkásszükségletüket a Népirodával tudassák.

— **Gyásztisztáztat.** A nagykanizsai Emberbarát Temetkezési Egyesület értesíti t. tagjait, hogy elhunytjainak lelki üdvéért e hó 4-én, szerdán a felső templomban, reggel 8 órákor kezdődő gyászmisének mondat.

Hajómenetrend a Balatonon.

Folyó évi november 1-től a hajózás beszüntetéseig Balatonboglár és Révfölöp között a következő hajómenetrend lesz: Balatonboglárról Révfölöpre indul mindennap délelőtt 11 óra 45 perckor és délután 4 óra 20 perckor. Révfölöpről Balatonboglárra indul délelőtt 10 óra 35 perckor és délután 3 órákor. Ézenkívül csak november hónapban minden csütörtökön és vasárnap Révfölöpről Badacsonyba indul délután 12 óra 30 perckor. Badacsonyból Révfölöpre indul ugyanezen napokon délután 2 órákor.

— **A Schapirograph** a legjobb sokszorosító készülék, melyet mindennemű nyomtatványt, valamint leveleket, okmányokat, rajzokat, hangjegyeket, terveket stb. fekete és színes nyomtatban sokszorosíthatunk. 15 perc alatt 150 kifogástalan tiszta másolatot készíthet. Gépirás után a Schapirograph segítségével 50 példányt is többször készíthetünk. A Schapirograph készülék teljes felszereléssel árai a következők:

1 számú levelező alakhoz 10x15 cm. darabja K 2
2 számú írvet vagy 4 alakhoz 22x33 cm. drb. K 84
3 számú dupla írvet vagy dupla 4-es alakhoz 35x48 cm. darabja K 60.
4 számú különös alakú 40x50 cm. darabja K 80
5 számú különös alakú 52x60 cm. darabja K 100

A Schapirograph készülék Nagykanizsán egyedül Fischel Fülöp Fia cégnél kapható. Érdeklődők megtekinthetik vételkötelezettség nélkül.

— **A mi hőseink.** A legújabb veszteségi listában a következő 48 ik gyalogezredbeli neveket találjuk: Turk Mihály gyalogos 12. sz. Csáktornya löse, Turk István övezető 11. sz. Bányavár löse, Tüskés Sándor gyalogos 5. sz. Nagykanizsa löse, Udvari Ernő tizedes 14. sz. Csáford löse, Wabecz György gyalogos 6. sz. Csáktornya löse, Vajda József gyalogos 12. sz. Csabrendek löse, Wajmár József póttartalékos 15. Tapolca löse, Varga János gyalogos 16. sz. Padár meghalt, Varga Ernő gyalogos 8. sz. Nagygörbő löse, Varga József gyalogos 5. sz. Sümegprága löse, Varga József 12. sz. Pacsa löse, Varga Lőrinc tizedes 12. sz. Kékkut meghalt, Varga Mihály gyalogos 10. sz. Ligetvár meghalt, Varga Pál szakaszvezető 16. sz. Kotor meghalt, Varga István gyalogos 8. sz. Tekenye löse, Varga István tizedes címzetes szakaszv. 14. sz. Nova meghalt, Varga-Vendel gyalogos 16. sz. Csentevölgy meghalt, Varovics Tamás gyalogos 14. sz. Alsópálfa löse, Varró György póttart. 10. sz. Kiskomárom löse, Vas János törzsovezető 10. sz. Balatine löse, Vas János gyalogos 13. sz. Nemesnép löse, Vecskó Sándor gyalogos 10. sz. Zalaegerszeg meghalt, Vég Ferenc kőrös 16. sz. Zalaapát löse, Vég György póttart. 13. sz. Boncodföld löse, Vég

Vég József gyalogos 5. sz. Szécsényi löse, Veitai Ernő gyalogos 16. sz. Keszthely löse, Vella Mihály póttart. 16. sz. Lesencenémefalu löse, Viczai János gyalogos 8. sz. meghalt, Vig József övezető 14. sz. Petrivente meghalt, Villa József dobos 15. sz. Lesencenémefalu meghalt, Vince János övezető 5. sz. Balatonfüred löse, Vipler János gyalogos 18. sz. Vallus löse, Vlah György gyalogos 8. sz. Csáktornya meghalt, Vokovics István gyalogos 6. sz. Nagykanizsa löse, Völker István szakaszv. 8. sz. Zalaegerszeg löse, Vörös József gyalogos 12. sz. Keszthely löse, Vörös József tizedes 6. sz. Nemesdörömi meghalt, Vörös Rudolf övezető 14. sz. Lesencenémefalu löse, Vörös Valentin póttart. 10. sz. Lesencenémefalu löse, Vörös Durga István szakaszv. 15. sz. Csapt löse, Vorancsics Ferenc szakaszv. 15. sz. Bottornya löse, Vranecz Ferenc gyalogos 14. sz. Muraszentmária löse, Vuk István gyalogos 8. sz. Csáktornya löse, Weber Fülöp gyalogos 16. sz. Söjtör löse, Weltner Kálmán szakaszv. 6. sz. Söjtör löse, Zadravecz Lőrinc gyalogos 14. sz. Muraszentkeresztúr löse, Zrínyi István gyalogos 10. sz. Lentiapólna meghalt, Zsális István gyalogos 14. sz. Kisapátina löse, Zsele-nicz Vince tizedes 13. sz. Alsópátfalu meghalt, Zserjár Ignác övezető dobos 14. sz. Jánosfalva löse, Zerényi János gyalogos 16. század Egereg löse. (Folytatjuk)

— Jó szöveg, sok és szép illusztráció, amit az „Ország-Világ” e heti száma nyújt olvasóinak. Kedves közönsége érdeklődését ebben tartani és azt meg is érdemelni, ezt a régi, pompás kiállítású szepirodalmi képes lapunk mindig szem előtt tartotta. Mert mindig érdekes, ez a kulcsa nagy elterjedtségének. — Érdekesebb cikkei: A király a néphez. Onkentes apolónk felavatása. Császárváras. Halottak napján. Egy biliárdparti. Csak mostan az egyszer. Pékek egy kisvárosi pályaudvarról. A hatodik óceán meghódítása. Reggel a kórházban. Cikkeket írtak: dr. Varsdy Antal és dr. Falk Zsigmond kivül, Mátrai F. Béla, Kisteleki Károly, Pöllich Nándor, Szabó S. Zsigmond, Minkó Erzsébet, Stark (Lantos) József, Balagi Ernő stb. Illusztrációk közül a következőket soroljuk föl: — Onkentes apolónk felavatása. Onkentes apolónk diplomát kapnak, dr. Lévy József és dr. Stein Fülöp. Hein József tanár két kütűnő rajza Sárka, Bözike. A pécsi betegnyugvó állomás sebesültjei és apolóni. A hadseregély hivatals. működéséről nyolc kép Képviseletéi irodá. A Szivar és cigarettá a katonáknak. Nagy munkaterem. Akik a meleg alsóruhát csinálják a katonáknak. A napi pésta feldolgozása. A napi pésta feldolgozó. Ágyamú rendezés. Liedt Marcella és tábor-kara. Haderők flottájának hajói a Körös. A Szamos. A Maros. az elűltétt Temes testvérhajói. egy torpedóhajó. Szőlési Aladár a harctéren. Egy kaszamatahajók személyzete. Egy 48 tonnás. Az Erzherrg Rudalf. Graf Zeppelin Ferdinand. Zeppelin hajó. Angel léghajó hangár Sárkánylegyőmb. Kress léghajója. Az oroszok kiverése a Kárpátozból. Ahol az oroszok jártak. — Rendes rovatok Hírek, Irodalom, stb. — Az Ország-Világ előfizetési ára egy évre 16 K, diszpendány 50 K. Szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest. V. Ho d-utca 7. szám.

Kádár felvétetik

a szeszfinomító pl.-nál

! Nagykanizsán !

11966

SZILVÁT

frissen szedve vagy már
régebben leszedett

hordóban

bármily mennyiségben veszek

Reich Samu, Király-ut.

Mi hír van odahaza?

A háboruban

a katona barátja:

az ujság. Innen értesül arról, hogy mi hír van odahaza? Szinte felvidul a szíve, amikor az otthoni eseményeket olvassa. Aki harcoló hozzátartozójának megakarja szerezni ezt az örömet, fizessen elő

ZALÁRA

Előfizetési ára egy hónapra
1 korona 50 fillér.

A tábori posta részére pontos címhez a név és rang mellett szükséges az ezred, a század, az utáng, stb. megjelölése és feltétlenül kell a tábori posta száma.

Mindenféle fajbaromfi

ugymint:

emdeni lúdek (gunarak és tojók), pekingi kacskák (gacser és tojók), sárga orpington (kakasok és jerecek) jutányosan kaphatók: Mráz Kálmán Nagykanizsa, Csongory-utca 63.

és Mráz György püspök, Bőharyán, u. p. Nigrodmevgyer

többszörösen kiűsített fajbaromfi-tenyésztésben.

Minden egyes állat kiűsítési rémek példány!

Szerkesztői üzenet.

B. Oroszországban levő hadifogoly rokon részére igenis küldhet csomagot, levelet, sürgönyt, pénzt. Küldeményet nem kell semleges államokon keresztül juttatni Oroszországba, hanem vegye igénybe a közös központi tudakozódó, hadifoglyokat és internáltakat segítő és rokon fölvilágosítást adó iroda (Gemeinsame Zentralnachwehureau, Hilfs- und Amkunftsstelle für Kriegsgefangene und Internierte: Wien, I. Jasomirgottstrasse 6) szolgálatait, amelyek ingyenesek. Lghelyesebb, ha közvetlenül ezen irodánál tudakozódik, ahonnan szívesen és ingyen értesítik, hogy az illető hadifogoly jelenleg hol van internálva és lehet-e neki az iroda útján valamit küldeni. Ez az iroda tudvalevőleg a nemzetközi egyezmény értelmében rendszeres összeköttetést tart fön az ellenséges államokkal.

Felolós szerkesztő:
Fischel Lajos.

Szerkesztő:
Tóth Zoltán.

Szenzációs ujdonság!

A világháború

kézikönyve, két térképpel

Tartalomjegyzék: Az orosz aspirációk letörése. Szászöldi hadsereg. Szászöldi csapatok. Szászöldi hadsereg. Magyar szászöldi. Európa szászöldi és tengeri hadereje. Anglia, Francia és Oroszország és szászöldi seregei. A nagyhatalmak flottái. A légi flottáról. Lőporok és robbanóanyagok hadi alkalmazása. Lövegek. Világ államainak fegyveres állománya. Az európai államok területe, lakossága és vasúthálózata. Mertei-összehasonlítás. Harctéri kiűsítések.

Kapható Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében

Ára 60 fill. ::: Nagykanizsán ::: Ára 60 fill.

Meghívás.

A FRANZ LAJOS ÉS FIAI GÖZMALOM ÉS VILLAMOS ÜZEM RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NAGYKANIZSA

1914. évi november 19-én délelőtt 11 órakor

tartja meg a vállalat telephén lévő igazgatósági épület tanácstermében

IV. évi rendes közgyűlését

melyre a t. c. részvényesek ezennel meghívattak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Kiküldése egy jegyzőnek a közgyűlési jegyzőkönyv vezetésére és két részvényesnek a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése, a zárszámadások és az évi mérleg előterjesztése, az igazgatóság és a felügyelőbizottság felmentése.
3. A felügyelőbizottság tiszteletdíjának megállapítása az 1913-14-iki üzletévre.
4. A tiszta nyereség felosztása feletti határozathozatal.
5. A szavazás folytán kilépő gróf Hoyos Miksa, gróf Somssich Gyula, gróf Somssich Géza, dr. Franz Rudolf és Kirnbauer Hugó igazgatósági tagok helyett öt új igazgatósági tagnak öt évre való megválasztása.
6. Öt felügyelőbizottsági tagnak és két felügyelőbizottsági póttagnak megválasztása három évre.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Az alapszabályok 31. §-a értelmében a kilépő igazgatósági tagok újból megválaszthatók.
Az alapszabályok 19. §-a értelmében csak azon részvényesek szavazóképesek, a kik részvényeiket legkésőbb három nappal a közgyűlés megtartása előtt a vállalat pénztáránál, vagy a Dunántúli Agrárbank Részvénytársaságnál Kaposváron, vagy pedig a K. k. priv. Steiermärkische Escompte-Banknál Grácban letétbe helyezik.

Ruhakelmék, bársonyok, pargetok, meleg trikók, bluzok, pongyolák meglepő **olesó árban** kapható

Barta és Fürst ruházában
Első Magyar Birt. Társaság palotájában

Kereskedelmi iskolában

érettségizett fiatalember

gyakornoki

állást keres. — Cím a kiadóhivatalban.

A téli háború borzalmait ellen katonáinknak prémre van szükségük. — A kinek van küldje e címre: Hadsegélyző hivatal Budapest, Váci utca 38. A posta ingyen szállítja.

Női- és teányka kabátok

legnagyobb választékban a legolcsóbban

Barta és Fürst

ruházában
Első Magyar Birt. Társaság palotájában
szerezhető be.

A ZALA TÁRCÁJA

Délmagyarország tüzfölőjén.

Fehértemplom pénteken este.

Az ország déli részén folyó csatározások szomorú híreivel már otthon állomáson találkoztam, amikor vonatra szálltam, amikor elindultam, hogy végig barangoljam ama területet, amelyeken most a friss vér harmatja az őszi dör. Ma reggel sebesült csoport haladt át az állomáson. Egyiket ketten vitték a vállukon, a másikat pedig nehéz munkák segítettek tovább.

Vajon eljuthatok-e az izgalmas ügyfeleimhez, vajon nem fog-e megállítani valamelyik derek szakállas népfőlkész mellemnek szögezett szurony? Ezekre a kérdésekre néhány órával később valóban lekötőző szívélyességgel felelt meg Temesváron Joánovich Sándor főispán, Temesmegye kormánybiztosa, akitől azt kértem: lehet-e reményem, hogy akadálytalanul járhatom végig a kisebb nagyobb csatározásai területén? A kormánybiztoság titkári szobájában a legközelebbi tárgyalást láttam előkészítve. A háború és a hősiesség mellett szürke pamut-csomagok. A másik szobában egy asztalán szerb hűségüdvözlő tőrrel hűségüdvözlő alkalmával elfedett írtok, — nyomtatványok, többek között olyan képes lap, amely Putnik vajdát ábrázolja teljes katonai díszben. E levelezőlapok feladása óta elfelt vagy két hét. Hol van már azóta Putnik vajdája és aki a lapot kapta?

Joánovich kormánybiztos tegnap tért haza délvidéki autójáról. A veszélyeztetett pontokat sora megleltette és így a nála történt látogatásom különösen érdekes adatok birtokába juttattam. A kormánybiztossal való beszélgetésem a következő tényekhez segített:

A délvidék egyes városában és községeiben állandóan folynak ágyúharok mindkét félről. Bács, Kerekecs, Orsova ellen újabb

támadásokat intéztek a szerbek, anélkül azonban, hogy komoly eredményeket értek volna el.

Az elmenekült lakosság lassankint mindenfelé visszatér kivéve azokat, akiknek házai a közvetlenül veszélyeztetett területeken vannak. Érdekes különben, hogy Tisza István gróf miniszterelnök leiratot intézett a kormánybiztoshoz és közölte vele, hogy a Duna mentén lévő községekben egyáltalán nincs veszély. A Száván áttörő bandák nem a rendes szerb hadseregből valók, mert Petár király armádiáját lekötve tartják Szerbia belsejében mélyen bentjáró csapatok. A Dunán nem jöhetnek át a szerbek, erre már csak gondolni se lehet írja a miniszterelnök. — Megtudtam még, hogy a Duna vonala a mi oldalunkon oly nagyszerű védőművekkel van felszerelve, hogy az esetleg áttörő ellenség az utolsó emberig elpusztulna itt.

A kormánybiztos azután biztosított róla, hogy az általa megjelölt helyeken szeszadon mozoghatok és nehogy bántódásom legyen, ellátott okmányokkal, ajánló levelekkel.

Délután megindultam Bázias felé, ahol már augusztus óta úgyszólván hetek óta megismétlődnek támadó kísérletek, azonban tűzsegünk fölényesen semmisítette meg a Duna túlsó parján jelentkező ellenséget. A vonat csak Fehértemplomig közlekedik, amely tizenhat kilométernyire van Báziasról. Este hét órakor ért vonatom Fehértemplomba. Az állomáson úgyszólván minden második ember mellé jut egy szurony és a katonák gyanús tekintettel fürkészik a kifelé tolongók szavait. Mindenkinek gyanus most, aki el. A mások élénk városka most kihalt, kongának az utcák. A férfiak a kórházban vannak, — itt is megölt minden kórház. A rettenetesen hideg vonatban azérzett influenzám ellen gyógyszerért megyek a főúji patikába. Felnyc és már zarnak.

— De az oldak, — mondom.
— Muszáj. A rendőrkapitány megparancsolta, hogy este nyolc óra után lélek se legyen az utcákon lit mindenki azót fogadj, esendőknek muszáj lenni.

Es csakugyan, este nyolc óra után először nem mutatkozik a fő úton levő szálloda

környékén. Kineztek az ablakon. Temetői csönd kóroty. Az októberi szél kergeti a vörös leveleket a síma aszfalton. És Báziasról idehalajtszik az ágyuk tompa ordítása. Ezt már nem illja be már a rendőrkapitány ur?

Bázias, szombaton délen

Csuf, hideg őszi eső szitált, amikor ma hajnalban kocsin utnak indultam Bázias felé. Az országuton piros lábszárvédős szerbek és kék ködmönös magyarok igyekeztek Fehértemplom felé, ki kocsin, ki gyalog. Az uti fogat mindéggyiknek föltűnt és a szerbek félelemmel vegyes alattomos kíváncsisággal piszkoltak felém. Milyen más a magyar paraszt nyílt, egyenes tekintete. Az első falu, a szép magyar nevű, de szerb ajkú Varázsliget, amely varázsszónak igazán nem mondható. A házak meszeletlen, vakolatlan vörös kötőmög. Azután Nérásólmost találom az egyre dühösebben zuhogó esőben. A zöld vízű Néra patak deszka hidjánál találom az első szuronyos őrt, aki megállít.

— Igazolványt! kiáljt.
— Itt a kormánybiztos!
— Az is jó lesz, — mondja s miközben a peosétet tanulmányozza, mosolyogva szól: De azért szivesebben lennék otthon Kiskunfelegyházán; mert nehezebb dolog ez kérem, mint őt követéltárást végig csinálni.

Tovább. A Dunát jelző tőpze lüszek között nagy csomó szépen hízott sertés, bárány, meg tehen legelészet békésen. Az örök egy vastag és élő fa törzséből vajt nagy üregben pipárog és isteni nyugalommal nézi a rogyos teketé felhőket.

Hét óra már elmúlt, hogy a báziasai háztárhoz értünk. Itt csap meg először a háború szele, amely egész csomó békés polgárt sodort ki nyugott otthonából. Egyre sürűbben találkozik menekülő parancs családokkal; né melyek egész lakásfelvételüket — a festett komót szekrényektől az utolsó mosogatórongyig — mindent magukkal cipeltek. Mások viszont megelégedtek azszal, hogy magment hűtők kukoricsjukat, húsa állományukat és azt helyezték el Fehértemplomban. Átután begör

dült a bérkocsi a Málá Vlagorja hegycsucs lábánál elterülő kis Bázias egyetlen utcájába. Innen már látni az émeletes, egykor csinos állomásépület elpusztított kormos tetőzetét. A fekete betűk az állomás honlókzán messze rikítanak: Bázias.

Bázias! Junius huszonkilencedikén voltam itt legutóbb, hogy gőzhajón tegyem meg az utat a híres Kazán szoroson végig Orsovára. Talán épen abban az órában terítette le a szerb golyó Ferenc Ferdinándot, amikor a hajó valamelyik szerb állomáson kötött ki s talán az a piros képű hajóskapitány volt a háború első halottja, aki akkor a gőzhajónkat irányította az örvényes Dunán. És azon a helyen, ahol a pompázó nyár szépségeinek örövendhettem, ma szerb gránátok nyomait kutatom. A Duna túlsó oldalán a szép csengésű Gorica nevű hely mögött van a szerb gránátok és srappellek tüzének, amely megremítette a báziasai lakosságot. Azonnal konstatálni kell azonban, hogy a félelemre koránt sincs olyan ok, mint otthon hiszik.

— Bázias romokban hever, — hallatszik olykor olykor otthon s a hírt szélsébeben tovább adják. Pedig nincs így. Bázias mintegy kétszáz főnyi lakossága nem azért távozott, mert az összes házak elégték volna, hanem mivel itt állandó a nyugtalanság. A polgári lakosságból most már csak nyolcan vannak itt s kívülük katonák, csendőrök, pénzügyőrök tartózkodnak a községben. A csendőrség parancsnoka egy csendőrlőhadnagy, aki a nagyváradi csendőrszkola tanára békéidőben. — M. a katonaság parancsnoka, budapesti tanár. Igen nehéz szolgálatot teljesít az itt őrszolgálaton levő legyveres erő. Eltekintve, hogy az életük állandóan veszélyben van maga a szolgálat igen komplikált. A tiszteknek rövid időközben ellenőrizniük kell az őrszemeket. Nappal ha mozognak mindig számíthatnak arra, hogy rájuk eresztik a srappell esőt, éjjel pedig vakdátárban botorkálnak vázban, pécelyében. A csendőrlőhadnagy a mozgósítás ideje óta van itt és szinte elfeledte már, hogy milyen lehet a város? (Vége hár.)

Az Osztonde partján harcoló német csapatok.

Magyar katonák Szibériában.

Kümmert János, cs. és kir. százados szeptember elején orosz fogságba jutott. Fogásából csakhamar értesítést tudott küldeni aggódó feleségének amely most érkezett meg tőle. Ezt a levelet Nyugat-Szibériában, Kourgan városából írta a százados és örömmel állapítható meg, hogy az oroszok hadifoglyakkal emberségesen bántak. Az érdekes levél ezeket mondja!

— Szeptember hetedikén kerültem az oroszok fogságába. Magam tizenegy emberrel álltam szemben négy orosz ágyúval és egy e-kadron orosz huszársággal, igazán isten csodája volt, hogy nem sebesültem meg. Elfogtak és azonnal tovább szállítottak Oroszország belsejébe. Mikor az oroszok foglya lettem, ruhámon kívül nem volt nálam egyáltalán semmi, még felsőkabát sem, képzelheted tehát, milyen nélkülözéseknek voltam kitéve. — Borzasztó időt éltem át, há! Istennek, most már tul vagyok rajta és egészen jól érzem magam. — Szibériába szállítottak egy fogolytranszporttal. Az ut odáig huszonegy napig tartott. Hat napig gyalog meneteltünk, az ut további részét pedig tizenöt napon át vonaton tettük meg. A hosszú ut után megérkeztünk ide, Kourganba, ahol iszonyatosan hideg van, állandóan harmincöt-negyven fok a hőmérséklet nulla alatt. Tökéletesen egészséges vagyok és semmi bajom sincs. Az oroszok bánásmódjával nagyon meg vagyok elégedve és egyáltalán nincs okom panaszra. Egy cserédes a parancsnokunk itt rendkívül szíves, kedves ember, aki mindent megtesz, hogy kellemesebbé tegye ittélünk. Huszonöt társammal lakom egy óriási színházteremben, nagyon kényelmesen, közösen étkezünk. — Hihetetlen drágaság van. Minden tiszt felügyelete alatt kétszáz katona áll, akiket kötelese-günk rendben és fegyelemben tartani. Ismétlem, teljesen egészséges vagyok és jól érzem magam.

Szeptember 28-án adta fel a százados ezt a levelet s épen egy hónapig tartott, amíg megérkezett Kourganból Pétervárra, innen Svédországba, majd Németországon keresztül jutott el Magyarországra. Érdekes, hogy a százados pénteken táviratot adott fel Kourganban és a sürgöny már szombaton megérkezett, mindössze két napig tartott tehát az útja, míg a levél megérkezéséhez egy hónapra van szükség.

Mezei egerek

tömeges és biztos kipusztulására legjobb az évtizedek óta sok magyar és külföldi uradalomban, gazdaságban, állami telepeken kitűnő sikerrel használt labdacsalaku egérméreg. — Egy holdra 1-2 kgr. elég. 100 kgr. ára 100 korona, 5 kgr.-os láda 6 korona.

Sipőcz István

gyógyszerész Pécs, (Baranyamegye).

A legjobb minőségű

halina-eszmacák, hócipők, gamáschnik, tisztító és pisztolytáska, talpbetétik, sarkantyúk és lábmelegítők.

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

ŐSZI DIVATCIPŐK

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

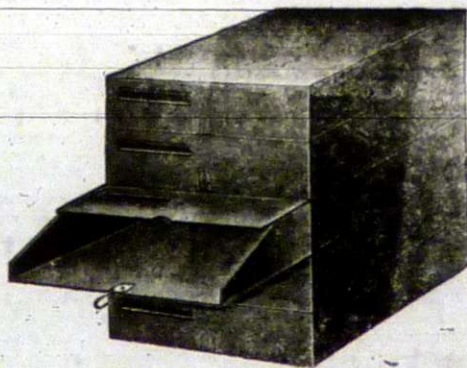
cipőruházban NAGYKANIZSÁN, Fő-ut

:: :: a VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

IRATOK ÉS NYOMTATVÁNYOK

pormentes megőrzésére legjobb a

Fischel-féle irodaszekrény!

Már eddig sok ezer darab van használatban, mert praktikus, tartós és olcsó.

A Fischel-féle irodaszekrény ár és minőség tekintetében kizár minden versenyt. Felső és alsó rész különösen erős bürleméből, az oldalrészek keményfából készülnek. Tartóssága majdnem határtalan. Borítása legfinomabb szilke felhőspapír, záróeszköze és cinkkerete finoman nikkelezve. Előrelő kölsége minden irodának és raktárnak dísz. Minden szekrény elmozdíthatatlan, összerakható és céljából nyomatékokkal ellátva. Ezen szekrényeket használják az összes községi és megyei, bírósági, pénzügyi, forgalmi és katonai hivatalok, ügyvédek és közjegyzők, intézetek, bankok, takarékpénztárak, iparosok, kereskedők és megármények.

1. sz. oktat. levélpapírnak	16 1/2 cm. szélesség	26 cm. mély	6 cm. magas	K 1.40
2. „ quart	25 „	32 „	6 „	K 1.65
3. „ ívrét, irodai alak	28 „	38 „	6 „	K 1.80
4. „ nagyívrét alak	28 „	44 „	6 „	K 2.40
5. „ nyolcszoros ívrét alak	32 „	50 „	6 „	K 3.-

Kapható Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésében

Telefon 179

Nagykanizsán

Telefon 179

Rétek és szőlők céljaira a leghatékonyabb, a szagtalanított

Fekál-Trágya

egyedül áll a maga nemében. Felülmulja a legkitűnőbb

: **istálló trágyát** :

Használata sokkal kevesebbe kerül minden más trágyánál, azonkívül azon előnye is van, hogy az egereket elpusztítja.

Hatása legalább 3 évre kiterjed

Készíti- és elárúsítja:

Leitner Ödön

Fekete-Sas. Telefon Z-13. sz.

Mayer Klotild

gőzmosógára NAGYKANIZSA.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Fő ut 9. szám alatt levő gyűjtőtelepe met Hunyadi-utca 19. sz. alá helyeztem át. Elfogadok női és férfi ruhákat vegyileg való tisztításra, továbbá az összes háztartási ruhák mosását és vasalását 10% engedménnyel. Külön gallér és kézelőosztály.

Garantált Riformesznélküli gőzmosás.

Szíves pártfogást kér

Mayer Klotild

gőzmosógára Hunyadi-u. 19.

Gyűjtőtelepek Hunyadi-u. 19.

Kazinczy utca 8.

Steckenpferd-liliomtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a/Elbe. egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvend. szeplő-ellen való alismert hatásánál fogva a bőr- és szépség gondozásában való fölülmulhatatlanságáért. — Ezernyi elismerőlevél! Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Gyeljen nyomtatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 80 fillért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszerüzletekben stb. — Hasonlóképpen kitűnő Bergmann Manera liliomkrémje (70 fill. egy tubus) Kitűnő szer női kezek gondozására

Nagy választékban mindenféle legmodernebb ebédlő- és hálószoba

BUTOR

Diványok, Ottományok, bór-garnitúrák és székek saját készítményeim jó, szép és bámu latos olcsón kapható csakis

Scherz Lujza utóda

kárpitos és asztalos Városház-utca Nagykanizsa

Szép üzletberendezés üveg ajtóval igen olcsón eladó

AUTOFUVAR

:: megrendelhető ::

Ifj. RIEDL JENŐNÉL

Kazinczy-utca 37.

MEGJEJENÉSI ÉS KIADÓHIVATAL:

NAGYKANIZSA

SUGAR-UT 4. SZÁM

PKKKIADÓHIVATAL:

Készítési díj 2.00 (Főosztály-költség-tervezés, a lap hirdetések és előfizetési díjainak)

"ZALA" Hírlapkiadó és nyomda
K. K. Képgyártó és Sugár-ut 2.

TELEFON-SZÁMOK:

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 78
Főosztály: 79
Nyomda: 80

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Hírlapkiadó és Sugár-ut 2.

Készítési díj 2.00

Egy hónap 20.00
Három hónap 55.00
Hat hónap 100.00
Egy év 180.00

Postai engedélyszám

Egy hónap 20.00
Három hónap 55.00
Hat hónap 100.00
Egy év 180.00

Egyes szám ára 3 fillér

Hirdetési díjak és feltételek a hirdetői út-
szabályzatban találhatók. A hirdetés-
vétel a kiadóhivatalban.

FORUM.

A nemzet salakjai, az árulók, besúgók el-
len hamar Magyarország miniszterelnöke, Tisza
István gróf is kénytelen volt tiltakozó szavát
fölemelni. A legnagyobb undorral mondott le-
sújtó ítéletet azok fölé, akik lelkiük méltóságát
még a mai nehéz időkben sem tudták kiirtani
s förtelmes agyuknak minden piszkát ember-
társakra akarják rudítani. A becsületnek ezen
hiénai szerint nincs ebben az országban sem
kötelességteljesítés, sem hazafiság. Itt min-
denki ki akar térni a hazafiság szent kötelmei
alól s mindenki vásári gyékényre terítve árulja
a hazát. Istenem, micsoda züllöttség az erkölcs-
nek még akkor is áskálódni, piszkolódni, gya-
sítani, vádaskodni, amikor testvéri összefor-
rottságban kellene a megtámadott haza üdvé-
ért s a háború által egyaránt sújtott embertár-
saink jólétéért sorompóba állniuk. Szerencse,
ezzer szerencse, hogy kicsiny a társadalom ál-
tal sújtott lények visszatartó táborra ezeknek
kiirtására is megtörtént már a gondoskodás.
A denunciansok karának legfőképpen az fáj,
hogy még ép embert is láttak itthon. Szentes
városában 37 évtől 42-ig az összes katonailag
képzetlen férfiakat katonai munkálatok vég-
zésére hívták be. Tehát láthatják a denuncian-
sok, hogy e haza minden polgárának el kell
menni, ha szüksége van rájuk a hazának. Még
túlán a denunciansokra is sor fog kerülni. Ak-
kor aztán majd elvállják, miként szolgálják e
hazát azok, akik oly perverz lelki gyönyörűsé-
ggel küldenek el minden férfit a harctérre.
De ha ők maguk maradnának itthon, igazán
nem maradna férfi a hazában.

Éppen a napokban dicsértük meg a rendőrsé-
get, amiért oly állhatatos erélyvel üldözi a
piaci hiénákat, akik az élelmiszerek árát csu-
pán azért emelik föl az égig, mert — háború
van. A piaci értékelkedés érthető akkor,
ha az élelmiszerek rossz esztendő járt s a
termelőnek a kisebb mennyiségben kell behozni
munkája díját és kiadásait. Azonban az ide-
esztendő gazdaságilag kedvezőnek mondható s
így a piaci áremelés csak mesterséges uton
állhat elő s ami most a nagykanizsai piacon
történik, az nem egyéb közönséges uszársko-
dásnál. Hiába volt ugyanis a rendőrség erélyes
közbelépése, a piac hiénái ma már ismételten
28 fillért mértek a tej literjét s tizenegyet fil-
lér a tojás darabja. A többi piaci cikk árát
szükségtelen fölsorolunk a türethetetlen drága-
ság bizonyítására. Hiszen ezen kesereg ma már
az egész város. Hogy ismételten garázdálkod-
nak a nagykanizsai kofák és a vidéki termelők,
annak az az egyszerű oka, hogy meglanyhult
kissé a piaci árak hatósági ellenőrzése. Pedig
ennek a városnak a világháború által amu-
gy is egyensúlyított közönsége joggal elvárhatja a
hatóságtól, hogy megvédje a lényes nappali
nyilvános rablásoktól. Annál inkább is elvár-
hatja a publikum ezt, mert a szabályrende-
letek és a törvények módját nyújtanak erre. Tes-
sék s lelketlen élelmiszerezéseket elrettentő
példával sújtani, becsukni, a piacról kitiltani:
mindjárt olcsóbb lesz a tej, tojás stb., amely
csak azért drágult meg, amiért a lekvár ára
szokott a bőrszén fölé, ha influenzába esik
a — japán császár.

A török-orsz háború.

Törökország most már visszavon-
hatlanul belekerült a világháború forga-
tagába. A konstantinápolyi kormány már
a diplomáciai viszonyt is megszakította
az antan hatalmasságok al, visszahíva
párisi, londoni és pétervári nagyköveteit.
A Fekete-tengeren folynak a harcok.
Akcióba lépett Törökország ellen az

angol flotta is, de eddig csak a kudarc-
ai számát szaporította, amennyiben té-
vedésből görög hajókat támadott meg.
Minden pillanatban várható, hogy Orosz-
ország és Törökország közt Kaukázus-
ban a szárazföldi háború is teljes erővel
ki fog törni. Legújabb távirataink a
török eseményekről ezek:

Harcok a határon.

Konstantinápoly, november 3. Az ottomán távirati iroda a következő hiva-
tatos kommunikát adja ki: Kaukázusi határunkról érkezett hivatalos hírek szerint
az oroszok több ponton megtámadták határcsapatunkat, de kénytelenek voltak
visszavonulni, miközben csapataink erélyes ellenállása következtében veszteségeket
szennedtek.

Követek visszahívása.

A hadi sajtóbizottság engedélyével: Konstantinápolyból táviratozzák:
Törökország tegnap végleg megszakította a diplomáciai viszonyt
Oroszországgal, Angliával és Franciaországgal. A londoni, pétervári
és párisi török nagykövetek távirati utasítást kaptak, hogy hala-
déktalanul hagyják el a követség teljes személyzetével együtt
állomáshelyeiket és térjenek vissza Konstantinápolyba.

Törökország és Egyiptom.

A hadisajtóbizottság engedélyével jelentik: — Törökország és
Egyiptom közt megszakadt a táviró összeköttetés. Egyiptomban negy-
venötezer török van.

Harcz vizen és szárazon.

Konstantinápolyból táviratozzák: A feketetengeri ütközetekről
újabb jelentések még nem érkeztek. Kaukázusban a szárazföldi
háború kitörése küszöbön van.

Bombázzák a Dardanellákat

A hadi sajtóbizottság engedélyével jelentik Konstanti-
nápolyból: Tegnap napfőkeltekor kilenc angol és francia hadi-
hajó tizenöt kilométer távolságból teljes huss percig bom-
bázta a Dardanellákat. A török erődítések erélyesen viszonos-
ták a tüzelést. A törököknek semmi kárunk nincs.

Itália, Bulgária és Románia semlegesek maradnak.

Rómából jelentik azt a szenzációs eseményt, hogy Olaszország, Románia
és Bulgária közt megegyezés jött létre a balkáni béke föntartására. Salandra
miniszterelnök ez alapon vállalta a kormányalakítást, amiről este tett jelen-
tést a királynak. Amiólt tehát félni lehetett, nem következett be. A török
háború kitörése miatt nem lépnek ki semlegességükből ezek az államok. A
megegyezés az orosz diplomácia nagy kudarcát jelenti.

Az ANGOL flotta támadása.

A Földközi-tengeren angol-cirkálók meg-
kezdtek a tüzelést és elsüllyesztettek egy görög
torpedónaszádót, amelyet török torpedó-
naszádnak tartottak. E két esemény mutatja,
hogy ellenségeink szárazon és vizen megkezd-
ték az ellenségeskedést, amelyet hosszabb idő-
óta terveztek. Az egész ottomán nemzet, biva-

listenben, a jog és igazság legfőbb oltalmazó-
jában, el van határozva visszavenni ezeket a
támadásokat amelyek létünk megsemmisítésére
irányulnak.

Döntés előtt.

Londonból érkezett jelentés:
Az Iser mentén döntés még nem
történt. A német seregek megerősíté-
seket kaptak.

Az OROSZ harctéréről.

Hivatalos jelentés. Orosz-Len-
gyelországban haderőnk, miután
ellenséges hadsereget fejlődés-
képes kényserítette a Lyssa-
gorai ütközetet abbahagyta
avégből, hogy az ivangorodi
harcok után elrendelt hadmos-
dulatokat folytassa. Galiciá-
ban a helyzet változatlan. Az
utóbbi napokban Stary-Sambor-
tól délre és Turkatól észak-
keletre vívott harcokban eddig
2500 orosz foglyot szállítottunk
be. Tegnap reggel a Strj-
völgyében Rybniknél huszára-
ink rajtaütöttek egy ellensé-
ges lösszeroszlopon és tüsz-
lősszerrel megrakott számos
kocsit zsákmányoltak. Höfer
vezérőrnagy, a vezérkari főnök helyettese.

A FRANCIA harctéréről.

Berlin, november 3.
A nagy főhadiszállásról közlik:
Nieuportól délre az áradások minden
hadműveletet kizárnak. E vidék hosszu
időre el van pusztítva. A víz helyenkint
meghaladja az embermagasságot. Csapa-
taink az elárasztott területről emberben,
lóban, ágyuban és járművekben való
minden veszteség nélkül elvonultak.
Ypres elleni támadásaink tovább ha-
ladnak. Több mint kétezer embert
többnyire angolokat foglyul ejtettünk
és több gépfegyvert zsákmányoltunk.
Royestől nyugatra elkezdődött, mind a
két részre veszteséggel teljes harcok
dultak, amelyek azonban az ottani hely-
zetben nem idéztek elő változást. A har-
cok folyamán egy faluban vívott ütkö-
zetben néhány száz embert veszítettünk
eltűntekben és két ágyút. Jó siker ko-
ronázta támadásainkat az Asine mentén.
Soissonsól keletre, ahol csapataink az
ellenség leghevesebb támadásaival szem-
ben is több nagyon megerősített had-
állást rohammal bevettük, elfoglaltuk
Chavonnet és Foupirt. Több mint ezer
francia foglyot ejtettünk és három ágyút
és négy gépfegyvert zsákmányoltak.
A soissoni székesegyház mellett a franci-
ák egy nehéz üteget állítottak föl, —
amelynek megfigyelőjét a székesegyház
toronyán fölsírták. A franciák az eljá-
rásnak, amelyben már-már rendszert kell
érelnünk, a következményei nyilvánva-
lóak. Verdun és Toul között a franciák
többrendbeli támadását visszavertük. A
franciák részben német koponyákat és
sisakokat viseltek. A Vogezekben, Mar-
kirch körül a franciák egy támadását
visszavertük, mire csapataink ellentá-
dába mentek át. Keleten a hadműve-
letek még fejlődésben vannak. Összeü-
tközések még nem történtek. Egy felrob-
bantásra előkészített hidnak elfoglalása
céljából november 1-én az oroszok I.
szibériai hadteste a polgári lakosságot
terelte elővédül.

A nagykanizsai katonakórházban

Szinyi itt olyan rangkülönbség, csak be-
tag van-e tiszt és közhatalra egyenlően figyel-
meny, kiképzésben apollóban és elhatározásban ré-
szese. A kossuth különösen megelégedett a
szabványok és a hódakban, mert hatalmas minden
histráció folyik a tartalék kőházban, minden
emberrel pontos feljegyzéseket találunk. Nyom-

- ingyen kolera elleni oltás. Komoly kolera-veszélyről beszélni sem lehet a minden reményünk meg van arra, hogy ilyen-
miben nem is lesz részünk. Mindazonáltal a belügyminiszter rendelkezése az ország minden helyén ingyenes koleraselleges oltásokat eszköz-
özölnek. Az olták kétszer történik öt-tíz napi
időközben a beoltott a tapasztalatok szerint
nagy ellenálló képességet tanúsít a kolera ellen.
Az immunitás tartama néhány nap és egy
év között váltakozik. Csakis azokat oltják be,
akik önként jelentkeznek. Az oltóanyagot a
belügyminiszter bocsátja a hatóságok és magá-
nosok rendelkezésére.

— **Nagykanizsa jöszöve.** A nagykanizsai partestület kebelében újabban a következő adományok folytak be a hordbavonultak javára: **Prager Ferenc**, dr. **ladik Gyula** 50—50 kor., **Halvax Frigyes** 25 kor., **Tóth Lajos** szabó, **Flattagu** asztal-társaság, **Klein Vilmos**, **Milényi Sándor** és fia 20—20 kor., **Bazsó József** 1—3, **észlet** 30 kor., **Novácsky József**, **Darvas János**, **urek Ésa**, **Somogyi Ede** 1. és 2-ik részlet 0—10 kor., **Szalai Ános** 6 kor., **Simon István**, **Marton János**, **Steiner Fülöp**, **Kohn Samu**, **Móger-Károly**, **Pusztosky Sándor**, **Sűrlei Benő**, **Pulcz Albert**, **Varga János**, **Schormann József**, **Steiner Ármin**, **Kaufér József**, **Beirl Ferenc**, **Muzikár Vince**, **Dör István**, **Szukanay Lajos**, **Danta Kálmán** — 6 kor., **Schweitzer József**, **Illaker György** 4—4 kor., **Fischl István**, **Turek Gyula** 3—3 kor., **Tóth István**, **Ország Kálmán**, **Fischer Benő**, **Vogrincics Kálmán**, **Rosenberg Lajos**, **Pfeiffer Jakab**, **Bognár István**, **Sker Ákos**, **Steiner Mór**, **Müller Károly**, **Reisz Zaigmoed**, **Rosenthal Jéza**, **N. N.**, **Pálffy Sándor** 2—2 kor., **Ehrlich Ágoston**, **Áfrán Lajos**, **Geldsmid József** 1—1 kor. Összesen 411 korona. Az ipartestület előjárása az adakozások folytatására hívja föl tagjait.

A tábori posta részére pontos címhez a név és rang mellett szükséges az ezred, a század, az úteg, stb. megjelölése és feltétlenül kell a tábori posta száma.

Igen jó eredménnyel alkalmazzák

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
Szennyvíz tisztító
SÁVANYUVÍZ

A dupla Agitáció

• légutak megbetegedéseit,
• garat és hörgők
hurutjánál, 1905- és
maláriás-gyulladásnál.

■	Szenzációs ujdonság!	■
A világháború kézikönyve, két térképpel		
■	Tartalomjegyzék: Az orosz aspirációk letörése. Szász-földi hadierők. Szász-földi csapatoknál rendfokozatok. Magyar ezredék. Európa szász-földi és tengeri hadereje. Anglia, Francia- és Oroszország szász-földi seregei. A nagyhatalmak flottái. A legi flottáról, Lőporok és robbanóanyagok hadi alkalmazása. Lővegek. Világ államiak fegyveres állománya. Az európai államok területe, lakossága és vasúthálózata. Mérték-összehasonlítás. Harcokból kitűnő példák.	■
■	Kapható Fischel Fülöp Flia könyvkereskedésében Ara 60 HIL. :::: Nagykanizsán :::: Ara 60 HIL.	■

Harcbavonulók figyelmébe! Megérkeztek a FLANELLOK és TRIKÓSZÖVETEK, hósapkák, haskötők, térdvédők és nyakkendők, TEVESZŐR, TAKARÓK és POKRÓCOK, trikókabát, trikóing és trikónadrágok

ROTHSCHILD ALBERT, NAGYKANIZSA FŐUT

Ekszerműhely megnyitás.

IDEIGLENES LAKÁS:
Magyar-utca 20. számú házban.

Elvállalok mindennemű ARANY, EZÖST és más ÉKSZER-MUNKÁT a legfinomabb kivitelben, valamint bármilyen ékszer legteljesebb javítását a legjutányosabb árak mellett. Vasgyűrűk beledését a legolcsóbb árban vállalom.

Szíves pártfogást kér

FRIED JÓZSEF.

Levelezőlap meghívásra hához megyek.

Gilbert, Mozi Királynő operetét
3 felv. megjelent zeneszámai:

Potpourri	K 280
Ach Amalia táncdittós a Mozi Királynőből	K 210
Man lacht, man lebt man liebt	K 280
Walzer a Mozi Királynőből	K 280
In der Nacht, táncrészlet a Mozi Királynőből	K 210
Liebliche Kleine Dingerchen	K 210
Marsch a Mozi Királynőből	K 210
Juplala táncdittós a Mozi Királynőből	K 210

Kapható Nagykanizsán

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és zeneműkereskedésben.

Vidékre az összeg előzetes beküldése ellenében bérmentve küldöm meg.

Megérkezett!

Megérkezett!

Kisfaludi és Krausz

rőfös-, divat- és női konfekció áruházába

Elek-féle ház, a Moskovitz cipőüzlet mellett

az összes őszi újdonságok

amelyek bámulatos olcsó áron kerülnek eladásra.

Bakfis kabátok rövid és hosszú, minden színben	14	K től
Sport női kabátok finom kelméből	18	K től
Női színes és fekete kabát finom kelméből	28	K től
Gyermek kabátok finom kelméből	6	K-től
Pongyolák, szintartó mosó flanell és parget	4 50	K től
Flanell, bársony és parget bluzok	3	K től
Tegyet fekete kelme kosztümre, tiszta gyapjú	2 60	K-től
Velúr, Tifftin, Gabardien kelmék minden színben, kosztümre, igen olcsó árért		

Selymek, bársonyok kosztümre és blouzra minden színben

Schröhl schiffonok, May és Höfeld rumburger vásznak,

Regenhardt és Reiman asztalneműek **GYÁRI ÁRON.**

Ruhakelmék, bársonyok, pargetok, meleg trikók, bluzok, pongyolák meglepő olcsó árban kapható

Barta és Fürst áruházában
Első Magyar Birt. Társaság palotájában

Kereskedelmi iskolában

érettségizett fiatalember

gyakornoki

állást keres. — Cím: a kiadóhivatalban.

56-ot 23. szám alatti házban

Egy bolti helyiség

amely megfelel irodának is,

november 1-re kiadó.

Tudakozódni itt a háznál.

Olcsó czipő vásár!

Mig a készlet tart, a legjobbnak elismert **FIDELIO** jegyű finom férfi, női és fiú cipők olcsón beszerezhetők.

Kazinczy-utca 1 sz.

Roth Laura-féle üzlet mellett.

A ZALA TÁRCAJA

Dei magyarország tűzföldjén.

Augusztus tizenhatodika óta alig mulik el nap, hogy a szerbek át ne küldjenek ide forró üdvözlőlevelet, üggyutólevelet, formájában.

Ekkor még tizenhatodik formájában nehéz ágyakkal dolgoztak a szerbek s a miénk számlása szerint ebből hat volt a birtokukban. Már augusztus 13-án eltalálta néhány löveg az indóházat. A homlokzat egy részét be is döntötte; az erkélyt is megrongálta, de az épület maga használható állapotban maradt és használható állapotban maradt a kijavítottak. Az ágyak munkája ettől fogva nem szünetelt, de csodálatosképpen nem érték a lövegek az állomást, hanem a kopár hegyfalhoz vágódtak és egyes házakra pattantak. Azért irányították a szerb ágyakat a hegy felé, mert amögött sejtették a mi ütegeinket, de persze alaposan csalódtak. A mi ütegeink oly pompásan el vannak rejtve, hogy lehetetlen fölfedezniök. Az ellenség dühében ismét a vasuti indóház ellen fordult, különösen azóta, amióta látta, hogy a Fehértemplom-báziási vasuti közlekedés megszüntetése után, mozdonyokkal szállított katonáinknak a szükséges cikkeket.

Mostanáig száznál több lövést adtak le a szerbek Bázis ellen.

Jellemző az ő találóképeségükre, hogy a rengeteg lövés mellett is csak október 3-án délelőtti tizenegykor lobbantak lángra az indóház tetője. Az ezen a napon leadott lövések közül a nyolcadiknak sikerült felgyújtani a cseréptető erős kötélpótlót. Az a srápnell, amely a gyújtást végezte, először a hegyoldalon csapódott a tűzes darabjai a tetőre pattantak. A padlás alatt egy nagy és egy kisebb lyuk mutatja a lövegek útját. Először lőtt olyan nagy lövedék, amelynek az épület falán, ha nagy gyerekek bujkálnának, az azokon, ha kelemesebb játékok nem tudnának találni maguknak. Az indóház szomorú képet mutat. A bázisra teljesen elpusztult, a jobb szárnya még használható volna, azonban a tisztek már nem tartózkodnak benne, hanem elhelyezték

magukat valamivel védettebb helyen. Az épület kéményei csupaszon, megrongálva meredeznek az éjszakai ég felé. A vendégszobák (az emeleten jól berendezett szobák is volt) butorzata porra zuva hever a táglótörmelék között. Az épület nagyobbik jobb szárnya olyan benyomást tesz, mintha földrengés sújtotta volna, vagy mintha valami Hercules megrázt volna az oszlopokat és a bent levők úgy zuhantak a földre, akárcsak eperlemez idején az érett gyümölcs.

A főhadnagy így mondta el az izgalmas eseményt:

— Szombat eddig mindig kritikus nap volt, mert ezt a napot folytonos ágyúzással telték emlékeztetéssel a szerbek. Amikor a nyolcadik lövés felgyújtotta az épületet, minden ember hozzátartott az oltáshoz, ha bár el voltunk rá készülve, hogy a lövöldözés folytatódik. Embereim azonban haláltárgyvető bátorsággal végeztek munkájukat, melyben folyton megzavarták az ágyúzásokat. Tudvalevő, hogy a fény gyorsabban fut a hangnál és így pár másodperccel hamarabb láthattuk a Gorica mögött felvillanó tűzsugárt, mint ahogy a srápnell fölöttünk fellobbant. Tehát amikor felvillant a fény, megparancsoltam embereimnek, hogy kussanak földözött mögé. Így sikerült megkímélni az emberek életét, de sajnos az állomást nem tudtuk megmenteni.

Azután közvetlenül a Duna-partra mentünk és a csendőrfőhadnagy szíves volt megmagyarázni az itteni terepet. A Gorica csúcsa mögött állnak a szerb ágyak. Különböző megfigyelések azt igazolják, hogy most már a szerbeknek legfőbb két ágyújuk lehet ott és vagy husz népfölkelőjük. Hogy a Goricától keletre és délre fekvő Zatonye és Ram községekben sincs több katona, az is valószínűnek látszik. A többször említett Gorica kopár csúcsán csak tábori távcsővel fölfedezhető földhány van, amely megfigyelő állomásul szolgál a távolabb levő és innét nem látható ágyúk számára. A főhadnagy távcsőjével kémelem a csúcsot, amely így jól látható. Közvetlenül a Duna partján is van őrhelyük a szerbeknek, de az, úgy véltük, a föld alá vezető út szájánál lehet.

— Nem lenyegyet most vesszük be a bázist, hogy így minden fedezék nélkül állunk itt, szíves kihívja őket? — kérdezem.

Mosolyogva felelt kalandorom:

— De bizony vesztélyben vagyunk. A szerbek ugyan igen ritkán szoktak egyes emberekre ágyúzni (ámbar a szomszédos Palánka községben lévő őreimmel ez is megtörtént), azonban ebben a ruhagőz esőben aligha kapunk tőlük valamit. Ha kiderül, talán...

Tovább ballagtunk. Komor arcú katonákkal találkoztunk.

— Nem félnek az ágyútűztől?

— Nem hát — mondja a harciasabbuszú somogyi fiú — mink akkor is vígan pipázunk itt és belepökdösünk a Dunába ha szólnak is a rác mozsarak. Bennünket nem fog az ő golyójuk.

— D hogy is nem fog — vág közbe Molnár István állanvasuti váltókezelő, akinek már szomorubb tapasztalatai vannak. Szeptember 23-án, amikor egymásután harminc lövést adtak, az én portámon is felrobbant egy, hajnali 3 óra 23 perckor. En vártam a vonatát a váltónál, a feleségem pedig az udvarban vizet merített. Az épen berobogó vonatot vették célba a gazemberek, de az én házikómat találták. A cserépet lesodorta a háztól s a feleségem arcát összevagdalt, nekem meg a combomat sebesítette meg. A szobában alvó kicsinyem felriadt a robbanásra; gyorsan kimentettük, nehogy megfulladjon a füstben. Ez a bomba, úgy látszik, nem valami erős volt, mert hiszen különben már már nem élünk. De van azoknak erősebb is. Ha megkezdik a munkát, elbujik itt minden polgár ember. A községi bíró hősiessé kitart, igaz, hogy a pincében lakik, amióta háború van. A vasutasok közül csak én meg Festő Lajos kollégám lakunk már itt, nem tudom még meddig. Posta már nincs. Az asszonyok már rég nincsenek itt és mi ritkán eszünk meleg ételt. De még a tiszt urak is hétszámra alig esznek egyebet szalonnál, kolbásznál.

Családunkba tapasztaltam, hogy a legközelebbi faluban közvetlenül a Duna partján háborított legelhetnek a kövér gulyák. Megkaptam rá a magyarázatot: Bázisban kívül a környékbeli falvak lakossága szerb és dunántúli ellenségeink ezt tudva, nem háborgatják őket gránátjukkal. A kis szerb kereget remélem, hogy valamikor jó étvágyal fogyaszt hatja el az ott legelésző tehének husát. Az

itteni szerb parasztság jól viselkedik a magyarokkal szemben. Csak egy áruló akadt: Sztokics Milán mérasolymosi kisbirtokos. Hetekkel ezelőtt este a Duna partján lámpával adta tudtul ellenségeinknek, hogy a folyó melyik részén szabad az út. Szerető Lajos kápiár éles szemé észrevette ezt és elfogta az árulót. De az ő segítségével sikerült törbe csalni azokat a szerbeket, akiknek Sztokics jelt adott.

Három komitási jött át ladikón és negyvenhét bombát hoztak magukkal. Sztokics bevallotta, hogy a bombákat Fehértemplomnak szánták.

Hogy az árulóval és bűntársával mi történt, azt könnyű kitalálni...

Az első elől bemerítettük az állami iskola épületébe, amely most laktanya. A kisdudó feliratu teremben most M. tiszt oktatja a legénységet arra: hogyan kell viselkedni, ha ellenség akar átjönni a nagy vízen. — Simon Gula iskolaigazgató családjá még nem távozott el. Itt van 15. esztendő bájós leánykája, Zefir, aki az üdéséget és fiatalaságot képviseli ebben a komor kis birodalomban.

— En nem is bánom, ha a háború végig itt maradnak. — Olyan érdekes, amikor ágyúznak. Nagyon szeretnék egy szép, sértetlen srápnell darabot szerezni és karperecet csináltatni belőle. Mondja főhadnagy ur, fognak ma is ágyúzni? Ugye megteszi?

Azután bevonultam a füstös kopott korcsmába — inni. Volt még egy szék és egy szíroz faasztal. Időközben derűlni kezdett. Az első elől. A Gorica érzéketlen arcára némi derű áll. Egy óráig irhattam, amikor sárgásan lozlorcskáló fény villan át az égbolton. Villámok talán? Bumm, bumm... bumbumbum... ötször egymásután lőttek a szerb hegyek mögül. A mi sziklás hegyünk csúcsára és a kopár hegy szárazsós erővel adta vissza a menydörgést. Megkértem Festő Lajos váltókezelőt, hogy a hegy titkos útján kusszan föl és hozzon srápnell darabokat, a most hallott lövések maradványait. Jó félóra múlva visszatért a derék vasutas a szép zsákmánnyal. Egy gyönyörű srápnellköpenyt és több nehéz golyót, szilánkot vettem át tőle.

Belgár Lajos.

PIHEN A TRÉN.

Hőstettek a szerb harctéren.

A déli hadsereg főparancsnoka, Potiorek generális mindig csak nagyobb szabású befejezett tényekről ad jelentést rövid sorokban. Most már Szerb belsejében folyik a véres harc a szerbeknek utolsó védelmi vonalán, amelynek elhódítása a szerb haderő katasztrófáját is fogja jelenteni. Vitéz seregeinknek ezzel a diadalával véget fog érni a háború délen, mert ez a szerb hadsereg teljes pusztulását fogja jelenteni. Ha hivatalos jelentés nem is érkezik délről, ma mégis két oly érdekes, szenzációs magánhíradást kaptunk Szerbiából, ami sejtetni engedi azt a föltevést, hogy itt már hosszú harcról nem lehet szó. Az első híradás a mi vitéz honvédeinkről szól. Egyik heves csata után katonáink még pihentek, amikor kora hajnalban két szerb tüzer katona szökött át honvédek táborába. S nálakra méltó, lerongyolt állapotba jöttek, hátukon cipelve egy zsákot, melyet az őrségnél kibontottak s nagy meglepetésre a zsákban két szerb ágyú zárószerkezetét hozták magukkal, amivel két ágyút tettek használhatóvá. Őszintén elmondották, hogy nem bírták tovább a nagy nyomorúságot és hogy a szerb hadsereg teljes tudatában van annak, hogy immár a vég kezdeténél vannak. A sereg maradványa a végső kimerülés stádiumában van. A foglyokat szívesen fogadták, el látták őket táplálékkal, majd elkísérték őket az egyik fogolytáborba.

A másik híradás ekképen szól:

Egy elkeseredett tüzerharc után a parancsnokság siettetni akarta a 14 napos folytonos tüzelés befejezését s kétezre koronát ígért aranyban annak, aki elhozza a szemben levő ágyúk egyikét. Egy bátor tisztet csábított a hősi tett és bátran nekivágott csapatával a szemben levő magaslatnak és onnét nem is egy, hanem huszonegy ágyút zsákmányolt és minden egyes ágyúhoz hozott vagy száz szerbet, amivel ezen ütközet is már el volt döntve és véget ért a szerbek elkeseredett tüzelése, ami va óságos megváltás lehetett a kimerült szerbekre is, akik boldogan adták meg magukat, hogy átjuthattak abba a táborba, ahol éhségüket csillapíthatták, mert napok óta alig ettek valamit.

Női- és leányka kabátok

legnagyobb választékban a legolcsóbban

Barta és Fürst

áruházában

Első Magyar Birt. Társaság palotájában
szerezhető be.

A háború sebesültjeinek kimutatása

megrendelhető a ZALA kiadó
hivatalában és FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereskedésében.

Kaufmann Mór

férfiszabó

Telefon 222.

Nagykanizsa

Kazinczy-utca 6.

Mayer Klotild

gőzmosó-gyára NAGYKANIZSÁN.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Fő ut 9. szám alatt levő gyűjtőtelepemet Hunyadi-utca 19. sz. alá helyeztem át. Elfogadok női és férfi ruhákat vegyileg való tisztításra, továbbá az összes háztartási ruhák mosását és vasalását 10%, engedménnyel. Külön gallér és kézelő-osztály.

Garantált formaszétnélküli gőzmosás.

Szíves pártfogást kér

Mayer Klotild

gőzmosó-gyára Hunyadi-u. 9.
Gyűjtőtelepek Hunyadi-u. 19,
Kazinczy utca 8.

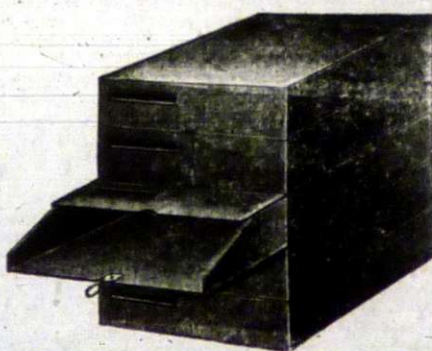
Hogyan lehet érintkezni hadifoglyainkkal.

A hadifoglyokat gyámoltató és tudósító hivatal csak akkor közvetíthet szerb vagy orosz fogságban levő hadifoglyok részére leveleket, ha a feladó a hadifogoly címét pontosan ismerik. Ez esetben a levélboríték címszéle oldalának közepére a hadifogoly neve és rangja, a boríték alsó bal sarkára a helység neve és a tartózkodási helyre vonatkozó egyéb adatok, felső bal sarkára pedig „Prisonnier de guerre” (hadifogoly) irandó. A levélboríték alsó jobb sarkát üresen kell hagyni oly célból, hogy oda a hivatal a helységnevet címli betűkkel írhasssa. A boríték hátsó lapjának felső részére a levél feladójának pontos címe irandó. Az ekként kiállított levelek, amelyeknek tartalma csak családi vonatkozású lehet, nyitott borítékban, minden postabélyeg leragasztás nélkül, a hivatalnak továbbítás céljából átadandók, illetve beküldendők. Utóbbi esetben a fenti módon kiállított és nyitott borítékban helyezett leveleket egy másik borítékba kell helyezni és azt a posta útján, — sulyának megfelelő bélyeggel ellátva, — a hivatalnak be kell küldeni. A hivatal gondnaksodik arról, hogy a hadifogolyhoz intézett levelek cenzúráltassanak és az orosz, illetve a szerb Vöröskereszt-Egyletek révén a hadifoglyoknak továbbíttassanak. Tábori levelezőlapokat orosz vagy szerb fogságban levő hadifoglyokkal való levelezésre használni nem lehet. A hivatal pénzküldeményeket egy-egy hadifogoly részére esetről-esetre legfeljebb háromszáz koronáig és csak akkor közvetíthet, ha a hadifogoly szerb vagy orosz hadifogságának címe ismeretes. Szerbiába korona-értékben, Oroszországba pedig papírrubelekben kerül feladás a pénz olyformán, hogy a hivatal jegyzék kíséretében a pénzküldeményeket bankjegyekben elküldi a szerb, illetve az orosz Vöröskereszt-Egyletnek s ezeket az egyleteket megkéri, hogy az átvett pénzeszegeket a megadott címekre továbbítsák. Csomagokat a hadifoglyok részére egyelőre még nem lehet küldeni.

Feladó szerkesztő:
Fischel Lajos.

Szerkesztő:
Tóth Zoltán.

IRATOK ÉS NYOMTATVÁNYOK pormentes megőrzésére legjobb a Fischel-féle irodaszekrény!

Már eddig sok ezer darab van használatban,
mert praktikus, tartós és olcsó.

A Fischel-féle irodaszekrény ár és minőség tekintetében kizár minden versenyt. Felső és alsó rész különösen erős bőlmezből, az oldalrészek keményfából készülnek. Tartóssága majdnem határtalan. Borítása legfinomabb szürke felhőpapír, záróeszköze és címkete finom nikkelleve. Előkelő külseje minden irodának és raktárnak dísz. Minden szekrény elmozdíthatlan, összerakható céljából nyomdakapcsolóval ellátva. Ezen szekrényeket használják az összes községi és megyei, bírósági, pénzügyi, forgalmi és katonai hivatalok, ügyvédek és közigazgatók, intézetek, bankok, takarékpénztárak, iparosok, kereskedők és magánemberek.

1. sz. októv. levélpapírnak	16	cm. széles	26	cm. mély	6	cm. magas	K 1 40
2. „ quart	25	„	32	„	6	„	K 1 65
3. „ ívrét, irodai alak	23	„	36	„	6	„	K 1 80
4. „ nagyívrét alak	28	„	44	„	6	„	K 2 40
5. „ nyolcszoros ívrét alak	32	„	50	„	6	„	K 3

Kapható Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkiosztóházában

Telefon 179

Nagykanizsa

Telefon 179

A legjobb minőségű

halina-eszirmák, hócipők, gamóseknik, tisztító és pisztolytáska, talpbetét, sarkantyúk és lábmelegítők.

Továbbá mindennemű

Őszi DIVATCIPŐK

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházában NAGYKANIZSÁN, Fő-ut

VÁROS PALOTÁJÁBAN.

Nyomda: 00 00 00 00 00 00 **BBV**

POLITIKAI NAPILAP

tablázat szerint vesz fel

Perzsia a legközelebbi órákban szintén beavatkozik a világháborúba, amely így Ázsia belsejére is áttérjed. A perzsia követ ultimátumot adott át Pétervároft, amelyben kormánya neveben követeli, hogy Oroszország azonnal hívja vissza csapatait a perzsia határról. Oroszország már több ízben megtagadta ezt a választ most sem lesz másképp, így a perzsia—oroszába harbu kilőrése elkerülhetetlen.

Csapataink szelleme.

A sajtóhadiszállásról táviratozzák: A trónörökös meglátogatta az orosz harctéren csapatainkat. Przemyslből távirati jeleket küldött a királynak, amelyben csapataink szellemét és teljesítőképeségét bmulatramélónak mondta.

Török háború

Konstantinápoly, november 4.

A főhadiszállás november 3-án, délután 3 órakor a következőket közölte: Az angol flotta november 1-én bombázta az egyiptomi határon levő Akabát, mire az angolok megkísérelték csapatokat pertraszállítani. Amidőn azonban négy katoná elcsúszott, az egész csapat sietve visszafutott a hajókra. Bár az angolok sok ezer türérségi lövedéket elpazaroltak, a mi oldalunkon egyetlen csendő esett el. Az angolok ma délelőtt megkezdtek a Dardanellek bejáratának bombázását 18 kilométer távolságból. Egyik torpedó-robbanást idézett elő az egyik angol páncélos. Az angol hajók 10 perc múlva eltűntek a láthatárról. Az angolok elvonultak az egyiptomi határról, elpusztították az ott levő falvakat és a Szezi csatorna felé vonultak vissza. A pétervári távirati ügynökség jelenti Tiifimből: A cári helytartó napiparancsot bocsátott ki a kaukázusi hadsereghez, amelyben azt mondja, hogy tekintettel a törököknek az orosz hajókra és a fekete-tengeri flottára történt támadásaira, a cár megparancsolja a kaukázusi hadseregeknek, hogy lépjenek át a határt és támadják meg a törököket. — Pétervárról jelentik: Miklós cár a törökökkel való háború kitörése alkalmából kiáltványt bocsátott ki, amelyben azt mondja, hogy Törökországot Németország és Ausztria-Magyarország ugratta bele az Oroszország elleni céltalan háborúba. Oroszország teljes nyugalommal, békével vetett hitet és azzal a meggyőződéssel várja a következményeket, hogy a törökök ok nélkülű támadása ezeknek elkerülhetetlen végét csak siettetni fogja. Oroszország ezzel olyan helyzetbe került, hogy a Fekete-tenger partjait illető történelmi kérdést végre megoldhatja.

Az orosz nagykövet visszahívása Rómából

Rómából táviratozzák: Az olasz kormány újabb semlegességi állásfoglalásának áldozata is van. Az orosz kormány az olasz semlegességben saját diplomáciát vereséget látja és ezért római nagykövetét, Krupenszkijt hazarendelte. Diplomáciai körökben az eset nagy föltűnést keltett.

Félmillió török az orosz határon.

Konstantinápolyból táviratozzák, hogy a kaukázusi orosz határon álló török csapatok száma immár félmillióra rug. A csapatmozgások szakadatlanul tartanak az orosz határ felé.

A tábori püspök életveszélyben.

A sajtóhadiszállásról táviratozzák: Bjelik tábori vikárius a novemisti csapatok inspicálása közben ellenséges tűzponalba került. A püspök hajszál híján majdnem áldozatul esett az ellenséges gránátoknak.

HIREK

— A nagykanizsai állami elemi iskolák tanköteleseinek szülői, — amint értesülünk — aggasztja az a körülmény, hogy egyelőre járvány miatt, később pedig a miatt, hogy az iskolai épületeket katonai kiegészítő kórházakul foglalták le a város területén tantermeikül alkalmas helyiségek nem kaphatók: az iskolai megkezdésére nagyon kevés a remény. Erre a szülői aggodalomra való tekintettel illetékes helyen tájékozódunk, s ennek alapján közölhetjük, hogy az áll. elemi iskolai növendékekre nézve ez az iskolai év semmiesetre sem vész el, mert a legkedvezőtlenebb esetben is (ha t. i. itt az 1914/5. iskolai év egész folyamán sem taníthatnának) a jövő 1915/6. iskolai évben a tanítási órák számának kellő fölemelése és a béküli szünetek elhagyása után két osztály tanítási anyagát elvégezhetik. — Iskolák leane az aggodalom a IV. osztályos növendékekkel szemben, akiknek nagy része a jövő iskolai évben magasabb fokozatu iskolába óhajtat lépni. De ezekre vonatkozóan az a terv, hogy az említett, legkedvezőtlenebb esetben 1915. június utolsó napjaiban csoportonként magánvizsgát tethetnek majd díjazlanul. Ők erre már most szorgalmasan készüljenek is.

— A nagykanizsai piac. A rendőrség ma Desák Péter főkapitány utasítására dicseretreméltó buzgalommal ellenőrizte a piaci visszaéléseket. Ennek a hatását rögtön megérezte a publikum, mert a kofák a tej literjéért nem mertek többet kérni 24 fillérnél, a tojás pedig 10—12 fillért kelt. A falusi termelők nagy része keményen állja a sztrájkot. Inkább nem adják el a portékájukat, sem hogy a túlszágított árakból engedjenek. Azonban a nagykanizsai piac bojkottja nem sokáig fog tartani. A tej és tojás romlandó cikk s így az élelmes falusi termelők kénytelenek lesznek megelégedni a kisebb, de még mindig jelentős haszonnal, sem hogy az árát teljesen pusztulni hagyják. A rendőrség figyelmébe ajánljuk, hogy más piaci cikkek körül is nagy a visszaélés. Itt emlíjük meg, hogy a rendőrség ma is egész csomó kofát büntetett meg elővásárlásért és élelmiszer-uzsoráért.

— A harctéren elesett fiatal újságíró. A Brassói Lapoknak gyásza van. Belső munkatérse, Fábán Tibor dr., aki a 2. gyalogezred menetászálójával, mint önkéntes ment csatátérre, elmenetele után a galicai harctéren elesett. Szeptember közepe óta nem érkezett róla hír, amíg most egyik katonapostás meg nem írta a fiatal ember hozzátartozóinak, hogy a Fábán Tibornál talált irományokat magához vette és azokat hazaszállította jó korra, magával hozza és átadja a közös sírba temetett fiatal vitéz özvegy anyjának. Az elesett fiatal újságíró egyúttal ügyvéd is volt Brassó városában.

— Drágaság Bosznijában. Egy nagykanizsai tartalékos katoná ma levelet írt hazá a családjához, amelyben a boszniai tüzéretlen drágaságot panaszolja föl. Egy skatulya gyula 5—6 fillér. Egy öveg közönséges sör 1 korona, egy liter közönséges bor 4 korona, de a fele víz Valamire való bor literje 40 korona. Egy kiló kenyér 90 fillér, a cukor kilója 1 korona 68 fillér, egy liter petroleum 80 fillér. Egy kisujnyi szalonna 50 fillér. Ugyanilyen drágaság uralkodik más cikkekben is, azonban nagyon sok olyan dolgot, amelyet itthon a napihasználatban, egyáltalán nem nélkülözhetünk, Bosznijában nem is lehet kapni.

— Elcsúszott remélt terjesztés. Barcsan a napokban híre terjedt, hogy Fiumében fölkobantották az egyik laktanyát a benne levő katonákkal együtt. Barcsról többben szolgálnak Fiumében tehát elképzelhető az ijedelem, melyet a hír a családtagok körében keltett. Többben a fölszolgabírói hivatalba, majd a postára szeltek, hogy távirati úton szerezzenek Fiuméből értesítést. A hír természetesen hazugnak bizonyult. A csendőrség nem hagyta annyiban a dologot, hanem megkezdte a nyomozást a remélt terjesztés után és kiderítette, hogy két falusi parasztlány szopta azt a kis újjából. Rögtön letartóztatták őket, mire bevallották bűnüket. A bíróság elé kerülnek.

— A Magyarországi Munkások nyugdíj- és rokkant egylete nagykanizsai fiókja ezúton értesíti tagjait, hogy befizetési helyiséget ideiglenesen a Nagykanizsai Kerületi Munkásbiztosító pénztár helyiségébe helyezte át. A befizetések minden hó 1-ét és 15-ikét követő vasárnapon délután esküszől hetők.

— Akcióban a hadsegélyző. A katonáink meleg ruházatért megindított „hadsegélyző” mozgalmat a közönség megértő meleg szívvvel karolta fel. Az adományozás Nagykanizsán kerületenként folyik és a közönség nagy készséggel hozza meg áldozatát, készpénzt, téli holmit, nyers anyagot nemcsak helyben, hanem az egész megyében adományoznak. Az összegyűlt nyers anyagot a hadsegélyző Csengeri utcái anyagszaktára munkatérse adja ki feldolgozásra, hol naponként inkább tömegesebben jelentkeznek az ingyenes munka elvégzésére. Kíváncsú is, hogy a rendelkezésre álló anyag feldolgozása mennyi gyorsabban és minél többben jelentkezzenek, hogy a kész felzereléseket idejében, még a téli hideg beállta előtt elküldhesse a hadsegélyző az értünk küzdő katonáinknak. Nyersanyagot a hadsegélyző munkatérse naponta d. e. 9—12-ig és d. u. 3—5-ig szolgál ki.

— Már a gyufa is drágább. A közönség hosszú időközön keresztül hallotta a fenyegetést, hogy így megdrágul a gyufa, úgy megdrágul, öt fillérbe is kerül egy skatulya. Az íremelés csak nem következett el. A kávéházakban és vendéglőkben még mindig helyükön vannak a tartók, páklok nem várják parázsszal a pipázó vendégeket, — ime, egy olyan cikk, amelynek ára a régi maradt! — mondja az adósfőnökötől felé ember. Voltaképpen azonban úgy áll a bál, hogy a gyufa mégis csak megdrágult, csupán csak mi nem vesszük észre más irányban való elfoglaltságunkban. Tessék ugyanis megnézni a skatulyákat, lötyög valamennyi. Ha eddig, mondjuk, ötven szál volt összerésztve egyetlen apró kalitkában, ma már csak harmincan adnak ugyanott találkozózt egymásnak. A boldog korokban ki sem lehetett húzni a skatulyát annak a veszélye nélkül, hogy lángra kap az egész, — ma már túlság minden ilyen féltlem. Ez a gyárak takarékoságának egyik fele. A másik ott van, hogy a gyufaszálak megváltogottak, még pedig csaknem abban az arányban, ahogy a péksütemények esnek a fogyasztókra végleteibe. Finom, diszkrét kis szálakat húztunk meg tavaly is a sötétbarna oldalához, de ma dorongokat vesszük kezbe. Szép, hatalmas fényárvákat, azt hiszi néha az ember, hogy úgy árkanak hozni, amint lekaszáltak őket a máramarosi erdőkben. Hat es a gyufa romlásra s a mi balladánk.

— Hadbíráskodás. A kormány általános buzgalommal mindent megtesz, hogy a hadbavonult katonák hátramaradtjain segítségén. Imár a kormány egész alatt folytat a jótékonyasági akciók s ez garancia arra, hogy minden fillér rendelkezési helyre fog jöni. Azonban más úton is gondoskodni kellett arról, hogy az értnek harcokból névtelen katonák családtagjait az idők súlyosságai mentől kevésbé érintse. Így született meg a hadbíráskodás. A kormány ugyanis az öt és tíz filléres bélyegeket egy része helyett 7 és 12 filléres levélbélyegeket fog kibocsátani s az így előálló bevételi többletet a hadbavonultak hozzátartozóinak segélyezésére fogja fordítani. Hogy pedig ez az akció kudaccol ne jöjjen, mint annakidején a fölemelt díjazásbélyegek árusítása, amikor mindenkinek az önkéntesül fogódt, hogy a rendes, vagy a jótékonyasági bélyegre veszi-e, a kormány a bélyeg elárutása körül bizonyos magatartást követelt, így például egy-egy bélyegárú a szükségletnek csak ötven százalékat kapja normális áru pótlásbéliében, míg a másik ötven százalék hadbílyeg lesz. A kereskedő addig nem kap újabb bélyegmennyiséget, míg a jótékonyasági bélyegeket is el nem árusította. Mi a magunk részéről helyesebbnek tartottuk volna, ha a nemzeti cél érdekében a kormány a háború tartamára az összes bélyegárúkat arányosan fölemelte volna. Így a kereslet könnyebb lett volna. A közönség azonban — biztosra vesszük — így is nagy örömmel fogadja a kormány jótékonyasági akcióját s nem tudunk olyan embert elképzelni, amikor az, akinek bélyegre van szüksége, ne a háborús bélyegre kéré. Az új bélyegek árusítását már a napokban megkezdik az összes nagykanizsai bélyegárúknak.

— A bosnyák katonák. A bosnyákok! Legendákat beszélnék a hazatérő seregükhöz a hőz katonáinkról. Halálmegeztük nem ismer határt. Azt mondják, ha Allah úgy akarja, akkor akár a föld alá is bujhatnak, mégis éti őket a golyó. Akárhány-szor tartalékkban van a bosnyák ezred, s amikor a fronton lévő rohama mennék, egyszerre csak minden szakaszban ott találunk egy-két fezes bajtársat.

— Hát ti, hogy kerültök ide? — Nem bírtuk már ki a szemüvegűt sógort! — hangzik mindig a válasz. A rohamnál, ha szembeérünk az ellenséggel s ember-ember ellen küzd, legtöbbször eldobják a fegyvert s puszta kézzel esnek nek a muszka torkának s így végeznek vele. Alig lehet őket megfékezni, ha egyszer belemelednek. Hála az égnek lebecsülné a romogó muszkaórt, akik hamissan megadóknak mutatják magukat, s magyar bakák, ők nem hagyják megukat: — Csakj stari sógort! — mondják s addig nem nyugosznak, amíg legalább puszta kézzel jól el nem puffolták a muszkát — utána megadhatja magát.

A derek munka végeztével a bosnyák a fegyvert mint egy botot a bal vállá alá csapja s azután cigarettát szeder magának.

— A mi hősnink. A legújabb véstésről láthatóan a következő 48 ik gyalogezredbe névüket találjuk: Bedő István gyalogos 3. sz. löveg, Bón Simon hadsegély 4. sz. löveg, Sostar és József tizedes 4. sz. löveg, Kromádá Károly ezredvezető löveg, Anjonecs Valentin gyalogos 3. sz. löveg, Aszics Radics gyalogos 4. sz. löveg, Babolessi János gyalogos 3. sz. löveg, Babos Péter gyalogos 3. sz. löveg, Balatics József tizedes löveg, Ballat István gyalogos 3. sz. löveg, Bello János gyalogos 4. sz. löveg, Benkő Ferenc gyalogos 4. sz. löveg, Bindics József gyalogos 1. sz. löveg, Bodor János gyalogos 3. sz. löveg, Boeczog Ferenc gyalogos 4. sz. meghalt, Borda Ferenc gyalogos 2. sz. löveg, Csirapó Kálmán tizedes 4. sz. löveg, Csotter Kálmán gyalogos 2. sz. löveg, Dencs György ezredvezető 3. sz. löveg, Ferencz Ferenc gyalogos 3. sz. löveg, Fitos József gyalogos 4. sz. löveg, Friedlander Alfréd gyalogos 3. sz. löveg, Gaspar János gyalogos 1. sz. löveg, Godina László gyalogos 3. sz. löveg, Gómbács István gyalogos 3. sz. löveg, Gyóghá Károly ezredvezető 2. sz. löveg, Győsi György ezredvezető 2. sz. löveg, Hegedűs István gyalogos 3. sz. löveg, Hegyi József ezredvezető gépfegy. oszt. löveg, Herzenjak Ferenc tizedes 2. sz. löveg, Habi János gyalogos 3. sz. löveg, Horváth János gyalogos 3. sz. löveg, Horváth Károly gyalogos 3. sz. löveg, Horváth László gyalogos 4. sz. löveg, Jendli Mihály gyalogos 2. sz. löveg, Jakovics József gyalogos 1. sz. meghalt, Koczor István tizedes 2. sz. löveg, Kanizsa István gyalogos 4. sz. löveg, Kanizsa József ezredvezető 1. sz. löveg.

A bevételás a legfokozottabb mértékben megkezdődött. Az a reklám, mellyel azt végrehajtották minden képeket felállított. Az utolsókor végig sem lehetett menni, hogy az ember kezébe ne nyomtatott volna tíz-tizenöt fel-

A német herceg-érsek, amint fényes kíséretében istentiszteletre idel a főhadiszálláson. A főpap könyörgését sok százezer katona hallgatta végig.

AZ OROSZ betörés.

A magyar sajtó részére elmondta Tisza István gróf miniszterelnök.

— Az orosz betörés Ung és Bereg vármegyének néhány északi községét, Máramaros vármegyének nagyobb részét érintette.

— Az oroszok általában keveset pusztítottak. A Körösmező—máramaroszi vasutvonal épületeit kivéve, gyújtogatás nyomaira nem akadtam, s a falvakban is főleg távollevők bezárt lakásait és bolthelyiségeit törték fel. Amazokba lovaikkal együtt beköltöztek, emezekből ettek és ittak, amennyit tudtak. Az itthonmaradt lakosság személyét egyáltalán nem bántották. Áll az az egyházy ott maradt magyar emberre nézve is.

— A ruthén néppel szemben egyenesen azok védői gyanánt léptek fel; híresztelték, hogy az orosz uralom a ruthén nép boldogulását jelenti: övék lesz minden, mi most más, vagyónosabbaké, s nekik adták a feltört boltokban és lakásokban visszamaradt tárgyakat, melyekből azután a ruthén lakosság zöme elfogyasztott vagy elvitt, amit lehetett, a többi pedig amit a lakások belsejében izé-porrá törték, úgy hogy az ilyen épületek nagy része kívülről épen maradt, belső berendezése azonban teljesen elpusztult.

— A ruthén köznépp vétkes szereplése tulajdonképpen ebben a fosztogatásban nyilvánult. Ezt is kevés kivétellel mindenütt az oroszok felhívására s az ő kezdeményezésükre követte el. Csak elvétve akad néhány olyan ruthén egyén, aki megkezdte a lakások feltörését s a fosztogatást s felbújtotta erre lakótársait.

— A tulajdon ellen elkövetett bűncselekmények ezek, amelyek a törvény rendes útján elfojtják venni büntetésüket s az illető lakosság szellemi és erkölcsi hátramaradottságának kétségtelenül szomorú jelei, de semmiféle mélyebbrendű politikai jelentőséggel vagy hazaáruló jelleggel nem bírnak.

— A katonai törvényszékek előtt lefolytatott aránylag nem nagy számú s csak kevés esetben elítéléssel végződött kémkedési és hazaárulási perek jobbadán arra vonatkoztak, hogy egyik vagy másik ruthén egyén felvilágosítást adott, vagy vezetést szolgált az ellenségnek. Kevés kivétellel életveszélyes fenyegetés hatása alatt töltötték ezek a cselekmények is, amelyek nagy része tehát nem eshetik súlyos beszámítás alá.

— Evvel szemben számos lélekemelő példája volt egyes ruthén polgártársaink önfeláldozó, hazafias eljárásának is. Voltak, akik martírhálált szenvedtek mert nem akartak felvilágosítást adni az ellenségnek, mások életük veszélyeztetésével rejtették el és ápolták a sebesült katonákat, vagy ellene szegültek polgártársaik fosztogatásainak. Az erre vonatkozó esetek összeháttalása folyamatban van.

— Az intelligencia kivétel nélkül hazafias magatartást tanúsított. Áll az a némelyek által méltatlanul megburcolt lelkesi karra is, amelynek minden tagját ellenségnek tekintették s ahol tehettek, kifosztották az orosz csapatok.

Általában, mint egész Magyarországon, úgy ezen a végtelenül exponált ponton is örömmel és büszkeséggel konstataálhatjuk, hogy a magyar nemzeti állam vonzerőt tudott gyakorolni nem magyarajku polgáraitra, s a sokat hirdetett magyar szarnokság alatt nyögő nemzetiségek a legtöbb helyen híven, loyálisan, lelkesen teljesítették köteleességeiket. Hasonlítsa bárki össze a magyarországi ruthének viselkedését a galíciaiakéval, valamint vegye fontolórára azt is, hogy a szerb lakosság körében, fájdalom, sok helyt mutatkozott szomorú és elítélendő jelenségek mennyivel nagyobb mérvet öltöttek Szlavóniában, mint a szorosan vett Magyarországon, vagyis ott, ahol a szerbség a magyar nemzeti államba illeszkedett volt bele.

— A mai nagy idők elvitathatatlan tanúságaihoz tartozik az az igazság, hogy a nemzeti alapon felépített magyar állam ez ország különböző ajku lakosságának hazafiai hűségét és áldozatkészségét jobban biztosítja, mint más területek lazább szerkezete, éppen úgy mint az a másik becses igazság, hogy a monarchia igazi összetartását s ennek folytán erőlkifejtési képességét, politikai és katonai hatalmát nem az olyan reánk kényszerített államszerkezetben kell keresni, amely valamely birodalmi közönség körjogi felépítésével a magyar nemzet függetlenségi vágyával és történelmi jogaival ellentétbe helyezkedik, hanem ellenkezőleg, abban a dualisztikus és paritásos közjogi szerkezetben, amely az egész magyar nemzet odaadó áldozatkész erőlkifejtését biztosítja a monarchia nagyhatalmi védelmében.

— Azért olyan erős s azért olyan összetartó a monarchia, mert a birodalmi centralizáció feláldozásával a lelkek egységét sikerült megteremténie.

A legjobb minőségű

halina-eszímák, hócipők, gamósehnik, tisztli öv és pisztolytáska, talpbetétz, sarkantyuk és lábmelegítő.

— Továbbá mindennemű —

ŐSZI DIVATCIPŐK

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőárúházaiban NAGYKANIZSÁN, Fő-utca

— a VÁROS PALOTÁJÁBAN. —

Ruhakelmék, bársonyok, pargetok, meleg trikók, bluzok, pongyolák meglepő olcsó árban kapható

Barta és Fürst áruházában
Első Magyar Birt. Társaság palotájában

AUTOFUVAR

megrendelhető

Ifj. RIEDL JENŐNÉL

Kazinczy-utca 37.

A Moratorium nálunk es kifiződő

írta MÁTYÁS JENŐ iparkamara titkár.

Ára pótlásokkal 2 — korona. — Kapható Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Vidékre 280 korona ellenében bérmentve lesz megküldve

Királyunk imája

gyönyörű hellogravur 35/32 cm. nagyság K 1 — 46/35 — 2

Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkerekedésében Nagykanizsán kapható. — Vidékre bérmentesen küldetik meg, ha a térlepek áraihoz még 90 fillér pótdíj előzetesen beküldetik.

Oroszország részletes térképe K 280

Freytag-féle Magyar-Orosz — harcosintéri térkép K 120

As Orosz háború térképe K 080

Balkán félsziget térképe az új polihai-betűvel K 120

Freytag-féle Szerbia térképe K 150

Német-francia nagy harcosintéri térkép K 180

Német-francia háború térkép K 030

Freytag-féle Európai térkép K 240

Kaphatók Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkerekedésében Nagykanizsán. — Vidékre bérmentesen küldetik meg, ha a térlepek áraihoz még 90 fillér pótdíj előzetesen beküldetik.

A Schapirograph a legjobb sokszorosító készülék, melyvel mindennemű nyomtatványt, valamint leveleket, okmányokat, rajzokat, hangjegyeket, terveket stb. fekete és színes nyomtatban sokszorosíthatunk. 15 perc alatt 150 kifüggesztetlen tiszta másolatot kapunk. Gépírást után a Schapirograph segítségével 50 példányt is több példányt készíthetünk. A Schapirograph készülék teljes felszereléssel árai a következők:

1 számú levelező alakhoz 10x15 cm. darabja K 20

2 számú ívret vagy 4 alakhoz 22x33 cm. darabja K 30

3 számú dupla ívret vagy dupla 4-es alakhoz 35x48 cm. darabja K 60

4 számú kúszós alak 40x50 cm. darabja K 80

5 számú különös alak 52x80 cm. darabja K 100

A Schapirograph készülék Nagykanizsán egyedül Fischel Fülöp Fia cégénél kapható. Érdeklődők megtekinthetik vételköltségtelenség nélkül.

Gilbert, Mozi Királynő operet

3 felv. megjelent zeneszámai:

Potpouri K 280

Ach Amalia tánczettős a Mozi Királynőből K 210

Man lacht, man lebt man lebt K 280

Walzer a Mozi Királynőből K 210

In der Nacht, tánczettős a Mozi Királynőből K 210

Liebliche Kleine Dingerchen K 210

Marsch a Mozi Királynőből K 210

Juplala tánczettős a Mozi Királynőből K 210

Kapható Nagykanizsán

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és zeneműkereskedésében.

Vidékre az összeg előzetes beküldése ellenében bérmentve küldöm meg.

Steckenpferd- liliumtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen s.Élben egyre nagyobb kedveltségnek és elismertségnek örvendő szappán ellen való elismertetésénél fogva s a bőr- és csupasz gondozásában való föltölmulhatatlanságért. — Ezernyi elismerőlevél! Sok legnagyobb kiállítás! Bevásárlásnál óvatosság! Gyógyos nyomatékosan a Steckenpferd védőjege és a cég helyes nevére! Darabja 80 fillér kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertárakban stb. — Hasonlóképpen kitűnő Bergmann Manera liliumtejszappan (70 fill. egy tubus) Kitűnő szor női kezek gondozására

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert kolera, vörheny, kanyaró, typhus, blúd és egyéb ragályos betegségek fokozottabb erővel léphetnek fel, miert is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítőszer kézzel legyen. A jelenkor legjobb fertőtlenítő szere a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező olcsó és eredeti üvegben 80 fillérért minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hasznos gyors és biztos, miert is az összes orvosok betegségek fertőtlenítésére, antiszeptikus köztisztításra (sebekre és dagasztásra), kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására, nélkül alatti irigélésre, stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM-SZAPPAN

finom, gyenge piperezszappan 1 szálalék lysoformot tartalmaz és antiszeptikus hatású. Alkalmazható a leggyengébb bőrre, még csecsemőknek is; szappi, megpuhítja a szőrt, teszi a bőrt. Egy kisrlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Darabja 1 korona

FODORMENTA-LYSOFORM

erősen antiszeptikus hatású szájviz. Szájbat rögtön és nyomtatlanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használandó továbbá orvosi utasítás szerint torokfájás, égéskárosodásoknál és másba szájban gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízbe.

Eredeti üvege 1 K 60 I.

Az összes lysoform-készítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában és utabban a jobb fűszerkereskedésekben is. Kiváratra bármiknek ingyen és bérmentve megküldjük az **Egészség és fertőtlenítés** című érdekes könyvet.

Ahol Lysoform nem volna kapható, oda közvetlen is küldünk 6 korona előzetes beküldése esetén 8 üveg Lysoformot, 2 darab szappant és 1 üveg szájvizet.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára Ujpesten.

Szenzációs ujdonság!

A világháború

kézikönyve, két térképpel

Tartalomjegyzék: Az orosz aspirációk letörése. Szász-földi hadmozgások. Szász-földi csapatoknál rendfokozatok. Magyar ezredek. Európa szász-földi és tengeri hadereje. Anglia, Francia- és Oroszország a szász-földi seregei. A nagyhatalmak flottái. A legi flottáról. Lőporok és robbanóanyagok hadi alkalmazása. Lövegek. Világ államainak fegyveres állománya. Az európai államok területe, lakossága és vasutálózata. Mérték-összehasonlítás. Hárctéri kitüntetések.

Kapható Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében

Ára 60 fill. Nagykanizsán Ára 60 fill.

KERESKEDÉSI ÉS KÖZVETLENI:

NAGYKANIZSA

SUGAR-UT 4. SZÁM

POKADÓHIVATAL:

Központi Hivatal: 1. sz. (Főosztály)
Központi Hivatal: 2. sz. (Központi)
Központi Hivatal: 3. sz. (Központi)

"ZALA" Hírtápláló és nyomda
Központi Hivatal: 4. sz. (Központi)

TELEFON-SZÁMOK:

Központi Hivatal: 1. sz. (Főosztály)
Központi Hivatal: 2. sz. (Központi)
Központi Hivatal: 3. sz. (Központi)

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Központi Hivatal: 4. sz. (Központi)

Központi Hivatal: 5. sz. (Központi)

Központi Hivatal: 6. sz. (Központi)

Központi Hivatal: 7. sz. (Központi)

Központi Hivatal: 8. sz. (Központi)

Központi Hivatal: 9. sz. (Központi)

Központi Hivatal: 10. sz. (Központi)

Központi Hivatal: 11. sz. (Központi)

Központi Hivatal: 12. sz. (Központi)

Központi Hivatal: 13. sz. (Központi)

Központi Hivatal: 14. sz. (Központi)

Nemzeti kölcsön

Katonáink, a mi virágosan, dallal, férfias kedvvel hadba vonult hőseink, csaták poklaiban, a halál torkában kockáztatják boldok, drága fiatal életüket, családjuk boldogságát a hazáért, nemzetünk szabadságáért, létéért, mindnyájunkért. Dicsőséggel lobogtatják zászlójukat Európa csatamezőin.

Dicső milliók hadainkna bőséges élelem kell, fegyver kell, sok jó fegyver, így repülőgépek, lö, szekér, meleg öltözék a rideg észak rettenetes fagyai ellen, hidakat, várakat, hajókat kell építenünk számukra. A csaták tüzpáráiban várják hőseink itthonmaradt honfitársaik áldozatát, amelyek szükségesek a győzelem biztosítására.

A magyar nemzethez fordul az állam: kölcsönért a háború szent céljaira!

Nem ajándékot kér az állam, nem is adót kíván most. Szabad akarattal, önként ad most kölcsönt minden hazát szerető polgár, akinek módja van rá, a gazdagok milliókat, a szegényebbek tehetőségükhöz képest ötven, száz koronát és a Nemzet busás nagy kamatot fizet a kölcsön után.

Ellenségeink népei ezer és ezer milliókat költenek hadseregeikre, pusztaságokból, hódtól vágyból. Szegényesek szintén óriási összegeket kapnak nepeiktől. Hiszen a német nép az első szóra négy és fél ezer millió márkát kölcsönzött az államnak a háború céljaira. Mi életünkért küzdünk rablópékek ellen, földünkért, népeinkért, gyermekeinkért, mindenünkért.

Aki jó meleg otthona nyugalmát élve, míg hű katonáink, fiaink, testvéreink, szüntelen puskaropogás, kartács csattanás zajában áznak-fáznak, aki jóllakott naponta, míg katonáink, fiaink testvéreink ágyútüzből éheznek a muszka ivatagyon, aki biztonságban van házi tűzhelyénél, miatt katonáink ezer és ezer veszély között várják az új meg új fegyvereket, a hadi felszereléseket, minden itthonmaradottnak, aki csak teheti hazafiai kötelessége nélkülözhető készpénze kölcsönadásával állami kötvény ellenében hozzájárulni a remélt és bizonyított hatalmas győzelemhez.

Első eset, hogy államunk közvetlenül az egész néphez fordul kölcsönért.

Első eset, hogy a vidéken, a falvakban az állam a hitelszövetkezetekre bízta egy nagy nemzeti kölcsön gyűjtését.

A fénysík, a mellyel az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekbe tartozó hitelszövetkezetek már mindenféle szükséges anyag gyűjtésével szettek hadseregünk segítségére és annak felismerése, hogy ez a hétszáz ezer tagból álló szervezet hatalmas erővel tudná latba vetni az ország érdekében hazafisága súlyát, ezek hozták meg azt a kitüntetés, hogy az állam az Országos Központi Hitelszövetkezetet is megbízta a nagy nemzeti kölcsön gyűjtésével.

A nagy nemzeti kölcsön hivatalos aláírási helye lesz az Országos Központi Hitelszövetkezet és gyűjtőhelyei lesznek ennek a kötelekbe tartozó hitelszövetkezetek, mindenki számára, akár szövetkezeti tag, akár nem.

Az aláírást az állam valószínűleg már egy tíz nap múlva kezdheti meg. Ekkor közli a pénzügyminiszter, hogy hány százalékos lesz a Nemzeti kölcsön, hogyan kell befizetni. Az aláírásra egy hét fog rendelkezésre állni.

Az orosz harczytéréről.

Az orosz harczytérén az iwangorodi visszavonulás után elrendelt újabb csoportosulást úgy látszik már befejezték a mi csapataink. Az egyesülés teljes mértékben sikerülhetett, mert már újabb harcokban állunk az oroszokkal, akik az iwangorodi előnyüket nem tudták kiaknázni. Az újabb harcok eddig kivétel nélkül a mi fölényünket, friss akcióképességünket bizonyítják. A harcokban elfáradt orosz tömegeket több helyen megvertük s ismételtén sok foglyot és hadiszert vettünk el tőlük. Tehát a legsebbe reményekkel tekinthetünk újra nyugat felé, ahol régi dicsőségünkben ragyognak fegyvereink.

Budapest november 5. Hivatalos jelentés: Az északi hadszíntéren a hadműveleteink tegnap is tervszerűen folytak le anélkül, hogy az ellenség csak a legcsekélyebb mértékben is zavarta volna azokat. Wyslocktő déle csapataink az oroszokat, akik a San nyugati partján vetették meg lábukat, összes állásaikból kivertek. — Itt több mint ezer oroszot foglyul ejtettünk és géppuskákat zsákmányoltunk. Hasonlóképpen a Stry völgyében sem volt már képes az ellenség támadásunknak helytállani. Itt ötszáz oroszot fogtunk el s egy géppuskas osztag és egyéb hadianyag jutott birtokunkba. Hőfer vezérőrnagy.

Vadásznak az Emdenre

Rómából táviratozzák: — Egy olasz gőzös Aden mellett találkozott az angol hajórajjal, amely az Emdenre vadászott. Az Emden csodálatos ügyességgel bujt ki az angol hadihajók vasgyűrűjéből s menekülés közben egy hatalmas cirkálót elsüllyesztett.

Japánok az orosz hadseregben.

Berlinből táviratozzák: Kétségtelen megállapítást nyert, hogy az orosz hadsereg nagymértű támogatást kapott Japántól. Az oroszok közt sok a japán tiszt, akik nagyszámú japán csapatokat vezényelnek. Ezenkívül Japán 300 ágyút, bocsaított Oroszország rendelkezésére bocsátott és a megfelelő számú tüzérséggel együtt Oroszország a segedelemért nagy területi engedményeket tesz Japánnak.

Az orosz alávalóság.

A hadisajtóbizottság engedélyével jelentik Budapestről: Az oroszok azzal védekeznek a világ előtt, hogy Törökország vezette be a hadiállapotot, amikor flottájával alattomosan megtámadta a mit sem sejtő orosz hajórajt. Ezt a perfid állítást most elfogott oroszok cáfolják meg. A nyiregházai orosz internáltak ugyanis elmesélték, hogy Oroszországban már két héttel ezelőtt elhatározott dolog volt a Dardanellák északi bejáratának aláaknázása és a török flotta megtámadása északon orosz, délen angol-francia hadihajók által.

Megalakult Jelentés az olasz kormány. a királynak.

Rómából táviratozzák: A kormány tegnap megalakult. Miniszterelnök Salandra lett, a külügyeket Solino fogja vezetni.

A sajtóhadiszállásról jelentik: Károly Ferenc József trónörökös a harczytéről Bécsbe utazott, hogy Ölétségének jelentést tegyen a legújabb harczyi alakulatokról.

Elutaztak a nagykövetek

Konstantinápolyból táviratozzák: Törökország, Anglia és Franciaország közt a diplomáciai viszony most már végleg megszűnt s bekövetkezett a hadiállapot. Az angol és Francia nagykövetek tegnap elutaztak konstantinápolyból.

Bordeauxból táviratozzák Rómába: A Sozette tegnap külön kiadásban jele tette be, hogy Anglia és Törökország közt beállott a hadiállapot.

Leégett a francia hadszíntérről gőzmalmok.

Budapestről táviratozzák: Az éjjel leégett Magyarországon két legnagyobb gőzmalma. Szegeden a Back-malom, Székesfehérváron az Aranka-malom esett a lángok martalékául. A tűz oka ismeretlen. A kár kizárhatatlan nagyságú.

A francia hadszíntérről

A német főhadiszállásról jelentik: Tegnap belga csapatok, angolok és franciák támogatásával mellett heves kirehanást intéztek ellenük Nieuporton á a tenger és az elárastott terület között. Minden nehézség nélkül visszavertük őket. Ypresnél és Lilleől délnyugatra, valamint Berry au Bactől délre, az Argonneokban és Vogézekben támadásunk előbbre haladt. A keleti hadszíntéren nevezetes dolog nem történt.

Százhuszonöt szerb sebesült Nagykanizsán.

Tegnap este háromszáz sebesült katonát szállítottak a déli harczytéről Nagykanizsára. Ezek körül százhuszonöt szerb reguláris katona volt. A szerbek, nem frázis, szomorú látványt nyújtottak. Szörnyű nyomokat hagytak rajtuk a sok szenvedés és koplalás. Az öltözetük is nagyon hiányos volt. Több szerb katona polgári ruhába volt. Így küzdöttek a harczytérén is. Az állomáson megkérdezték tőlük:

— Maguk komitáscák:

A föltevés ellen erőlyesen tiltakoztak:

— Nem, mi rendes katonák vagyunk, csak nem volt elegendő ruha a fölöltöztetésünkre.

Az egyik tartalékos katona elmondta, hogy a balkáni hadjáratot is végig küzdötte s az elmúlt két évből csak három hónapot tudott családjához körében tölteni. A lerongyolódott, kiéhezett tömeget részben flakkeren szállították be az állomásra a Sugar uti tartalékkórházba. Eleinte azt hitték, hogy csak gyógyulónak velük, amikor itt flakkerbe akarják ültetni őket. Hiszen ilyen alkalmatlanságon ott hon még talán a királyuk se jár. A kumukus bánásmód sokat könyekre indított. A villamvilágításos utcákat megbámulták. A szerb sebesült foglyok közt volt két tiszt is. Egy idősebb kapitány és egy igen intelligens, arcu fiatal hadnagy. Őket a mi sebesült tisztjeinkkel egy kupékban helyezték el. Az uton valószínűleg nagyon összebarkóztak, mert a kizsállásnál szívélyesen szorongatták meg a magyar tisztok kezét.

— Szervus Komarád.

Az egyik magyar tiszt ezt felelte:

— A viszontlátásra.

— A harczytérén, — egészítette ki a szerb hadnagy.

Pedig erre aligha kerülhet sor. A két szerb tisztet és huszonöt szerb sebesültet, akiknek állapota nem súlyos be sem hozták a városba, hanem ma délelőtt tovább szállították őket valamelyik fogoly-táborba. A mi újabb sebesültjeink közt sincs magyar. Úgy a tisztok, mint a legények oroszok és csehek. A sebesültet beállítására több óráig tartott a nagy nézőközönsége volt.

Katonai ünnepség Kiskanizsán.

Csütörtökön reggeli meghívó katonai ünnepségre folyt le Kiskanizsán, a templomtéri iskola udvarán. Az összes Kiskanizsán állomásozó katonaság jelenlétében itt tüzte föl Michnay-Béla kapitány a másod-osztályú vitézségi érdmet Koczka András 48-ik gyalogezredbeli körvitéz keblére. A kapitány lelkes szavakban méltatta a király által kitüntetett körvitéz bátor magatartását hősiességét, amelyet a harczytérén tanúsított s öt követendő példát állította a most hadbavonuló újoncok elé. Kiemelte, hogy a kötelezettség teljesítés mindenkit terhel, de az érdem legfelsőbb jutalmazása akkor nem marad el ha azt hővítés vitta le ki.

HIREK

Zalamegye gazdasági helyzete.

Az ország összes gazdasági egyesületei most tették jelentést a földművelésügyi minisztériumhoz a gazdasági állapotokról. A zalamegyei gazdasági egyesülete elég sötét képet nyújtja megyénk gazdasági helyzetének. A jelentés ezeket mondja: Az őszi vetések folynak, a kigazdálkodási késedelemmel vetéseiket biztosan elvégzik, de a közép- és nagybirtokok igen nagy károknak néznek elebe, mert a kapásnövények, főleg a tengeri és a cukorrépa aratási és behordási munkálatai mellett a megfogyott kézi- és igásereivel a vetési munkálatok csak nagyon nehezen haladnak előre. A helyzetet az még súlyosbítja, hogy az itthon maradt mezőgazdasági munkások óriási béreket követelnek. Az egyesület a kormánytól sürgősen vár segítséget. A hiányzó kézimunkaerő pótlása volna mielőbb szükséges. Mivel egy csoportban 10-nál kevesebb hadifoglyot nem adnak ki, meg kellene engedni, hogy 2-4 gazdaság számára is kivethesse őket olyan vállalkozó, aki a hadifoglyók részére 30 napi elfoglaltságot biztosít. Az igáserehiány enyhítése végett a jövőben azokról a vidékekről vigyenek el lovakat, ahonnan eddig nem sorozták. Fontos továbbá minden körülmények között, hogy lehetőleg egyenlő arányban legyenek a lovak minden gazdától elvéve.

Visszaküldött szabályrendelet.

Nagykanizsa városa tudvalevőleg a múlt évben piaci helypénz-díjazási szabályrendeletet készített, amelyet még az ősszel fölterjesztettek jóváhagyás végett a megyéhez. A megye most, egy év után küldte vissza a tervezetet, amelyen több módosítást kíván. Sebán Gyula dr. polgármester azt rögtön elvégeztette a szabályrendelet szombatán újra közgyűlés elé kerül.

Hősi halál. Széchenyi Tivadar gróf

nagybíró, aki éppen a háború kitörésekor akarta átvenni az alsólendvai urodalom vezetését, a harctéren hősi halált halt. A pápai 7-ik huszárezredben szolgált, mint kapitány s az északi harctéren esett el.

Egy újságíró hősi halála. Kuszkó

Derső kollégánk, A Nap című budapesti újság kitűnő munkatársa, aki mint vadászhadnagy harcolt az északi harctéren, elesett.

Jótekonyság. Kluger Gizella so-

mogyszentmiklósi urhoigy a Zala szerkesztőséghez öt koronát küldött a Vöröskereszt javára.

Cirkuszi előadás a hadbavonul-

tak javára. A kitűnő hírnevű Kocka cirkusz, amely napok óta mulattatja pompás műsoraival a nagykanizsai publikumot, pénteken este hazafias célra tart előadást. A műsor ezáltal pazarabb lesz, mint máskor s az előadás jövedelme a háború által sújtottak segélyezésére megy. Tekintettel a nemes célra, hisszük, hogy a közönség zsufolásig megtölti a cirkusz tágas helyét.

Riadalom a cirkuszban. Szer-

dán este nagy riadalom volt a Kocka-cirkuszban, amely a postapálota telkén tartja előadásait. A program keretében négy oroszlanak kellett volna szerepelni, de a produkcióból nem lett semmi. Az oroszlanok közül ugyanis kettő az elsőbb nemet képviseli. — Ez a két oroszian a zart ketrecben féltékenységgel jelene, tej rendezett. Iszonyatos ordítással egymásra rohantak s haraptak, tépték egymást. Az idomitonó korbáccsal akarta lecsillapítani őket, de a két megvadult állat pillanatra abbahagyta a páros viaskodást s rátámadt. Eppen csak annyi ideje volt, hogy a ketrecből kiugorhatott. — Ekkor az oroszianok ismet egymásnak rontottak. A közönség közt panik támadt. Az emberek lötyörögtek helyeikről s rémülten futottak a kijáratok felé. Pedig rémületre nem volt ok, mert a megvadult oroszianok nem tudtak volna áttörni a rácsokat s különben is egymásra dühöngtek. A rettenetes erejű oroszianok tusaja jó negyedóraig tartott. Az ápoló-személyzet viasz szalonnákkal őket, aztán nagy aggyal hajjal visszazárították őket ketreceikbe. Az oroszian-produkció persze elmaradt, mert a féltékeny állatok még szorított helyükön sem állapodtak le.

Minden áron katonáknak lenni.

A Zala nyomán az összes lövővárosi lapokat bejárta egy zalamegyei gyerek esete, aki tizenhárom éves kora dacára minden áron a harctérre akar menni. A kis Takács Imre tudvalevőleg megszőkött a szülői háztól, bejött Nagykanizsára, sorba járta a kaszárnyákat és velősággal rimázkodott, hogy osszák be a harctérre induló csapatokba. Persze kívánságát nem teljesítették, pedig be is bizonyította, hogy tud banni a fegyverrel. A rendőrség a harcos erényektől duzzadó fiút visszazáraltotta a szülői házhöz. Onnan már több levelet írt Nagykanizsára, amelyekből néhányat közöltünk is. Legújabb levele ma érkezett meg. Deák Péter főkapitány címére. A kis Takács Imre valósággal rimázkodik, hogy engedjék a harctérre. Az érdekes levelet, amelyből a helyesirási hibák dacára is értelmesség sugárzik ki, hű szövegében itt hozzuk:

Tisztelet Nagyságos urnak!

Tisztelettel kérem a nagyságos urat szívesen be engem katonának és ha annak győzelmének akkor vagy kórházba tegyenek el vagy a harctérre katonák után vízzel vagy rumot vinnék mely azoknak tudom jól esne nek éheznek tudom jól esne nek egy korty rum vagy egy korty víz. Tisztelettel kérem a Nagyságos urat vegyenek fel valaminek mert én otthon nem tudok meg maranyi. És én oda vágyakozom ahol a halált osztogatják ronda Muszkáknak.

Tisztelettel kérem a Nagyságos urat hogy minel előbb küldjön behívt. És akkor én menek rögtön. Az apai engedél.

Tisztelettel kérem a Nagyságos urat Hogy ha nem vesznek fel valaminek akkor jobb ha nem is élek. Mert mit is ér az élet aki önmagával menne az igaz ügyért harcolni.

Tisztelettel Takács Imre aki ot Kanizsán jelenkezt és nem akarják fel venni és most felvegyenek mert én a hazáért akkaram hulatni igaz magyar véremet. És ezzel be zárom levelem.

A kis hős levelének végsoi szinte ultimátumszerűek. Követeli, hogy fölvegyék a hadseregbe, hogy igaz magyar vért hullathassa a hazáért. A lelkesedéstől izzó sorokat a katonai hatóságok figyelmébe ajánljuk. Talán lehetne módot találni rá, hogy Takács Imre zsenge erejének megfelelő részt vállalhasson a nagyok nagy munkájából.

Behívják a 42-50 éves polgárokat is. A Zala jelezte már, hogy Szentesen katonai jelentkezésre hívták föl a 37-50 éves polgárokat. Ennek az esetnek most párja akad. Hódmezővásárhelyen ugyanis plákiatörzsa és a napilapokban a katonai ügyosztálynak ez a rendelete jelent meg:

Felhívás a 42-50 éves polgárokhoz! A honvédelmi miniszter utépítés céljaira föld, kő, vas és kubicus munkásokat, ilyen szakmabeli előmunkásokat és polgári utépítési mérnököket kíván a hadiszolgáltatási törvény alapján a 42-50 éves egyénekből alkalmazni. Ebből folyólag felhívom Hódmezővásárhely város területén tartózkodó, mind azon egyéneket, akik életük 42 évét betöltötték, de az 50 életévüket meg nem haladták, hogy a város katonai ügyosztályánál (emelet 19 ajtó) 24 órában belül bejelentés terhe alatt okvetlen jelentkezzenek. Hódmezővásárhely, 1914. nov. 1-én.

Soós István dr., löjegyző, katonai ügyi előadó.

Tehát a 42-50 éves polgárokat nem a harctérre viszik, hanem közmunkák végzésére hívják be. Valószínű, hogy ez a behívás Nagykanizsán is meg fog történni, mert a honvédelmi miniszter rendelete országos jellegű.

Elszállították a szerb sebesülteket. Ma harminc szerb katonát szállítottak el Nagykanizsáról. Néhány hete hozták csak őket ide, igazán borzalmas sérülésekkel. A nagykanizsai tartalékházban a gondos ápolás alatt annyira jutott állapotuk, hogy most már fogoly-táborba szállíthatták őket. Elutazásuk előtt meleg köszönetet mondtak a kitűnő ápolásért és jó bánásmódot.

A Mura szabályozása. Eddig minden évben ankétet tartottak a földművelésügyi minisztériumban a Mura szabályozása ügyében. Amint most a nagykanizsai folyam mérnöki hivatal jelenté, az idei ankét a hadiállapot miatt elmarad. A Mura tehát a jövő évben egyetlen fillért se költenek.

Nő — mint káplár. Ilyen is van,

még pedig a magyar hadseregben. A neve Felica Stela. A férje — zágrábi uriember — az általános mozgósításkor vonult be. A temperamentumos, bájos asszonyka, ki rajongásig szereti emberét, meg akarta vele osztani a harctér minden fáradalmát, veszedelmét. Illetékes helyen addig kért, könyörgött, még megengedték neki, hogy férje oldalán küzdhesen. Stela asszony két kemény útközetben vett részt s oly hősiesséssel viselkedett, hogy káplárrá léptették elő. Most Zágrábban tartózkodik s a hadtestparancsnokságnál teljesít szolgálatot. A bátor asszony-dus fürteit katonasapka fedli, karcu temetőre is csukaszürke katonabluz fészül s csupán csukaszürke katonapoztóból készült szoknya árulja el nemét. A bluz gallérján ott ékeskedik a káplári két csillag is. Felica Stela igen komolyan veszi a katonai szolgálatot s nem fogad el semmi kedvezményt. Ellenben megköveteli, hogy a rangjának dukáló tiszteletet megadják s nem egy közlegényt állított már meg, akik elmulasztották a tiszteletet. A zágrábiak igen büszkék az ő hős asszonyukra.

Nagykanizsa jászai.

A Vöröskereszt javára a nagykanizsai posta és távirda alkalmatosság gyűjtéséből 75 korona, a Franz Lajos és Fia cég alkalmatosság gyűjtéséből pedig 20 korona folyt be. A mindenszentek-i koszorúk megváltása fejében adakoztak: Csigaházy Antal 20, úv. dr. Tripammer Radosné 10, Unger Ulmann Elek 10, Sanveber József 10, úv. O. oszváry Gyuláné 10, úv. Jäger Ferenccé 3 koronát.

A mi hőseink.

A legújabb veszteségi listában a következő 48 ik gyalogezredbeli neveket találjuk: Ledics István gyalogos 1. sz. meghalt, Lantos János gyalogos 4. sz. meghalt, Légrádi János gyalogos 4. sz. löse, Macsek István gyalogos 3. sz. löse, Magdalénics Mátyás tizedes 2. sz. löse, Magyarcs Vendel gyalogos 3. sz. löse, Matyi György ővezető 2. sz. löse, Menyhárt Lajos póttart. 1. sz. löse, Mersics János gyalogos 4. sz. meghalt, Meyer Elemér ővezető 4. sz. löse, Michalics István gyalogos 3. sz. löse, Milánovics Milán gyalogos 4. sz. löse, Nagy István gyalogos 1. sz. löse, Nemes István gyal. 2. sz. löse, Német Ferenc gyalogos 3. sz. löse, Német Lajos gyalogos 4. sz. meghalt, Odor Imre gyalogos 4. sz. löse, Ország Imre gyalogos 4. sz. meghalt, Palkovics Ferenc dobos 1. sz. löse, Paragi Gyula gyalogos 2. sz. löse, Pauker István ővezető 3. sz. löse, Pehm Imre szakaszvezető 2. sz. meghalt, Petruszti Kálmán gyalogos 2. sz. löse, Petruszti István gyal. 3. sz. löse, Pintér István gyal. löse, Ritlop István gyalogos 4. sz. löse, Ruiz Gyula gyalogos 2. sz. meghalt, Ruzsa József gyalogos 4. sz. löse, Sommer István tizedes 2. sz. löse, Sándor József ővezető 4. sz. löse, Schwarz Jenő gyalogos 3. sz. löse, Sebestyén József gyalogos 4. sz. löse, Sebestyén Zsigmond tizedes 2. sz. löse, Seljanics János gyalogos 2. sz. löse, Somogyi Vendel gyalogos 4. sz. löse, Soós Károly gyalogos 4. sz. löse.

A Moratorium nálunk s külföldön.

Irta MÁTYÁS JENŐ iparkamara titkár.

Ára pótlásokkal 2 — korona. — Kapható Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán. — Vidékre 2 20 korona beküldés ellenében bérmentve lesz megküldve.

Királyunk imája

gyönyörű heliogravur 38/22 cm. nagyság K 1 — 46/85 " " " " 2

Fischel Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében Nagykanizsán kapható. — Vidékre a kisebb képt 1 30 K, a nagyobb képt 2 30 korona ellenében bérmentve lesz megküldve.

Oroszország teljes térképe	K 2 50
Freytag-féle Magyar-Orosz harcosintéri térkép	K 1 20
Az Orosz háború térképe	K 0 30
Balkán félsziget térképe az új politikai határokkal	K 1 20
Freytag-féle Szerbia térképe	K 1 50
Német-francia nagy harcosintéri térkép	K 1 60
Német-francia háború térkép	K 0 30
Freytag-féle Európai térkép	K 2 40

Kaphatók Fischel Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében Nagykanizsán. — Vidékre bérmentesen küldetik meg, ha a térképek árához még 20 fillér pótdíj előzetesen beküldetik.

A Schapirograph a legjobb sokszorosító készülék, melyel mindennemű nyomtatványt, valamint leveleket, okmányokat, rajzokat, hangjegyeket, terveket stb. fekete és színes nyomtatban sokszorosíthatunk. 15 perc alatt 750 kőgátsálatlan tiszta másolatot kapunk. Gépírások után a Schapirograph segítségével 60 példánynál is több példányt készíthetünk. A Schapirograph készülék teljes felszereléssel árai a következők:

1 számú levelező alakhoz 10x16 cm. darabja	K 20
2 számú írvet vagy 4 alakhoz 29x33 cm. drb. K	30
3 számú dupla írvet vagy dupla 4-es alakhoz 35x48 cm. darabja K	60
4 számú különös alak 40x60 cm. darabja	K 80
5 számú különös alak 62x90 cm. darabja	K 100

A Schapirograph készülék Nagykanizsán egyedül Fischel Fülöp Fia cégnél kapható. Érdeklődők megtekinthetik vételezésenélkül nálunk.

Mi hír van odahaza?

A háboruban a katonabarátja:

az újság. Innen értesül arról, hogy mi hír van odahaza? Szinte felvidul a szíve, amikor az otthoni eseményeket olvassa. Aki harcoló hozzátartozójának megakarja szerezni ezt az örömet, fizessen elő

a

ZALÁRA

Előfizetési ára egy hónapra 1 korona 50 fillér.

A tábori posta részére pontos címhez a név és rang mellett szükséges az ezred, a század, az üteg, stb. megjelölése és feltétlenül kell a tábori posta száma.

A MONARCHIA

LEGNAGYBBI COGNAC MARRAJN
GRÖF KEULEVICH ISTVÁN UD
BUDAFOK

Orvosilag ajánlva. — Számos bel- és külföldi hírlapban híradásig díjazottak és kitüntettek. Mindenütt kapható.

Ékszműhely megnyitás.

IDEIGLENES LAKÁS: Magyar-utca 20. számú házban.

Elvállalok mindennemű ARANY, EZÜST és más ÉKSZER-MUNKÁT a legfinomabb kivitelben, valamint bármilyen ékszmű legújítására javításra a legutányosabb árak mellett.

Vagydrák befizetését a legolcsóbb árral vállalom.

Szíves pártfogást kér

FRIED JÓZSEF.

Levelezőlap meghívásra hához megyek.

IRODALOM.

A háború és a béke szociológiája

Irta Nádai Andor dr. — Valóban aktuális problémára foglalkozik ezuttal Mádai Andor, a neuchateeli egyetem tudós tanára. Már hónapok óta a háború tartja izgalomban egész Európát. Bezzelnek róla gyűlölettel, bezzelnek róla lelkesedéssel, csak nyugodt bírálatnál nem foglalkozik vele senki sem: Mádai objektív szempontból tanulmányozza a háború és a béke jelenségeit. Nem állapít meg érzelmeire, noha maga is nagy békebarát, nem igyekszik leföldözni a háborút, hanem a háború tényekét vizsgálja. A háborút és békét ugyanazzal a módszerrel tanulmányozza, mint a természet akármilyen más jelenségét és megvizsgálja, hogy milyen viszonyban vannak az emberiség fejlődésével és haladásával. A háború is csak olyan találmánya az embernek, melyből értéket akar szerezni. Ha az emberi ész olyan eszközököt fog találni, melyek több szükséglet kielégítését, több élet biztosítását fogják lehetővé tenni, mint a háború — akkor nem is lesz több háború, mert fölöslegessé válik, mert nem lesz semmi hivatása és rendeltetése. Feltételeztem meggyőzők, szellemesek és rendkívül világosak. A Modern Könyvtár 423-424. számoként jelent meg. — Ára 60 fillér Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Feladás szerkesztő: Fischel Lajos. Szerkesztő: Tóth István.

Megérkezett!

Megérkezett!

Kisfaludi és Krausz

rőfös-, divat- és női konfekció áruházába

Elek-féle ház, a Moskovitz cipőüzlet mellett

az összes őszi újdonságok

amelyek bámulatos olcsó áron kerülnek eladásra.

Bakfis kabátok rövid és hosszú, minden színben 14 — K tól
 Sport női kabátok finom kelméből 18 — K tól
 Női színes és fekete kabát finom kelméből 28 — K tól
 Gyermek kabátok finom kelméből 6 — K-tól
 Pongyolák, szintartó mosó flanel és parget 4 50 K tól
 Flanel, bársony és parget blouzek 3 — K-tól
 Teget fekete kelme kosztümre, tiszta gyapjú 2 60 K-tól
 Velúr, Tifftin, Gabardien kelmék minden színben, kosztümre, igen-olcsó árért

Selymek, bársonyok kosztümre és blouzra minden színben

Schröhl schiffonok, May és Höfeld rumburger vásznak,
 Regenhart és Reiman asztalneműk **GYÁRI ÁRON.**

Olcsó cipő vásár!

Míg a készlet tart, a leg-
 jobbnak elismert **FIDELIO**
 jegyű finom férfi, női és
 fiú cipők olcsón besze-
 rezhetők.

Kazinczy-utca 1 sz.

Roth Laura-féle üzlet mellett.

Gilbert, Mozi Királynő operetét

3 felv. megjelent zeneszámai:

Potpouri K 280
 Ach Amalia táncdittós a Mozi
 Királynőből K 210
 Man lacht, man lebt man liebt
 Walzer a Mozi Királynőből K 280
 In der Nacht, táncdittós a Mozi
 Királynőből K 210
 Liebliche Kleine Dingerchen
 Marsch a Mozi Királynőből K 210
 Juplala táncdittós a Mozi Ki-
 rálynőből K 210

Kapható Nagykanizsán

FISCHEL FÜLÖP FIA

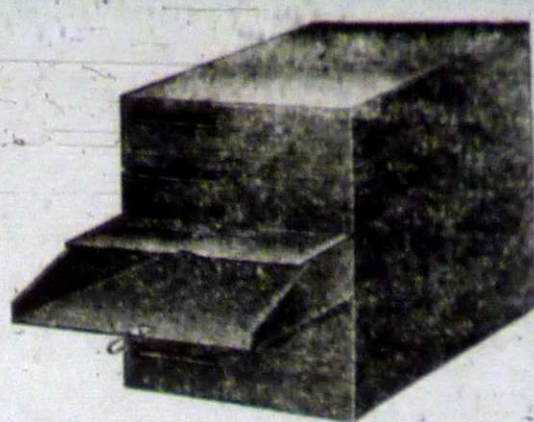
könyv- és zeneműkereskedésben.

Vidékre az összeg előzetes beküldése
ellenében bérmentve küldöm meg.

IRATOK ÉS NYOMTATVÁNYOK

pormentes megőrzésére legjobb a

Fischel-féle irodaszekrény!

Már eddig sok ezer darab van használatban,
 mert praktikus, tartós és olcsó.

A Fischel-féle irodaszekrény ár és minőség tekintetében kizár minden versenyt. Felső és
 alsó rész különösen erős bűrelemezű, az oldalrészek keményfából készülnek. Tartóssága majd-
 nem határtalan. Borítása legfinomabb szürké fenyő, sárkőszíne és cinkkerete finoman
 nikkellezve. Előelő külsője minden irodának és raktárnak dísz. Minden szekrény almosdithatlan,
 összerakható, céljából nyomonkövetéssel elválasztva. Ezen szekrényeket használják az összes közigaz-
 megési, bírósági, pénzügyi, forgalmi és katonai hivatalok, ügyvédek és közjegyzők, intézetek, bankok,
 takarékpénztárak, iparosok, kereskedők és magánemberek.

1. sz. oktatási levélpapírnak	16	cm. széles	26	cm. mély	6	cm. magas	K 1 40
2. „ quart	25	„	32	„	6	„	K 1 80
3. „ ívrét, irodai alak	23	„	36	„	6	„	K 1 80
4. „ nagyívrét alak	28	„	44	„	6	„	K 2 40
5. „ nyolcszoros ívrét alak	32	„	50	„	6	„	K 3 —

Kapható Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésben

Telefon 179

Nagykanizsán

Telefon 179

A téli háború borzalmait el-
 len katonáinknak prémre van
 szükségük. — A kinek van
 küldje e címre: Hadsegélyző
 hivatal Budapest, Váci-utca
 38. A posta ingyen szállítja.

Női- és leányka kabátok

legnagyobb választékban a legolcsóbban

Barta és Fürst

áruházában

Első Magyar Bizt. Társaság palotájában
szerezhető be.

A ZALA TÁRCÁJA

Az oroszok Lembergben.

Oroszországnak sok gondot okoz most az
 1914. év második felére, valamint az 1915-re
 szorító költségvetés. Mint a „Nowoje
 Wremja” kiírja, nemcsak az alkoholadó, hanem
 más, jelenlegi hiányok pótlására is gondos-
 kodni kell. Így például a vámbevétel a leg-
 utolsó évben 370 millió rubelt tett ki és ez
 egyike volt a legnagyobb bevételi forrásoknak.
 A nyugati határ és a Fekete tenger elzárása
 következtében ez a tétel nullára fog redukál-
 lódni. A vasutaknak 858 és felmilióval kel-
 lene szerepelniük, de már most kevesebbet hoz-
 nak husz százalékkal. Ami az alkohol-adót il-
 leti, az évenként százmillióval nőtt. 1914-ben
 964 milliót kellett volna jövedelmezni és ezen-
 felül még 56 és fél milliót vártak olyan sze-
 resz italok adójából, amelyeket nem kormány-
 zérnek árusítanak, összesen tehát 991 és fél
 milliót, ami az egész állami költségvetésnek 27 és
 háromnegyed százaléka. Mindent egybevéve az
 1914. évi bevételek 1 000 millió rubellel ma-
 radnak el az előirányzat mögött és a költség-
 vetésnek egy harmadat pótolni kell.

Milyen forrásokból töltsek ki ezeket a
 hiányokat? — Kérdezi a „Nowoje Wremja”.
 Kétségtelen, amint azt több oldalról indítványoz-
 tak, gondolni se lehet. Hisz a háború Orosz-
 országnak naponta tíz-tizenöt millió rubeljebe
 kerül, havonta tehát 300–400 millióba, amit
 emögé is csak hitel segítségével lehet fedezni.
 És hogy emellett még a normális államháztar-
 tásról is hitelművelések útján gondoskodjanak,
 az ma, amikor az egész közgazdasági élet
 megbénult, egyszerűen keresztülvihetetlen. Hoz-
 zásként megint az alkohol-adót? Bárk pénz-
 ügyminiszter minden népszerűséget elvesztene,
 ha a költségvetésben megint felmerülne az a

tétel. Mert az alkohol-adó nemcsak hogy er-
 kölcstelen alapokon nyugszik, hanem a norma-
 lis pénzügyi politika legelélmibb követelményei-
 nek se felel meg. Legsúlyosabban ugyanis azo-
 kat az elemeket érinti, amelynek az orosz nem-
 zeti állam magvat alkotják. A „Nowoje Wremja”
 statisztikája igazán módfelett tanulságos:

Azokban a kormányzóságokban, ahol a
 zsidó, lengyel vagy mohamedán lakosság van
 túlsúlyban, másfélszer kétszer kevesebb alko-
 holt fogyasztanak, mint a tisztán orosz kor-
 mányzóságokban. A hat északnyugati kormány-
 zóságban (zsidók lakta terület) fejenként 38/100
 akó, Lengyelországban 43/100 akó, a keleti
 kormányzóságokban 51/100 akó, az északi és
 közép oroszországi kormányzóságokban 87/100
 akó és a déli kormányzóságokban 75/100 akó
 az évi alkoholfogyasztás. Egy hattagú család
 évenkénti kiadása alkoholra: a nem tisztán
 orosz kormányzóságokban 18 és egyharmad —
 24 és fél rubel, a tisztán orosz kormányzósá-
 gokban 41-76 rubel.

„Ezek az adatok — írja az említett lap
 — a kétségbeesésbe kergethelnék minden in-
 telligens oroszt. Az alkohol adót nem szabad
 felhajtani. „Józan költségvetést” kell készíteni.
 A hiányokat más adókból is ki lehet egyenlí-
 teni. Hiszen az alkohol milliárd a nemzeti
 gazdaságra nézve úgy sem vész el. Amit a
 nép nem ad ki, az megmarad nála. Sőt to-
 vább lehet menni a józanok munkája termé-
 kenyebb lesz. A nép tehát abban a helyzetben
 lesz, hogy a hiányoknak legalább is felét,
 tehát körülbelül ötszáz milliót pótdó vagy
 más formában megfizetheti az államnak és ez
 az új adóztatás egyformán osztatik fel minden
 kormányzóságban.”

Es a maradék? És az egyéb adóhiányok?
 Milyen forrásokból fedezik majd ezt a nyolc-
 száz millió rubelt? A „Nowoje Wremja” erre
 nem tud válaszolni. A többi orosz lapok nem
 ilyen diákrétek. Így például a „Rjecs” arról
 ír, hogy komolyan foglalkoznak már a cukor-
 monopólium behozatálával.

Minél inkább veszítik el a talajt lábuk
 alól az oroszok Galiciában, az orosz lapok an-
 nál buzgóbban foglalkoznak ezzel az országgal,
 hogy a népből azt a hitet keltsék, mintha
 szilárdan tartanák magukat itt. Péterváron kor-
 mánybizottság működik, amely a keletgaliciá-
 ban és keletporoszországban (!) meghírdott
 kerületek számára új közigazgatási törvénye-
 ket hoz.

A földművelésügyi minisztérium azt a kér-
 dést tanulmányozza, miként lehetne Keletgalícia
 petroliumforrásait és erdeit az orosz állam
 számára kihasználhatóvá tenni. Megállapították,
 hogy Keletgalícia erdőállománya 1,825,015 deszajut,
 amelynek több mint a fele állami uradalom.

Az orosz forrásból származó keletgaliciái
 híreket kiegészítik a lengbergi ügyészek,
 Wiclaw Teofil drnak a közlései, aki, miután
 több hétig tartózkodott az orosz Lembergben,
 Skolén keresztül Magyarországra utazott. Wic-
 law dr. egy krakói lapban így ír:

— Sergius Scheremetiew katonai kor-
 mányzó és gróf Bobrinsky György helyettes
 (polári kormányzó mellett Lembergben idő-
 zik az ismert politikus, idősebb Bobrinsky
 gróf is. Tartalékos tisztí egyenruhát visel és
 nyilvános politikai funkciókat kell végeznie. U
 szabaddított ki a vizsgálati logságból 280 sze-
 mélyt, akiket Oroszország javára elkövetett
 kémkedéssel és árulással vádoltak; legnagyobb
 részük intelligens asszony volt.

Mint hogy az oroszok „felszabadító”ként
 akarnak szerepelni, szigorúbb rendszabályokat
 nem alkalmaznak. A helytartósági épületben,
 ahol Parschtshewsky generalis szállásolt el
 magát, nem bántották Ferenc József arcképét.
 A tartományi főtörvényszék helyettes elnökét,
 Przylinski felszólította Bobrinsky gróf, hogy a
 cár nevében szolgálatosan igazságot.

— Est nem tehetem — válaszolta Przylinski
 — én osztrák hivatalnok vagyok.

Bobrinsky gróf jóvalian mosolygott és
 így szólt:

— Nektek is cárok van, nekünk is —

mindegy. Egyszerűen azt mondja: „Öfelsége
 a császár nevében”, anélkül, hogy nevet em-
 litene.

A polgári kormány keresi a népszerűséget
 és ezért mindekit fogad, akinek kérése van
 hozzá. Kihallgatásai sokszor este tízig is eltar-
 tanak. Abba a házba, ahol Wiclaw dr. lakott,
 két orosz tábornokot és öt vezérkari tisztet
 szállásoltak el. Borzalmas, — de nem egészen
 deprimáló — hatást tettek a lengbergi lakos-
 ságra az orosz sebesültek végtelen sorai. Rö-
 viddel Lemberg elfoglalása után beismerték az
 oroszok, hogy Galiciában körülbelül 80.000
 embert veszítettek el. A sebesültek száma után
 itélve, jóval nagyobbak lehettek a veszteségek.

Szeptember 10 én azt hitték Lembergben
 a lengyelek és az oroszok, hogy az orosz
 uralom utolsó napjára ébredtek. A város előtt
 irtózatot csata dult. Az oroszoknak mégis si-
 került ezuttal tartani magukat. A csata után
 megint a városba szállították a sebesülteket végtelen
 hosszú sorait. Az orosz Vöröskereszt
 hőgyeinek, akik közül sokan vannak Lemberg-
 ben, nagyon sok dolgot akadt.

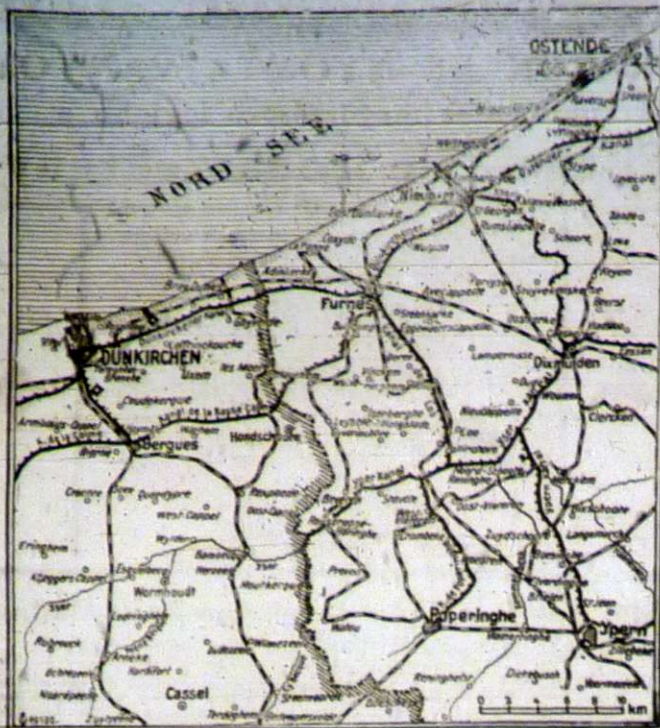
Bobrinsky gróf megbízta a polgármestert,
 Rutwsky drt., hogy szerezzen 40.6 embert,
 akiknek a Lemberg körüli sáncokat és lövész
 árkokat kell helyreállítani. A város tartozott
 fizetni őket. Minthogy nem volt elég pénz, a
 helyettes kormányzó a városnak ajándékozta az
 állami dohánygyár 3 millió korona értékű do-
 hánykészletét.

— Ha el kell hagynunk a várost —
 mondta egy orosz tiszt Wiclaw dr.-nak nem
 marad kö-kövön.

— Hogy lehet olyan gyorsan elpusztí-
 títani?

— Az aknák gyorsan dolgoznak — vá-
 laszolta a tiszt.

Szerencsére Csernovitz visszafoglalása-
 nál kiderült, hogy az osztrák-magyar felszaba-
 dító sereg gyorsabban dolgozik, mint az orosz
 aknák.

Ennek a hatalmas területnek nagy részét a belgák a zárlatok megnyitásával viz alá borították, hogy a Franciaországban és Belgiumban operáló német csapatok egyesülését megakadályozzák. A belgák azt hitték, hogy az áradással a német csapatnak nagy károkat okozhatnak, de ezen fölfevésükben csalódtak. A békekötés után a belgáknak sok esztendő munkára lesz szükségük, míg az elárasztott területeket a víztől mentesíthetik.

NEM KELL félni a kolerától.

Apad a betegek száma. — Nemsokára vége a háborúnak. — Három hős urino. — A betegek ellátása. Megfigyelő állomások.

Tisza István gróf miniszterelnök mondta el a magyar sajtó részére az alábbi érdekes fejtegetést. A Zala részére közlés végett a miniszterelnökség sajtóosztálya küldte.

A kolerajárványnak a harctéren valamely különösebb virulens tömeginfekció folytán kellett elharapódznia. Kévszám alatt aránylag igen nagyszámú súlyos kolerabetegek érkeztek, s a dolog úgy festett, minthogy ha igen nagy kiterjedésű kolerajárvány kezdetén állnánk. Szerencsére a további fertőzés, úgy a hadseregben, mint idehaza meglepően korlátozott mérvűket öltött. A lakosság kebelében aránylag igen kevés koleramegbetegedés fordult elő, s magában a hadseregben is gyorsan alászállott a megbetegedések száma, s ma minden jel arra mutat, hogy közel állunk a járvány befejezéséhez. Ma még négy katonai kórházban találunk nagyobb számú kolerabeteget. Ezek nagyobb része lábadozó s aránylag kisebb hányada komoly életveszélyben lévő, súlyos beteg. Az ápolás eleinte a járvány váratlan gyors fellépte és a visszavonulás és orosz betörés által okozott viszonyok következtében adott egy s más tekintetben kifogásra okot. Ezek a bajok azonban a társadalom áldozatkész közreműködésével ma már jóformán orvosoltak, s a járvány újabb erőrekapása esetén is megbirkózhatnánk vele. Az ungvári katonai kolerakórház ideiglenes barakkokban a városon kívül van el-

helyezve. A betegek ápolásának és ellátásának kellő felügyeletére és vezetésére ö. v. gróf Czebián Istvánné szül. báró Vécsey Magda, továbbá ö. v. Roskovits Emánuelné és Szolák Margit állami tanítónő beköltözött a kórházba és e három urino, a külvilágtól teljesen elzárva, minden dicséreten felül álló odaadással szenteli magát a kolerabetegek ápolásának. Különös elismerést érdemel a munkácsi katonai kórházat vezető Weinberger ezredorvos is, aki ezt az, egy tégla-gyár primitív helyiségeiben berendezett igen nehéz terepviszonyokkal küzdő kórházat elismeréseméltó szervezőképességgel és odaadó kötelességérzettel — ami a dolog lényegét illeti — mintaszerű intézménnyé tette. A Lemberg körüli nagy csatákat követően feltört, sebesült és betegszállítás alkalmával sok nehézséget okozott az uton lévő katonák ellátása is. A hadvezetőség és a magyar társadalom egyesült erőfeszítése segített ezeken a bajokon is. Ma már az állomások olyan nagy száma van, rendes katonai étkezőteleppel vagy a társadalom alkotta üdítő állomással berendezve, hogy katonáink megfelelő élelmezése forgalmi fennakadások esetére is biztosítva van és megtörténtek a megfelelő intézkedések arra is, hogy koleragyánus vagy kolerabetegek katonákat szállító vonatok élelmezése kellő övrendszabályok mellett, de kifogástalanul megtörténjék. Igen nehéz volt a kolera elleni küzdelem a szóbanlévő vármegyék északi hegyes vidékein, amelyeknek kezdeti viszonyaihoz az orvoshiány, a nagy csapatmozdulatok, hadműveletek és az orosz betörés okozta nehézségek is járultak. Örömmel ismerhetem el, hogy ezek között a nehéz viszonyok között is sok minden történt és kevés kivétellel mindenütt az összes hatósági tényezők részéről komoly igyekezet és lelkiismeretes törekvés nyilvánult. A faluhelyen előforduló betegek gondozása és az illető egyének és lakások fertőtlenítése a lehetőséghez képest folyamatban van s a

rendezettebb viszonyok helyreállításával remélhetőleg mielőbb egészen kifogástalan elintéztést fog nyerni. A magyar társadalomnak ezen vidékek kisebb városai ban kifejtett önfejlődő tevékenységéről s az általuk létesített egészségügyi intézményekről csak fentartás nélküli dicséret és elismerés hangján lehet beszélni.

A kolerajárvány felléptével határozatba ment 14 nagy barakk-kórház telepnek létesítése az ország felvidéki városaiiban Nyitratól félkörben Debrecenig. Egyfelől, hogy a kolerabetegek katonák lehetőleg az ország határaihoz közel helyeztessenek el, másfelől az összes harctérrel érkező sebesültek és betegek ezekben a barakk-kórházakba kerüljenek s csak öt napi megfigyelés után, vagyis akkor szállíttassanak az ország belsejébe, amidőn koleragyánus jellegüket elvesztették. Kivételt képeznek a nagyon súlyos sebesültek, amennyiben koleragyánus tüneteket nem mutatnak fel. Ezeket azonnal olyan kórházban helyezik el, ahol a legkiválóbb sebészeti ápolásban részesülhetnek, s ahonnan nem kell öt nap múlva ismét továbbvitetniök. Igaz, hogy ilyen módon előfordulhat egyes esetekben, hogy egyes sebesültek a kórházban tör ki a kolera. Az ezzel járó kockázat nem nagy, mert hiszen az első gyanús tünetre a kórház külön helyiségeiben lehet az illetőt elhelyezni, a rendszeres kórházban, ahol minden desinfekció teljes pontossággal végrehajtható, a kolerafertőzés veszélye aránylag igen csekély. Ezt a minimális rizikót el kell a magyar társadalomnak vállalnia. Akor, amidőn a nemzet színe-virága patakokban ontja verét a házáért, az itthonmaradottak is vállaltan el egy parányi részletet nemcsak a háború fáradalmaiból, de annak veszélyeiből is. Az elől említett barakk-kórházak építése megkezdett és a legnagyobb eréllyel folyik. Miután azonban kettős falu, szilárd szerkezetű, jól fűthető helyiségeket kell létesíteniük, azoknak teljes felépítése még néhány hetet vesz igénybe, minél fogva a betegek és sebesülteknek fentjelzett módon való elhelyezését csak fokozatosan lehet végrehajtani. Felelősek mondani, hogy az illető városokra nézve semmi veszéllyel nem járnak ezek a telepek. Hiszen nem történik azokban egyéb, mint ami most minden kórházban történik. Ellenkezőleg, míg a telepek létesítése előtt a betegek előzetes megfigyelését is minden városban a város belsejében fekvő kórházban kell eszközölni, addig ez jövőre az illető várostól elkülönített helyen fokozott övrendszabályok mellett lehetséges.

Azok a magyar hölgyek, akik eddig is olyan önfejlődőan ápolták beteg és sebesült katonáinkat, éppen úgy teljesíthetik ezt a magas szociális hivatást ezekben az új barakktelepekben is.

2 szobás utcai lakás

mellékhelyiségekkel december 1-re Csen-geri utca 36. szám alatt kiadó. 11971

Ruhakelmék, bársonyok, par-
getek, meleg trikók, bluzok,
pongyolák meglepő olcsó
árban kapható

Barta és Fürst ruházában
Első Magyar Bizt. Társaság palotájában

Mayer Klotild

gőzmozdonygyártó NAGYKANIZSA

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a Fő ut 9. szám alatt levő gyűjtőtelepe met Hunyadi-utca 19. sz. alá helyeztem át. Elfogadók női és férfi ruhákat vegyileg való tis titásra, továbbá az összes háztartási ruhák mosását és vasalását 10% engedménnyel. Külön gallér és kézfő-
osztály.

Garantált klormesznélküli
gőzmozdós.

Szíves pártfogást kér
Mayer Klotild
gőzmozdonygyártó Hunyadi-u. 19.
Gyűjtőtelepek Hunyadi-u. 19.
Kazinczy utca 8.

A legjobb minőségű

halina-csizmák, hócipők, ga-
móseknik, tisztított és pisztoly-
táska, talpbetét, sarkantyúk és
lábmelegítők.

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

ŐSZI DIVATCIPŐK

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházban NAGYKANIZSÁN, Fő-
utca 1. VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

Ragályok ellen.

most igen alaposan kell védekeznünk, mert kolera, vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek fokozottan a hűvös idővel lehetnek fel, ezért is szükséges, hogy minden háztartásban egy meg-
bízható fertőtlenítőszer legyen. A
jelenkor legjobb fertőtlenítő szere a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti
üvegekben 50 fillérért minden gyógy-
szertárban és drogeriában kapható. Hatá-
sossága gyors, mert is az összes orvosi
betegségek fertőtlenítésére, antiszeptikus
köztelenítésére (sebekre és dagasztásokra), kór-
os ármosságra és ragályos elhárításra, alk-
nak alatti irigácóra, stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM-SZAPPAN

finom, gyenge piperecsappan 1 szálalék lyso-
formot tartalmaz és antiszeptikus hatású.
Alkalmazható a legérzékenyebb bőrre, még
csacsmókánál is; szepiti, megpuhítja a szőke
textil a bőrt. Egy kisvíz és 50 a jövőben
kizárólag ezen szappant fogja használni. Da-
rabja 1 korona

FODORMENTA-LYSOFORM

erősen antiszeptikus hatású szájvíz. Száj-
nyitást, fogmosást, nyomatlanul elűntet és a fogakat
konzerválja. Használandó továbbá orvosi
utadítás szerint torokfájás, gégegyulladás-
nál és nátha esetén gargalizásra. Néhány
csepp elegendő egy fél pohár vízbe.

Eredeti üvege 1 K 60 l.

Az összes lysoform-készítmények kaphatók
minden gyógyszerárban, drogeriában és
újabbban a jobb fűszerkereskedésekben is.
Kiváratra békénként ingyen és bérmentve
megküldjük az. Egészség és fertőt-
lenítés című érdekes könyvet.

Ahol Lysoform nem volna kapható, oda
küldtünk 6 korona előzetes
beküldésére azután 3 üveg Lysoformot,
2 darab szappant és 1 üveg szájvizet.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészhallgató újság Ujpesten.

Polyethylene Glycol: 0.00 0.00 0.00
Nyonside: 0.00 0.00 0.00 0.00

POLITIKAI NAPILAP

tabulari parati vasa fol
in a. 1610. 1611. 1612. 1613. 1614. 1615. 1616. 1617. 1618. 1619. 1620. 1621. 1622. 1623. 1624. 1625. 1626. 1627. 1628. 1629. 1630. 1631. 1632. 1633. 1634. 1635. 1636. 1637. 1638. 1639. 1640. 1641. 1642. 1643. 1644. 1645. 1646. 1647. 1648. 1649. 1650. 1651. 1652. 1653. 1654. 1655. 1656. 1657. 1658. 1659. 1660. 1661. 1662. 1663. 1664. 1665. 1666. 1667. 1668. 1669. 1670. 1671. 1672. 1673. 1674. 1675. 1676. 1677. 1678. 1679. 1680. 1681. 1682. 1683. 1684. 1685. 1686. 1687. 1688. 1689. 1690. 1691. 1692. 1693. 1694. 1695. 1696. 1697. 1698. 1699. 1700. 1701. 1702. 1703. 1704. 1705. 1706. 1707. 1708. 1709. 1710. 1711. 1712. 1713. 1714. 1715. 1716. 1717. 1718. 1719. 1720. 1721. 1722. 1723. 1724. 1725. 1726. 1727. 1728. 1729. 1730. 1731. 1732. 1733. 1734. 1735. 1736. 1737. 1738. 1739. 1740. 1741. 1742. 1743. 1744. 1745. 1746. 1747. 1748. 1749. 1750. 1751. 1752. 1753. 1754. 1755. 1756. 1757. 1758. 1759. 1760. 1761. 1762. 1763. 1764. 1765. 1766. 1767. 1768. 1769. 1770. 1771. 1772. 1773. 1774. 1775. 1776. 1777. 1778. 1779. 1780. 1781. 1782. 1783. 1784. 1785. 1786. 1787. 1788. 1789. 1790. 1791. 1792. 1793. 1794. 1795. 1796. 1797. 1798. 1799. 1800. 1801. 1802. 1803. 1804. 1805. 1806. 1807. 1808. 1809. 1810. 1811. 1812. 1813. 1814. 1815. 1816. 1817. 1818. 1819. 1820. 1821. 1822. 1823. 1824. 1825. 1826. 1827. 1828. 1829. 1830. 1831. 1832. 1833. 1834. 1835. 1836. 1837. 1838. 1839. 1840. 1841. 1842. 1843. 1844. 1845. 1846. 1847. 1848. 1849. 1850. 1851. 1852. 1853. 1854. 1855. 1856. 1857. 1858. 1859. 1860. 1861. 1862. 1863. 1864. 1865. 1866. 1867. 1868. 1869. 1870. 1871. 1872. 1873. 1874. 1875. 1876. 1877. 1878. 1879. 1880. 1881. 1882. 1883. 1884. 1885. 1886. 1887. 1888. 1889. 1890. 1891. 1892. 1893. 1894. 1895. 1896. 1897. 1898. 1899. 1900. 1901. 1902. 1903. 1904. 1905. 1906. 1907. 1908. 1909. 1910. 1911. 1912. 1913. 1914. 1915. 1916. 1917. 1918. 1919. 1920. 1921. 1922. 1923. 1924. 1925. 1926. 1927. 1928. 1929. 1930. 1931. 1932. 1933. 1934. 1935. 1936. 1937. 1938. 1939. 1940. 1941. 1942. 1943. 1944. 1945. 1946. 1947. 1948. 1949. 1950. 1951. 1952. 1953. 1954. 1955. 1956. 1957. 1958. 1959. 1960. 1961. 1962. 1963. 1964. 1965. 1966. 1967. 1968. 1969. 1970. 1971. 1972. 1973. 1974. 1975. 1976. 1977. 1978. 1979. 1980. 1981. 1982. 1983. 1984. 1985. 1986. 1987. 1988. 1989. 1990. 1991. 1992. 1993. 1994. 1995. 1996. 1997. 1998. 1999. 2000. 2001. 2002. 2003. 2004. 2005. 2006. 2007. 2008. 2009. 2010. 2011. 2012. 2013. 2014. 2015. 2016. 2017. 2018. 2019. 2020. 2021. 2022. 2023. 2024. 2025. 2026. 2027. 2028. 2029. 2030. 2031. 2032. 2033. 2034. 2035. 2036. 2037. 2038. 2039. 2040. 2041. 2042. 2043. 2044. 2045. 2046. 2047. 2048. 2049. 2050. 2051. 2052. 2053. 2054. 2055. 2056. 2057. 2058. 2059. 2060. 2061. 2062. 2063. 2064. 2065. 2066. 2067. 2068. 2069. 2070. 2071. 2072. 2073. 2074. 2075. 2076. 2077. 2078. 2079. 2080. 2081. 2082. 2083. 2084. 2085. 2086. 2087. 2088. 2089. 2090. 2091. 2092. 2093. 2094. 2095. 2096. 2097. 2098. 2099. 2100. 2101. 2102. 2103. 2104. 2105. 2106. 2107. 2108. 2109. 2110. 2111. 2112. 2113. 2114. 2115. 2116. 2117. 2118. 2119. 2120. 2121. 2122. 2123. 2124. 2125. 2126. 2127. 2128. 2129. 2130. 2131. 2132. 2133. 2134. 2135. 2136. 2137. 2138. 2139. 2140. 2141. 2142. 2143. 2144. 2145. 2146. 2147. 2148. 2149. 2150. 2151. 2152. 2153. 2154. 2155. 2156. 2157. 2158. 2159. 2160. 2161. 2162. 2163. 2164. 2165. 2166. 2167. 2168. 2169. 2170. 2171. 2172. 2173. 2174. 2175. 2176. 2177. 2178. 2179. 2180. 2181. 2182. 2183. 2184. 2185. 2186. 2187. 2188. 2189. 2190. 2191. 2192. 2193. 2194. 2195. 2196. 2197. 2198. 2199. 2200. 2201. 2202. 2203. 2204. 2205. 2206. 2207. 2208. 2209. 2210. 2211. 2212. 2213. 2214. 2215. 2216. 2217. 2218. 2219. 2220. 2221. 2222. 2223. 2224. 2225. 2226. 2227. 2228. 2229. 2230. 2231. 2232. 2233. 2234. 2235. 2236. 2237. 2238. 2239. 2240. 2241. 2242. 2243. 2244. 2245. 2246. 2247. 2248. 2249. 2250. 2251. 2252. 2253. 2254. 2255. 2256. 2257. 2258. 2259. 2260. 2261. 2262. 2263. 2264. 2265. 2266. 2267. 2268. 2269. 2270. 2271. 2272. 2273. 2274. 2275. 2276. 2277. 2278. 2279. 2280. 2281. 2282. 2283. 2284. 2285. 2286. 2287. 2288. 2289.

Az utcán már összeverődött a lakosság, de alig lehetett látni az embereket Puskapor-szaga füstgomolyag bürölt rájuk. Mikor a füst oszladni kezdett, akkor láttam, hogy a szomszédunk házának a tetején robbant szét a gránát. A ház alatt egy diák remegett, a törött cserepek pora egészen beborította, de egyebéket semmi baja. Csak a kalapját lyukasztotta ki egy cserépdarab. A ház fedele körülbeül egy négyzetöltsíj területen beszakadt. Az utcán nagy porfelő gomolygott, a háztövében rengteteg cserépdarab és egy csomó gránátzilánk. Némely helyen az aszfalt is beszakadt. A közeli ablakokat a légnyomás bezústa.

HIREK

Dr. Balázs Béla író
a nagykanizsai
katona-kórházban

Dr. Balázs Béla a Nyugat munkatársa, a fiatal magyar írógárda legeredetibb, legizmosabb tagja súlyos betegnek fekszik a nagykanizsai József főherceg-szanatórium kórházában. A déli harcoktól betegedett meg, ahol szeptember eleje óta több ütközetben vett hősi részt. „A tűz nem ártott meg, — mondta mosolyogva, — de a víz, a folytonos csőzés levett a lábamról”. Isületi csúsz kapott s az utolsó harcoktól. A fiatal jeles író a rendes sorozások alkalmával nem vált be katonának. Így nem is kellett volna háborúba mennie, de lelket áthatalta a mi ügyünk igazságossága, másrészt tetteivel és igazolói akarta a háborúról alkotott saját filozófiáját s így önként állt a hadbavonuló katonák köré. Dr. Balázs Béla a tegnapi sebesült-szállítmánnyal érkezett Nagykanizsára s a József főherceg szanatóriumnak most megnyitott kényelmes kórházában kapott helyet. Reméljük, hogy a fiatal hős és jeles író, akinek nevét újszerű regényei és rendkívüli eredetiséggel, sajátos főfogással és sokszor talán bizarnak tetsző stílussal megírt drámai révén a külföldön is jól ismerik, hamarosan visszanyeri

egészségét a gondos, figyelmes ápolás mellett, amelyben Nagykanizsa legelőkelőbb urlányai részesítik. Az a nagy érdeklődés és szimpátia, amely Balázs Bélát körülveszi, nagy megbecsülése egy a vitéz katonának, aki önként szállt házáért csatákra, mint az új magyar irodalomnak, amelynek Balázs Béla legtehetségesebb, legmarkánsabb művelője. A kitűnő író különben szentül hiszi a mi végső, nagy diadalunkat. Szerinte Szerbia legizásása most a legjobb úton halad. A veszteségeink most már meg sem közelítik az előbbieket, mert a mirészünk-ről mindezt elvégzem az ágyuk. A gyalogságnak legtöbbször semmi dolga sem akad a csataterén.

— **A zalamegyei népfőiskolák sorozása.** Ennek a hónapnak a második felében, valamint december hónapban ismét Nagykanizsa less Zalamegye központja. Ekkor sorozzák ugyanis nálunk a vármegye összes 24—36 éves férfait, akiket felsége legutóbbi parancsa szólított hadba. Zalavármegyében 27000 főre rug a jelentkezésre kötelezettek száma. Ezeket két sorozóbizottság fogja megvizsgálni. Egy-egy bizottság naponként 300—300 emberrel végez s így a sorozást csak december végével fejezhetik be. Az egyik sorozóbizottság a városban, a másik a Katolikus Legényegylet helyiségében fog működni.

— **A sebesültek szállítása.** A háború elején a nagykanizsai bérkocsisok gyönyörű tanulejt szolgáltattak hazafias aldozat-készségüknek. Fölajánlották, hogy a sebesült katonákat ingyen szállítják a kórházba. Sajnos, az ígért óta számtalan alkalmuk volt azt be is váltani. Így például tegnap is az összes fiakkerekek az első főszállításra legnagyobb készséggel siettek a vállalt kötelezettség teljesítésére. Tegnap, tekintettel arra, hogy nagy számban érkeztek sebesültek, a rendőrség, igen helyesen, a magánfogatokat is igénybe akarta venni. Azonban mindenünnen csak vizsaszutasító választ kapott. Így a nehéz földat teljesen a bérkocsisokra hárult s a szegény sebesült. Knek sokat kellett szenvedni a várakozás miatt. Nem akarunk kemény kitételeket használni azokra, akiknek annyi humanus érzék sincs, hogy a házáért szenvedőkön egy-két fuvarral segítsenek. Ellenben jövőben nyilvánosságra hozzuk a névsorukat. Mindenesetre annyit elértek a magánfogatostok, hogy a hatóság keresi a módját, miként lehetne minden magánfogatot bármikor mindenféle közmunkára igénybe venni.

— **Elesett a harcúterén.** Horváth Kálmán kárpitos, Horváth József p. és táviró-alfist fia, akit városunkban széles körökben ismertek és kedveltek, az általános mozgósításkor a 30. honvéd gyalogezredhez vonult be, a szerbiai harcoknál október 9-én hősi halált halt. Nyugodjék békében a messze idegenben eltemetett kedves hazánkban.

— **Az orosz katonák lemeszáróllak százötven szerbet.** Egy zalamegyei ember, aki az északi harcúterén sebesült meg, a nyitrai kórházban hetekig feküdt együtt a 180-ik orosz gyalogezred több sebesültjével. A zalamegyei ember, aki horvát származású, kitűnően megtudta magát érteni az oroszokkal. Miután az ellenséges katonák bizalmát megnyerte, azok több olyan dolgot beszéltek el neki, amelyekről eddig mit sem tudott a hadi krónika. Így például elmondta az oroszok, hogy az ezredükbe beosztottak 150 olyan szerb katonát is, akik a hadüzenet idején Oroszországban tartózkodtak s nem volt alkalmuk visszatérni hazájukba. A szerbek igen békétlenek voltak sorsukkal s folytonosan torzalkodtak orosz bajtársaikkal. Az igaz, hogy az oroszok nem nézték őket jószemmel, mert Szerbiának tulajdonították, hogy el kellett hagyniuk békés otthonukat. Egy összetűzés alkalmával aztán a titkos ellenszenv nyílt lázongássá fajult. Az oroszok szemükbe vágta a szerbeknek, hogy miattuk visel most háborút a cár. A szerbek sem maradtak adósok s ők azt kiáltották, hogy Oroszország ugratta be Szerbiát a bajba. Szó-szót követett s egyszerre csak lekerültek a vállakról a fegyverek. A szerbek és oroszok egymásnak rontottak s fél óráig tartó borzalmas ütközetet vívtak, a tiszték közbevetették ugyan magukat, de az mit sem használt. Félóra múlva százötven szerb borzalmasan megcsontított holtteste borította a rögtönzött csatateret. — Igaz, hogy az oroszok is sok embert veszítettek, de mind kiirtották a szerbeket. — Amint a nyitrai orosz sebesültek beszéltek, ugyanaz volt a sorsuk a többi orosz ezredrebe szolgáló szerbeknek is, mert az orosz katona jobban gyűlöli a szerbet, mint az ellenséget.

— **Karácsonyi ajándék a katonáknak.** A „Gyorsegély Augustus-Alap országos mozgalmat nyitott, hogy harcúterén levő katonáknak a nemzeti küldjón karácsonyi ajándékot. Ebből a célból olyan élvezeti cikkekből, amelyek ajándékozását megengedi a hadvezetőség, az Augustus Alap csomagot állított össze, amelynek a neve Augustus — karácsonyi doboz. Az ára 3 korona. Az alap az ajándékot egy tömegben adja át a *Hadtsegélyző Hivatalnak*, amely eljuttatja a harcúterre. A karácsonyi csomag küldés más formáját nem eszközölheti a tábori posta és ezért vállalkozott az Augustus-alap a sok munkát igénylő közvetítésre, hogy katonáink mégis részesüljenek a karácsonyi örömeiből. Ahányszor három korona gyűl össze, annyi dobozt ad át az Alap a hadsegélyzőnek. Fontos nemzeti érdek, hogy minden katonának megkapja a nemzeti karácsonyi ajándékát. Hogy ezt a célt elérhessük, szükséges, hogy hazulról minden család elküldje a maga 3 koronáját a Gyorsegély Augustus-alap (Budapest) címére. Az adakozás megkönnyítésére a pénz további-tását a Zala szerkesztőisége is magára vállalja s az adakozók nevét hetenkint kimutatja a lap hasábjain.

— **Ha megnyílik a népkönyha.** A régi jóvilágban sürűt megesselt, hogy a falusi pógár ha beballagott a városi piacra és rövid egy-két óra alatt 50—100 koronát árult, dolga végeztével beült a népkönyhába és 20 fillért pompásan megebédelt. De az sem volt ritkaság, hogy a jó polgár csak azért jött be a városba, hogy 1000—2000 korona megtakarított pénzét a többi mellé tegye a takarékból. Délben azután ő is a népkönyhában lakott jól. A régi jóvilágban ezen nem ütközött meg senki. Kár lett volna egy két visszaélés miatt a népkönyha vendégét ellenőrzéssel zaklatni. Azonban ma másként állnak a dolgok. Az olcsó, vagy ingyenes ebédre asorolók száma megnövekedett s a társadalom nem bírja el azok eltartását, akik nincsenek jótékonyaságra

Az emberek perzse megriadtak s összefutottak, de a robbanás színhelyéhez nem igen mertek közel menni. Mások az ablakokból nézték a helyzetet. Végre is a gyerekek voltak bátrak, akik összeszedegelték a gránát szilánkot.

Bementem a főterre újságot venni. Itt is nagy tömeg állt s azután a Társaskörhöz vonulunk, amelynek szalétijében robbant fel a szerb gránát. A szalétijában levő székeket a robbanás szerteszórta s a vasszékek lábait olyan erővel verte a menzertbe, hogy mint a cövekék, úgy állanak be. Itt meglehetősen kárt csinált a szerb gránát.

Egyébként nagyobb izgalom nincs, sőt egyesek tréfolkodnak s az emberek arra törekednek, hogy gránátzilánkokat szerezzenek. Egész vásár folyik a gránátokért. Kéthárom koronát is adnak egy-egy nagyobb darabért, egy egész gránátot pedig 30 koronáért is vettek.

Tovább mentem szemlélődni s az ágyú-
lővést kapott házak körül a legérdekesebb a csendőrlátvány.

Idé épen akkor csapott be a szerb gránát, amikor a csendőrök ebédnél ültek. A golyó keresztülürta a menzertet s becsapott az ebédzők közé. Nagy szerencséjük volt a derék csendőröknek, mert a gránát nem robbant fel s így csak a falban és a padozaton ütött rést.

Ezt a nevezetes gránátot nem is mutatják ingyen. 10—20 fillér belépődjat szednek a csendőrök a Vörös kereszt javára: lme, még hasznolt csinál a szerb gránát.

Még a Népköny épületében láttam egy gránátot, ahol a padlaserendában akadt meg robbanás nélkül. Itt csak a házmesterné felaggatott fehéreműben tett kárt. Az Eihorn-szállodában az istállóba hullott a gránát. Keresztülütötte a tetőt s a lovak mellett esett le, de nem csinált bajt. „Döglöttén jött”.

Szóval nagyobb kárt sehol sem tudtak a szerbek csinálni. Csak éppen a lakosságát riasztották meg egy keveset, meg a katonaságot alarmirozták s a mi ágyúinkat szólaltatták meg, amelynek hangjára aztán röviden elnémultak a szerb ágyúk.

Dalolva vonultak fel a katonák a part felé s a lakosság is kamar megnyugodott. Délután 4 óra felé már teljes nyugalom volt. A hirtelen bezárt üzleteket megint kinyitották, a cukrászda szokás szerint megtelt s este már olyan morgalmas és vidám volt a körző, mintha sohasem láttak volna a pancsovnik ágyútűzét.

Különböző már hozzá is tartozik a pancsovnik életéhez s ha nem láthatnak egy nap röpödni gránátokat, hát szinte üres s unalmas a nap.

Érdekes leltre is akadtak tegnap Pancsován a Temesben. Pionirjaink egy torpedót halásztak ki ugyanis a folyóból. Ez a torpedó a legújabb fajta francia találmány. Olyan, mintha torpedónaszádok lövege, de szárazföldről sültek ki a vízbe. A szerbeket ilyen torpedókkal is ellátták a franciák. A szerbek a partról a Dunába és a Szávába eresztik ezeket a torpedókat, amelyek önműködő gépekkel haladnak azután a víz alatt és hajóink ellen irányítják őket. A kifogott torpedó mintegy két és fél méter hosszú volt, teljesen ép, de már ártalmatlan állapotban. Nem lehetetlen, hogy a magjait kifelétették belőle a ravasz franciák.

A hadbavonultakért.

A helybeli r. kath. plébánia hivatal egyrészt azért, hogy a hadbavonultak családtagjai lelki megnyugvást és könnyebbülést nyerhessenek, másrészt és főleg, hogy az Uristenkegyelmei csoportjaink épségben tartása és fegyverek gyűlölmért minél többen és minél több alkalommal kikönyöröghessék az október hónapban szokásos esti litániákat a folyó évben az egész november hónapban is elvégez. Ezen rendkívüli isteni tiszteletek, melyeket a mi közönseggünk már nagyon megkedvelt és szorgalmasan látogat, azzal a magasztos óhajjal egészítjük, hogy az isten kegyelme árasza el a hadakat és azok jótéért küzdő csapatainkat. Azt hiszük, helyesen tesszük, ha ezen isteni tiszteletekre nemcsak a közvetlenül érintett családtagok, de városunk egész kath. közönségének figyelmét is felhívjuk.

szorulva. Elég lesz nekünk ebben a csomgykustendőben azokat elterteni, akiket risk old a nincstelenség. Ezért a népkönyha megnyitának közönségben azt ajánljuk a vezetőségnek, hogy csak igazolt szegényeknek részesítsen a ingyen ebéd eladásában. A jótékonyaság példájától-vással ki kell irtani.

— **Hadsegélyző részére adakoztak.** *Banekovich János gyűjtése:* Simon Kálmán 10 fill., Perness István 6 kor., Kobán Ferenc 1 kor., Gregozina Sándorné 30 fill., Horváth Gizella 1 kor., Orosz József 20 fill., Béni József 5 kor., özv. Mantuanó Józsefné 3 kor., Grünfeld Mór 1 kor., Paizs Károly 2 kor., Nagy János 40 fill., Riedlmayer Károly 1 kor., Nemeth Erzsébet 1 kor., özv. Preslmayer Károlyné 1 kor., Kodai Antal 60 fill., Szentes Lajos 50 fill., egy asztalkassági Goldmann vendéglősné 3 kor., Toth vendéglősné 1 kor., Harasz György 1 kor., Rosenberg Salamonné 1 kor., Farkas József 2 kor., Kadi Gyuláné 1 kor., Reich Mátyás 40 fill., Horváth János 60 fill., özv. Tóth Józsefné 20 fill., Horváth József 20 fill., özv. Agh Istvánné 20 fill., Verbóvec és Bodorné 20 fill., Rottmanné 20 fill., Verbóvec Györgyné 10 fill., özv. Polóné 2 kor., Dettrich Mór 1 kor., Pál Lajosné 20 fill., Tüske Péterné 2 kor., Ney Ignác 60 fill., Nagy Béla 1 kor., Fodor Gyula 2 kor., Pápai György 1 kor., Gábor Jánosné, 1 kor., Ujvári Ötös 2 kor., Matán Ödön 1 kor., Sipos János 1 kor., dr. Bencik Ferenc 2 kor., Szabó András 60 fill., Hodics István 1 kor., Pinter Sándor 1 kor., Vokun Károly 2 kor., Maschancker Mártonné 2 kor., Simán István 1 kor., Kovács József 20 fill., Töllyössy Péter 1 kor., Lengyel Lajosné 1 kor., Nagy Józsefné 20 fill., Kovács nővérek 40 f., Takács Jánosné 30 f., Rosenberg Benedekné 4 kor., N. N. 1 kor. *Hadsegélyző alapra adakoztak:* özv. Szalay Károlyné korszor megváltás 10 kor., Szécsényi Istvánné 2 kor. *Dr. Malek László gyűjtése:* Zalai Sándor 1 kor., Sartory Oszkár 10 kor., Sartory Zsigmond dr. 5 kor., Sebők Károly 1 kor., Lukács Ernő 2 kor., Mesáros Jenő 12 kor., Fischer Jenő 5 kor., Kohn Fülöp 8 kor., Sós Leoné 2 kor., Fischer Ferenc 1 kor., Kálmán Mária 1 kor., Kaszter Miksa 5 kor., Fáles Lejos 10 kor. *Töllyössy Péter gyűjtése Bőrcsóné* 21 kor. *Dr. Hajdu Gyula* edes anyja korszoropólo adomány 50 kor., özv. Deutsch Albertné 5 K. Kasza Vilmos és Onódy Anna Balatoncsica aranyeműeket adományoztak. *Segélyezésre adakoztak:* Rendőrkapitányi hivatalgyűjtése 506 K. Gillyán Sándor havi 10 K., Koltay Lajos havi 5 kor., Hes Sándorné 2 havi 2 kor., Erdélyi János havi 4 kor., Weiszberger Kálmán havi 10 kor., Pályaudvari mozgóposta összes személyzete havi 213:20 kor., Orbán István havi 4 kor., Szepetneki iskolás gyerekek 3 kor., Pisztli Jenő havi 2 kor., Weisz Testvérek havi 5 kor., özv. Raffai Istvánné 1 kor., Állami elemi isk. III. körzet tanstestület 2-ik adománya 18 kor., Farkas György havi 2 kor., Eperjasy család korszoropólo adománya 30 kor., Arnuth Sándor havi 5 kor., Göllez Agoston 2 havi 2 kor., Kertész József havi 2 kor. *Természetbeni alapra adományozott Bontz Adorné* havi 2 kor. *Sebesült katonák részére adakozott* özv. Raffai Istvánné 2 kor. *Gyermekevédelmi alapra adományoztak* Poszovec Mária korszor megváltás 4 kor., Artner Sándor korszor megváltás 2 kor., Bernhard József korszor megváltás 1 kor., Hubenay Sándorné korszor megváltás 2 kor., Bontz Andor korszor megváltás 2 kor., Bontz Martha gyűjtése: dr. Svastich Zoltán 5 kor., Svastich Ida 5 kor., Svastich Elemér 10 kor., Hajas vendéglős 1 kor., özv. Imréné korszor megváltás 4 kor., Hulfrichter Emma korszor megváltás 3 kor.

— **A mi hőseink.** A legújabb vezetégségi listában a következő 48 ik gyalogezredbeli neveket találjuk: Subotics Kálmán gyalog 4. sz. löseb, Szabó Imre gyalog 4. sz. löseb, Szabó János gyalog 2. sz. löseb, Szabotin János tizedes 4. sz. löseb, Szabotin József tizedes 4. sz. löseb, Szanyi Vendel gyalog 3. sz. löseb, Szegei Károly gyalog 4. sz. löseb, Szekir Gyula gyalog 2. sz. löseb, Szentgyörgyvölgyi Ignác szakaszvezető 4. sz. löseb, Takács Gyula tizedes 3. sz. löseb, arkos György szakaszvezető 2. sz. löseb, Tompos István gyalog 4. sz. löseb, Török István gyalog 2. sz. löseb, Tóth Ferenc pórtartalekos 4. sz. löseb, Tóth János gyalog 3. sz. löseb, Tóth József gyalog 3. sz. löseb, Tóth István pórtartalekos 3. sz. löseb, Uher Ferenc őrzető 3. sz. löseb, Uj József tizedes 4. sz. löseb, Varga Sándor gyalog 4. sz. löseb, Varga József gyalog 2. sz. löseb, Varga István tizedes 1. sz. löseb, Varga István tizedes 4. sz. löseb, Varga István tisztizsoltga 4. sz. löseb, Vargék János tizedes 2. sz. löseb, Vas Ferenc tizedes 3. sz. löseb, Völgyi István gyalog 1. sz. löseb, Vucskák Lajos tizedes géplegyveresztg löseb, Zadravecz György 2. sz. löseb, Zsiga Sándor gyalog 4. sz. löseb, Ambrus Mihály pórtartalekos 4. sz. löseb, Baksa Antal gyalog 4. sz. löseb, Balogh János gyalog 3. sz. löseb, Barta István pórtartalekos 3. sz. löseb, Barka György gyalog 2. sz. löseb, Baksa Antal 4. sz. löseb, Balogh János 3. sz. löseb, Barka István pórtartalekos 4. sz. löseb, Barka György gyalog 2. sz. löseb.

A nagyérdemű közönség figyelmébe ajánljuk!

kész hósapkák, stucnik, bokavédők és teveször takarók,
valamint a legjobb minőségű flanellok haskötőnek, gyapju trikó és hósapkának való
a legjutányosabban

WEISZFELD és FISCHER cégnél
Nagykanizsán.

Nétek és szőlők céljaira a létező
legjobb, a szagtalanított

Fekál-Trágya

egyedül áll a maga nemében.
Felülmúlja a legkitűnőbb

: istálló trágyát :

Használata sokkal kevesebbe
kerül minden más trágyánál,
azonkívül azon előnye is van,
hogy az egereket elpusztítja.

Használata legalább 3 évre kiterjed

Készíti és elárulja:

Leitner Ödön

Fekete-Sas. Telefon 2-13. sz.

A legjobb minőségű

halina eszmők, hócipők, go-
máschnik, tisztított és pisztoly-
lősko, talpbetét, sarkantyúk és
lábmelegítő.

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

ŐSZI DIVATCIPŐK

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházban NAGYKANIZSÁN, Fő-ut
:: :: VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

Megérkezett!

Megérkezett!

Kisfaludi és Krausz

rőfös-, divat- és női konfekció áruházába

Elek-féle ház, a Moskovitz cipőüzlet mellett

az összes őszi újdonságok

amelyek bámulatos olcsó áron kerülnek eladásra.

Bakfis kabátok rövid és hosszú, minden színben	14	K tól
Sport női kabátok finom kelméből	18	K tól
Női színes és fekete kabát finom kelméből	28	K tól
Gyermekek kabátok finom kelméből	6	K tól
Pongyolák, szintartó mosó flanel és parget	450	K tól
Flanel, bársony és parget blouzok	3	K tól
Tegyet fekete kelme kosztümre, tiszta gyapju	260	K tól
Velúr, Tifftin, Gabardien kelmék minden színben, kosztümre, igen olcsó árért		

Selymek, bársonyok kosztümre és blouzra minden színben

Schröhl schiffonok, May és Höfeld rumburger vásznak,

Regenhart és Reiman asztalneműek **GYÁRI ÁRON.**

Női- és leányka kabátok

legnagyobb választékban a légalcsóbban

Barta és Fürst

:: :: áruházában :: ::

Első Magyar Bizt. Társaság palotájában

:: :: szerezhető be. :: ::

A MONARCHIA

LEGREGIBB **COGNAC** MÁRKÁJA

GRÖF KEBLEVICH ISTVÁN utd

BUDAFOK

Örvosilag ajánlva - Számos bel- és kül-
földi kiállításban kizárólag díszoklevéllel
kitüntetve. Mindenütt kapható.

Finom hárs-, ohác- és vegyes VIRÁGMÉZ

kisebb-nagyobb mennyiségben méradékú
ár mellett beszereshető

Gazdasági Közvetítő Irodában

Nagykanizsán

Ugyanott vízmentes ponyvák és
boros hordók minden időben köl-
csön kaphatók.

Olcsó cipő vásár!

Mig a készlet tart, a leg-
jobbnek elismert **FIDELIO**
jegyű finom férfi, női és
fiu cipők olcsón besze-
rezhetők

Kazinczy-utca 1 sz.

Roth Laura-féle üzlet mellett.

Mayer Klotild

gőzmosógépek NAGYKANIZSÁN.

Tisztelettel értesitem a n. é.
közönséget, hogy a Fő ut 9.
szám alatt levő gyűjtőtelepe-
met Hunyadi-utca 19. sz. alá
helyeztem át. Elfogadok női
és férfi ruhákat vegyileg való-
tisításra, továbbá az összes
háztartási ruhák mosását és
vasalását 10% engedménnyel
**Külön gallér és kézelő-
osztály.**

Garantált ékformesznélküli
gőzmosás.

Szíves partfogást kér

Mayer Klotild

gőzmosógépre Hunyadi-u. 19.
Gyűjtőtelepe: Hunyadi-u. 19,
Kazinczy utca 8.

A ZALA TÁRCÁJA

A technika szörnyetegei.

Az Amsterdami Algemeen Handelsblad
legutóbbi számában egy belga tiszt, akit An-
werpen kiűzése után hollandi területre mene-
kült, élénk színekkel írja le az antwerpeni erő-
dök egyikének: Fort St. Catherine Wavre-nak a
kapitulációját. A belga tiszt elbeszélése kü-
lönösen kiemeli a nehéz német mozsarak mű-
ködésének rettentő hatását.

Szeptember 29-én délelőtt egy óra felé
— írja a belga tiszt — borzalmas sülvést
hallottunk, majd pedig rettentő dördülést. Az
egész erő megremegett: az első negyvenkét
centiméteres gránát ott csapott le erődünk
előtt. Ezzel kezdetét vette az erőd elpusztítá-
sának lassú, de könyörtelen munkája. Teljes
lehetetlenség még megközelítően is képét
adni annak a pusztításnak, amit ezek a löve-
gek okoznak. Fél-háromkor őrléses csattanás
hangzott föl: a második negyvenkét centimé-
teres lövedék keresztülszakította a három méteres
betonboltozatot és olyan rést ütött benne,
hogy a nyíláson egy villamosvasúti kocsi
kényelmesen keresztülmenhetett volna. Később
még a harmadik ilyen óriásgránát a középső
erődöt találta. Két embert eltemetett itt az
omladék és mi még csak nem is mehettünk a
segítségükre.

Igy tartott az ostrom tovább is.
Minden lövés talált. Az erődpáncsók
tanácskozára hívott bennünket, hogy meg-
állapodjunk a teendőben. A németek ilyen

gyűlölete a biztos halált, biztos pusztulást
jelentette. Jelentést küldtünk helyzetünkről az
erődesnek. Az erőd acélkapui bezáródtak a
jelentés vivője mögött és m ott maradtunk a
sírbotnak is beillő acél és betonépületben,
amelyre estig zuhogtak a lövések. Este végre
elhallgatott a borzalmas ágyúzás. Az erőd
boltozatain hét óriási üreget ütöttek a negy-
venkét gránátok, számos ágyúunk elpusztult,
négy halottunk két sebesültünk volt, de igen
sok katonánk — egyszerűen eltűnt: a beomló
falak előkutatathatatlanná eltemették a szerén-
cselleneket. Nem bírom leírni azokat a szörvén-
y-jeleneteket, amelyek az erődben lejá-
zódtak. Az irtozatossá több volt már ez!

— Odakünn az éjszakában tovább folyt
a harc, dörgött az ágyúzó, de a mi erődünket
nem háborgatták. Ezt a szörnyet arra hasz-
náltuk föl, hogy előkészületeket tettünk a
végső támadás fogadására. Este nyolckor —
utoljára — megérkezett a lábori postának. Át-
vettük a küldeményeket és elküldtük leveleinket.
Utolsó istenhozzátot mondtam levelemben
enyémnek, hazaküldtem minden holmimat,
csak a legszükségesebb ruhadarabokat tartot-
tam magamnál. Azután pihenni próbáltam és
éjjeltől fél négyig aludtam is természetesen
teljesen fölöltözve. Hajnalban tiszta fehérsé-
mü váltottam, egy korty kávét ittam, azután kez-
dődték a várakozás.

Hat óra felé ezután újból jöttek a bor-
zalmas gránátörések... Félleg eszméletlenül
álltuk az ostromot és képtelenek voltunk a
cselekvésre. Köröskörül összeomlott minden.
Az erődből egész darabokat szakítottak ki a
német lövedékek. Éreztem, hogy a végét jár-
juk, a félelmes ostromnak. Egyes emberek

félőrülten menekülni próbáltak. Revolverrel a
kezemben a felig bedőlt bejárat elé álltam és
kényszerítettem a legényeket, hogy az erődben
maradjanak. Az erőd megmaradt legényei és
tisztjei ezután egy még epségben levő — épü-
letszárnnyba húzódtak vissza. Egyedül maradtam.
Tíz méterrel odébb állt altisztem a legé-
nyével, de a romok elválasztották tőlem. Min-
den lövés után, amely erődünket találta, átkiált-
tattam hozzá:

— Ne engedjen ki az erődből senkit!

— Jól van hadnagyom — válaszolt mind-
annyiszor aggodalmas, de azért elszánt hangon
az altiszt.

Tíz óra tájban — ismét jött egy óriási
gránát. Hallottam tompa zuhanását és a már
megszokott földrengéshez hasonló rezkedést.

— Mit, most sem történik semmi baj! —
dörmögtem magamban biztatóan.

De abban a pillanatban köröskörül meny-
dörgő robajjal bombáztak a falak. Az altisztem
örjöngő kísértethez hasonlóan véresen, hado-
nászva rohant el mellettem. Óriási, perzslő
lángnyelvek csaptak felém. A löpőpor kamrák
repült a levegőbe! Éreztem, hogy itt veszte-
gyok és ösztönszerűen menekülni próbáltam.
Hiabavaló fáradság volt. A végtelenség tetsző
lángtenger köfűl vett és a rettentő légnyomás
odasújtott az acélajtóhoz. Föltámaszkodtam,
— hogy egyenesen állva nézzek szembe a halál-
nak. Hajam és ruhám meggyulladt. Kezemmel
a szememet takartam el védően és visszafoj-
tottam a légvezetemet, hogy a robbanás mér-
ges gázait ne szívjam be. Hájba! Már éreztem,
hogy fulladozok és az irtalmatlan hőség a tü-
dőmet égti. Ez itt a vég! Térdre rogyva
sültogtam.

— Uram Istenem, én édes Istenem!
A robbanás gázainak heves áramlása föl-
szakította közben az acélajtót. Négykézláb oda-
csuszottam és kivergődtem a reámomló törmelé-
kek közül a szabad levegőre. Egyelőre meg-
menekültem. Gránátok és srappellek esője hull
körülöttem, de az lsten szabad, tiszta ége alatt
vagyok újra! Erődünk parancsnoka szedett föl
a földről, mint egy gyermeket az öleiben vitt
biztos helyre. A bombázás tovább is tartott, de
az a fal, amely bennünket védett, sértetlen
maradt.

Fél öt tájban délután parancsot kaptunk,
hogy hagyjuk el az erődöt. Ez a parancs mu-
tatja legjobban, hogy mennyire tarthatatlan
volt már a helyzetünk, mert hiszen talán so-
hasse fordult még elő, hogy egy erőd parancs-
nokának erődjé elhagyására adjanak parancsot.
Két fiatal katonát vitt ki az erődből. Nem tud-
tam gondolkozni és gépiesen engedelmesked-
tem egyik hadnagy barátomnak, aki karóbra-
gadvá futásra kényszerített. Minden erőmet
összeszedve vergődtem keresztül a romokon és
lángokon — szakadatlanul hulló gránátok és
srappellek záporán. A két ember, aki futásom-
ban támogat, vagy inkább vonzott, már odább
akart állni, de a parancsot hagyták.

Előbb a hadnagyot vigyék, azután
mehettek.
Szó nélkül engedelmeskedtem és tovább
vonzódtam Antwerpen belső védővöféle. A
németek megfigyelő léghegyükből jól látták
menekülésünket és gránátzapot küldtek utá-
nunk az útegekből. Emberfeletti irtozatossá
volt ez!

REDAKCIÓS CÍM: NAGYKANIZSA

SUGAR-UT 4. SZÁM

POKLIKADÓHIVATAL:

Posta-cím: 1. sz. (Posta-cím: Nagykanizsa, a belkerület és a külsőkerület között)

Telefon-cím: 1. sz. (Telefon-cím: Nagykanizsa, a belkerület és a külsőkerület között)

Telefon-cím: 1. sz. (Telefon-cím: Nagykanizsa, a belkerület és a külsőkerület között)

Telefon-cím: 1. sz. (Telefon-cím: Nagykanizsa, a belkerület és a külsőkerület között)

Telefon-cím: 1. sz. (Telefon-cím: Nagykanizsa, a belkerület és a külsőkerület között)

Telefon-cím: 1. sz. (Telefon-cím: Nagykanizsa, a belkerület és a külsőkerület között)

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Közlönyek Árja

hagyományos árja

Egy hóra

Nyugodt

Féltér

Egyes

postai szállítással

Egy hóra

Nyugodt

Féltér

Egyes

Egyes szám ára 8 fillér

Hirdetéseket és nyilatkozatokat a kiadónak kell benyújtani

11. a kiadónak

A hadikölcsön.

A pénzügyminiszter a hadi szükségletek kielégésére szükséges összegek beszerzésére céljából legközelebb kölcsönt fog kibocsátani. Hat százalékkal kamatozó adómentes járadék-kölcsön kibocsátása van tervbe véve, mégpedig nyilvános aláírás útján, kizárólag a magyar szent korona országai és Bosznia-Hercegovina területén. A pénzügyminiszter tehát közvetlenül fordul a közönséghez, amint ez a német birodalomban is történt és a kölcsönkibocsátásnak, összege a nyilvános aláírás eredménye alapján fog megállapítani. Az aláírás előreláthatólag egy hét leforgása után vési kezdetét és mint aláírási helyek az összes állampénztárak és adóhivatalok, a postakaraképzőházak és közvetítő helyei és az összes számvetítő hazai pénztárak fognak szerepelni. A terv szerint az aláírás minden száz korona névértékért kilencvenhét korona ötven fillér lesz. Amely az aláírás alkalmával azonnal befizetendő. A kötvények első szelvénye már 1915 évi május hó 1-én kerül bevéltetésre, a folyó évi november elsejétől az aláírási napig járó folyó kamatokat azonban az aláírások nem kell megtérítenie, úgy, hogy az aláírás például november 23-án történt, ez az aláírások száz koronáknak harmincegy fillér megtakarítást jelent, vagyis a tényleges kibocsátási árfolyam kilencvenhét korona tizenkettő fillér, ami hat egész tizenkilenc századot századot kamatoztatnak felel meg. Az aláírt kötvények árának kifizetésére azonban száz koronát meghaladó jegyzéseknél kedvezményes fizetési módokat lesz igénybevehető, olyképen, hogy az aláírások csak az aláírt átvették tíz százaléka lesz biztosított képen lehetendő még pedig vagy készpénzben, a vagy megfelelő értékpapírban s a jegyzett összeg ezt követően lesz befizetendő olyképen, hogy negyven százalék az aláírás felhívás közzétételétől számított egy hónap alatt a további hatvan százalék pedig két egyenlő részletben egy további hónapon belül lesz befizetendő. A biztosított az utolsó részlet befizetése alkalmával lesz elszámolva illetőleg visszaadva. Ez a kedvezményes fizetési módokat minden száz korona névértékénél ötven fillér kamat megtakarítást jelent, az ilyen módon befizetett kötvények aláírás ára minden száz korona névértékért 98. korona lesz. — Az aláírás névértékét 98. korona lesz. — Az aláírás áron kívül az aláíró terhére sem folyó kamat, sem jutalék nem számítható fel. — Az az aláíró, aki az általa jegyzett kötvényeket átadja s a zárolást öt éven át fel nem oldatja, a kötvényen alapuló követelését legkésőbb 1919. évi november hó elsején, ettől a naptól számított egy évre névértékben leendő visszafizetésére felmondhatja, viszont a pénzügyminiszter fentartja magának a jogot, hogy három havi felmondás mellett a kölcsön egészben vagy részben névértékben vissza fizethesse. A felmondás azonban 19. 0. november hó elsejét megelőző időre nem fog esz-közöltetni. A kölcsönre történő befizetésekre a felmondási idő betartásával átutalás után igénybe vehető az 1914. évi augusztus hó elseje előtt betéti könyvre vagy folyószámlára elhelyezett egyébként moratorium alá eső betétek is, a azok, akik a befizetésre ily betétjeiket kívánják igénybe venni, betétjük teljes összege erejéig az illető intézet közvetítésével jegyezhetnek, s ezek az intézetek, amennyiben nem hivatalos aláírási helyek, — a betétekből teljesítendő befizetéseket a hivatalos aláírási helyek valamelyikével fogják elszámolni. — A kibocsátandó kötvényekre és pedig úgy a szabad, mint a zárolt darabokra az osztrák magyar bank és a hadikölcsönpenztár a mindenkor hivatalos váltó-

lezármítási kamattal, melyek jelenleg öt és fél százalék, fognak kölcsönöket nyújtani s ily kedvezményes kamattal legalább egy évtizedig fognak alkalmazni; — ugyancsak kedvezményes, vagyis a szabályszerűen fél százalékkal alacsonyabb kamattal, mellett, tehát jelenleg az állampapírok legnagyobb részére öt és fél, más megfelelő értékpapírokra hat százalék kamattal fognak előleget nyújtani ezek az intézetek amennyiben a felleendő összeg az új kibocsátás jegyzésére szolgál, az új járadékkölcsön kötvényeit úgy az osztrák-magyar bank főintézete és fiókintézetei, mint a szelvények bevéltetésével megbízott fővárosi pénztárak az 1915. év végéig költségmentesen fogják érvényesíteni. Annak elérése végett, hogy ennek a kizárólag hadi célokra szolgáló kibocsátásnak jegyzése a kisebb embereknek is lehetővé tessenek, legkisebb kötvény névértéke ötven koronába fog megállapítani. A kölcsön előnyös feltételei, továbbá a pénzpiac kedvező helyzete s annak felismerése, hogy kölcsön jegyzésében való minél nagyobb részvétel az aláírók: magánérdekei mellett a közérdeket is nagy mértékben szolgálja, biztosítékai annak, hogy e kizárólag belső kölcson jegyzésének eredményeiben az ország közgazdasági ereje imponánsan fog megnyilvánulni

Dr. Bentzik József.

Nagykanizsának pótolhatatlan, nagy vesztesége van. Kicsiny társadalmunknak legjobb, legnemesebb tagját távoli idegenben, ismeretlen helyen elragadta a halál. Bentzik József dr. városi tisztviselő, ügyész, aki szerető család, rajongó ara s ragaszkodó baráti tábor áldásától kísérten vonult a harctérre, — nem tér többé vissza. Értékes, fiatal életét kioltotta egy ostoba golyó. Örökre vigasztalhatatlan hozzátartozóira és őszinte barátaira nem marad más vigasz, minthogy a hazáért szenvedte a halált s amilyen nemes szívű, szelídelelkű volt a békés polgári életben, épp olyan rettenetesen bátorsággal harcolt az ellenség ellen s mint igazi férfi, mint hős fejte be még sok boldogsággal, szép karrierrel kecsegtető ifjú életét. Nagykanizsa városát is nagy veszteség érte Bentzik dr. halálával. A városnak legtalentumosabb, legképzettebb tisztviselője volt s működésétől sokat, nagyon sokat várt a város polgársága. A legteljesebb részvétellel fordulunk a grófba borult Bentzik család felé, amely négy fiút, négy hadbavonult testvérét aggódott egyszerre. Az egyik Bentzik fiu már megjött átlőtt mellet. A másikról tegnap érkezett a mindennél szomorubb hír. Még két hős fiu harcol... őket talán épen adja vissza az ég a lelkes magyar uricsaládnak. És mélyszégyen, fájó részvétellel fordulunk a bájos, hűséges arca felé. Őt vigasztalja meg az a tudat, hogy a fiatal hős utolsó gondolata is nála időzött s ez megannyiszor, boldoggá tette életének utolsó percét. A család Bentzik dr. elhalálzásáról ezt a hivatalos értesítést kapta:

Igen tisztelt Ügyvéd Ur! Szomorú kötelesség jutott osztályrészemről, midőn. Ügyvéd urat arról kell tudatnom, hogy kedves fia József, aki századomnál mint zászlós volt beosztva, a múlt hó 21. ütközetben elesett. Halálát mélyen fájjaljuk mindnyájan. Előzékeny szolgálattétel, kedves bajtárs, kötelességtudó katona volt. Nehéz időket élünk, mindnyájan lsten kezében vagyunk. Az ő megmáltathatatlant akarataiban megnyugodni nehéz kötelessége az otthonmaradottaknak. Vigasztalásul szolgáljon, hogy halála szenvedésnélküli volt. Ágyugolyó része találta és a halál hamar bekövetkezett. Holtestét múlt hó 23-án este bajtársai jelen-

létében eltették. Sajnos, mire a holtestet elhoztuk, minden értékes holmijától kfosztották. Sirja... falutól délre... várostól délnyugatra van. (A helynevek kívánnak törlőve.) A sirt reája kövekből kirakott keresztel meg is jelöltük. Az lsten akaratában való megnyugvást és a súlyos csapás elviseléséhez lelkiert kívánva maradtam kiváló tisztelettel: Jaknetyky Béla főhadnagy, század parancsnok. 1914. október 27.

LEGUJABB. Jelentős német győzelem Francziaországban.

Berlin, november 8. A német nagyfőhadiszállás jelenti: Ipsenél és Lillétől nyugatra tegnap folytattuk támadásainkat. Az Argonnes erdőség nyugati szélén, Vienne le Chateau mellett fontos magaslatozt, melyért hetekig folyt a haro, elfoglaltuk. Eközben két ágyut és két gépfegyvert zsákmányoltunk. Különben a nyugati hadszíntéren a ködös nap-ösöndesen folyt le. A keleti hadszíntérről nincs új hír.

Nincs harc az orosz harctéren. Kiaocsau elesése.

Budapest, november 8. Hivatalos jelentés: Az északkeleti hadszíntéren tegnap sem volt harc. Höfer vezérőrnagy.

Nagy győzelem Szerbiában.

A miniszterelnökség sajtóosztálya jelenti: A délkeleti hadszíntéren tegnap az egész nap folyamán minden arcvonalon változatlan hevesseggel folyt a harc. Bár az ellenség szívósan ellentállott és kiadta a jelszót: „Az utolsó emberig!”, mégis vitéz csapataink a Krupanj körüli területen sáncot sánc után foglaltak el és ma reggel 5 óráig a szerbek részéről bevehetetlennek tartott kosztajniki fontos támpontot is rohammal bevették. A foglyok és zsákmányolt ágyuk számát jelenleg még megközelítőleg sem ismerhetjük.

Ferenc József a szultánhoz.

Konstantinápolyból táviratozzák: Ferenc József király és a szultán közt vasárnap táviratváltás volt. A magyar király örömeinek adott kifejezést a török flotta szerencsés győzelme fölött, míg a szultán a monarchia hadseregének győzedelmes csatái fölött fejezte ki csodálatát.

Berlin, november 9. Több heti csodálatraméltó szívóssággal és bátorsággal véghezvitt védekezés után Csingtau, az a kínai német birtok ez egyesült japán, francia, angol csapatok kezére került. Csingtau elesett, de hosszú ostromának története örök dicsősége lesz a német harci erényeknek. Az összehasonlíthatatlanul hatalmasabb ellenség heteken át borzalmas veszteségeket szenvedett az ostrom alatt s a világ egyik legerősebb nemzetét állította meg immár porba hullott falai alatt Csingtau. Tokióból a kapitulációról hivatalosan ezt jelentik: A Csingtaut ostromló csapatok balszárnya vasárnap reggel öt órakor szállotta meg az északi, később pedig a keleti erődöket. Hat órakor az erősség ormára kitétték a fehér zászlót, mire megazúnt az ellenséges tüzelés. Kilenc órakor a németek delegátusai megjelentek az ostromló táborban, hogy az átadás módjait tárgyaljanak. Kiaocsai német kormányzója a legutóbbi harcokban súlyosan megsebesült.

A török flotta üldözi az orosz hajórajt

Konstantinápolyból sürgönyzik: Az orosz hajóraj bombázni kezdte Zunguldakot. A török flotta az erőd segítségére sietett, mire az orosz hajóraj elmenekült. — A törökök üldözik az orosz flottát.

Ha hadikölcshöz jegy, csak a hazán segít, ha nem önmagának is használ.

Kinn a tömeg...

Kinn a tömeg lázasan éljenez
S a Himnusz zengi lelkesült ajakkal,
Míg itt benn én is együtt könnyezek
Tulardó boldogságban a dallal.
Oh hogye! hisz' épp így volt egykoron,
Kis városomban köröttem, v. lem:
Elet-pályámnak megmutatója
Volt egykor egy ilyen lázas éj nekem!
Ép így daloltam én is a tömeggel
On, hová mostan szeretettel várok!
Ép olyan lázas megasztosult kedvvel
Csaptam fel akkor én is katonának,
Mint az a fiú, akit mosolyogva
Legelő-viss a népek tenger árja
Akinek szintén oly' édes anyja van,
Ki nem is sejtí mi vár a hára!

Nagy Győző

Az agrikultúra diadala.

Ez a három szó: szánts, vess, arass,
van olyan jelentőségű, mint a „Szuronyt
szegezz!” „Tűz!” „Előre!” az izzó csatáknak e három legfontosabb parancs-
szava. Aki elmulasztotta a tüzelést, vagy
a szuronysegezést, könnyen önmaga
kaphat sebet, vagy a legkedvesebb baj-
társa. Ha az ország földművelő népe
elmulasztja különösen a mostani vi-
lágelfordulásban — a mezőgazdasági
munkát, a szántást, a vetést, az aratást,
egyszóval a nemzetet fenntartó munká-
kat — kiteszi magát, az egész országot,
de különösen harcoló, vitéz fiait a kop-
lálásnak. Kopláló hadsereg pedig még
nem igen aratott győzelmet. A koplálás
csak senyvesztője a testi és lelki erőnek.
A kopláló gyomor csak szomorú hango-
kat ad. Virtuskodásra, sőt még a hig-
gadtság gondolkodásra is csak a kielégített
gyomor alkalmas.

Tehát végezze el a mezei munká-
kat mindenki, akinek ez a hivatása, aki
az erre hivatott harcba vonultakat hely-
ettesíti. Még pedig ne csak a megszo-
kott módon, hanem megfeszített erővel
kell nekifogni a folytatni a földművelés
ezerégu munkáját.

Lám, ma még azok is, akik a ma-
gyar mezőgazdaság jelentőségét állan-
dóan lekicsinyelték, — most rimázkodva
fordulnak a magyar gazdához, hogy szánt-
son és vessen, vesse be minden talpa-
latnyi termő földjét, mert sok tekintet-
ben ez dönti el a hadjárat sorsát. Még
talán a párisi erkölcsök borzas haju iro-
dalmi apostolai is méla gyomorkorgással
ismerik ma be, hogy nem „nyugati” kul-
tura kell nekünk, hanem agrikultúra.
Még pedig feladata magasztan álló agri-
kultúra. Herceg Anersperg, az osztrák
gazdák vezére aki ma szintén a harctér-
ren van, büszkeséggel mondhatta tehát,
hogy a mostani világháború fényesen
beigazolta az erősen agrárpolitika létjo-
gosultságát. Mennyire igaz van! A föld-
műves nép legmesszebbmenő érdekvé-
delme, hogy hivatását a legteljesebb mó-
don betölthesse.

Hol volnánk most ez érdekvédelmi
harcok nélkül, hol volnánk, ha a ma-
gyar agráriusok nem küzdötték volna ki
a mezőgazdasági szakismeretek népsé-
sítését, a jobb tenyésztéseket, jobb
vetőmagot, jobb talajművelő eszközöket
a nép széles rétegei részére? Mi lenne,
ha a vámvédelem szárnya alatt mező-
gazdaságunk ily hatalmas fejlődésnek
nem indul?

Mi lenne? Bizony valóságos nagy
baj. Ha a magyar agrárpolitika bizonyos
sikerekkel nem dicsekedhetnének, bizony a
magyar földművelőt hasztalanul kérné ma
még a Vámtörölő Gedeon és Maximalis
Bernát barátunk is, hogy szántson, és
vessen, a felelet legtöbb helyütt ez volna:
nincs mivel és nincs mit. Így azonban
leaz sikere az igazán legkülönbözőbb és
legváratlanabb helyről jövő felszólítások-
nak. Sőt a magyar gazda ezek nélkül
is tudja mi a kötelessége. Szántani és
vetni fog kettőzött erővel, hogy arathas-
son. Aratni is fog, hogy táplálhassa a
hazának nemcsak harcoló és munkálkodó,
de tétlenül gubbaszkodó gyermekeit is.

Harc az erdőben.

A mi nehéz útegeink egy erdő széléről támadnak az oroszokra, akik ágyúinkat
nem látják s így védekezni se tudnak ellene.

Feltétele szerkesztő:
Fischel Lajos.Szerkesztő:
Tóth Zoltán

Mi hír van odahaza?

A háboruban

a katona barátja:

az ujság. Innen értesül arról,
hogy mi hír van odahaza?
Szinte felvidul a szíve, amikor
az otthoni eseményeket ol-
vassa. Aki harcoló hozzátar-
tozójának megakarja szerezni
ezt az örömet, fizessen elő

a
ZALARA

Előfizetési ára egy hónapra
1 korona 50 fillér

A tábori posta részére pontos címhez
a név és rang mellett szükséges az ezred,
a század, az üteg, stb. megjelölése és
feltétlenül kell a tábori posta száma.

A téli háború borzalmait el-
len katonáinknak prémre van
szükségük. — A kinek van
küldje e címre: Hadsegélyző
hivatal Budapest, Váci-utca
38. A posta ingyen szállítja.

Női- és leányka kabátok

legnagyobb választékban a legolcsóbban

Barta és Fürst

áruházában

Első Magyar Bizt. Társaság palotájában
szerezhető be.

Ruhakelmék, bársonyok, par-
getok, meleg trikók, bluzok,
pongyolák meglepő olcsó-
árban kapható

Barta és Fürst ruházában

Első Magyar Bizt. Társaság palotájában

Ragályok
ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert
kolera, vörheny, kanyaró, typhus, himlő és
egyéb ragályos betegségek fokozottan
terjedhetnek, mert is szükséges,
hogy minden háztartásban egy meg-
bízható fertőtlenítőszer kézzel legyen. A
jelenkor legjobb fertőtlenítő szere a

LYSOFORM

szagátlan, nem mérgező, olcsó és eredeti
üvegben 80 fillérért minden gyógy-
szertárban és drogeriában kapható. Haszná-
lása egyszerű: keverjük fel az összes orvosok
betegágyak fertőtlenítésére, antiszeptikus
közvetlenül (sebre és daganatra), kéz-
és arcmosásra és ragályok e hárítására, nél-
kül alatti-irrigációra, stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM-SZAPPAN

Használat: gyenge pipetteszappannal szappant
formát tartalmaz és antiszeptikus hatású.
Alkalmazható a legérzékenyebb bőrre, még
csecsemőknek is; szappi, megpuhítja a bőrt,
tisztítja a bőrt. Egy kisrészlet és Ön a jövőben
kiszoríthatja minden szappant forgalmazót. Da-
rabja 1 korona

FODORMENTH-LYSOFORM

erősen antiszeptikus hatású szappin. Szájüreg
rögön és nyálkával eltávolítására és a fogakat
konzerválja. Használatához további orvosi
utastás szerint torokfájás, gégegyulladás,
nátha esetén gargazásra. Nehány
csepp elegendő egy fél pohár vízbe.

Eredeti üvege 1 K 60 f.

Az összes Lysoform-készítmények kaphatók
minden gyógyszerárban, drogeriában és
utabban a jobb fűszerkereskedésekben is.
Hivatatra barkinek legyen és barmmentve
megküldjük az Egészség és fertőt-
lenítés című érdekes könyvet.

Ahol Lysoform nem volna kapható, oda
közvetlenül is küldünk 6 koronára előzetes
beküldés esetén 3 üveg Lysoformot.
2 darab szappant és 1 üveg szappint.

Dr. Keleti és Murányi
gyógyszeri üzlet Ujpesten.

Jön a legszebb ünnep.
Akarácsonyfáról egy ágat jut-
tassunk a hórengetegek közt
értünk harcoló katonáknak.

Gilbert, Mozi Királynő operetét
3 felv. megjelent zeneszámai:

Potpouri K 280
Ach Amalia táncdeltős a Mozi
Királynőből K 210
Man lacht, man lebt man liebt
Walzer a Mozi Királynőből K 280
In der Nacht, táncrészlet a Mozi
Királynőből K 210
Liebliche Kleine Dingerchen
Marsch a Mozi Királynőből K 210
Jupala táncdeltős a Mozi Ki-
rálynőből K 210

Kapható Nagykanizsán

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és zeneműszerkezdésben

Vidékre az összeg előzetes beküldése
ellenében barmmentve küldöm meg.

ÁRTEREKESÍTÉS ÉS KIADÓHIVATAL:

NAGYKANIZSA

SUGAR-UT 4. SZÁM

PIKKIADÓHIVATAL:

Külföldi-utak 1. és 2. (Pénzes-Adósság-
szolgáltatás, a bel- és külföldi
postákhoz a levéltárnak)

"ZALA" Hírlapkiadó és nyomda
1. k. k. ügyvezetője: Sugár-ut 3.

TELEFON-SZÁMOK:

Külföldi-utak és kiadóhivatal: 78
Pikkkiadóhivatal: 178
Nyomda: 178

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak

helyben készletre kérésre

Egy hónap 1.00

Három hónap 2.50

Évi 5.00

Postai szállítással

Egy hónap 1.10

Három hónap 2.60

Évi 5.10

Egyes szám ára 6 Ft

Hirdetéseket és nyitólapokat
szólólag külön díjért
a kiadóhivatal

A háború és pénz

Az az órási küzdelem, a mely most egész Európában folyik, egyaránt nagy vér és pénzügyi árfolyamot hoz a hadviselő felekre. Megérkezik az a gazdasági Anglia és Franciaország is, sem is említve Oroszországot és a szövetségesekhez csatlakozott kisebb balkán államokat. Németország nemkülönben Ausztria-Magyarország szintén nem lehetnek az alól kivételek. A szövetséges államok kormányai sorba terjesztették és terjesztik parlamentjeik elé a rendkívül hadikölcsönre vonatkozó törvényjavaslatokat, Anglia csak nem is oly régen szavazta meg azt, rövidesen követni fogja ezt a francia törvényhozás is. Németország birodalmi gyűlése ugyancsak a közeli napokban fogadja el kormányának ily értelmű javaslatát.

Természetesen a monarchia is kénytelen lesz rövid időn belül, talán már a közeli napokban hasonló értelemben intézkedni.

A nagy eseménynek összes részleteit annyira ismerjük, hogy talán felesleges is, ha azt mondjuk, hogy hazánk kormányát nem a szükség parancsoló szava fogja kényszeríteni ezen elhatározásra. A német birodalom a moratóriumot eddig nem ismeri és mégis jóval látta kölcsön útján előteremteni hadi kölcsönt. Magyarország hadi kincsének szinte kimerítettségét látva mennyiségű és egyéb anyagi áldozatkészségét bőven igazolják hadseregünk összes eddigi felszereléseinek, ellátásának és fenntartásának minden fennakadás nélkül folyósított kiadásai, továbbá azok a szűnni nem akaró önkéntes adományok, a melyeknek támogatásával egy szőlőnapról napra találkoztunk.

Az idő azonban a hadviselés terén is újabb követelményeket támaszt. Negyedik hónapja, hogy hadaink az északra és délről reánk nehezedő hadjárat esélyeit, a legjobb eredménnyel állják. Mindennek azonban ára volt. Seregeinkben az elhalt és sebesültek száma hézagokat teremtett, a munició pedig lefáradtásra vár. A kormány csak a napokban rendelte el a 24 és 36 év közötti férfiak újabb sorozását, mely intézkedésével derék hadseregünk számát, előreláthatólag újabb milliókkal fogja megnövelni. Ennek a fenntartásához pedig pénz és pénz kell!

Nagyon szerencsésnek tarthatjuk tehát a magyar kormányt az a gondolatát, a mikor egy hadikölcsön előteremtése céljából magához a nemzethez fordul. Az eddigi államkölcsönök, formájuk és feltételeiknél fogva is, majdnem azt mondhatjuk, hogy a nemzet nagy összességét megerősítették. Jobbára a vagyonosabb és tehetősebb személyek voltak azok, akik az államnak hitelműveleteit eddig lebonyolították, most azonban nagyon helyesen az egész nemzethez fordul. A kölcsönnek berendezése és aláírás feltételei erre engednek következtetni.

A kölcsönök az eddig megszokott 10.000, 1000, 500, és 100 K névértékeken kívül még egy újabb 50 koronás címletről is fognak szólni. Már e forma is a demokratikus jellegét árulja el. Nagy előnyt nyújt a kamatozás terén, mivel a névérték után 6 százalékos adó már a folyó évi november hó 1-től. Sőt ha jobban a dolog mélyére tekintünk, a kamat-terítvény még előnyösebben fog alakulni az által, hogy a kibocsátási árfolyam alatta lesz a névértéknek. Tekintve, hogy az állam a kamatot a jövő évi május hó 1-én fogja utólag megteríteni, a vevő közönség a mostani vásárláskor azonnali előnyt fogja élvezni, hogy a vételárban csak 10% fizet.

Az új kölcsön egyfelől kincstári utalvány, emelyleben zároltatás esetén az 5 ik év utolsó negyedében névérték szerinti beváltásra fel-

mondható, másfelől — a szabad kötvényeket illetően — járadék is, amely csupán az államkincstár által mondható fel, azonban 1920 előtt a kötvények beváltása alá nem vonhatók. A kamat adómentes, a szelvények bárhol beválthatók.

Az elősoroltakon kívül a kölcsönnek népies jellegét még leginkább az domborítja ki, hogy a nyilvános kibocsátást és aláírást nem bankcsoport, syndikatus fogja ellátni, hanem az államnak majdnem valamennyi pénzügyi intézménye és pedig az összes kir. állampénztárak és adóhivatalok, a m. kir. postatakarék-pénztár és valamennyi közevített postahivatal, az Osztrák-Magyar Bank főintézete és fiókjai, az Országos Központi Hitelszövetkezet és vidéki szövetkezeti, továbbá az országnak minden valamire való bankja és takarékpénztára egy Horvát-Szlavon országokban, mint Bosznia-Hercegovinában.

A kibocsátásra kerülő járadék igen kedvezőké teszik a kölcsönnek természetrajzát meg azok a kedvezmények is, hogy a vételár teljes összegének lefizetése esetén árfolyam előny áll be s míg a csupán 100 koronát meg nem haladó jegyzés alkalmával fizetendő le a teljes összeg, addig az ennél magasabb jegyzés már részletekben is törleszthető.

A hadikölcsönök zárolt és szabad kötvényei egyaránt lombardírozhatók, sőt már a részletfizetésekről nyert ellátvány is és pedig az Osztrák-Magyar Banknál valamint a Hadikölcsön-Pénztárnál a mindenkor váltóösszámítómái kamat mellett, amely jelenleg 5 %, szárazék.

Teljes reményünk van ahhoz, hogy a kormány nem fog csatlakozni a magyar nemzetben a mikor e kölcsönrel előbe lép és ugyanazzal a lelkesedéssel a mellyel a nemzet saját véreit a trón és haza védelmére, fog az anyagiakban is a haza oltárán áldozni.

CSINGTAU eleste.

Tóklóból táviratozzák: Csingtaunál a japánok 7300 hadifoglyot ejtettek. Az angol-japán csapatok tegnap vonultak be Csingtauba.

Rettegnek az angolok a német támadástól.

Londonból táviratozzák: Tegnap éjjel az angolok német támadástól tartva, Yarmouth partvidékét katonaságukkal megszállották. A németek azonban nem jelentkeztek.

Üdvözlük egymást a magyar és török hadak.

A Magyar Táviróda jelenti: Frigyes főherceg, a magyar osztrák hadak főparancsnoka, Enver pasához, a török hadügyminiszterhez táviratot intézett, amelyben örömeinek ad kifejezést afelől, hogy Törökország oly nagy bátorsággal vesz részt Magyarországnak, Németországnak és Ausztriának harcaiban. — Enver pass válaszában öröklja, hogy a Mindenható segédelmével a törökök győvvertárai győzedelmeskedjenek a humanizmus ellenségeivel szemben.

Döntővereséget szenvedtek a szerbek.

A miniszterelnökség sajtóosztálya jelenti a magyar fegyverek legújabb nagy győzelmét Szerbiában. Ez a győzelem sokkal jelentősebb, mint eddigi bármelyik diadalunk. Hosszu, rendkívül véres és kétségbeesett csatában százhuszezer főnyi ellenséges csapatot levertek s most üldözzük. Szerbiában a háború végét járja:

Budapest november 9. A déli hadsinterről hivatalosan jelentik: Hadműveleteink a déli hadsintéren minden tekintetben kedvezően folynak. Mig a Sabac-Ijesznica vonalon folytatott előrenyomulásunk a hegyek alján erősen eldugott hadállásokban legssivósabb ellentállásra talált, addig Losnion-Krupanj-Ljubionai vonalon lefolyt három napos harcok simán teljes sikerrel végnődtek. Itt az ellenség Sturm Pal tábornok vezetése alatt álló harmadik szerb hadseregéből, összesen hat hadosztályból vagyis százhuszsex emberből állott. E két hadsereg vitésül védett állásainak elvesztése óta tegnap Valjevo irányában visszavonulóban van. Győzelmes hadtesteink elérték a Losnion felett keletről uralkodó magaslatokat és Szokolka Planina legmagasabb hegyhatár Krupanj-tól délkeletre számos foglyunk és szákmányolt hadianyagunk van. Részletek hiánysanak.

Török győzelmek

Konstantinápolyból táviratozzák: A török hadsereg, amely átlépte Egyiptom határát, diadalmasan halad előre. A törökök ismételt megakadályozták angol csapatok partraszállását. A Kaukázusban részben újabb nagy sikereket értek el a török csapatok. Konstantinápolyban ujjongó örömet keltett, hogy Perzsia szintén megüzeni a háborút Oroszországnak.

Ötven milliót kaptak a szerbek a franciáktól.

Szofíából táviratozzák: A Szt. szta Nisben ülést tartott, amelyen Pasic előterjesztést tett a helyzetről. Később koronatanács volt György herceg felépült és a harcterre ment. A szerbek Franciaországtól ötven milliót kaptak.

A hadikölcsön jegyzése.

Budapestről táviratozzák: A nemzeti hadikölcsön jegyzése értesülésünk szerint jövő héten kezdődik. Jegyzési időtartam egy hétre fog kiterjedni. Bizonyára sokan lesznek, akiket a kölcsön kedvező feltételei arra bírnak, hogy eddig pénzintézeteknél elhelyezett tőkéiket hadikölcsön jegyzésére fordítsák. A fenálló rendelkezések szerint a hadikölcsön jegyzésére igénybevehető az augusztusi elseje előtt elhelyezett s egyébként moratorium alá eső betétek is. A pénzintézeti betétek korlátlanul fólhasználhatók, még pedig egyszerű átutalás útján a hadikölcsönbe való részvételre, de természetesen csupán a felmondási idő betartásával. Ezért kívánatos, hogy a jegyezni akarók már most gondoskodjanak betéteik felmondásáról. A jegyzett összeget nem kell okvetlenül az aláírásakor befizetni, mert a kölcsön kibocsátási tervezete gondoskodik kedvezményes befizetési módokról. A jegyzett összeg tíz száza éka aláírásakor biztosítékképpen leteendő, de a befizetés részletekben is történhetik. Az első részlet, mely a jegyzett összeg két ötöde, befizethető egy hónap múlva is. A fennmaradó rész pedig két részletben tíz tizenöt napi időközökben fizetendő. Ezzel lehetővé válik, hogy csupán felmondással i-vehető betétek is akadálytalanul fólhasználtassanak. Ha a felmondási idő részletfizetésre megállapított időtartalomnál is hosszabb és a pénzintézet a felmondási idő betartásához ragaszkodik, akkor nagyobb pénzintézeteink a betéti könyvekre előleget folyósítanak a kölcsön jegyzésére. — Közli a: miniszterelnökség sajtóosztálya.

Az észak.

Berlin, nov. 9. A nagy főhadiszállás jelenti. Tegnap délután újból több ellenséges hajóról tüzeltek jobb szárnnyukra, de tüzéségünk csakhamar elűzte a hajókat. Az ellenségnek Neuportból az esti órákban ellenünk intézett s az éjjel megismételt kirohadása tökéletesen megüszült. Ypresnél támadásaink a felettebb szívós ellenállással szemben is lassan, de állandóan előre

haladt. Yprestől délnyugatra az ellenségnek ellentámadásait visszavertük és több száz embert foglyul ejtettünk.

4000 fogoly

A nagy főhadiszállásról jelentik: Keleten erős orosz hadseregnek Wysztyitótól északra ellenünk intézett támadását az ellenségnek súlyos veszteséget okozva visszavertük. Több mint négyezer orosz foglyul ejtettünk és tíz géppuska jutott kezünkre.

KARÁCSONY A HARCTÉREN!

Közeledik a karácsony, a szeretet és a családi otthon boldog ünnepe. A szegény keservesen megtakarított filléreiből, a gazdag feleslegéből egyaránt szeretetteljes meglepetésben részesítik azokat, akik szívükhöz legközelebb állnak. Van-e közöttünk, akinek ne hullana könny a szemébe, midőn katonáinkra gondol, akik ez ünnepeket otthonuktól távol, barátságosan vidéken a legnémesebb, de bizonyára legnehezebb kötelesség teljesítése közben töltik.

A cs. és kir. hadügyminisztérium, valamint a m. kir. honvédelmi minisztérium hadsegélyző hivatalai elhatározták, hogy derek katonáinknak szerény karácsonyi ajándékot küldenek s e célra jelentékeny összeget adományoznak.

A rendelkezésükre álló összeg azonban, sajnos, távolról sem elegendő arra, hogy abból a harctéren küzdő minden egyes katonánk méltó karácsonyi ajándékban részesülhessen.

Ehhez mindegyikünk hozzájárulása szükséges s azok a kevesen, akiknek senkijük sincs a harctéren e tekintetben bizonyára nem versenyre fognak kelni azokkal, akiknek fiuk, férjük, fivérük, vagy vőlegényük küzd a házért.

Ezért a hadsegélyző hivatal (Budapest, IV. Váci-u. 38.) azzal a kérelemmel fordul hazafias és a harctéren küzdő katonáink érdekében már eddig is minden áldozatra késznek mutatkozó közönségünkhöz, hogy az e célra szánt nagylelkű penzadományaitaival mielőbb keresse fel. (A Hadsegélyző Hivatalnak címzett pénzküldeményeket a posta a vidékről portómentesen továbbítja.) A hivatal azután gondoskodni fog róla, hogy csapataink a nekik szánt karácsonyi ajándékot az édes otthonból jövő szeretetteljes üdvözlésként, valamint a legbensőbb megemlékezés és az örök teljes viszonzítás reményének jele gyanánt századonként idejekorán megkapják.

A m. kir. honvédelmi minisztérium hadsegélyző hivatala. (Budapest, IV. Váci-u. 38.)

Budapest, 1914. november havában.

Kirchner s. k.
ca. és kir. altábornagy.

Szabesültek szótára.

Kifejezések első egélynyújtásánál 6 nyelven

Magyar, német, orosz, lengyel, szlovák és román nyelven

30 fillér

FISCHER FÜLÖP AL.

könyv- és papírkereskedésben, Nagykanizsán.

A téli háború borzalmait el-
len katonáinknak prémre van
szükségük. — A kinek van

küldje e címre: Hadsegélyző
hivatal Budapest, Váci-utca
38. A posta ingyen szállítja.

HIREK Anyák háborúja.

Írta: Herczeg Ferenc.

Az őszi haraszt megzördül százezer futó láb alatt. Az őszi homályt tüzpírosta festi az üldözők dűbe. A novemberi szél fojtó szagot hoz magával: füstszagot, vérszagot, háborúszagot.

Itt állók a nagy zűrzavarban, itt az élet országtúján és egy szót ismételvek magamban. Egy őségi, szürke szót, egy rettenetes, titkos szót: anyá.

Iméltetem, címemben forgatom s a tüzpíroson alkonyon a szürke szó kigyulad titokzatos új fényben ég, mego, szörnyű súlyával a mellemre bengeredik.

Anyá. Titkok titka. Az ember ség minden boldogsága és minden nyomorúsága remeg két szótágodásban.

Nem, nem jó most rátk gondolkodni, ti anyák. Kűn bűnből a háború és tünémán ültök benn a Retegés templomában. Szoborra dermedten ültök a boros homályban. És várjátok, hogy mit hoz az alkony: virradást vagy éjszakát?

Az arcotokon sűrű látyol. Senki se lássa most ezt az arcot, az anya igazi arcát. Ha meglátnák a harka vonuló iljak, ha meglátnák a szép, rettenetes, fájdalmas anyai arcot, akkor hideg kövő dermedne szívükben a forró bátorság és minden harci dicsőség könyező szánakozásban olvadna fel.

Ne lássa most senki ezt az arcot. Maradjon örök titok az ifjú bűsök előtt, hogy ők nem büszke katonák ellen, hanem alázatos anyák ellen vonulnak harcra. Ne tudják meg seho, hogy dicsőségük utját anyák szíve vérvél öntözik.

Ime, a vonuló ezredek fölött, mint szelid és makacs vándormadárserceg, szárnyrakelt anyaszívek szállidosnak. Ha havas eső permetezik és fagyos szél süvölt a szermata pusztaság fölött: nem a katonák, hanem az anyák lárik. Ha megdörögnek az ágyúk: mémor szállja meg a katonát és remélet az anyát.

S ha gyilkos gyűlölettel néz farkas-szemtel „a vad korák” és „a vörös ördög” akkor két anyaszív — az egyik valahol a Volga vidékén, a másik valahol a Tisza partján — vonaglni s vérezni kezd.

Mert ez a háború és minden háború, az anyák harca. A kardokat s szuronyokat az anyák ellen köszörűlik. A katonák lábára vaspatkót vernek, hogy asszony-szíveken gázoljon. S az ágyúüteg azért sörja a shrapnelzapot, hogy anyák keblét tépje szét.

És eljövend majd a dicső győzelem napja. Zengő kűrtökkel, bubéros zászlók alatt vonul a hódító. Százezeren köszöntik ujjongva.

De hirtelen elborul a fény, eltompul a zaj s a hős mámoros szeme a földre mered. Csillagok patákok szaladnak az uton; a harci partpák vízben gázolnak. És nő, dagad az árada, hullámokat vet, harsogó örvénylése feldönt, elcsodor minden bűszkeséget, örömet és diadalt.

A könyteger, mit az anyák sirtak.

— Dr. Bencsik József halála. Dr. Bencsik József városi tisztviselő halála városi mélységes, láz részvétet váltott ki. Különösen a városi lakosok, mely pórtalan veszteség érte Nagykanizsát a kiváló, nagyképművészeti és irodalmi tehetséggel bíró. Mivel dr. Bencsik József ismeretlen helyen nyugosza siri álmát, a város egyelőre nem ruhaját kegyeletét méltó formában. A városi tisztviselők gyászjelentésben közli a gyászírt, a polgármester pedig a város közönsége nevében kondolalmat fog a gyászba borult családnak.

— Az új nemzeti hadikönyvtár. — Mint értesülünk, a Postai Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja, mint hivatalos előírási hely, már mostan vállalkozott arra, hogy az ország elvárt feltételek mellett — a hivatalos prospektus a hét folyamán fog közzétetni — megvásárolja ezen új könyvtárak jegyzékét átvéve.

A népfőlkélok sorozása. A 24—30 éves népfőlkélok sorozását Zalaegerszegben november 16-án kezdik meg és december 28-án fejezik be. A sorozás közönséget töltözik az alábbi sorrendben. A sorozás székhelye Nagykanizsa.

November 16: Légrád, Sormás.
November 17: Kiskomárom, Szepetnek.
November 18: Murakeresztúr, Zalaszentbalázs.
November 19: Gelse, Zalasárszeg.
November 21: Nagybakónak, Galambok.
November 22: Hosszuvölgy.
November 22—23: Nagykanizsa.
November 24: Belica, Bottornya.
November 25: Csakornya, Drávabágyfalva.
November 26: Csakornya vidéke, Drávabágyfalva.
November 27: Felsőmihályfalva, Murasiklós.
November 28: Muraszentmárton, Drávabágyfalva.
November 30: Muraszerdahely, Víziszentgyörgy.
December 1: Strádóvár.
December 2: Bükösközséggyörgy, Kerka-szentmiklós.
December 3: Felsőszemenye, Letenye.
December 4: Becsehely, Tótszentmárton, Pusztamogyoród.
December 5: Borsfa, Szécsisziget, Szentadorján.
December 7: Alsódombor, Damása.
December 8: Drávadiós, Hodosány.
December 9: Dékányfalva, Tüskészentgyörgy, Ligetvár.
December 10: Kotor, Murakirály.
December 11: Muraszentmária, Muravid.
December 12: Kisszabadka.
December 14: Perlek.
December 15: Murasány.
December 16: Alsódvánd és vidéke.
December 17: Belatinc, Szentgyörgy.
December 18: Lendvavásárhely, Resznek.
December 19: Cserföld, Csesztreg.
December 20: Murabaráti, Zalahéka.
December 21: Zalagyertyános, Zorkóháza, Rédics.
December 23: Bagonya, Bántornya.
December 27—28: Zalaegerszeg.

A jelentkezőket két sorozóbizottság vizsgálja. Az egyik a városi múzeum helyiségében, a másik a Polgári Egyetben fog működni.

— A Nagykanizsai Bankkegyesület Részvénytársaság, mint hivatalos aláírási hely, az 1914. évi 6. os. magy. kir. adomén-tes állami járadék kölcsönre jegyzéseket az eredeti feltételek mellett költségmentesen már most elfogad.

— A betegszállítás és a magánfogatosok. A Zala a napokban megírta, hogy a nagykanizsai magánfogatos tulajdonosok a rendőrség felhívására sem voltak hajlandók kocsijukat betegszállításra átengedni. Erre a cikkre reflektál most Billot Ferdinánd gróf ur az alábbi érdekes levélben:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!
A „Zala”-ból értesültem arról a megbővített közlönyről, hogy a magánfogatosok tulajdonosai nem tették eleget a rendőrfőkapitány abbéli felhívásának, hogy fogataikat a sebésztelnek a vasútról való beállításra rendelkezésre bocsássák. Nem áll ugyan, hogy ezt a szolgáltatást mindannyian megtagadták, mert például magam is, valahányszor csak értesítéssel, Lászlakról két kocsit küldtem a vasúthoz, azontúl fűdött kocsinál erre a célra a városnak állandó használatra átengedtem. Parádés lovakat, valamint igaz lovaknak egy részét katonai szolgálatra már ki kellett szolgáltatnom, de amig egy lovam lesz, nagy megelégedéssel fogom tekinteni, ha azaz sebésztelnek szállíthatok. Nagyon kérem Szerkesztő urat, hozza nyilvánosságra, nevezze meg azokat a szívtelen embereket, akik ez alól a nemesszolgálat alól ki akarnak bújni. Ereknek tán nincsenek gyermekeik vagy hozzátartozói a harctéren? Mit szólnának ezek, ha övéket a fogat tulajdonosok hasonló magatartása miatt rázós, döcögős szekereken szállítanák? Nemrég láttam Wienben, hogy a legfinomabb magánautók és fogatok százai, melyeknek nagy része hercegi és grófi címmel volt ellátva, önként és büszkén teljesítették ezt a kötelességet számba menő nemesszolgálatot.

Bocsásson meg igen tisztelt Uram, hogy soraimmal terhelt vagyok, de a b. lapjában foglalt szomorú tény kényszerített, hogy megbotránkoztatásom kifejezést adjak.

— Mély tisztelettel
Billot Ferdinánd gróf.
A levélhez csak annyit fűzök hozzá, hogy Billot Ferdinánd gróf urat senki sem gondolhatta azok közé, akik a fuvart megtagadták. Bár az ország összes magnásai annyit áldoznak hazafias célra, mint amennyit ő fordított eddig anyagi érdeke jóval túlsúlyosabbra.

— Anyakönyvi hírek. Az elmúlt hónapban született 26 gyermek. Elhunytak: Hódó 49 éves, szlovák, Emer János 6 éves, csontszűz, öz. Szigeti János 66 éves, béklyur, Mária 10 éves, vörheny, Bortol Erzsébet 3 éves, vörheny, Torkos József 46 éves, agyvérőmeny, Schwarcz János 85 éves, agyvérőmeny, Korlárics István 39 éves, tüdőgyümölcs, Polgár József 29 éves, csontgyümölcs, öz. Kendő István 29 éves, gyerekkölyki láz, Bóll László 51 éves, veselob, Bencsik Julianna 8 éves, vörheny, Baj Teréz 10 hónapos, béklyur.
Házasság kötése: Simon Ferenc gyári munkás Minik Rorálával, Sipos István szabó László Lujzával, Schlesinger Oszkár gépészmester Tomesoni Olgával, Baksa János béklyur Gyermeli Erzsébettel, Pinter Lajos lakatos Horváth Juliannával, Tölösi József kereskedő Flombot Katóval, Toll Mihály erdőőr Buki Juliannával.

— A Vöröskereszt kórháza száz ágygal most nyit meg a Kázinó helyiségében. A vasárnap érkezett sebesültek egy részét már itt helyezték el. A kórház orvosa dr. Szijethy Károly.

Jön a legszebb ünnep
A karácsonyfáról egy ágot juttassunk a hőrengetegek közl
értünk harczoló katonáknak.

— „A Vasárnapi Ujság” november 8-iki száma egy sorozat meglepetésként közli különböző harctereinkről: Balogh Rudolf pompás főlételei az északi harctérről, melyek a legszebb és legérdekesebb harctéri főlételek közé tartoznak, magyar katonatiszti főlételeit a szerb harctérről, képeket a főhadiszállásról, a nyugati harcterekről, Csingtau-ból stb. Szépirodalmi olvasmányok: Lakatos László és Galsworthy regénye, Kosza Andor verse, Takács Sándor cikke a török időkől stb. Egyéb közlemények: Csúfai képek s a rondes betű rovatok: Irodalom és művészet, Sakkjáték, Halálhír stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkronika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadójának (Budapest, IV. Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „K. pos. Néplap”, a legolcsóbb és a magyar nép számára, előfizet két korona 40 fillér.

— Elvesztett a katonáink egy szürke, csikos, prémes téli kabát. Kérteik a becsületes megtalálót, jelentkezék Rosenthal Géza urnál, Ötvös-ter 32-ik szám, hol kellő jutalomban részesül.

— Mezei egerek irtására a „Ratin”-tenyészet. A patkányok, hörcsögök, ürgek, egerek irtására már régebben jó sikerrel használják a „Ratin”-t. Raabiger dr. újjában megkísérelte a mezei egerek irtását „Ratin”-nal, melyre a szász tartományok földjei kedvező alkalmat nyújtottak. Az említett területen már a „Ratin”-t kihelyezését követő harmadik napon több ezer hullát találtak a földeteken, míg a vadállomány, vagy más szabadon élő állatok között elhullás nem fordult elő. A „Ratin”-tenyészet tehát mezei egerek pusztítására határozottan alkalmas. A m. kir. államvasutaknál már régebb idő óta jó sikerrel használják a „Ratin”-t. Bővebb felvilágosításul szolgál „Ratin” vezérképviselet, Budapest, Rottenbiller-u. 30.

Aki parányi könyörületet
érez hadban senyvedő
katonáink iránt, az leve-
lezésénél hadsegélyző bé-
lyeget használ. A A A A

Női- és leányka kabátok
legnagyobb választékban a legolcsóbban

Barta és Fürst
áruházban
Első Magyar Bizt. Társaság palotájában
szerezhető be.

AUTOFUVAR
„megrendelhető”
Ifj. RIEDL JENŐNÉL
Kázinó-utca 37.

Fekete-Sas. Telefon 2-13. 57

A Moratorium n'ünk és külföldön

Ita MATYÁS JENŐ iparkészítők.

Aras pótlásokkal 2. korona. Kapható Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán. Vidékre 2.30 korona beküldés ellenében bérmentve lesz megküldve.

Királyunk imája

gyönyörű hellogravur 33/22 cm. nagyság K 1.40

Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkerekedésében Nagykanizsán kapható. Vidékre a kisebb képiért 1.80 K, a nagyobb képiért 2.30 korona ellenében bérmentve lesz megküldve.

Oroszország részletes térképe	K 2.50
Freitag-féle Magyar Ország	K 1.20
barcsintéri térkép	K 0.90
Az Orosz háború térképe	K 1.20
Balkán félsziget térképe az új	K 1.50
politikai határokkal	K 1.50
Freitag-féle Szerbia-térképe	K 1.50
Német-francia nagy harcstíri térkép	K 1.50
Német-francia háború térkép	K 0.30
Freitag-féle Európai térkép	K 2.40

Kaphatók Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkerekedésében Nagykanizsán. Vidékre bérmentve lesz megküldve, ha a térképek áraiból még 20 fillér pótdíj előzetesen beküldetik.

A Schapirograph a legjobb sokszorosító készülék, melylyel mindenféle nyomtatványt, valamint levelet, okmányt, rajzot, hangjegyet, terveket stb. lehet és színes nyomtatványt sokszorosítani. A készülék 150 kifogástalan terítésmintát kapunk. Ügyesek után a Schapirograph segítségével 30 példányt is több példányt készíthetünk. A Schapirograph készülék teljes felszereléssel árai a következők:

1 számú levélzetű alakhoz 10-15 cm. darabja	K 20
2 számú ívű vagy 4 alakhoz 20-30 cm. darabja	K 37
3 számú dupla ívű vagy dupla 4-5 alakhoz 35-48 cm. darabja	K 60
4 számú kúros alak 40-50 cm. darabja	K 80
5 számú kúros alak 52-60 cm. darabja	K 100

A Schapirograph készülék Nagykanizsán egyedül Fischel Fülöp Fia cégnél kapható. Érdeklődők megtekinthetik vételkészség nélkül.

A legjobb minőségű

halina-eszmák, hécipők, gamaschnik, tisztí őv és pisztoly-láska, talpbetételt, sarkantyuk és labmelegítők.

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

ŐSZI DIVATCIPŐK

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházában NAGYKANIZSÁN, Fő-ut

:: :: a VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

PAPIRSZALVÉTA

100 DRB 70 FILLÉR

1000 DRB 6 KORONA

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkerekedésében

NAGYKANIZSÁN.

Mayer Klotild

NAGYKANIZSÁN

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Fő ut 9. szám alatt levő gyűjtőtelepemet Hunyadi-utca 19. sz. alá helyeztem át. Elfogadok női és férfi ruhákat vegyileg valóti tisztásra, továbbá az összes háztartási ruhák mosását és vasalását 10% engedménnyel. Külön gallér és kézelőosztály.

Garantálti hőmésznélküli gőzmosás.

Mayer Klotild

gőzmosógára Hunyadi-u. 9.

Gyűjtőtelep Hunyadi-u. 19.

Kassai-utca 8.

KLITHIA

a bőr ápolására, az arc-bőr szépítésére és finomítására PUDER.

Legelőgásabb tolette, bál és salon puder, Fehér, rózsaszín, vagy sárga. Vegyileg-analyzáva és ajánlva dr. J. J. POHL cs. és kir. tanár által BÉCSBEN.

Elismer levelek a legjobb köréből, minden dobozhoz mellékelve vannak GOTTLOB TAUSSIG

tolette szappan és illatszer gyára. Ca. és kir. udvari szállító Wien, XII. Schönbühnstrasse 222

Egy doboz 2 K. 40 fill. Kapható a legtöbb illatszer-, drogu- kereskedésben és gyógyszerárban. Nagykanizsán: Alt és Böhm, Keleti M. Mór, Kreiner Gyula és Goltch és Graef cégeknek. továbbá Reik Gyula gyógyszerárban.

Gyár:

II. SCHULZ FRIGYES

G. m. b. H. Ag a/E.

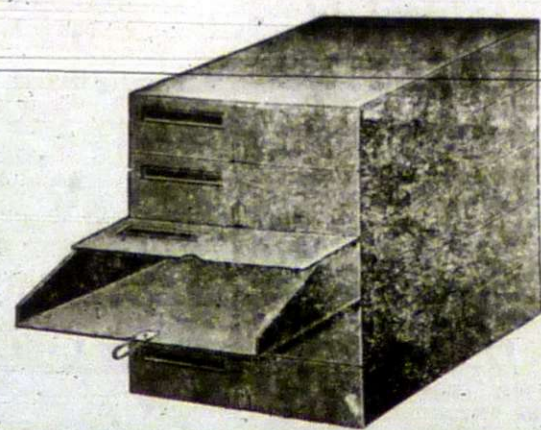

ARANY
töltőtoll
Penkala

IRATOK ÉS NYOMTATVÁNYOK

pormentes megőrzésére legjobb a

Fischel-féle irodaszekrény!

Már eddig sok ezer darab van használatban, mert praktikus, tartós és olcsó.

A Fischel-féle irodaszekrény ár és minőség tekintetében kizár minden versenyt. Felső és alsó rész különösen erős bormezből, az oldalrészek keményfából készülnek. Tartóssága majdnem határtalan. Borítása legfinomabb szürke felhőpapír, zárócsúské és cimkerete finoman nikkelezve. Előrelő minden irodának és raktárnak disze. Minden szekrény elmozdíthatatlan, összeépíthető céljából nyomatékokkal ellátva. Ezen szekrényeket használják az összes közönségi és megyei, bírósági, pénzügyi, forgalmi és katonai hivatalok, ügyvekek és közjegyzők, intézetek, bankok, takarékpénztárak, iparosok, kereskedők és magánemberek.

1. sz. oktat. levélpapírnak	16-1 cm. széles	26 cm. mély	6 cm. magas	K 1.40
2. „ quart	25 „	32 „	6 „	K 1.65
3. „ ívrét, irodai alak	28 „	36 „	6 „	K 1.80
4. „ nagyívrét alak	28 „	44 „	6 „	K 2.40
5. „ nyolcszoros ívrét alak	32 „	60 „	6 „	K 3.-

Kapható Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkerekedésében

Telefon 179

Nagykanizsán

Telefon 179

Császárfürdő

Budapesti Helyi és téli gyógyhely, a magyar legfőbb gyógyhely.

Előragu kénes hévízű radioaktív gyógyforrás modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap-fürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hőgőz- és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők, hőgőz-, szénsavas- és villamosvízfürdők. A fürdő kitűnő eredménnyel használtatnak főleg csontbántalmaknál és idegbajok ellen lévő kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakosztály. Szolid kezelési, jutányos árak. Gyógy és zenédij nincs. Prospektus ingyen és bérmentve küld. Az igazgató.

Horgony-thymol-kendő.

Kisgyógyászati célokra, nyitást és tisztítást.

Horgony-Liniment.

Capitol oempe.

a Horgony-Pala-Expeller pótlék.

Előragu és téli gyógyhely, a magyar legfőbb gyógyhely.

Öreg: 1.40, 1.40, 1.40.

Horgony-vas-albuminat-festvény.

Vasanyagát és néphagyomány.

Öreg: 1.40, 1.40, 1.40.

Kapható a legtöbb gyógyszerárban vagy kővel.

Dr. Richter „Az arany orvoslás”, elvett, gyógyszerárban, Prága, Előragu és téli gyógyhely.

Millió ember használ

KOHÖGES

reked meg, kataris, elnyálkodás huru: és görbe köhögés ellen kizárólag a józ Kaiser-féle

Mell-karamellák

(a három fenyővel)

cukorkát. — 6100 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosokól és magánorvosoktól a biztos hatásról. Rendkívül kellemes és józ bonbonok.

Csomagja: 20 és 40 fillér doboza 60 fillér.

Kapható: Neumann Aladár és Reik Gyula Szabó Albert és Misovényi Árpád urak gyógyszerárban.

STOCK-COGNAC

Medicinal

hivatalos olomzárral ellátott palackokban mindenütt kapható

CAMIS és STOCK

gőzüzemű gyárból

Barcola

A háború sebesültjeinek kimutatása

megrendelhető a ZALA kiadó hivatalában és FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereskedésében.

Valódi brünni szövetek

Nyári és őszi idényre.

Egy szelvény 3.10 m. hosszú (szelvény 7 kor. teljes férfiruhához) (szelvény 10 kor. teljes férfiruhához) (szelvény 15 kor. teljes férfiruhához) (szelvény 17 kor. teljes férfiruhához) (szelvény 20 kor. teljes férfiruhához)

Egy szelvényt lehet színezni 20-25 K-ért, színezésért. Színezésért, színezésért, színezésért, színezésért, színezésért, színezésért, színezésért, színezésért, színezésért, színezésért.

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánéves dívek, ha színezésért, színezésért, színezésért, színezésért, színezésért, színezésért, színezésért, színezésért, színezésért, színezésért.

Number 1: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1

POLITIKAI NAPILAP

szabványosított azeri nyelv

SAVANYÚVIZ

sagító gyógyító lényeg
Karlsbad, Marienbad,
Franzensbad stb.
korsókai; mindig
lényegesen bevált.

A magyar nemzet és a nemzetiségek.

Tisza miniszterelnök újra felvette a fontát annak az akciónak, amelyet a háború kitörése előtt a nemzetiségi kérdés megoldása érdekében indított. Ezt a lépését egyes függetlenségi politikusok erősen bírálják, azzal szemben aggodalmuknak és a magyar nemzet fokozottabb megjutalmazására irányuló követeléseiknek adnak kifejezést.

A bírálat nemcsak jogos, hanem szükséges is; az elől Tisza egyáltalában nem tér ki, sőt hangsúlyozta Metianához intézett levelében, hogy tettért minden felelősséget elvállal. De talán korai most még a bírálat, midőn a miniszterelnök csak bizonyos irányban való készségeit jelzi, midőn meg sem indult még az egyezkedés, amelynek eredményét a törvényhozás majd csak a háború után s a legteljesebb nyilvánosság előtt fogja tárgyalni és elvetni vagy helybenhagyni. Korrekt ennélfogva Andrásynak az az állásfoglalása, hogy bírálatát arra az időre tartja fenn, amikor ismerni fogja a tervezett reform-részleteit is.

Azt azonban már ma meg lehet és meg kell állapítani, hogy a függetlenségi részlől felhangzott aggodalomnak nincs alapja. Szó sem lehet és nincs is a nemzetiségekkel való olyan megegyezésről, amely a magyar nemzeti állameszmét gyöngítene, vagy éppen föderációt jelentene. Ebben a tekintetben tökéletes biztosíték Tiszának senkitől kétségbe nem vonható erős hazafias érzése, gyöngölőzése, egész közszereplésén át tanúsított magatartása.

Miről van tehát szó? Semmi egyébről, mint kilátásba helyezéséről a nemzetiségek olyan kívánságai teljesítésének, amelyeket eddig a politikai óvatosság nem mutatott kielégíthetőnek. Amíg nem volt bizonyosság arra nézve, hogy nemzetiségeink a magyar nemzettel szolidaritás, addig nem volt szabad honorálni olyan követeléseiket, amelyek az esetleges kifelé való gravitációból fakadhattak. De a háborus idő megmutatta, hogy nemzetiségeink, s különösen a románok és törökök körében ilyen állambontó törekvés nincs, hogy a haza szeretetében és vérrel és élettel való hűségese védelmében egyik velünk: ennél fogva méltánytalanság lenne tovább is elzárkózni oly kívánságai teljesítésétől, amelyeket bennük nem a mi rovásunkra, hanem a velünk együtt, a közös magyar haza javára való megerősödés vágya ébreszt.

A mai történelmi nagy időkben a magyar nemzet a faj, származás, nyelv különbségére való tekintet nélkül egységessé vált, összeforrta. Most már több vágyát elégítheti ki egyes csoportjainak, mint eddig tehetta, amíg a szétbomlás veszedelmétől lehetett tartania. Ilyképen az, amit Tisza a nemzetiségek számára megadhatónak vél, nem kialakított, vagy alkuba bocsátott engedmény, nem is jutalom, hanem természetesen gyümölcse annak a bizalomnak, amelyet nemzetiségeink hazafias magaviseletükkel teljes mértékben kiérdemltek.

Ez a lépés nemhogy gyengítene a magyar nemzeti államot, hanem ellenkezőleg dokumentálja egysége erejét. Nem konföderáció nyilvánul meg benne, hanem a konszolidáció biztosított. Azokat, akik önként egyesültek velünk a honpolgári kötelezettségek teljesítésében a szeretet és hűség köteleivel fűzi s eképpen a háborúnak már elért belpolitikai nagy eredményét megőrzi és állandósítja a jövőre számára.

Kicsinyes féltékenységet gondolni, hogy a nemzetiségek a magyar nemzet rovására jutsanak bizonyos jutalomhoz. Hiszen a tervezett reformok közt például a választójog kiterjesztése nemcsak a nemzetiségeknek, hanem mindenki számára az egész nemzetben. Az egész nemzet erősödik a nemzetiségek meglegedése és gyarapodása révén állásában is, minthogy a nemzetiségek egybeforrtak a nemzettel. A nemzetiségi színek használata sem árt hat en nek az egységnek, kölcsönleg sem, mert idegen államok színei és jelvényei ezután sem lesznek viselhetők, a magyar nemzeti szín tulsúlyáról s ekként az állam magyarságának föltétlen kiemeléséről pedig gondoskodik az idevonatkozó belügyminiszteri rendelet.

Végül elhibázott követelés, hogy a magyar nemzeti követelések ebből az alkalomból megfelelő mértékű elismeréshez jussanak. Hát ki az, aki a nemzetiségek bizonyos kívánságait kielégíteni hajlandó? Nemde a magyar nemzet. Már most hogyan lehet azzal állani elő, hogy a magyar nemzet, egyenlítőse ki ön magával szemben a saját aspirációit, jutalmazza meg saját magát csatolja magát önmagához? Ez olyan lenne, mintha a király maga magának adományozna vitéségi érdemrendet. Így gondolkozik az egész magyar közvélemény s a föderációt rebesgető függetlenségi politikus még a saját táborában is egyedül áll megokolatlan aggodalmával.

HIREK

Katonai kinevezések és kinevezések. A rendeleti közlöny legújabb száma közli, hogy Öfelsége Kopenberger Norbert 48. gyalogezredbeli kapitányt az ellenségkel szemben tanúsított vitéz magatartásáért legfelsőbb dicsőítő elismerésével tüntette ki. Balassy Miklós és Pálmai István 48-ik gyalogezredbeli zászlóosokat öfelsége hadnagyokká nevezte ki.

Bentik József dr. halála. A város lakosságának jó részvéte ritkán nyilatkozik meg olyan imponáns módon, mint az Bentik József dr. városi tisztviselő elhalálójának hírére történt. A vigasztalan gyászba borult családhoz özönével érkeznek a részvétnyilatkozatok, amelyeket a legösszintébb megilletődés, a p'olthatlan veszteségnek teljes átérzése vált ki a társadalom minden rétegéből. Bentik József dr. mintképe volt a polgári erényeknek. Mint katona, hősi halálával adta tanubizonyosságát lángoló hazaszeretetének. A gyász lesújtó pillanatában csak ezt tudjuk megállapítani. Sajnos, hogy feledhetlen emléke iránt kegyelelt inket méltóképpen le nem róhatjuk. Tetemét egyelőre még ismeretlen rögök borítják, amelyeken ellenséges csapatok száguldoznak. Mily helyt azonban mód nyílik rá, a város közönsége fogja hősi halált halt főtisztviselőjének földi maradványait exhumálni s örök pihenőre a drága hazai földre helyezni. A Délzalai Tarképképző, amelynek a megboldogult ügyésze volt, — szintén külön lapon jelenti be mélységes gyászt s koszorúpótló adományként száz koronát adományoz a hadbavonultak családtagjai részére. A város részvéttárral is ki fejezi a családnál Bentik József dr. halála fölött érzett nagy fájdalomát.

A Nagykanizsai Bankgyűléslet Részvénytársaság, mint hivatalos aláírási hely, az 1914. évi 6. sz. magyar kir. adoménen általi járulékos kölcsönre jegyzéseket az eredeti feltételek mellett költségmentesen már most elfogad.

Jótevény urasszonyok. Amit a magyar nők produkáltak a most dúló háborúk táma alatt, az aranybetűkkel lesz megörökítve a hadtörténelemben. Gyöngéd kézzel ápolták a sebesülteket, résztvevő lélekkel támogatták a segélyszervezőket, finom ujjakkal szorgosan gyártották a meleg téli ruhát. Harcos katonáink számára s szívüknek teljes melegségével álltak az összes jótevényességi akciók szolgálatába. Az ő lelkes támogatásuk, odaadó buzgóságuk nélkül bizony százszoros sulyal nehezednének ránk a megpróbáltatások komor napjai. Nagykanizsa lelkes honleányai közül többenk nevét fölsorolta már a Zala. Reméljük, hogy terünk és módunk nyílik ezt a névsort hamarosan kikerekíteni. Most csak egy fenkölt lelkű urasszonynak, kövesdi Boér Gusztávnának jótevényességét tartjuk kötelességünknek néhány sorban följegyezni. Amikor érdemeket tartunk nyilván, talán az ő nevét kellett volna a ragyogó névsort elejére ígátunk. Amde kövesdi Boér Gusztávné, amidőn jótevényességének áldozott, szigorúan kerülte a nyilvánosság árgus szemét s így csak most tudjuk meg, mennyit tett a hadbavonult kanizsai és zalamegyei fiúkért, amikor katonáink a zord időjárásból védetten szállnak hadba. A sebesülteket színtén a legmélyebb hálára kötelezte le Boér ezredesné. A környék jólelkű népének hűségese adománya az ő följegyzése alatt gyűlt egybe s az ő tapintatos intézkedése juttatott abból mindegyiknek azt, amire szükség volt. A nemesszívű urasszony a nagykanizsai urhölgyek bájon nagy serege támogatja áldásos munkájában. Legyen a jószágos. Eg áldásos további működésük.

A nemesszívű emberekhez. Egy hete már, hogy megkezdődött a polgári leányiskolában a tanítás. Ezzel egyidejűleg életbe lépett az a miniszteri rendelet is, mely szerint minden polgári iskolában, ah I a tanítás megkezdődött, a kézimunka órákon a növendékek és a hadbavonultak és sebesültek részére dolgoznak. A III. és IV. leányosztály növendékei felváltva járnak délelőttönként 10—12-ig az Első Magyar palotájára II. emeletén levő varrőiskolába, melyben a volt növendékek már augusztus 17. óta munkálkodnak. Minden növendék ajándékoz valamit a Kanizsáról hadbavonulók részére. Szorgalmasan kötögetnek, készítenek a hősöknek és csiklóvédők, mások gépek felé hajolva gondosan javítgatják a sebesülteknak szánt fehérneműt. A varrőiskola eddig több ezer darab fehérneműt javított, általalkított s beszállított a Vörös Kereszt részére. Minder azonban csekély a sebesültek számához képest, kiket minél jobban meggyünk bele a háborúba, mind tömegesebben szállítanak Kanizsára. Így tehát még fokozottabban van szükség fehérneműre. Különösen a tartalék-kórházak szorulnak rá arra, hogy a jószívű közönség mind nagyobb tömegben ajándékozzon fehérneműt a sebesülteknek. Felhívjuk tehát mindazokat, akiknek van még nélkülözhető, használt fehérneműjük, vagy meglehetik azt, hogy vásznat ajándékozhassanak, hozzák el a varrőiskolába, hogy a növendékek szorgalmas keze fehérneműket varrasson belőle a tartalék-kórházakban fekvő sebesülteknek. Aki csak egy inget (mosva, puhára vasalva és egy alsónadrágot ad: már segít vele!

Nem telt el. A napokban megírtuk, hogy Hudy László nyugalmazott foghászló-ügyelő a lakását nyomtalanul eltűnt. A család most arról étesit bennünket, hogy az öregur nem tűnt el, hanem Letonyén tartózkodott, ahonnan már haza is tért.

Egy muraközi káplán. A „Muraköz” című lap írja: Ismét bemutattunk egy diszkáplánocskát, aki nem fér meg a bőrében. Ide disponáltak Zágrábról a srép Muraközbe, talán azért, hogy a templomban és azon kívül hívei közt kápláni egyházi teendőket végezzen, s. azonban uton utófélen horvát érzelmével tündel, s a többi sok között dühében toporékol, hogy az egyik muraközi illető drávasárhelyi tanító magyarnak vallja magát s mód felett felháborodik azon, hogy Fiumét Magyarországhoz tartozónak mondják s hogy magyar tengerpartról ír az iskolai földrajzi könyv, holott az horvát tengerpart stb. Hogy mi erről most megemlékezünk, alkalmat adott rá a csáktornyai kir. járásbírósa előtt a napokban lefolyt tárgyalás, melynek során

Dragutin Legin drávasárhelyi káplánok bűntett, feldicsérese címén a tárgyalás során sorompói elé került. Az igazság vádját, a bizonyítékok elégtelensége miatt eljuttatták ugyan ellene, de azért tárgyalás közben sok oly dolog vetődött a felszínre, amelyet bizonyos ismételve szomorú lényt vetnek a mi közállapotokra. Most is felszínre került, hogy papotálár alatt sok ellenséget melegengetünk. Ebből is hogy valószínűs csoda, hogy a mi végtelen indoleranciánk mellett még jobban nem kellemetlenkednek nekünk ezek az idegenből köztünk szakadt szláv apostolok.

Színészből — főpincér. Az amogy is tengődő magyar színészetet a háborus idő nehez megpróbáltatás elé sodorják. A direktorok felbontották a szerződéseket s a társulatok trójai maguk álltak össze, hogy legalább a megélhetésüket biztosítsák a háborus hónapok alatt. Átkadtak színészek, akik megpróbáltatottak másuttan boldogulni. Az egyes színész nemcsak a színpadon, hanem az életben is megállja a helyét, hiszen az élet semis — mint a regényírók mondják — mint egy nagy színház. Ladislai József, a legelőkelőbb vidéki színtársulatok egykori baritonfőstája is bebizonyította ezt. Az operákban s az operettekben sokszor játszott gróft, katonatisztet, főpincért s lsten tudja még az életnek hány alakját kopírozta le. Most, hogy szerződés nélkül maradt, mint „gyakorlattal bíró egyén” keresett magának valamilyen polgári foglalkozást. Gróft csak a színpadon könnyű játszani, mert ott nem kell pénz hozzá, tehát ez az életben nem lehetett. Katonatisztnek lenni most a háborúban nem egészen egészséges foglalkozás, így főpincérnek csapott fel Ladislai. Akár a színpadon mimelte, lürgén jár az asztalok között s mosolygós arccal mondja:

— Igenis kérem, axonnal jövök! Teasék parancsolni: hatvan, nyolevan, két korona nagyvess.

A színészből lett főpincér most a vendégeitől kap elismerést s bizonyára néhány nyárspolgár ismerőse kifejezést is adott annak az örömeinek, hogy végre jó utra tért.

Feloldó szerkesztő: Fischel Lajos.	Szerkesztő: Tóth Zoltán.
---------------------------------------	-----------------------------

Ruhakelmék, bársonyok, pargetok, meleg trikók, bluzok, pongyolák meglepő olcsó árban kapható

Barta és Fürst ruházában
Első Magyar Birt. Társaság palotájában

Megérkezett!

Megérkezett!

Kisfaludi és Krausz

rőfös-, divat- és női konfekció áruházába

Elek-féle ház, a Moskovitz cipőüzlet mellett

az ÖSSZES őszi újdonságok

amelyek bámulatos olcsó áron kerülnek eladásra.

Bakfis kabátok rövid és hosszú, minden színben	14 — K tól
Sport női kabátok finom kelméből	18 — K tól
Női színes és fekete kabát finom kelméből	28 — K tól
Gyermek kabátok finom kelméből	6 — K tól
Pongyolák, színtartó mosó flanel és parget	4 50 K tól
Flanel, bársony és parget blouzok	3 — K tól
Toget fekete kelme kosztümrre, tiszta gyapjú	2 60 K tól
Velür, Tiffini, Gabardien kelmék minden színben, kosztümrre, igen olcsó áron	

Selymek, bársonyok kosztümrre és blouzra minden színben

Schröll schiffonok, May és Höfeld rumburger vásznak,

Regenhart és Reiman asztalneműek **GYÁRI ÁRON.**

Jegyezzünk nemzeti kölcsönt

Elnökök szakemberek a kölcsönről.

I.

A szűkben körzött előzetes hivatalos tájékoztatás révén ma már mindenfelé eljutott a híre a kibocsátásra kerülő magyar hadikölcsönnek és széles rétegekben általános érdeklődést keltett. Gazdasági életünk kiválóságai a lapokban megjelent cikkekből és nyilatkozatokban teljes sikert jósolnak a nagyon kedvező feltételek és a rendkívül viszonyokkal számoló módosítások mellett kibocsátandó hadikölcsönnek. Már is számosan érdeklődnek a jegyzések megkezdésének időpontja és a kölcsönkiadás részletei iránt. A jegyzés időtartama előreláthatólag hosszabb időre, valószínűleg egy hétre fog terjedni. A jegyzés időtartamának ilyen megállapítása a torlódások elkerülése és a jegyzések sima lebonyolításának biztosítása érdekében mutatkozik célszerűnek. Figyelemmel arra, hogy jelenleg a közönség körében jelentősen csökken a heverő tőkének mennyisége és így a közönség egy részének e befektetésre szükséges tőkéje — anélkül, hogy azok valamely más elhelyezésről vonulnának ki — rendelkezésre állnak: a közönség biztatására már az első jegyzési napon sietni fog megragadni az alkalmat, hogy heverő tőkéinek biztos és jövedelmező elhelyezését biztosítson, egyben szolgálnak ezzel azt a nagyfontosságú nemzeti célt, amely a hadikölcsön minél lényesebb sikeréhez fűződik.

II.

Nagy érdekük fűződik ahhoz, hogy a hadikölcsön kibocsátása a háború miatt visszatartott és gyűmölcsözött heverő tőkéket is mozgósítsa. Szükséges tehát, hogy a kölcsönnek előnyös feltételei és a vele járó nagy kedvezmények minél szélesebb körben váljanak ismeretessé és így minél szélesebb rétegek vonassanak be a kölcsönjegyzés sorába. Értesítésünk szerint a miniszterelnök rendelkezéssel hívta fel az összes főispánokat a kölcsön érdekében való hathatós közreműködésre. Ugyancsak így irányú rendelkezést küldött a belügyminiszter a törvényhatóságokhoz, a kereskedelemügyi miniszter a kereskedelmi és iparkamarákhoz, a földművelésügyi miniszter a gazdasági egyesületekhez és a gazdasági társaságokhoz, a közoktatásügyi miniszter pedig az egyházi főhatóságokhoz. Az állam és társadalom szerveinek egyöntetű és összhangzó, lelkes tevékenysége a nemzeti kölcsön

érdekében késztetelenül nagy hatással lesz a kölcsönjegyzés eredményére.

III.

A nemzeti kölcsön kibocsátásáról Lukács László volt pénzügyminiszter a következőképpen nyilatkozott a Pester Lloydban:

A jelenlegi kölcsön nem csak hitelművelés, hanem nagyfontosságú politikai akció is, amennyiben szoros összefüggésben lévő a háborúval, az egész világ előtt dokumentálni fogja, hogy a magyar állam nemcsak katonai téren, hanem a pénzügyi készlet terén is megállja helyét. A nagyközönség készségében a jegyzést illetően nem szabad kételkedni. Nem áldozatról van szó, hanem csak arról, hogy a háború alatt kötött és részben természetellenesre ítélt tőkék átmenetileg más formában legyenek lekötve, mely lekötés a biztonságát illetően a jelenlegivel legalább is egyenértékű, — kamatozását illetően azonban határozottabban előnyösebb.

Ulmann Adolf, főrendiházi tag, a Magyar Általános Hitelbank vezérigazgatója ugyancsak a Pester Lloydban a következőképpen nyilatkozott: Külföldi államok jól bevált példáját követve kormányunk 6 százalékos típusú kölcsön kibocsátására határozta el magát. A kibocsátó árforrás alapján a járadékkötvények 6,18 százalékot fognak jövedelmezni, de ha tekintetbe vesszük, hogy a szában forgó címletek 6 évi felmondás után névértéken visszaváltanak, akkor kamatozásuk, tekintettel a tényleges fél évi szelvényesedésségre, 6,69 százalékra emelkedik. A kormány elhatározása, hogy nem pénztárjegyzéket, hanem járadékot hoz kibocsátásra, feltétlenül helyesnek mondható.

Lánczy Leo, v. b. t. t. a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank elnöke Az Újságban a következőket írja:

Kell, hogy az ország bebizonyítsa, hogy a modern Magyarország most át van hatva attól a meggyőződéstől, hogy amint életét és vérért fől kell áldoznia állami létünk fentartására, úgy azokat az anyagi eszközöket is elő kell teremteni, amelyek a küzdelem megvívásához feltétlenül szükségesek. Nem áldozatról van szó! Nem áldozatot igényel az állam tőlünk, hanem ellenkezőleg módot nyújt arra, hogy mindenki megtakarított pénzét oly kamatozás mellett helyezhesse el, amelyet még az utóbbi évek megdrágult pénzügyi viszonyai mellett sem voltunk képesek hosszú időre állandóan elérni. Az új járadék-kötvények megtervezése mindenképpen nagyon előnyös műveletnek bizonyul.

A szerb reguláris katonákat most már özönnél szállítják magyar hadifogságba. Vitézül, bátran harcolt igaztalan ügyéért ez a kis nemzet a kiváló katonai erényei ket különösen a mi csapataink ismerik el. Azonban a balkáni háború hősei kerdek belátni, hogy a magyar fegyverek ellen hiábavaló minden erőfeszítés a szerb seregek elitjei is csoportosan adják meg magukat. A fenti kép a legújabb fogoly-transzport egy csoportját ábrázolja.

Ne felejtse el, mivel tartózik a hazának. Érdeklődjék a hadikölcsön iránt.

Fiatalkorú fűszeres segéd jó fizetéssel felvétetik a közös lakatanyai kámban. 11980

Kaufmann Mór

férfiszabó

Telefon 222.

Nagykanizsa

Kazinczy-utca 6.

A ZALA TÁRCAJA

Az angol katona.

Egy német főhadnagy részt vett az Ypern melletti csatákban és aki mint sebesült most hazatért, a következő rendkívül érdekes leírását adja annak, hogy milyen értékű az angol gyalogos katona és a cikk — mint Berlinből jelentik — óriási feltűnést kelt, mert a lenézett zsoldos angol hadseregéről, annak harci értékéről szenzációs nyilatkozatokat mond el, amelyek homlok-gyenest ellenkeznek mindazzal, ami eddig az európai köztudatban az angol katonáról est.

Nagy harci kedvvel — írja a főhadnagy — abban a biztos tudatban, hogy könnyű lesz a győzelemünk, masíroztak a friss erők az „angolfosztás”, amint ezt a katonáink mondták. — Mindnyájának az volt a hite, hogy az isten az angoloknak csak azért adott hosszú lábakat, hogy annál gyorsabban futlassanak.

Csak kevesen voltak, akik azt tanácsolták, hogy ne bocsúljuk le az angolokat. Ezek aggodalmait azonban eloszlatottuk azval, hogy csak zsoldos hadsereg van előttünk, hercegek, akik mindennap egy pár pfennigért verkeznek, akik nem ismerik a hazaszeretetet és az önfeláldozást.

Gyorsabban kerültünk szembe az ellenséggel, mint ahogy hittük. Egy reggel menet közben váratlanul elhárított magát: — Az első halott angol!

Lovamon nekivágtak a szántásnak, oda, ahol az utól néhány száz méternyire egyik patrouilleunk megállott. Itt feküdt az első angol, akivel ebben a háborúban találkoztunk, holott, jobb oldalán, hosszabban kinyúlóvá. A hallos löveg a szívet ütötte át. Füst, kárcsu, izmos test, amelyen nagyszerűen festett a földszíni ruha. Hővér volt, fiatal, szakállatlan arca és a balkezét göröngyös szorogatta a szíve

lőött. Egy anyával több fog keserves könyeket hullatni.

Majd hamarosan egy házban két súlyosan sebesült angol tisztet találtunk, akikről elvittük naplóikat, amelyekben értékes feljegyzések voltak és egy órával később már hozta a patrouilleunk az első elfogott angolt. Természetesen katonáink közt általános érdeklődést keltett.

— Ugy néz ki a fickó, mint egy soffőr — mondták az emberek.

— Tud-e egyáltalán löni ez a bérenc? Inkább olyan, mint aki csak futballt és krikett tud játszani.

Még egy óra és az elfogott angol bajtársai már feleletet adtak arra a kérdésre, vajon tudnak-e löni. Udásukat olyan értezően demonstrálták, hogy például az én zászlóaljám az első ütközet után a felére olvadt. Nyomában beláttuk, hogy „az angol zsoldosokat” nem lehet egyszerűen hurral letiporni és saját testünkön temetük meg, hogy ezek a zsoldosok borotvált gentlemanek hosszú lábait nem csak a futásra, hanem néha egészen veszedelmes támadásokra is szokták használni. Néhány óra alatt megtanultuk, hogy bizony nem lebecsülendő ellenséggel állunk szemben.

Az angol gyalogság, — amellyel Ypernél álltunk szemben, a legjobb csapatok közé tartozik. Kezdetül lövő felállást az energikusnak és a lokk, amellyel az elfoglalt terepet támadásunkkal szemben védelmezték és az, hogy valahányszor mi visszakergettük őket, mindig megkísérelték, különösen éjjel, hogy az elvesztett terepet visszahódítsák. Ilyenkor a tábori tüzserég is igen hathatósan támogatta őket, amely ép úgy, mint a franciák. egyenlő értékű a német tábori tüzseréggel. Nehez hajógyűk is voltak az angolok részén az yperni csatákban és az angol gránátok és arthellék gen nagy károkat okoztak a mi gyalogságunknak. Mikor az angolok mindjobban érezték, hogy csapataink mindjobban állják őket akkor az angol gyalogság különösen Bekecsere környékén kíméletlenül megkísérelte, hogy átörjön

bennünket, de természetesen téba. Egy ilyen erőfeszítés kísérlet alkalmával ötszáz angol, köztük husz tisztet fogtunk el. Az angol gyalogság főereje tagadhatatlanul a védelem és a terep kihasználása. A sportúzó angolnak természetes vadászóinstinctje erősebben nyilvánul meg, mint a mi átlag gyalogosunknál. A vadászóinstinct legkisebb foka, amely még megvan a modern katonákban az angol népénél a rendszeres sportolás révén igen magas fokot ér el és felülmúlja ezáltal a többi nemzeteket.

Az angol gyalogos gyakorlottsága a terepen Ypernnél igen sok csatában nagyon is feltűnő volt. Az angol lövészárkok rendszerint úgy voltak elhelyezve, hogy pusztá szemmel nem is lehetett azokat észrevenni. Mikor az első lövészárkot bevettük, elcsodálkoztunk annak szakszerű elhelyezésén. Az árkok mind hosszú ellentámaszra kitűnően vannak berendezve. Ami a legfeltűnőbb volt, az, hogy a mellvéde acél és vaslapok voltak beépítve. A mi embereink nagyszerű kőzeteket, buszféléket és sonkákat, sőt némelyiknél borotvált készűleket is zsákmányoltak bennük, mert az utóbbit minden angol katona magával hordja. Ha valamely hadállásba behatoltunk, gyakran megtörtént, hogy feltűnően sok halottat és kevés élő katonát találtunk. Legalább így látszott az első pillanatokban. De csakhamar rájöttünk, hogy a „halottak” nagyrésze csak szimulál és úgy kellett őket a bajonettel kicsiklandóznunk onnan.

Gyakran ástak az angolok lövészárkot, de nem is tettek bele embert, hanem, hogy félrevezessenek bennünket, repát vagy más valami ilyet helyeztek el a mellvédekben. A tüzelő rajjainál ilyenkor a lövészárkok előtt vagy mögött messze feküdt, láthatatlanul horzsimult a terephez. Gyakran megtörtént, hogy egy erdőszélelől hirtelen élénk gyalogsági és géppuskatűz kaptunk. Tűz alá vettük az erdő széléit, fokozatosan feljebb mentünk és csak mikor odaértünk, láttuk, hogy a szélen abszolút nincsenek lövések. Fent, a fák koronájában fészkeltek be magukat angol gyalogosok, sőt

gépfegyvert is helyeztek el a fákon. Ez az eljárás, hogy a katonák a fákra másznak fel, kétségkívül a szövetséges seregeknek közös trükkje, mert ugyanígy cselekszenek franciák, angolok, belgák, oroszok, szerbek és montenegróiak.

Mint felderítő, az angol elsőrendű. Többször volt alkalmam, hogy messzelátóval figyeljek meg angol patrouilleokat, amint munkában voltak és mindannyiszor meg kellett állapítanom, hogy nagyon szakszerűen viselkedtek, amit a saját patrouilleinkról nem mindig mondhattam el. Hála isten, ezen a téren is a jövőben másképp alakulnak majd a dolgok, mert illyőségünk eszközmozgalmait sokat javítanak a helyzetben.

Az éjjeli harcokban ellenségeink gyakran egy nekünk teljesen új taktikával éltek, amely úgy látszik, szintén közös megállapodásnak a dolga. Nálunk ez a szokás, hogy éjjel lehetőleg nem lövünk, hanem a bajonettot használjuk, de mindenesetre csak akkor adunk egy lövést, ha olyan világos van, hogy célolni lehet. Az angolok és franciák ellenben gyakran a gyalogsági tüzet is oly módon használják, mint ahogy a tüzserég szokta tenni, amely tudniillik éjjeli bizonyos tereprészeket tüzzel eláraszt Mikor az én ezredem Bekecsere felé rohamozta és sötétben elfoglalta, egy óra hosszáig folyton löttek az angol gyalogosok az utcákon és a házakból, úgy, hogy lehetetlen volt benn maradnunk. Miután a falu alatt beástuk magunkat, majdnem egész éjjel az ellenséges gyalogsági és géppuska tüzeben voltunk, ami ugyan kevés veszteséget okozott, de a teli felfordult csapatok egy pillanatra se pihenhetek és ez volt az angolok célja.

Övökadjunk mi németek, hogy ellenséggünket, legyeneznek azok bár angol zsoldosok, lebecsüljük. Nyugat-Flandriában csak lépésről lépésre lassan nyomulhatunk előre. Mindnyáján, akik Ypernnél harcoltunk, tudjuk, hogy a döntő azokon a harcmezőkön sok sok türelmes lesz szükség.

KÖZVETLEN ÉS KIADÓVATÁL:

NAGYKANIZSA

BUDAUT 4. SZÁM

FŐKÖZVETLEN:

Közvetlen és kiadóvatal: Nagykanizsa, 1914. november 12. csütörtök.

Közvetlen és kiadóvatal: Nagykanizsa, 1914. november 12. csütörtök.

TELEFON-SZÁMOK:

Közvetlen és kiadóvatal: Nagykanizsa, 1914. november 12. csütörtök.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

Közvetlen és kiadóvatal:

A mi kötelességünk.

A hazafiság, az állampolgári hűség ideje érkezett el. Mindazért, amit ez az ország nekünk a béke, a jóét évtizedeiben adott, a vagyonért, amelyet apáink, nagyapáink ránk hagytak, vagy a melyet szerzeni gyarapítani nekünk állott módunkban, a tekintélyért, a melyet az e hazában részül jutott hivatalunk, állásunk, tisztunk adott, a kényelemért, amelyet magunknak és családunknak nyújthattunk, mindazért az anyagi és pénzügyi ki nem fejezhető haszonért és jóért, aminek örülni tudtunk: most kell egész lélekkel, becsületes odaadással hálánna lenni.

Szerencsések lehetünk, hogy ezt a hálát nem áldozattal, nem a vagyonunkról való lemondással fejezhetjük ki, hanem oly módon, hogy az reánk nézve igen kedvező tőkegyűmlőszöveget jelent. A magyar hadikölcsön kötvényeinek jegyzéséhez mindazoknak, akiknek módjuk van, csak egyre van szükségük: a bizalomra; bizalomra a mi erős, gazda-ságilag fejlett és egészséges államunk iránt és a hitre, hogy az ezeréves magyar hazának is, a multnál sokkal nagyobb jövődjé előtt állunk.

A hadikölcsönben való részesedés kötelessége azonban azt jelenti, hogy a haza polgárai, a társadalom osztályai közül mindenik ne csak jegyezzen, hanem a maga módja, tehetsége, vagyona és jövedelmi helyzete szerint jegyezzen kötvényeket. Ha csak futó pillantást vetünk ezekre a társadalmi osztályokra, előtűnik áll az a hatalmas erő, amely a háború céljaira szükséges. Kétségen kívül igen nagy kölcsön elhelyezését, fölvetését biztosítja. Bizonyára joggal apostol a haza az egyházi vagyon bőkezű részvételére. Ez az egyházi vagyon csupán szántóföldekben két millió holdat jelent, amelynek jövedelmét az egyháznak minden rendű szükségletei távolról sem emészthetik föl. Az egyházi vagyonnak gyűmlőszövegetére is fölöttébb alkalmas a hat százalékos hadikölcsön. Ebből a forrásból tehát bizonyára sokat remélhet a haza.

Hasonló kötelesség és komoly példadadás vár a főurakra, a nagybirtokosokra. Mielőtt a főuraknak maguknak kellett háboruk idején ezredeket, zászlóaljkat állítani, felszerelni, ellátni: most csak azt kívánja az állam, hogy az ehhez szükséges összegeket adja kölcsön, jó kamatra neki. A nagybirtokosoknak jussan eszébe, hogy az állam alkotásainak intézkedéseinek, politikájának köszönhetik, hogy földjeik ára megkétszereződött, sőt háromszorosa emelkedett. Ezért nem lehetnek halátlanok; s a hála, a hazafias kötelesség teljesítése ne legyen morzsa, a látszatnak megóvása, hanem annyi, a mennyi vagyonukkal arányban áll.

A lőn élő a nagyipar, a nagy-tőke és a nagykereskedés. Elvárható a hadikölcsönben való részesedés mindenek előtt azoktól, a kik a háború közvetlen, vagy közvetett szükségletei révén rendkívüli keresethez, jelentős hasznohoz jutottak. De a többiek is a maguk módja szerint, adják ide vagyonuknak azt a részét, amelyet tőkebefektetésre számhatnak.

Tömegesen jöjjenek a kisgazda-osztályiak, a magyar társadalmi élet gerincének tagjai. Ez az értelmes, józan, komoly réteg, a melyre méltán vagyunk

büszkök, bizonyára kevés szóból is megérti, hogy miért van szüksége a hazának pénzre, mit jelent a hadikölcsön. És azt: hogy ilyen időkben a ládafiában, a kert gödrében, a harisnyában elrejtett pénz nemcsak bünt jelent, hanem oktalanságot. Hiszen a hadikölcsönnek jegyzése által a kamatozatlan pénz hat százalékos kamatu kötvénnyé változik át, a melyre, a mikor szükség van rá, mindig kaphat pénzt a tulajdonosa.

Előre kell bujnia, akár a tartalékosnak a behívó parancsra, az elrejtett, értéktelenül heverő tőkének, amelyek, ép azért, mert így hevernek, bizonyára nélkülözhetők a mindennapi szükségletben.

A magyar középosztály tagjai: a lateinerek, a hivatalnokok, a kereskedők, az iparosok bizonyára szintén nem fognak hiányozni a kölcsön aláírói közül.

Közülük nincsenek fülnyomó számmal tőkések, sőt egy részüknek a helyzete az utóbbi időben megnehezedett: de a kölcsönnek legkisebb összegre szabott — száz és ötven koronás — címletei lehetővé fogják tenni közülük is sokaknak, hogy a hadikölcsönben résztvegyenek.

Nem akarjuk sorra szedni az ország népének minden részét, hogy buzdító szóval illessük őket. A buzdító szó fölösleges. Mindenkihez szól a haza szava; a ki meg akarja érteni, tudja, hogy mit, hogy és mily mértékkel kell cselekednie. Az ország társadalmának kicsucosodó részein végigpillantva, csak azt a megnyugvást akartuk megszerezni, hogy a magyar hadikölcsönnek fénye, talán a német birodalmi hadikölcsönét is megközelítő sikere lesz.

Közép-Galicia az oroszoké.

Przemyslt ismét körülzárták.

A főhadiszállás néhány nappal ezelőtt őszintén becsületesen beismerte, hogy az orosz tulsuly elől vissza vonulunk s az általunk már visszahódított területeket ismét el kellett engednünk az oroszoknak. Tehát tudtuk, hogy az oroszok területeket nyertek, csak azt nem tudtuk, hogy hol. Most ez is kitűnik Höfer vezérőrnagynak egy hivatalos jelentéséből, amely szerint az oroszok újra megszállták Közép-Galiciát s az alsó Wislockán átkelve Rzeszowon át Liszko környékén előnyomultak. Az ellenség Przemyslt újra és teljesen körülzárták, ami a t jelent, hogy annak ostroma ismét megkezdődött. Ez most a galíciai helyzet. Nem meglepetés ez ránk s nem is fog el bennünket hallatára csüggedés, kétségbeesés. A háború eleje óta nem csinált titkot abból hadvezető, sőt, hogy az orosz óriási tulsulyban van. A mi katonáinknak nincs is más föladatuk az ellenséggel szemben, mint hogy föltárazzák őket addig, míg hatalmas szövetségesünk Franciaország-

gal végez s szorosan vett hazánkat, Magyarországot, Ausztriát és Németországot megkíméljük a vad ázsiai horda dúlásától. — Ezt a taktikát fényesen sikerült eddig végrehajtunk. Hol orosz, hol galíciai harctéren folyt eddig a rettenetes orosz háború, de az ellenség nem tud előre nyomulni. Északi Magyarországra és Kelet-Poroszországra betörték ugyan, de mindkét helyről vérző fejjel voltak kénytelenek kivonulni. A hatalmas orosz sereg ott vonaglik az általunk kijelölt harctéren s nem is fog Galiciából tovább jutni. Csapatunk újabb alakulásai folyamatban vannak, az újabb taktika hamarosan befogja vezetni az újabb háborút, amelynek kétségtelen eredménye az lesz, hogy az orosz ismét kénytelen lesz határainktól messze bocsátkozni harcra. S ha a francia hadsereg a gigászi munkát befejezik német szövetségeseink — ami már nincs messze — akkor az orosz kerül sorra a főhadiszállás jelentése a legújabb galíciai helyzetről ez:

Az északkeleti hadszíntéren a hadműveletek tervszerűen és az ellenség által meg nem zavarva bonyolódnak le. Az oroszok Közép-Galiciánál részünkről kiűrt területeket, az alsó Wislockán átkelve Rzeszowon át Liszko környékén előnyomultak. Przemyslt ismét körül van zárva. A Stryj völgyében egy ellenséges csoport egy páncélvonat tüze és meglepetésszerűen föllépő lovas-ság elől nagy veszteséggel menekülni volt kénytelen. Höfer vezérőrnagy, a vezérkari főnök helyettese.

Az Emden hősi vége.

A legendás hírű Emden német cirkáló, amely a világháború hosszú hónapjai alatt napról-napra a legvakmerőbb bravurokat követte el s az ellenséges hajók egész légióját küldte az oceanok mérhetetlen fenekére, rövid de nagyszerű multjához méltóan fejezte be létét. Az Emdenre tudvalevőleg az ellenséges hadihajók egész raja lesett, hogy megsemmisítse. Ez most sikerült is. A hős Emdent francia, orosz, japán hadihajók továbbá a Melbourne és Sidney ausztráliai cirkálók az indiai partokon megtámadták. Az Emden a Kokos szigeteknél partra szorult, mire hősi legénysége zátonyra vitte és felrobbantotta. A hajó porrá égett. A legénység egy részét megmentették.

Szerbiai előnyomulásunk.

Hivatalos jelentés. November 10-én a reggeli órákban a misari magaslatokat Szabácstól délre négy napi veszteséggel teljes harc után, rohammal bevettük és ezáltal az ellenséges jobbszárnyat benyomtuk. Sok szerb katonát elfogtunk. Az ellenségnek a Misar—Cer-Planina közti erősen megerősített vonalát ki kellett ürítenie és vissza kellett vonulnia. Az erős ellenséges utóvédek, előkészített hátsó védállásokban, újabb ellentá-lásokat fejtenek ki. A Lomnica—Krupanj-vonaltól keletre való előnyomulásunk, az ellenséges utóvédek heves ellentá-lása dacára, állandóan folyik. A Zavlokától keletre fekvő magaslatok már birtokunkban vannak. Amennyire eddig ismeretes a folyó hó 6-ától 10-éig tartott harcokban körülbelül 4300 szerbet fogtunk el. 16 géppuskát, 28 ágyut, köztük egy nehéz ágyut, egy zászlót, több lőszerkecsit és igen sok lőszert zsákmányoltunk.

A németek győznek.

A nagyfőhadiszállás közli: Az Yser-szakaszon tegnap jól előre haladtunk. Eixmuident rohammal bevettük. Több mint 500 embert foglyul ejtettünk és 9 géppuska jutott kezünkbe. A délre eső területen csapatunk előnyomultak a csatornán át. Langermarcktól nyugatra ezredeink a „Deutschland, Deutschland über Alles” éneklése mellett nyomultak az ellenséges hadállások első vonala ellen és bevették azt. Mintegy 2000 francia sorgyalogost elfogtunk és 6 géppuskát zsákmányoltunk. Yperntől délre elűztük az ellenséget Saint Heloisból, amelyért több napon át elkeseredetten folyt a harc. Mintegy 1000 embert fogtunk itt el és 6 géppuska került kezünkbe. Az Armentierestől északra eső terep felett uralkodó magaslatok az angolok többszöri heves támadásai ellenére birtokunkban maradtak. Lille-től délnyugatra támadásunk előbbre haladt. Nagy veszteséget szenvedtek a franciák azon kísérletük alkalmával, hogy az argonnesi erdőség nyugati szélén a Vienne le Chateautól északra eső, a terep felett uralkodó magaslatot visszavegyék. Az argonnesi erdőségben, valamint Verdun-tól északkeletre és délre a franciák előretöréseit mindenütt visszavertük. A keleti hadszíntérről lényegesebb hír nincs. A legfőbb hadvezetőség.

Ha hadikölcsönt jegyez, nemcsak a hazán segít, hanem önmagának is használ.

A török háboru.

Konstantinápolyból táviratozzák hivatalosan: A kaukázusban megkezdtek az oroszok második harovonának támadását. Szmirnára a Sajon francia hajó több lövést tett, de miután eredményt nem tudott elérni, távozott.

Ne felejtse el, mivel tartozik a hazának. Érdeklődjék a hadikölcsön iránt.

A király jegyzése.

Budapestről táviratozzák: Öfel-sége a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank utján magánvagyonából ötmillió korona értékű hadikölcsönt jegyzett.

Elsülyedt norvég gőzösök

Krisztianiból jelentik: A Pluton és Thonbiáson norvég gőzösök Yarmuth mellett aknára futottak és fölrobbantak.

A téli háboru borzalmi ellen katonáinknak prém van szükségük. — A kinek van küldje e címre: Hadsegélyző hivatal Budapest, Váci-utca 38. A posta ingyen szállítja.

Butorozott szobát konyhahasználattal keresek. — Czim a kiadóhivatalban.

Mi hír van odahaza? A háboruban

a katonabarátja:

az újság. Innen értesül arról, hogy mi hír van odahaza? Szinte felvidul a szíve, amikor az otthoni eseményeket olvassa. Aki harcoló hozzátartozójának megakarja szerezni ezt az örömet, fizessen elő

ZALÁRA

Előfizetési ára egy hónapra 1 korona 50 fillér.

A tábori posta részére pontos címhez a név és rang mellett szükséges az ezred, a század, az úteg, stb. megjelölése és feltétlenül kell a tábori posta száma.

HIREK

Bentzik József dr. levele. Abba a mélyszégyenbe, amelyet Bentzik József dr. hősi halála fölött érzett a város körösége, — vékony, halványfényű reménysugár csillant tegnap. Visszajött a városba a tudvalevőleg Nagykanizsára Bentzik dr. századparancsnokának levele, amely fájdalmas részvétellel jelentette be a mindanyunknak bánatos hírt: hogy Bentzik József dr. október 21-én a harctéren hősi halált halt. Két nap múlva, kedden pedig az elszáratott integgyászolt főügyésztől érkezett levél a családhoz. Valószínűleg egy megkésztet levél, amelyet Bentzik József a halála napján, október 21-én keltezett. Ebben elmondja, hogy éppen délre fejezték be egy ütközetet, de délután ismét harcolni fognak. Valószínűleg a délutáni csatában avatta hőssé az ellenség kegyetlenül gyilkos golyója. De Bentzik József dr. t. anyira szeretettük, a halála oly váratlanul ért bennünket s oly biheltellenek tűnt föl, hogy örökre behunyta volna szelid, jószágos szemét, hogy iné a megkésztet levél a reménység szikráját gyújtja bennünk: hátha él, hátha a századparancsnokot tévesztette meg valami fatalis veletlen. Hiszen számtalan példa volt már ilyen esetre. Bár adná az Ég kegyelme, hogy így lenne most is.

Mindig nagyobb körökben nyilvánul meg a részvét mely a tragikus halállal sújtott dr. Bentzik József gyászos elhunyt felkeltett városunk lakosságának körében. A Polgári Egylet választmányja szintén rendkívüli ülésében fejezte ki részvétét az elhunyt edesatyja dr. Bentzik Ferenc, a Polgári Egylet elnöke előtt. A kir. ügyészség, a főgymnázium tanári kara, az ipartestület előjárósága ugyancsak az intelligenciának majdnem összes tagjai részben előszóval, vagy írásban iparkodnak szíves és őszinte részvétükkel a gyászoló család fájdalmát enyhíteni. Az elhunyt ügyész emlékeztetése 1. hó 13-án, pénteken d. e. fél 9 órakor a Szeniferencendi plébánia templomban ünnepélyes gyásztiszteltetést tartanak.

Az 1914. évi m. kir. 6/-os állami kölcsön (hadi kölcsön) kötvényekről, az eredeti feltételek mellett jegyzéseket már most elfogad a hivatalos aláírási helyül kijelölt **Délzalai takarékpénztár Nagykanizsán.**

Aki gyorsan ad — kétszer ad. A következő levelet kaptuk: Tekintetes Szerkesztőség! Az a század, amely a 48-ik gyalogezredből most indul a harctérre, még ma sem kapott hősapkát. Pedig rövidesen útni fog az indulás órája. A derék fiúk értünk mennek harcolni Oroszország hősivatagjára s céljukat erős karjaikkal, kemény fegyvereikkel a csodálatos harcikészségükkel el is fogják érni. A legparányibb, számba se jöhető ellenszolgáltatás lesz tehát, ha a nélkülözések és megpróbáltatások napjaiban a hidegtől iparkodunk megvédeni őket. Ajándékozzuk tehát meg őket minél gyorsabban hősapkával. Aki gyorsan ad, kétszer ad, — mondja a közmondás igaz, hogy egy hősapka, bármily gyorsan adjuk is, csak egy marad, de reméljük, hogy a szükséges mennyiség is rövidesen össze fog gyűlni.

N. K.

A Nagykanizsai Bankegyesület Részvénytársaság, mint hivatalos aláírási hely, az 1914. évi 6/-os magy. kir. adomén-tes állami járadék kölcsönre jegyzéseket az eredeti feltételek mellett költségmentesen már most elfogad.

Kérelem a hölgyközönséghez. Hadsegélyző munkatérme és anyagraktára tisztelettel felkéri Nagykanizsa város hölgyeit, szíveskedjenek — az általa kiadott pamutból — katonáink számára hősapkát, érmelegítőt stb. kötni. Pamutot a hadsegélyző munkatérme és anyagraktára (Első Magyar Általános Biztosító Társaság palotájában Csengery-ut 2.) délelőtt 9—12-ig és délután 3—5-ig szolgáltat ki.

A Vöröskereszthez újabban a következő adományok folytak be: Grünhut Anna festményei eladásából 200 korona, Rom. kath. Plébániahivatal 2-ik gyűjtése 53 K 30 fillér, Sörgyári-tisztviselők 2-ik adománya 38 K 90 fillér, Csányi Farkasné Lendvajakabla 10 K, Kürschner Ignác 2-ik adománya 5 K, Kluger Gizella Somogyiszénművelés 5 korona, Bauer Ferenc, Geiszl Viktor, Hild Ferenc, Blau Ottó esküdtészi napidíjalk 4—4 korona.

A Néptakarékpénztár részvény-társaság Nagykanizsán, mint hivatalos jegyzési hely, elfogad, előjegyzéseket a 6/-os állami járadékra eredeti feltételek mellett.

Tolonculról a Jégvárosba. Zsilavéc József csáktornyai csavargó jó emberőse az egész ország rendőrségének. Lopásért, betörésért számtalanszor volt már büntetve. Legutóbb Horvátországot csavarogta végig, de Zágrábban elcsípték s mint csöppet sem kívánatos elemet, hazairányították Csáktornyára. Itt éppen vártak rá, mert elblijcelte a sorozást. A csáktornyai rendőrség abban reménykedett, hogy a veszedelmes embert bentartják katonának s így legalább a háború végéig nem lesz vele baj. De a rossz pénz nem vész el, Zsilavécot untaglichnak találták s hazatoloncolás végett visszaadták a rendőrségnek. A javíthatatlan ember azonban az állomáson megszökött kisértőtől, visszajött a városba s egy nyitott ablakon keresztül bemászott Kovács Ferenc csizmadia lakásába, ahonnan a szekrények föltörése után többszáz korona értékű ékszert és ruhaneműt emelt el. Zsilavécnek most sem volt szerencséje. Néhány órával a betörés után elcsípték, de ez a rövid idő elég volt neki arra, hogy néhány ékszert értékesítsen s az árat elmúlassa. A rendőrség átkísérte a törvényszéki fogházba, ahonnan aligha szabadul ki néhány esztendő alatt.

A Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár r. t. Nagykanizsán, mint hivatalos aláírási hely, az 1914. évi 6/-os magy. kir. adomén-tes állami járadék kölcsönre jegyzéseket az eredeti feltételek mellett költségmentesen már most elfogad.

Életunt inas. Guta Antal mészáros inas öngyilkos szándékkal kulba ugrott, de mielőtt végezte szándéka sikerülhetett volna, — kimentették. Tettének okát nem árulja el.

Nagykanizsa jászai. A sebesülteknek fehérműt és a hadbavenultaknak meleg holmikat küldtek: Böhm Cecilia, Rothschild Samuél, Zerkovitz Lajosné, Sarkady Titusné, özv. Schwarz Adolfné, Stó Józsefné, Schmidt Józsefné, Magyarszentmiklósi, Knáosz Ilona, — Paárné, Rechnitzer Amélia, Kisalady Gyuláné, Tuskeszentgyörgy 40 kor. 30 l., Péter Vándorné, özv. Prusich Ferencné, Eppinger Gyuláné, Pollák Ede, Kovács Józsefné, Corianné, Fischel Terike, Weisz Tivadarné, Goldschmidt Károlyné, Lopusánszky Károlyné, Schlesinger Ignácné, dr. Beck Dersó, Keleti Mórné, Polednák Jenő, Beck Béláné, Stern Ödönné, Hahót, dr. Döriné, Hirschler Réza, Kondor Adolfiné, Harsay Györgyné, Gál Gyuláné, Schwarz Ilonka, özv. Jung Ignácné, Klein Lejosné, Fleischacker Albertné, Kutor Jánosné, Polednák Anica, — Miczky Arturné. Vásmat küldtek: Weisz Tivadarné, Heltai Józsefné, Práger Béláné, Braun Ede.

Nem lehet eléggé rámutatni a fog elhanyagolásának káros következtéseire, amelyek között az emésztési zavar még nem is a legnagyobb. Förberg Ellof dr. Stokholmban kimutatta, hogy az általa megvizsgált szuvas fogu embereknek 73 százaléka a gondozás elhanyagolásával szerezte baját. A fogak rendszeres tisztogatását minden étkelés után és lefekvés előtt egy kiválóan jó fogtisztító szerrel Sarg Kalodontájával, nem lehet elég nyomatékosan ajánlani.

Jön a legszebb ünnep. Akarácsonyfáról egy ágat jut-tassunk a hórengetegek közt értünk harczoló katonáknak.

AUTOFUVAR
:: megrendelhető ::
Ifj. RIEDL JENŐNÉL
Kazinczy-utca 37.

Ruhakelmék, bársonyok, par-getok, meleg trikók, bluzok, pongyolák meglepő olcsó árban kapható
Barta és Fürst ruházataiban
Első Magyar Birt. Társaság palotájában

Zalamegye czimlára.

Zalamegye általános czimlára című kézir-pótló munka hit a közel jövőben napvilágot A munka nem megőrzendek szolgál, hanem fontos közeli kielégítésre készült. Ebben mindenki megtalálja akár kereskedő, akár ipari, akár hivatali szempontból mindent, amire szüksége van. A vaskos mű tartalmát a munká-ketben leírni lehetetlen, de aki kezébe veszi majdán, meg fog győződni, hogy szerzője, Zieger Ferenc oly munkát végzett, mely lá-lára kötelezi mindazokat, akik a nemű munkákban eddig nem léteztek s a jelenkor kívá-nalmának mindenben megfelelő becses művet kapnak kezükbe. Szerző a munkanyagot a vizsgálás végett a soproni kereskedelmi és iparkamarához is fölterjesztette ahonnan a kö-vetkező bírálatot kapta:

4904/1214. szám.

Soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Zalavármegye általános czimlára egybe-állítással és közreadásával Zieger Ferenc nagykanizsai ipartestületi jegyző ur igen hasz-nos és értékes munkát végzett. A czimlára ma már fontos segédanyagokéiv fejlődtek iparunk kereskedelemnek és nem csekély mérvben a közigazgatásnak és a nagyközönségnek. Iparos, kereskedő üzleti tevékenységében pillanatra sem nélkülözheti a jó czimlart, mely minden üzleti akciónak az alapja, akárcsak a térkép a térkép a hadvezető kezében. Az egész országra kiterjedő ily kiadványunk csak egy van, a mely azonban céljánál és rendeltetésénél fogva kereskedelmi és ipari adatokat alig tartalmaz.

Ipari és kereskedelmi országos czimlár egyáltalán nincs és egyhamar nem is lesz; annál nagyobb tehát a megyei czimlár jelen-tősége, melyek az országos czimlár hiányát hi-vatnak pótolni.

Ha azután az ily czimlár általános tudni-valókkal is kiegészítést nyer, mint azt Zieger Ferenc műve mutatja, az ily segédanyag nem csak iparosnak, kereskedőnek, hanem minden-kinek, akit hivatása vállalatokkal, hivatalokkal, hatóságokkal, intézményekkel kapcsolatba hoz, valóságos vade meum-ává lesz.

A kereskedelmi és iparkamara tevéken-sége közben napról-napra tapasztalja a helyi czimlárak hasznát, mert hivatalos adatai mellett is sűrűn rászorul a helyi czimlárak tartalmára, ami a czimlárak nélkülözhetetlen voltának két-sége nem vonható bizonyítéka. Nem tudás ha azt állítjuk, hogy a nyugati államok ipari és kereskedelmi fejlettsége rész-ben a jó czimlárakon épült fel és így a gazdasági fejlődés útjának is a jó czimlái ki-adványok szaporá megjelenése fogja jelezni.

Zalavármegyét és Nagykanizsa városát három ország határ mentén való fekvése föl-ozott gazdasági jelentőséggel ruházta föl. Az oly országgyász viszonyai iránt az érdeklődés a vármegye határain túl is nagy és így Zieger Ferenc műve a vármegye iparának és keres-kedelmének, valamint egész gazdasági éle-tének ebből a szempontból is jelentékeny szol-gálatot fog tenni.

Zalavármegye általános czimlára megje-le-nését tehát a megye részéről örömmel üdvö-zöljük és e tartalmas segédkönyvnek a legna-gyobb elterjedését kívánjuk.

Sopron, 1914. évi november 5-én

A kerületi keresk. és iparkamara nevében

Ullin József s. k.

kir. tan. elnök.

Tajts s. k.

titkár.

Hogy mily házagpótló ez a mű, lényesen igazolja a zalamegyei jegyző-egyesület elnök-ségének következő átirata a szerzőhöz:

Tekintetes

Zieger Ferenc urnak

Nagykanizsán

Kedves Barátom!

Nagy gonddal és fáradsággal összeállított munkádat becses bizalmad folytán átöl-vastam s mondhatom annak terjedelme és áar-szállítása meglepett. Munkád közzétételére a ke-reskedők és iparosok körében eddig egyedül álló s nélkülözhetetlen mű lesz a hivatalokban is. Örömmel üdvözlök és teljes siker elérését kívánja.

Galambok 1914. október 13.

igaz barátod

Starcsinszky György s. k.

Zalamegyei községi és közigas-gal megyei egyesületének elnöke.

A készülő czimlár pompás ötletéhez mi a magunk részéről csak gratulálhatunk a derék szerzőnek aki fontos megbeszélhetetlen szol-gálatot tesz művének kiadásával a megyei hivataloknak és a kereskedő- és iparosvilágunk. Olvasóinkat fölhívjuk, hogy saját föltöllogott érdeklődésükben is támogassák Zieger Ferenc érté-kes vállalkozását.

Egy ugandai harcos, aki a francia angol-belga seregekben küzd 5000 társával a németek ellen. Az exotikus vidékekről hozott csapatokat most hasznavehetlenné tette a hideg.

Sebesültek szolára.

Kifejezések elsősegélynyújtásnál 6 nyelven
Magyar, német, orosz, lengyel,
szerb és román nyelven
Ára 30 fillér
FISCHEL FÜLÖP FIA
könyv- és papírkereskedésében, Nagykanizsa.

A Délzalai Takarékpénztár Részvény Társaság igazgatósága, felügyelőbizottsága és tisztviselői kara mely megilletődéssel jelenti, hogy

Dr. Bentzik József

intézeti ügyész

folyó évi október 21-én a hazáért és királyért vívott harcban az északi harctéren hősi halált halt.

Emlékét kegyelettel őrizzük!

Aki parányi könyörületet érez hadban senyvedő katonáink iránt, az levelezésénél hadsegélyző bélyeget használ.

PAPIRSZALVÉTA

100 DBB 70 FILLÉR
1000 DBB 6 KORONA

FISCHEL FÜLÖP FIA
könyv- és papírkereskedésében
NAGYKANIZSA.

A Nagykanizsai Magántisztviselők Egyesülete mely megilletődéssel közli, hogy érdemes, szeretett tagja

Scheiber Márkus ur

tart. hadapród a 92. gyalogezredben

az északi harctéren dicső halált halt.

A hazáért elesett hős karsárs emlékét mindenkor kegyelettel és büszkeséggel fogjuk megőrizni.

Retek és szőlők cöljeire a lényeg
legjobb, a szaktalanítást

Fekál-Trágya

egyedül áll a maga nemében.
Felülmúlja a legkitünőbb

istálló trágyát

Használata sokkal kevesebbe kerül minden más trágyánál, azonkívül azon előnye is van, hogy az egereket elpusztítja.

Hatása legalább 3 évre kiterjed

Készíti és elárúsítja:

Leitner Ödön

Fekete-Sos. Telefon 2-13. sz.

Gyermekjáték

a ruhamosás elvégzése a

persil

önműködő mosószerrel

Biztosítottan ártalmatlan. Chlor nélkül

Félórás főzés után

Vakító fehér ruhát!

PERSIL "kimeli a vásznat és a fehérneműt az üstben való kifőzés után olyan szép lesz, mintha a napon a szabadban lett volna fehérítve.

Gyár: GOTTLOB VOITH, Wien, III.

Mindenütt kapható!

A ZALA TÁRCÁJA

Egy kis visszaemlékezés.

Írta: Szentiványi Aladár.

Este... Sötét van és hideg. Az égen néha egy-egy csillag pisla-méla, fénye látszik. A völgyben őrütek...

Siet kefedik Hideg és dermesztő. Most érkezünk a völgybe Hosszu, nehéz, lárasztó menetelés után. Diadalmas, véres csaták után. Átvirrasztott éjszakák után. Fáradtak vagyunk és összetöröltek... Távol egy villanás. Utánna tompa moraj. Most kívánnak az ágyuk egymásnak nyugalmas jó éjszakát...

A szél dermesztően hideg. Átjárja a testünket. És mi lütyörészve bujunk össze az őrütek mellett...

És sül a krumpli... Étvágygerjesztő, nagyon-rövid csavargás az orrunk. Mohón szívjuk be az illatot. Kidüllesztett szemekkel, farokszélvágással várjuk, mikor szedhetjük ki a parázs közül...

Főlégszerű delikatesz!... Utánna hármass pipadobányából szivart, cigaretté bitorlósztárikai szállnak a légbe. Senki se gondol a fényűzésre, a könnyű nagyvilági életre, a finom szivarokra és aranyvégű cigarettékre.

Pedig közülünk sokan fanatikusai voltak a kényelmes, tarka, hangos, gondtalan, százszázalékos nagyvilági életnek. Minden izük remegett a gyönyörűség lázától, hogy benne élhettek.

Es most milyen kicsinyek ezen viszonyok, álmok és színek, milyen jelentéktelenek az aranyok!

Senki!... Szörkénnek, klaméretűnek, unalmasnak tűnik fel az egész.

Először minden a háború izgalmával kezdődött. Mennyi nagy szerű, érdekes izga mas életem szunnyadt annak méhén!... Valami nagy meglepetés, a föld lendületének a szel.

Es érezzük, hogy részesei vagyunk a világ életének, a világ történetének. Belőle, a lelkéből való vagyunk. A hozzátapadt és együtt forgó atomjai vagyunk.

Az őrütek melege felélesztette lelkünkben a megfagyott reményeket. — Az új élet szele csap meg. Új biztatások, új remények ébrednek lelkünkben...

Es elfelejtjük a hideget, az átvirrasztott éjszakákat, a faradalmakat, az ágyuk bönbölését, a schrapnellek szivítását, a csatákat, az elszórt halottak csendes, sárga, sápadt arcát.

Büszkék vagyunk a győzelmeinkre, diadalmas fegyverekre és arra, hogy meggyünk előre!... Erős hittel bírnak büszke, nehéz, dicső diada unka. — Es boldogan gondolunk haza, a családi fészek puha, meleg ölére, a fehér meleg karok ölelésére...

Hol — ha még egyszer visszatérünk — ismét nyugalom lesz, béke lesz, csend lesz és boldogság lesz.

Es jönnek a visszaemlékezések... Felébrednek a vágyak és ábrándok. Szállnak a sóhajok... Es kezdődik a mese... Halkan remegve bugyognak a szavak és olyan lágyan, mint a távoli orgona szó...

Egy sápadt szőke, kékszemű, leányra gondolok... Kinek puha, meleg a karja, aki a csókomat akarja... Olyan az, mintha sohasem érné a napsugár... Övé a vágyam, övé az álmom, övé a szívem szerelmes, titkos, éjszakai álma.

Mikor megismertem, keresztbe vetette a lábát s bátran nyíltan és merengőn nézett a szemembe... Az ajka félig nyitva volt... Csillogott a fehér fogora... És amint félre hajtotta a fejét, szép volt, mint a fehér róza, amikor rávilágít a hold. Megrebbenve, lehajtottam a fejemet, s nem mertem felnézni... De éreztem, hogy a leány néz... néz... mohó, éhes nézéssel, ringatva a csipőjét, — mintha masszíroz, halkan, sejtelmes muzsikafoszlányok lendülését hozza... Ez az élet muzsikája! — gondoltam... Felkaptam a fejemet... A leány elpirult... Ez az élet pirkadása... És én felugrottam, odamentem hozzá, magamhoz öleltem és csókolgáltam... Csókolgáltam hosszan, melegen vadul...

Es azóta nem rabolhatja tőlem el senki. Sem a nappal, sem az éjjel. Enyém a lelke, a vágya, az álma... Mindig az enyém!

Öltöttem vágygallardókat reája. Es ha ujra kipirkad a hajnal és a béke leszáll ujra a földre, enyém lesz a szőke kékszemű leány.

Es szállnak a sóhajok... A kékszemű, szőke leányhoz, a csodás, ébenheju, szomoruszemű asszonyhoz, a kicsi fiókához, az összetörött, fáradt, szomorú szülőkhöz...

Szállnak a sóhajok, messze szállnak!... Vajon rátalálnak?!

Halk dúrúszolás lassu álomba ringat. Es leszáll az álm fehér szárnyakkal a fáradt szemekre...

En is lehunyom a szemem. S a szemhéjam alatt, az olvadó árnyalatok táncából egyszerre kiválik valaki... Vonulat kapnak a formái és színt... Ráismertem!... A sápadt, szomorú szemű asszony!... Az én asszonyom!... Az én asszonyom! Eljött hát hát mégis az éjszakába?!

Kipirult arcú és mint a testté vált melódia, halkan és lábujjhegyen megindul felém... Odajön, rám borul és csókol... Az én szép, szomorú szemű asszonyom!... Milyen gyönyörű, kacagtam és sírtam. Két ölelő kar ringat... Ez az én éjszakám bölcső dala... Zenéje az ágyu bönbölés...

A két lehunyott asszonyi szemhéj mögött éni kérdem az emlék-hősök legszebb életét... Ma éjszaka remegő szája tapad a szám és a fehér csontfogok között megérezem egy szerető forró, asszonyi-lelek vergődését...

Oh én nagy-nagy gyerek!... Elaludtam!...

II.

Visszahanyatlék az éjszaka, mint a kimerült, halálraáradt ember. Még sóhaj egyet-kettőt és vége...

Az éjszaka, az álmokat hozó éjszaka — meghalt.

Szörköl. Nyirkos, hideg a reggel. Frissen, jókedvűen ébredünk. De még az árcok vértelenek, sápadtak és a szemünk fényében még benne csillog az éjszaka mely sötétsége.

Az égbolton mámorosan, elázva kővályog néhány korhely felhő. A kilobbanó csillagokból ájtaltan zuhog le az égi verejték. Csipi a szemünket és határozott hidegséggel csókolja a szánkat.

Es ránk köszönt a hajnal... A kegyetlen, álmokat romboló derengés.

A napfény bevilágít az agyunkba. Letépi rólunk az éjszaka minden leledését, a sötétség sejtésvirágait és rákac-g a mi büszke fegyvereinkre, mely királyi avat bennünket.

Rózsaszínű újjal felrázza az agyunkat és megparancsolja, hogy gondolkodjunk, hogy tudjuk, hogy vagyunk és tudjuk, hogy katonák vagyunk. Erősek, bátrak és győzhetetlenek...

Álmok duhaj rajongói az éjnek, miért vagyunk oly gazdagok, büszkék, bátrak és e ösék, ha itt a reggel?!. Miért vagyunk az éjszaka álomproletárjai, holott a nappal királyai vagyunk?!

Miért?!

De hallga!...

Tompá moraj kél a táborban. Az árcok kipirulnak. A szemekben kigyullad a tűz.

Jön az ezredes Köré gyülekszünet Szava messzire hallzik:

„Fiaim!... Testvéreim!... Bajtársaim!... Előre!... Gyönyörű napunk lesz, erős napunk lesz, véres napunk lesz!... De bizom benneteket, kipróbált fegyvereitekben, erős, bátor szívetekben!... Bizom az lstenben és bizom a biztos győzelmünkben!... Fiaim!... Testvéreim!... Bajtársaim!... Előre!...

Büszkeség dagasztja a keblünket. Büszkék vagyunk az öreg, bátor, kipróbált katonai dicséretére Büszkék vagyunk a biztatásokra. Büszkék az elővédő diadalunkra. Es ez valami leirhatatlan bátorságot kölcsönöz nekünk.

Senkitől sem félve, bátran erősen bízva egy biztos győzelemben, egy összefű, jószág, kékszemű ember gondosságában, feltő szeretetében bízza. Meggyünk előre!

Es mire világos lesz, hosszan, elnyúlón, ameddig a szem ellát egymás mellett a hosszú rajvonalak.

Az emberek olyanok, mint az oroszlanok. Bátrak és erősek. Lesik, várják, őhajtják a véres küdelmeket.

A Moratorium nálunk és külföldön

Ita MÁTYÁS JENŐ iparkamarni titkár.

Ára pótlásokkal 2- korona. — Kapható Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésben Nagykanizsán. — Vidékre 2 20 korona kiküldés ellenében bérmentve lesz megküldve.

Királyunk imája

gyönyörű hellogravur 33,22 cm. nagyság K 1-46,35 — 2-

Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésben Nagykanizsán kapható. — Vidékre a kisebb képt 1-30 K, a nagyobb képt 2-30 korona kiküldés ellenében bérmentve lesz megküldve.

Oroszország rózeses térképe	K 250
Freitag-féle Magyar-Orosz	K 1-20
harcslatéri térkép	K 0-30
Az Orosz háború térképe	K 1-20
Balkán térségét térképe az új	K 1-20
politikai határokkal	K 1-50
Freitag-féle Szerbia térképe	K 1-50
Német-francia nagy harcslatéri térkép	K 1-50
Német-francia háború térkép	K 0-30
Freitag-féle Európai térkép	K 2-40

Kaphatók Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésben Nagykanizsán. — Vidékre bérmentve küldetik meg, ha a térképek árához még 20 fillér pótdíj előzetesen beküldetik.

A Schapirograph a legjobb sokszorosító készülék, melylél mindennemű nyomtatványt, valamint leveleket, okmányokat, rajzokat, hangjegyeket, terveket stb. fekete és színes nyomtatban sokszorosíthatunk. 15 perc alatt 150 kifüggesztetlen tiszta másolatot kapunk. Gépírással után a Schapirograph segítségével 50 példányt is több példányt készíthetünk. A Schapirograph készülék teljes felszereléssel árai a következők:

1 számú levelező alakhoz 10x15 cm. darabja	K 20
2 számú ívrt vagy 4 alakhoz 22x33 cm. drb.	K 30
3 számú dupla ívrt vagy dupla 4-es alakhoz 35x48 cm. darabja	K 60
4 számú külső alakú 40x50 cm. darabja	K 80
5 számú külső alakú 62x60 cm. darabja	K 100

A Schapirograph készülék Nagykanizsán egyedül Fischel Fülöp Fia cégnél kapható. Érdeklődők megtekinthetik vételezőleltetés nélkül.

Mack-féle KAISER-BORAX

Előkelő Toalettszer

Százezer családot használó, finomítja és színezi, megvédelmezi minden időjárás ellen. Csak valódi piros kartonban á 15 30 és 75 fillér. Kaiser-Borax Szappan 80 fillér. Tola Szappan 40 fillér. GOTTLOB VOITH WIEN III. Mindenhol kapható.

A legjobb minőségű hadiczipók

esismák, gamaschnik, hőczipók

„Továbbá mindennemű”

Uri-női és gyermekczipók

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőruházában NAGYKANIZSÁN, Fő-ut.

„a VÁROS PALOTÁJÁBAN.”

Horgony-thymol-kenőcs.

Hírhedt sebkezelő, nyitót és égőt sebkezelő. Ár: 1 kor. — 2.

Horgony-Liniment. Capitol compo.

A Horgony-Pale-Expeller pótlék.

Legjobb hatású fájdalomcsillapító, szélhűtő, hővezető stb.

Össze: kor. — 2, 1. 2. 3.

Horgony-vas-albuminát-festvény.

Vasmentő és vértető.

Össze: kor. — 2, 1. 2. 3.

Kapható a legjobb gyógyszerárúban vagy bármelyik nagykereskedésben.

Dr. Müller „Az orvos orvosának”, német, német-szlovák, Prága, Ellenzékstípus.

Női- és leányka kabátok

legnagyobb választékban a legolcsóbban

Barta és Fürst

„áruházában”

Első Magyar Birt. Társaság palotájában

„szerezhető be.”

Felölő szerkesztő:
Fischel Lajos.

Szerkesztő:
Tóth Zoltán.

KLITHIA

a bőr ápolására, az arc-
bőr szépítésére és fino-
mitására PUDER.

Legelőgásabb tolette, bál és salon puder. Fehér, róza-
szín, vagy sárga. Vegyileg analizálva és ajánlva dr. J. J.

POFF. cs. és kir. tanár által BÉCSBEN.

Elismer levelek a legjobb körülből, minden dobhoz mellékelve vannak.

GOTTLOB TAUSSIG

tolette napok és illatos gyár. Cs. és kir. udvari szállító. WIEN, XII. Schönbühnenstrasse 12.

Egy dob 2 K. 40 fill. Kapható a legjobb illatszár, drogár-kereskedésben és gyógyszerár-
ban. Nagykanizsán: Alt és Böhm, Keleti M. Mör, Kreiner Gyula és Gelich és Granel cégekkel.
továbbá Reik Gyula gyógyszerárban.

Hirdetmény.

A Beleznai községi
koresma, bolt és
meszárszék

haláleset miatt e hó 22-én
ujból árverés után kiadó, az
árverés 22-én délután 1 és 2
óra között lesz megtartva —
kikiáltási ár 500 K.

Kiadja a
Beleznai Elöljáróság
Somogy megye.

Mayer Klotild

született NAGYKANIZSA.

Tisztelettel értesitem a n. é.
közönséget, hogy a Fő ut 9.
szám alatt levő gyűjtőtelepe-
met Hunyadi-utca 19. sz. alá
helyeztem át. Elfogadok női
és férfi ruhákat vegyileg való-
tisításra, továbbá az összes
háztartási ruhák mosását és
vasalását 10% engedménnyel.
Külön gallér és kézelő-
osztály.

Garantált formaszélesítő
gőzmosás.

Szíves párlfogást kér

Mayer Klotild

gőzmosógyára Hunyadi-u. 19.

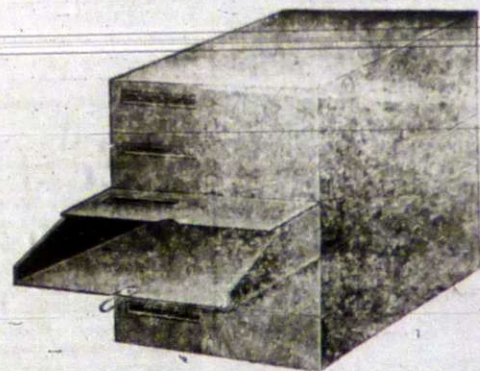
Gyűjtőtelepek Hunyadi-u. 19.

Kazinczy-utca 8.

IRATOK ÉS NYOMTATVÁNYOK

pormentes megőrzésére legjobb a

Fischel-féle irodaszekrény!

Már eddig sok ezer darab van használatban,
mert praktikus, tartós és olcsó.

A Fischel-féle irodaszekrény ár és minőség tekintetében kizár minden versenyt. Felső és
alsó rész különösen erős bormezből, az oldalrészek keményfából készülnek. Tartóssága majd-
nem határtalan. Borítás legfinomabb szürke felhőpapír, záróeszköze és cinkkerete fuomaz
nikkelre. Előkelő külseje minden irodának és raktárnak dísz. Minden szekrényt elmozdítatlan,
összeépíthető céljából nyomokapcsokkal ellátva. Ezen szekrényeket használják az összes községi és
megyei, bírósági, pénzügyi, forgalmi és katonai hivatalok, ügyvédek és könyvtárak, intézetek, bankok,
takarékpénztárak, iparosok, kereskedők és magánemberek.

1. sz. oktáv levélpapírnak	16 ¹ cm. széles	26 cm. mély	6 cm. magas	K 1 40
2. „quart	25	32	6	K 1 65
3. „ívrét, irodai alak	23	36	6	K 1 80
4. „nagyívrét alak	28	44	6	K 2 40
5. „nyolcaszoros ívrét alak	34	60	6	K 3 —

Kapható Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésben

Telefon 179

Nagykanizsán

Telefon 179

Vérük felszökken a józan agyukba. A szívük kalapál. Az idegek seolhárfa vibrálni kezd.

Tudják, hogy mire ismét leszál a nap; győzni kell!

Józanok vagyunk az elkeseredésig!...

Az élet virágzó tragédiái, apró álom-
lédécek, ábrándok, illúziók, az egész életünk
tartalma, poézise szerte foszik...

Es nyitott szemmel, melán, de büszkén,
a lelkünket temetjük — meg a céljainkat...

Valami ismeretlen, nagy, izzó, szent
érezem gyullad fel a lelkünkben...

A haszseretet!

Ex tölti be egész énünket, ez csal pirt
a sápadt arcunkra, ez gyulasztja vérünket uj,
izzó gyűlöletre... Ez ad erőt, kitartást,
bátorságot új küzdelemben az új győzelemre.

— „Jó reggelt!” — szólnak az ágyuk!

Es mi örömmel, mosolyogva viszonzunk ud-
vözetüket.

Es közben megyünk előre!...

Mind közelebb és közelebb vágódnak
szét a schrapnellek. Sisterege, vérszenes fü-
työlve, bugva jönnek, vérese vijjogással és
rettenetes pukkadással durannak szét...

Még száz lépés... Még ötven... és
ztán — lsten irtalmazz nekünk!

Es mi megyünk előre!...

Senki sem szól. Mindenki néma. Csak a
szemekben ég valami vad gyűlölet, valami
felmetes tűz...

Sortűz!

Fütyölnek a golyók. A schrapnellek vé-
rszenes, huhogva, sipolva, durrogva szórják a
halált.

Es mi megyünk előre!...

Fegyverek ezrei ropognak. Az ágyuk
dörögnek, bömbölnek...

Vészfűtők a levegőben, füstös, poros
robbanás, halálhőrgés, éles, féjádalmas kiáltás,
előre futó rajok diadalmas ordítása, elmaradt,
elbukott, megsebzett bajtársak segélykiáltása
hallik...

Es mindez nem riaszt. Sőt hirogat csa-
logat...

Csak egy érzés van a szívben egy szó
az ajkon: — „Megyünk előre!”

Piszkosok, sárosak vagyunk. Feketék a
pontól és füsttől. De az arcok ól valami halál

megvető bátorság sugárzik és az a bűszke
őntudat, hogy megyünk előre!

Elöl, túl a völgyben egy falu. Szalma-
fedelű füstös házikóival, szalmakazalaival védi
a visszavonuló ellenséget.

Egy pillanatra megállunk.

A magaslatokról belátjuk az egész vidé-
det. Csapatunk kezd kibontakozni az esti
homályból. Es mint egy gyűrű körül öleli a
falut.

Sötétedik.

Az ágyuk ismét bömbölnek. A puskák
ujult erővel ropognak. A golyók fütyölnek és
sokszoros erővel szórják a halált.

A sötétben alig látunk. Csuszva mint a
hiúz, másznak előre... Mind közelebb és
közelebb...

A házak tetején, a kémények mellett
elmosódó alakok... Célzunk... Dördül a
fegyver... Hőrgés, zuhanás... Egy hatal-
mas villanás, egy gránát robbanás és vörösen
lobogva csapnak fel a lángok...

A távolban trombitaszó hallzik. S egy-
szerre a trombiták száza harsogva zugnak,
dobok peregnek...

Fújják a rohámot...

„Előre!”

Ezer és ezer ember ugrik fel e jelle.

Futva, jűhegve mindenre készen, szuronyos
fegyverrel előre szegve „Huráh!” — kiáltva
rohan előre!

A gépfegyverek kattogása, fegyverek
ropogása, ágyuk bömbölése, ezer és ezer
ember „Huráh” ordítása, vészkiáltások, halál
hőrgések, sikoltások, bajonettek tompa cse-
ngése, borzalmasan fényes kaosszá vegyül.

Közbe-közbe kihalászik egy-egy erősebb
kiáltás: „Szurd a muszkát nem apád!”

Az égő falu vörös, kiserite ties fénye
bevilágítja az éjet. Megvilágítja az ujult erővel,
bajonettel küzdő magyar gyerekeket.

Bűszkeség sugárzik a fáradt arcokról.

Mert a muszka halottak százainak sárga,
sápadt, vértelen arca jelöli a diadalmas utat,
amelyen megyünk előre!

Es mire a hajnal újra bontogatja a bibor
szárnyát, új reményekkel és új bizakodásokkal
telve, újra: — csak megyünk előre!

ÁZKENESITŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:

NAGYKANIZSA

BUGAR-UT 4. SZÁM

PIÓKKIADÓHIVATAL:

Karáczy-utca 2. sz. (Fischer-könyv-
kereskedés), a bud. hírdetők és
a közértesítő lap felvételére

"ZALA" hírtapható és nyomda
h. s. könyvnyomdája Bugar-ut 2.

TELEFON-SZÁMOK:

Hírdetési és kiadóhivatal: 78
Főpályaudvar: 79
Nyomda: 80

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak

havi és havi havi

Egy hóra 2.00

Hegyzet 3.00

Prémium 4.00

Egy hóra 2.00

Prémium 4.00

Egy hóra 2.00

Hegyzet 3.00

Prémium 4.00

Egy hóra 2.00

Hegyzet 3.00

Prémium 4.00

Egy hóra 2.00

Hegyzet 3.00

Prémium 4.00

Egy hóra 2.00

Hegyzet 3.00

Prémium 4.00

Egy hóra 2.00

Hegyzet 3.00

Prémium 4.00

Egy hóra 2.00

Hegyzet 3.00

Prémium 4.00

Egy hóra 2.00

Hegyzet 3.00

Prémium 4.00

Egy hóra 2.00

Hegyzet 3.00

Prémium 4.00

Egy hóra 2.00

Hegyzet 3.00

Prémium 4.00

Egy hóra 2.00

Hegyzet 3.00

Prémium 4.00

Egy hóra 2.00

Hegyzet 3.00

Prémium 4.00

Egy hóra 2.00

Hegyzet 3.00

Prémium 4.00

Egy hóra 2.00

Hegyzet 3.00

Prémium 4.00

Egy hóra 2.00

Hegyzet 3.00

Prémium 4.00

Egy hóra 2.00

Hegyzet 3.00

Prémium 4.00

Egy hóra 2.00

Hegyzet 3.00

Prémium 4.00

Egy hóra 2.00

Hegyzet 3.00

Prémium 4.00

Egy hóra 2.00

Hegyzet 3.00

Prémium 4.00

Egy hóra 2.00

Hegyzet 3.00

Prémium 4.00

Egy hóra 2.00

Hegyzet 3.00

Prémium 4.00

Egy hóra 2.00

Hegyzet 3.00

Prémium 4.00

Egy hóra 2.00

Hegyzet 3.00

Prémium 4.00

Egy hóra 2.00

Hegyzet 3.00

Prémium 4.00

Egy hóra 2.00

Hegyzet 3.00

Prémium 4.00

Egy hóra 2.00

Hegyzet 3.00

Prémium 4.00

Egy hóra 2.00

Hegyzet 3.00

Prémium 4.00

Egy hóra 2.00

Hegyzet 3.00

Prémium 4.00

Egy hóra 2.00

Hegyzet 3.00

Prémium 4.00

Egy hóra 2.00

Hegyzet 3.00

Prémium 4.00

Egy hóra 2.00

Hegyzet 3.00

Prémium 4.00

Járjon elől a megye és Nagykanizsa

A hadikölcsön iránt, megállapít-
hatjuk, a nemzet minden rétegében
óriási az érdeklődés. Aligha csalódunk,
amikor megjósoljuk, hogy a jegyzés
lezárása minden reménységen fölüli ered-
ményen fog végződni s ezen a téren
sem lesz röstelni valónk német szövetsé-
günk előtt. Amennyi mozgósítható,
rendelkezésre álló tőke csak van ebben
az országban, őrizték bár azt a pénz-
intézetek pánclétretevéseiben, vagy nyo-
szolába dugott strimfliszárban, mind,
mind az államkincstárba fog özönleni,
hogy anyagi erőik hiánya ne tegye
kétessé ránk a háborúnak máskülönb
kétségtelenül győzedelmes kimenetelét.
És amikor az arany- és ezüstfolyamok
az ország minden részéből hatalmas
medrekben hömpölyögnek majdan az
ország szíve felé, úgy érezzük, úgy
véljük, a hazafias kötelesség teljesítésé-
ből nem vonhatja ki magát Nagykanizsa
és Zalamegye sem. Sőt szent meggyő-
ződésünk, hogy nekik kell jó példával
előjárni. Különösen kötelessége ez Zala-
vármegyének, amely eddig is minden
hazafias cselekedetben a többi megye
előn járt. Zalamegye az ország legna-
gyobb, legvagyonosabb megyéinek egyike
s így joggal számíthat rá a nemzet s
joggal fordul feléje az ország érdeklő-
dése. De Nagykanizsának is most kell
megmutatnia, hogy az ország egyik leg-
jelentősebb városa. Nekünk sokféle
aspirációnk van, amelyek, ha a háboru
meg nem akasztja a békés munkát,
nagy részben már a közel jövőben kielé-
gítést nyertek volna. Meg kell tehát
mutatnunk, hogy méltóak vagyunk a
kormányzatnak a legutóbbi időkben tapasztalt
jóindulatára, hogy kötelessége az
államnak Nagykanizsát fejleszteni, intéz-
ményekkel gyarapítani, mert ennek a
városnak fontos missziója van s ez a
város mélyen átérzi nagy nemes hivatá-
sát. Hála Istennek, a városnak tekin-
télyes tőkéi gyümölcsöznek csupán
alapítványokban s egyéb meghatározott
rendeltetésű tőkékben a takarékpénz-
tárakban. Ezeket az összegeket rögtön
a haza oltárára kell helyeznünk. Meg-
 kell ezt a városnak. Amennyi már csak
azért is, mert tőkéi számára jobb gyü-
mölcsöztetést soha nem találhat. De itt
sem szabad megállani. A mi árvaszé-
keink hatalmas summák fölött rendel-
keznek, amelyek az eddigi költséges
kezelés mellett bizony vékonyan gyara-
pitották az árvák pénzét. Ezeket is a
jobb, legbiztosabb kamatozású helyre
kell tenni, az államnak kell kölcsön
adni. Így kell Zalamegyének, a megye
nagyobb városainak és Nagykanizsának
a hazafias kötelesség teljesítésében legelől
járniuk. A hős zalamegyei fiúk már
megmutatták, hogy az utolsó csöpp

vérünk is a hazájé. Most mutassuk meg
mi itthon, hogy a haza jóvoltából élvezett
javakat is rögtön visszaadjuk, ha arra
szüksége van a hazának. Még akkor is
vissza kellene azokat adnunk, ha nem
dus kamatozásra és kölcsön, hanem
minden ellenszolgáltatás nélkül és örökre
kivánná tőlünk az ország érdeke

Az orosz hadszintérről

Budapestről táviratozzák: Az északi
harcokról jelentősebb hírek nem érke-
tek. Egy hivatalos jelentés szerint Kos-
mineknél egy orosz lovashadtesttel szem-
ben vívott győzelmes lovassági harcban
kívül nagyobb ütközetek tegnap sem
voltak. Az ellenséges földterítők osztago-
kat, amelyek mozdulatainkat akarták
megállapítani, visszavertük. A mostani
hadműveletek keresetlenségénél csapa-
tainknak mindenkor tanúsított kiváló-
sága és harci ereje újból érvényesült.
Höfer vezérőrnagy enyit jelent az orosz
harcokról. A mi kíváncsiságunkat persze
az izgatja, hogy mi történik Krakkó
környékén és mi van Przemysl ostromá-
val. De ha erről nem küldenek jelen-
tést, akkor el kell hinnünk, hogy jelen-
teni való nincs is.

Przemysl ostroma.

Bécsből táviratozzák: A polgári
lakosság elhagyta Przemysl várost.
A városban már napok óta hallják az
orosz ágyuk bömbölését. Ellensé-
ges aeroplánok keringenek a vár
fölött, amelyeket az őrség srappell-
tűzzel kerget el. A vár túl van hal-
mozva municióval és eleséggel s
így az ostromot hónapokig állhatja.
A legújabb jelentések szerint az oro-
szok már megkezdtek az ostromot.

Visszavont német csapatok.

Egy szentpétervári jelentés szerint
a németek azért vonultak vissza Varsó
alul, hogy legjobb csapataikat a francia
harcérrre küldjék. Ezek a csapatok már
utban is vannak Franciaország felé. A
németek Krakkótól Kaliszig igen nagy
erődtéseket és sáncokat építettek. Az
újabb harcok tehát ezen a vonalon fog-
nak lefolyni.

Németország el, mivel tartó-
zik a hazának. Érdeklőd-
jék a hadikölcsön iránt.

Harcz a bolgár-görög határon.

Szöfiából táviratozzák: Tegnap
formális harcok folytak a görög-
bolgár határon erős bolgár és
görög csapatok közt. Az ütközet
késő estig tartott s a görög csa-
patok öt helyen támadták meg
a bolgárokat. Hogy mi lett a
határ harcok eredménye még
nem tudni. Tehát Bulgária aligha
maradhat meg tovább a semle-
gességben. Szinpátiája már eddig
is a monarkia mellé huzta, most
pedig oly szemérmetlenül támad-
nak rá, hogy csak fegyverrel
adhatja meg a provokációra a
választ. A tegnapi heves határ-
harc nem lehetetlen, hogy félre-
értésből eredt, de bizonyos, hogy
a döntést erősen megérelte Szó-
fiában.

Valjevó felé.

Budapestről táviratozzák: Az él-
lenség visszavonulása szakadatlanul tart.
Valjevó ostroma talán még ma meg-
kezdődik. Megállapítható, hogy a szerb
seregek menekülésszerűen húzódnak
vissza.

Bömbölnek az ágyuk Orsovánál.

A táviróda cenzurált jelen-
tése: Viddinből táviratozzák:
Orsova felől tegnap óta erős
ágyúzás hallatszik.

Krupanjét kirabolták a szerbek.

A főhadiszállásról jelen-
tik: Csapataint Krupanjét ki-
űrtve és üzleteit kifosztva
találták. Természetesen a szer-
bek fosztották ki saját váro-
sukat.

UJABB török győzelem

Konstantinápolyból táviratozzák:
hivatalosan: Az oroszokat a máno-
dik harc vonalából is kiverjük. Minden
oldalán üldöztük az ellenséget. A
legutóbbi győzedelmes csatánk két
napig tartott.

A szultán irradéja.

Konstantinápoly, november 12. Este 8
óra 45-kor. Porta közli: A császári irradé,
mely a hadüzenetet tartalmazza, ezeket mondja:
Október 29-én oly időben, mikor az ottomán
flotta egy része a Fekete tengeren gyakorla-
tozott, az orosz flotta egy része, melyet mint
később megtudhatunk volt, azért küldtek ki, hogy
a Boszporus bejáratánál aknákat szórjon el, a
gyakorlatokat megzavarta és előre nyomult
annyira, hogy az már a tengerszorosok elleni
ellenséges aktusnak volt tekinthető. A császári
flotta felvette a harcot, az ottomán kormány
azonban a sajnálatos esemény kapcsán az orosz
kormányhoz fordult, vizsgálatot javasolva az
esemény okainak tisztázására, hogy ily módon
megőrizhesse semlegességét. Az orosz kormány
azonban anélkül, hogy válaszolt volna, követét
visszahívta és az ellenségeskedést megkezdte,
amennyiben a fegyveres erőnek parancsot adott,
hogy az erzeimi háttért különböző pontokon
átlépje. Ezen idő alatt az angol-francia kormá-
nyok visszahívták nagyköveteiket és meg-
kezdtek a tényleges ellenségeskedést, amenny-
nyiben az angol-francia flottát a Dardanellák el-
len, az angol cirkálókat pedig Akaba ellen tüzel-
tették. Miután e hatalmak azután kijelentették,
hogy az ottomán kormánnyal hadiállapotban
levőnek tekintik magukat, elrendelem a Min-
denható támogatásában bízza a hadüzenetet az
említett államoknak. Az irradé a szultán és
valamennyi miniszter aláírta. A miniszterelnök-
ség sajtóosztálya.

A franciaországi harcok.

Berlinből táviratozzák: A német seregek
a legújabb harcokban roppant energiával har-
coltak s az ellenséget lépésről-lépésre szorítják
vissza. Az Yser mentén a döntés minden pill-
anatban várható. Arras város mellett a néme-
tek áttörési kísérlete föltartóztatlanul halad
előre. A szövetségesek lapjai kivétel nélkül
beismerik a német offenzíva nagy sikerét s
hogy Ypern eleste küszöbön van.

Az oroszok Kelet-Poroszországban.

Az orosz nagyvezérkar jelentése sze-
rint az oroszok akciója Kelet Poroszor-
szágba Licknél, Romintéznál és Mlava-
tónál tovább folyik.

Németország békét kért?

A hadi sajtóbizottság engedélyével
jelentik Bécsből: Az antant sajtója közli,
hogy Németország följánlotta a békét
Oroszországnak, amit azonban az oro-
szok visszautasítottak. "Ugyancsak az an-
gol-francia és orosz lapok jelentik, hogy
a magyar ovasság majdnem teljesen
megsemmisült. Illetékes helyen azonban
mindkét hírt hazugságnak mondják.

HIREK

Tábori dal.

Hadak utján véresek a csillagok,
Magyar legény halvány arca felragyog,
Körös-körül ködben állnak a hegyek,
Hi a haza, hi a király, elmegyek.

Édes anyám, ne sirassa a fiát,
Szerbiában kivirágzott két virág:
Az egyiket hazahozom magának,
A másikat édes magyar hazámnak...

Magyar legény, ércből van az faragva,
Árpád apánk volt neki az ősapja,
Akár élék, akár halok, nem bánom
De csak magyar zászló lengjen Belgrádon.

Ferenc Jóska kipucolta csizmáját,
Felnyergeti szép szürke paripáját,
Oda áll a katoná elébe,
Rábizsa a magyarok Istenére.

Oda haza fut az eke, szántanak,
Szerbiában vére foly a magyarnak
Ne sirj rózsám, megjövök nemsokára,
Csak utolsó ötök Petár királyra.

Balázs Béla dr. köszönete. A

Zala a napokban megírta, hogy dr. Balázs Béla, a kiváló író, a Nyugat főszerkesztője és a szerb harctérrel súlyos betegesen szállították Nagykanizsára. Az országos nevű író csak néhány napig időzött körünkben, de ez a rövid idő is elegendő volt Nagykanizsa műveltségének arra, hogy dr. Balázs Béla szeretete, nagybecsűsége minden jelenlétével elárasztja. Ezt a szimpátiát fogadtatást köszöni most meg az illusztris író az alábbi levélben, amelyet a Zala szerkesztőjéhez intézett: Kedves jó Szerkesztő ur! Bocssáson meg, hogy úgy kód előttem, kód utánam megszőktem. Értém jött a feleségem és fölhozott Pestre. Fogadjon halás, meghatódott köszönetemet a gyelméért. Az ön útján köszönöm meg kanizsai ápolóimnak is jószágukat. Amint tehetem, lerándulok egészségem Kanizsára. Viszontlátásig üdvözlő Balázs Béla dr. — Talán mondani is felesleges, hogy Kanizsa kedves ur közönség örömmel várja az ígért bevitását.

Sándor ezredorvosgyászja. Sándor Miklós dr. ezredorvos, a nagykanizsai cs. kir. tartalékkórház parancsnokát pótolhatlan, fájdalmas veszteség érte. Fivére Sándor Zoltán dr. csikmegyei ügyvéd elhalálozott. A korai halált halt ügyvéd vezetésére vitt Csikmegye körzetében a elhunyt nagy részvételt keltett s előkelő nagy családot borított gyászba.

A Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár r. t. Nagykanizsán, mint hivatalos aláírási hely, az 1914 évi 6%-os magyar kir. adómentes állami járadék kölcsönre jegyzéseket az eredeti feltételek mellett költségmentesen már most elfogad.

Ügyvédekhol — jegyzők. Zala megyében a háború folytán jegyző nélkül maradt a legtöbb község, mivel a hiányokat okleveles jegyzőkkel pótolni nem lehet. — Arany Lajos alispánok érdekében felvetődött a hadiállapot további tartására ügyvédekkel akarja betölteni a megüresedett jegyzői állásokat. E célból átirattal fordult a zalamegyei és pesti ügyvédi kamarákhoz, melyeket fölker, közöljék azon kamarai tagok nevét, akik hajlandók volnának a hadbavonult községi jegyzőket helyettesíteni. Valószínűleg jelentkezésekben nem lesz hiány, mert bizony az ügyvédség ma nem a legjövendelmesebb mesterség. Le jól járnak a községek is, amelyeknek igazgatását bizonyára lelkiismeretesen, buzgóan fogják ellátni hazafias ügyvédek.

Négy katona halott. A cs. és kir. tartalékkórházban tegnap és ma négy sebesült katona hunyt örök álmra szemet. Két szerb és két cseh. Hármát: Grimm Franz Vencel, aki csehországi lódrász, továbbá Stojkovic Trilic és Mikovics József szerb katonákat, az előbbi kovácsmeister volt otthon, az utóbbi földmives, ma délután temették katonai pompával. Fort Tamás csehországi napazámot holnap helyezik örök nyugovóra.

Előjegyzéseket

az 1914-iki adómentes 6%-os hadi kölcsönre az eredeti feltételek mellett, költségmentesen elfogadunk

Nagykanizsai Bankkegyesület Részvénytársaság

mint a m. kir. pénzügyminisztérium által kijelölt hivatalos aláírási hely.

A tábori posta. A posta- és táv-irda igazgatósága közhírré teszi, hogy 1914. november 8.ától kezdődően további intézkedésig csak a 1., 31., 51. és 186. számú tábori postához vehetők fel tábori postai csomagok. A csomag jelentékeny részét azért nem lehet kézbesíteni, mert azokat a csapat-teszt helyváltoztatásai miatt többször utánuk kell szállítani és e közben azokról a címek ledörzsölődnek, vagy átadás következtében olvashatatlannak válnak. Az ilyen csomagokat visszaküldik a feladónak, de ha belsejükben nincs meg a feladó neve, a feladónak sem lehet vissza adni. Kíváncsi tehát, hogy a feladók a tábori postai csomagok belsejébe papírlapot helyezzenek el velükkel, lakásukkal, valamint a címzett teljes címével. Így módon a csomagok azonosítása és visszakézbesítése nem ütköznék akadályokba, sőt a csomagokat kielégítőbb elmozdítással csőlig újra rendelkezésük helyére lehetne szállítani.

A Néptakarék pénztár részvénytársaság Nagykanizsán, mint hivatalos jegyzési hely elfogad előjegyzéseket a 6%-os állami járadékra eredeti feltételek mellett.

Nagykanizsai mérnök szibériai fogságban. Schlesinger Oszkár gépészmérnök, egy nagykanizsai vasuti alkalmazott fia egyéves önkéntes volt a háború kitörése alkalmával. Az egyik bosnyák ezreddel ment a harctérre, ahol hamarosan áthelyezték a tüzer-séghez. A harctérről egyetlen levelet írt haza szüleihez, aztán nem adott több eljelt magáról. Több heti kínos várakozás után az aggódó apa Bécsben érdeklődött fia hollele iránt s legnagyobb fájdalomra illetékes helyen azt közölték vele, hogy Schlesinger Oszkár önkéntes-tizedes az egyik ütközetben hősi halált halt. Erre a hírre most Schlesinger sajátkezűleg cáfolta rá. A napokban levél érkezett tőle, amely még szeptember 29-én kelt s több mint egy hónapi hányattatás után érkezett rendeltetési helyére. Ebben azt írja a derék önkéntes, hogy jól érzi magát, semmi baja sincs, eltekintve attól, hogy még szeptember közepén, orosz hadifogságba esett. Az oroszok elfogták az üteget s őt kapitányával együtt átvittek Oroszországba. Három napig gyalogoltak s eleinte bizony szomorú volt a sorsuk, mert az oroszoknak sem volt ennivalójuk. De ezután vasuton, hajón szállították tovább őket s most Szibériában vannak, kínától 300 kilométernyi távolságban. Most már ennivalójuk is van s az orosz bánásmód ellen semmi kifogásuk sincs. A bécsi és az ottani időszámítás közt éppen négy és fél óra a differencia. A derék önkéntes különben oroszországi fogsága alatt a nagykanizsai anyakönyvi hivatal meg is házassította. A napokban megjelent anyakönyvi kimutatásban ugyanis azt olvastuk, hogy Schlesinger Oszkár gépészmérnök a múlt héten házasságot kötött. Ez a házasság azonban még a múlt évben jött létre Bécsben s az anyakönyvi hivatal tévedését az okozta, hogy a hivatalos értesítés csak most érkezett meg róla.

Jön a legszebb ünnep. Akarácsonyfáról egy ágot jut-tassunk a hőngettegek közl-értünk harcoló katonáknak.

Drágább a kenyér. Nagykanizsán ma több helyen ismét fölemelkedett a kenyér árát négy fillérrel. Amíg a kenyér ára szakadatlanul emelkedik, addig azt kell tapasztal-nunk, hogy a kenyér minősége folyton rossz-szabodik, a kifli, zsemlye sulya pedig csök-ken. Ezt azonban nem róhatjuk a pékek ter-hére, mert hiszen a nagy malmok is szédítően emelik a liszt árát s a régi, olcsóbb kötések-et nem respektálják. A kormány a beállott liszt-hiányon akként akar segíteni, hogy szabá-lyozza a liszt előállítását. Jövő évben csak két fajta lisztet szabad forgalomba hozni: fi-nom tézslisztet és egyfajta kenyérlisztet. A buzalisztet keverni muszáj más lisztel, még pedig 33% erejű árpaliszttal, 30% erejű pe-dig tengeri, burgonya vagy rizsliszttel, eset-leg burgonyakeményítő, vagy rizsakeményítő-liszttel. A rozslisztet szintén hasonló keveré-kekkel szabad csak közfogyasztásra bocsátani. Aki a rendelet ellen vét, az kihágást követ el. Szerintünk helyesebb lett volna, ha a kormány a lisztinségben más eszközökkel segít. Például meg kellett volna már régen akadályozni a gabonával üzőtt borszpekulációt a gabona árának egységes megállapításával. Másodszor az összes gabonamennyiségre az államnak kellett volna rátennie a kezét, hogy lelketlen spekulánsok inégre elé ne állíthassák az or-szágot. Na de ez is be fog következni nem sokára. Igaz, hogy addig bizony nagyon drá-gán kell megfizetnünk a mindennapi kenyé-rünket.

A Nagykanizsai Takarékpénztár r. t. Nagykanizsán előjegyzéseket elfogad a 6%-os m. kir. adómentes állami járadék-kölcsönre

Intenzívizetlet. Az izraelita templom-ban a péntek esti intenzívizetlet f. hó 13-ától kezdve további intézkedésig délután fél 5-ra-kor fog kezdődni.

Meggyötört magyarok. Kötetekre való lehetne írni arról, hogy az úgynevezett „művelt nyugat” lakói a hadiállapot beálltával milyen barbárul bántak el az ellenséges orszá-gok alattvalóival. Most, hogy meggyezés jött létre az ellenséges államok között az internál-tak kicserélésére, ugyiszólván napoként érke-z-nek haza olyanok, akiket szabadon bocsátot-tak. Ezeknek minden szava elkeseredés, panasz és gyűlölet a nyugat barbárjai ellen, akik nem kímélték sem nő, sem gyermeket, hanem vad-állati módon kegyetlenkedtek. Ma érkezett meg Magyarországra hosszas és viszontagsá-gos út után Wein Józsefné, akinek férje a „Barque de Belgique” brüsszeli központi hivatalának tisztviselője volt. Az uriaszony, a hadiállapot beálltával a belga fővárosban tartózkodott. A szenvedéseknek valósgos kálváriáját járta meg azóta és az amerikai nagykövet hosszas köz-benjárásával csak most szabadulhatott ki fog-ságából. Élményeit így mondotta el:

Hallatlan, hogy mennyi szenvedésen kellett keresztül mennünk. Amióta kezdetét vette Belgiumban a mozgósítás, nem volt egy nyugodt pillanatunk sem. Amikor kibírdelték a hadiállapotot, megjelent nálunkban a ház-tuhajdonosa: egy többszörös háziur és így ki-állított ránk:

— Alávaló, disznó németek, kitakarod-jatok a házamból, mert kidobatlak benneteket! Ezzel eltávozott a két rendőrről és három csirkelofogóval jött vissza és hozzáfogtak a kila-koltásunkhoz, ami nem volt egyéb a teljes kirablásnál. — A rendőrök vitték el tőlünk az

értéktárgyainkat és elvitték magukkal. — meg-mondták, hogy ha beigazolódná az, hogy mi nem vagyunk kének, mindent visszakapunk. — Egy jó óra beforgása alatt ki volt loasztva az egész lakásunk. Az utcán nagy csődesély jött utánuk és ezt kiabálták: — Itt mennek a gazemlő németek, bú-sukdó őket.

Sárral és követ hajigáltak meg valamenny-niünket. Egy rendőrhöz folyamodtunk védel-mért és a rendőrkísért bennünket a pre-fektúrára. Bemertünk a rendőrségre, ahol ki-jelentettük, hogy letartóztatnak bennünket. Még sem kérdezhetők, hogy miért, már egy rendő-r tuszkolt le a csillába. Egy teljes helet kellett sok előkelő német és osztrák állampolgárral együtt a köpcedék népség körélt eldőlni. Egész életünk nem volt egyéb naponta egy-tányér- borsáccsal és egy kis kenyérről.

A mi helyzetünk még ár-nyasabb volt sok más honfitársainkhoz képest. Például szemtanúja voltam annak, amikor egy német mérőrost felakasztották a lámpavasarra és a szó szoros értelmében darabokra szedték. Egy öt éves német gyereket, aki az újjával ment az utcán s németül beszélt, egy belga katona kereszttől szarta.

Ezután elszállítottak bennünket Ca-leroiába, az internáltak telkére, ahol egy mérfő a szabadban kellett egész nap tartózkodnunk és az ágyunk egy pokróc volt, nélkülötünk mindent, csak a katonák és a lakosság nagy durvaságában volt részünk. Amikor híre jött, hogy a németek közelednek, még messzebb vittek a francia határra, egy kis faluba. Amikor már itt sem voltunk biztonságban, Lille-be, majd Le Havre-ba vittek bennünket, ahol egész mostanig tartottak és csak az amerikai konzul hosszas utánjárására bocsátottak szabadon bennünket. Természetesen csak engem és hét éves kis leányomat, mert férjemet továbbra is ott tartották. A kiállott izgalomtól valóságos idegbejába estem. Aig tudok elaludni, ha el is szundikálók azonnal felébrelek. Utunk vissza-felé már sokkal jobb volt, mert a német ka-tonaság, a hatóságok és lakosság igen bar-tságosan bánt velünk.

Aki parányi könyörületet érez hadban senyvedő katonáink iránt, az levelezésénél hadsegélyző bélyeget használ.

Mi hír van odahaza?

A háboruban

a katona barátja:

az ujság. Innen értesül arról, hogy mi hír van odahaza? Szinte felvidul a szíve, amikor az otthoni eseményeket olvassa. Aki harcoló hozzátartozójának megakarja szerezni ezt az örömet, fizessen elő

ZALARA

Előfizetési ára egy hónapra 1 korona 50 fillér

A tábori posta részére pontos címhez a név és rang mellett szükséges az ezred, a század, az üteg, s. b. megjelölése és feltétlenül kell a tábori posta száma.

Felolvasó szerkesztő:
Fischel Lajos.

Szerkesztő:
Tóth Zoltán.

(HADI KÖLCSÖN.)

Aláírási felhívás.

Az 1912. évi LXIII. t. c. 17. §-a alapján a minisztérium felhatalmaztatott, hogy a hadi szükségletek fedezésére szükséges összegeket addig, amíg azok a törvényhozási útján meg nem állapítottak, az elkerülhetetlen szükség mérvéig előlegezhesse és azok megszerzése iránt hitelművel utján intézkedhesse. E felhatalmazás alapján ezennel 6%-kal kamatozó adómentes állami járadékkölcsön bocsátatik ki.

A kibocsátás összege a megtartandó nyilvános aláírás eredménye alapján fog megállapíttatni.

A bemutatásra szóló járadékkölcsönkötvények 50, 100, 1.000, 5.000 és 10.000 koronás címletekben fognak kiállíttatni.

A kötvények 1914. november 1-től kezdődőleg évi 6%-kal, minden év május 1-én és november 1-én lejárat felévi utólagos részletekben kamatoztatnak, az első szelvény tehát 1915. május 1-én esedékes.

Az a kötvénytulajdonos, aki az általa vásárolt kötvényeket az aláírás alkalmával átrólja, s ezt a zárolást 5 éven át fel nem oldja, azt a jogot nyeri, hogy az ötödik év utolsó negyedében, legkésőbb 1919. november 1-én a kötvényen alapuló követelést, e naptól számított egy évre névértékben leendő visszafizetésre felmondhatja. A m. kir. kincstár köteles az ilyen felmondott kötvényeket legkésőbb 1920. november 1-én névértékben visszafizetni. A zárolásból kifolyólag az aláíró felet költség nem terheli.

A m. kir. pénzügyminisztérium fentartja magának azt a jogot, hogy előre közzéteendő három havi előzetes felmondás mellett, ezt a kölcsönt egészben vagy részben, névértékben visszafizethesse, azonban az esetleges felmondás 1920. évi november 1-jét megelőző időre nem fog eszközöltetni.

A kamatok, epügy mint felmondás esetén a kölcsönkötvények tőkeértéke, minden fennálló és a jövőben behozandó magyarországi adó, bérlet és illeték levonása nélkül fizetendők ki.

A kötvények 10 évre szóló kamatszélvényekkel és szelvényutalványokkal vannak ellátva, mely utóbbi ellenében az új szelvények annakidején a beváltóhelyeknél minden költség nélkül és illeték nélkül mentesen átvehetők.

Az esedékes szelvények és az esetleg felmondott kötvények költségeimen esen beváltatnak.

Budapesten: a magyar királyi központi állampénztárnál,
a m. kir. postatakarékpénztárnál,
a magyar korona országainak területén:
valamennyi királyi állampénztárnál és adóhivatalnál;
azonkívül további intézkedésig:

Budapesten: a Magyar Általános Hitelbanknál,
a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületnél,
a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál,
a Magyar Leszámlító és Pénzváltó Banknál,

valamint a m. kir. pénzügyminisztérium által erre a célra a magyar korona országai területén vagy azonkívül kijelölendő helyeken.

Az erre a járadékkölcsönre vonatkozó minden közlemény a „Budapesti Közlöny”-ben és a „Wiener Zeitung”-ban közlése fog tétetni.

A kibocsátásra kerülő 6%-os m. kir. áll. járadékkölcsön ezennel a következő

feltételek

mellett nyilvános aláírásra bocsátatik:

1. Az aláírás történhetik az alább megjelölt aláírási helyek bármelyikénél

1914. évi november 16-tól november 23-ig bezárólag

terjedő határidőben a szokásos hivatalos órákban

2. Aláírási helyekül szolgálnak: a magyar korona országai területén levő összes kir. állampénztárak és adóhivatalok, a m. kir. postatakarékpénztár és az összes postahivatalok, mint a m. kir. postatakarékpénztár közvetítő hivatalai, az Osztrák-Magyar Bank budapesti főintézete, valamint a magyar korona országai továbbá Bosznia és Hercegovina területén levő fiókjai, az 1898. XXIII. t. c. alapján alakult Országos Központi Hitelintézet,

a Magyar Általános Hitelbank
a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület,
a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank,
a Magyar Leszámlító és Pénzváltó Bank,
az Angol Osztrák Bank budapesti fióktelepe,
a Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság,
a Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön R.-társaság,
a Budapesti Lipótvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság,
az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár,
az Első Magyar Iparbank
a Hazai Bank Részvénytársaság,
a Hermes Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság,
a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete,
a Magyar Agrár- és Járdekkölcsön Részvénytársaság,
a Magyar Általános Takarékpénztár Részvénytársaság,
a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság,
a Magyar Földhitelintézeti
a Magyar Jeltároló Hitelbank,
a Magyar Kereskedelmi Hitelbank Részvénytársaság,
a Magyar Országos Központi Takarékpénztár,
a Magyar Takarékpénztárak Központi Jeltárolóbankja, mint r. társaság,
a „Mercur” vállalkozási részvénytársaság,
a Nemzeti Takarékpénztár és Bank Részvénytársaság és

a Wiener Bank-Verein magyarországi fióktelepe, budapesti intézetek és ezeknek összes budapesti és vidéki fiókjai; valamint
az Első Horvát Takarékpénztár,
a Horvát Általános Hitelbank Részvénytársaság,
a Horvát Leszámlító Bank és
a Horvát Szlavón Országos Jeltárolóbank zagrebi intézetek, továbbá
a Privilegiate Landesbank für Bosnien und Herzegovina és
a Privilegierte Agrar und Kammerzial Bank für Bosnien und Herzegovina című sarajevói intézetek, végül

a felsorolt budapesti és zagrebi intézetek által a m. kir. pénzügyminisztérium jóváhagyásával felhatalmazott és esetről-esetre az illető intézet székhelyén megjelölendő közhírré teendő intézetek.

A kibocsátásra kerülő járadékkölcsön kötvényekre történő befizetések a fennálló rendelkezések értelmében átutalás útján igénybevehetők a betéti üzlettel foglalkozó intézeteknél, s más ilyen cégeknek 1914. augusztus 1-je előtt betéti könyvre vagy folyószámlára iktatott, egyébként moratorium alá eső betétek is.

Azok, akik a befizetésekre ilyen betétiüket kívánják igénybe venni, betéjük teljes összegére az illető betéti üzlettel foglalkozó intézet vagy cég közvetítésével jegyezhetnek, s ezek az intézetek és cégek — amennyiben nem hivatalos aláírási helyek — a betétekből teljesítendő befizetéseket a hivatalos aláírási helyek valamelyikével számolják el.

3. Az aláírási ár minden 100 korona névértékért:

a) ha az aláíráskor az egész aláírt összeg befizetettik 97 kor. 50 fillér,
b) ha pedig az alábbi 4. pontban körüli kedvezményes fizetési módokat vesztik igénybe 98 korona.

Ezen az áron felül az aláíróval szemben sem folyókamati, sem jutalek felszámításának helye nincs.

4. Ha az aláírt összeg 100 koronát meg nem halad, az aláírás alkalmával mindenkor az egész aláírt összeg befizetendő.

A 100 koronát meghaladó aláírásoknál, amennyiben az aláírás alkalmával nem fizetettik be az egész aláírt összeg, az aláírás alkalmával az aláírt összeg 10%, a biztosítékekpen leteendő és pedig a kir. állampénztárnál és adóhivataloknál, a m. kir. postatakarékpénztár közvetítő hivatalainál, továbbá az 1898. XXIII. t. c. alapján alakult Országos Központi Hitelintézetnél készpénzben, a többi aláírási helynél pedig vagy készpénzben, vagy olyan értékpapírokban, amelyeket az aláírási hely elfogadhatónak tart.

Az aláírt összegek annál az aláírási helynél fizetendők be, amelynél az aláírás történt és pedig:

a jegyzett összeg 40%-a legkésőbb	1914. december 12-ig,
" " " 30%-a	" " " 1914. december 22-ig,
" " " 30%-a	" " " 1915. január 8-ig.

A teljes befizetés megtörténte után az aláírási hely a letett biztosítékokat eladja, illetőleg visszaadja.

5. A jegy- és céljaira szolgáló nyomtatvány-úrlapok az összes jegyzési helyeknél díjtalanul kaphatók. Ily nyomtatványok hiányában az aláírás levéllal is eszközölhető. Az aláírási levél (nyilatkozat) szövege a hírlapok útján is közzétehető.

6. A befizetés alkalmával

a) szabad darabokra történő aláírásoknál az aláíró fél az aláírási helytől pénztári elismervényeket kap, amelyeknek járadékkötvényekre való kicserélése 1914. december 18-tól kezdve költségmentesen ugyanazon helyen fog megtörténni, ahol a pénztári elismervények kiadattak.

b) zárt darabokra történő aláírásoknál az aláíró fél az aláírási helytől megfelelő elismervényeket kap, amelyeknek a pénzügyminisztérium részéről kiállítandó elismervénnyel való kicserélése névze idejekorán hirdetmény útján fog a felhívás közzétételét.

50 koronás címletek csak annyiban fognak kiadni, amennyiben az aláírt összeg más címmel nem egyenlíthető ki.

7. A járadékkötvények kézizálogul lekötése mellett az Osztrák-Magyar Bank és a M. kir. Hadi Kölcsönpenztár a mindenkor hivatalos váltóleszámlitási kamatlábon nyújtanak kölcsönt.

Az igénybevett előlegkölcsön után biztosított kedvezményes kamatláb további intézkedésig, de legalább egy évig érvényben marad.

A nevezett két intézet ugyancsak kedvezményes, vagyis a szabályozásról % százalékkal alacsonyabb kamatláb mellett nyújt előleget egyéb megfelelő értékpapírokra is, amennyiben a felveendő összeg a jelen felhívás alapján aláírt összeg kiegyenlítésére szolgál.

8. Az aláírók kívánságára a járadékkölcsön kötvényeit a szelvények beváltásával megbízott hivatalos beváltóhelyek és az Osztrák-Magyar Bank budapesti főintézete, valamint a magyar korona országai, továbbá Bosznia és Hercegovina területén levő fiókjai 1915. december 31-ig költségmentesen fogják megőrizni és kezelni.

9. A végleges címletek elkészítéséig a m. kir. pénzügyminisztérium részéről egységesen kiállított ideiglenes elismervények adatként ki az aláíróknak, mely elismervényeknek végleges kötvényekre való kicserélése 1915. április 1-től kezdődőleg költségmentesen ugyanazon helyen fog megtörténni, ahol az ideiglenes elismervények kiadattak.

Budapest, 1914. évi november hó 11-én.

Teleszky János s. k.

magyar királyi pénzügyminiszter.

A jelenlegi francia harcok térképe Ezen a hatalmas területen nyomul előre dalmasan a német hadsereg.

A Moratorium n.ünk és külföldi

írta MÁTYÁS JENŐ iparkamrai titkár.
Ára pótlással 2 - korona — Kapható Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán. — Vidékre 2.30 korona ellenében bérmentve lesz megküldve.

Királyunk imája

gyönyörű hellogravur 33/22 cm. nagyság K 1 -
46-35 — 2
Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésében Nagykanizsán kapható. — Vidékre a kisebb képért 1.30 K, a nagyobb képért 2.30 korona ellenében bérmentve lesz megküldve.

Oroszország részletes térképe	K 2-50
Freytag-féle Magyar Orosz	K 1-20
harcstíri térkép	K 0-80
Az Orosz háború térképe	K 1-20
Balkán félsziget térképe az új	K 1-20
politikai határokkal	K 1-20
Freytag-féle Szerbia térképe	K 1-20
Német-francia háború térkép	K 1-50
Német-francia háború térkép	K 0-30
Freytag-féle Európai térkép	K 2-40

Kaphatók Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésében Nagykanizsán. — Vidékre bérmentve lesz megküldve, ha a térképek árához még 90 fillér pótdíj előzetesen beküldetik.

A Schapirograph a legjobb sokszorosító készülék, melyvel mindenféle nyomtatványt, valamint leveleket, okmányokat, rajzokat, hangjegyeket, terveket stb. fekete és színes nyomásban sokszorosíthatunk. 15 perc alatt 150 kifüggesztett másolatot készíthetünk. Gépírások után a Schapirograph segítségével 50 példánynál is több példányt készíthetünk. A Schapirograph készülék teljes felszereléssel árai a következők:

1. számú levelező alakhoz 10x15 cm. darabja	K 20
2. számú ívrét vagy 4 alakhoz 22x33 cm. drb.	K 80
3. számú dupla ívrét vagy dupla 4-es alakhoz 35x48 cm. darabja	K 60
4. számú külső alak 40x50 cm. darabja	K 80
5. számú külső alak 52x60 cm. darabja	K 100

A Schapirograph készülék Nagykanizsán egyedül Fischel Fülöp Fia cégnél kapható. Érdeklődők megtekinthetik vételközvetítés nélkül.

Olcsó cipő vásár!

Mig a készlet tart, a legjobbnak elismert **FIDELIO** jegyű finom **férfi, női és fiú cipők** olcsón beszerezhetők.

Kazinczy-utca 1 sz.

Roth Laura-féle üzlet mellett.

Ruhakelmék, bársonyok, pargetok, meleg trikók, bluzok, pongyolák meglepő **olcsó** árban kapható

Barta és Fürst ruházában

Első Magyar Bizt. Társaság palotájában

HAZMESTERI

állást keresek. Bővebbet Kinizsi-utca 40. szám. 11984

Mayer Klotild

gőzmosógépes NAGYKANIZSA.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a F8 ut 9. szám alatt levő gyűjtőtelepemet Hunyadi-utca 19. sz. alá helyeztem át. Elfogadok női és férfi ruhákat vegyileg való tisztításra, továbbá az összes háztartási ruhák mosását és vasalását 10% engedménnyel. Külön gallér és kézelőosztály.

Garantált hőmésznélküli gőzmosás.

Szíves pártfogást kér

Mayer Klotild

gőzmosógépre Hunyadi-u. 19.

Gyűjtőtelepek Hunyadi-u. 19,

Kazinczy utca 8.

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmák, gamaschnik, hócipők

.. .. Továbbá mindennemű

Uri- női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőruházában NAGYKANIZSÁN, F8-ut

.. .. A VÁROS PALOTÁJÁBAN.

Megérkezett! ◆ Megérkezett!

Kisfaludi és Krausz

rőfös-, divat- és női konfekció áruházába

Elek-féle ház, a Moskovits cipőház mellett

az ÖSSZES ŐSZI UJDONSÁGOK

amelyek bámulatos olcsó áron kerülnek eladásra.

Bakfis kabátok rövid és hosszú, minden színben	14 — K-tól
Sport női kabátok finom kelméből	18 — K-tól
Női színes és fekete kabát finom kelméből	28 — K-tól
Gyermekek kabátok finom kelméből	6 — K-tól
Pongyolák, szintartó mosó flanel és parget	4 50 K-tól
Flanel, bársony és parget blouzok	3 — K-tól
Teget fekete kelme kosztümre, tiszta gyapjú	2 60 K-tól
Velür, Tifftin, Gabardien kelmék minden színben, kosztümre, igen olcsó árért	

Selymek, bársonyok kosztümre és blouzra minden színben

Schrödl schiffonok, May és Hölfeld rumburger vásznak,

Regenhart és Reiman asztalneműek **GYÁRI ÁRON.**

Női- és leányka kabátok

legnagyobb választékban a legolcsóbban

Barta és Fürst

.. .. áruházában

Első Magyar Bizt. Társaság palotájában

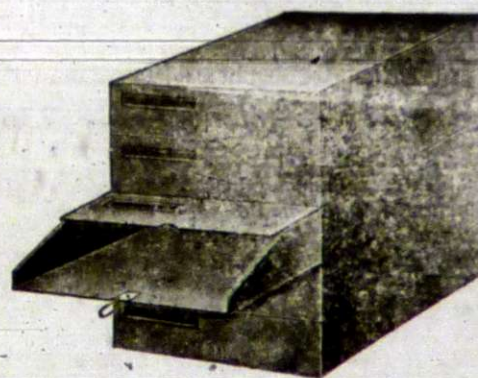
.. .. szerezhető be.

A téli háború borzalmait ellen katonáinknak prémre van szükségük. — A kinek van küldje e címre: Hadsegélyző hivatal Budapest, Váci-utca 38. A posta ingyen szállítja.

IRATOK ÉS NYOMTATVÁNYOK

pormentes megőrzésére legjobb a

Fischel-féle irodaszekrény!

Már eddig sok ezer darab van használatban, mert praktikus, tartós és olcsó.

A Fischel-féle irodaszekrény ár és minőség tekintetében kizár minden versenyt. Felső és alsó rész különösen erős bőrlémezről, az oldalrészek keményfából készülnek. Tartóssága majdnem határtalan. Borítás legfinomabb szürke felhőpapír, zárkészülék és címkéző finoman nikkelbevonat. Előkelő külseje minden irodának és raktárnak dísz. Minden szekrényt elmozdíthatunk, összeépíthetjük céljából nyomokapcsolóval ellátva. Ezen szekrényeket használják az összes községi és megyei, bírósági, pénzügyi, forgalmi és katonai hivatalok, ügyvédek és könyvtárak, intézetek, bankok, takarékpénztárak, iparosok, kereskedők és magánemberek.

1. sz. oktáv levélpapírnak	16 1/2 cm. széles	26 cm. mély	6 cm. magas	K 1-40
2. „ quart	25 „	32 „	6 „	K 1-65
3. „ ívrét irodai alak	23 „	38 „	6 „	K 1-80
4. „ nagyívrét alak	28 „	44 „	6 „	K 2-40
5. „ nyolcszorosa ívrét alak	33 „	50 „	6 „	K 3-

Kapható Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésében

Telefon 179

Nagykanizsán

Telefon 179

HIREK

Látjátok fiuk

azokat a lombokat, mire azok lehullanak, valamennyien otthon leszünk és hazánkban. A német császár mondta állítólag ezt: Hogy igaz-e, vagy nem, — bizony bajos lenne megállapítani. A német császárnak sokkal fontosabb dolga van most, sem hogy nyilatkozzék. Annyi azonban bizonyos, hogy sok ezer szempár figyelté attól kezdve a levelek hullását. A háború viszonyai között gyorsan peregetek le fölöttünk a szép őszi napok s immár a tél küszöbén állunk. A lombok megsárgultak s a levelek zörögve, összezúgogorva kerdtek hulldogálni a hűvös őszi fuvallatra. Hullott, hullott a falevél a lomb nincs már az erdőn. Nehány hervadt levél remeg csak a tar galyakon. De a császár jóslat csak nem akar teljesedésebe menni. Csapatának kimeríthetetlen energiával vivják élet-halál küzdelmüket, amely nem hogy lakadna, hanem egyre hevesebbé válik. S míg az erdőn lombját hullatja minden fa, lelkünkben a reményesség sudár, kemény törzsű fája új, buja pompázó lombot hajt. Ha már véreink lombhullásra nem tértek is vissza, reméljük, a rütylakadás egy győzelmes hadjárat teljes diadalával fogja hazahozni őket.

A város jegyzése a hadikölcsönből. Nagykanizsa város pénzügyi bizottsága tegnap délután szép tanácsot tartott a város hazafias állampolgáraitól. Az a határozat, amelyet a pénzügyi bizottság hozott, méltó Nagykanizsához és büszkeséggel tölt el bennünket. A polgármester ugyanis tegnapra hívta össze a pénzügybizottságot, hogy adjon javaslatot a város által jegyzendő hadikölcsönről. A pénzügyi bizottság javasolja, hogy az árvagyami tartalék-alapból 120.000 korona és a tiszt nyugdíjalapból 80.000 korona értékű kölcsönt jegyezzen a város. Mivel kétség sem fér hozzá, hogy a közgyűlés egyhangulag fogja elfogadni ezt az indítványt, — megállapíthatjuk, hogy Nagykanizsát ez a lelkes készség az első magyar városok sorába emelte.

A pécsi táblaelnök Nagykanizsán. A pécsi királyi ítélőtábla új elnöke, Arnold Sándor tegnap tízkora, Gasztorny Gyula kíséretében Nagykanizsára érkezett, a törvényszék ügymenetnek fölülvizsgálására. A táblaelnök vasárnap utazik vissza székhelyére.

Rekvizem a hőskért. A plebani templomban november 17-én rekvizem tartanak a harctéren elesett összes katonákért. Irt a plebani hivatal átiratban hívta meg a város hatóságát. — Tegnap d. e. fél 9 órakor volt az ünnepélyes rekvizem a tragikus halállal kimúlt dr. Benzik József ügyvéd, városi tiszt ügyész. A mely gyászba borult család tagjain kívül jelen voltak a városi tanács tagjai dr. Sabján Gyula polgármester és dr. Krátly István főjegyző vezetésével, az ügyvédi kar és a városi képviselő testület képviselői, azok közül a család nagyszámú jóbarátai és ismerősei. A gyászmisét Borsos Tivadar p. plebános vezette teljes segédlettel, a kántori teendőket pedig Lencz Mihály segéd kántor, kinek szép énekei mély megindulást keltettek fel a jelenlévők között. Mikor pedig a mise végén a Libera éneke alatt alig maradt szem szárazon. A nagyszámú közönség nagy szomorúsággal omlott szét.

Paplan — papirokból. A szükség tálatlanság teszi az embereket. Sebesült katonáink eddig jó meleg takaró híján voltak, mert a közönség legbőkezűbb adománya sem juttathatótt — kórházak részére annyit, amelyre szükség lett volna. Németországban is így volt ez, de ott a találatlanság hamarosan segített a bajon. A nemesebb német nők ugyanis papirokból készítettek paplant, amely jobban melegít a celnak, mint a gyapjával, vagy vattával töltött takaró, mert ennél könnyebb is, melegebb is. És ami legfőbb, olcsó. Egy darabnak az előállítására ötszáz-három koronára kerül, mert a legdrágább alkatrésze, a bélése elhasznált, régi újságpapirokból kerül ki. Nagykanizsán az okos német példát Josifovics Micike követte legelőször. Egy darab ilyen papíros-paplant készített a katonai kórház részére. Údvös volna, ha a praktikus ötletnek minél több követője akadna a nagykanizsai hölgyek táborából.

Ha hadikölcsönt jegyez, nemcsak a hazán segít, hanem önmagának is használ.

A gabonaszpekulánsok. A gabonával üzött spekuláció immár a túrhéttelenség fokozódott. A nagy- és kiskereskedők, de maguk a termelők is rajta ülnek készleteiken a vannak cégek, amelyek tíz-husz millió értékű gabonát tartanak elrejtve raktárjaikban. Hogy ezek mire számítanak azt könnyű kitalálni. Ha a kormány nem siet a gabonárak megállapításával, igen közel az idő, amikor korona lesz a kenyér kilója. Már megfontolt az a hullámlan eset, hogy a cseh árpát olcsóbban lehet vásárolni, mint a magyart. Pedig a csehek annak idején majdnem kétszeresére tölték be szükségleteiket. Budapestben máris rengeteg árpát vásároltak vissza a csehtől, mert magyarországi árpával még mindig spekulálnak a mi termelőink és kereskedőink. A kormány — igen helyesen — az országtól vár minden segédletet a mai nehéz napokban. És nincs olyan áldozat, amelyet meg ne adnánk a hazának. De ugyanezt elvárhatjuk, hogy a kormány is védelemmel meg a közönség érdekében. Hiszen az mindössze egy energikus rendeletbe kerül. De ha minden kereselőnköt kegyelme kell költenünk, minden pénzünk a spekulánsok zsebébe vándorol, — miként tehetünk eleget a hazafias jöteklenség kötelezettségeinek?

Mért nem harangoznak. A következő rok közlésére kérték föl lapunkat: Alig mulik el nap, hogy a gyászfátyolos katonadob egyhangú dübörgése ne rémegteté meg szívünket. Napról-napra fölharangnak a zenekar gyászakkordjai; katonát temetnek. A katonaság a mi fiainknak éppugy megadja a végtisztességtel gyászpompáját, mint az ellenség hárcosainak. Az egyház azonban nem. A mi hő katonáink ágyuk borzalmás dörgése közt kaptak halálos sebeiket. Fegyverek ropogása közt helyezték őket a sírba is. Leleküket azonban nem kíséri utjukra a haragoknak menybeszáló hangjai. Mint hitburgó katolikus nő, — aki hiszi, hogy katolikus szertartásoknak és egyházi szokásoknak jelentőségük és céljuk van, — kérem a szerkesztőséget, indítson akciót, hogy katoná temetéseken is szólaljanak meg a harangok. Ha talán ennek eddig anyagi jellegű akadályai voltak, — mi katolikus nők szívesen viseljük a költségeket. Tisztelettel: H. K. né.

Jön a legszebb ünnep. A karácsonyfáról egy ágot juttassunk a hőrengőleg közlörtünk harczoló katonáknak.

Előjegyzéseket

az 1914-iki adómentes 6%-os hadi kölcsönre az eredeti feltételek mellett, költségmentesen elfogadjunk

Nagykanizsai Bankgyűlés Részvénytársaság

mint a m. kir. pénzügyminisztérium által kijelölt hivatalos aláírási hely.

Nagykanizsa jászolva. Róm. kath. plebani hivatal gyűlése segélyezésre: Férheli József 5 kor, Kovács György 20 fill, Mátyás Antal 20 fill, Liszt Rózsafüretársulat 1 kor, Kannár József 10 kor, Udvardi 10 fill, Szöller János 1 kor, Svec Lajos 30 fill, Rác István 5 kor, Tompa József 1 kor, öz. Csértó György 30 fill, Eperjessy Imréné 5 kor, Tóth 5 kor, Székely Mária 10 fill, Plánder György 60 fill, Dávidovics György 1 kor, Szabó István 2 kor, Bagonyai László 1 hor, Mihalei Jánosné 1 K, Faics Borbála 2 K, Bagonyai Ferencné 2 kor, Dávidovics Józsefné 1 K, öz. Pukman Józsefné 1 K, öz. Dani Gy. né 2 K. Segélyezésre odakoztak Kovács Antal havi 2 kor., Hoffrichter Emma havi 5 kor., Pernosi István 3 havi 6 kor., Maschancker Ignác havi 10 kor., Pusovszky Béláné havi 1 kor., Szendrei Károly havi 3 kor., Gulyás Károly havi 4 kor., Krátly József havi 5 kor., Gradicsky Nővérek havi kor., Rotschild Samu termény kereskedő dr. Bentzik József kasszoru megváltás 20 kor. Természeti adományokat adományoztak: Keleti Mórné gyűlése: Keleti Mórné 2 kor., dr. Tamás Jánosné 20 kor. és Leitner Ernőné 5 kor. Gyermekvédelmi alapra: Névtelen 2 K. Dr. Beck Dezső gyűlése: Bettheim György és Aladár 20 kor., Munkapály 30 kor., dr. Beck Dezső 10 kor., Ney Miksa 2 kor., Blau Ottó 2 kor. Meláncsek Ferenc plebani gyűlése: Meláncsek Ferenc Szentgyörgyvölgy 10 kor., Lendvajakabai róm. kath. hitközség 1160 kor. Hívektől Resznek 1350 kor.

Hadikölcsön.

A Magyar-Francia biztosító részvénytársaság igazgatósági ülésében ormódi Ormódy Vilmos igazgatósági elnök, főrendiházi tag indítványára elhatározták, hogy a kibocsátandó hadikölcsönre K 1.500.000 összeget jegyez s az öt évre zárolt cimeket azonnal átveszi. Együttal körlevélben felhívta és arra buzdította összes vezérőrnököseit és helyi képviselőit, hogy a társaság felé körében a hadikölcsön jegyzését a legbőkezűbben propagálják. A siker előmozdítása érdekében elhatározta a „Magyar Francia”, hogy az érvényben levő moratórium rendelkezésektől eltérőleg, a legmagasabb kötvénykölcsönöket nyújtja és úgy a folyó évben, valamint a jövő év elején esedékessé váló életbiztosítási tőkéket a legkülönbözőbb módon megváltja 1-1, illetve fixet ki, ha a felek a kilételekre kerülő összeget a hadikölcsön jegyzésére fordítják. Így módon a Magyar-Francia nemcsak saját számlájára jegyez tekintélyes összeget a hadikölcsönre, hanem cca 5000 ügyfélből álló teljes szervezetét is a hazafias szent cél szolgálatába állítja, melynek bizonyára sikerül fog jelentékeny összeget a társadalom minden rétegében elhelyezni.

A Nagykanizsai Bankgyűlés Részvénytársaság. mint hivatalos aláírási hely, az 1914. évi 6%-os magyar kir. adómentes állami járadék kölcsönre az eredeti feltételek mellett költségmentesen már most elfogad.

Az 1914. évi m. kir. 6%-os állami kölcsön (hadi kölcsön) kötvényekre, az eredeti feltételek mellett jegyzéseket már most elfogad a hivatalos aláírási helyül kijelölt Dél-alföldi Takarékpénztár Nagykanizsán.

A Nagykanizsai Takarékpénztár r. t. Nagykanizsán előjegyzéseket elfogad a 6%-os m. kir. adómentes állami járadék kölcsönre.

A Zalaegerszegi Gazdasági Takarékpénztár r. t. Nagykanizsán, mint hivatalos aláírási hely, az 1914. évi 6%-os magyar kir. adómentes állami járadék kölcsönre az eredeti feltételek mellett költségmentesen már most elfogad.

A Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán, mint hivatalos aláírási hely, az 1914. évi 6%-os állami járadékra eredeti feltételek mellett.

Az Alsdöndvői Takarékpénztár Részvénytársaság, mint hivatalos aláírási hely, az 1914. évi 6%-os magyar kir. adómentes állami járadék kölcsönre az eredeti feltételek mellett költségmentesen már most elfogad.

A hangulat Pétervároton.

Berlin, november 14.

Stockholmból jelentik: A Svenska Dagbladet Pétervári levelezője írja: Péterváron ugyanolyan nyomott és nehéz a hangulat, mint amilyen nehéz kőd borul most Oroszország fővárosára. A nap minden órájában láthatjuk a csoportosuló tömegeket, amint nyugtalanul várják a harcterekről érkező híreket. Az egész város gyászban él minden második ember gyászruhát hord. Olyan a város, mintha az öröm telmekült volna és senki se tudna már nevetni. Csak lassanként tudják meg a péterváriak, mennyi rettenetes áldozatot követelt el az óriási küzdelem. Rengeteg a városban elhelyezett sebesült; senki se meri megmondani, milyen nagy a számuk és máris nagy a hiány kórházakban és orvosokban. — Ezért most a sebesültek nagy áradatát Délországra szállítják, de még így is megoldatlan rejtély: hol helyezik el a legközelebbi sebesültszállítmányt? És kik fogják őket ápolni? A lakosság nagy rettegéssel néz a jövő elé. Már nem lehet tiltakozni, hogy az egészségügyi berendezkedés és a betegápolás ügye egyáltalán nem tartott lépést a hadseregfejlesztéssel. Naponta elindítanak újabb tartalékokat a harcra, de mindez nem tudja az óriási veszteségeket pótolni. Minden arcon ott van az aggodalmas és felelmes kérdés: mi fog történni?

Nyíltér.

Figyelmeztetés!

Feleségemnek, kitől külön váltam el, semmiféle hitelt ne adjanak, mert felelősséget nem vállalok érte.

Nagykanizsa, 1913. nov. 14.

Csanyicsár Ferenc, kövencmester.

Magyar-utca 57. szám.

11987

A MONARCHIA
COGNAC
GRÖT KEBLEVICH ISTVÁN UJ.
BUDAFOK
Orvosilag ajánlva — Szemes bel- és külföldi kiállítások kizárólag díszoklevéllel kitüntetve. Mindenütt kapható.

Fog-Krém
KALODONT
Szájviz

* Az a rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Szerkesztői üzenetek.

N. Egerszeg. Köszönjük szíves elismerését. A kiadóhivatal kívánságát szerint fog intézkedni. Apa írja meg, milyen címen akarja látni a katonai szolgálatait alul mentesített. Akkor utána járunk, hogy lehet-e. Előzetes lánya. Verse csak mélyen érő szívről tanusodik, de költői készségről nem. Talán vala melyik kisebb leányú lap használható. Kéziratát kívánságához mérten néhány napig megőrizzük.

Feladv. szerkesztő: Főoszt. Lajos. Szerkesztő: Tóth Zoltán.

A diadalmas török hadsereg vezérel.

Limann marsall, hadsereg főfelügyelő

Izzet pasa, tábornok, hadsereg parancsnok

Sükrü pasa, tábornok, hadseregparancsnok

Enver pasa, hadügyminiszter

Ruhakelmék, bársonyok, par-
getok, meleg trikók, blúzok,
pongyolák meglepő olcsó
árban kapható

Barta és Fürst áruházában
Első Magyar Birt. Társaság palotájában

Női- és leányka kabátok

legnagyobb választékban a legolcsóbban

Barta és Fürst

áruházában

Első Magyar Birt. Társaság palotájában
szerezhető be.

Aki parányi könyörületet

érez hadban senyvedő
katonáink iránt, az leve-
lezésénél hadsegélyző bé-
lyeget használ.

Olcsó cipő vásár!

Mig a készlet tart, a leg-
jobbnek elismert FIDELIO
jegyű finom férfi, női és
fiú cipők olcsón besze-
rezhetők.

Kazinczy-utca 1 sz.

Roth Laura-féle üzlet mellett.

Császárfürdő

Budapest. — Nyári és
téli gyógyhely, a magyar
Irgalmasrend tulajdona.
Elsőrangú kénes hévízü radioaktív gyógyforrása.
modera berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap-
fürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hő-
gyek és urak részére. Török, kö és márvány-
fürdők; hőlég-, szén-sav- és villamosvízfürdők;
A fürdők kitűnő eredménnyel használhatók főleg
csúszos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-
kúra a légzőszervek hurutos eseteiben a altesti
panaszoknál. 100 kényelmes lakosztály. Szolid
kezelés, jutányos árak. Gyógy és zene-díj nincs
Prospektust ingyen és bérmentve küld

Az igazgatóság.

Sebesültek szótára.

Kifejezések első segélynyújtásnál 6 nyelven

Magyar, német, orosz, lengyel,

szerb és román nyelven

ára 30 fillér

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésben, Nagykanizsán.

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmadák, gamaschnik, hócipők

Továbbá mindennemű

Uri-női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházban NAGYKANIZSÁN, Fő ut

VÁROS PALOTÁJÁBAN.

AUTOFUVAR

megrendelhető

Ifj. RIEDL JENŐNÉL

Kazinczy-utca 37.

Harcbavonulók figyelmébe! Megérkeztek a FLANELLOK és TRIKÓSZÖVETEK, hó-
sapkák, haskötők, térdvédők és nyakkendőket, TEVESZŐR
TAKARÓK és POKRÓCOK, trikókabát, trikóing és trikónadrágok
ROTHSCHILD ALBERT, NAGYKANIZSA FŐUT

A ZALA TÁRCÁJA

Séta Sabácban.

Majurból egy órai pihenés és ebéd után
két hadnagy kíséretében bekocsiztam Sabácsba,
a másodszor meghódított szerb városba. — Az
első, ami fölűnik, hogy a határban levő nagy
szerb lakotanya szinte sűrűtlen. A mielőtt itt
most kórházat rendeztek be. A kamicák patak
szintén sűrűtlen vashidja előtt húzódik el a
keskeny sínpár, amely Lesnóczára vezet. Nehány
perc alatt bent vagyunk a sokszor említett
Sabács belterületén. Az első hosszabb utca a
Jeprem Mova utca, amelynek háza nem sokat
szűnkedtek a gránátoktól. A rossz köve-
zetű, de széles utca, házainak csak a tetejét
rongáltak meg lövegünk. Ennek az utcának
folytatása Sabács főútja. A Karagyorgyevics-
utca. — Itt már elénk tárul a háború minden
borzalomsága. Ez a város ostroma. Azonnal
szemünkbe tűnik az összerombolt templom. —
Olyan mint valami ezer esztendő óta le-
szárazt. A templom a Karagyorgyevics-utca
keresztül másik nagy utcában, a Kő-utcában
van. A szerb templom körül ebben az utcában
csú ortosulnak a legeszebb magánházak és köz-
épületek.

Ez a két utcánál már egész nagyvárosi
képet mutathatott — fél évvel ezelőtt. Anélkül
és kockák, cserépek, modern házakkal. És most?
Rom, korr, pusztulás. A templomnak nem-
csak a tornya omlott le félig, hanem maga a
templomépület is összerombolva, kicsorult la-
kkal dőlögél. A Karagyorgyevics-utca

levő két emeletes városháza homlokzata beom-
lott; mellette van a postaépület, melynek a te-
teje csupa tönköt lyuk. A tulsó oldalon ismét
valami emeletes állami épület. Ez kevesebbet
szűnkedett itt már a miénk rendezkedtek be.
Ez a főutvonál a temetőig terjed s itt szép ál-
léval folytatódik a következő községig. Ebben
az utcában nyolcvannégy olyan házat számlál-
tam meg, amelynek a falai teljesen beomlottak
és csak nagy halmaz kötőmélék mutatja, hogy
ott valamikor épület lehetett.

Az élet, a forgalom azonban még élén-
kebb most, mint akkor volt, amikor a szerbek
parancsoltak itt hatalmas katonai táborra ala-
kult az egész Sabács. Cseh, horvát és kis
részen magyar katonák szállásoltak be magu-
kat. A tréningeket a kis mozgó tábori köny-
hák váltják föl. Katonák is kocsikat húznak
nyers hússal, nagy marhacombokkal telve. —
Egy egy jókedvű legény a fejében nyom valami
bársonnyal díszített női szalmakalapot és vidá-
man rikoltja:

— Jaj, de elegáns vagyok!

Azután ismét eldobja az utcán heverő ro-
mok közé. Az utca baloldalán (Majurból jövet
számítva) kevés az élettéltség s itt gulába
rakva állanak a fegyverek, mellettük pedig ka-
tonáink pihennek. Nemelyik száradban most
osztják ki a bennszől. Jövedvény-filatoznak.
Néhány házzalal lejjebb valami vörös papla-
non ülnek, guggolnak az égyenruhás fiúk.

Blatt! — szól a kiáltás. Huszonegyez-
nek és évődnek egymással. Ez Sódie sálaci
Ügyvéd háza volt valamikor.

Tovább haladunk a romok között. A
Vladimir Petrov kereskedő cég háza mellett
valami nagy emeletes épület állhatott. Most

már egytellen oszlopa se ép. A Kraljevó cég
háza tökéletesen összerombolva hever. Csak a
cégtábla maradt meg a földön serteilenül.
Érdekes, hogy Sabácsban milyen sok bankház
és ügyvéd van. A főuton látható még igen
sok cipészműhely és fazekas üzlet.

Az egyik bolt ajtaja be volt zárva,
amikor a gránát a falba repült. A légnymás
leszakította az egyik ajtót a sarokvasról és az
ajtó úgy csüngött a lakattal összeránt vas-
pánton.

Fölmentünk a Sabáci Népbank helyi
ségébe, amely a Karagyorgyevics utcában van
és a 37. számot viseli. A szép, nem emeletes
épület nem nagyon sérült meg. Az erkélyét
azonban csak a jó isten kegyelme tartja a
leszakadástól. A bankház teljesen üres. Min-
dent elvittek a menekülők. A Susics gyógy-
szertár nagyon visszatartóan néz ki. A
gránát összerombolta a patika minden felsze-
relését és egy löveg pont a vasszekrény hasát
nyomta be. A szomszédos rőfös ülébe lépünk.
Nem tudom kié volt Teljes fölfordulás és
korom.

Beljebb megyünk. Az ebédlő szoba üres,
mellette a hálószobában egy részgy áll. Gardé-
nemek lehettek. A falakon finom, vörös tapéta
roncsai. Igen szép épület lehetett az, amely
valami fotográfáló cég tulajdonában állott. A
sárga színű, kupolás kis palota nagy városra
emlékeztet.

A tiszték magyarázzák a romlás okait:
A szerbek a legutóbbi hetekben
Sabácsból, illetve a Száva partjáról állítottak
Klonák nevű falunkra. Ott állottak a mi
tüzereink. E re mi rémes tüzeléssel válaszol-
tunk és az eredmény itt látható. A szerb

lakosság régen elmenekült innen. Már tudni-
lik azok, akik augusztusi vizitálásunk után itt
maradhattak.

De ugylátszik, a szerbek a mi kivonulá-
sunk után ismét tartósan rendezkedtek be
Sabácsban, abban a hiszemben, hogy a határo-
zottan imponans, modern városka örökre az
övek marad. Két új ház építését is megkez-
ték a főuton és az ugynevezett bokréta ünne-
pélyt nemrég tarthattak meg. A vörös tegla-
ból épült új házak oman friss őszi virág
nevetetv felénk a szakadatlan ágyútüzésben.

Amikor ma, pénteken este gyalog vissza-
térünk szállásunkra, láncolatlan agyuzas kez-
dődt a Karagyorgyevics utca egyik föld-
szinti házában van a parancsnok szállása. A le-
nem függönyözött ablakokon és nyitott ajtó-
látni, hogyan tanácskozik vezérkarával a fő-
parancsnok. Ennek a „megbeszélés”-nek nagy-
szerű eredményéről néhány nap múlva sokat
fogunk olvasni otthon. Sabácsban túl erős har-
cok folynak és csak napok kérdése gyors
előhaladásunk. A Drinán átkelt csapatunk,
melyet egy taborszernagy vezet, már egyesült
a Szávan átkelt seregével. A szerbek a leg-
kétségbeesettebb erőtesztést fejtik ki. A tü-
vonatba aszonyokat is állítanak. Az éjszaka
lelojait litozatos harc közben egy fiatal szerb
leányt fogtak el katonaruhában. A szerb tü-
vonatból allandoan női és gyermekárasok
hallhatók. Nagyszerű ényomulásunk, melynek
a szinte nyári, forró idő is kedvez, Sevarice
és Sabács között igazán kevés áldozattal járt
reszünkrol. A szerb sereget most már csak-
ugyan körülkerítettük és a vele való elbáns
után egész könnyen megy.

A téli háboru borzalmait el-
len katonáinknak prémre van
szükségük. — A kinek van
küldje e címre: Hadsegélyző
hivatal Budapest, Váci-utca
38. A posta ingyen szállítja.

Fiatal **fűszeres** **segéd**
jó fizetéssel felvétetik a közös laktanyai
kantinban. 11980.

Mi hír van odahaza? A háboruban

a katona barátja:

az újság: Innen értesül arról,
hogy mi hír van odahaza?
Szinte felvidul a szíve, amikor
az otthoni eseményeket ol-
vassa. Aki harcoló hozzátar-
tozójának megakarja szerezni
ezt az örömet, fizessen elő

ZALÁRA

Előfizetési ára egy hónapra
1 korona 50 fillér.

A tábori posta részére pontos címhez
a név és rang mellett szükséges az ezred,
a század, az üteg, stb. megjelölése és
feltétlenül kell a tábori posta száma.

Mack' féle
**KAISER-
BORAX**

Előkelő Toaletszer
Százegzer esztendőn használatban,
finomítja és színezi a vizet megvédelmezi
minden időjárás ellen. Egy üvegi piros kar-
tonban a 15, 30 és 75 fillér. Kaiser-Borax.
Szappan 80 fillér. Tölt. Szappan 40 fillér.
GOTTLOB VOITH WIEN III./1
Mindenhol kapható.

A nagyérdemű közönség figyelmébe ajánljuk! Megérkeztek a hadifelgye-
léshez szükséges előírások
kész hósapkák, stucnik, bokavédők és teveször takarók,
valamint a legjobb minőségű flanellok haskötőnek, gyapju trikó és hósapkának val-
a legjutányosabban **WEISZFELD és FISCHER** cégnél
Nagykanizsán.

Gilbert, Mozi Királynő operet
3 felv. megjelent zeneszámai:
Potpourri K 280
Ach Amalia táncoktós a Mozi
Királynőből K 210
Man lacht, man lebt man liebt
Walzer a Mozi Királynőből K 280
In der Nacht, táncszet a Mozi
Királynőből K 210
Liebliche Kleine Dingerchen
Marsch a Mozi Királynőből K 210
Juplala táncoktós a Mozi Ki-
rálynőből K 210

Kapható Nagykanizsán
FISCHEL FÜLÖP FIA
könyv- és zeneműkereskedésben.
Vidékre az összeg előzetes beküldése
ellenében bérmentve küldöm meg.

STOCK COGNAC
Medicinal

hivatalos olomszárral ellátott
palackokban mindenütt
kapható

CAMIS és STOCK

gőzüzemű gyárából

Barcola

SUGÁR-UTON EGY
egy emeletes, jól épült ház

(4 nagyobb s 2 kisebb lakással)
szép nagy udvar és kerttel, továbbá
ugyanott

EGYFÖLDSZINTES HÁZ

(4 szobás lakás, melléképülettel és
szép befűtött nagy udvarral) ju-
tányos árért szabad kézből

ELADÓK.

Ezekről bővebb felvilágosítást nyújt

Gazdasági Közvetítő Iroda

Sugár-ut 18. szám alatt.

Megérkezett! ◆ Megérkezett

Kisfaludi és Krausz
rőfös-, divat- és női konfekció áruházába

Elek-féle ház, a Moskovits cipőüzlet mellett

az összes őszi újdonságok

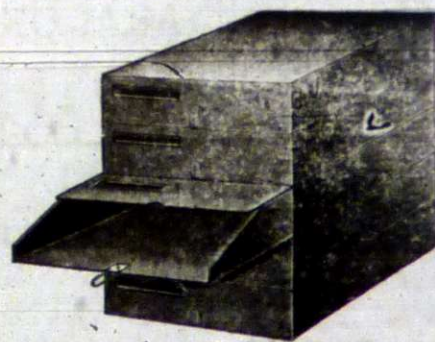
amelyek bámulatos olcsó áron kerülnek eladásra

Bakfis kabátok rövid és hosszú, minden színben	14' — K 14
Sport női kabátok finom kelméből	18' — K 18
Női színes és fekete kabát finom kelméből	28' — K 28
Gyermek kabátok finom kelméből	6' — K 6
Pongyolák, színtartó mosó flanel és parget	4 50 K 4
Flanell, bársony és parget blouzok	3 — K 3
Tegyet fekete kelme kosztümre, tiszta gyapju	2 60 K 2
Velúr, Tifftin, Gabardien kelmék minden színben, kosztümre, igen olcsó árú	

Selymek, bársonyok kosztümre és blouzra minden színben

Schröhl schiffonok, May és Hölfeld rumburger vásznak,
Regenhart és Reiman asztalneműek **GYÁRI ÁRON.**

IRATOK ÉS NYOMTATVÁNYOK
pormentes megőrzésére legjobb a
Fischel-féle irodaszekrény!

**Már eddig sok ezer darab van használatban,
mert praktikus, tartós és olcsó.**

A Fischel-féle irodaszekrény ár és minőség tekintetében kizár minden versenyt. Felső és
alsó rész különösen erős bűrelemezű, az oldalrészek keményfából készülnek. Tartóssága majd-
nem határtalan. Borítása legfinomabb szürke felhőpápr, záróeszköze és cinkkeretes finom
nikkelbevonat. **Előkelő külseje** minden irodának és raktárnak dísz. Minden szekrény elmozdítható,
összeépíthető céljából nyomokapcsolókkal ellátva. Ezen szekrényeket használják az összes közigaz-
gatási, bírósági, pénzügyi, forgalmi és katonai hivatalok, ügyvédek és könyvtárak, intézetek, bankok,
takarékpénztárak, iparosok, kereskedők és magánemberek.

1. sz. oktáv levélpapírnak	16" cm. széles	20 cm. mély	6 cm. magas	K 1 40
2. " quart	25 "	32 "	6 "	K 1 05
3. " ívrét, irodai alak	28 "	36 "	6 "	K 1 80
4. " nagyívrét alak	38 "	44 "	6 "	K 2 40
5. " nyolcszoros ívrét alak	38 "	50 "	6 "	K 3

Kapható Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésben
Telefon 179 Nagykanizsán Telefon 179

Kaufmann Mór

férfiszabó.

Telefon 222.

Nagykanizsa

Kazinczy-utca 6.

POLITIKAI NAPILAP

Első forduló									
helyben lakozó korosztály									
Egy órta	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Negyedórta	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Felétér	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Három óra	1	2	3	4	5	6	7	8	9
postai szótárszolgálat									
Egy órta	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Negyedórta	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Felétér	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Három óra	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Egyes szám árak									
Hírdetéseket és nyilatko- zatokat azonosítók									

Nefelettse el, mivel tartozik a hazának. Érdeklődjék a hadiköltsön iránt.

HIREK

PETŐFI LELKE.

Mi ébred ott a régi harcmezőn?
Segervár mezején, a szentelt temetőn —
Korák hadak zajától hangos az avar,
Itt vannak újra? Talpra hát magyar!

Megölték őt, de hallgass mit mesél
Segervár mezején a zúgó éji szél:
Hősökről, dicső harcról regél!
Magyar huszár hallgatja, mit beszél.

Petőfi meghalt? Dőre feltevés!
Ő él és megjött a nagy visszafizetés,
A költő hangja ez — hallgass csak mit akar?
Azt zengi újra: Fel! Talpra magyar!

Mily fordulat, a költő szavát
Velünk érző királyunk vette át,
Király és nemzet már egyet akar —
Ők hívják imárá: Fel! Talpra magyar!

A segesvári síkon mozog az avar,
A kettős hárs im, meghallja a magyar, —
S ahol a „Rajta, rajta!” hangzik vakmerőn
Petőfi lelke vezet a harcmezőn.

Stahó Kornél.

A nagykanizsai ügyvédek a táblaelnökök. A nagykanizsai ügyvédi kar szombat délelőtt tiszteltetett Arnold Sándor-nál, a pécsi ítélőtábla új elnökénél. Remete Géza volt országgyűlési képviselő vezette a küldöttséget s az elnök jóindulatát kérte. A táblaelnök lekötelező szívélyességgel fogadta a nagykanizsai ügyvédek, akiket jóindulatról biztosított. Az elnök vasárnap délután elutazott vissza székhelyére.

Kitüntetés. Öfelsége Horváth Gyula nyugalmazott törvényszéki írodaszegatonak hosszú, hű és buzgó szolgálatainak elismerésül a közönös arany érdemkeresztet adományozta.

A megye nemesi pénztárának ideálisan működését Nedecsky Jenő és Koller István elhunyt tagok helyébe dr. Zarka Zsigmond orvosként elnököt és ifj. Koller István földbirtokost választották meg. A nemesi pénztár a hadikölcsönből 40000 koronát jegyez és 20000 koronát ad a hadbavonultak családtagjainak.

Hősi halál. Oláh Ödön zászlós, a zalaegerszegi hetedik honvédszázados tisztikarának gyászjelentése szerint a harc közben szerzett sebeibe belehalt.

Ki lesz a novai főbíró. A novai főszolgabírói állásra eddig Szilágyi Dezső és Farkas Kálmán tb. főszolgabírók pályáztak, mert Czobor Mátyás főjegyző visszavonta pályázatát. A választás november 14-én volt.

A Munkapály hadikölcsön jegyzése. A nagykanizsai Munka szabadkőműves páholy elhatározta, hogy a hadikölcsönre kétezer koronát jegyez.

Az Augustus napra Grosz Lajosné, Grosz Sándor és Tibi a Zala-szerkesztőségére révén hat koronát küldött.

A Patronage és hadikölcsön. A Nagykanizsai Patronage Egyesület, mely a békeidőben is derekasan megfelel hivatásának, értesülésünk szerint készpénz vagyónak mintegy felét, kétezer koronát a kibocsátandó hadikölcsönbe fekteti. Az egyesületnek ezen hazafias tette bizonyára követésre talál egyseleteink körében.

Ha hadikölcsönt jegyez, nemcsak a hazán segít, hanem önmagának is használ.

Előjegyzéseket

az 1914-iki adómentes 6%-os hadi kölcsönre az eredeti feltételek mellett, költségmentesen elfogadjunk

Nagykanizsai Bankkegyesület Részvénytársaság

minja a m. kir. pénzügyminiszterium által kijelölt hivatalos aláírási hely.

Székely Ferenc — orosz hadifogás. Fischer Sándor nagykanizsai gabonakereskedő fia, Székely Ferenc, az egyik szófiai bank cégvezetője orosz hadifogásba jutott, amiről most értesítette atyját a szibériai Novoje Nikolajevszkából. Azt írja, hogy jól érzi magát s már ismerősei is vannak a szibériai nagy városban. Ennek pedig érdekes előzménye van. Székely az idei nyáron, amikor még semmi jele sem volt a világháború kitörésének, családjával Rohicsán nyaralt. Itt megismerkedett egy bájos orosz asszonnyal, Reyllin Sándor-néval, akinek a férje Novoje-Nikolajevszkben milliomos és hajótulajdonos. A férj üzleti ügyei miatt nem kísérhette el feleségét s így az orosz asszonyka igen megörült, mikor a kedves magyar ura család társaságába fogadta. Reyllinné és Székelyék közt bizalmas, kedves barátság fejlődött ki, amiről élénken tanuskodik egy fénykép, amely intím körben ábrázolja a rohicsi nyaralókat. Egy napon aztán történelmi események zavarták meg a rohicsi üdülők nyugalmát. A monarchia megüzente a háborút a hatalmas Oroszországnak s a megremélt orosz menyecske nem tudott hazájába visszatérni. Még ma is Budapesten van a többi internálttal. Székelyék persze szintén elhagyták a kicsi fűdőt s Székely Ferenc mint tartalékos hadnagy bevonult cserébe. Hónapokig az orosz harcra várakozott nagy vitézséggel, míg hadifogásba került. Persze orosz ismerőséről teljesen megelégedett a világrengő események közepett s a rohicsi kellemes órák még akkor sem jutottak eszébe, mikor orosz földön járt. Az oroszok ezt a fogoly-transzportot, amelybe Székely volt, Seibérfa szállították. Gyalog, hajón, vasuton hetekig mentek, míg végre egy nagy városba érkeztek, ahol tudtukra adták, hogy a háború végéig ott kell maradniuk.

Székely nagy s mondhatni kellemes meglepetéssel hallotta, hogy a viláttal éppen abba a városba vitte, ahova való a rohicsi orosz hölgyecske volt. Mikor aztán az orosz katonai hatóság megengedte, hogy a városban szabadon járhatnak, fölkereste a milliomost. Beylin felesége leveleiből ismerte Székelyét s mikor megtudta, hogy ki áll előtte, nagy örömmel, szíves, galléros vendégszeretettel fogadta a magyar hadnagyot. „Azóta — írja Székely — sok kellemes estét töltöttem a szimpatikus orosz uricsaláddal”. Egyébként több magyar hadifogoly is van Novoje-Nikolajevszkben. Ide internálták Kádár Lajos zalaegerszegi vármegyei tisztviselőt is, aki szintén mint tartalékos hadnagy küldött az orosz harcra.

Kolera a megyében. Zalaegerszegi kolera minddeideig megkímélte. Most, a legnagyobb óvatossággal ellenére is, előfordult egy koleraeset Morsics Ferenc ligetfalvai molnár az első áldozat. A pozsonyi bakteorológiai laboratórium kétségtelenül megállapította, hogy a molnár ázsiai kolera-ban halt meg s így Ligetfalvát, továbbá Ráckánizsát és Murakirályt egyelőre zár alá helyezték.

Megnyílik a zsidó népiskola. Amint értesülünk, a zsidó népiskolában már a legközelebb megkezdik a tanítást. Az iskola, addig, míg helyisége fölzsabadul, a régi Hungária-szállóban kap helyet.

A népkönyha megnyitása. Mint minden évben, úgy az idén is november 19-én Erzsébet királyné névnapján nyílik meg a népkönyha. Végre olyan intézmény is lesz, amely a fenyegetően emelkedő drágaság dacára is a régi árk mellett marad, amennyiben a népkönyhán ezentúl is 20 fillér lesz egy ebéd. Az ebéd kiosztásánál azonban szigorúbb ellenőrzést gyakorolnak, nehogy olyanok is be-furakodjanak a könyörületre szoruló közé, akiket nem nyomoruk, hanem fukarságuk kényszerít erre.

A sorozás. A néplőlélők sorozását ma kezdték meg Nagykanizsán. Az első napon Légrad, és Sormás, kedden pedig Belica és Bottornya kerül sorra. A derék sormások nemzetiszínű zászlók alatt s a tűzoltó zenekar hangjai mellett vonultak föl a sorozás színhelyére. A lelkes hangulat fényes bizonyossága annak, milyen nagy a harci készség a magyar népben.

Nagykanizsai ifjak párbaja. Az egyik pesti lapban olvassuk: „Ma tartotta egy helybeli vívóteremben párbajt két nagykanizsai intelligens fiatalember, kik egy régebbi ügyből kifolyólag szóváltásba elegyedtek. Mindkét fél súlyosan megsebesült. A felek békülés helyett egymást újabb provokálták.” A temperamentumos nagykanizsai ifjak nevét nem közli a lap, de állítólag egyikük a Délivásut hívalnoka, a másik vezetőszerepet visz Nagykanizsa sportéletében. Ha az első párbaj sérüléséből föl-épülnek, újra megfognak mérkőzni. Kár, hogy az ilyen elszánt és harcias ifjak nem a harc-terem ontják vérüket.

A világháru képes krónikája. E népszerű folyóiratnak most jelent meg a hatodik füzet. Az új füzetben a háború történetével kapcsolatban érdekes cikkeket közöl a világháború legnagyobb szenzációjáról, a folyton emlegetett 30 és 42 centiméteres ágyúkról is. Főbb fejezetei egyébként a következők: Anglia Németország ellen. A háború a tengeren. Az Amphion elűzése. Belgrádtól Sabáig. Bosznia és Hercegovina határára. A szí utatéri német kiűzése. Még két hadüzenet. A háború és a gazdasági élet. Az első sebesültek. A füzetet művészi illusztrációk és képmelletek teszik változatos s csatolva van hozzá ingyen mellékletként jókai. A jövő század regénye című művének egy íve. Előfizetési ára negyedeve 3 korona, fél évre 6 korona, egy füzet ára 24 fillér. Kapható Fischer Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Hölgyek naptára 1915. évre

diszes selyemkötésben ára
4 korona megjelent és

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében kap-
ható Nagykanizsán. Vi-
dékre 4 K 50 fill. ellenében

bérmentve küldetik meg.

Hadikölcsön.

A Kereskedelmi Bank

nagykanizsai fiókja

85%-ig kölcsönt nyújt a hadi költségvetésre.
A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja módot óhajtván nyújtani a kispolgárságnak is, hogy a kibocsátásra kerülő igen előnyös kamatozású 6%-os állami hadikölcsön jegyzésében résztvehessen és hogy így képpen hazafiul készségének eléget tehesse, elhatározta, hogy kiskereskedőknek, kisiparosoknak és kisgazdáknak a más foglalkozású kispolgároknak 5000 koronánál nem magasabb jegyzésekre az érték 85%, a erejéig költségmen-tesen a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönt nyújt.

A hadikölcsön jegyzésére tehát a 10%-os óvadékon kívül a tőkének még csupán 5%-a fizetendő legkésőbbben t. é. december hó 12-ig míg a hátralékos 85%-ot a bankfiók logy előlegezni.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja a hadikölcsönre való jegyzés időtartamára azaz november 16-tól kezdve-ig november 23-ig hivatalait délután is nyitva fogja tartani. A kölcsönre ezek szerint a bankfiókna e napokon jegyezni lehet d. e. tét 9-től 12-ig, d. u. 3-6 óráig.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjánál városunk egyik legnagyobb vállalata a „Kirdlyserfőzde” r. t. 100,000 koronát, Gutmann S. H. nagykanizsai cégé 40,000 koronát, gelsei Gutmann Vilmos bárné 100,000 koronát jegyeztek a hadi kölcsönből. — Gutmann bárók városunkhoz való ragaszkodásuknak ilyen hazafias cselekedetében nyilvánul meg.

Festetich Tassiló herceg Keszthelyi Takarékpénztár részvénytársasággal Keszthelyen a hadikölcsönből 300,000 koronát jegyzett.

A Nagykanizsai Bankkegyesület Részvénytársaság, mint hivatalos aláírási hely, az 1914. évi 6%-os magy. kir. adómentes állami járadék kölcsönre jegyzéseket az eredeti feltételek mellett költségmentesen elfogad.

Az 1914. évi m. kir. 6%-os állami kölcsön (hadi kölcsön) költségvetésére, az eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad a hivatalos aláírási helyül kijelölt Dézsalai takarékpénztár Nagykanizsán.

A „Nagykanizsai Takarékpénztár” r. t. Nagykanizsán előjegyzéseket elfogad a 6%-os m. kir. adómentes állami járadék kölcsönre.

A Zala megyei Gazdasági Takarékpénztár r. t. Nagykanizsán, mint hivatalos aláírási hely, az 1914. évi 6%-os magy. kir. adómentes állami járadék kölcsönre jegyzéseket az eredeti feltételek mellett költségmentesen elfogad.

A Néptakarékpénztár részvénytársaság Nagykanizsán, mint hivatalos jegyzési hely elfogad előjegyzéseket a 6%-os állami járadékra eredeti feltételek mellett.

Az Alsólendvai Takarékpénztár Részvénytársaság, mint hivatalos aláírási hely, az 1914. évi 6%-os magy. kir. adómentes állami kölcsönre jegyzéseket az eredeti feltételek mellett költségmentesen már most elfogad.

A Keszthelyi Takarékpénztár r. t. Keszthelyen, mint hivatalos aláírási hely elfogad előjegyzéseket a 6%-os állami járadékra eredeti feltételek mellett.

**A téli háború borzalmait el-
len katonáinknak prémre van
szükségük. — A kinek van
küldje e címre: Hadsegélyző
hivatal Budapest, Váci-utca
38. A posta ingyen szállítja.**

A Nemzeti Hadi-Kölcsönre

eredeti aláírási feltételek

mellett a

PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK

nagykanizsai fiókja

Hivatalos aláírási hely.

Jegyzéseket elfogad.

Hivatalos aláírási hely.

Egy hordó, amelyben vizet szállítanak a német csapatoknak. Egy ilyen hordót a franciák ágyának nézték s óráig szórták rá a srápnelt. Ez alatt az igazi ágyuk tönkre tették őket rejtekeikből.

Aki parányi könyörületet érez hadban senyvedő katonáink iránt, az levelezésénél hadsegélyező bélyeget használ.

Sebesültek szótára.

Kifejezések első segélynyújtásnál 6 nyelven
Magyar, német, orosz, lengyel, szerb és román nyelven

Ára 30 fillér
FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papirkereskedésben, Nagykanizsán

A ZALA TÁRCÁJA

A germánok.

L

Negyedév óta tart a világháború és olyan döntő esemény, amely a harcok végeére következtetést engedne, még nem történt. Azonban, ha lassan is, fejlődnek a dolgok. Nem is képzelték ez másként ebben a harcban, amelyet Európa népei egymással létükért küzdenek. A szövetséges közép-európai hatalmak: Németország és a monarchia nem meríttek ki. Férfiak és ifjak az erőnek olyan tartalékát adják, amely a győzelem kikényszerítésére elegendő lesz. Az áldozatkészség forrásai nem apadtak meg el, az anyagi erő alapja nem rendült meg és míg ez előtt vállunkat egymásnak vetve ketten álltunk, most a közeli keleten hozzánk csatlakozott a mohamedán világ. Csodálattal láthatjuk a nyugaton harcoló német seregek eddigi előretörését, álmélkodva gondolhatunk vissza Hindenburgnak orosz seregeket megsemmisítő csatáira. Nem feledhetjük el, hogy egy ellenséges állam: Belgium már közel áll a teljes megszűnéshez. Minden további még a jövő és a küzdőtérre, amely lassan mind az öt részre kiterjed, újabb és újabb barátaink lépnek. Vajon ki lesz a győztes?

Európa nyugati hadszínterén, amelyik a tengerparttól a Jura hegységig húzódik, határát a német csapatok irdatlan nagy csatafronton tartják. A német csapatok a Dóglum északi részén Nieuportnál a német seregek széles lapály nyúlik, amelyet csatornák és víziutak sűrű hálózata borít. Az esőzésektől áthatolhatatlanná vált hatalmas mocsaras területek nehezítik meg itt a hadműveleteket és harcukat próbák, különálló csatákra fogják szét. Mintha csak arra teremtetnék volna őket, hogy a védekezők erejét megsemmisítsék. Itt nyomul előre már két hét óta lépésről lépésre a németek támadó szárnya. Nieuport kikötőjét keletről és délkeletről körüllopták, a több helyen áthidalított Yser-csatorna öt kilométerrel mögöttünk maradt már és csak a Dixmuiden-Ypern közti csatorna szakasz volt az ellenség kezében. Ekkor fordult azok az ellenség, hogy

A Moratorium nálunk és külföldön

írta MÁTYÁS JENŐ iparkamerasi titkár.

Ára pótlásokkal 2— korona. — Kapható Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésben Nagykanizsán. — Vidékre 2 30 korona behirdetés ellenében bérmentve lesz megküldve

Oroszország részletes térképe	K 2 50
Freytag-féle Magyar-Orosz harcászati térkép	K 1 50
Az Orosz háború térképe	K 0 50
Balkán félsziget térképe az új politikai határokkal	K 1 20
Freytag-féle Szerbia térképe	K 1 50
Német-francia nagy harcászati térkép	K 1 80
Német-francia háború térkép	K 0 30
Freytag-féle Európai térkép	K 2 40

Kaphatók Fischel Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésben Nagykanizsán. — Vidékre bérmentve küldetik meg, ha a térképek árához még 30 fillér postadíj előzetesen behirdeték.

főlszakítva a nieuporti zsálpéket, tengervízzel árasztja el a területet. Embermagasságot meghaladó vírtenger választja el most itt tőlünk az ellenséget, azonban ez nem akadályozhatja meg azt a tervünket, hogy talán indirekt taktikával el ne érjük a Dünkirchen—Calais vonalát. Dixmuiden elfoglalása már egy lépés ebben az irányban.

Ypern vidéke — ahová szárnyunk föltámadása irányul — és a belga-francia határ Armentières—Kassel közötti része, amely vidék 175 méter magasságban fekszik a tenger színe fölött, különösen alkalmas terep a tengerpart felé irányuló áttörésre. Ezt az Armentières és Airetől tizenöt kilométerre a kora fekvő St. Omer aligha tudják föltartóztatni. Kínálkozik tehát ut, amellyel az Yser—Ypern csatorna-vidék elkerülésével haladhatunk céljuk felé. Csapatunk A velük szemben álló erő: a belga hadsereg maradványa, amely a minden elképzelhető formában szenvedett veszteségek következtében 30—40,000 emberre olvadt össze, mintegy kétszáz ezer angol, 40,000 hindu és egy jelentékeny erejű francia sereg, melyek az Ypern—Nieuport vonalon állottak föl és idáig nehéz angol és francia hajógyűk tüzelésétől támogatva harcoltak. Most, különösen Dixmuiden elvesztése után az ellenség is Ypernnél koncentrált csapatait. Az ellenséges csapatok jórészt nagy bátorsággal küzdenek és elemezéssel, municióval, veszteségek kiegészítő csapatokkal ellátásuk a tengerparton levő támaszpontokról Dünkirchenből, Calaisból és Boulogneból kitűnő. A belgák fanatikus gyűlölete, a szarnok angol uraiknak vakon engedelmességek hinduk hideg elszántsága és a szigetországokért reszkető britiek elkeseredése későbbig menő kemény harcot helyeznek itt kilátásba.

A Lys folyótól a Somme-ig déli irányba fordul a nem kevésbé fontos harcfront. A franciák balszárnyával küzdenek itt erős német seregek. A mieink át akarják törni a frontot, az ellenség minden erejével igyekszik megtartani állását legalább is addig, amíg Flandriában elől a küzdelem jobbra vagy balra. Ha a calaisi csatorna partján a szövetségesekre kedvezőtlenül végződik a harc akkor biztosan lehet számítani arra, hogy az egész belga-angol sereg elvágyódik a francia balszárnytól. — Ezért a franciák erős segélycsapatokat hoztak

Jön a legszebb ünnep.
A karácsonyfáról egy ágat jutassunk a hórengetegek közt értünk harcoló katonáknak.

A MONARCHIA

LEGREGÍBB COGNAC
GRÖF KEGLEVICH ISTVÁN utd
BUDAFOK

Orvosság ajánlva — Szemes bel- és külföldi kiállítások kizárólag díjazottakkal kitüntetve. Mindenütt kapható.

Mérlegképes könyvelő

délutáni vagy esti időben is elvégezhető könyvelést vagy irodai teendőket elvállal. Megkeresést, „Kereskedő” jelíge alatt továbbít a kiadóhivatal.

erre a pontra, hogy ne kerüljenek abba a veszedelembé, hogy beleszorulnak a hatuk mögött alig 90 kilométerre fekvő tengerbe. A hadszínter itt hullámos dombvidék, amelyet több északi-keleti irányban futó folyó vögye szakít meg. A Lys és Somme közt hetek óta tartanak a harcok, a melyek alatt elegendő áncot, ideiglenes erődítéseket készíthettek a csapatok. A német harcfront körülbelül ezt az irányt tartja meg: Lille-től nyugatra, La Bassée, Arras, Albert. A fontosabb pontokon hetek óta megismételt előretörések leginkább az ellenség gyönglítését igyekeztek elérni. Es a Tribuna itt járt hadtudósaitja már írja is.

— A francia katona teljesen kimerült. Nem tud már többet tenni! A most leírt csataterhez folytatódó csatározások a Chauheuss-Roye Noyon vonal mentén az Oise-ig nyúl: harmadik hadszínter. A harcolócsapatok frontja Soissonstól északra Wailly-nál, az Aisne egész mentében és Rheims vidékéig tör előre. Az ellenséges csapatok ezen a hosszú fronton gyaloglasi tüztávoiságra megközelítették egymást. Helyenként oly közel vannak az ellenfelek, hogy éjjelenként áthangzik a lövészárokba az ellenséges őrszemek kiáltása. Az egész front és mögötte levő tartalékcsapatok is mely futóárkokban állanak állandó harcra kész helyzetben. Gyakran hosszabb szünetek állanak be a harcokban, majd heves tűzsergi támadások kísérik meg az átöröszte: itt csak a tényleg kizárólag francia erőkkel állnak szemközt, de egyre szaporodnak a jelek, amelyek az ellenség kimerülésére vallanak. Számottevő tartalék, úgy látszik, már nem áll a franciák rendelkezésére. Hadvezetőségünk kellő időben fölismerte ezt és október végétől állandó támadásokat rendelt Wailly irányában. Ennek a harcfrontnak legnagyobb jelentőségét az adja meg, hogy rendkívül közel fekszik Parishoz, a legjobban előre tolt pontok: így Sailly és Noyon alig vannak nyolcvan kilométerre a francia lövésztől és a franciák frontján tul egészen Parisig nincsen olyan akadály, amely feltartóztatná támadásukat. Hogy még s miért nem siettetjük ezen a fronton a támadást és a francia arcvonal áttörését, arról természetesen nem lehet nyilatkozni. Kétségtelen pedig, hogy a Paris ellen vezetett támadás nagy morális hatással lenne az Oisétől északra harcoló francia csapatokra is.

(Folyt. köv.)

KLITHIA

a bőr ápolására, az arcbőr szépítésére és finomítására **PUDER.**

Legelőgásabb tolette, bálí és állon puder. Fehér, rózsaszín, vagy sárga. Vegyileg analizálva és ajánlva dr. J. J. POHL cs. és kir. tanár által BÉCSBEN.

Ellenőr levelek a legjobb körökben, minden dobozhoz mellékelve vannak

GOTTLIEB TAUSSIG

tolette szappan és illatszert gyára. Cs. és kir. udvari szállító Wien, XII. Schönbühnenstrasse 81. Székhelye: Bécs, vagy az egész világban beküldés mellett.

Egy doboz 2 K. 40 fill. Kapható a legtöbb illatszert-, drogus-kereskedésben és gyógyszerárban. Nagykanizsán: Alt és Böhm, Keleti M. Mór, Kreiner Gyula és Gelich és Orszel cégnek, továbbá Reik Gyula gyógyszerárban.

Gyermekjáték

a ruhamosás elvégzése a

persil
önműködő mosószerrel

Biztosítottan ártalmatlan. Chlor nélkül

Félórai főzés után

Vakító fehér ruhát!

PERSIL "kíméli a vásznat és a fehérneműt az ústben való kifőzés után olyan szép lesz, mintha a napon a szabadban lett volna fehérítve.

Gyár: GOTTLIEB VOITH, Wien, III.

Mindenütt kapható!

Császárfürdő

Budapest. — Nyári és téli gyógyhely, a magyar lrgalmasrend tulajdona.

Elsőrangú kenes hevívíz radioaktív gyógyforrása! modera berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön-hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőg-, szensav- és villamosvízfürdők; A fürdők kitűnő eredménnyel használtatnak főleg csúszos-bántalmaknál és ideghajok ellen. Ivókúra a legfröszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakosztály. Szolid kezeles, jutányos árak. Gyógy és zene-díj nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

As igazgatóság.

PAPIRSZALVÉTA

100 DRB 70 FILLÉR

1000 DRB 6 KORONA

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papirkereskedésben

NAGYKANIZSÁN.

Mayer Klotild

gőzmosógára NAGYKANIZSA.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Fő ut 9. szám alatti levő-gyűjtőtelepet met Hunyadi-utca 19. sz. alá helyeztem át. Elfogadok női és férfi ruhákat vegyileg való tisztításra, továbbá az összes háztartási ruhák mosását és vasalását 10%, engedménnyel. Külön galler és kezelőosztály.

Garantálti Riformesznélküli gőzmosás.

Szíves partfogást kér

Mayer Klotild

gőzmosógára Hunyadi-u. 19.

Gyűjtőtelepek Hunyadi-u. 19.

Kazinczy utca 8.

Ruhákon és egyéb tárgyakra

Figyelemre és gondos munkára

HIREK

Hajrá fiuk!

Hajrá fiuk! Jó huszárok!
Védjük meg e szép országot.
Észak felől jön a muszka,
A Dnyesztert már átálusztá,
Ép belőni készül...

Hajrá fiuk! Rajta! Rajta!
Most törnek rá a magyarra.
Ne hagyd magad, szúrjad, vágjad!
Utánodd csak ősapádat,
Ő is vérben fürdött.

Hajrá fiuk! Hajrá! Roham!
Irány: a hely, hol orosz van;
Egy életünk, egy halálunk,
Az oroszokkal csak elbánuuk,
Gyerünk hát elébe.

Hajrá fiuk! Nem ismer még
Bennüket e ritka vendég,
Mutatkozunk hát be... rajta!
Névjegyet a kivont kardra,
Mint huszárok illik!

... Riad a kürt... fegyver ropog,
Csatognak a kilent kardok
S lut az orosz, hosszú lába
Viszi mint szél: tán megbánta,
Hogy mi feléak tévedt.

— **Bárá Gutmann Vilmosné** a saját vagyonából százezert koronás hadikölcsönt jegyzett. Ezt a következő lelkes hángu levélben jelentette be: Igen tisztelt szerkesztőség! Kapcsolatban a nemzeti hadikölcsönre történt jegyzésekre, azon reményemnek kívánok kifejezést adni, hogy a magyar nők, kik saját vagyonnal rendelkeznek, honleányi kötelességüknek fogják tekinteni, a honvédelem ezen tényleges részvételét. — Mi nők eddig azon a téren vetjük ki részünket, mely a felebaráti szeretet ápolásában, a hadisegélyezés terén részünkre kínálkozott. A hadikölcsön azonban még szorosabban kapcsolódik a háborúhoz, az képezi a hadviselésnek egyik legfontosabb részét. — Ezen kölcsönnek minden egyes kötvénye egy-egy fegyver, melyet népünk megszerzett és forgat. — Meggyőződésem, hogy lelkes honleányaink készséggel ragadják meg az alkalmat és tehetőségükhöz mérten hozzájárulnak azon hadművelet sikeréhez, melyhez a csatlakozás nekünk is lehetővé van téve. Honleányi üdvözléssel: bárá Gutmann Vilmosné. Ohajtandó volna, ha a nemes példa a magyar hölgyek körében minél számosabb követőre találna.

— **Az ügyvédi kar részvétele.** A nagykanizsai ügyvédi kar két kiváló, nagytehetségű tagja: Bentik József dr. városi ügyész és Vajda Béla dr. ügyvéd hősihalált halt a harc-téren. Az ügyvédi kar részvétét Remete Géza ügyvéd ma tolmácsolta az elhunytak hozzátartozói előtt.

— **Automobil-katasztrófa.** Budapestről táviratozzák: Tegnap a főváros közelében auto-katasztrófa történt, amelynél életét vesztette egy nagykanizsai származású fiatalember, dr. Barta Artur budapesti ügyvéd, Blau Lajos nagykanizsai konyak gyáros fia. Barta dr. a katonai önkéntes automobil-testületnél teljesített szolgálatot. A katasztrófa egy hivatalos ut alkalmával történt Piliscsábanál, de a szerencsétlenség részleteiről eddig nem érkezett jelentés. Barta dr. haláláról a családhoz távirati értesítés jött. A Blau-család iránt általános a részvétel.

Előjegyzéseket

az 1914-iki adómentes 6%-os hadi kölcsönre az eredeti feltételek mellett, költségmentesen elfogadjunk

Nagykanizsai Bankkegyesület Részvénytársaság

mint a f. kir. pénzügyminisztérium által kijelölt hivatalos aláírási hely.

— **A macsói bántás.** Magyarország területét tegnap óta megnövekedett. Ő felsége állítólag hozzánk. — Magyarországhoz kapcsolta a szerb Macsvát, a hajdani macsói bántást, amely évszázadokig magyar birtok volt. A macsói bántás föllállításáról ezeket jelentik Budapestről: Az elfoglalt Macsóban, amelyet a szerbek Macsvának neveztek el, bevezetik a magyar közigazgatást. Az illetékes tényleg már meg is egyeztek a visszahódított macsói bántás közigazgatási berendezésére vonatkozólag. Eszerint az egész bántás egy magyar királyi katonai kormányzó parancsnoksága alá kerül. Már a parancsnok személyében is megtörtént a megállapodás. A kormányzó Fülöp Artur tábornok, a 76. nagyszebeni honvéd-dandár parancsnoka lesz, aki tetőtől-talpig magyar ember. A magyar közigazgatási hivatalok, a posta, a pénzügyi és a vámvivatalok már legközelebb meg is kezdik működésüket. A közigazgatás a hadiállapot tartama alatt katonai kében lesz, azonban a politikai jellegű kidomborítására, a hivatalok élére polgári biztosokat, magyar főhivatalnokokat neveznek ki. A magyar katonai kormányzó székhelye Szabácsban lesz, ahol már meg is kezdtek a rommá lett épületek helyett új középületek föllállítását. Az egész közigazgatás terve már kész, még csak néhány részletkérdés tisztázása van hátra, az illetékes tényleg a főbb elvekre már megegyeztek. Az egész macsói bántást eszerint öt kerületre osztják. Az első kerület már berendezkedett. Székhelye Bogaticson van, ez a kerület már meg is kezdte működését. A kapitányság élén Mészáros Iván magyar kir. csendőrszázados áll, aki hatvan esendőrel már a helyszínre érkezett. A bántás föllállításáról szóló hírt azonban ama reggel érkezett hivatalos jelentés, — amint távirati rovattukban olvasható — megalatja. Egyelőre nem lesz macsói bántás. De ami késik nem mulik.

— **A Kárpátoknál.** Kelet-Poroszországtól Przemyslig, ezen a szörnyűségesen hosszú harcúvonalon több mint három millió orosz katonák áll fegyver alatt. A mi közönségünket élénken foglalkoztatja az a kérdés, hogy mit fog mosi, a mi hadaink visszavonulása után ez a sereg kezdeni? A magyar közönség, miután az oroszoknak ismét sikerült határainkat megközelítenie, attól fél, hogy az ellenség újra előzönl az országot, meg sem áll Pestig. Illetékes helyről szerzett információk után a közönséget megnyugtathatjuk: erről szó sem lehet. Az orosz a Kárpátokat soha átlépni nem fogja, ha csak röpülőgépen nem. A mi istentől adott természetes védelmi vonalunknak, a Kárpátoknak nincs egyetlen parányi résen sem, amely megne volna rakva katonasággal, ágyúval. Szencsziócs védelmi intézkedésekről számolhatnánk be olvasóinknak, ha azok egyelőre katonai titkot nem képeznének. De csak kis-

relje meg az orosz a betörést. Akkor ki fog tűnni, milyen erők védelmezik az ország határain belül minden ellenségtől a mi drága hazánkat.

— **A nagykanizsai adója.** Az 1914—1916-ik évekre alakított egyenes adóki-vetőbizottság vette tárgyalás alá a perliki és nagykanizsai járásból beérkezett föllebbezéseket. Szerdán kerül sor a Nagykanizsa városából érkezett föllebbezésekre. Ez a tárgyalás 4—5 napig is eltarthat, mert nálunk cirka százán támadták meg föllebbezéssel az adóki-vető bizottság határozatát. A föllebbezéseket tárgyaló bizottság elnöke dr. Hajik István, tagjai: Weinberger Jakab, Varga Vilmos, Nagy László, Marton László és Udvardy Ignác pótlag. A kincstári előadók ugyancsak, akik az adóki-vető bizottsági tárgyaláson is előadónként szerepeltek. A perliki és nagykanizsai járás és a Nagykanizsa város részéről beérkezett föllebbezések előadója Mészáros Géza pénzügyi titkár lesz.

— **A mi hőseink.** A legújabb veszteséglistában ismét sok derék negyvennyolcas gyalogezredbeli tiszt és legény nevét találjuk. A lista összeállítása és megjelenése sok technikai nehézségbe ütközik. A most fölsorolásra kerülő sebesültek egy része talán már egészen vissza is tért a harctérre, azonban a legtöbb derék katonánkról szóló adat teljesen friss, a sebesülés nem régi keletű s így hasznos szolgálatot teszünk a lista közlével azoknak, akik aggodalmasan várnak híreket hozzátartozóikról. A Zala ismételtelen naponként fogja közölni a hős 48-ik gyalogezred és a 20-ik honvédezed veszteségét: 48-ik gyalogezred: Bauer Dezső hadnagy sebesült, Fabián János hadnagy sebesült, Hoffmann Ottó hadnagy sebesült, Székely Ignác zászlós sebesült. Legénység: Ács János gyalogos 9. sz. sebesült, Adamek Kálmán pótartalékos 16. sz. sebesült, Adorján Kálmán gyalogos 13. sz. sebesült, Ágoston József örvetető 7. sz. sebesült, Anda Gyula szakaszvezető 11. sz. sebesült, Andor János dobos 5. sz. sebesült, Anyos István gyalogos 7. sz. sebesült, Auer Lajos gyalogos 5. sz. sebesült, Baj Sándor gyalogos 10. sz. sebesült, Bakos Ferenc gyalogos 5. sz. sebesült, Bakos Pál pótartalékos 13. sz. sebesült, Balassa Gyula tizedes 7. sz. sebesült, Balatics Ferenc gyalogos 10. sz. sebesült, Bani Ferenc 5. sz. meghalt, Baráth Mihály gyalogos 9. sz. sebesült, Barics János gyalogos 13. sz. sebesült, Bedics István örvetető 1. sz. sebesült, Bedő Sándor gyalogos 10. sz. sebesült, Beck István gyalogos 12. sz. sebesült, Belics János tizedes 12. sz. meghalt, Belső Gábor örvetető 16. sz. meghalt, Benedik Ignác gyalogos 5. sz. sebesült, Berger Sándor örvetető 11. sz. sebesült, Bördő Lajos gyalogos 7. sz. meghalt, Borbély Gyula pótartalékos 11. sz. meghalt, Bortos Imre gyalogos 5. sz. sebesült, Braun Máttyás 6. sz. sebesült, Brünner József pótartalékos 11. sz. sebesült, Csécs János gyalogos 12. sz. sebesült, Cséh Ferenc gyalogos 8. sz. sebesült, Cseke Gábor gyalogos 5. sz. sebesült, Cserép Ferenc tizedes 7. sz. sebesült, Cseri György tizedes 11. sz. sebesült, Csesznák István gyalogos 12. sz. sebesült, Csizsár Máté gyalogos 12. sz. sebesült, Csizsár István tizedes 9. sz. meghalt,

Csuri István gyalogos 9. sz. sebesült, Csuri Mihály gyalogos 12. sz. meghalt, Dani József örvetető 8. sz. meghalt, Dani Vince gyalogos 8. sz. sebesült, Dávid József kőrös 6. sz. sebesült, Deák János tizedes 5. sz. meghalt, Dér Mikály pótartalékos 6. sz. sebesült, Deutsch Lajos szakaszvezető 8. sz. sebesült, Deutsch Máttyás gyalogos 9. sz. sebesült, Dezsőfi Sándor gyalogos 11. sz. sebesült, Dóci István örvetető 7. sz. sebesült, Domonkos József gyalogos 6. sz. sebesült, Domonkos József pótartalékos 7. sz. sebesült, Dömötör Béla gyalogos 13. sz. sebesült, Eisner Gyula gyalogos 11. sz. meghalt, Ekes József tizedes 9. sz. meghalt, Fábrián György szakaszvezető 12. sz. sebesült, Farkas József gyalogos 10. sz. sebesült, Farkas József tizedes 12. sz. sebesült, Fata László gyalogos 10. sz. sebesült, Fehér Ferenc pótartalékos 5. sz. sebesült, Fehér József gyalogos 6. sz. meghalt, Fehér István gyalogos 13. sz. sebesült, Fekete Ignác örvetető 12. sz. sebesült, Ferenczik Ferenc gyalogos 9. sz. sebesült, Ferenczik József gyalogos 8. sz. sebesült, Fischer József gyalogos 8. sz. sebesült, Flórián Lajos gyalogos 11. sz. sebesült, Folye György örvetető 8. sz. sebesült, Freund Sándor gyalogos 12. sz. sebesült, Friedrich Lambert gyalogos gépfegyver sebesült, Fuchs János örvetető 10. sz. sebesült, Füle János gyalogos 5. sz. sebesült, Galambos Imre pótartalékos 7. sz. sebesült, Gazdag Sándor pótartalékos 8. sz. sebesült, Gelencsér Gyula szakaszvezető 13. sz. sebesült, Gerebics Károly gyalogos 9. sz. sebesült, Gerencsér György gyalogos 6. sz. sebesült, Gerencsér János gyalogos 12. sz. sebesült, Gerencsér János gyalogos 8. sz. sebesült, Galenko Ferenc gyalogos 11. sz. meghalt, Gombkötő István gyalogos 16. sz. sebesült, Gombos Sándor gyalogos 10. sz. sebesült, Grebenár József gyalogos gépfegyver sebesült, Győri Lajos örvetető 8. sz. sebesült.

Hadikölcsön.

— **Helyreigazítás:** Gutmann S. H. nagykanizsai cég a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjánál 400,000 koronát jegyzett a hadikölcsönből.

— **A Nagykanizsai Bankkegyesület Részvénytársaság,** mint hivatalos aláírási hely, az 1914. évi 6%-os magyar kir. adómentes állami járadék kölcsönre jegyzéseket az eredeti feltételek mellett költségmentesen elfogad.

— **Az 1914. évi m. kir. 6%-os állami kölcsön** (hadi-kölcsön) kötvényeire, az eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad a hivatalos aláírási helyül kijelölt **Délzalai Takarékpénztár Nagykanizsán.**

— **A Nagykanizsai Takarékpénztár** r. t. Nagykanizsán előjegyzéseket elfogad a 6%-os m. kir. adómentes állami járadék kölcsönre.

— **A Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár** r. t. Nagykanizsán, mint hivatalos aláírási hely, az 1914. évi 6%-os magyar kir. adómentes állami járadék kölcsönre jegyzéseket az eredeti feltételek mellett költségmentesen elfogad.

— **A Néptakarékpénztár részvénytársaság Nagykanizsán,** mint hivatalos jegyzési hely elfogad előjegyzéseket a 6%-os állami járadékra eredeti feltételek mellett.

— **Az Alsólendvai Takarékpénztár Részvénytársaság,** mint hivatalos aláírási hely, az 1914. évi 6%-os magyar kir. adómentes állami járadék kölcsönre jegyzéseket az eredeti feltételek mellett költségmentesen már most elfogad.

— **A Keszthelyi Takarékpénztár** r. t. Keszthelyen, mint hivatalos aláírási hely elfogad előjegyzéseket a 6%-os állami járadékra eredeti feltételek mellett.

Felolós szerkesztő:
Fischel Lajos.

Szerkesztő:
Tóth Zoltán.

A Nemzeti Hadi-Kölcsönre

eredeti aláírási feltételek
mellett a

PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK

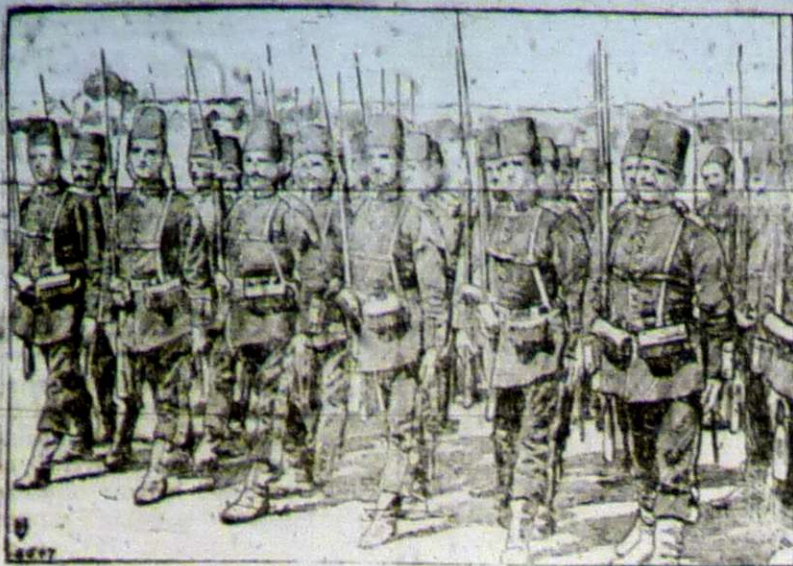
nagykanizsai fiókja

Hivatalos aláírási hely.

legyzéseket elfogad.

Hivatalos aláírási hely.

(1914. évi 6%-os Magyar Királyi
All. Adómentes Járadékkölcsön)

A török gyalogság.

Gilbert, Mozi Királynő operetét
3 felv. megjelent zenészámai:

Patpourri	K 280
Ach Amalia táncdittós a Mozi Királynőből	K 210
Man lacht, man lebt man liebt	
Walzer a Mozi Királynőből	K 280
In der Nacht, táncrészlet a Mozi Királynőből	K 210
Liebliche Kleine Dingerchen	
Marsch a Mozi Királynőből	K 210
Juplala táncdittós a Mozi Királynőből	K 210

Kapható Nagykanizsán

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és zeneműkereskedésben.

Videkre az összeg előzetes beküldése ellenében bérmentve küldöm meg.

A téli háború borzalmait ellen katonáinknak prémre van szükségük. — A kinek van küldje e címre: Hadsegélyző hivatal Budapest, Váci-utca 38. A posta ingyen szállítja.

Hölgyek naptára 1915. évre

disztes selyemkötésben ára
4 korona megjelent és

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében kapható Nagykanizsán. Videkre 4 K 50 fill. ellenében

bérmentve küldetik meg.

Inteligens urileány

ki a gépirást tökéletesen bírja irodai alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatal továbbít.

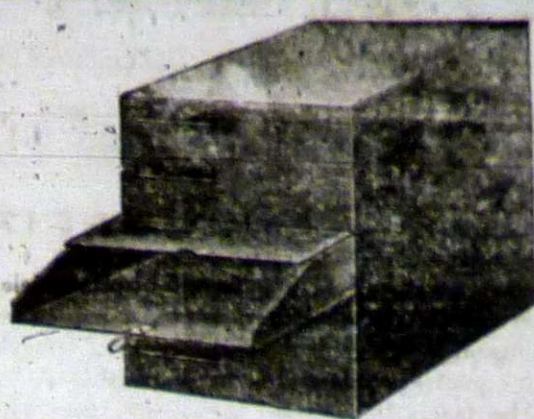
Ruhakelmék, bársonyok, pargetok, meleg trikók, blúzok, pongyolák meglepő olcsó árban kapható

Barta és Fürst áruházában

Első Magyar Birt. Társaság palotájában

IRATOK ÉS NYOMTATVÁNYOK

pormentes megőrzésére legjobb a
Fischel-féle irodaszekrény!

Már eddig sok ezer darab van használatban, mert praktikus, tartós és olcsó.

A Fischel-féle irodaszekrény ár és minőség tekintetében kizár minden versenyt. Felső és alsó rész különösen erős bontalmazból, az oldalrészek keményfából készülnek. Tartóssága majdnem határtalan. Borítása legfinomabb szürke felhőpapír, záróeszköze és cinkreztetett fémekkel. Előrelő kitérő minden irodának és rakárnak dísz. Minden szekrény elmozdítható, összerakható, csatlakozhat nyomtatványokkal elatva. Ezen szekrényeket használják az összes közigazgatási, bírósági, pénzügyi, forgalmi és katonai hivatalok, ügyvédek és közjegyzők, intézetek, bankok, takarékpénztárak, iparosok, kereskedők és magánemberek.

1. sz. oktáv levél papírnak	16 cm. széles	26 cm. mély	6 cm. magas	K 140
2. „ quart	25 „	32 „	6 „	K 165
3. „ ívrét, irodai alak	25 „	36 „	6 „	K 180
4. „ nagyívrét alak	25 „	44 „	6 „	K 240
5. „ nyitvasoros ívrét alak	32 „	50 „	6 „	K 300

Kapható Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésben

Telefon 179

Nagykanizsán

Telefon 179

AUTOFUVAR

:: megrendelhető ::

Ifj. RIEDL JENŐNÉL

Kazinczy-utca 37.

PAPIRSZALVÉTA

100 DRB 70 FILLÉR

1000 DRB 6 KORONA

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésben

NAGYKANIZSÁN.

Aki parányi könyörületet

érez hadban senyvedő katonáink iránt, az levelezésénél hadsegélyző bélyeget használ.

Egy, esetleg két csinosan butorozott szobát keresek azonnal.

Cím a kiadóhivatalban.

A ZALA TÁRCÁJA

A germánok.

II.

Rheinistől Aerdunig terjed az óriási front további szakasza, amely egész szélességében át végig az argonnei erdő. Champagne szabad földjén a harcok egy idő óta elcsendesedtek, ellenben az Argonne-okban elkezdődött erdei harcokban lépésről-lépésre mennek előre csapatok: a német trónörökös hadserege. A fák sűrűje és a gondosan előre elkészített harcvonalak, sáncok, lövészárkok csak a leglassabb előrenyomulást, embernek ember ellen való párharcot teszik lehetővé itt. Világos azonban, hogy mielőtt Verdum erődjeit nyugat felől megtámadhatnák, előbb az argonnei erdőt kell megtisztítani az ellenségtől Verdum körül tehát hallgatnak egyelőre a harcok. Az erősség megszálló csapatait ugyálszik a sűrűn ismételt kirohantások meggyengítették. Verdum észak, kelet és délkelet felől körül van véve és csak délnyugati irányból léphetnek meg hozzá a francia csapatok. Hogy mennyi ideig állhat még Verdum, azt nem lehet előre megmondani. Minden mon fordul meg, hogy milyen erővel tudjuk folytonosítottul néhez társaságunkat, amelyre azonban a front más helyein is szükségünk van. Hogy milyen szívósnan védelmezik a franciák ezt a harminc előretolt erődöt körülvevő várat, azt legjobban bizonyítja, hogy csapatok szeptember 21. óta tíz kilométerrel távolabb jutottak a keleti erődöktől.

A Verdum körüli harcokat nem lehet a szomszédos Toul és Nancy elleni támadásra való különös figyelem nélkül vezetni. Ez a két erősség komplexum szintén erős pontja a francia várendszernak és védőserege ismételt kirohantásaival már bizonyosságot tett offenzív szelleméről. Ennek ellenére sikerült csapatainknak még októberben elfoglalni Camp de Romains fontos záróerődöt a Maas mellett St. Michiélnél. Ezzel a Verdum és Toul közti összeköttetés megszűnt és a Maas gyors átlépése lehetetlenné vált. De mégis azt kell mondanunk, hogy a nagy francia keleti erődök megsejtetése megkezdődött és a Maas gyors átlépése lehetetlenné vált. De mégis azt kell mondanunk, hogy a nagy francia keleti erődök megsejtetése megkezdődött és a Maas gyors átlépése lehetetlenné vált. De mégis azt kell mondanunk, hogy a nagy francia keleti erődök megsejtetése megkezdődött és a Maas gyors átlépése lehetetlenné vált.

Végül a hosszú front déli szakasza következik, amely már a haboru kezdetén mellék hadintézet volt. Nem követték el a franciák kedvét az a hibát, hogy a Vogezek néhez terepért erős seregekkel támadjuk meg és azok belevigyűk a határtól nyugatra irányuló előnyomulással a veszélyes völgyben az ellenség tőrébe. Így meg ma is Elzászban vagyunk és defenzívát folytatunk arra szorítkozva, hogy a francia csapatoknak ellíjének, a híres alpesi vadászoknak támadását a Sundgubán Felső-Elzász déli szögletében visszaverjük. Ezen a területen jelenleg Belforttól keletre Dammucourt, Altkirch és Sept között megerősített állásokban vannak a franciák, akiket a belfort

külső védőüve is támogathatnak egy német támadás ellen. Hogy közeli időben várható-e Belfort megtámadása: kérdéses. — Az ostrom munkája semmiesetre sem könnyű feladat, mert a Vogezek, a Jura és Belfort együttvéve hatalmas erősséget adnak a franciáknak.

Lássuk most még röviden a nyugaton szemközt álló seregek erőviszonyait. Erihető okokból semmiféle hivatalos közlést nem tettek még a német milliós hadsereg hadi tagozódásából. A seregeknek az a csoportosítása, amely a Marneig erő első gyors előrenyomulását ismeretessé vált, azóta már nem alija meg a helyét, vagy stratégiai szükségéből megváltozott. — Hanem azt igenis el lehet árulni, hogy Németország még sokáig nem ér végre katonai ereje kifejtésének. — Oda-haza még szemottevő új formációk alaknak és az idősebb kiképzett népfőkelők egy részét, — a kiképzett népfőkelőket egyáltalán nem hívták be eddig. — A haboru alkalmából jelentkezett önkéntesek egész serege kapott kiképzést, de azonkívül csoportosítani kellett későbbi behívással biztatva visszautasítani az önkénteseket. Kétségtelen hogy a veszteségek nagyok, azonban a sebesültek jelentékeny száma — és a veszteségek túlnyomó része a sebesültek — már vissza is kerül a harci állásba. A német egészségügyi intézmények gyors és nagyszámú gyógyulást biztosítanak sebesülteknek. Hivatalosan erről sem közöltek semmit, de a lölygyógyult katonákat összegyűjtő központokról érdekes adatok jutottak nyilvánosságra. Négy heti ápolás után a sebesültek harmincnyolc százaléka gyógyultán tért vissza csapatához, további 56 százalék lábbal-dorva a pót-csapatokhoz került és mindössze

hat százalek vált további szolgálatra alkalmatlanná. Ezek a számarányok az időjárás befolyása alatt ingadozhatnak, de nagyobb eltérés aligha lesz a haboru folyamán, mert a haboruk statisztikája azt mutatja, hogy a legnagyobb veszteségek a nagy harcok kezdetén vannak.

Franciaország ellenben két és fél millió, a gyarmati csapatokkal együtt négy millió, öt hadseregbe osztott erejének — inhatóság — végét járja már. Legutóbb behívták az 1915. és 1916. évfolyamok újoncát is, tehát tízen-nyolc és tízenkilenc éves ifjakat. Jelentős tisztviselések keletkeztek az újonckiképzést. A területi csapatok további kiegészítése is csak nagyon gyérén folyhat tovább, mert Marokkóban és Algírban komoly zavarak vannak. Katonai szolgálatra most már az ötven éves franciákat is berendelték.

Angliának a kontinensre küldött erejét 200.000 emberre becsülik, amelyet a rendes és rendkívüli tartalék-csapatokkal idáig állandóan ki tudtak egészíteni. A kanadai és indiai csapatok körülbelül 50.000 embert számlálnak, de hír szerint Marcellé ba már újabb 45.000 hindu katona érkezett. Hogy az újonnan verbuvált és már kiképzett újoncokból mennyit küldtek a kontinensre: erre nincs ellagadható adatunk. Semmiesetre sem becsülhető azonban az egész angol expedíciós sereg föbbre hat hét hadtesttel, tehát 350.000 emberrel. Törökország egyiptomi támadása ezentúl minden angol csapatmozgást megakaszt, mert a még összeszedhető csapatokra Angliának saját gyarmatán lesz szüksége. Mire pedig Kitchener lord a maga két-három millió meggyert katonáját összehozza, addigra Franciaországban régen eldőlt a harc.

Fekete-Sas Telefon 2-13. +2.

Rendkívüli közgyűlés.

Nagykanizsa város képviselőtestülete tegnap délután hosszabb, nívós vita után harminc szavazattal tíz ellenében kétszázharminc koronát szavazott meg a hadikölcsön céljaira. Sietünk azonban megjegyezni, hogy a vita csak akörül forgott, hogy Nagykanizsának nem nagyobb összeggel kellene-e a haza segélyére sietnie. S a tíz ellenvokot is azok adták le, akik a megszavazott összeget még százharminc koronával akarták megpótolni. Szerintünk Nagykanizsa városa egyelőre eleget tett hazafias kötelességének. Egyelőre. Mert ez csak az első lépés volt a Nagykanizsa városa nem fog elzárkózni az újabb áldozathozatal elől. Igaz, hogy a városnak egy millió kilencszázharminc korona értékű takarékpénztára van, tehát a városnak módjában lett volna nagyobb összeget is megszavazni. De tudatában vagyunk annak is, hogy a kétszázharminc korona megszavazásával hazafias kötelességünknek csak egy részét teljesítettük. A hazának és a városnak szüksége lehet még a hátralevő összegre. S ha ez elkövetkezik, készséggel adjuk oda utolsó garasunkat is. A közgyűlésről, ameyen a tanács tagjaival együtt negyvenen vettek részt, alábbi tudósításunk számol be: A tanácsj. javaslatot, amely a hadikölcsön céljaira kétszázharminc koronát kíván megszavaztatni, — *Krátky István* főjegyző ismertette. *Miklós Dezső* indítványozta, hogy ne 200, hanem 300.000 korona kölcsönt jegyezzzen a város. Szerinte Nagykanizsának kötelessége minél nagyobb összeggel sietnie az állam segítségére. *Remete Géza* kéri a tanácsot, hogy a város betéteinek kivételénél legyen méltányos mindegyik pénzintézettel szemben. *Balázs Zsigmond* dr. abban a véleményben van, hogy a város pénzügybizottsága a hivatott megállapítani, hogy mennyit jegyezhet a város. — Ötlet szerint nem szabad százszázalékos dobálózni. *Sabján polgármester*: Amikor a pénzügyi bizottság kétszázharminc koronát hozott javaslatba, tisztában volt vele, mit engedhet meg a város pénzügyi helyzete. Nagy összeget nem volna helyes elvonni a helyi pénzügyi állományból. — *Miklós Dezső*: Fontartja indítványát, mert nem a pénzintézetek érdeke az első szempont s különben erre ő is tekintettel volt, amikor a hadikölcsönből csak 300.000 koronát kívánt jegyeztetni. Pár lényegtelen hozzászólás után névszerinti szavazás volt, amelynek eredményeként a tanácsj. javaslatot 30 szavazattal tíz ellenében elfogadták.

Jön a legszebb ünnep.
A karácsonyfáról egy ágot jutassunk a hórengetegek közt értünk harczoló katonáknak.

Királyunk imája

gyönyörű hellogravur 46/35 — 2 —

Fischer Fülöp Flia könyv- és papírkereskedésében Nagykanizsán kapható. — Vidékre 2-30 koroná ellenében bérmentve lesz megküldve.

XV. Benedek pápa

gyönyörű kivitteli photogravura 80x37 cm. nagyságban ára K 4 — **Fischer Fülöp** Flia könyv- és papírkereskedésében Nagykanizsán kapható.

A téli háború borzalmait ellen katonáinknak prémre van szükségük. — A kinek van küldje e címre: Hadsegélyző hivatal Budapest, Váci-utca 38. A posta ingyen szállítja.

HIREK

— **A megye közgyűlése.** Dr. Balázs Béla főispán november 21-ik napjának délelőtti 10 órájára rendkívüli megyegyűlést hívott egybe. A közgyűlésnek egyetlen tárgya lesz: részt vesz-e a megye a hadikölcsön jegyzésében. Erre a felelet csak az lehet, hogy Zala megye, melynek mindenkor nagy szerepet és rendkívüli fontosságot juttatott törhetetlen hazafiassága, határt nem ismerő áldozatkészsége, minden rendelkezésére álló anyagi eszközt a polgárainak segítségére utalt hazaoltárára juttat. November 21-ike örök időkre ragyogó dátuma lesz a vármegye dicsőséges történelmének. Ezen a napon ismételtlen bebizonyítjuk, hogy Zalamegyének történelmi hivatása van. A mai nehéz időkben Zalában kell elhangzania a történelmi fölkiáltásnak: *Vitam et sanguinem!*

— **Becstelének.** Amióta a kormány a hadikölcsön jegyzésére vonatkozó felhívása megjelent, büszkén, örömmel konstatáljuk, hogy Nagykanizsán valóságos népvándorlás indult meg a pénzintézetek felé, melyek a kölcsönjegyzéseket eszközlik. Nagykanizsa városa eddig is derekasan kivette részét az áldozatkészségből, de amit ennek a városnak hazafias polgársága most cselekszik, az fölülmúl minden várakozást. Nagykanizsa most mutatja meg, hogy a Dunántulnak legnagyobb magyar városa. Azonban nálunk is akadnak önnepontok, spekulánsok, akik alacsony üzleti érdekből a betevőket egymásután beszélnek le a hadikölcsön jegyzéséről. A hazaárulás számba menő ocsmányságról adatok vannak kezünkben, de azokat egyelőre nem bocsátjuk a mélységesen fölhabarodott publikum lesújtó, megbélyegző ítélete alá. Azonban ha még egy eset tudomásunkra jut, pellengére állítjuk az önzés becstelenségét.

— A hadikölcsön és a rekvizálás.

A hadikölcsön kibocsátásánál a pénzügyi kormány előtt egyik főcélként lebegett, hogy a feltételeknek kedvező megállapításával és jelentős kedvezmények nyújtásával főleg a kamatoztatás nélkül beverő tőkéket mozgósítsa és a hadikölcsönbe való bevonás révén megnyissa e tőkék részére a gyümölcsötvetés útját. Rendszerint a gazdaságilag meddő tőkék számát szaporítja a katonai rekvizálás révén kifizetésre kerülő vételári összegek és térítési díjak is. A rekvizálás által érintett gazdálkodók és fuvarosok ugyanis a katonai célokra átvett és járműveikért, nemkülönben a katonaság részére szállított terményekért a legtöbb esetben a forgalmi árnál jóval magasabb vételárat, illetve térítési díjat kapnak egyszerre kézhez. E nagy összegekkel a háborús viszonyok miatt rendszerint nem tudnak mihez fogni. Új lovak beszerzésére tavasszal is ráérnek és a gazdaság sem igényel tőlén nagyobb befektetést. Részben rossz szokásból, részben indokolatlan bizalmatlanságból attól is húzódoznak, hogy a rekvizálásból eredő pénzt a takarékra bízzák és így nem marad más hátra, mint az asztal meg a ládafia, amelyben ilyenkor igen jelentékeny tőkék rejtőzködnek el teljesen hasznaveletlenül. Ez az állapot nyilvánvalóan nagy közgazdasági hátránnyal jár és a kamatjövdelem elmaradása folytán jelentékenyen megkárosítja magukat a gazdálkodókat és fuvarosokat is. A most kibocsátásra kerülő hadikölcsön szinte kínálkozik arra, hogy általa ennek a gazdaságilag káros állapotnak véget vessünk. A hadikölcsön kötvényei feltétlenül biztos és minden egyéb reális gyümölcsötvetésnél nagyobb kamatjövdelem nyújtanak és emellett a legcélsebb tőkeelhelyezésként jelentkeznek, mert e kötvényekre a névérték 75%-a erejéig előnyös feltételek mellett bármilyen könnyen lehet kölcsönt szerezni. Minden tényezőnek tehát

közre kell hatni, hogy a rekvizálásból eredő beverő tőkék hadikölcsön-kötvények jegyzésére fordítottassanak és így a nemzeti védelem nagy ügyén kívül a gazdaságosság elvét is szolgálják.

— **A katonák karácsonyfájára.** *Bugsch* Aladár né urasszony Budapestből (Krisztina körút 155) tízenkét koronát küldött a Zala szerkesztőségéhez a katonák karácsonyi ajándékára.

— **A papaság és a hadikölcsön.** Dr. Neumann Ede nagykanizsai főrabbi, az országos rabbi egyetemes ügyvezető elnöke lelkes hangú felhívásban hívja föl az ország rabbiarát a hadikölcsön jegyzésének előmozdítására. Szép körlevélben többek közt ezeket mondja: A nemzet szent ügyéről van szó, melynek életérdeke azt parancsolja, hogy legzársebb rétegeit áthassa az a tudat, hogy mindnyájunknak áldozni kell a hazáért. Ezt gyűléseztinkkel és híveinkkel megértetni, ennek a kötelességnek készséges teljesítésére serkenteni őket, a rabbiarának feladata. Végezzük ezt odaadással és lelkes buzgalommal. Haazunk oda, hogy hitközségeink és az azokban fonáló intézmények menél nagyobb összegekkel jegyezzenek, hogy híveink a nemzeti rendelkezésre bocsátassanak minden nélkülözhető filért. Ismertetjük meg velük az állami kölcsön mihamarabb, az aláírási feltételeit és módzatait és az abból reá háruló anyagi előnyöket: magyarázzuk meg nekik, hogy otthon őrzött pénzüket a háború sikerének biztosítására a haza rendelkezésére bocsátva, a saját érdekeiket védik meg; világosítsuk fel őket arról a közgazdasági igazságról, hogy a pénznek is az adja meg az értékét, ami a kibocsátandó és buszsan gyümölcsöző hadikölcsönkötvényeit a biztosítja: a magyar állam hatalma, tekintélye, firtőképesége. Használjuk fel a szándékot ennek a hazafias feladatnak teljesítésére, de keressünk más alkalmat és módot is, hogy gyűléseztink és híveink szívhez férközzünk és megnyerjük őket a nagy nemzeti ügy számára!

— **A lékal oroszok.** A festői lekvésű Lékán, Eszterházy Miklós herceg kastélyában, — hat előkelő orosz tiszt van hadifogolyként elhelyezve. — Gsupa intelligens külsejű, előkelő megjelenésű katonatiszt. Martinoff generális egy középkorú szőke, szimpatikus uriember és egy ezredes, meg egy bajszatlan, fiatal mongolképu aviatikus tiszt, civilben vannak. A többi három törzstiszt kifogástalan uniformisban. Vendéglőben étkeznek és látható pompás étvágygal jegyzáztjéka kitűnő menüt. Bort, sört nem iszik egy se. Ebéd után rá gyujtanak egy-egy cigarettára s megindul a társalgás orosz nyelven. A szót az élénk temperamentumu Martinoff generális viszi. Szavából kiesendül egy-egy szó, amiből következtethetünk arra, hogy miről folyik a beszéd. Lemberg, Gálicia, Przemysl, Türkei. A galíciai harcokról, meg a török-orosz háborúról diskurálnak. Notabene, a Neue Frei Presse-t szabad olvasniok. A hercegi kastélyban pompás helyük van. Mindegyiknek kényelmes berendezett külön szoba áll rendelkezésére. A nagyobb részét a pompás parkban töltik el. Még asót, kapát is vesz egyikük, másikuk a kezébe, s szorgalmasan dolgozik a kertben — unaloműzésből, szórakozásból. Sorsuk, ellátásuk ellen soha nem panaszkodnak, speciális kívánsága egyiküknek sincsen. Przemysl ostroma és dicsőséges fölzsabadítása után az ebédnél megkérdezte egy uriember Martinoff generálist németül, hogy tud-e a dologról.

— Még nem hallottam erről, — felelte. Erre az illető elmondotta, hogy negyven-ezer orosz katona vérzett el az ostrom alatt.

— Mit szól hozzá Excellenciád, — kérdezi az illető az orosz generálist. Semmit — felelte Martinoff tábornok. — Ha negyven-ezer emberünk ott vészett, majd jön újabb nyolcvanezer, százhatvanezer ember punktum.

S többet egy szót sem lehetett belőle kivenni.

A pompás napsütés vasárnap délután hivogatólag int a sétára. Az orosz tisztek fölkelnek az asztaltól s mennek vissza a várkastélyba, folytatván utközben a háborús témák megvitatását. Az bizonyos, hogy otthon nincs olyan fejedelmi sorsa egyiküknek sem, mint a magyar herceg lékai rezidenciájában. Ott nyugodtan bevárhatják harcoló társaik és seregeik kapitulációját.

— **Elveszett.** Egy szőke szőrmegalló, hó 17 én este a nagytőzsdétől a főpostig vezető úton elveszett. — Kértek a tisztelt megtaláló, sziveskedjék azt Brück Márkus testvér szállítás cég irodájában átadni.

Millió ember használ

KÖHÖGES

reked ség, katarus, elnyákódás, huror és görcsös köhögés ellen kizárólag a jó! Kaiser-féle

Mell-karamellák

(s három lenyövel)

cukorkát. — 6100 közjegyzőileg hiteles és bizonyítvány orvosoktól és megánsosoktól a biztos határról. — Rendkívüli kellemes és jó!a! bonbonok!

Csomagja: 20 és 40 fillér doboza 60 fillér.

Kapható: Neumann Aladár és Reik Gyula Szabó Alberti és Mikovényi Árpád utca gyógyszerárában.

Inteligens urileány

ki a gépirást tökéletesen bírja irodai alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalt továbbít.

Kitűnően megvéd a

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
SAVANYUVIZ

sektele infectionus bajtól: a pusztá gránitziklából lakad.

Több epidémiánál lényegesen bevált.

Hadikölcsön.

— **A Nagykanizsai Bankegyesület Részvénytársaság**, mint hivatalos aláírási hely, az 1914. évi 6%-os magyar kir. adómentes állami járadék kölcsönre jegyzéseket az eredeti feltételek mellett költségmentesen elfogad.

— **Az 1914. évi m. kir. 6%-os állami kölcsön** (hadikölcsön) kötvényeire, az eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad a hivatalos aláírási helyül kijelölt Délzalai takarékpénztár Nagykanizsán.

— **A „Nagykanizsai Takarékpénztár” r. t.** Nagykanizsán előjegyzéseket elfogad a 6%-os m. kir. adómentes állami járadék kölcsönre.

— **A Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár r. t. Nagykanizsán**, mint hivatalos aláírási hely, az 1914. évi 6%-os magyar kir. adómentes állami járadék kölcsönre jegyzéseket az eredeti feltételek mellett költségmentesen elfogad.

— **A Néptakarékpénztár részvénytársaság Nagykanizsán**, mint hivatalos jegyzési hely elfogad előjegyzéseket a 6%-os állami járadékra eredeti feltételek mellett.

— **Az Alsólendvai Takarékpénztár Részvénytársaság**, mint hivatalos aláírási hely, az 1914. évi 6%-os magyar kir. adómentes állami járadék kölcsönre jegyzéseket az eredeti feltételek mellett költségmentesen megmost elfogad.

— **A Keszthelyi Takarékpénztár r. t. Keszthelyen**, mint hivatalos aláírási hely elfogad előjegyzéseket a 6%-os állami járadékra eredeti feltételek mellett.

Felolós szerkesztő: Fischer Lajos.

Szerkesztő: Tóth Zoltán.

A Nemzeti Hadi-Kölcsönre

eredeti aláírási feltételek mellett a

PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK

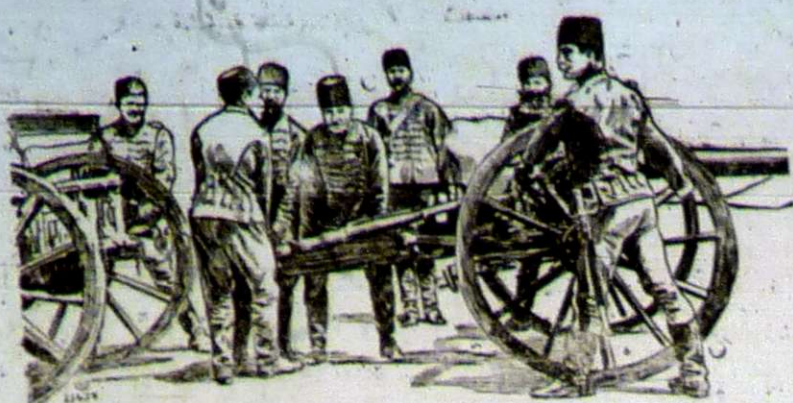
nagykanizsai fiókja

(1914. évi 6%-os Magyar Királyi All. Adómentes Járadékkölcsön)

Hivatalos aláírási hely.

Jegyzéseket elfogad.

Hivatalos aláírási hely.

Ha hadikölcsönt jegyez,
nemcsak a hazán segít, ha-
nem önmagának is használ.

könyv- és papírkereskedésében, Nagykanizsán.

De nem is jól distingválunk. A háboru és

Cim a kiadóhivatalban.

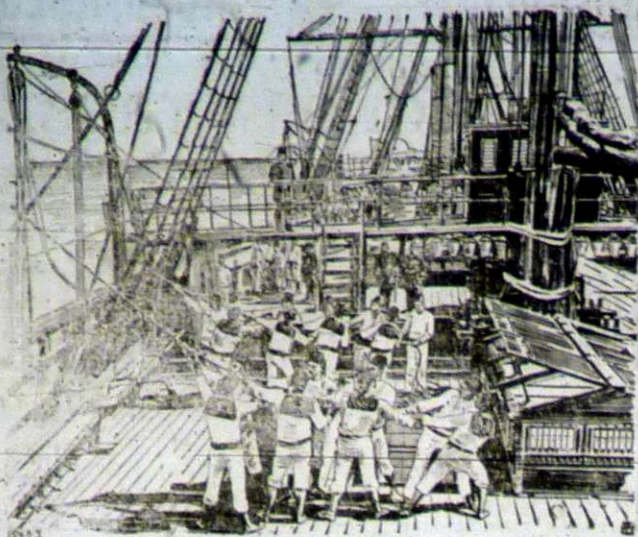
A híres berlini Wertheim-áruház össze helyiségei, melyeket bátran lehet nevezni modern világ lényes zsebkiadásának — am annyival is találóbb azó it, mert az áruház a -sebek tartalmának kiadására utazik — telv vannak a katonának küldendő cikkekkel, csomagokkal. Meleg ruha, csokoládé, cukor, pástétom a Wertheim áruházból mind a harcrtí kacsingatnak, várva a szerető kezét, mely feléjük nyul s oda segíti őket. S a német szellemég a szeretetet is organizálja. Vannak élelmicikkek, melyeket a német társadalom lehetőleg nem fogyaszt, hogy a katonának jusson belőltöbb. Fehér kenyeret a vendéglőkben, kávéházakban csak külön kívánságra adnak, mer a butaszemből nincs annyi, amennyi a harcmező saktáblájára elférne. A cukorkadarabokat megfizették, sőt otthon a gyermekek lemondanak a kávéba kapott cukorkadarabkákról a vizik a gyűjtőhelyekre, honnan a lövészakokka szállítják. Ime a gyermekek, mint a háború méhecskéi, mézet gyűjtenek, mert a gyűjtésük és enkat pótló táplálék a harcósoknak.

Első Magyar Bizt. Társaság palotájában bérmentve küldetik meg

bérmentve küldetik meg

Első Magyar Bizt. Társaság palotájában bérmentve küldetik meg

az erzséket abba közlekedő nőtől a Zeppeinhez. Hiszen ott testvérek utaznak a levegőben, akik, mialatt a Zeppein német-síakos gondolatukról fejével beleszurja magát abba a nagy szürkeségbe, mely egy nagyváros takarója, addig a kosarában ülők éber szemmel vizsgálódnak, hogy nincs-e a levegőben ellenség eljöttje, utcan való setáról pedig, méltán térhettem vissza azzal a megállapítással, hogy a lélek a kövekbe is életet lehel. A haboru szelleme a nagy város kösivatagát is életre támasztotta. Van visszhangja, mint az élő erdőek, van beszédessége, mint a városok réteke van lehelete, mint a nyitott barátság a levegőnek.

A török haditeng erészek.

Kaufmann Mór

férfiszabó

Telefon 222.

Nagykanizsa

Kazinczy-utca, 6.

Aki parányi könyörületet
érez hadban senyvedő
katonáink iránt, az leve-
lezésénél hadsegélyző bé-
lyeget használ.

Gilbert, Mozi Királynő operet

3 felv. megjelent zeneszámai:

Potpouri	K 280
Ach, Amalia táncgettős a Mozi Királynőből	K 210
Man lacht, man lebt man liebt	K 280
Walzer a Mozi Királynőből	K 210
In der Nacht, táncrészlet a Mozi Királynőből	K 210
Liebliche Kleine Dingerchen	K 210
Marsch a Mozi Királynőből	K 210
Juplala táncgettős a Mozi Királynőből	K 210

Kapható Nagykanizsán

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és zeneműkereskedésben

Vidékre az összeg előzetes beküldése
ellenében bérmentve küldöm meg.

Mi hír van odahaza?

A háboruban

a katona barátja:

az újság. Innen értesül arról,
hogyan mi hír van odahaza?
Szinte felvidul a szíve, amikor
az otthoni eseményeket ol-
vassa. Aki harcoló hozzátar-
tozójának megakarja szerezni
ezt az örömet, fizessen elő

a

ZALÁRA

Előfizetési ára egy hónapra
1 korona 50 fillér.

A tábori posta részére pontos címhez
a név és rang mellett szükséges az ezred,
a század, az üteg, stb. megjelölése és
feltétlenül kell a tábori posta száma.

Női- és leányka kabátok

legnagyobb választékban a legolcsóbban

Barta és Fürst

áruházában

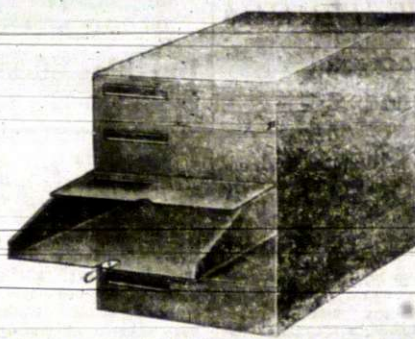
Első Magyar Bizt. Társaság palotájában

szereztető be.

IRATOK ÉS NYOMTATVÁNYOK

pormentes megőrzésére legjobb a

Fischel-féle irodaszekrény!

Már eddig sok ezer darab van használatban,
mert praktikus, tartós és olcsó.

A Fischel-féle irodaszekrény ár és minőség tekintetében kizár minden versenyt. Felső és
alsó rész különösen erős bűrelemből, az oldalrészek keményfából készülnek. Tartóssága majd-
nem határtalan. Borítása legfinomabb szürke felhőpapír, záróeszköze és cinkkerete finoman
nikkelezve. Előkelő külseje minden irodának és raktárnak dísz. Minden szekrény elmozdíthatlan,
összeépíthető, céljából nyomokapcsolókkal ellátva. Ezen szekrényeket használják az összes községi és
megyei, bírósági, pénzügyi, forgalmi és katonai hivatalok, ügyvédek és közjegyzők, intézetek, bankok,
takarékpénztárak, iparosok, kereskedők és magánemberek.

1. „sz. oktat. levélpapírnak	16 ¹ / ₂ cm. széles	25 cm. mély	6 cm. magas	K 1.40
2. „quart	25 „	32 „	6 „	K 1.65
3. „ívrét, irodai alak	28 „	36 „	6 „	K 1.80
4. „nagyívrét alak	28 „	44 „	6 „	K 2.40
5. „nyolcsoros ívrét alak	32 „	50 „	6 „	K 3.-

Kapható Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésben

Telefon 179

Nagykanizsán

Telefon 179

Mayer Klotild

gőzmosógóra NAGYKANIZSA.

Tisztelettel értesitem a n. é.
közönséget, hogy a Fő-ut 9.
szám alatt levő gyűjtőtelepe-
met Hunyadi-utca 19. sz. alá
helyeztem át. Elfogadok női
és férfi ruhákat vegyileg való
tisztításra, továbbá az összes
háztartási ruhák mosását és
vasalását 10%, engedménnyel
Külön gallér és kézelő-
osztály.

Garantált Riformesznélküli
gőzmosás.

Szíves pártfogást kér

Mayer Klotild

gőzmosógóra Hunyadi-u. 19.

Gyűjtőtelepek Hunyadi-u. 19.

Kazinczy-utca 8.

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmák, gamaschnik, hócipők

::: Továbbá mindennemű :::

Uri- női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházában NAGYKANIZSÁN, Fő-ut

::: VÁROS-PALOTÁJÁBAN :::

Harcbavonulók figyelmébe! Megérkeztek a FLANELLOK és TRIKÓSZÖVETEK, hó-
apkák, haskötők, térdvédők és nyakkendőket, TEVESZŐR
AKARÓK és POKRÓCOK, trikókabát, trikóing és trikónadrágok
ROTHSCHILD ALBERT, NAGYKANIZSA
FŐUT

Saurensi: 1967 da Kiedon-varela:	76
Paulo-vale: 1967 da Kiedon-varela:	76
nyunda: 1967 da Kiedon-varela:	76

POLITIKAI NAPILAP

Abstract

Münchenből táviratozzák: Lillénél egy bajor. kórházonatba teljes menet sebességgel belefutott egy tehervonat. A kórházonaton tartózkodók közül két ember szörnyet halt, tízennégy életveszélyesen megsebesült.

Hivatalos aláírási hely

Hadikölcsön.

A Nagykánizsai Bankgyűléslet Részvénytársaság, mint hivatalos aláírási hely, az 1914. évi 6%-os magy. kir. adómentes állami járadék kölcsönre jegyzéseket az eredeti feltételek mellett költségmentesen elfogad.

Az 1914. évi m. kir. 6%-os állami kölcsön (hadikölcsön) kötvényekre, az eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad a hivatalos aláírási helyül kijelölt Délzalai Takarékpénztár Nagykánizsán.

A Nagykánizsai Takarékpénztár r. t. Nagykánizsán előjegyzéseket elfogad a 6%-os m. kir. adómentes állami járadék-kölcsönre.

A Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár r. t. Nagykánizsán, mint hivatalos aláírási hely, az 1914. évi 6%-os magy. kir. adómentes állami járadék kölcsönre jegyzéseket az eredeti feltételek mellett költségmentesen elfogad.

A Néptakarékpénztár részvénytársaság Nagykánizsán, mint hivatalos jegyzési hely elfogad előjegyzéseket a 6%-os állami járadékra eredeti feltételek mellett.

Az Alsólendvai Takarékpénztár Részvénytársaság, mint hivatalos aláírási hely, az 1914. évi 6%-os magy. kir. adómentes állami járadék kölcsönre jegyzéseket az eredeti feltételek mellett költségmentesen már most elfogad.

A Keszthelyi Takarékpénztár r. t. Keszthelyen, mint hivatalos aláírási hely elfogad előjegyzéseket a 6%-os állami járadékra eredeti feltételek mellett.

Feladó szerkesztő: Fischel Lajos. Szerkesztő: Tóth Zoltán.

Királyunk imája

gyönyörű hellogravur 33/22 cm. nagyság K 1 — 46/35 — 2

Fischel Fülöp Flia könyv- és papírkereskedésében Nagykánizsán kapható. — Vidékre 2-30 korona ellenében bérmentve lesz megküldve.

XV. Benedek pápa

gyönyörű kivitelű photographura 50x37 cm. nagyságban K 4 — Fischel Fülöp Flia könyv- és papírkereskedésében Nagykánizsán kapható.

Steckenpferd-liliomtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a/Elbe. egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvend szelplő ellen való elismert hatásánál fogva a bőr- és szépség gondozásában való föltűnőhatatlanságáért. — Ezernyi elismerőlevél! Sok legnagyobb kiünfetés! Bevásárlásnál óvatosság! — Gyeljen nyomtatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 80 fillért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertüzletekben stb. — Hasonlóképpen kintűnő Bergmann Manera liliomkrémje (70 fill. egy tubus) Kintűnő szer női kezek gondozására

A ZALA TÁRCÁJA

Portyázás a táborban.

Balkarján pirosfehérzöld karkötő a két betűvel: F. K. (Festungs-Kommando). Már ez magában véve is elég ritka látványi kapitányi bluzon. A mellét hadiékítményes érdekesség díszíti, most kapta nem rég, meglátszik a zománca fényén. S amikor a szokásos német formulával bemutatkozom, úgy felel rá:

— J. százados.

Honvédszázados, az itteni portyázó különítmény parancsnoka. Streifcompagnie, vagy ahogy régebben a boszniai okkupációkor hívták ezeket a legendás csapatokat: Strafuni.

Az összes csapattevékenység közül a legfigyelemből, jóformán önálló csapatok azzal a rendeltetéssel, hogy keményen, felderítsenek, támadjanak, védekezzenek, egész külön portyázó hadjáratokat viseljenek, rendőri, végrehajtói funkciókat teljesítsenek, árulással, kémekkel végezzenek, mindenütt ott legyenek, mindenről tudjanak, szorítsák, zavarják, ijesztik az ellenséget, de még a környékét is. Mindig csak önmagukra utalva, jóformán kívül minden stratégiai kötelességen, a legnagyobb felelősséggel, de legszabadabb kézzel.

Már csak tizenöt évvel az okkupáció után kerültem el a boszniai határzónákra, ahol a rendetlenkedőt, a késedelmes adófizetőt, a dorbézost, az izgágát, a tolvajt, a hütlent, pákosztos gyereket és édesanyja még akkor is a strafunival fenyegette, ijesztgette. Birtoklása nélkül peresket, határsértéseket, büntető- és magánjogi kérdéseket, családi vizzályokat egy-két szóval, kerítés mellől intéztek el a derék strafuni.

Női- és leányka kabátok

legnagyobb választékban a legolcsóbban

Barta és Fürst

áruházában

Első Magyar Birt. Társaság palotájában
szerezhető be.

Ha hadikölcsönt jegyez, nemcsak a hazán segít, hanem önmagának is használ.

AUTOFUVAR

megrendelhető

Ifj. RIEDL JENŐNÉL

Kazinczy-utca 37.

Hölgyek naptára 1915. évre

diszes selyemkötésben ára 4 korona megjelent és

Fischel Fülöp Flia

könyvkereskedésében kapható Nagykánizsán. Vidékre 4 K 50 fill. ellenében

bérmentve küldetik meg.

BLAU LAJOS és NEJE szül. GLESINGER FRIEDERIKA, BLAU

ALICE és férje STEIN MIKSA úgy a maguk, mint az összes rokonság nevében mélyszégyen-fájdalommal jelentik, hogy hön szeretett fiuk, illetve testvérjük és rokonuk

Dr. BARTHA ARTUR ügyvéd

f. évi november hó 16-án 27 éves korában önként vállalt katonai szolgálata teljesítése közben Budapesten elhunyt.

A boldogultnak hült tetemét f. hó 19-én délelőtt 11 órakor fogjuk az Erzsébeti gyászházba a helybeli sarkertben örök nyugalomra helyezni.

Nagykánizsa, 1914. november hó 18-án.

Áldott legyen emléke! Pihenjen békében!

Csendes részvétet és koszorúk mellőzését kérjük.

A Moratórium nálunk és külföldön

írta MÁTYÁS JENO iparkamari titkár.

Ára pótlásokkal 2-3 korona. — Kapható Fischel Fülöp Flia könyvkereskedésében Nagykánizsán. — Vidékre 2-30 korona beküldés ellenében bérmentve lesz megküldve.

Oroszország (északi) térképe	K 2-30
Freytag-féle Magyar Ország	
hárszintéri térkép	K 1-20
Az Orosz háború térképe	K 0-30
Balkán félsziget térképe az új	
politikai határokkal	K 1-20
Freytag-féle Szerbia térképe	K 1-50
Német-francia nagy hárszintéri térkép	K 1-60
Német-francia háború térkép	K 0-30
Freytag-féle Európai térkép	K 2-40

Kaphatók Fischel Fülöp Flia könyv- és papírkereskedésében Nagykánizsán. — Vidékre bérmentve küldetik meg, ha a térképek árához még 20 fillér póstadíj előzetesen beküldetik.

Mack' félé
KAISER-BORAX

Előkelő Toaletszer
Száz ezer családnak használatban, finomítja és szépségti a bőrt, megvédelmezi minden időjárás ellen. Csak valódi piros harlonban 15 30 és 75 fillér. Kaiser-Borax-Szappan 80 fillér. Tola-Szappan 40 fillér. GOTTLOB VOITH WIEN III. — Mindenhol kapható.

Ne felejtse el, mivel tartozik a hazának. Érdeklődjék a hadikölcsön iránt.

Ragályok ellen

most igen alapszen kell védekezniük, mert korra, vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek fokozottan bűvölő kórokozók, melyek is széleskörűen, hogy minden háztartásban egy megfizethető fertőtlenítőszer kényes legyen. A jelenkor legjobb fertőtlenítő szere a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegben 80 fillért minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatásos gyors és biztos, mert is az összes orvosi betegségek fertőtlenítő, antiszeptikus, köztük a sebekre és égésekre (a), kávé és arcmas, és a ragályos kórokozók, nekik alatti irigálásra, stb. mindenkor ajánlat.

LYSOFORM-SZAPPAN

finom, gyenge piperszáppal 1 szálaló lysoformot tartalmaz és antiszeptikus hatású. Alkalmazható a legényesebb bőre, még csecsemőkkel is; szappi, megpuhítja a bőrt, teszi a bőrt. Egy kis részt az Ön a fürdőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Darabja 1 koronán

FODORMENTA-LYSOFORM

erősen antiszeptikus hatású szájvíz. Szájhatást rögtön és nyomtalanul eltüntet és a fogakat kímélteti. Használandó továbbá orvosi utasítás szerint torokfájás, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Nehézkessepp elegendő egy fél pohár vizszo.

Eredeti üvegje 1 K 60 I.

Az összes lysoform-készítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában és újabban a jobb fűszerkereskedésekben is. Kivonatba bármilyen nagy és bérmentve megküldjük az Egészség és fertőtlenítés című érdekes könyvet.

Ahol Lysoform nem volna kapható, oda közvetlenül küldünk 6 korona alatti beküldés esetén 3 üveg Lysoformot, 2 darab szappant és 1 üveg szájvizet.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeki gyára Újpesten.

— Azt mond meg, van-e katonaság a közelben s mennyi?

A fiu lekaptá legyverét fertig állásba, farkaszemet nezett.

— Nem jól csináltam, igaz. Lehuzhatnák, kutya kém, mert sokat beszéltem neked már ugyis. De mi a f... nek? — Isten — Inon elve ei nem kerülés ugy se. Hat csak köpölj!

— Hiába szedtem is elő mindenféle legitimációt, csak egy óra múlva cseréztél el, mikor a felváltás megjött és igazolt.

— Az emberem — valamennyi magyar népfelkelő — lelkelete csodálatos-vegyűleke a jellegzetes magyar sajátosságoknak. Elasztikus és óvatos, engedelmis és szinte gögös, engesztelhetetlen és puhaszívú. A legkritikusabb pillanataink voltak eleinte a kemek, árulók, sebesült, és bujdoszok kivégzése körül, amely persze akadt. De amiket közben tapasztaltak, megédeszték idegeiket. Alig vettem részt olyan csatározásban, ahol a leghajmeresztőbb kegyetlenkedések ne lettek volna tanui, részben áldozatai. Fiatal leányok jartak be a csatateret ütközet után s revolverből lövöldöztek agyon sebesültjeinket. Asszonyok, fiatalok, öregek, kissei, oltóval, baltával vágták, téptek, nyizaltak le a tehetetlenek tagjait, szurkálták ki szemüket. Szívesen f gadtak a kimerült katonát az egyik házból s szerencsét keverték a hájába. Ontozó kannából kínálták borral s mialatt határolva ivott, hasbaszúrták. Fa tetéről, kőkeresztről ablakokból lötték el a kamerát már pihenő seta közben. Mégis, mikor aztan le kellett mutatni a bestiakra a vár udvarában vagy egy domb mögött, itéletősszatal után leritt a fiuk arcáról a megüledés.

— Akkor aztan elmagyaráztam nekik a parancsnak és teljesítésnek lényegét és mondatom, istenlelemük és vallásosságuk révén sikerült háborgó lelkiismeretüket megnyugtathatni.

funik. Az okkupáció után még jó ideig fennállt a Streifcorps s a pacifikációnak nehezebb részét: az általános lefegyverzést ez végezte el. Már régen megbékélt tartományoknak hitte egész Európa Bosznia és Hercegovinát, amikor még Hum és Bastaci tájéka a celebici kordonpost körül, a Drina és Csehotina mentén, de leginkább a szerb montenegrói szandzsák határon, a triplex-corfiniumon javában folytak a guerilla harcok, különösen montenegróiak és a strafuniok között. A kilencvenes években végre felszűntek a csapatot és belőle alakították meg a bosnyák hercegovinai csendőrséget, amely európaszerinti ismeretes ügyességéről, elszántságáról s egész tevékenységéről sokatlanul magas nívóval. Minden fél-meddig számbajövő helységbe került egy csendőrállomás s minden járásszékhelyre ezeknek parancsnoka: a Bezirkwachmeister, névleg a járás politikai fejének alárendelje, valójában tanácsadója, pótolhatatlan jobbkeze.

Ezt a Streifcorpsot leplettük életbe a déli harcúterén a háborúnak nemcsak lelegején, de már az utolsó mozgósítás alkalmával. Egy ilyen Streifcompagnie parancsnoka állt most előttem.

Először csak rendes csapatszolgálatra vonult be egy népfelkelő zászlóalj élén. Akkor aztán át kellett venni zavarosabb idők beállítását a helyőrséget, hidak, átjárók, utak, ösvények őrzését. Később kihasították kétézáz önként jelentkező és válogatott legényt az egészből s megalakult a portyázó különítmény négy tiszttel. Napról napra bővült a hatáskör a parancsnok jóformán kötelességei kívül került, legfeljebb kaptak a rábizott feladatokat, amelyek a frontszolgálatról felderítésen, hírszolgálaton, büntető eljárások, itéletvégrehajtások keresztül államrendőrségi feladatokig és hírlapi cenzúráig mindent felöleltek. Ma egy

osziop felvonulását fedezik, holnap egy áruló falu ellen vezetnek büntető expedíciót. A kemszolgálatot ők tartják sakkban, az ellenséges mozdulatról az első híreket ők szolgáltatják. Ha kell áruhában hajszolnak, maskor husz legénnyel századokat markiroznak. Batarsagukon csak a lelemenyességük tesz tui, ha ugyan lehetséges. S mivel nagyon-nagyon jól viseltek magukat, felebbvalói engedéllyel piros tchérzöld karszalagot hordhatnak.

— Nem érek rá sokat prezsmítani az embereimmel — beszél a százados — ha kiadtam a parancsot, feladtam a leket, azt mondom: fűled jó, orvasni tudsz, vegezd el a dolgod. A felülről érkező megbízásokat én veszem át és továbbítom esztől esztre a kiszemelt tiszthez. Tavolletemben az jár el, aki kezne van, utólag jelentést tesz. Szabad percekben iskolat tartok a magam receptje szerint. Tegnap egy őrtalló post elé kerültem, aki meg nem ismerhetett. Megállított a fiu, magyar volt.

— Feldruí?

— Ne izélj, számár. Nem látod, hogy tiszt vagyok?

Vegig mustrált hábozva, a szemem közé nézett, aztan át mondta:

— Passirt!

Bementem az őrszobába, magam után hivtam elbeszélgettem vele egyről-másról, aztan hirtelen rászóltam:

— Szamar vagy, fiam, felültél. Paraszteszeddel azt hitted, hogy mert magyarul beszélek a katonaruhában vagyok, mar nem lehetek kém. Nahát tudd meg, hogy szerb kém vagyok, most már megmondom. Azelőtt tiszt voltam tinaiatok, de most odaat vagyok s ha van eszed, te is velem jössz. Ide nezt!

Kirántottam a buzsom belső zsebéből a nálam levő egész menaszipenzt: egy halom bankót. Letettem az asztalra.

Az arabok a szentháború proklamálása után a Kalifa zászlója alatt hadba vonulnak.

Mi hír van odahaza?

A háboruban

a katona barátja:

az újság. Innen értesül arról, hogy mi hír van odahaza? Szinte felvidul a szíve, amikor az otthoni eseményeket olvassa. Aki harcoló hozzátartozójának meg akarja szerezni ezt az örömet, fizessen elő

ZALARA

Előfizetési ára egy hónapra
1 korona 50 fillér.

A tábori posta részére pontos címhez a név és rang mellett szükséges az ezred, a század, az úteg, stb. megjelölése és feltétlenül kell a tábori posta száma.

nom. Megértettem velük, hogy nem bosszuszomj, kegyetlenség, gyűlölet-diktálja a parancsot, hanem azoknak a felebarátainknak, testvéreinknek szeretete, akiket a legirgalmatlanabb emberhaláltól mentünk meg azáltal, hogy örökre ártalmatlanná tesszük mindazokat, akik orgyilkosságban, kémszolgálatban élettek. Megkísérletem elmagyarázni, hogy dehogyan is hősök, vér tanuk ez a csöcselék amely eszeveszetten nyúl a becsetlen orgyilkokhoz, hanem beteges, megveszekedett fenevadak, amelyek a maguk fajtáját is pusztítanak, ha előttük megkezd vala melyik. Ki ne szeretné a drága, hű kutyát, s ki ne ünné le, mikor már tájékozik a veszteségtől? S kit bántson ezért lelkiismerete? Ne azt nézzék csak, mikor a szomorú kötelességet teljesítik, hogy parancs a parancs, hanem hogy a földi igazságszolgáltatás végrehajtói, hogy egy halállal, amelyet ontanak, tiz életet mentenek meg... Azért szomorú dolog ez nekünk.

A Századosom, kiértezt minden szavából, nemcsak legényeinek, de magának beszélt most, ki tudja hányadszor.

— Ösméri a kivégzések lefolyását? Nem igaz, hogy csak egy-kettőre lepuffantjuk a „gyanúsakat”. Lelelkiismeretes, bár rövid vizsgálat előzi meg az ítélethozatalt hat tiszt mint bírák előtt az ügyészek és vádlott védőjének közbejöttével. A marasztaló ítélet csak halálos lehet (utólag esetleg fesszülthető) és csak egyhangú. Helybenhagyás után két órában belül végrehajtandó. Lassu menetben hozzák a delikvenst, hat szuronyos katona előtt, a lelkes és orvos között. A kijelölt helyen ráparancsolnak: térdelj le. Megeszkölja a feszületet, bekötik a szemét. Művegyik elítelt elő 3 lépésre négy katona áll, kettő a jobb és bal szemre lök, kettő a jobb és bal mellére céloz. A listát azó néköl, csak jellel adja meg a parancsot.

Fiatalkorú **fűszeres segéd**
jó fizetéssel felvétetik a közös laktanyai kázinban. 11980

Ruhakelmék, bársonyok, par-
getek, meleg trikók, bluzok,
pongyolák meglepő **olcsó**
árban kapható

Barta és Fürst áruházában
Első Magyar Bizt. Társaság palotájában

Sebesültek szótára.

Kifejezések első segélynyújtásnál 6 nyelven
Magyar, német, orosz, lengyel,
szerb és román nyelven
ára 30 fillér
FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésében, Nagykanizsán.

A dördülésre a deliquens előre bukik, két-három perc múlva megállapíthatja az orvos a beállított halált. Ezután rövid intőbeszéd, ima és tisztelgés következik. Majd szekereken kiviszik a holttesteket — kettőre számítva egy szekert — a temető egy elkülönített részébe, értéktárgyaikat pedig átadják a községi előljáró-ságnak.

— Kivégzés előtt megkérdezik, van-e utolsó kívánságuk? S...-ben a multkor valamennyien — nyolcan voltak — cigarettát kértek. Úgy álltak fel a különítmény elé, cigarettátárva. I...-ben az egyik szerb, aki az egész vizsgálat alatt a száját ki nem nyitotta, közvetlen kivégzés előtt arra kért, hogy ötven koronáját, amellyel szomszédja rartozik falujában, hajtsam be rajta.

— Bámulatos nyugalomuk mégsem a fanatikus benyomását teszi, aki tudatában van annak, hogy egy ideálért megy a halálba. Maguktartásában, nézésükben semmi sincs a vértanúéból. Leginkább az aréna bikájára emlékeztetnek, a vérengző fenevadra, — amely vérengző pályafutása végén most megtorpanva, bambán várja a halálós döfést.

— Izgalmasabb pillanataink itt ott a buszoztató pópák révén van. Persze ott, ahol a kivégzés megtörténik, a falu pópája kíséri az elíteltet. S...-ben imígy bucsu tatott a pópá: — Mellékes most már, hogy bűnösök vagytok-e vagy sem, készüljétek a halálra.

A derek vigasztaló, helyesebben felbújtó, azóta már elvette méltó jutalmát. — Viszont lrrig-en, ahol hat, minden emberi formából kikivetközött bestiat végeztem ki, a példadás kedvéért az egész falu szemelattára, a szerb pópá felemelte jobbkezét!

— És így fogtok járni mindnyájan, akik vétkeztek a magyar haza ellen.

Gilbert, Mozi Királynő operetét
3 felv. megjelent zeneszámai:

Potpouri K 280
Ach Amalia táncoktós a Mozi Királynőből K 210
Man lacht, man lebt man liebt K 280
Walzer a Mozi Királynőből K 210
In der Nacht, táncrészlet a Mozi Királynőből K 210
Liebliche Kleine Dingerchen K 210
Marsch a Mozi Királynőből K 210
Juplala táncoktós a Mozi Királynőből K 210

Kapható Nagykanizsán

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és zeneiparkeskedésében.

Vidékre az összeg előzetes beküldése ellenében bérmentve küldöm meg.

Gyermekjások

a ruhamosás elvégzése a

persil
önműködő
mosószerrel

Biztosítottan ártalmatlan. Chlor nélkül

Félórai főzés után

Vakító fehér ruhát!

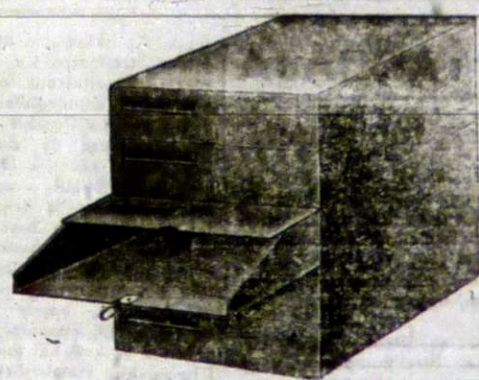
"PERSIL" kiméli a vásznat és a fehérneműt az üstben való kifőzés után olyan szép lesz, mintha a napon a szabadban lett volna fehérlve.

Gyár: GOTTLOB VOITH, Wien, III/7
Mindenütt kapható!

IRATOK ÉS NYOMTATVÁNYOK

pormentes megőrzésére legjobb a

Fischel-féle irodaszekrény!

Már eddig sok ezer darab van használatban, mert praktikus, tartós és olcsó.

A Fischel-féle irodaszekrény ár és minőség tekintetében kizár minden versenyt. Felső és alsó rész különösen erős bőrmazból, az oldalrészek keményfából készülnek. Tartósága majdnem határtalan. Borítása legfinomabb szürke felhőpapír, záróeszköze és címkérete finoman nikkelezve. Előkelő külseje minden irodának és raktárnak dísz. Minden szekrényt olmosdíttal, összerakható és céljából nyomokapsokkal ellátva. Ezen szekrényeket használják az összes községi és megyei, bírósági, pénzügyi, forgalmi és katonai hivatalok, ügyvédek és könyvtárak, intézetek, bankok, takarékpénztárak, iparosok, kereskedők és magánemberek.

1. az. októv. levélpapír	16 cm. széles	26 cm. mély	6 cm. magas	K 1 40
2. „ quart	26	36	6	K 1 60
3. „ ívrét, irodai alak	36	44	6	K 1 80
4. „ nagyívrét alak	36	50	6	K 2 40
5. „ nyolcszoros ívrét alak	36	50	6	K 3

Kapható **Fischel Fülöp Fia** könyv- és papírkereskedésében
Telefon 179 Nagykanizsán Telefon 179

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmák, gamaschnik, hócipők

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

Uri-női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházában NAGYKANIZSÁN, Fő utca
:: :: a VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

Rétek és szőlők cöljaira a létező
legjobb, a szagtalanított

Fekál-Trágya

egyedül áll a maga nemében.
Felülmúlja a legkitünőbb

: **istálló trágyát** :

Használata sokkal kevesebbe kerül minden más trágyánál, azonkívül azon előnye is van, hogy az egereket elpusztítja.

Hatása legalább 3 évre kiterjed

Készíti és elárulítja:

Leitner Ödön

Sekete-Sas. Telefon 2-13. sz

MEGJEJENÉSI ÉS KIADÓVÁLTAL:
NAGYKANIZSA
SUGAR-UT 4. SZÁM
FŐKÖZLÖNYVÁLTAL:
SUGAR-UT 4. SZÁM
TALAJ: Hirtelenre az ország
s. l. köznyelvére Sugar-ut 2.
TELEFON-SZÁMOK:
Sugár-ut 4. szám: 74
Sugár-ut 2. szám: 76
Híradó: 78

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak	
havi	
Egy hóra	5.00
Három hónapra	15.00
Évesre	50.00
Egyes évek	50.00
postai szállításal	
Egy hóra	5.50
Három hónapra	16.50
Évesre	55.00
Egyes évek	55.00
Egyes szám ára	5.00

Franciaország felé.

Akik abban reménykedtek, hogy a háború néhány hónap alatt véget ér, — már is láthatják, hogy csalódtak. Azonban erre a kiidelemlésre meg volt minden ok. Akik a ma hadseregének fegyverét ismerik, akik egy ezred lövészgyakorlatát látták, akiknek alkalmuk volt egy-egy gépfegyvert, vagy ágyút működésben szemlélteni végig, — azok joggal táplálhatták magukban azt a véleményét, hogy a modern harcászat gyilkos fegyvereivel, szörnyű technikai újításaival néhány hónap alatt az egész világot le lehet megszállni. Azonban a tömeggyilkolás modern fegyverei a védekezésnek új, hatalmas eszközeit is megteremtették s ize, a golyóórák fegyverek korában is eltart a háború addig, mint amikor még nyilakkal, párittyákkal ritkították egymás sorait vadállati műveletlenségben élő őseink. De már csak azért is hosszúnak, véresnek kell enni ennek a háborúnak, mert ez ugyiszlán a fajok harca s a világ uralmáért megy. Itt félgőzelemről szó sem lehet. A győztes legalább néhány évszázadra akarja elnyomni a legyőzöttet. Lássuk tehát, melyik csatán fog elkövetkezni a döntés, amely nemzetek sorsát pecsételi majd meg. Szerbiában az utóbbi hetekben diadalmasan nyomulnak elő seregeink s most már nem önállítatás, hogy a k. s. állam néhány héten belül érett almaként hullik önkébe, ha ugyan addig meglepetések nem történnek a többi balkán államok részéről. De reméljük, hogy a semleges államok továbbra is megmaradnak rezerváltságukban s Belgrád, Nis, Kragujevac ormán rövidesen magyar trikolórt lenget a dermesztő balkáni szél. Tagadhatatlanul nagy horderejű, dicső dolog lesz ez, mert balkáni seregünk tekintélyes része föl fog szabadulni s az északi harctérre mehet. Ámde valljuk be, hogy a világháború sorsa nem Szerbiában fog eldőlni s balkáni háborunk befejezése keveset fog nyomni a világháború mérlegének serpenyőjében. Szerbia végleges sorsa nem odalent fog eldőlni, hanem távol, nagy csatamezőkön.

Az északi beláthatatlanul nagy harctérre dicső hadseregünk immár negyedszázada, hogy sikerrel tartóztatja föl a szörnyűségesen nagy orosz erőt, amely teljes erejével dől ránk. Eddig a harcok itt váltakozó szerencsével folytak. Be kell azonban vallanunk, hogy az ellenséges túlsúly végre is hatalmas területi hódításokat eszközölt. Galícia, Bukovina orosz kézen van s az ellenség iszonyu erőlködése most arra irányul, hogy a német, magyar és osztrák területeken még mélyebbre tolja a hadi operációk színterét. Az utóbbi napok diadalmas küzdelmei az oroszok eme törekvését egyelőre megakadályozták, sőt Galiciának egy his részéből és Poroszországnak jelentékeny területéről kénytelen volt az

ellenség visszavonulni. És még hosszú hónapokig fogjuk az orosz áradatot föl tartóztatni. De csak föl tartóztatni és nem megtörni. Az északi harctérre ugyanis olyan aránytalanul nagy az ellenséges túlsúly, hogy annak kiegyenlítésére és legyőzésére, nem is gondolhatunk. A legfőbb hadvezetőség sem azt a rendeltetést juttatta a magyar — osztrák — német hadaknak, hogy a jelenleg rendelkezésre álló erővel az ellent döntő vereséggel sújtsa, hanem hogy az összes német főerők fölszabadulásáig lehetőleg föl tartóztassa. Ime, a világháború sorsa az északi harctérre sem fog eldőlni.

Tehát csak a francia harctér marad hátra s valóban itt dőlnek el nemzetek sorsai. Földet rengető erők állnak szemben itt egymással s a küzdelem elképe-redezt, gyilkos, gigászi. A mi ellenségeink ide koncentrálják minden erejüket, amelyeket idegen világreszeknek színes bőru seregeivel támogatnak, frissítene. Ázsia ravasz sárga macskája, a japán éppen most indított utnak negyedmiliós sereget a franciák segítségére. Tehát még hosszú és iszonyu lesz itt a küzdelem, mert a német is rengeteg tartalé-

lékerők fölött rendelkezik, amelyeket csak a szükséghez mérten fog föl vonul-tatni, megszálltatni. Elleneink erejét lebecsülnünk nem szabad. De a reményt föl adnunk még ugy sem, mer akkor előre is letehetjük a fegyvert. Csak arra iparkodjunk, hogy tiszta képet nyerjünk az okokról és az okozatokról; illuzióktól ne hagyjuk magunkat vezettetni s ne tulajdonítsunk jelentőséget olyan eseményeknek, amelyek fájóak, vagy fölemlőek is, de nem döntő hatásúak s így sem vérmes optimizmusra, sem csüggeteg lemondásra nem jogosítanak föl bennünket. Meghódíthatjuk Belgrádot s elveszthetjük Krakkót és, Przemyalt, de a világháború fináléjára a kordinát nem ezeken a helyeken bocsátják le, hanem a francia harctérre. Ha itt győztünk, minthogy győzni fogunk, akkor Szerbia végső leigázására elég lesz egy katonai zenekar, egy parancsoló szó s a német magyar osztrák világuralom zászlója Varsó bástyáin fog lengeni, s Szentpétervártól Párisig, Londontól Tókióig a mi armádiánk fog parancsolni. Megfe-szült figyelmünkkel és áhítatos imánkkal forduljunk tehát a francia harctér felé.

Kelet-Poroszország térképe. Itt törtek be az oroszok, itt folynak most nagy harcok.

AZ OROSZ harctéréről.

Budapest, nov. 19. Hivatalos jelentés. Az északkeleti hadszíntérről: Oroszlengyelországban a csata kedvezően alakul. Eddigi jelentések szerint csapataink hét-ezer oroszot ejtettek foglyul, tízen nyolc géppuskát és több ágyút zsákmányoltak. Hófer vezérőrnagy

Visszavert orosz támadás.

Berlinből táviratozzák: Gundinen és Angenburg felé előnyomuló oroszokat visszavertük.

Az orosz-flotta nagy veresége.

Konstantinápolyból jelentik, hogy a török flotta Szabasztopolnál megtámadta és megfutamította az orosz hajórajt. Több orosz cirkáló súlyosan megsérült. A mi hajóink üldözik az oroszokat. Egyiptomi és kaukázusi seregeink diadalmasan nyomulnak előre. Egyiptomban ismét több fontos pontot sikerült meghódítani, az orosz szárazföldi seregekre pedig súlyos csapást mértünk.

Az orosz rablás.

A sajtóhadisállásról sürgönyzik: Az orosz által megszállott galíciai részekből érkezett megbízható jelentések azt mondják, hogy az oroszok egész vonatokat érték-tárgyakkal teletömve kivisznek Oroszországba.

Nagy harc Kelet-Poroszországban.

Genfből sürgönyzik a hadisajtó-bizottság engedélyével: Francia lapok szerint Kelet-Poroszországban, Soldautól délre egy napja borzasztó csata folyik. Az oroszok megakarják boszulni a mult-kor itt szenvedett vereséget.

A FRANCIA harctéréről.

Berlinből jelentik: A belga és az észak-franciaországi hadszíntérre neve-zetesebb változás nem történt. Az argonnei erdőség nyugati részén tegnap a fransziák rendkívüli hevesességgel támad-tak a német seregekre, de sikerült min-den támadásukat visszaverni. A franciák-nak nagy volt a veszteségük. A miénk jelentéktelen.

A francia fővezér.

Genfből jelentik: Poincaré elnök Joffre generálisnak, a francia hadak fő-vezérének följánlotta a marsalli méltó-ságot Joffre azonban azt nem fogadta el, kijelentve, hogy addig, míg az el-lenséget le nem győzi, nem méltó a nagy kitüntetésre.

Tilos a szesz.

Berlinből jelentik: Egy cári ren-delet a háború tartamára tiltja Finn-országban a szesz italok kimerését.

Tisza a harc színterén

Berlinből táviratozzák: Tisza István gróf magyar miniszterelnök ma Hayerle nagykövet-ségi tanácsos kíséretében a német főhadiszál-lásra utazott.

A győzelmes német offenzíva.

Milanó, november 19. A „Corriere della Sera” feltűnő címmel közli a Visztula menti győzel-mes német offenzíva híret, — amely-nek nagy sikere leginkább a fog-lyok számából és a zsákmányolt ágyúk mennyiségéből tűnik ki. Egyéb-iránt az olasz katonai kritikák is me-g erősítik, hogy a német ellenoffenzíva a Visztula jobb és balpartján zavarja és megsemmisíti az orosz felvonulást.

HIREK

— **Erzsébet.** Felejtethetetlen jó királynéknak, Erzsébetnek ma volt a névnapja. A megpróbáltatások súlyos napjaiban csak belső hittel, áldozathatunk az ő halhatatlan emlékének. Erzsébet királyné, a mi patronánk volt azokban a súlyos időkben, amelyek a szabadságharc letörése után a magyar nemzetet nehezítették. Az ő öröklött lelke védje meg a drága magyar hazát a mai komor idők viszontagságai közepette is.

— **Franz József meghalt.** A nagykanizsai Franz malom részvénytársaságának nagy gyász van. A cég egyik megalapítója és fő-részvényese, Franz József nagyiparos 46 éves korában Marburgban elhunyt. A fiatal szimpatikus nagyiparos sűrűn járt üzleti ügyekben Nagykanizsára s élesen érdekelték a város ügyei is.

— **A hadikölcsönre.** A Franz-féle részvénytársaság csütörtökön közgyűlést tartott amelyen hazafiasságának elismerésre és föl-jegyzésre méltó tanúságot szolgáltatott. A cég a kormány által kibocsátott hadikölcsönből százezer koronát jegyzett, még pedig 50000 koronát a Nagykanizsai Bankegyesület és 50000 koronát a Dunántúli Agrárbank révén. A Franz részvénytársaság lelkes tisztviselői kara szintén követésre méltó példát statuált, mikor elhatározta, hogy a hadikölcsön céljaira tízezer koronát áldoz.

— **Halottak napja a csatatéren.** Egy szürke tábori levelezőlap, de a sorából ezernyi színű, meleg hangulat árad ki... A halottak napja a csatatéren! Otthon ilyenkor mindenki halottai emlékének él. A temetőkeretekben kigyulnak az aprófenyű kis gyertyácskák s a kegyelet és szeretet melegével világítanak bele a hűvös novemberi estébe. A csatatéren nincs ünnepnap. Nincsenek piros betűk, csak piros lángok és piros vér! Vasárnap az, ha a győztes csata utáni mámoros pihenést élvezik katonáink, de a kalendáriumi vasárnap a szürke hétköznapi sorába süllyed, ha egybéként valami harctéri mozzanat ki nem emeli onnan. Hanem a halottak napja, az mármint valami. Messze hazulról elkerült katonáink hangulatán is megérzett az. Gondolatunk messze elkalandozott s otthon pihentek meg, valahol egy kis temetőben, egy egyszerű kereszt mellett, amelyen olyan valakinek a nevét koplatja az eső, akit örökre a szívükbe véstek. Ez a hangulat ült meg egy népfőlkölő csered katonáit is, akik akkor Szerajevó előtt az egyik magaslatot tartották megszállva.

— Otthon fényárban usznak a temetők, mi pedig még csak egy gyertyácskát sem gyújthatunk meg — mintha csak ez a bánatos, sóhaj lett volna írva valamennyinek az arcára.

És tán a hangtalan kérdésre már meg is érkezett a hangos válasz. Egy szakaszvezető már jó előre gondoskodott arról, hogy a halottak napja a harctéren is olyan legyen, mint otthon szokott lenni. Már napokkal előbb ötszáz darab gyertyát szerzett be ezekkel meglepte a századát... Néhány perc múlva már gyertyákkal a kezükben szédültek el a vitéz népfőlkölők. Mindenki a magányt kereste. A hegyoldal benépesült és itt is, ott is kigyúltak a halványan rezgő fények... Gyönyörű hangulatu kép, méltó arra, hogy egy nagy művész ecsetjét megihesse... Halottak napja a csatatéren!

Ne felejtse el, mivel tartozik a hazának. Érdeklődjék a hadikölcsön iránt.

— **A sorozás.** A 24—36 éves népfőlkölők sorozása eddig a legszebb eredménnyel járt. Azok a polgártársaink, akiket a rendes sorozások alkalmával katonai szolgálatra alkalmatlannak találtak, — megerősödtek, megismosodtak s valóban kitűnő anyaghoz jutáltak a hadsereg. A jelentkezők hangulata rendkívül lelkes s nem egy azt a kérelmet terjesztette elő, hogy rögtön vigyék a harctérre. A jelentkezőknek naponként 80—90 százaléka válik be. A nagykanizsai népfőlkölőket vasárnap sorozzák a Polgári Egyet helyiségében.

— **A piaci drágaság.** Teljesen eredménytelennek bizonyult a rendőrség azon intézkedése, amely Nagykanizsán az élelmiszerekkel üszorát akarta megtörni. A drágaság napról napra jobban elájul s a legutóbbi piacon például már 28 fillértért mérték a tej literjét. Tojást egyáltalán nem lehet kapni, mert a nagyobb fogyasztók minden álla nélkül maguknak foglalják le azt a keveset is ami piacra kerül. Így aztán a kisebb fogyasztó, aki csak néhány darabot akar vásárolni, semilyen pénzért sem elégítheti ki szükségletét. De minden más élelmi cikk ára is rohamosan növekedik s ma Nagykanizsa az összes városokat leözi drágaság dolgaiban. Ha a fogyasztók érdekeit megakasztjuk övni, szigorubb, körültekintőbb hatósági intézkedésekre lesz szükség.

Jön a legszebb ünnep.
Akarácsonyfáról egy ágat juttassunk a hőngetegek közt
értünk harczoló katonáknak.

A Vöröskereszthez befolyt: A Franz Lajos és Fiai cég molnárok és munkások 4-ik gyűjtése 1840 K, Heffer Gynla pör-sölygyűjtése 923 K, Perneszy István adománya 4 K, Guttman Sándorné 2 ik adománya 10 K Toth Miksa 4-ik adománya 10 K, Franz Lajos és Fiai cég molnárok és munkások gyűjtése 1810 K. Az Izraelita hitközség utján befolyt adományok: Templom adományok: Ujnépi Elek Ernő 200 K, Rosenthal Miksa, Fityeház 3 K, Reich Samu 40 K. Koszorupótló adományok: Ujnépi Elek Ernő 50 K, Dr. Löke Emil 40 K, Aczél Pál 20 K, Nagykanizsai Casino 20 K, Deutsch Ede 10 K, Rosenberg Oszkár 3 korona.

Ha hadikölcsönt jegyez, nemcsak a hazán segít, hanem önmagának is használ.

Járványoknál s minden ragályos betegségnél
kipróbált övintézkedés.
Mattoni féle
Giesshübler
Savanyú víz

— **A mi hőseink.** A 48-ik gyalogezred vesztesége: Kusztetz András 10. század Cserföld seb. Lázár János 8. sz. Zala-Merénye seb. Lázár János 10. sz. Zalaszentlászló seb. Léldi Gábor 11. sz. Zalszegerszeg seb. Szilpovics Mihály 5. sz. Lapány seb. Szikrop Márton 16. sz. Kislippa seb. Logossár Károly pött. 8. sz. Viziszentgyörgy seb. Lőrincz József 6. sz. Nagykanizsa seb. Lufcsik Ferenc 5. század seb. Lukács István örvetelő 7. sz. Nagybakonak seb. Luksa Antal 8. sz. Muravid seb. Major József 7. sz. Zalaboldogfa seb. Major József pött. 11. sz. Keszthely seb. Marai Géza 8. sz. Nagykanizsa seb. Markó Imre tizedes 12. sz. Sümeg halott, Marton Antal 7. század Gyenesdiás seb. Máti Károly örvetelő 6. sz. Gutorföld seb. Matyascs János 5. sz. Szigetvár seb. Megyeri József tizedes 8. sz. Zalavég seb. Menzinger László 5. sz. Nagykanizsa seb. Mezei Sándor egyéves önkéntes 11. sz. Mihovics József tart. 15. sz. Tótszentmárton seb. Miklós Gyula tart. 7. sz. Tihany sebes. Mischon Emil egyéves önkéntes 5. sz. Nagykanizsa seb. Mittermayer Kálmán tizedes 7. sz. Nagykanizsa seb. Molnár Lajos szakaszvezető 7. sz. Zalabaksa seb. Molnár Lajos 5. század Gyenesdiás seb. Markovics Sándor 7. század Botfa seb.

— **Elveszett.** Tiszta fehér kölyök fox-terier kutyá, nyakralvó nélkül elveszett. — Jutalom ellenében beadható, Bajza utca 6.

— **Nagykanizsa jöszöve.** Kórház részére lehérműt adományoztak: Link Józsefné Füzyölgy, Hol Józsefné Magyar-szentmiklos, Alsólendva vidéke Kőjegyzőség, Kovács Miklósné, Kocsis Ferencné, Kőjegyzőség, Füzyölgy, Magyar-szentmiklós, Hosszúölgy, Homokkomárom, Korpavár, Lövy I. és Ág. M. gyűjtése, Komárváros, Volf Lajosné Palin, Steiner Jenő Alsódörgicse, Vajda Jánosné, Csóthy Géza Murakeresztur, Ungár Sándorné, Forgács István, Ligetvár hőlgyközsége, Kluger Sándorné, Laitmann György Kotor, Kőjegyzőség Lenti, Fischer Jakabné Ligetvár, Spiger Gusztávné Zalatárnok, Isteni szeretetről nevezett nővérek Légrad, Bencze István, Oosten Lajosné, Horváth Olivér, N. N., Kuruc Mihály Zsigolics István, Kiss Jánosné, Kácsics Istvánné, Barna Mihály, Községi előjáróság Murakirály, Kőjegyzőség Zalatárnok, Lános Vince Fityeháza, Réti János, Zadravec István, Kuzmán János, Mencigár János, Novák József, Slavec Ferenc, Koccz Imre, Pavlisz József, Kuzma Bálint, Takács János, Lovrek György, Kondric István, Pander József, Takács István, Zadravec György, Matéz Imre, Pander János, Takács István, Zadravec György, Zadravec István, Kovács János, Böglin Istvánné, Matolics Imréné, Radaha Károly, Gyurancz József, Pokcz József, Bogati János, Gyurancz György, Pokcz József, Matéz Vince, Velbor Vilmosné Légrad, Elemi iskola Muracsány, Bakonaki plébánia hívei Nagybakonak, Kiss Imre, Községi előjáróság Zalaberecse, Deutsch Jakab Kotor, Plébánia hivatal Kotor, Kőjegyzőség Kerkasztmiklós, Balog Agnes, Lovási község, Gazdag Orsi, Pál Juli, Ternácz Anna, Fördán Agnes Lovási, Szabó Rózi, Godina Rozi, Lukács Juli, Dobri Juli, Cseresnyés Rózi, Dravec Istvánné, Gazdag Katalin, Szűcs Istvánné, Dömötör Rozi, Kondákor Pál, Lukács Ferencné, Dobri község gyűjtése, Kőjegyzőség Zalatárnok, Postamester Miksávár, Kőjegyzőség Cseztreg, Lőrincz Józsefné, Fülöp Jánosné, Hajdu Istvánné, Gognel Ernőné, Plébániai hivatal Nagykanizsa, Balaton Beláné.

Aki parányi könyörületet érez hadban senyedő katonáink iránt, az levezésénél hadsegélyző bélyeget használ.

A MONARCHIA
LEGREGIBB COGNAC MÁRKÁJA
GRÖF KELEVICH ISTVÁN. utd.
BUDAFOK
Orvosilag ajánlva. — Számos bel- és külföldi kiállításokon kizárólag díszoklevéllel kitüntetve. Mindenütt kapható.

Hadikölcsön.

— **A Nagykanizsai Bankegyesület részvénytársaság.** mint hivatalos aláírási hely, az 1914. évi 6%-os magyar kir. adómentes állami járadék kölcsönre jegyzéseket az eredeti feltételek mellett költségmentesen elfogad.

— **As 1914. évi m. kir. 6%-os állami kölcsön** (hadikölcsön) kötvényekre, az eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad a hivatalos aláírási helyül kijelölt **Délzalai Takarékpénztár Nagykanizsán.**

— **A Nagykanizsai Takarékpénztár** r. t. Nagykanizsán előjegyzéseket elfogad a 6%-os m. kir. adómentes állami járadék kölcsönre.

— **A Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár** r. t. Nagykanizsán, mint hivatalos aláírási hely, az 1914. évi 6%-os magyar kir. adómentes állami járadék kölcsönre jegyzéseket az eredeti feltételek mellett költségmentesen elfogad.

— **A Néptakarékpénztár részvénytársaság** Nagykanizsán, mint hivatalos jegyzési hely elfogad előjegyzéseket a 6%-os állami járadékra eredeti feltételek mellett.

— **Az Alsólendvai Takarékpénztár** részvénytársaság, mint hivatalos aláírási hely, az 1914. évi 6%-os magyar kir. adómentes állami járadék kölcsönre jegyzéseket az eredeti feltételek mellett költségmentesen megmost elfogad.

— **A Keszthelyi Takarékpénztár** r. t. Keszthelyen, mint hivatalos aláírási hely elfogad előjegyzéseket a 6%-os állami járadékra eredeti feltételek mellett.

Feloldó szerkesztő: Fischel Lajos.	Szerkesztő: Tóth Zoltán.
--	------------------------------------

Egy jó házból való fiut
tanulónak felvesszünk.
Singer József és Társa divatruháza. —

XV. Benedek pápa
gyönyörű hivatali photographura 10x37 cm. nagyságban ara K. 4.— — **Fischel Fülöp** Flia. — könyv- és papírkereskedésben Nagykanizsán kapható.

Császárfürdő Budapesten. — Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdonsága.

Elsőrangú kén-sóvízű radioaktív gyógyforrásai modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hő- és meleg részre. Török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szén-sav-, és villamosvízfürdők; A fürdők kitűnő eredménnyel használatainak főleg csúszos bántalmaknál és ideggyógy ellen. Ivókúra a légzőszervek hurutos eseteiben s általános pengásoknál. 100 kényelmes lakosztály. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy és zene-díj nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az igazgatóság.

Millió ember használ
KÖHÖGES
rekesdég, katarus, elnyálkásodás hurut és gőrcsős köhögés ellen kizárólag a jó! és
Kaiser-féle
Mell-karamellák
(a három fenyővel)
cukorhát. — 6100 közzegyzőileg hivatalosított bizonyítvány orvosoktól és magánorvosoktól a bíz os határol. — Rendkívül kellemes és jóízű bombonok.
Csomagja: 20 és 40 fillér doboza 60 fillér.
Kapható: N.umann Aladár és Reik Gyula S. Ató Abir és Mikovényi Árpád utak gyógyszerárában.

A Nemzeti Hadi-Kölcsönre

eredeti aláírási feltételek
mellett a

PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK

nagykanizsai fiókja

(1914. évi 6%-os Magyar Királyi
Áll. Adómentes Járadékkölcsön)

Hivatalos aláírási hely.

Jegyzéseket elfogad.

Hivatalos aláírási hely.

Angol katonák a lövészárkokban.

A FRANZ LAJOS ÉS FIAI GÖZMALOM ÉS VILLAMOS-
OZEM RÉSZVÉNYTÁRSASÁG igazgatósága, felügyelőbizottsága
és tisztviselői kara, mélyen megrendülve tudatja, hogy a vállalat
igazgatóságának egyik ügybuzgó tagja,

Franz József ur

Marburgban, f. hó 19-én hirtelen elhunyt.

Emlékét mindenkor kegyelettel fogjuk őrizni.

A ZALA TÁRCÁJA

Imádkozik a király.

Irá: Váradi Antal.

— Erzsébet napjára. —

Komor, elhagyatott a Hababurgok vára.
Az éjtel fátyolt font márvány homlokára.
Halálcsendes... Nem látni a holdat.
Feketen gomolygó felhőkbe burkoltat.
Fent — márvány teremnek bársony térdeplőjén
Sápadtan törik meg sárga, reszkető fény.
Ott terdel a király. Úsz lejtét lehajtja,
Messze csatamezőn tévelyg gondolatja,
Lelke fehér szárnyon keresi az istent,
S kit szíve szeretett — könyörög az is fent...

Világok királya!
Villámok fejedelme!
Kihez kérde tekint
Az emberi elme,
Te, aki akartad,
Hogy vér patakozzon,
Népek s nemzetekre
Gyászt, siralmat hozzon —
Oh jeleltsd meg nekem,
Aggott életemnek
Vigasztaló fényben
Hol s mikor jelen meg
Népek vágya, másdása
Diadalmas éke
Győzelemnek glóriája:
Galambszárnnyú béke!...

Dereg az ablakon — mint a hold ezüstje,
Szürke gyöngy-sugárban, mint a tömjén füstje,
Fejedelmi árnyék — karcos, magas asszony —
Hogy az agg királynak imáján virrasszon.
Mint ha látott volna az ablakról szíjjel
Odakünn lényes lesz a komor, nagy éjjel...
— Nézd, uram, királyom, messze csataterén
Győzedelmet vesznek drága, piros véren.
Nézd, kiket szerettem, akiket kegyeltem,
Akkor lelkedbe ajánlt ifjú lelkem,
Nézd — piros-fehér-zöld zászlók forgatagja
Székekkel lelkeit magával ragadja!
Előre ragadja!... Látom őket, látom,
Díadalt aratnak rettentő csatákon...

Király! te ne csüggedj... Nem győzhet terajad
Mili kat ontó kegyetlen cudar had,
Kiknek vért issza az őz lengyel avar —
Nem győzhet, mert veled küzd harcol a magyar!

Terésia anyád
Trónusát fenntarták...
Most is megtörnek rajt
Napkeleti csodák —
S ha a számuk fogyna —
Magyarok királya!
Ne feledd, hogy él még
Cs a b a legendája!
S-Konstantinápolyból
Bizánc tengereből
Csaba frontserge
Harc ülvölve két föl,
S viharon keresztül
A tejt ezüstjén
Megsegítai tejed
lit teremnek tüstént,
S zugó kelevézzel,
Ezüst csillagporban
Százerek csatáznak
Mennyei táborban!
S mig te ősz fejed
Imara lehajtod:
Rad gondolva harcol
Minden magyar bajnok —
S aki népeiddel
Győzni megsegítsen —
Napleny trónusán
Véled van az istent!

Eltűnik a látvány, karccu, magas asszony,
Ki jött, hogy a király álmán virrasszon,
S az agg fejedelm felsőhajt, felérez,
Fohászkodik minden hadak istenéhez:
— Te, ki fehér fényben itt lebegsz felettünk —
Szent Erzsébet asszony — könyörögj érettünk!

A francia pap-kapitány.

Paolo Scarfoglio, a Stampa párisi tudósítója, meglátogatta a francia sebesülteket és ott elbeszélgetett egy sebesült katonával, aki Verdunnál kapta sebeit.
— Ez a kapitány pap volt — írja Scarfoglio. — Arcáról nem hiányzott a borostás

Aláírási felhívás.

Az 1862. évben alakult, 53 év óta fennálló Nagykanizsai Segélyegylet Szövetkezet (Csengeri ut. 4. Pesti Magyar Kereskedelmi Bank palota) 1915. január hó 1-én nyitja meg 53-ik évtársulatat. Szövetkezetünk kettős célt szolgál:

1. heti befizetésekkel, vagy havonként fizetendő üzletrészek után apró tőkék gyűjtésével elősegíti a takarékos-ságot, lehetővé teszi, hogy filiárekéből gyümölcsöző tőkék váljanak.
2. az ily módon összegyűlt tőkéből tagjainak heti, vagy havi befizetésekkel könnyen visszafizethető olcsó és kedvező kölcsönöket nyújt, mialtal kereskedelmi, ipari és gazdasági tevékenységüket előmozdítja.

Egy heti üzletrész után hetenkint 1 korona, egy havi üzletrész után havonként 5 korona fizetendő.

Az évtársulatok hat évi időtartamra alakulnak, de bármely év végén ki lehet lépni és minden tag a befizetett összegén kívül a felszámolásig összegyűlt haszoneredményt is megkapja.

A havi üzletrészek behuzatása, az esetleg már elmúlt hónapok utánfizetése nélkül is bármikor megkezdhető és 40 hónapon át fol, tatandó. Egyszerre több részlet is befizethető. A havi üzletrészes tagok a befizetési idő és a befizetett összeg arányában részesülnek az évi rendes közgyűlés által megállapított haszoneredményben. Ez a haszoneredmény minden évben a közgyűlés után kész pénzben kifizetetik.

A könyvecskékre 1915. év január hó 4-től kezdve tetszés szerint hetfőn, kedden, szerdán vagy esütörtökön délelőtt fél 9-től fél 12-ig be lehet fizetni.

Üzletrészesek a szövetkezet hivatalos helyiségeiben (Csengeri ut. 4.) bármikor előjegyezhetők. Videki tagok postai befizetési lapon is fizethetnek.

Nagykanizsa, 1914. szept. hó 26-án.

A Nagykanizsai Segélyegylet Szövetkezet igazgatósága.

Szorgalmas irófény díjazandó keresztény irósaládhos

házikisasszonynak

ajánlkozik, hol a főzést teljesen elszá itaná — Leveleket a kiadóhivatal továbbít. — 1905

PAPIRSZALVÉTA

100 DBB 75 FILLER
1000 DBB 6 KORONA

FISCHEL FÜLÖP FIA

házi- és vendéglátásban
NAGYKANIZSÁN.

Gilbert, Mozi Királynő operet

3 felv. megjelent zeneszámai:

Polpourti	K 280
Ach Amalia táncoktós a Mozi Királynóból	K 210
Man iacht, man lebt man liebt	K 280
Waizer a Mozi Királynóból	K 210
In der Nacht, tancrezzet a Mozi Királynóból	K 210
Liebuhe Kleine Dingerchen	K 210
Marsch a Mozi Királynóból	K 210
Jupia táncoktós a Mozi Királynóból	K 210

Kapható Nagykanizsán

FISCHEL FÜLÖP FIA

házi- és vendéglátásban

Vidékre az összeg előzetes beküldése ellenében bermentve küldöm meg.

tany — megis tüzet gyújtott, hogy kávéit főz-
zon. De aig gyújtotta meg a gyújtószert, ha-
talmas nemel granat vaguott se utchany mo-
ternyre töltük és a robbanás legnagyobb el-
onolva a gyújtószert laugjat. Ujra meggyuj-
tott. Ujra egy nemel granat repult at.
Muskutóban a nemeteket nem tartja va-
lami nagyon batraknak n trélas pap kapitány.

— Ha egyedül vannak, vagy mint szőr-
sők, egyenként elutznak és mihegyt megérnek
munket, megadjak magukat. De ez — tessé
hozza meg, mert ő is leléja, hogy kissé tul-
jott a csón és most nemegy valószínűvé sz-
relne tenni ezt az államat — tamen csak azért
esik meg, mert nekünk lotharingiai csapatok-
kal akart dögünk. Muskutóban igazi vaslegy-
nem jelem i caci. Ha ez nem volna, hat mar-
tegen a gyújtószert volna, mert mi három az
egy elen aranyban is lelévessük a harcot, —
meg ok csak akkor támadnak, ha szemből tá-
nyitban vannak. De így is mennyi a halott,
Uam lsten, mennyi! Mennyi a halott és men-
nyi az anyagi kár! Mi magunk is kénytelenek
vagyunk elpusztítani a francia falvakat, mert
lehetetlen bombázás nélkül bejünni az ő álla-
tuk megszállt községeibe.

— Egy nap egy francia faluba értünk.
Üres volt. Nyugodtan pihenünk ott hat órá-
at. Akkor egyszerre rettenetes pusztítás kezd
rak. A zart ajtóju hazak padlasi tess voltak
németekkel. Hat órá orat nemán vartak, hogy
ezt a szicziat vecsornyot rendeztek közöttünk.
Föl kellett gyújtani a falut, a saját falunkat, a
melyet aztan romba lótt a tüzsergünk. Kö-
sőbb megint visszatekérünk. Azt hittük, most
már nyugodtan táborozhatunk ott, amiké a
pusztatkozás ujra kezdődött: a németek most
a pineékbe öytak és onnan lövöldöztek. Szá-
zan lehettek és mindegyikkel külön kellett vé-
geznünk.

A háboru regényének sok véres fejezetét
lehetne megfesteni e pap-kapitány elbeszélései
nyomán. Pédaul emondta hogy az ő szánada,
amely kétszáznegyven emberből állott, néhány
nap alatt hatvan emberre olvadt le. És min-
den elesett ember élete: külön regény.
Ez a pap kapitány csak mecsét egyre.
Szemében még ott égett a vérsozmas laz és
mosolygva ingatta a fejét, amikor a véreng-
zésnek emondása után hozzátette:
— Qui, messieurs: je suis pretre... Igen
uraim, én pap vagyok!

Mi hír van odahaza?

A háboruban

a katona barátja:

az ujság. Innen értesül arról, hogy mi hír van odahaza? Szinte felvidul a szíve, amikor az otthoni eseményeket olvassa. Aki harcoló hozzátartozójának megakarja szerezni ezt az örömet, fizessen elő

a

ZALÁRA

Előfizetési ára egy hónapra
1 korona 50 fillér.

A tábori posta részére pontos címhez a név és rang mellett szükséges az ezred, a század, az üteg, stb. megjelölése és feltétlenül kell a tábori posta száma.

Sebesültek szótára.

Kifejezések első segélynyújtásnál 6 nyelven

Magyar, német, orosz, lengyel,

szerb és román nyelven

ára 30 fillér

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésében, Nagykanizsán.

Steckenpferd-
liliomtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a/Elbe. egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvend szépség ellen való elismert hatásánál fogva a bőr- és szépség gondozásában való föltölímulhatatlanságért. — Ezernyi elismeréssel! Sok legnagyobb kiállítás! Bevásárlásnál óvatosság! Gyeljen nyomtatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 80 fillért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszerüzletekben stb. — Hasonlóképpen kitérő Bergmann Manera liliomkrémje (70 fill. egy tubus) Kitérő szer női kezek gondozására

Gyermekjárték

a ruhamosás elvégzése a

persil
önműködő
mosószerezrel

Biztosítottan órlalmatlan. Chlor nélkül

Félórás főzés után

Vakító fehér ruhát!

"PERSIL" kíméli a vásznat és a fehérneműt az ústben való kifőzés után olyan szép lesz, mintha a napon a szabadban lett volna fehérítve.

Gyár: GUTTLICH VOITH, Wien, III/1.
Mindenütt kapható!

Megérkezett!

Megérkezett!

Kisfaludi és Krausz

rőfös-, divat- és női konfekció áruházába

Elek-féle ház, a Moskovitz cipőüzlet mellett

az összes őszi újdonságok

amelyek bámulatos olcsó áron kerülnek eladásra.

Bakfis kabátok rövid és hosszú, minden színben 14 — K-tól
Sport női kabátok finom kelméből 18 — K-tól
Női színes és fekete kabát finom kelméből 28 — K-tól
Gyermekek kabátok finom kelméből 6 — K-tól
Pongyolák, színtartó mosó flanel és parget 450 K-tól
Flanell, bársony és parget blouzok 3 — K-tól
Tegyet fekete kelme kosztümre, tiszta gyapjú
Velúr, Tiffint, Gabardien kelmék minden színben, kosztümre, igen olcsó árért

Selymek, bársonyok kosztümre és blouzra minden színben

Schröhl schiffonok, May és Hölfeld rumburger vásznak,

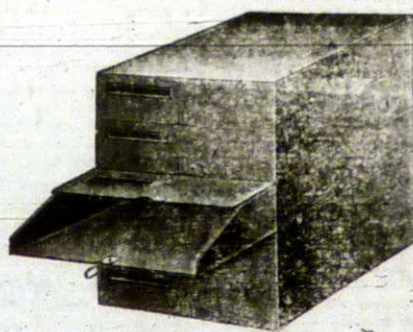
Regenhart és Reiman asztalneműek **GYÁRI ÁRON.**

Ruhakelmék, bársonyok, par-
getok, meleg trikók, bluzok,
pongyolák meglepő olcsó
árban kapható

Barta és Fürst áruházában

Első Magyar Birt. Társaság palotájában

A téli háború borzalmait el-
len katonáinknak prémre van
szükségük. — A kinek van
küldje e címre: Hadsegélyző
hivatal Budapest, Váci-utca
38. A posta ingyen szállítja.

IRATOK ÉS NYOMTATVÁNYOK
pormentes megőrzésére legjobb a
Fischel-féle irodaszekrény!

Már eddig sok ezer darab van használatban,
mert praktikus, tartós és olcsó.

A Fischel-féle irodaszekrény ár és minőség tekintetében kizár minden versenyt. Felső és alsó rész különösen erős bőlmezéből, az oldalrészek keményfából készülnek. Tartószaga majdnem határtalan. Borítása legfinomabb szürke felhőpapír, záróeszköze és cimkerete fémnan nikkelleve. Előrelő kőleje minden irodának és raktárnak dísz. Minden szekrény elmozdíthatlan, összerúgatható céljából nyomókapcsokkal ellátva. Ezen szekrényeket használják az összes községi és megyei, bírósági, pénzügyi, forgalmi és katonai hivatalok, ügyvédek és közjegyzők, intézetek, bankok, takarékpénztárak, iparosok, kereskedők és magánemberek.

1. sz. oktáv levélpapírnak	16 ¹ / ₂ cm. széles	26 cm. mély	6 cm. magas	K 1 40
2. „ quart	25 „	32 „	6 „	K 1 00
3. „ kvart, brodat alak	25 „	36 „	6 „	K 1 80
4. „ nagyírvát alak	25 „	44 „	6 „	K 2 40
5. „ nyolcsomos írvát alak	26 „	50 „	6 „	K 3 —

Kapható Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésében

Telefon 179

Nagykanizsán

Telefon 179

Hölgyek naptára 1915. évre

díszes selyemkötésben ára
4 korona megjelenti és

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében kap-
ható Nagykanizsán, Vi-
dékre 4 K 50 fill. ellenében

bérmentve küldetik meg.

Női- és leányka kabátok

legnagyobb választékban a legolcsóbban

Barta és Fürst

áruházában

Első Magyar Birt. Társaság palotájában

szerezhető be.

A Moratorium nálunk és külföldön

Írta MÁTYÁS JENO irodalmi író.

Ára pótlással 2 — korona. — Kapható Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán. Vidékre 2 30 korona beküldés ellenében bérmentve megküldve

Oroszország rószatér térképe	K 3 00
Freytag-féle Magyar-Orosz hárcsintéri térkép	K 1 90
Az Orosz háború térképe	K 0 80
Balkán félsziget térképe az új politikai határokkal	K 1 20
Freytag-féle Szász térképe	K 1 50
Német-francia nagy hárcsintéri térkép	K 1 80
Német-francia háború térkép	K 0 30
Freytag-féle Európai térkép	K 2 40

Kaphatók Fischel Fülöp Fia könyv- és papírk-
kereskedésében Nagykanizsán. — Vidékre bérmen-
tven küldetik meg, ha a térképek áránhoz még 30 fill.
pótlást előzetesen beküldetik.

Mayer Klotild

gőzmosógépre NAGYKANIZSA.

Tisztelettel értesítem a n. é.
közönséget, hogy a Fő ut 9.
szám alatt levő gyűjtőtelepe-
met Hunyadi-utca 19. sz. alá
helyeztem át. Elfogadok női
és férfi ruhákat vegyileg való
tisztításra, továbbá az összes
háztartási ruhák mosását és
vasalását 10% engedménnyel.
Külön gallér és kézfő-
osztály.

Garantált Rőrmesznélküli
gőzmosás.

Szíves pártfogást kér

Mayer Klotild

gőzmosógépre Hunyadi-u. 19.

Gyűjtőtelepek Hunyadi-u. 19,

Kazinczy utca 8.

A legjobb minőségű
hadiczipók

csizmak, gamaschnik, bőrcipők

Továbbá mindennemű

Uri- női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházában NAGYKANIZSÁN, Fő-ut

VÁROS PALOTÁJÁBAN.

spikes/body of head, ventral	70
spikes/body of	70
spikes	8.7

POLITIKAI NAPILAP

11 a. *Strophomena* 11

könyv- és papírkereskedésben, Nagykanizsán.

HIREK

Tanácsvezető bírák. Az igazságügyminiszter január elsejétől kezdődő hatállyal a nagykanizsai királyi törvényszék két érdemes bíráját, Fischer József dr.-t és Sadghy Jánost tanácsvezető-joggal ruházta föl.

A tartalék-kórház új parancsnoka. A honvédelmi miniszterium Sándor Miklós dr. ezredorvos helyébe a nagykanizsai cs. és kir. tartalék-kórház parancsnokává csikarcsfalvai Gidró György dr. törzssorost nevezte ki. Az új kórházparancsnok csütörtökön vette át a nagykanizsai katonakórházak vezetését.

A polgárőrség parancsnoksága felhívja a polgárőröket, hogy sapkáikat váltsák ki és viseljék, mert arra már a legközebbi napokban szükség lehet.

A hadikölcsönre. A nagykanizsai református egyházközség 15000 koronát jegyzett a hadikölcsönből. A kis egyházközség anyagi erőit messze fölfülműlő áldozatot hozott ezzel. — A felsőkereskedelmi iskola ifjúsága szintén szép tanujelét szolgáltatva hazafiasságának, amikor 2500 koronával lépett a kölcsönjegyzők táborába.

Beírások az állami elemi népiskolában. A helybeli állami elemi népiskola I.—II. igazgatói körzetében (I.—V. kerület) az 1914.—15. iskolai évre a beírások folyó évi november 23-tól december 1-ig lesznek a nádor-utcai óvoda helyiségében, hétköznapokon délelőtti 9—12-ig és délután 2—4-ig, vasárnap pedig csak délelőtti 9—12-ig. — A beírásokhoz minden tanuló hozza magával „Értesítő”-könyvecskéjét, vagy szabályszerűen kiállított iskolai bizonyítványát. Azok a tanúk, kik most iratkoznak be először, tanúkötelesek körük igazolására anyakönyvi tanúsítványt tartoznak makukkal hozni. A folyó tanévre mindennapi tankötelesek sorába azok lépnek, akik 1908. évi augusztus 31-ig születtek. A mindennapi tankötelesek sorából pedig kikerülnek, akik 1902. évi szeptember 1. előtt születtek, s mint ilyenek már csak az ismétlődő iskolába vehetők fel és kötelesek beiratkozni. A beírások minden tanuló egy koronát fizet. Minden tanuló csak abba az igazgatói körzeti iskolába iratható be, amelynek kerületében a beiratkozáskor lakik. A körzeti igazgatók.

Az élőhalottak. Megirtuk, hogy a 48-ik gyalogezred egyik közlegénye, Tari István, aki a civiléletben nyomdász, — tegnap hazakeresztet Nagykanizsára s itt pontosan jelentkezett az ezrednél. A kaszárnyában nagy meglepetést keltett a jelentkezés, mert Tari már egy kezelték, mint holtat. A veszteséglajstrom közölte első ízben a halálhírt, de hamarosan az ezred napiparancsa is az elesett hősök közt hozta nevét. Tari már rá is jött arra, hogy mi keltette a halálhírt. Amikor a lábát összezúzta egy srácnal, csak úgy tudtak a sebéhez férkőzni, hogy a nadrágját lehúzták. Tudvalevő, hogy a nadrágba van bevarrva az ugynevezett „halálbárca”, amely a katona nevét és személyi adatait foglalja magában. Ezt csak akkor bontják föl, ha az illető katona elesett. — Mivel azok, akik később a nadrágot megtalálták, joggal hitték, hogy az csak halottról kerülhetett le, — a halálbárcaát bészorgáltatták az ezredparancsnokságnak. Pedig ekkor már Tari az egyik pesti kórházban ápolta. Állítólag még nagyon sok ilyen halott van.

Ne felejtse el, mivel tartozik a hazának. Érdeklődjék a hadikölcsön iránt.

Előjegyzéseket

az 1914-iki adómentes 6%-os hadi kölcsönre az eredeti feltételek mellett, költségmentesen elfogadunk

Nagykanizsai Bankgyesület Részvénytársaság

mint a m. kir. pénzügyminiszterium által kijelölt hivatalos aláírási hely.

Mennyi orosz harcol? Az emberket élénken izgatja az a kérdés, milyen erős orosz hadierővel állnak szemben a mi katonáink. Az ellenség pontos létszámát csak most lehetett megállapítani. Eszerint öt millió orosz áll a nyugati harctéren. Ebből három és fél millió Galiciában operál, másfél millió pedig Kelet-Poroszországban támad. Ez a szörnyű erő bizony eddig edes-keveset tudott elérni.

Jön a legszebb ünnep.

Akarácsonyfáról egy ágot juttassunk a hőngetegek közt értünk harczoló katonáknak.

Beírás az iparos iskolában. Az 1914.—15. tanévre az iparos-tanulók beírása f. évi november 23.tól december 1.ig történik a Rozgonyi-utcai régi áll. elemi népiskolában, köznapokon 5—8-ig, vasár-és ünnepnapokon d. e. 9—12-ig. A beírásra kitűzött időben köteles minden iparosmester a tanulóit még azon esetben is beírni, ha az még csak próbaszolgálaton van, beteg vagy esetleg mint háziiszlga, vagy mint napszamos alkalmaztatik az illető iparág elsajátítása végett. Aki tanulóit a beírásra kitűzött időn tulirítja be, vagy nem küldi pontosan az iskolába, s ezen mulasztását nem tudja kellően igazolni, az az 1884. évi XVII. t.-c. 62. §-ba ütköző iparkihágást követ el, s vele szemben az 1884. évi XVII. t.-c. 157. §-ban megállapított 40 koronától 400 koronáig terjedhető pénzbírság fog alkalmaztatni. — A később felfogadott tanulók a felfogadás napján azonnal beírandók, mert különben ezek mestereivel szemben is a fenti szakasz fog alkalmaztatni. Azon iparosmesterek, kiknek több inasuk van, saját érdeküknek tesznek szolgálatot, ha összes inasikaikat egyszerre iratják be az iskolába, s ezáltal lehetővé teszik azoknak oly módon való beosztását, hogy lehetőleg ne egy napon vonassanak el a műhelyből. Az iparostanulók kötelesek a beírásnál születési és iskolai bizonyítványukat és tanoncszerződésük másolatát bemutatni; 4 kor. 30 fillér tandíjat és az ipari szótárra 20 fillért fizetni, vagy a városi tanácshoz intézett tandíj-elengedés iránti kérvényüket az igazgatónak átadni. Az igazgatóság.

Anyakönyvi hírek. Az elmúlt két hét folyamán az anyakönyvi hivatalban egyetlen házasságkötés sem történt. — Született 22 gyermek. Ebből 7 fiú és 15 lány. — Elhaltak: Polai Rozál 37 éves szívbjai, öz. Ecker Imréné 42 éves szívbjai, Vas Erzsébet 51 éves belsődaganat, Faller Jánosné 37 éves tüdőgümőkór, Dani Rozál 3 éves vörheny, Bartal Károly 2 éves vörheny, öz. Kálovics Istvánné 42 éves tüdőgümőkór.

Az államségély. Mióta az állam a hadbavonultak hozzátartozóinak segítségét megkezdte, Nagykanizsán 81570 koronát fizettek ki a harctéren küzdők családtagjainak. Ebből látható tehát, hogy milyen horribilis összeget juttathatott az állam országsszerte a kenyérkereső nélkül maradtaknak. Az államra roppant terhetek ró a hadviselés. Hogy ezt győzhesse, polgárainak áldozatkészségére van utalva. Még három nap áll rendelkezésre a hadikölcsön jegyzésére. Aki nem tett eddig elegendő hazafiai kötelességének, az ne habozzon tovább. Köztudomású, hogy a háborúhoz pénz, pénz és pénz kell. Akkor lehet remény a győzelemre s csak akkor kerülheti el a lakosság a háború sok nyomorúságát, ha az állam megfelelő anyagi erővel rendelkezik. Az állam, amint a fenti példa mutatja, megteszi a kötelességét. Tegyük meg ezt a polgárok is.

Hadibiztosítás. A Triesti Altalános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali) hazafias érzelmektől vezéreltetve és hogy a most bevonuló 24—36 éves népfölké-
lőknek lehetőséget nyújtson arra, hogy családjukról életbiztosítás révén megfelelő módon gondoskodjanak, élet hadibiztosítási díjait 33% -kal leszállította.

Nagykanizsa jászivó. Sebesültek részére folyóiratokat és könyveket adományoztak: Hegedűs István, Szalay Sándor, Hirschler Böske, Dr. Malek László, Központ szálló, Zollner János, Hubenay Irénke, Hoffmann Géza, Blach Sándor, Fischl Adolf, Dobó Erzsé, Bane-kovics János, Neumann Ilonka, Kircz Malvin, Miltényi Gyula, Egry Irma, Frank Sándor, öz. Löwinger Lajosné, Lenti, Bernhardt Józsefné. Kórházi sebesültek részére adományoztak: öz. Löwinger Lajosné, Fürst Alajos, Áts József, Fleischacker Józsefné.

A mi hőseink. A 48-ik. gy. ezred veszteségei: Nagy Sándor 7. sz. Sümeg seb., Nagy Imre 6. sz. Nagykanizsa seb., Nagy Gábor századkirály Gyűlevész seb., Nagy János 0. sz. Zalaudvarnok seb., Nagy János örvetető 6. sz. Nemesradsa seb., Nagy József 7. sz. seb., Nagy József szakaszvezető 6. sz. Kiskomárom seb., Nagy Viktor örvetető 6. sz. Nagykanizsa seb., Necsemer János 9. sz. Vashegy seb., Nehrer János 8. sz. Bányavár seb., Nemes Sándor szakaszvezető 9. sz. Keszthely seb., Nemes József 9. sz. Keszthely seb., Németh Imre 11. sz. Zalaudvarnok seb., Németh Jenő szakaszvezető Zalaudvarnok seb., Németh György 6. sz. Hahót seb., Németh János 7. sz. Zalaudvarnok seb., Németh János 9. sz. Szeptek seb., Németh József 11. sz. Kámaháza seb., Németh Lajos tartalékos 7. sz. Sümeg seb., Németh Lajos 6. sz. Nagykanizsa seb., Németh Zsigmond póttart. 11. sz. Pacsattúthos halott, Németh István 6. sz. Lantikápolna seb., Németh István 8. sz. seb., Németh István 9. sz. Zalaudvarnok seb., Németh Vende póttartalékos 6. sz. Zalaudvarnok seb., Novák József szakaszvezető 10. sz. Drávavásárhely seb., Orbán István 5 sz. Gelse seb., Ott József póttart. Hahót halott, Paisz Gábor 9. sz. Pajzsszeg seb., Paksa Lórenc 5. sz. Ozmánbük seb., Pop János 16 sz. Borsfa seb.

A Legujabb Divat

novemberi 15-iki száma megjelent.

Egyes szám ára 60 fillér

Fischel Fülöp fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Hadikölcsön.

A Nagykanizsai Bankgyesület Részvénytársaság, mint hivatalos aláírási hely, az 1914. évi 6%-os magyar kir. adómentes állami járadék kölcsönre jegyzéseket az eredeti feltételek mellett költségmentesen elfogad.

Az 1914. évi m. kir. 6%-os állami kölcsön (hadi kölcsön) kötvényekre, az eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad a hivatalos aláírási helyül kijelölt **Dáldai Takarékpénztár Nagykanizsán.**

A Nagykanizsai Takarékpénztár r. t. Nagykanizsán előjegyzéseket a 6%-os m. kir. adómentes állami járadék kölcsönre.

A Zalaegerszegi Gazdasági Takarékpénztár r. t. Nagykanizsán, mint hivatalos aláírási hely, az 1914. évi 6%-os magyar kir. adómentes állami járadék kölcsönre jegyzéseket az eredeti feltételek mellett költségmentesen elfogad.

A Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán, mint hivatalos jegyzési hely elfogad előjegyzéseket a 6%-os állami járadékra eredeti feltételek mellett.

Az Alsólendvai Takarékpénztár Részvénytársaság, mint hivatalos aláírási hely, az 1914. évi 6%-os magyar kir. adómentes állami járadék kölcsönre jegyzéseket az eredeti feltételek mellett költségmentesen megmost elfogad.

A Keszthelyi Takarékpénztár r. t. Keszthelyen, mint hivatalos aláírási hely elfogad előjegyzéseket a 6%-os állami járadékra eredeti feltételek mellett.

Nyílt-tér.

Fog-Krém

KALODONT Szájviz

A MONARCHIA

LEGREGIBB **COGNAC** MARRON
GRÖF KEBLEVICH ISTVÁN VIDA
BUDAFOK

Orvosilag ajánlva — Ez mos bel- és külsőleg használatra kimerőleg bizonyított kitűntetve. Mindenütt ka pható.

AUTOFUVAR

megrendelhető
IFJ. RIEDL JENŐNÉL
Kazinczy-utca 37.

Egy jó házból való fiut
tanulónak felvesszünk.

Singer József és Társa divatruház.

Feladó szerkesztő: Fischel Lajos. Szerkesztő: Tóth Zoltán.

A Nemzeti Hadi-Kölcsönre

eredeti aláírási feltételek mellett a

PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK

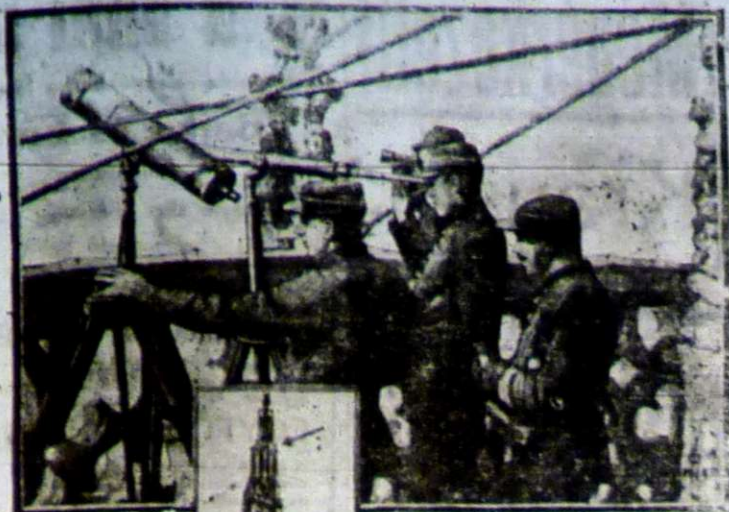
nagykanizsai fiókja

Hivatalos aláírási hely.

jegyzéseket elfogad.

Hivatalos aláírási hely.

(1914. évi 6%-os Magyar Királyi Áll. Adómentes Járadékkölcsön)

A felső kép azt mutatja, miként figyelték be a tiszteket az antwerpeni templom tornyából a német hadállásokat.

Ez a remek fülvétel egy amerikai haditudósító készítette a New York Tribune egyik ottbéli számában jelent meg. A kép fényes tanúbizonysága annak, hogy az ellenség még a templomokat is katonai műveletek céljára használta föl. Így tehát a németek kénytelenek voltak a templomot lövetni. A tornyónál lévő áyl mutatja, hol volt a belgák katonai megfigyelő állomása.

Szorgalmas urileány diáktanul keresztény uricsaládhöz

Házikisasszonynak

ajánlkozik, hol a főzést teljesen elcsajá itaná. — Leveleket a kiadóhivatal továbbít. — 12001

Aki parányi könyörületet érez hadban senyvedő katonáink iránt, az levelezésénél hadsegélyző bélyeget használ.

Harcbavonulók figyelmébe! Megérkeztek a FLANELLOK és TRIKÓSZÖVETEK, hősapkák, harskötők, térdvédők és nyakkendőket, TEVESZŐR TAKARÓK és POKRÓCOK, trikókabát, trikóing és trikónadrágok

ROTHSCHILD ALBERT, NAGYKANIZSA FŐUT

A ZALA TÁRCÁJA

Zamoscénél...

— Antal Jenő emlékére. —

Zamoscénél bús ősi este
Fehők közt jár a holdvilág,
Zamoscénél hősök holtteste
Jelzi, hogy itt egy félvilág
Küzdött. S a küzdelemnek ára:
Hah! Mily fáj az áldozat,
Hazám sok ifju szép virága
Az anya csókját hiába várja,
A küzdő téren ott maradt.

Néma est van, a csend takarja
A nagyvilág ravatalát
Elnémult a vész viharja,
A béke vette át jogát.
A béke, mit százezrek szíve
Oly hiába szomjuhoz
Nagy világ oh tekintis ide!
A doni kozák mellett ime
Pihe a honvéd gyalogos.

Aratása volt a halálnak,
Egy nem várt gazdag aratás.
Az ajkai mosolyra válnak
Amint nézi, nézi a vén kaszás.
"Szép munka volt! Fiuk dicséret,
lyet nem vártam az anyját!
Miként a búzakezei mének,
A roham tűzébe úgy mentek
A huszas honvéd daliák."

Ilyen rohamnak ellentálni
Isten kísértés, semmi más.
Ilyent óhajtok többször látni
En, a halál, a vén kaszás.
Halálát ok még most is érzem,
A szívem is megremegett,
Midőn a huszasok kezében
A napsugárban tűzi fényben
Villant a harci bajonnet

És mentek, mentek csak előre,
Bár megrikultak a sorok;
Ez porba hullt, az véres fűre,
Amaz súlyos sebtől tántorog.
O is ott volt, bús lelkem jó mása...

Ot feledni sohasem lehet,
A golyó hős szívét találta,
S utóljára is azt kiáltja:
Hazám! Anyám! Isten veled!

Zamoscénél, ott vagy eltemetve.
Ott borul a lengyel föld reád,
De a sírod nem lesz elfeledve,
Hisz a lengyel régi jó barát.
Ott is van óh fiát vesztett anya,
Könnytől ázott lesz majd bús sírod;
Eljön ő és sírod igazítva,
Ismeretlenül is megsiratja.
A hős magyar honvéd hadnagyot.

Zamoscénél, bús ősi este
Fehők közt jár a holdvilág,
Zamoscénél hősök holtteste
Jelzi, hogy itt egy félvilág
Küzdött. S a küzdelemnek ára:
Hah! Mily fáj az áldozat,
Hazám sok ifju szép virága
Az anya csókját hiába várja,
A küzdő téren ott maradt.

Murakirály 1914.

Neusidler Jenő.

Háborustörténetek

— A szerb kákasok. —

A déli harctérről hazakerült katonák sok érdekes dolgot beszélnek azokról a nehézségekről, melyek csapataink hadműveleteit ideig-óráig akadályozták. Szerbiai dolgairól, a kémekről és egyebekről néhány érdekes epizód beszélt el egy katona, aki a háború kitörése óta a déli harctéren tartózkodott.

Különösen sok dolgom volt eleinte — beszélte — a kémekkel, amíg rá nem jöttünk ravaszágukra s rövid úton nem végeztünk velük. Így például ahányszor csak beértünk egy szerbek által lakott faluba, a kakasok mindjárt kukorékolni kezdtek. Először csak egy, aztán a falu valamennyi kakasa s egy negyed órán belül már hat falu határában is megszólaltak az összes tarajos madarak. Ha reggel érkezünk, kukorékolnak, ha délelőtt, este vagy éjjel, akkor is a kakasok fogadott bennünket. Ugyanígy voltunk a kutyákkal is. Ha kakas nem szólt, a kutyák ugattak.

1915. évi naptárak megjelentek

Az országos ügyvédszövetség határidő naplója	K	5—
Minerva féle ügyvédi határidő napló		4—
Minerva féle pénzügyi határidő napló		3—
Irodai határidő napló		240
Bokor Malvin. Hölgyek naptára		8—
Uj nagy mese naptár		2—
Képes családi naptár		120
Képes mese naptár		120
Szent István Társulat naptára		80
A magyar család naptára		80
Gondozó bácsi naptára		80
Jó magyar népünk naptára		80
Magyar iparosok naptára		80
Nagy képes naptár		80
Regélő naptár		80
Lurdi és Szent család naptár		60
Pádusi szent Antal képes naptár		60
Garabonciás naptár		60
Gazdasági népnaptár		60
Hunyadi János képes naptár		60
Katonapajtas naptára		60
Képes honvéd naptár		60
Kossuth Lajos nagy képes naptára		60
Peleskei nótárius naptára		60
Petőfi naptár		60
Rakóczy naptár		60
Zrínyi Miklós naptára		60
Bobó Misi naptára		40
Képes kis Kossuth naptár		40
Képes komáromi kalendárium		40
Képes Tündér naptár		40
Kis Képes naptár		40
Szent család képes népnaptár		60
Grosser Bilder Kalender		80
Cristlicher Bilder kalender		40

kaphatók

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papirkereskedésében

:: NAGYKANIZSA ::

Vizsontelárusítók nagy árendmény.

Csinos 2 szobás

lakás összes mellékkeliségekkel folyó évi

dec. 1-re esetleg 15-re kiadó

Cím: Hungadi-utca 16 szám

Jó forgalmu

fűszertüzlet

kitűnő pálinkaméréssel a

:: háboru miatt átadó. ::

Cím a kiadóban. 12003

Retek és szőlők céljaira a leltár
legjobb, a szegélymentes

Fekál-Trágya

egyedül áll a maga nemében.

Felülmulja a legkitűnőbb

: istálló trágyát :

Használata sokkal kevesebbe kerül minden más trágyánál, azonban az elnye is van, hogy az egereket elpusztítja.

Használata legalább 3 évre kiterjed

Készíti és elárúsítja:

Leitner Ödön

Székes-Sas. Telefon 2-13. sz

aki mindig ott heverészik a lövészárkokban s biztatgat:

— Csak szaporán fiuk, hogy mihamarabb vége legyen!

Dolgozunk is elég gyorsan. Frank liborisz táborasragny is gyakran megjelenik köztünk. Legjobb odaforult hozzánk:

No fiuk, kinek van egy darab kenyere?

Egyik baka nagy darab kenyeret nyújtott át. A generális ur előttünk megette s az utolsó falatnál így szól:

— No még ilyen jókenyeret se ettem!

Igy élünk a háboruban. Hol jól, hol rosszul, de mindig vidáman, lelkesen.

A német kém.

November elején az angolok kémkedés miatt halálra ítélték és ki is végezték egy Lody nevű német embert. Lody ügyének törvényszéki tárgyalásáról a Frankfurter Zeitung egyik tudósítója érdekes hírt közöl. A kémkedéssel vadolt németet a bíróság elnöke megkérdezte, hogy melyek voltak cselekedeteinek indító okai?

— Hazám megbízását teljesítettem — felelte a kém egyszerűen és nyugodtan.

Általában a napokig tartó tárgyaláson olyan nemes férfiasággal viselkedett, annyi földöntúli megadással tördött bele sorsába, hogy a megfizetett, megvettét kémet valóban igazi német hősnak kijáró tisztelet illeti meg. A tárgyalás alatt történt a következő megfoghatatlan eset is:

Egy ismeretlen angol férfi a hallgatóság padjaiból kilépett a vádlottak üléséhez és felzaklatott lélekkel, mélyen meghatva nyújtotta kezét az erős, büszke férfinak, aki fölött a halálos ítélet végzete lebegett. A tárgyalás vad, veszéllyel, gyanúval, félelemmel, idegességgel teli levegőjében ragadta meg és szorította meg férfiasan a német ember kezét. Azonnal elfogták. Cselekedetét energikus vizsgálattal követte, amely kiderítette, hogy az angol ember a vádlottat azelőtt sohasem ismerte. A törvényszéki tárgyalóteremben látta első ízben és csak a részvét hívta fel őt emberi tettének elkövetésére. Természetesen azonnal szabadlábra helyezték.

Hans Lody német kémét bűnösnek találták, a bűntényt azonban, amit reá szabtak, eltitkolták. Később megtudtam, hogy halálra ítélték. Ki tudja, hol fejezte be életét?

Alírási felhívás.

Az 1862. évben alakult, 53 év óta fennálló Nagykiszai Segélyegylet Szövetkezet (Csengeri-ut 4. Pesti Magyar Kereskedelmi Bank palota) 1915. január hó 7-én nyitja meg 53-ik évülszlatát. Szövetkezetünk kettős célt szolgál:

1. heti befizetésekkel, vagy havonként fizetendő üzletrészek után apró tökéket gyűjtésével elősegíti a takarékoságot, lehetővé teszi, hogy fillérekből nyomolcsózó tökéket vállaljanak.

2. az ily módon összegyűjtött tökékből tagjainak heti vagy havi befizetésekkel könnyen visszafizethető olcsó és kedvező kölcsönöket nyújt, miáltal kereskedelmi, ipari és gazdasági tevékenységüket előmozdítja.

Egy heti üzletrész után hetenkint 1 korona, egy havi üzletrész után havonként 5 korona fizetendő.

Az evülszlatok hat évi időtartamra alakulnak, de bármely év végén ki lehet lépni és minden tag a befizetett összegben kívül a felszámolásig összegyűlt haszoneredményt is megkapja.

A havi üzletrészek befizetése, az esetleg már elmúlt hónapok utánfizetése nélkül is bármikor megkezdhető és 20 hónapon át folytatandó. Egyszerre több részlet is befizethető. A havi üzletrészes tagok a befizetési idő és a befizetett összeg arányában részesülnek az évi rendes közgyűlés által megállapított haszoneredményben. Ez a haszoneredmény minden évben a közgyűlés után készpénzben kifizetettik.

A könyvecskére 1915. év január hó 4-től kezdve tetszés szerint *hétfőn, bedden, szerdán vagy csütörtökön* délután 9-től 12-ig be lehet fizetni. Üzletrészek a szövetkezet hivatalos helyiségében (Csengeri-ut 4.) bármikor előjegyezhetők. Vidéki tagok postai befizetési lapon is fizethetnek.

Nagykanizsa, 1914. szept. hó 26. án
A Nagykiszai Segélyegylet Szövetkezet
Igazgatója.

Millió ember használ!

KOHÖGES

rekedés, katarus, elnyálásodás, hurut és görcsös köhögés ellen kizárólag a józsi Kaiser-féle

Mell-karamellák

(a három leányóval)

alkorlát. — 6100 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosoktól és magánorvosoktól a biztos hatásról. Rendkívül kellemes és józsi bonbonok.

Csomagja: 20 és 40 fillér doboza 60 fillér.

Kapható: Neumann Aladár és Reik Gyula Szabó Albert és Mikovényi Árpád utak gyógyszertárában.

STOCK-COGNAC
Medicinal

hivatalos álomszárral ellátott palackokban mindenütt kapható

CAMIS és STOCK

gőzsemé gyárából

Barcola

Megérkezett!

Megérkezett!

Kisfaludi és Krausz

rőfös-, divat- és női konfekció áruházába

Elek-féle ház, a Moskovitz cipőüzlet mellett

az összes őszi újdonságok

amelyek bámulatos olcsó áron kerülnek eladásra.

Bakfis kabátok rövid és hosszú, minden színben	14' — K-tól
Sport női kabátok finom kelméből	18' — K-tól
Női színes és fekete kabát finom kelméből	28' — K-tól
Gyermek kabátok finom kelméből	6' — K-tól
Pongyolák, szintartó mosó flanel és parget	450 K-tól
Flanell, bársony és parget blouzek	3 — K-tól
Teget fekete kelme kosztümre, tiszta gyapjú	260 K-tól
Velúr, Tiffin, Gabardien kelmék minden színben, kosztümre, igen olcsó árért	

Selymek, bársonyok kosztümre és blouzra minden színben

Schröhl schiffonok, May és Höfeld rumburger vásznak,

Regenhart és Reiman asztalneműk **GYÁRI ÁRON.**

Ruhakelmék, bársonyok, pargetok, meleg trikók, blouzek, pongyolák meglepő olcsó árban kapható

Barta és Fürst áruházában

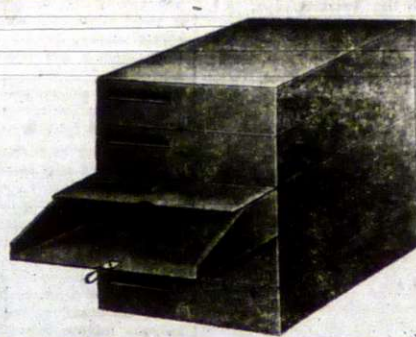
Első Magyar Birt. Társaság palotájában

A téli háború borzalmait el-
len katonáinknak prémre van
szükségük. — A kinek van
küldje e címre: Hadsegélyző
hivatal Budapest, Váci-utca
38. A posta ingyen szállítja.

IRATOK ÉS NYOMTATVÁNYOK

pormentes megőrzésére legjobb a

Fischel-féle irodaszekrény!

Már eddig sok ezer darab van használatban,
mert praktikus, tartós és olcsó.

A Fischel-féle irodaszekrény ár és minőség tekintetében kizár minden versenyt. Felső és alsó rész különösen erős bőltemezből, az oldalrészek keményfából készülnek. Tartóoszaga majdnem határtalan. Borítása legfinomabb szürke felhőpár, záróeszköze és címkéje finoman nikkelbevonat. Előkezelése minden irodának és raktárnak dísz. Minden szekrény elmozdítható, összeépíthető céljából nyomokapcsokkal ellátva. Ezen szekrényeket használják az összes közéleti és magán, bírósági, pénzügyi, forgalmi és katonai hivatalok, ügyvédek és közjegyzők, intézetek, bankok, takarékpénztárak, iparosok, kereskedők és magánemberek.

1. sz. oktív levélpapírnak	18' cm. széles	25' cm. mély	5 cm. magas	K 1.40
2. „ quart	36	32	6	K 1.65
3. „ levél, irodai alak	32	36	6	K 1.80
4. „ nagyírvét alak	38	44	6	K 2.40
5. „ nyolcszoros írvét alak	38	50	6	K 3.

Kapható Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésben

Telefon 179

Nagykanizsán

Telefon 179

Női- és leányka kabátok

legnagyobb választékban a legolcsóbban

Barta és Fürst

áruházában

Első Magyar Birt. Társaság palotájában

szerezhető be.

SUGAR-UTON EGY

egy emeletes, jól épült ház

(4 nagyobb + 2 kisebb lakás)
szép nagy udvar és kerttel, továbbá
ugyanott

EGY FÖLDSZINTES HÁZ

(4 szobás lakás, mellékhelyiséssel és
szép befűtött nagy udvarral) jó
táncos árért szabad késhő

ELADÓK.

Esztről bővebb felvilágosítást nyújt

Gazdasági Közvetítő Iroda

Sugar-ut 18. szám alatt.

405 9 4.

Adófizetés iránti hirdetmény.

Mulított városi adóhivatal ezennel felszólítja mindazokat, akik a városi adó-
fökönyvben előírt és az 1909 évi XI. t.
c. 26. §-a értelmében esedékes adótár-
tozásukat e hó 15-éig be nem fizették,
hogy azt, járadékaival együtt, a jelen hir-
detmény közzétételétől számított 8
napon belül, vagyis folyó hó 24-éig az
alulírott városi adóhivatalnál annál is
inkább fizessék be, mert ellenkező eset-
ben ellenük a záloglási eljárás azonnal
meg fog indíttatni.

Városi Adóhivatal.

Nagykanizsán, 1914 évi november
hó 17-én.

Horváth
adóellenőr.

Hatvay
pénztárnok.

Mayer Klotild

gőzmozgósító NAGYKANIZSA.

Tisztelettel értesítem a n. é.
közönséget, hogy a F8 ut 9.
szám alatt levő gyűjtőtelepe-
met Hunyadi-utca 19. sz. alá
helyeztettem át. Elfogadok női
és férfi ruhákat vegyileg való
tisztításra, továbbá az összes
háztartási ruhák mosását és
vasalását 10%, engedménnyel
Külön gallér és kézfő-
osztály.

Garantált Rörmozsnélküli
gőzmozgós.

Szíves pártfogást kér

Mayer Klotild

gőzmozgósára Hunyadi-u. 19.

Gyűjtőtelepek Hunyadi-u. 19.

Kazinczy utca 8.

A legjobb minőségű hadiczipók

csizmák, gamaschnik, hócipók

.. .. Továbbá mindennemű

Uri- női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházában NAGYKANIZSÁN, F8-ut

.. .. VÁROS PALOTÁJÁBAN.

AZONOSÍTÓÉR ÉS KIADÓHIVATAL:

NAGYKANIZSA

BUDAUT 4. SZÁM

FÖKKIADÓHIVATAL:

Készítette: Dr. J. K. (Károlyi-Károlyi)
Lektorálta: Dr. J. K. (Károlyi-Károlyi)
Előzetes lektorálta: Dr. J. K. (Károlyi-Károlyi)

"ZALA" Kiadó és Nyomda

A. K. Károlyi-Károlyi Buda-ut 2.

TELEFON-SZÁMOK:

Készítők: Dr. J. K. (Károlyi-Károlyi) 78

Főosztály: Dr. J. K. (Károlyi-Károlyi) 79

Nyomda: Dr. J. K. (Károlyi-Károlyi) 80

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak

helyben készülő kártya

Egy hónap 1.00

Három hónap 3.00

Félév 5.00

Egy év 10.00

postai szállítással

Egy hónap 1.50

Három hónap 4.50

Félév 7.00

Egy év 12.00

Egyes szám ára 6 fill.

Hirdetéseket és nyilatkozatokat a kiadóhoz kell benyújtani

A kiadó felelős: Dr. J. K. (Károlyi-Károlyi)

Az utolsó nap

A hadikölcsönjegyzésnek utolsó napja is érkezett. Holnap már megtudjuk, mennyit bocsátott a nemzet az állam rendelkezésére. És a pontos számadatokból megfogjuk tudni azt is, mit adtunk mi, kanizsaiak. Még fél nap áll rendelkezésünkre. A gyorsan eltűnő órákban még tanúbizonyságot tehetünk hazafiasságunkról. Saját érdekében intézzük mindenkihez az ismét: siessen eleget tenni hazafiúi kötelességének. Itt pedig idézzük Teleszky János pénzügyminiszter értékes fejtegetését, amelyben arra mutat, hogy kinek kell adni a mit kell adni:

— A nemzeti kölcsön — mondja a pénzügyminiszter — mint az előjelekből megállapítható, a remélt sikerrel kecsegtet. Igen természetesen, hogy olyan horribilis eredményre, mint amivel a kölcsön a velünk összehasonlíthatatlanul gazdagabb Németországban járt, számítanunk nem szabad és az ott mutatott és a németek megnyilatkozó erőpróbáját a mi gazdasági viszonyainkra alkalmazni nem lehet. Az érdeklődés azonban nálunk is olyan impozitáns nyilatkozik meg és a hazafias kötelesség teljesítése és a közgazdasági megértés olyan jeleivel találkozunk, hogy az eredmény kellemes meglepetéssel fog szolgálni azoknak is, akik közgazdasági helyzetünket tüzetesen ismerik. A hazafias áldozatkészségnek nagy erőpróbájára van szükségünk, s azt hiszem, hogy az a felbuzdulás és lelkesedés, mely a háború első perce óta urálja a lelkeket, most, amikor az állam kölcsönért fordul polgáraihoz, fokozottabban fog megnyilvánulni. Hiszen olyan feltételű kölcsönről van szó, mely a legkedvezőbb tőkeelhelyezést biztosítja.

Közgazdasági szempontból megvan a nemzeti kölcsönnek az az eléggé nem hangsúlyozható előnye, hogy a renté-t olyan körökkel is meg fogja kedveltetni, melyek a tőkeelhelyezés e praktikus és teljes biztonságát nyújtó módjától eddig — megokolatlanul — idegenkedtek és azt egyáltalán nem is ismerték. Az a feltevés pedig, hogy a kölcsön a takarékbetétek nagyrészt mobilizálási fogja, szerintem teljesen ki van zárva, annál is inkább, mert hiszen a magyarországi takarékbetétek mintegy öt milliárdot tesznek ki. A pénzügyintézetek, de különösen a vidéki kassintézetek ebbeli aggodalma nem meglekél. Nem is a takarékbetétekre helyezem a főszó, hanem azt tartom kívánatosnak, hogy a hadikölcsönre fordításban azok a tekintélyes összegek fordíthatassanak, melyek a háború kitörése alkalmával — teljesen indokolatlanul — a közgazdasági élet vérkeringéséből kivonattak, másodszorban pedig azok a hatalmas tőkékre számított, melyeket a hadvezetőség lóvásárlások, járművek megvásárlása és minden néven nevezendő rekvirálások s hadi felszerelések ára címén az ország lakosságának juttatott. Bizonyos, hogy a háború közgazdasági életünknek sok ágazatában váratlan föllendülést eredményezett és sokakat a váratlan vagyonszerezés lehetőségéhez juttatott. Ezeknek a jegyzés körül jó példával kell előjárni. Az ország intelligenciájára vár a feladat, hogy így a forgalomból visszatartott, mint a háború következtében szerzett javukat a nemzeti kölcsön és végeredményében a közgazdasági élet nagy organizmusának szolgálatába tereljék. Meg vagyok győződve, hogy az intelligencia ennek a reá háramló erkölcsi kötelességnek eleget fog tenni és ezáltal a tájékoztatásokkal megérteti, hogy minden fillér, amit a háború alatt a közgazdasági életől elvonunk s megunknával visszatartjuk, épp úgy veszélyeztetni a háború eredményét, mintha a katonákat tartanák vissza a harctérrel.

Nagyobb harcok a Kárpátokban.

„Lengyelországban még harcolunk a győzelemért. Lodztól délre és Lodz környékén és Czenstochovánál a küzdelem még tart.” — Ezt mondja a legfőbb hadvezetőség Attól a „még”-től, amely az első mondatban van, nem kell megijedni. Ez csak annyit jelent, hogy még nem győztünk, tehát még harcolunk kell a győzelemért. A másik jelentést az északi harctérrel Höfer vezérőrnagy, a vezérkari főnök helyettese küldte. Ebben nem esik szó Pizmyzl-ról, hanem őszintén bevallja a tábornok, hogy a Kárpátokban is nagyobb harcok folynak. Azt már régen tudtuk, tehát nem meglepetés, hogy az orosz át akar törni a Kárpátokon. De azt is tudtuk, hogy a hatalmas hegyláncnak nincs egyetlen rése sem, amelyet meg ne raktunk volna kőfölddal, ágyúval. Nagy, elkeseredett csatákat vívhat itt az orosz, de áttörni nem fog soha. A hivatalos távirat egyébként így szól:

Budapest, november 22. Hivatalos. Érkezett éjjel 1 órakor. A szövetségesek támadásukat Orosz-Lengyelországban erőiesen és sikerrel folytatják. Déli szárnyunk elérte a Szremiava terep szakaszt. Az ellenségnek egyes ellentámadásait visszautasítottuk. A császári és királyi csapatok eddig több mint tizenötezer oroszot ejtettek foglyul. Döntés még nem történt Dunajecztől nyugatra és a Kárpátokban is nagyobb harcok vannak folyamatban. Höfer vezérőrnagy.

Dunajec a Popráddal együtt egyetlen folyója hazánknak, mely nem a Dunába, s így a Fekete-tengerbe, hanem a Vistulába s így a Kelet-tengerbe ömlik. A Dunajec Árvamegyében ered és Szepesmegye határán át jut a Vistulába. A harok tehát Árva és Szepesmegye határán folyik. A Dunajec mentén igen keskeny, hatalmas hegyektől iralt szoros van.

A bolgár ellenzék az antant mellett

A hadisajtóbizottság engedélyével táviratozzák Budapestről: Konstantinápolyi jelentés szerint a bolgár Szobranje ülést tartott, amelyen az ellenzék a harmas antanttal való együttműködést kívánta. A török sajtó igen elítéli a bolgár ellenzék állásfoglalását. A porta hozzájárult, hogy a bolgár konszultok továbbra is hassználhassák titkos levelezésüket.

Forradalom készül Oroszországban.

A hadisajtóbizottság engedélyével táviratozzák Budapestről: A pétervári kormány tudomást szerzett, hogy orosz szocialista dumaképviselők a munkássággal együtt propagandát fejtenek ki az orosz államiség megsemmisítésére. A rendőrség meglepte a forradalmi bizottság titkos tanácskozási helyét, ahol négy duma-képviselőt és több munkásvezért letartóztattak. A mozgalom igen előrehaladt.

A francia harctéréről

A német legfőbb hadvezetőség jelenti: A nyugati hadszíntéren a helyzet változatlan. Kopenhágából táviratozzák: Nyugat-Flandriában az utak és földek iszappá álltak össze. Az előnyomulás és földérintés a viharok, hó, eső és köd miatt teljességgel megbénult. A szövetségesek csekély eredménnyel bombázták Dixemuidenit.

Szerbia összeomlás előtt.

Szófia, november 22 Nisből jelentik: Itt és Szerbia egész centrumában a leghorzasmasabb demoralizáció uralkodik. Sok ezer sebesült hajléktalanul és orvosi segítség nélkül járkal Nisben. Azonfelül a város az ország északnyugati részéből ideözönlött menekülők megszámlálhatatlan sokaságát kénytelen befogadni. Nisben most legalább hatvanezer menekülő tartózkodik. Kragujevac városát már teljesen kiürítették. A hadseregben hiány van tábori ágyukban és lőszerekben. Belgrád elestétől nagyon félnek, de azt minden pillanatban várják.

Általános hír az orosz harctéréről.

Berlinből jelentik: A helyzet az egész lengye'országi fronton állandóan és változatlanul kedvező, a harcok a legjobb eredménnyel és a legbiztatóbb kilátásokkal folynak. A haditudósítók egybehangzó jelentése szerint a foglyok száma egyre növekszik és csapataink állandóan tért nyernek. Az oroszok a kis fronton kiternek az összeütközés elől és nagyobb erőket vonultatnak vissza. különösen a Plocktól délre és keletre eső területen. Lodz körül a harcok még folynak. Az innen délre eső területen a szövetséges seregek előnyomulása egyre kedvezőbb körülmények között folyik. Az előretolt orosz csapatok megpróbálják ugyan egyes pontokon a ellentámadást, de ezeknek a sorsa állandóan azonos: a harc végén kénytelenek megadni magukat. Ez magyarázza, hogy a foglyok száma egyre feltűnőbb és jólesőbb arányban növekszik. Az orosz jelentések tele vannak hazugságokkal, bár most már maguk is beismerik a vereséget és a visszavonulást. Egy hét előtt még Krakó és Thorn ostromát ígérték, pedig egyik várat sem tudták megközelíteni. Ma már szó sincs az orosz előnyomulásról ezekben a jelentésekben és vert orosz seregek vonulnak vissza a győztes szövetségesek elől a Vistula egész szögében a lengyelországi fronton.

Fölrobbant aknák.

Rotterdamból táviratozzák: Domburg (?) partjainál néhány akna a parthoz ütdött és fölrobbant. Több ház megrongálódott.

Elgázolt a vonat egy nagykanizsai kalauzt.

Prágerhofból táviratozzák: A pragerhofi vasuti állomáson vasárnap botzalmas szerencsétlenség történt. A nagykanizsa felől érkező személyvonat egyik kalauza, Garzó Antal a nagy ködben át akart menni a sineken, mikor befutott a trieszti gyorsvonat s a szerencsétlen embert maga alá gyúrta. Garzót a kerekék a sző szoros értelmében lefejezték. A fejét a törzstől több méter távolságra találták meg. Garzó Nagykanizsán lakott s tragikus halálát nagy számu család siratja.

Kétmilliónégyszáz- ezret jegyezt a megye

Zalamegye törvényhatósági bizottsága szombaton a hadikölcsön jegyzés dolgában közgyűlést tartott, amelyen megörökítésre méltó példáját szolgáltatva a vármegye hazafias áldozatkészségének. A közgyűlésen Balázs Béla dr. főispán elnököl. Az előadói javaslatot egyhangú lelkesedéssel fogadták el. Eszerint az árvászeki tartalékalapból egymillió-kilencszázezer koronát, a megye egyéb alapjaiból kerek félmillió koronát, összesen tehát 2.400.000 koronát jegyeztek. A horribilis összegnek negyedrészre készpénzben kerül ki, a többi lombardirás útján szerzi meg a megye. Örömmel, büszkeséggel tölt el bennünket az egyhangú határozat, amely minden tekintetben méltó Zalavármegye nagyságához, kipróbált hazafiasságához s történelmi multjához.

Biffi ezredes ünnepe.

— Lakoma ágyudörgés közepett. — Az ezred anyja. — Kérem a kanizsai hölgyekhez.

Bród Ignác, akinek néhány szép és fotografiai hűségű harctéri tudósításában már gyönyörködött a közönségünk, — a legutóbbi tábori postával ezt az újabb levelet küldte:

Legutóbbi levélben már írtam a mi szeretett Biffi ezredes urunkról, akinek nagy katonai tudását azóta legmagasabb helyen is méltányolták és ezredessé léptették elő. Most már az otthoni évek nagy öröme megérthető, azt is, hogy ezredesünket újabb kitüntetésre is ajánlották a királynak. Amikor Biffi ezredes ur kinevezése megérkezett, az egész tisztikar, élén a szintén újonnan kinevezett Csizler altábornaggal, tisztelgett nála. Ezredesünk gavalérosan magának marasztalta a tisztet és az installációs lakoma ágyudörgés és puskaropogás közt folyt le. — E hónap 15-én és 16-án gyönyörű napunk volt, 25 ezer orosz foglyot, 60 géppuskát és 12 ágyút ejtettünk. Micsoda örömapunk volt az nekünk. — A múltkor azt írtam, hogy Biffi ezredes ur a legénység apja. Nos, hát most megérthető, hogy az ezrednek anyja is van. Biffi ezredesné önméltósága személyében. — A mi anyánk, a méltóságos asszony, nemcsak rajongásig szeretett férjére gondol, hanem a vele együtt küzdő, harcoló és nélkülöző legénységre is és finom, meleg teli keztyűt és bősápkát küldött nekünk. Adj az isten, hogy mindaz a kívánságunk beteljesedjék, amelyet, önméltósága felé küldünk. — Kedves Szerkesztő Ur! Ebből a szép cselekedetből példát meríthetnének a nagykanizsai bájos asszonyok és leányok is. — Gondoljanak a mi hölgyeink szeretettel a harcoló öreg népfőlkökre s ne álljon meg kezükben a kötött. Mivel az északi harctérre nem lehet csomagot küldeni, elárulom, miként foghatnak ki a postán. Küldeményüket 35 dekagrammig terjedő levélben adják föl a 20-ik népfőlkész gyalogezred címére. — Így biztosan megkapjuk a nekünk minden kincs-nél többet érő holmit. Sok kis kéz kulcsolódik otthon imára a harctéren ázó, lázó apaért. Ez a gyermeki ima fogja meghálálni azok szívjóságát, akik nem feledkeznek meg az öreg népfőlkökről!

Kelt az északi harctéren, 1914. november 16-án

Mely tisztelettel:

Bród Ignác.

Ha hadikölcsönt jegyez,
nemcsak a hazán segít, ha-
nem önmagának is használ.

HIREK

A kölcsön körül.

A magyar kormány pénzért fordult az országhoz. Tette ezt meggyőződéssel, bizalommal. Tehette is. Mert ennek az áldott országnak áldott lelke lakossága helyt állt mindenütt, ahová a hazának hívó parancsszava szólítja. — Eddig elől láttuk a csatasorban, Most pedig a beözönlött jegyzésekből látjuk, hogy a pénzbeli szolgáltatások terén is, mindig és mindenütt az élen áll. Emellett a pénzügyi szolgáltatást hasznos is teljesíteni, mert pénzünkért annyit mindenki nyújt a pénzügyminiszter, hogy hazafiságunkon felül igen jó üzletet csinálunk. — Ez a magyarázata annak, hogy miért nem fordult a pénzügyminiszter a kölcsönével a külföld tőkéjéhez is, holott annyit kínál, hogy a külföld kapva kapja rajta. Amikor a pénzügyminiszter a kölcsönpenzért 6% ot írt, „amellyel még a 100%-os árból is 2%-os engedményt tesz, akkor ezt a nagy árat megadhatja az az ország lakosságának, megadhatja saját népének, de senki idegennek. Annak is nagyon örülök, hogy megjött az ideje annak, hogy végre valahára magától a pénzvívó államtól, direkt uton, a közbenjáró busás haszna nélkül, ha meg az ország taksarékos népe a neki járó teljes gyümölcsöt. Már most, ha azt veszem figyelembe, hogy adósunkká az állam válik, melynek hatalmas voltát a mostani nagy idők erőpróbája beigazolja; ha tekintetbe vesszük, hogy ez a biztos adós mindenkinél jobb a világon, jobb minden biztonságban, amelyet találhatunk, jobb a láda-függél, vagy a bugyellárisai, vagy a ruhaszekrényénél, amelyben sokan botor fővel a pénzüket kuporgatják; ha tekintetbe veszem, hogy ezt a papírt, melyet az állam ad kezünkbe, a banknak jegyére, — tehát pénzre bármikor átváltoztathatom; akkor érthetően volna előttem, — ha meg nem mozdulna minden fillér, — amely eddig kamatozatlanul hevert és nem szelne az utolsó órákat felhasználni az államkölcsön jegyzésére. Meg is fog elevenedni a pénz egészében és nem fogja családás élni a kormányt, mely abban bizott, hogy a magyar nép nemcsak jó hazafi, hanem jó számoló gazda is.

Krausz Simon,

a Magyar Bank vezérigazgatója.

Hősi halál. Steinbrecher Ottó gazdasz, a gróf Festetics-féle csáktornyal uradalom gazdatisztje, a csáktornyal társadalom szimpatikus tagja, mint a 25. gyalogezred zászlós, az északi harctéren Ivangorodnál, október 23-án, egy éjjeli támadás hősi küzdelemben súlyosan megsebesült. Nehéz sebével Polnisch-Ostrauba szállították, ahol megoperálták, de az operáció nem segített, rajta s november 8-án, élete huszonhetedik évében meghalt. Polnisch-Ostrauban temették el.

Tanítónő választás. A drávfürédi közs. elemi népiskolánál eltávozás folytán üresedésben volt tanítói állásra az iskolaszék özv. Fizáryné Vargha Ida jáki okl. tanítónőt választotta meg.

Iskolai hírek. A helybeli kereskedő tanonciskolában a javító vizsgákat nov. 24-én este 6 órakor a felső kereskedelmi iskola helyiségében tartják meg, a tanulók beírását 26, 27 és 28-án, ugyanott eszközlik. A rendes tanítás december 1-én a Sugár-ut 14. számú házában veszi kezdetét. A beírásához a tanulók múlt évi ellenőrző könyveket hozzák el, ugyanezzel K 8. — tandíj fizetendő. Amely főnök tanoncot a rendes időben be nem írja, vagy nem küldi rendesen iskolába, az az 1884. XVII. t. c. 62. §-ában ütköző kihágást követ el s vele szemben ugyane törvény 157. §-ában megállapított 40 koronától 400 koronáig terjedhető pénzbírság foga alkalmaztatni. A később felfogadott tanoncok azonnal a felfogadás napján irandók be. A beírás kötelezettségétől nem mentül fel a főnököt azon köztudomás, hogy a tanonc még csak próbaszolgálaton van.

A 6-ik század tisztjai ödvözlők a Zalat. Az északi harctérről, a 20-ik honvédegyezred 6-ik századának hősi tisztikarától az alábbi jóleső ödvözlő sorokat kaptuk a mai postával: A Zala tekintetes szerkesztőjének — Nagykanizsán. A földad neve: Endrődy Leó százados. A tábori posta száma 102. Már huszadik napja szórakozunk. A zenét Miklós cár atyuska jóhírű zenekara szolgáltatja. A jó zalai fiúk, beleértve a legutóbbi kanizsai-szállítmányt is, — kiválóan viselik magukat. A jó muszkák magas fetszését aligha nyerték meg a zamatos zalai nóták, mert tőlünk száz lépésre levő földözékhől azonnal dühösen lövöldöznek, mihelyt valamelyik jóhangú gyerek rágyújt kedvenc nótájára. Szeretettel és vágyódva gondolunk Kani zsára és a viszontlátásra. Legszívesebben ödvözléssel a 6-ik század tisztikara. Aldírva: Endrődy százados, Dobrovics hadnagy, Misner hadnagy, Tegzes zászlós. — A kedves és megtisztelő megemlékezésen kívül őszinte örömmel tölt el bennünket az is, hogy a rózsaszínű kártyán ott látjuk Dobrovics hadnagy aláírását is. Róla tudvalevőleg az a hír is jött el Nagykanizsán, hogy a harctérre történt visszerkezése után töltőn elesett. Ezt most Dobrovics hadnagy sajátkezű írása cáfolja meg.

Nagykanizsai kacsák — pesti lapokban. Emlekeztet meg, hogy a nyáron a fővárosi lapok valósággal hemzsegték kanizsai hazugságoktól. Csak egy esetet hozunk föl példának, amikor a budapesti lapok vérmes fantáziájú tudósítója a pécsi színtársulatnak Nagykanizsán szereplő tagjait a levegőbe röpítette. A részvénytársasági alapon működő kanizsai hazugságyárnak akkor alaposan meggyűlt a baja e hazugság miatt. A fölrobbant színészek ugyanis személyesen cáfolták a pesti szerkesztőségnek s ekkor kiűnt, hogy a színészekkel fölrobbant automobil csak fölrobbant kacska volt. A kellemetlen leleplezés után a kanizsai hazugságyár r. t. néhány hónapra beszüntette üzemét. De az utóbbi hetekben ismét életjel adott magáról. Kétféle gyermekek ötlábas borjúk kerültek ismét Nagykanizsáról a fővárosi lapokba. Majd a nagykanizsai hadikölcsönjegyzés összegét toldotta meg a hírkölöz egy nullácskával. Azután állhósokot süttögetett el, míg végre a tegnapi fővárosi lapokat azzal kürtölte tele, hogy a Balaton mentén tornádó pusztított, amely fákat sodort ki tövestől és falvakat söpört el. Hogy a jeles nagykanizsai tudósító honnan veszi ezeket a híreket, — tudjuk. A hasából. De hogy a szemérmetlen bátorságot hol veszi ahhoz, hogy szemérmeskedett valótlanosságokkal árássza el az ország legtekintélyesebb lapjait, — azt igazán nem is sejtjük. Annyi bizonyos, hogy a nagykanizsai publikum sokat bosszankodik a hazug hírek miatt, amelyek alaposan megcsappantják a sajtó hitelét. Amit a nagykanizsai sajtókalózok művelnek, az közel jár a büntető törvénykönyv meggyéjéhez s valósággal provokálja a hatósági intézkedést, ami nem maradhat el soha.

A hadikölcsönre. Az izraelita hitközség a hadikölcsönre 100.000 koronát szavazott meg. Ebből a Szentegylet 40.000 koronát jegyezt.

Fura végrendelet. Különös eset történt a napokban az alsólendvai járásban levő Zalabaksa községben. Az eset a következő: Zalabaksán ezeltől elhunyt egy Baka Gábor nevű jómódú birtokos. Baka a halála előtt végrendeletet csinált, melyben tekintélyes vagyont testált a családjára, de egyuttal köteleességévé tette a feleségének azt, hogy 3 évvel az ő (Baka) halála után tartozik felbontani a sírját és megnézni, hogy ő még megvan-e. Hogy mi indította Bakát e furcsa kívánságára, azt nem lehet tudni, de tény, hogy Bakáné a múlt héten, az ura halála után 3 esztendőre 4—5 emberrel kiment a temetőbe, ott felbontották Baka sírját, felfeszítették a koporsót és megnézték a halottat, hogy még megvan-e. Azután mint akik jól végeztek a dolgukat, újból beszegeztek a koporsót és most már végérvényesen eltemették a halottat. Valaki azonban beugrta a csaszatregi csendőroznak az esetet, amely viszont az alsólendvai bíróságnak jelentette a példátlanul furcsa dolgot. A sírháborítók ellen, akik azzal védekeznek, hogy csak az elhunyt végohajának akartak eleget tenni, községzség elleni kihágás elmen indult meg az eljárás.

Kitüntetés zalamegyei katonák. Ötletse a hősi zalamegyei katonák kitüntetését többet tüntetett ki. Alsódombornai Zala Gyula orsz. képviselő, aki mint hadnagy harcolt az északi harctéren, — a hadikölcsön katonai érdemkeresztet kapta az ellenség ellen tanúsított vitéz megatartásáért. Az első osztályos vitézségi érmet kapták a 20-ik honvédegyezred következő katonái: Horvát József népfőlkész, szakaszvezető bátor magatartásával husz bejárását megemléztette az ellenségtől s e körben lelőtt egy orosz tisztot és két orosz katonát, mire a többi megszállt Kovács János népfőlkész lökatoná, aki bejárásával együtt tízeneggy orosz egy sáncban megróhant s megadára akart kényszeríteni. De Kovácsnak sikerült támadóknak felét lelőni, mire a többi elmenekült.

Beírások az izr. elemi iskolákba. A nagykanizsai izr. elemi iskolákban a beírások folyó hó 23, 24 és 25-én délelőtt 8—11-ig és délután 2—4-ig a Sugár-ut 14. számú tanteremben. 23-án és 24-én csak a nagykanizsai izr. hitközség tagjainak gyermekei vételtek be. Az I. osztályba azok a tanulók vételtek be, akik anyakönyvi kivonattal igazolják, hogy folyó évi december 31-ig hatodik életükben betöltötték. A II. III. és IV. osztályba beíratott tanulók a felvételnél előző évi bizonyítványukat felmutatni tartoznak. A beírásnál minden tanuló 1 koronát fizet.

Hadibiztosítás. A Triest-i Alta. János Biztosító Társulat (Assicurazione Generali) hazafias érzelmeiktől vezéreltetve és hogy a most bevonuló 24—36 éves népfőlkölknek lehetőséget nyújtson arra, hogy családjukról életbiztosítás révén megfelelő módon gondoskodjanak, élet hadibiztosítási díjat 33 % -kal leszállította.

Ami hőseink. A 48-ik gyalogezred veszteségei: Patkó Mihály 6. sz. Somogyhársány seb., Péter Pál 10. sz. Lentisombahely seb., Palós József 5. sz. seb., Pinter József örvetűző 9. sz. Keszthely seb., Pintér Gyula 6. sz. Alsóors hásiott, Podgoseles József tart. 12. sz. Tüderlak seb., Pócs Miklós 10. sz. Zalagalsa seb. Pongrácz Imre póttart. 13. sz. seb., Pozsarecz Ferenc 6. sz. Caerföld seb., Pozsarecz István 5. sz. Szeptek seb., Pozsics Károly póttart. 11. sz. Alsórajk seb., Raif Mihály 10. sz. Murakeresztseb., Ratkai Lajos szakaszvezető 5. sz. Nagykanizsa seb., Reicher Ferenc 7. sz. seb., Reznér János 16. sz. Murakereszt seb., Ruzsa Jenő kúrtós 11. sz. Zalamereny seb., Safrán Vince tizedes 7. sz. Nagykanizsa seb., Sági János tizedes Mindszentkál seb., Soós Károly tizedes 10. sz. Vindornyalok seb., Schaffer Stéfán póttart. 9. sz. Sümeg seb.

A Moratorium nálunk és külföldön

írta MÁTYÁS JENO iparkamari titkár.

Árú-pótlásokkal 2 — koronás. Kapható Fischele Fülöp fia könyvkereskedésében Nagykanizsán. — Vidékre 2 20 koronás beküldés ellenében bérmentve lesz megküldve

Mi hír van odahaza?

A háboruban a katona barátja:

az újság. Innen értesül arról, hogy mi hír van odahaza? Szinte felvidul a szíve, amikor az otthoni eseményeket olvassa. Aki harcoló hozzátartozójának megakarja szerezni ezt az örömet, fizessen elő

a
ZALÁRA

Előfizetési ára egy hónapra 1 korona 50 fillér.

A tábori posta részére pontos címből a név és rang mellett szükséges az ezred, a század, az üteg, stb. megjelölése és feltétlenül kell a tábori posta száma.

POLITIKAI NAPILAP

Mirdutashel de nyiti-tarot ci
tablaxat azirini - oas dei
it a kinonivatal . II

Kaphatók Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkisközlésében Nagykanizsán. — Vidékre birtokosokhoz küldetik meg, ha a tiszteletos árakhoz még 30 fillér pótlással előfizetnek havi kiadásra.

Öt milliót jegyeztek Nagykanizsán

A hadikölcsön jegyzést tegnap este zárták le. Hiányos adatok állanak csak rendelkezésre, mert az egyik bank még nem készülhetett el a pontos kimutatással, de máris megállapíthatjuk, hogy Nagykanizsa város hazafias közönsége imponálóan viselkedett. Ha sokan elmaradtak, vagy hátramaradtak is, akiknek az élen kellett volna járni, a kölcsönjegyzés sikere teljesen mondható. Hozzávetőlegesen állapították csak meg a pénzemberek, hogy Nagykanizsa jegyzésének összege a teljes öt millió körül jár. Ebből:

a Zala Megyei Gazdasági Takarékpénztár r.t.nél
Szabad jegyzés . . . 194.500 kor.
Zártolt jegyzés . . . 369.000 kor.

Összesen 563.500 kor.

A Délzala Takarékpénztárnál:

Szabad jegyzés . . . 221.250 kor.
Zártolt jegyzés . . . 413.100 kor.

Összesen 634.350 kor.

A Néptakarékpénztárnál:

az összes jegyzés (a sajátjal együtt) 167.500 K.

A Nagykanizsai Bankkegyesületnél az összes jegyzés: 750.000 korona.

A Pesti Kereskedelmi Bank még nem készült el kimutatásával. Forbáth Artur igazgató azonban két milliónál jóval magasabbra taksálja a jegyzett összeg nagyságát. A Nagykanizsai Takarékpénztár igazgatósága közli az alábbiakat: A Nagykanizsai Takarékpénztárnál az új hadi kölcsönre a jegyzés a következő volt: Az intézet ügyfelei által jegyztetett 758.150 K az intézet saját részéről 100.000 K.

Összesen: 858.150 K

Ebből zártolt kötvények 601.700 K

szabad kötvények 256.450 K

A kölcsönből azonnali fizetésre 834.850 K

részfizetésre 23.300 K

jegyzetett.

Ezen intézethez készpénzben csupán mintegy 20000 korona folyt be, ezis majdnem három-négy nagyobb tételben. Tehát a kis emberek állítólagos elrejtett összegeit a hadi kölcsön sem volt képes előcsalni. Ezekből kitűnik, hogy az összes jegyzési összeget az intézet beosztotta minden felmondás nélkül azonnal betevőinek rendelkezésére. Csakis ez által vált lehetővé a tömeges jegyzés.

Igy tehát Nagykanizsa városának jegyzése az öt milliót is túlhaladta. — Olyan eredmény ez, amelyet kevés Nagykanizsához hasonló arányú város tud fölmutatni. Azok névsorát, akik hazafias lelkesedéssel siettek kölcsönt jegyezni, — amint a bankok a zárlat oehéz munkájával elkészülnek, — közölni fogjuk. E gyelőre csak a Bankkegyesület kimutatása áll eddig rendelkezésünkre, amely a következő:

A Nagykanizsai Bankkegyesület részvénytársaságánál a 6 százezeres hadikölcsönből összesen 750000 koronára történtek aláírások. Ebből jegyzett: 500000 koronát: az intézet saját tőkéjére, Franz Lajos és Fiai részvénytársaság, Zerkowicz Lajos, 40000 koronát: Csapli Sommer Ignác, Polgári Takarékpénztár Zalaegerszeg, 30000 koronát: Weisz Tivadar, öv. Dr. Schwarz Adolfiné, 25000 koronát: Szabó Gyula udvari tanácsos Nagyrecse, 20000 koronát: Löwenfeld Joachim, Sánc, 15000 koronát: Stern Sándor téglagyáros, 10500 koronát: Izraelita hitközség Nagykanizsa 10000 koronát: Gróf Büllöt Ferdinánd Lászlak, Dunántúli szeszfinomító részv. társ. helyben, Dr. Rotschild Samu ügyvéd, Rosenfeld Adolf Fiai, Annamajori főbírói, Kohn Róza magánzó, Pongor Henriké, Pátria pótkévegyár Kohn Máttyás Fiai Zalasabár, Löwenstein Emil bérlo Pogányzentpéter, Wiener Fleischauer Vereinigung Práger Ferenc által, Löwe Adolf, Kiss Ernő K. o. na vendéglős, Weiser József és neje, Franz részvénytársaság tisztviselői, 7000 koronát: Mersch Eleonora Banjaluka, 5000 koronát: Reichenfeld Ignác Fiai, báró Berger Emil Borsla, Weisz Ignác szódavizgyáros, Faller János magánzó, Kreiner Gyula, Weisz Jacques, Weisz Bódog Bogenrieder Lujza Nagykanizsai Tárházak, Heimler József, Práger Ferenc mészáros, Breuer Izidor Sánc, Schwarz és Tauber, Frank Vilmos, Dobrin Benő, Dobrin Richard, 4100 koronát: Weibourne Vilmos állomásfőnök Légrád, 4000 koronát: Kardos és Steiner vendéglősök, Stotzer Zsigmond magánosztályos, Dr. Goda Lipót, Klein Iláné, Singer Izidor mészáros neje, 3500 koronát:

Steiner Zsigmond, 3000 koronát: Pollák Ede és fia, Nagykanizsai író, nyőylet, Nagykanizsai író, Szentgyörgy, Dr. Pillitz Soma, Kéri Jenő, Wolheim Manó magánosztályos, Kronfel Ida, 2500 koronát: Weiser Miklós, Hirsch Oszkár, Szilárd Jenő, 2000 koronát: Balaton Béla, Fleiner Miksa vasúti kalauz, Reichenfeld Gyula, Récsai Samu, Valics és Deutsch, Kovács Antal főgymnáziumi tanár, Hoffmann és Frank, Melzer Jakab, dr. Miklós Dezső, Stotzer Testvérek, Deutsch Herman, Barta Lili, Graff Erzi, Hirsch és Szegő, Schmidt Zsigmond, Heltai József, Nagykanizsai Kereskedők Társulata, Fleischaker József fia, O. M. K. E. Zala megyei főbíró, Hirschler Sándor, 1500 koronát: Blankenberg Vilmos Dukász Dávid, 1200 koronát: Szabó Mari Zalazentbaláz, 1000 koronát: Dr. Sartory Zsigmond járásbíró, Horváth Károly szilgyártó, Kántor József tisztartó Belezna, Eppinger Iszák Nova, Fleischner Miksa, Waldhauser Vilmos főpincér, Pollák M. Emilné, Weiszfeld Mór, Weinberger Jenő, Muth A., Rosenberg Bernát, Skopál Rezső Becsehegy, Dr. Friedl Ödön, öv. Gombots Józsefné, Horváth Ferenc intéző Jankapuzta, Ladislau Jenő, Fischer és Bader, Braun Ede magányzó, Kéri Jenőné Pollák Szidi pénztárosnő, Izraelita Hitközség Boglár, Deutsch J. utató, Lichtenstein Albert Csapli, Weiss M., Csapli Sommer Katinka, 800 koronát: Günsberger Szeline, Rosenberg Manó, Székedencs, 600 koronát: Löwy Samu, Schlesinger Mór, Ström Károly, Kaufmann Mór, Klaus Béla pincér, Nagykanizsai Ipartestület, 500 koronát: Dr. Pollák Ernő orvos, Ungár Benő, Zalazentmihály, Wolf Lipót bérlo, Bánfa, Lichtschein Rudolf, Goldschmied József, Gutmann Sándor kádár, Goldmann Ignác, Magánosztályosok Egyesülete, Hirschl Alajos, Weiss Mór, Dürr Vilmos gyárigazgató, Nyitrai Olga, Gál Gyuláné Bpest, Hirschler Róza hávez, Szigeti Soma, Miklós Gyula, Hoffmann Bernátné, Bader Samu, Tótszerdahely, Scherz Luj a utóda, Dukász Dávid, szatós, Kohn Emma, 400 koronát: Rosenberg Benedek, Pintarics Márton írodasszó, id. Deutsch Lajos, Grünfeld Márkóné, Muth László tanuló, Kabos Pál, Kaufmann Irma, Obritter Mariska Sürd, 300 koronát: Dr. Miklós Imre orvos, Günsberger Lipót állatorvos, Rechnitzer Mór, Neu Dezső, 200 koronát: Stern Józsefné, Steiner Miklós, Szikora Frigyes Lászlak, Balog Ágnes, Pásztori Miksa, Somogyi Ede, Takács Anna szobalány, Zapletál Ignác, Muth Ágnes, ifj. Stern Mór, Singer Sándor, Rosenberg Jónás, Grünfeld Elek és Béla, Grabovics Fanni szatós, Lázár Margit, 100 koronát: Buksz Bernát, Weiss Irma, Weiss Edith, Weiss László tanuló, Leitner Aladár, Lendvai Sándor tanuló, Kovács Ferenc Budapest, Mattersdorffer Gyula, 50 koronát: Pongor Margit, Pongor Ilus, Pongor Klári

A nagykanizsai piac árai.

Az ország legdrágább városa.

A Zala számtalanszor fölpanaszolta már, hogy Nagykanizsán valóságos őrörsöt üznek az élelmiszerekkel. A termelők lelkellen üzre-kedésre kasználják föl a világháborút is s az árakat napról-napra magasabbra csigázzák. Örök emlékeztetől ime hivatalos adatok alapján följegyezzük, hogy a világháború esztendejében, november 23 án micsoda árak domináltak piacunkon. Sietünk azonban kijelenteni, hogy ezeket az adatokat a rendőrség szerezte be. A rendőrség előtt pedig az élelmiszer őrörsök — minden gazdasszony tudja — eltitkolják az igazi árakat. Minden jóval magasabb áron kel, mint az alábbi kimutatás mutatja, azonban még így is megállapíthatjuk minden túlzás nélkül, hogy Nagykanizsa az ország legdrágább városa. De beszéljünk a számok. Gazdasszonyaink jól emlékeznek még a tavalyi szintén túlságosított árakra. Így tehát szükség-telen azokat följegyezzük. Az összehasonlítást mindenki megcsinálhatja magának. A hűvelgek kilója: borsó 1 kor., nagszemű bab 56 fillér, apróbab 60 fillér, lencse 1 kor. 40 fill. Itt mégis meg kell anyit jegyeznünk, hogy a bab kilója tavaly 20—24 fillér volt. Ma 56—60 fillér. Lencsét pedig a kimutatott 140 filléres árért sem lehet kapni. Valamikor a bab, borsó és lencse volt a szegény emberek mindennapi eledel. Ma csak gazdag emberek engedhetnek meg maguknak ilyen étkezési fényűzést. De menjünk tovább. Itt következnek a lisztárak. A durva 4 estől a finomig a lisztárak 60—70 fillér közt váltakoznak. A durva 4-es ma 60 fillér. Tavaly a legfinomabb nullás 34—36 fillér volt s azt is drágálták. A rozsliszt 56 filléren áll! Ez szerencsése a szegény népsztyálynak, hogy a liszt, tépláló, jó kukoricakenyérrel jól lehet lakni. A ká-

poszta aránylag olcsó. Száz tej állag 12 korona. A burgonya kilója sem túlságosan drága: tíz fillér. A fokhagyma 1 kor. 20 fillér. A torma 48 fillér. Elég tűrhető a szárnyasok ára is. A csirke darabja 1:50, a sovány kacsaé kettő, a hizotté 5 kor. A sovány liba 4 kor. A hizott 10 kor. Sovány pulyka 6 kor. Hogy teljes legyen a piaci árról szóló kimutatásunk, idejegyezzük a különlegességszámba menő hal és vad árát is: Nyul 3 kor. Harcsa kilója 2 kor. a csukaé 1:60, a ponty 1:0, a süllőé 2:80. A húsrak már inkább lépést tartanak a drágasággal. A levesnek való marhahús kilója 1:60, a pecsenyének való marhahúsé 2 kor. A borjú hátúja 2 kor., az eleje 1:60. A juhhus ott van ahol nemrégiben a marhahús volt: kilója 1:20 kor. A sertéshús legolcsóbb része 1:80, szalonna 2 kor. A zsír szintén. A tej 24 fillér, de csak akkor, ha a rendőr látja. Egyéb-ként 28 fillér literje. Egy liter tejfől 80 fillér. Egy kiló vaj 4 kor. A tojás darabja tíz fillér. De azt még a rendőrség sem hiszi el. Tojást egyáltalán nem kapni a nagykanizsai piacon. A kétségbeesett gazdasszonyok csak véletlenül juthatnak hozzá, de nem tíz fillért. No most nézzük, hogy kel a kenyér. Szegény. A kanizsai kenyér keletlen, kovászos. Bocsnát a rossz szójátékért. De arra nézve annál jobban kel ilyen drágán, mióta a világ fönnáll, nem ettek kenyeret. A buzakenyér kilója a hivatalos kimutatás szerint 56 fillér. A rozskenyér kilója 60 fillér. Tavaly 24—28 fillér volt a kenyér kilója. Hát nem Nagykanizsa az ország legdrágább városa? Hevenyészett tudósításunkat az alkoholkedvelők megszorításával végezzük. Az új bor literjét egy koronáért mérik. Szóval még berugni se lehet olcsón ebben a cudarul drága világban.

HIREK

— **Áthelyezés.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király dr. Grün Gyula tapolcai járásbírói saját kérelmére a kaposvári törvényszékhez helyezte át.

— **Egy millió.** Amint értesülünk, — a világhírű Franck Henrik és Fiai cég a hadikölcsönből egy millió koronát jegyezt.

— **A hadikölcsönre.** Szabó Gyula dr. nagyrécsai nagybirtokos Nagykanizsán is jegyezt 50.000 koronát a hadikölcsönből.

— **Köszönet a harctérről.** A 48-ik gyalogezred hatodik századának legénysége a harctérről levelet intézett a Zalához, amelyben hálás szívvel köszönik meg azt a téli ruhanevel, amelyet a közönség jószíve juttatott hozzájuk.

— **Bevonuló városi hivatalnokok.** A honvédelmi minisztérium tudvalevőleg elrendelte mindazon katonailag kiképzett városi hivatalnok behívását, akik hivatalukban nélkülözhetők. Ezen rendelet értelmében Nagykanizsáról a következő városi hivatalnokok vonulnak be már a napokban: Polai József, Priklér Gyula, Pollerman János, Klapper Miklós és Schreiber Lajos polgári biztos. Kivülük öt rendőr is bevonul katonai szolgálatra s így a hiány a rendőrségen oly nagy lesz, hogy a polgári örök szolgálatára már a legközelebbi napokban szükség lesz.

— **Az elesettek lelkiüdvéért.** A napokban egy urinő szövé teite, hogy miért nem harangoznak a katonai temetéseknél. Erre ma illetékes helyről azt felelik, hogy akkor szokták a harangokat meghuzni, ha a temetési menet a városon halad át. Az elhunyt katonák pedig nem a városból, hanem a temető kapornájából helyezik örök nyugovóra. Egy környékbeli mágus jóvoltából különben a Nagykanizsán elhalt katonák lelkiüdvéért a temetés után gyászistentiszteleteket tartanak.

— **Az iparosok figyelmébe.** A hadi állapot következményeként az ipari alkalmazottak túlnyomó részét katonai szolgálat vonja el szokott munkakörétől. A segéderők hiánya tehát az iparban föltötte érezhető s így nagy érdeke az iparosoknak, hogy legalább tanoncok foglalkoztatásában ne korlátoztassanak, vagyis hogy tanoncokait ne kelljen munkaidőben tanoncskolába járatniok. Miniszteri rendelet értelmében felmentendők az iparos tanon-

cok, akik olyan üzemekben vagy műhelyekben dolgoznak, hol katonai szállításokkal vannak igénybe véve, vagy a melyeknek tulajdonosa, vezetője vagy a segédek nagyobb része katonai szolgálatra behívott. A kivétel helyszíne való tekintettel felhatalmazza a miniszter az iparitanoncskolai igazgatókat, hogy a felmentéseket a méltánylandó esetekben saját hatáskörükben adják meg. — Az iparhatóság vagy kerületi királyi iparfelügyelő felhívására azonban a felmentés feltétlenül megadandó. E kivétel intézkedés csakis a háború tartama-bírvényével. Felhívatnak az iparosok, kik jótányos áron óhajtnák szén szükségletüket beszerezni, hogy ebbeli szükségletüket 3 nap alatt az ipartestületi irodában a hivatalos órák alatt jelentsék be.

— **Nagykanizsai ifju — a lengyel légióban.** Dedk Péter főkapitánynak két derék fia tanul katonai tisztképző intézetben. Az egyik csak tizenöt éves, de a bátorsága és hazaszeretete fölér a föladott emberekévé. A két Deák Endre ma levelet írt haza, amelyben lelkesedéstől izzó sorokban ostromolja édesatyját, hogy engedje belépni a d csőszegesen küzdő lengyel légióba, amelynek zászlójára csak ez a három szó van írva: Szabadság, vagy halál! A levelet, amely erős dilemma elé állította az atyát, itt közöljük annak dokumentálásul, hogyan gondolkodik egy igazi magyar fiu:

Kedves Édes Apám!

Nem tudom mi az oka, hogy oly régen nem írt. En november 2 átlól 16 ág kórházban voltam. Van nekem egy erős elhatározásom, amit előbb utóbb keresztül szeretnék vinni. Még pedig be akarok lépni a lengyel légióba. Nem hiszem, hogy édes apám ellenezné e dolgot, mert hisz hány magamkorabeli fiatal ifju harcol a szűlei beleegyezésével az orosz határon a légióban. S édes apám, nem hiszem, hogy e kéréssem megtagadná, hisz ön sem akar rosszabb lenni, mint ama sok zsenge koru, de erős jellemű ifju szűlei. Mily örömmel harcolnék és reményilem, fogok is a hazzámért. Igazán azt hiszem, hogy nem fog megtagadni abban a szent elhatározásomban, hogy a veszélyben orgó hazámért én is egy csepp vérem onthassam. Tán azt kifogásolná, hogy mi lesz a tanulmányaimmal? Ha megsejti lsten, folytatam majd őket a háború után. A korom, ami szükséges, meg van, hogy beléphessek a hősök közé csak édes apám engedélye kell. Igyaz, hogy az intézetből ki kell lépnem, de a háború után, ha ép úgy tetszik, folytathatom majd a tanulmányaim. Kérem azt ugy elintézni, hogy decembebe beléphessek a légióba, amelynek a kitérése jelenleg Bécsben történik. Márciusra már harctéren lehetnék. A lengyel kommandót hamar megtanulnám. Es jól is menne dolog, mert hisz nem vagyok újonc a katonai dolgokban.

Tudom, hogy nagy lába vágom fejszém, de érzem, hogy lsten segédelmével még is én leszek az erősebb s a fa kidűl. — Ha esetlegesen kéréssem megtagadja, nem kívánok többet haza menni. Mert nem tudom elképzelni, hogy (lsten adja az ellenkezőjét) legyen oly magyar ember és még hozzá az én atyám, aki megtagadná fia áma kérését, amely neki lsten és emberek előtt becsületére valik. Hogy pedig ezért, amit megírok, teljes személyemmel hely állok, azért lsten engem úgy segejlen, hogy betartom. Ellenben, ha megengedi, mindig legnagyobb tisztelettel és kegyelettel fogok gondolni kedves apámra és áldani fogom az lsten bõen, hogy jó apával áldott meg engem.

Isten áldja meg kedves atyám jó erőben s egészséggben. Maradok számtalan kézzelakkal szerető fia

Bendi.

A kis kadét talán még sem váltja be lenyegését, ha a hõn óhajtott szülői beleegyezés elmarad. Hála Istennek, a hazának elegendõ számu harcosa van az ellenség leverésére. A legifjabb generációnak most más kötelessége van. Tanulnia kell, mert a hazának jövendõben is szüksége lesz talpa férfiakra.

HONIG DÁVIDNÉ szül. SCHLESINGER JOZEFIN úgy a saját, mint gyermekei és a rokonság nevében fájdalomtól megtörtén jelent, hogy forrón szeretett férje, illetve édesatyja, ipa, nagyatya és rokon

Honig Dávid ur

életének 78-ik, boldog házasságának 51-ik évében hosszú, súlyos szenvedés után elhunyt.

A felejtethetetlen halott tetemei f. hó 24-én d. u. 3 órakor fog-nak Nagykanizsán az örök nyugalomnak átadatni.

Nagykanizsa, 1914. november 23.

Jenny, férj. Gellért Ignác, Havas Imre gyermekei.
Honig Antal, é. v. Schiffer József szül. Honig Emília testvérei.
Gellért Ignác veje. Havas Imréné szül. Hofman Irma menyje.
Gellért Oszkar, Gellért György, Gellért Pál, Havas Gábor, Havas Anna, Havas Imre unokái.

Aidas és béke lebegjen drága porai fölött.

A gyászoló család koszorú, részvénytáviratok és látogatások mellőzését kéri.

A Moratorium nálunk és külföldön

írta MÁTYÁS JENO iparkamrai titkár.

Ára pótlásokkal 2. — korona. — Kapható Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán. — Vidékre 2 50 korona beküldés ellenében bérmentve lesz megküldve.

Királyunk iméja

gyönyörű helogravur 33/22 cm. nagyság K 1. — 46.35

Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésében Nagykanizsán kapható. — Vidékre 2 50 korona ellenében bérmentve lesz megküldve.

A Legujabb Divat

novemberi 15-iki száma megjelent.

Egyes szám ára 50 fillér

Ischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Ruhakelmék, bársonyok, par-getok, meleg trikók, bluzok, pongyolák meglepő olcsó árban kapható

Barta és Fürst áruházában

Első Magyar Birt. Társaság palotájában

Sebesültek szótára.

Kifejezések első segélynyújtásnál 6 nyelven Magyar, német, orosz, lengyel, szerb és román nyelven

ára 30 fillér

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésében, Nagykanizsán.

Jó forgalmu

fűszerüzlet

kitűnő pálinkaméréssel a háboru miatt átadó. Cim a kiadóban. 12093

Hölgyek naptára 1915. évre

diszes selyemkötésben ára 4 korona megjelent és

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében, kapható Nagykanizsán. Vidékre 4 K 50 fill. ellenében

bérmentve küldetik meg.

1915. évi naptárak megjelentek

Az országos ügyvédszövetség határidő naplója	K 5. —
Minerva féle ügyvédi határidő napló	4. —
Minerva féle pénzügyi határidő napló	3. —
Irodai határidő napló	2.40
Bokor Malvin, Hölgyek naptára	4. —
Új nagy mese naptár	2. —
Képes családi naptár	1.20
Képes mese naptár	1.20
Szent István Társulat naptára	—80
A magyár család naptára	—80
Gondörö bási naptára	—80
Jó magyar népünk naptára	—80
Magyar iparosok naptára	—80
Nagy képes naptár	—80
Regelő naptár	—80
Lurdi és Szent család naptár	—60
Páduai szent Antal képes naptár	—60
Ózrabonciás naptár	—60
Ózdasági népnaptár	—60
Hunyadi János képes naptár	—60
Katonapajtas naptára	—60
Képes hővéd naptár	—60
Kossuth Lajos nagy képes naptára	—60
Peleskei notárius naptára	—60
Petőfi naptár	—60
Rákóczy naptár	—60
Zrínyi Miklós naptára	—60
Bohó Misi naptára	—40
Képes kis Kossuth naptár	—40
Képes komáromi kalendárium	—40
Képes Tündér naptár	—40
Kis Képes-naptár	—40
Szent család képes népnaptár	—60
Grosser Bilder Kalender	—80
Cristlicher Bilder kalender	—40

kaphatók

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésében
NAGYKANIZSÁN

Viszontelárusítóknak nagy árengedmény.

AUTOPUVAR

:: megrendelhető ::

Ifj. RIEDL JENŐNÉL

Kazinczy-utca 37.

Gilbert, Mozi Királynő operet 3 felv. megjelent zeneszámai:

Teljes magyar szöveggel 2. füzet	K 6. —
Potpouri	K 2 80
Ach Amalia táncoktató a Mozi Királynőből	K 2 10
Man lacht, man lebt man lebt Walzer a Mozi Királynőből	K 2 80
In der Nacht, táncoktató a Mozi Királynőből	K 2 10
Liebliche Kleine Dingerchen Marsch a Mozi Királynőből	K 2 10
Juplala táncoktató a Mozi Királynőből	K 2 10

Kapható Nagykanizsán

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésében.

Vidékre az összeg előzetes beküldése ellenében bérmentve küldöm meg.

Védjegy.

Bojkottáljuk az orosz és angol teaminőseget

Háziaszonyok eszentul csak az évek óta jóhírű és bevált hazai márkát:

a PEKAREK-féle teát

vegyék eredeti csomagokban ezzel a védjeggyel ellátva. Kérjék kifejezetten ezt a kitűnő teaminőseget, az egész monarchia minden szakba vágó üzletében.

Képviselő: FEHÉR VILMOS ÉS TARSA Nagykanizsa.

PAPIRSZALVÉTA

100 DBB 70 FILLÉR
1000 DBB 6 KORONA

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésében
NAGYKANIZSÁN.

A legjobb minőségű hadiczipók

csizmak, gámaschnik, hócipók

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

Uri- női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházban NAGYKANIZSÁN, Fő-utca
:: :: a VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

Mi hír van odahaza?

A háboruból

a katona barátja:

az újság. Innen értesül arról, hogy mi hír van odahaza? Szinte felvidul a szíve, amikor az otthoni eseményeket olvassa. Aki harcra hozzászokott, az meg akarja látni az otthoni életet, fizessen elő

ZALÁRA

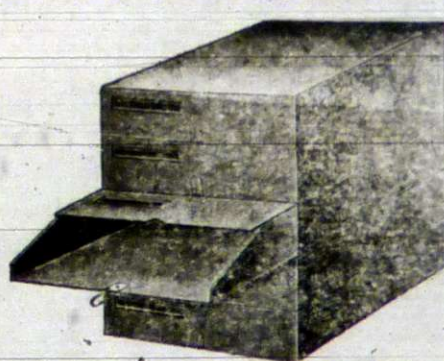
Előfizetési ára egy hónapra 1 korona 50 fillér.

A tábori posta részére pontos címből a név és rang mellett szükséges az ezred, század, az üteg, stb. megjelölése és feltétlenül kell a tábori posta száma.

IRATOK ÉS NYOMTATVÁNYOK

pormentes megőrzésére legjobb a

Fischel-féle irodaszekrény!

Már eddig sok ezer darab van használatban, mert praktikus, tartós és olcsó.

A Fischel-féle irodaszekrény ár és minőség tekintetében kizár minden versenyt. Felső és alsó rész különösen erős bűrelemezű, az oldalrészek keményfából készülnek. Tartósága majdnem határtalan. Borítása legfinomabb szürke felhőpapír, záróeszköze és cinkkerete fémekkel készül. Előrelő kiálló minden irodának és raktárnak diixe. Minden szekrény elmozdítható, összerakható, cöljából nyomokapcsolókkal ellátva. Ezen szekrényeket használják az összes községi és megyei, bírósági, pénzügyi, forgalmi és katonai hivatalok, ügyvédek és könyvtárak, intézetek, bankok, takarékpénztárak, iparosok, kereskedők és magánemberek.

1. sz. oktáv levélpapírnak	16. cm. széles	20 cm. mély	6 cm. magas	K 1 40
2. „ quart	25 „	33 „	6 „	K 1 60
3. „ ikré, irodai alak	23 „	36 „	6 „	K 1 80
4. „ nagyírvé alak	23 „	44 „	6 „	K 2 40
5. „ nyolcszoros írvé alak	30 „	80 „	6 „	K 3 —

Kapható Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésében

Telefon 179

Nagykanizsán

Telefon 179

MEZESÍTŐSÉG ÉS KIRÁDOIVATAL:

NAGYKANIZSA

SUGAR-UT 4. SZÁM

IRÁNYADIVATAL:

Budapest: 1000 Ft. (Posta- és telegraphi-
kártyák, és a halál híradásai és a
közvetlen híradások)

"ZALA" Hírlapjához az nyomda
és a közreműködés Sugár-ut 4.

TELEFON-SZÁMOK:

Budapest: 1000 Ft. (Posta- és telegraphi-
kártyák, és a halál híradásai és a
közvetlen híradások)

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Kiállítások árak

helyben kifizetés mellett

Egy hónap 1.00

Három hónap 2.50

Éves ár 5.00

postai ártételekkel

Egy hónap 1.50

Három hónap 3.50

Éves ár 7.00

Egyes szám ára 6.00

Híradások és nyilatkozatok dí-
jazásai azonosak az előzőekkel

11. a közreműködés

A lengyelországi döntés.

Orosz-Lengyelországban — amint a legutóbbi hivatalos jelentésekből kitűnik, — a mi seregeink előnyomulában vannak, az orosz hadak pedig sietve húzódnak vissza. Közben természetesen a két sereg közt kemény ütközetek folytak, amelyekben sok föltétele meg van a döntő küzdelemnek. Azonban a valódi döntő harcokra csak akkor kerül sor, ha az oroszok befejezik visszavonulásaikat a teljes erővel veszik föl a csatát. Kétségtelen, hogy bölcs, megfontolt taktika győlmösközik a mi seregeinknek ez az előnyomulása. Az orosz hadakat, amelyek a varsó-ivangoródi vonalon tulsulyokkal visszanyomtak bennünket, — teljesen szétforgácsoltuk. Az ellenség nem tudta kiaknázni a harcéri előnyöket. Az üdöztet alig kísérelhette meg, mi máris összerendelőzködtünk s az ügyes taktikával szétforgácsolt orosz erőket megtámadtuk. Ennek eredménye lett az oroszok általános visszavonulása és a mi támadásunk a támadásba. Amde vérmes következtetéseket nem szabad evonnunk a legújabb harcéri eseményekből. Az orosz most arra törekszik, a mi nekünk lényesen sikerült a varsó-ivangoródi visszavonulás után: újra csoportosulni s

csatarendbe állni. Az orosz tulsuly most is meg van s ezt még újabb erő fölvonulása is gyarapítja. A mi tüneményes gyorsaságu offenzívánk kétségtelen célja most az, hogy az ellenség új csoportosulását megakadályozva mérjük rá a döntő csapást. Hogy tehát miként fognak végreodni a most folyó harcok, arra nagy kihatással lesz, hogy az oroszoknak sikerülni fog-e összerendelőzködni. Minden reményünk meg van arra, hogy Hindenburg fűrgő mozgatai áttörhetetlen éket fognak verni az ellenség közé, amikor aztán az eredmény nem lehet kétséges. Jogunk van a bizakodásra, de ostobaság volna az elbizakodás. A hadiszerezése, a mai világháború történelmében is bebizonyult, forgandó. Lehet, hogy a tulerő ezuttal is megmenti az orosz hadakat a végső katasztrófától. Azonban annyi bizonyos s ez megnyugvással tölthet el bennünket, hogy döntő csapás a mostani lengyelországi harcokban csak az oroszokat sújthatja, mert — ha minden várakozás ellenére mégis sikerülne nekik az újabb csoportosulást befejezni, — a mi seregeink számára még mindig nyitva áll az okos taktikai visszavonulás útja.

Előnyomulásunk orosz földön.

Budapest, nov. 24. A főhadiszállásról érkezett éjjel 10 órakor. Az Orosz-Lengyelországi csata kemény hidegben mindkét részről nagy erővel folyik tovább. Csapataink több támaszpontot elfoglaltak. Különösen Volbrón felé és Pillica köz-ség mindkét oldalán tört nyertek és ismét számos foglyot ejtettek. Egyébként a helyzet változatlan. A monarchia belsőjében azidőszámtól szántizezer a hadifoglyok száma, köztük ezer tiszt. Höfer vezérnagy.

Kelepce az oroszoknak.

Budapestről jelentik: A Kárpátok ban lényeges síkei elnek vannak. Mint a hivatalos jelentés is hírül adja, a hadihelyzet megkívánta, hogy egyes kárpáti szorosokat ideiglenesen az ellenségnek engedjünk át. Lecsaltuk őket a völgyekbe, ahol az oroszok leveleése meg-lőrtént anélkül, hogy nekünk a legcse-lyebb veszteségünk lett volna. Tegnap ugyanis csapataink offenzívába mentek át, amelynek eredménye az, hogy az egyik orosz szárnyat súlyosan megver-tek, úgy hogy az oroszok rendetlen fu-lásban menekültek visszafelé.

Ugyancsak súlyos csapást mértünk az orosz csapatokra egy másik helyen is. Az oroszoknak itt ötszáz halottjuk volt.

Krakó körül

Berlinből táviratozzák: A német legfőbb hadvezetőség közli: Lengyelország déli részén Csanstochova környékén áll a harc, Krakótól északra támadásunk előrehaladt.

Meghiusult orosz taktika.

Pétervártól óriási meglepetést keltek katonai szakkörökben a legújabb harcéri események. A vélemények megegyeznek abban, hogy a németek az oroszoknak Krakó és Posen elleni támadását meghehították. Az az orosz terv tehát, amely Krakó körülrására és a Németország szívébe való behatolásra írányult, — Hindenburg erélye folytán végleg meghehült. Az új harcokban óriási hatásk van a német nehéz ágyúknak. Ezeknek a fölvonul-tatása váratlan meglepetés volt az oroszok-
ra.

A Kelet-poroszországi harcok.

Berlinből táviratozzák hivatalosan: A keleti hadasintéren a helyzet megnövekedett tisztasva. Kelet-Poroszországban csapataink tartják a tavak melletti és a tavaktól északrafelre levő hadállásokat. Az a hivatalos orosz jelentés, hogy Liebert és Panevics német tábornokokat Kelet-Poroszországban elfogták, — tisztára koholmány. Az előbbi Berlinben van, az utóbbi csapatai élén. Kelet-Poroszországban hosszú idő óta egyikük sem volt.

Elsülyedt angol dridnaut.

Budapest, november 24. Rotterdamból a Berlini Wolff ügynökség a következő táviratot kapta: Biztos forrásból eredő híradás szerint Audacieus nevű hyperdreadnought október huszonegyedikén és huszonkilencedikén között Ir-ország északi partján aknára futott és elsülyedt. Az angol admirális az eseményt szigorúan titkolja, nehogy az országban izgalom támadjon. Audacieus 27.000 tonnás, 28.000 lóerős, 22 tenger mérföldnyi sebességű volt. Felszerése tíz darab 34.3 centiméteres és 16.2 centiméteres ágyú. Legénysége körülbelül egyezerszáz ember volt.

Elsülyesztett német tengeralattjáró.

Budapest, november 24. Az angol admirális hivatalos jelentése szerint egy előrsőn levő angol hajó Skótor-szág északi partján elsülyesztette az U. 18. német tengeralattjáró hajót. A Reuter ügynökség jelentése szerint a Garry nevű angol torpedóhúzó a tengeralattjáró hajó három tiszjét és huszon-nyolc matrózát megmentette.

A kölcsönjegyzés országos eredménye.

A Félhivatalos Budapest tudósító jelenti: A hadikölcsön jegyzésének határideje hétfőn lejárt. A jegyzési helyek nagy számánál fogva és tömeges jegyzések következtében a pontos eredményt véglegesen csak napok múlva lehet megállapítani. Az ideiglenes adatokból is megállapítható azonban, hogy a jegyzett összeg eléri a nyolcszázmilliót és hogy az összeg végleges megállapításánál inkább emelkedni fog, mint csökkenni.

A FRANCZIA harcztérről.

A német főhadvezetőség közli: Nyugaton lényegesebb változás nem történt.

Hindenburg legutóbbi győzelme.

Koppenhágán, november 24. A félhivatalos „Politiken” értesítése szerint azok a harcok, amelyek Hindenburg győzelméhez vezettek, rendkívül véresek voltak. Az oroszok vesztesége halottakban és sebesültekben meghaladja az ötvenezret. A foglyok száma a jelentések szerint nagyobb, mint ahogy az eddigi számítások sejtették, épp úgy, mint ahogy az a tannenbergi csata után is volt. A német csapatoknak föltöttebb nehéz volt — írja az említett újság — a menekülő oroszok üldözése, mert a katonák a szó szoros értelmében hullághegyekkel kellett menniük és kilométer hosszú utakon masírozni olyan uton, amely emberek és lovak holttesteivel volt tele. A német gép-fegyverek valósággal lekaszáltak egész orosz ezredeket.

Előnyomulásunk Szerbiában.

Szerbia északi részén, a Száva torkolata körül kedvezőbb lett az időjárás, úgy hogy a csapataink előnyomulása is lényegesen könnyebbé vált. Az ellenálló seregeket az egyik megerősített állásukból már kiverték, mire az ellenség sereg kénytelen volt utolsó fővonalára visszavonulni.

Üszküb Szerbia fővárosa.

Milano, november 24. A „Lombardia” című lap jelenti: Üszküböt királyi dekretummal fővárosnak nyilvánították. A pénzügyminis-terium és az állami pénztár már át is helyen-ték Üszkübbe. Valószínű, hogy még a héten a többi minisztérium és az udvar is átköltözködik.

Nem lesz béke?

Budapestről táviratozzák: Koppenhágai jelentések szerint teljesen kizárt dolog, hogy a német kormány béketárgyalásokat hajtsanak. A béke legcsekélyebb ára Németország javára Belgium és számos milliárd hadikölcsön. A francia miniszterelnök szintén kijelentette, hogy békeről most szó sem lehet. A jótársat végig kell játszani. A miniszterelnök bízik abban, hogy néhány héten belül nem lesz német Franciaországban.

Lapzártá előtt érkezett:

Budapestről táviratozzák a hadi-sajtóbizottság engedélyével:

Demetriusz orosz nagyherceg a Wartha melletti harcokban súlyosan megsebesült.

Bukarestből sürgönyzik: A román szervezett munkások nagygyűlést tartottak, amelyen tiltakoztak a háborús tervek ellen. Egy másik munkásgyűlés azonban üdvözölte az antantot és a szerbeket.

Prágából táviratozzák, hogy Lem-berg orosz kormányzója, Bobrinszky gróf szívrohamban meghalt.

Amsterdamból jelentik: Ipern és Dixmuiden mellett a harc mind hevesebbé válik.

Koppenhágából jelentik: Falsterbő közelében német torpedónaszád összeütközött egy angol gőzessel. A német torpedó megrongálódott, fűtője meghalt.

Bécsből sürgönyzik: A német császár a magyar trónörökösnek az első és másod-
osztályú vaskoronarendet adományozta.

Hadikölcsönjegyzés Nagykanizsán.

A Zala tegnap esti száma tüzetesen kimutatta, hogy az egyes pénzintézeteknél mennyi jegyzés történt. Ehhez újabban a következő adatokat kaptuk: Az Osztrák-Magyar banknál jegyeztek 368.350 koronát amiből 254.000 korona zárt kötvényre és 114.350 korona szabad kötvényre jut. Itt készpénzben a hadikölcsönre 94.825 korona folyt be. Az összeg többi része lombardközzéssé áll elő. A nagykanizsai postakárekpénztárnál 26.000 koronát jegyeztek. Most már végleges összegében is megállapíthatjuk, hogy mennyi a nagykanizsai jegyzések összege. Így:

a Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztárnál	563.500 kor.
a Délzalai Takarékpénztárnál	634.350 kor.
a Nagykanizsai Bankkegyesületnél	750.000 kor.
a Pesti Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjánál (a többi összeg vidéki jegyzésekre esik)	653.700 kor.
a Nagykanizsai Takarékpénztár	588.150 kor.
a Néptakarékpénztár	167.500 kor.
az Osztrák-Magyar Bank	36.350 kor.
a Postakárekpénztárnál	26.000 kor.

Ez összesen 4.021.550 kor.

Tehát Nagykanizsa négy millió huszonegyezeröttszázötven korona hadikölcsönt jegyzett.

Tegnap ötmillió koronát mutattunk ki. A tévedést a Pesti Kereskedelmi Bank kimutatása idézte elő, amelyben befoglaltattak a vidéki jegyzések is.

A kormányknak az volt az intenciója, hogy a magánosoknál levő s a gazdasági vérkeringéstől elzárt tőkéket mozgósítsa a hadikölcsön céljaira. Nagykanizsán azonban ezt a célt nem érte el, mert az összes pénzintézetekből beszerzett adatok alapján megállapíthatjuk, hogy a hadikölcsönre nálunk mindössze másfél-száz ezer korona készpénz folyt be.

Forman nátha ellen

Szelenite ára 40 fillér

A valjevói hölgyek. A bájos bombavető.

Amikor a mi hős seregeink Valjevót megszállták, — az alattomos szerb természet ismét olyan jeleneteket rögtönzött, amelyekre igazán csak a Balkánon lehet példát találni. A szerb reguláris seregek már messze jártak Valjevótól, mikor a mi katonáink vállra tett fegyverekkel, békés szándékkal bemarsiroztak a város utcáiba. A lakosságot rögtön biztosították, hogy senkinek a hajszála sem görbül meg s a tulajdonjogot legnagyobb tiszteletben tartandják csapataink. Valjevó lakossága közt látszólag nagy örömet keltett ez a bitatás. Hódolattal fogadták a katonákat s a magyar vitézek lábai elé virág hullott. Megnyiták a valjevói házak ablakán is, s a legszebb szerb urinók nyájas mosollyal integettek a magyar csapatoknak, miközben azon igyekeztek, hogy a kezükben levő illatos virágcsokrokat a szabályszerűen marsoló katonák közé dobják. Amint az első csokrok a kövezetet érintették, rettenetes robbanás hangja rázta meg a levegőt s bombaszilánkok vágódtak szerteszét. A sabáci bájos hölgyek csokrokba bombát rejtettek s ezek explodáltak. Szerencsére a gyalázatos merénylet nem tett nagyobb kárt csapatainkban, mert a sok szerb alatt o-

rosság óvatossá tette katonáinkat. Azonban a megtorlás nem maradt el. Akiket tetten értek, azok rövid úton vették el méltó büntetésüket. Akiknek még nem volt annyi idejük, hogy a robbanócsokrot használhassák, — azokat összefogdosták. Ekből most harminckilencet Magyarországra szállítottak, s a fogolytáborokban helyezték el őket: — A díszes küldemény most ért rendeltetési helyére. Közte van Sabác hölgyközönségének krémje. Ügyvédnek, orvosnak, főtisztviselőnek feleségei stb. A magyar katonák nemes gondolkodására vall, — hogy az orgyilkosoknak megengedték, hogy külön kocsiában utazhassanak s gyermekeiket is magukkal vihessék.

HIREK

Az új táblai tanácselnök. Megírjuk, hogy a király Varga Nagy István pécsi ítéltáblai bírót a pécsi ítéltáblához tanácselnökké nevezte ki. A kinevezés nagykanizsai jogászörökkben is nagy meglepetést keltett, mert Varga Nagy István hosszú esztendőket értékes munkájával közdötte magát az előkelő bírói poltra. Az új táblai tanácselnök egyik megteremtője volt a magyar patronázs ügyének. Humánus gondolkozása más téren is mindig megnyilvánult.

Városi tanácsnok — mint piaci aszónok. A Zala éppen ma mutatta ki hivatalos adatok alapján, hogy milyen mérhetetlen drágaság uralkodik a nagykanizsai piacon. Különben már számtalanszor szóva tettük az élelmiszer uszortát s éppen a Zala sűrűtől földszőlítésének köszönhető, hogy a rendőrség elcsérelt bürg dommal iparkodott a piaci visszaéléseket megfékezni. A belügyminiszternek egy augusztusban kiadott rendelete nemcsak módot nyújt a rendőrségnek a piaci visszaélések megtorlására, de a közönség érdekében ez egyenesen kötelességévé is teszi. A rendőrség ellenőrzése és megtorló intézkedése természetesen nem nyerte meg az élelmiszerárusok tetszését s kézzel-lábbal tiltakoztak az általuk jogtalannak vélt rendőri beavatkozás ellen. Ennek a következménye egész légió birságolás volt. Természetesen nagy volt emiatt a fölzudulás a rendőrség ellen. Annál sajnálatosabb, hogy egy közhivatali funkcionárius is akadt, aki a rendőrség ellen támadt s a piaci árusokat nyílt ellenszégülésre hívta, föl Kálovics György kultánácsnok — amint a rendőrségen jelentik — az egyik hetipiacon hevesen kikelt a hatósági közbelépés miatt. A rendőrökre, — akik az árakat ellenőrizték — rátámadt s kibálva erősítette, hogy a rendőrségnek semmi

köze sincs a piaci árakhoz s mindenki anyit adjon a portékáját, amennyit éppen neki tetszik. Akinek pedig ez nem fűlik a fogához, hát ne vásároljon. Képzelték, hogy a kultánácsos ut heves kifakadásának micsoda következménye lett. A rendőri tekintélynek rögtön belőlegzett s az élelmiszer-árak egysejre toronymagasságba szöktek. A rendőrség — igen helyesen — nem hagyta anyiba a dolgot s a tanácsnok ellen megindította az eljárást. Reméljük, hogy az Á-á-B- is jön s a kultánácsnoknak nem lesz kedve máskor az olcsó nép szerűségét piacpör keresni a nagyközönség rovására.

Hadsegély-bélyegek. A hadbavonultak hozzátartozóinak segítésére tudvalevőleg a postaigazgatóság hadsegély-bélyegeket bocsátott ki. Eddig csak az 5 és 10 filléres bélyegeket használták föl erre a célra, most azonban az 1, 2, 3, 6, 12, 16 és 25 filléres hadsegély-bélyegek is megérkeztek Nagykanizsára. A közönség a hadbavonultak segítésének ezt a módját szimpatikusan fogadta. Reméljük, hogy az új bélyegek is kelendők lesznek s így tekintélyes összeget juttat a közönség jótékony célra.

Lehet még hadikölcsönt jegyezni. Amint a hadikölcsönjegyzéseket tegnap este a pénzintézetek lezárták, — sokan bosszankodva jelentették ki:

— Ejnye, ejnye, éppen most akartam jegyezni és nem lehet.

Valóban sokan voltak olyanok, akik vagy a szükséges anyagi eszközöket nem tudták előteremteni idejére, — vagy másnével nagy elfoglaltságuk miatt nem tehettek eleget hazafias kötelességüknek a szűkre szabott jegyzési idő alatt. Nos tehát, ezeket a polgártársainkat megvigasztalhatjuk. A kitűzött terminuson túl is lehet jegyezni. A postakárekpénztárak igazgatósága ugyanis utasította a nagykanizsai postahivatalt, hogy hadikölcsönjegyzéseket további rendelkezésig fogadjon el. Ennek az intézkedésnek pedig az az oka, hogy a jegyzések a postakárekpénztáraknál oly nagy mérvben történtek, hogy azokat a kitűzött határidőn belül földolgozni nem lehetett.

Török élelmiszer-árak egyiptomi török-angol háborút.

Hadikölcsön és hadi kenyér. Az ország közélet-mozgásának a háború tartama alatt való biztosítása érdekében a magyar és az osztrák kormányok a bura és a rozs használatát korlátozták. Ausztriában csak a kenyér iparszerű előállításánál, nálunk ellenben a hadikenyérkészítésnél is csak az előírás szerint kevert liszt használható. November 25-étől kezdve a magyar malomiparnak már csak a rendelet előírása szerinti száralékos lisztet szabad készítenie. A készleteinkkel való lakosságközlés elvének gyakorlati megvalósítását kétségtelenül elő fogja ez rendelkezés segíteni. Ha szokatlan is lesz talán egyelőre, a hadi liszt és kenyér, de tápláló erő, szépség és ízletesség tekintetében semmivel sem marad mögöttes a békés idők kenyérminőségénél. A kormányrendelet lisztkészletünk lehető kímélésével biztosítja, hogy a jövő aratásig lesz mindenkinek kenyere — csak még az van hátra, hogy az új két lisztajtó: a finomabb tészta liszt és az egyfajta: a kenyérliszt mellágyos áron jusszon a közönség birtokába. Ez az árszabás sem várhat már sokáig magára.

Betörés. Marton heves ütésekben tegnap éjjel betört garázdálkodott, aki a kasszából 380 koronát vitt magával. A betörés az ületajtónak srungyoghálóval behúzott ablak résén mászott be és ki. A rendőrség már nyom van.

A mi hőseink. A 48. gyalogezred veszteségei: Szűcs Pál örvézető 10. sz. Balatonfüred seb., Szidács Ignác 10. sz. Dráva-vásárhely seb., akács Zsigmond tizedes 7. sz. Kápolna seb., Tantzenberger Lajos 10. sz. Gelse seb., Tepetics András 12. sz. Egyeduta halott. Tislerits László 7. sz. Szentpéterseb., Tivadar Ferenc tart. 7. sz. Lendvavászt. jőzsel seb., Tormási József 5. sz. Gyenesdiás seb., Tóth Gyula 9. sz. Zalaszentiván seb., Tóth István 8. sz. Zalapataka seb., Trájbör Antal tizedes Drávavásárhely seb., Trajnar Márton tisztiszolga 15. sz. Vashegy seb., Tuboly János 12. sz. Szentlázló seb., Turfa István 11. sz. Kapeza seb., Varga György 5. sz. Nagykanizsa seb., Varga János tizedes 7. sz. Lenti seb. Várados János 5. sz. Zalahaláp seb. Varga János 7. sz. Gyölközt seb., Vende Ferenc tizedes 5. sz. seb. Vendi Károly 13. sz. Rezsnek seb., Viti István 5. sz. Gelsejélt seb., Vöcskondi István pótiart. 11. sz. Zalaegerszeg halott. Wollák Jenő 6. sz. Vasszó seb., Vörös Géza 6. sz. Lesencetomaj seb., Vörös Péter örvézető 9. sz. Zalaszentgrót seb. Vörös István szakaszvezető 6. sz. Zorkóháza seb., Wagner József 7. sz. Zalaegerszeg seb., Weinberger Marton tizedes 6. sz. Pacsa seb., Welner Ferenc tizedes 6. sz. Bak seb., Zambó István 13. sz. Kékkút seb., Zarka Gyula tizedes 17. sz. Nemessapát seb., Zsigulicz Tamás tizedes 16. sz. Tótszerdahely seb., Zsoldos István 7. sz. Bóza seb.

Hadsegélyző részére adakoztak. Dr. Bun Jenő gyűjtése: Barta Pál 10 kor., Első magyar ált. bizt. társ. tisztikara 10 kor., Hofmann és Frank 20 kor., Bojkor Béláné 1 kor., Trippammer Gyula 10 kor., N. N. 4 kor., Hargital Bertalan 5 kor., Hudi József 1 kor., Neu és Klein 0 kor., Balog Oszkár 5 kor., Havas Aladár 2 kor., Bulog Oszkár nyomdija 2 kor. 50 fillér, Sattler Józsefné 2 kor., Steiner Zsigmond 20 kor., Weisz Mór 5 kor., Ritter Testvérek 4 kor., Weiszberger Kálmán 5 kor., Forbáth Arthur 10 kor., Fleischer Miksa 10 kor., Gúth Mariska 5 kor., Rácz Lajos 2 kor., Balázs Ignác 10 kor., Mischler István 10 kor., dr. Bun Jenő 10 kor., Kéri Jenő 10 kor., Raspoeh Gyula 10 kor., dr. Raspoeh Aladár 0 kor., Nagykanizsai tak. pénzt. r. t. 100 kor., Schwarcz Sándor 5 kor., Luszgarten Samu 2 kor., Nagykanizsai Tárházak 30 kor., Halpen Mór 10 kor., dr. Kreiser József 20 kor., Fehér Gyula 5 kor. — Horváth János gyűjtése: Csicsai Károly 1 kor., Davidovics Ferenc 1 kor., Armstein Ignác 2 kor., Kánc István 2 kor., Kis György 1 kor., Székelymeyer László 2 kor., Kovács Ferenc 2 kor., Dolmányos György 1 kor., Jakabli György 1 kor., Vajda Pál József 1 kor., Kis Jánosné 1 kor. stb. — Vojkovics János gyűjtése: Szántó Lajos 2 kor., Szántó Gyula 2 kor., Brunecics József 2 kor., Operánia Károly 2 kor., 50 fill. Nemes János 3 kor. Martinezevics Imre 1 kor. Berkes József 2 kor., Márkai Mihály 2 kor. dr. Abrányi Alajosné 4 kor. özv. Szilápi Rensdó 2 kor. Vojkovics József 1 kor. Horváth Páló 1 kor. Sziszka Gyuláné 1 kor. Verebői Ferenc 1 kor. Günsberger Odónné 1 kor. Hidy Lajosné 1 kor. Németh Ignác 2 kor. Hemmel Lajosné 1 kor. Greti Sándor 1 kor. 26 fillér, Brunecics János 3 kor. Szuknay Lajos 3 kor. Konecsni Mariska 2 kor. Winkhofer Józsefné 1 kor. Vastag Vince 1 kor. Vastag Vincéné 1 kor. Pál Gyuláné 1 kor. Vositz Ilona 1 kor. Dani György 2 kor. Péter János 2 kor. Füller Károlyné 1 kor. Sós Józsefné 1 kor. Takács Sándor 1 kor. Sikkó István 1 kor. Pollák Alajos 1 kor. Bagonyai György 20 kor. Kóroncz Györgyné 1 kor. stb.

Feladta munkáját: Fischel Lajos.

Szerkesztő: Tóth Zoltán.

1915. évi naptárak megjelentek

Az országos ügyvédszövetség határidő naplója	K 5—
Művészi írók ügyvédi határidő naplója	4—
Művészi írók pénzügyi határidő naplója	3—
Művészi írók határidő naplója	2—40
Bécsi Malvin, Hölgyek naptára	4—
A nagy mese naptár	2—
Képes családi naptár	1—20
Képes mese naptár	1—20
Szent István Társulat naptára	—80
A magyar család naptára	—80
Gondozó bácsi naptára	—80
A magyar népünk naptára	—80
Magyar iparosok naptára	—80
Nagy képes naptár	—80
Regély naptár	—80
Lundi és Szent család naptár	—60
Padaui szent Antal képes naptár	—60
Örökös naptár	—60
Qandásai népnaptár	—60
Hunyadi János képes naptár	—60
Katonapajta naptára	—60
Képes honvéd naptár	—60
Kossuth Lajos nagy képes naptára	—60
Pécsi nótárius naptára	—60
Pelósi naptár	—60
Rákóczi naptár	—60
Zsuzsi Miklós naptára	—60
Bohó Misi naptára	—40
Képes kis Kossuth naptár	—40
Képes komáromi kalendárium	—40
Képes Tündér naptár	—40
Kis Képes naptár	—40
Szent család képes népnaptár	—60
Grosser Bilder Kalender	—80
Cristlicher Bilder kalender	—40

kaphatók

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésben
NAGYKANIZSÁN

Vizsontelárusítókunk nagy árengedmény.

Ruhakelmék, bársonyok, par-
getok, meleg trikók, bluzok,
pongyolák meglepő olcsó
árban kapható

Barta és Fürst ruházában

Első Magyar Bizt. Társaság palotájában

Női- és leányka kabátok

egnagyobb választékban a legolcsóbban

Barta és Fürst

ruházában

Első Magyar Bizt. Társaság palotájában

szerezhető be.

Mayer Klotild

NAGYKANIZSA

Tisztelettel értesitem a n. é.
közönséget, hogy a Fő ut 9.
szám alatt levő gyűjtőtelepe
met Hunyadi-utca 19. sz. alá
helyeztem át. Elfogadok női
és férfi ruhákat vegyileg való-
tisításra, továbbá az összes
háztartási ruhák mosását és
vasalását 10% engedménnyel.
Külön galler és kézelő-
osztály.

Garantált formaszélesítési
gőzmosás.

Szíves partifogást kér

Mayer Klotild

gőzmosógyára Hunyadi-u. 9.
Gyűjtőtelepe Hunyadi-u. 19,
Kazinczy utca 8.

Ungár Lipót

Budapesti női kabát kereskedő model-
jai bámulatos olcsón kaphatók

Kisfaludi és Krausz

divatárú kereskedőknél Nagykanizsán

Elek-féle ház, a Moskovitz cipőüzlet mellett

Ugyanott női kosztüm pongyola és blouz kelmék, bársonyok, flanelok, pargetok
kanavásnak, anqinok, ingzefire, nagykendők, Berliner kendők, fejkendők, ágy-
terítők és függönyök.

Kész bluzok, pongyolák, katonai takarók,
trikó ingek, nadrágok, hósapkák kesztyűk

harisnyák bámulatos olcsón árán kerülnek eladásra.

Maj és Hofeld rumburger vásznak, Regenhart és Reiman asztalneműk, Schroll
sifonok és damaszok eredeti gyári árán. Valódi Rumburger vászon maradékok
fél áron kaphatók. Mérték után 14 nap alatt készül Bluz 3 kor-tól, Pongyola 6 kor-
tól, Alj 6 kor-tól kezdve. Gyászruhák 24 óra alatt készülnek saját műhelyünkben.

Olcsó árak.

Olcsó árak.

Harcbavonulók figyelmébe! Megérkeztek a FLANELLOK
és TRIKÓSZÖVETEK, hó-
sapkák, haskötők, térdvédők és nyakkendők, TEVESZŐR
TAKARÓK és POKRÓCOK, trikókabát, trikóing és trikónadrágok
ROTHSCHILD ALBERT, NAGYKANIZSA
FŐUT

A ZALA TÁRCA

A przemysli Tábori Újság-ból

Przemysl újabb körül fogta az orosz horda.
Az a tízezer magyar honvéd és népfelkelő,
akik szeszretek vérszomjas és jéggel, hideklők
tomp nyögése s harcba induló új csapatok
riadója között három hétfő állottak reudületle-
nül mint szikla a tengerben: most újra tábor-
vertek maguknak a przemysli halmok tövében,
csuszán és gyomrában. — Ujra égnek ég-
csapó fényvel a táboriürcik melyeknek mele-
gével s világánál merítették kedvet, erőt a vi-
tézkedésre három hétfő s fognak meríteni most,
ki tudja meddig.

Hanem az ő tüzeik egészen különleges
tüzek, tábor tüzeik egészen egyéni, przemysli
táboriürcik. Nem galyból gyuladtak, nem a csil-
lagos ég alatt égnek, nem lángoló a tüzek. —
Szívekből, szívekben gyuladtak, lelkek tiszta
éget alatt égnek s a tüzek lángja, a przemysli
s hazaszeretet lobbogása. Am ezüst ki tagadná
meg tőlük, hogy igazi sőt a legigazabb tábor
tűz a tüzek.

Ennek a tüznek néhány zsarátnokát, né-
hány felvillanó fényugarát, néhány szétesapódó
szikrát mutatjuk be a Przemysli Tábori Újság-
ból. A legújabb számból olvastuk élvezettel,
gyönyörűséggel. A következő részletek, mind
szószentírt idézetek:

Ötletező többször áldoztolt a vár vitéz
parancsnokát, Kusmaneket és önfeláldozó hon-
védeit: Ötletező bizik abban, hogy a vár be-
vehetetlen és küzdő seregeinknek állandóan
biztos támpontja marad. Örömmel, törekvéssel
bússzgatja és ragaszkodik a jel nyílt apostoli
királyunkhoz, hogy bizalma mindig büszkesé-
günk lesz s ha valahol bátor és megbízható
katonára van szükség, állítson oda bennünket,
magyarokat, mert tudjuk, mi ő nekünk: népei-
nek atyja, katonáinak bejárásilag együttérző
hadura, alkotmányunk gondos őre, a világ ősz

szes fejedelmének példaképe, a keresztény kul-
túrának leghatalmasabb oszlopa a mi királyunk.

Tudjuk, mit tettünk a hazának, a mi
haráknak. Azért ünneplhetünk. És ha bele-
dörög is az ünnepi himnusz akkordjaiba az
ágyuk távoli moraja, az csak annál áhítato-
sabbá tegye imánkat, annál tisztábbá öntuda-
tunkat: mert azok az ágyuk azt jelentik,
hogy ott is, messze a honvédség van mun-
kában. Le jour de gloire est arrivé! Honvé-
dek: itt a ti napotok, a ti időtök, az építők
napja. S mondja is egy vers a lapban:

Nápfény derül, s beragyogja a várat

Százados ur behívja a bakákat:

Azt üzeni ősz ki ályunk tünétek,

Ti vagytok fiaim: a honvédek!

De érezzük a háború jelentőségét, su-
lyát másképp is: mert itt nyilvánul meg leg-
tisztábban a nemzeti lélek nagyság, lélekerő,
az önzetlen hazafiság. Ez neveli ki a hősöket
a győzelem legényekből, az öreg népfelkelő-
ből, szülő és hitves nőiségéből. Vagy mi most
mutatna a német asszonyok példáját, akik mi-
dön már meghozták a legnagyobb emberei
áldozatát, mikor már gyászolhatnák tiüket,
nem sirnak, nem gyászolnak, de egy kis pla-
kettet kapnak ezzel a felirattal: „Örömmel
adtam egy nemes főt a hazának.” Így próbál-
ják meg a nemzet életetét a csapások
amelyik nemzet tud méltóságosan viselkedni,
az méltó arra, hogy éljen!

Ellenségeinket is sorra veszik odafele.
Először aki leginkább van a kezük ügyében:
az orosz!

Oroszország koldus: a francia kölcsön-
nők milliárdjaiból él, de azért mégis bőven
gurul a rubel, valahányszor ortodox templom-
ot akarnak építeni, miszkönyvet venni, imá-
könyvekkel az orosz uralom számára puhítani.
Mindig akad mecenás, aki megfizeti a pravosz-
lav hitvitelők utóköltéséit, munkadíját. Ez az
orosz jellem, az orosz politika, ez az orosz
háború. És erre mindenesetre igen jó volt a
harc, hogy mindezt kézzelfoghatóan szemlél-
jük.

elő tárja. Hogy az orosz templomok harca-
szi jelentőségével (kettős értelemben) tisz-
tába jöjjenek. Oh nem volt bekötve a sze-
münk és a kezünk se lesz keztyűs!

A francia. Nép, melyet az Isten jöke-
vében teremtett. Széklete a „halhatatlanság”;
nyelve kecskeharfa; művészetét a rejongnak;
asszonyai a boj és szellem; lovassága a világot
is egyben; a görög népe s imé lenyes törté-
nel. Han úján bünei a pusztulásba ragadja.
Megérti, hogy 1871 megismétlődött, hogy fő
városa — la ville de la lumière — (a Világos-
ság városa) szövetségeseinek kezére jut s ak-
kor porig élezve örökre megszűnt a glórie ra-
gyogása, akkor a jövő lakói az apák büntéért,
hogy az orosz karjaiba vetették magukat.

Az angolok. Eddig Anglia keverte a
világ kártyáját. Keverte, keverte s közben el-
követett apró sipistaskodásokat megbocsátottak
nekik. De addig-addig árgótt a tűz körül, míg
ő is tüzet fogott, belebukott a lángtengerbe.
És ez az egy tűz nem alkalmas arra, hogy
megszüntesse a magának eddig mindig meg-
kaparintott peccenyét. Most az ő leghevesebb
javal is égnek: Lódia, a világ kereskedelmi
híjói súlyednek, együtt elcsúsznak. Transvaal
forrong, katonái gyávák, bűntudatuk. Alibion
remeg. Felsőháji hat: időközben fogtam, de nem
ereszt, vihart vetettem, veszt értek.

A szerbek. Amióta a szerbek — ősi
szokás szerint a királyukat meggyilkolták, fu-
csa szelk fujjak a hogy s kis országban meg-
fűrészből gondolatok az egyekben. Röviden:
fejükbe szállt a diadális. Ezembe jut a mese
a jó öreg Aesopustól: Meglátta a béka az
örök s hejt, meggyilkolta a nagyságát. Pr-
bálgatta, nem tudta ő is akkorra fölfejni ma-
gat. És a szula addig digasztotta kedvét,
míg egyszer szépen — kinyitotta. Kér, hogy
Szerbiában oly keves az oroszlán, nagyon allett
volna ott ez a kis tündő meke.

És így tovább

Például: a haditársaság jótételes orosz
katonák tarisznyájában nehe, kőkönyv,

szíveket, késsel nem vágható valamit találunk
nap mint nap.

Állításuk szerint — kenyér.

No, ha kenyér, hát keserű kenyér!

(Ezt csak bizonyosságnak annak, mily
igazak az ebédzések ellenünk nyomoráról.)
Két vers a Tábori Újságból:

I.

Nehéz lélekkel járok-kelek
Az éjentei korláztartó varban
S vagyva nézek hazám felé,
Ahol amomban jartam.
Mint utazólen koldus,
Ki kenekeiről álmodott
Szomorú valóra ébred
S csügged, hogy elmában csalódott:
Ugy erzem én is koldus voltomat.
Csak én álmodom ébren is folytatom;
Én nem feledlek szép hazám,
Nappal is roland álmodom.

II.

Előt a harczi zaj csendes a csatát,
Mint a győzelem, miénk lett a babér:
Puszított legyverünk a muszka sorában
Hevőnek holtan, haloványan szerteszét.
Sebeült is sok van; emitten is három,
Egy magyar közülük; kedő muszka: látom
Skegény muszka harcos sírva néz az égre,
Könyörög az Urhoz: vegye kegyelmébe.

Ugy égnek Przemyslben a táboriürcik,
Égnek, égnek a magyar hátfalon, a Kár-
patok lejtősdő halmain. A tüzek mellett vité-
zek állnak őt, legyverükre támaszkodva,
mígden nézve a messzeségbe. A fény orca-
jukra verődik, kőszórat fon bomlokuk köré a
harvdbatlan magyar diadális koszorúját.

Zala Hírlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

KIRALYI HÍRADÓ ÉS KIRALYI HÍRADÓ

NAGYKANIZSA

BUDA-UT 4. SZÁM

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

KIRALYI HÍRADÓ

A Kárpátok közt.

A Kárpátok havas rengetegekben puszták ropognak s az égbenyúló sziklafalak az ágyuk menydörgését verik vissza. A végtelen kárpáti erdőségek megriadt vadai menekülve futnak csöndesebb tájak felé. A bércek hazájában megszűnt az ő uralmuk s állig fegyveres csapatok vonulnak, vágatnak a rengeteg uttalan utain; először lopakodnak halkán, a barlangok, sűrűségek homályában. A Kárpátok szűz havát bőségesen bugyogó emberi vér fősti pirosra s a csontkeményre fagyott föld csontkeményre dermedt tetemeknek ad ideiglenes nyugvóhelyet. A Kárpátokban komoly nagy csaták folynak. Amint a hadvezetőség mindig őszinte jelentései mondták, néhány szorost taktikai okokból átengedtünk az ellenségnek. Az orosz természetesen a

főlszabadult utakon beözönlött a mi szép hazánkba ahol a sziklák is keményebb falak: a magyar katonák széles, tömör sorai várták őket. Amint a Zala már jelentette, a betört ellenséget néhány helyen már átvették a határon. Az ő vérük festette be a Kárpátok havát s az ő tetemeik csábitgatják most bőséges prédára a Kárpátok holló-seregét. A más részekben betört ellenségre se vár más sors. Véres, nagy csaták folynak még a Kárpátok közt s a sziklafalak ezerszeres dübörgéssel verik vissza az ágyuk bömbölését. De a csapda készen áll. A horgon ott a konc: a tejjel-mézrel folyó magyar Kánaán. Ámde a rugók megmozdultak s ha elérkezik a kellő pillanat, a szörnyű vaskarok összeroppantják az ellenség derekát.

Az orosz harcztérről.

A főhadiszállásról érkezett éjjel egy órakor: (Hivatalos jelentés.) — Orosz-Lengyelországban a hatalmas mérkőzés még tart. Csapataink e csatában eddig huszonkilencezer orosz ejtettek foglyul és 49 gépfegyvert, valamint sok egyéb hadianyagot zsákmányoltak. — Höfer, vezérőrnagy.

SZERBIA leverése.

A déli hadszíntérről hivatalosan jelentik: Csapataink súlyos harcok között már mindenütt átlettek a mocsaras Kolubara-völgyet és a keleti magaslatok ellen intézett támadásban tért nyertek. Az ellenséges tartalékok több heves ellenállását az ellenségnek nagy veszteséget okozva visszavertük. Számos foglyot ejtettünk, számosan pedig átszöktek hozzánk. Valjevtől délkeletre csapataink a Maljen és a Samobor háborította gerinceit harcolva bevették. Itt is több löszet és 300 főnyi legénységet ejtettünk foglyul és 3 géppuskát zsákmányoltunk. A londoni „Daily Mail” jelelti: Pétervártól Szerbia helyzete miatt súlyos az aggodalom. Már annak a lehetőségéről beszélnek, hogy a szerb kormány Montenegróba menekül.

Újabb támadás a fridrichshafeni léghajócsarnok ellen

Berlin, nov. 26. A Berliner Tageblatt jelenti Genfből: Egy újabb repülőflotta, amely hat francia repülőgépből állott megkísérelte ismét megközelíteni a fridrichshafeni Zeppelin-csarnokot, ahonnan azonban nyomban srápnellekkel fogadták őket, mire a repülőgépek nyugati irányban távoztak.

Hölgyek naptára 1915. évre

diszes selyemkötésben ára 4 korona megjelent és

Fischel Fülöp Flia

könyvkereskedésében kapható Nagykanizsán. Vidékre 4 K 50 fill. ellenében

bérmentve küldetik meg.

Hivatalos jelentés az oroszok kiveréséről.

A miniszterelnökség sajtóosztálya sürgönyzi éjjel egy órakor: Az Ung és Zemplénmegyei kárpáti szorosban betört ellenség visszavértes teljes sikerrel folyamatba vétetett. A hadműveletet jelenlegi állapotában az észleltekről közléseket még sem adhatunk, de megállapíthatjuk, hogy az oroszok szoros újból a mi hírtokunkban van és ezzel Ung megye megtisztított az ellenségtől. A Zemplén megye felső részébe benyomult orosz hadak is súlyos veszteségek közt vonulnak vissza.

Kivertük az oroszokat a Kárpátokból.

Budapestről táviratozzák: A Zemplénmegyebe és Ung megyébe betört orosz csapatokat állítólag Szakolicek tábornok vezette. A mieink egy darabig visszavonultak, mert az volt a cél, hogy megsemmisítő csapást mérjenek rájuk. Mára virradó éjszaka előnyomuló hadseregünk rajtaütött az oroszokon, akik közül a nagy zür-zavarban futva menekült, aki tudott. A mieink sok orosz elfogtak. Az orosz csapatok között minden rend felbomlott. Fejvesztetten menekültek a határ felé és csak igen messze próbáltak összehajószkodni. A mieink mindenütt nyomon követték és újra útközre kényszerítették őket. Vitéz csapataink nagy veszteséget okoztak az oroszoknak és pár óra alatt annyira megtörték ellentállásukat, hogy az oroszok kénytelenek voltak ismét visszavonulni. A megvert és szétszóró orosz sereg egyes maradványai átszöktek a hegyeken és most a csendőrök fogdoszák össze őket. Az orosz erő a határ felé menekült.

A SZERBEK utolsó védelmi vonala.

Szerajevo, november 26. Stadler újság lapja, a „Hrvatski Dnevnik” egy Szabácsból elfogott szerb tiszt elbeszélését közli, aki elmondotta, hogy az osztrák és magyar csapatok Valjevo után már csak Nisnél fogtak nagyobb ellentállásra találni. Más jól értesült forrás szerint a szerb hadvezetőség a legnagyobb sietséggel északra rendelte ujszerbiai csapatait, hogy a második és harmadik védelmi vonalánál, ahol erős védelmi állásokat készítettek, megfelelő haderő tudjon szembeállítani az osztrák és magyar sereggel. A municiópótlás Oroszországból és Franciaországból nem érkezik meg a kellő időben s emiatt nagy nehézségek támadtak a szerb hadseregben. Két héttel ezelőtt nehéz hajógyűköt hoztak Franciaországból és ezeket a második és harmadik védelmi vonalon állították fel. Az ágyúkkal együtt francia tüzek is jöttek. A szerb hadvezetőség nagyon erősen tartja a nissi védelmi állásokat, de attól tart, hogy az osztrák-magyar nehézűtegek, amelyeknek működését Szabácsnál és Valjevónál volt alkalma megfigyelni, ilyen erős védelmi művekkel szemben is hatásos akciókat tudnak kifejteni. Az osztrák és magyar csapatok előnyomulása a téli időjárás és a havazás okozta nehézségek ellenére is törvényszerűen halad. A szerb hadvezetőség taktikájából az utóbbi időben némi változás történt, ugyanis a döntő ütközeteket lehetőleg kerülik és mindenütt csak kisebb erőket állítanak fel, amelyek részletes harcokat, ember-ember elleni küzdelmet akarnak kiterjeszteni.

A lengyelországi nagy csata.

A Journal de Genève jelenti az osztrák és magyar északi főhadiszállásról: Amíg nyugaton a harc változatlan körülmények között folyik tovább, a keleti harcoknak az a tendenciájuk, hogy a szinpad előterébe nyomuljanak. Minden valószínűség szerint a montenai lengyelországi eseményeknek döntő jelentőségük van. Vagy visszanyeri Németország egy sikeres csatával, melyben támogatja őt az osztrák és magyar sereg, az uralmat az ellenségeskedések színhelyén és ezáltal akkor kétértelműséggé válhatik a háború sorsa egészen addig, amíg Oroszországnak nem sikerül teljesen új csapatokat kiemelnie és a frontba küldenie, a vagy sikerül Oroszországnak megtartani pozícióját s akkor tovább húzódik az osztrák-magyar-német akció. Tény az, hogy az oroszok erősen felforrtak a Viazula és Wartha közötti csatát, mert azal felkészítették őket, hogy egy a legközelebbi utat megnyerik céljaikhoz. A Wartha folyó ép ott érinti a határt, ahol a határ behatolása legközelebb visz Németország szívébe. Azonban ép ez a terv okozta azt a kibővített szíves ellentállást, majd rögtön rá a nagyerejű ellentámadást is, melynek eredményeit maguk az orosz jelentések voltak kénytelenek elismerni. Ettől eltekintve, az ut, a mely a Warthától Berlin irányába vezet, óriási akadályt nyújt a poseni és thorni erődöknek. A harmadik világi háború vezetője, az azonban sokkal hosszabb és itt az erős Borzsló szolgálat az előnyomulás akadályát.

A német offenzíva előhaladása.

Genf, november 26. Tegnap mindenekelőtt a kísérleteket, hogy az Yperben a bombázás folytán támadt tüzeket előltsák, beavították. A nagy templomtorony ledőlése folytán a védősereg Yperben elvesztette legértékesebb megfigyelő helyét. A német gyalogságnak Soissons és Reims ellen irányuló heves támadását a két város bombázása kísérte. Az ellenség tízhatárgt több ponton elhalasztatták. Joffre francia generalissimus jelentése igyekezik kibővíteni ezeket az eredményeket ép úgy, mint a németek előnyomulását az argonnei erdőben. Ez az előnyomulás a Verdun lényegzető bekerítéssel kezdődött folytatva erősen aggasztja a párisi katonai köröket. Teljesen elhallgatta Joffre jelentése az angolok csapatállítási kísérleteit a belga partokon. — Magánjelentések szerint ugyanabban az esetben, ha a német ágyúk kevésbé eredményesen szöktek volna bele a harcba, egy angol tengerészeti katonaság állott volna arra, hogy a lagúnákon keresztül Ostendéhez közelítsék. Joffre azt hitte, hogy az angolok terveinek megvalósulását elhalasztja a tengerészeti előnyomulás. Yper bombázásánál a németek mindenképpen megkímélték a híres postógyárat, amely azonban a közelében támadt tűz folytán mégis károkat szenvedett.

Főzik az ebédet a harcvonal mögött.

**A téli háboru borzalmait el-
len katonáinknak prémre van
szükségük. — A kinek van
küldje e címre: Hadsegélyző
hivatal Budapest, Váci-utca
38. A posta ingyen szállítja.**

Sebesültek szótára.

Kifejezések első segélynyújtásnál 6 nyelven
Magyar, német, orosz, lengyel,
szerb és román nyelven
ára 30 fillér

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papirkereskedésében, Nagykanizsán.

Ruhakelmék, bársonyok, par-
getok, meleg trikók, bluzok,
pongyolák meglepő olcsó
árban kapható

Barta és Fürst áruházában
Első Magyar Birt. Társaság palotájában

Jó forgalmu

fűszerüzlet

kitűnő pálinkaméréssel a
háboru miatt átadó.
Cím a kiadóban. 12003

Női- és leányka kabátok

legnagyobb választékban a legolcsóbban

Barta és Fürst

áruházában

Első Magyar Birt. Társaság palotájában

szerezhető be.

A legjobb minőségű hadiczipók

csizmák, gamaschnik, hőczipók

Továbbá mindennemű

Uri-női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházban NAGYKANIZSÁN, Fő-ut

VÁROS PALOTÁJÁBAN.

Gilbert, Mozi Királynő operetét
3 felv. megjelent zenészámai:

Teljes magyar szöveggel 2 füzet. K 6 —
Potpourri. K 280
Ach Amalia táncoktató a Mozi
Királynőből. K 210
Man lacht, man lebt man lebt
Walzer a Mozi Királynőből. K 280
In der Nacht, táncoktató a Mozi
Királynőből. K 210
Liebliche Kleine Dingerchen
Marsch a Mozi Királynőből. K 210
Juplala táncoktató a Mozi Ki
rálynőből. K 210

Kapható Nagykanizsán

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papirkereskedésében

Vidékre az összeg előzetes beküldése
ellenében bérmentve küldöm meg.

AUTOFUVAR

megrendelhető

Ifj. RIEDL JENŐNÉL

Kazinczy-utca 37.

Kaufmann Mór

férfiszabó

Telefon 222.

Nagykanizsa

Kazinczy-utca 6.

A ZALA TÁRCÁJA

Csataképek.

Az ezredeáné.

Reggel volt. Nagyon korán. És milyen
nehézzen jött ez az őlmos szürke pirkadás. Mi-
lyen idővel időkig tartott a hajnali órák per-
gése abban a dermesztő magányban, amelyet
egy elszállt élet társasága ad! A nagy szőke
asszony karikás szemmel, gyűrött, kimerült arc-
cal ült a nagy, ringató bő karosszékekben és
nézte az idegen szobát, a szanatórium unfor-
misos, tiszta, rideg szobáját, a márványos falá-
kat, a sima menyezetet a fehérfüggönyös ab-
lakot, ahol a reggel derengése hatolt be, ahol
nán a nagyvárosi reggel szürke sávjai ömlöttek
az ágyra, — ahol a fehér, a merev, az
életől elbucsuított ember feküdt. Még egyszer
megnézte az arcát, a férje halott-arcát. Két
óra hosszat nézte. Két óra óta, amióta az élet
elszállt belőle. Nem változott egy vonása sem.
Nagy szürke bajusza rendszeren, k ményen, tö-
möten állt ajkai fölött, s emhéjai álomra bu-
nyódtak, de mégis a besüppedt halántékok a
mereven feszülő bőr, mégis ez mind-mind a
halálról beszélt.

Még egyszer megnézte jól. Főleje hajolt
és szótlan, nyugodtan, egyenletes, ter-
mézetes mozdulatokkal fölállt, végigment a
szobán, ki a folyosóra. A hallban, a szanató-
rium fényes halljában még villamos lámpák
égett. Lenn a lépcső alján a főorvos állt és
utastársokat adott valakinek. Amikor őt meg-
látta, elábré sietett.

— Parancsol méltóságod? — kérdezte
hízelgő hangon.

— A szőke asszony komolyan és nyu-
godtan szólt:

— A számlámat kérem.

Ugy hangzott ez, mintha vendéglő asz-
tálnál, divatárus boltban mondaná. Hidegen.
Előkelően. Amíg a hall üveges kis irodájában
a számlával bibelődtek, mindenkiben egy gon-
dolat élt:

— Milyen nyugodt, milyen hidegvérű ez
az asszony!

Férje két órával előbb halt meg és ő a
számlát kéri. Férje hat nap óta vergődött re-
tenetes fájdalmas sebbel, mondhatatlan gyöt-
relmek közt. Ezrede élén lovagolt fenn a gá-
lici csatásokon, bátran, elszántan, röpülő pari-
pán, kivont karddal, nyomán a félelmes huszá-
ryerekek száguldó svadronjaival. Istenem, be
felséges, be mámoros, be ittasító volt... Amíg
jött a golyózápor, a gépfegyver kaszálo tüze
és a golyók sora végigszántott a derék magyar
fiukon, a hős ezredeken... Négy napig hoztak
súlyos sebével, amíg hazakerült. — Asszonya,
a nagyszerű szőke bécsi asszony, régi katona
család egyeiben, kemény, pompás hajtása elebe
ment a határig, vele volt, hozta, megbénított
testét őrlzte, párnját igazgatta, még az ope-
rációs-asztal mellett is ott állt — fölvetve vő-
röskeresztes ápolónői ruháját, hogy joga lehes-
sen hozzá — ott állt és szelíden fogta a férje
kezét, gyors kézzel adta a kis vatta csomokat,
az ércsípőket, amikor patakzott a piros vér...
Es szótlan hat napig nem volt se éjjele, se
nappala, ott őrködött a vergődő, a halódó fö-
lött... Milyen különös, milyen bántó, hogy most
nincs egy szava, egy könyve, egy szomorú pil-

lantása a halott számára, akinek halálát szobá-
jából azzal a száraz, nyugodt arcfelepásként
ható szóval jön elő: Kérem a számlámat!

A számla elkészült az ezredesné szabá-
lyos, udvarias mosollyal-mondta:

— Köszönöm.

És fizetett. Öt perc múlva már kocsin
robogott haza.

— Micsoda hallatlan hidegvér! Ez már
érzékletlenségnél is több! — mondta magá a
simaszavú főorvos is.

De ugyanazt mondták mindazok, akik a
gyászba öltözött szőke asszonyt a t metésen
láttak. Nyugodtan, előkelően beszélt. Ugy
viselkedett, mint egy urakodó hercegnő. —
Finom, egykedvű mosollyal beszélt az előkelő
tisztai társasággal, katonatisztekhez, huszá-
rezedekhez illően, meg se rezgett, amikor a
sirba beleropogott a general de charge. Csak
egy mondata borzongatta meg az embereket.
A sógorának mondta panaszosan és hallhatóan
a sirnál:

— Mégsem volt szép a Károlytól! Meg-
ígérte nekem, hogy nem fog előbb meghalni,
mint én. Mégse volt szép tőle hogy meg-
szegte a szavát!

Kicsit megrongóztak, de azután nem
volt semmi baj. A ragyogó katonák, a gyász-
ruhás nők, mindenki kocsiára ült és sietett
haza.

— Bámulatos hidegvérű asszony. ez a
Klotild — konstataáltak a rokonok és jóba átok.

— Szerencsés természete van. Hamar fog
megvigasztalódni — tették hozzá a csipősebb
nyelvűek.

A temetés éjszakáján furesa dolog történt.
Az ezredesné éjfél tájban szépen, nyugodtan

fülkelt magányos ágyából. Társalkodónője a
szomszéd szobában zajra riadt. A szőke as-
szony már az ablaknál volt és nyugodtan,
mintha sétálni menne, át lépett egy ala-
csony székéről a párkányra és onnan előre...
Klotild, a hidegvérű, a szerencsés természetű
nem ébredt föl többé a szürke aszfaltos,
amelyre vére sötét rózsákat festett...

Dragoniosok az erdőben.

A fiatal hadnagy őrzárata tíz emberből
állott. Azt a feladatot kapta, hogy a hatalmas
erdőt kutassa át, nem tartózkodik-e benne
orosz katonaság és hogy az erdő keleti szélén
végiglovagolva figyelje meg az arra elhaladó
ellenes erejét és mozdulatának irányát, az
eredményről pedig sűrű időközökben küldjön
jelentéseket. Amint a dragoniosok az erdőbe
értek, lehetetlennek látszott előrejutniuk; sűrű
és magas fenyves állta útjokat, a lovak a
földön heverő törzsek között és lehullott
tülevél lombozaton bizonytalanul, botorkálva
és meg-megcsuszva, patkóikkal védtek magukat
az eleséstől, egész testük remegett a nehéz
ut izgalmaival. Az ágak a lovasok arcába
csapkodtak és épp úgy szenvedtek, mint az
alattuk kintlő páriák.

Egyszerre csak megálltak. A hadnagy
csöndet látva jelentősegteljesen a szájára tette
kezét, mintha azt kérdezte volna, nem hallottok
semmit? Tompa neszt hallatszott a messzeség-
ből. A tiszt leugrott lováról és a zaj irányába
indult. Pélőrája figyelhetett már, amikor az
egy fokozódó zajban nagy tömegű emberi és
állati hangot fedezett föl. Alig ment vagy száz
lépést előre, az erdő széléhez közelért, ahol egy
latörzs mögé bujva látcsövét jól kivethette,

Nyomtatott a kiadótulajdonos „Zala Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság” könyvnyomdájában Nagykanizsán. Igazgató: Fischer Ernő

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZHASZNÚVATÁSI:

NAGYKANIZSA

BUDA-UT 4. SZÁM

KÖZHASZNÚVATÁSI:

Közlöny- és hírlap-kiadás, a közhasznúvati és a közhasznúvati kiadások.

Közlöny- és hírlap-kiadás, a közhasznúvati és a közhasznúvati kiadások.

Közlöny- és hírlap-kiadás, a közhasznúvati és a közhasznúvati kiadások.

Közlöny- és hírlap-kiadás, a közhasznúvati és a közhasznúvati kiadások.

Közlöny- és hírlap-kiadás, a közhasznúvati és a közhasznúvati kiadások.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Egyéb hírek

Közlöny- és hírlap-kiadás

Egyéb hírek

Közlöny- és hírlap-kiadás

Egyéb hírek

Közlöny- és hírlap-kiadás

Egyéb hírek

Közlöny- és hírlap-kiadás

Egyéb hírek

Közlöny- és hírlap-kiadás

Egyéb hírek

Közlöny- és hírlap-kiadás

Huszonkilenczezer orosz.

Höfer vezérőrnagyot, Konrad báró vezérőrnagyot Vilmos császár a vasárnapján ültette ki. Ha rajtuk állna, francia miniszter becsületrendet alapítanánk, de azt nem megvesztetett politikusoknak, erkölcsien voltak, milliók családnak adományozták, hanem a mi vezérkarunknak S a legelső a derék Höfer vezérőrnagy. Pedig volt idő, amikor igazán haragudtunk a kitűnő tábornokra. Rövid, katonás jelentései, hej, de sokszor rástottak le bennünket lábunknál fogva az illúzió rózsaszínű felhői körül. Többen kért gyűlölettel meg is jegyezték: „Höferi illúzió jelentései a rendőrségén rémhír-jelesek”. Annyi bizonyos, hogy a vezérőrnagyok helyettesei nem szépitgettek, nem leplezték. Nyílt őszinteséggel tárta elénk mindig a harcra eseményeit, akár kedvezőek voltak azok, akár kedvezőtlenek, kellemetlenül kedvezőtlenek. És az oka, hogy most szentírás előttünk minden szava. Legutóbbi harctéri üzenete, amelyről Nagykanizsa közönségét a Zala tájékoztatta legelőször, azt az örvendő, főlegelő tényről tárt elénk, hogy a néhány-napos orosz-lengyelországi ütközetben csapataink huszonkilenczezer orosz fogtak el. S amint a harctéri helyi napról napra javul a Höfer vezérőrnagy jelentései újabb és újabb diadalokról számolnak be, — hódoként oszlik szét pesszimizmusunk hajló felülete az orosz armáda legyőzhetetlenségéről alkotott régi babona. Hova is lett hát az orosz tulsó? Przemysl körül közel sincs annyi orosz mint az első ostrom idején s ami van, azt is titlenségre kárhoztatja a hős vezér. A Kárpátokban még addig se tudták megkutatni az oroszok, mint a múlt alkalom-

mal. Kelet-Poroszországban szét vannak vevve. Az Orosz-Lengyelországban futó főcsereg annyira elgyöngült, hogy sürgős megerősítésről, újabb tartalékokról fölönvitatásról kellett gondoskodni. Hát hova lettek a legyőzhetetlen, megverhetetlen oroszok? Megmondjuk. Németország és Magyarország fogolytáboraiában vannak. Ötvenével, ötszázával, ötezerével fogtuk el őket. Hol itt, hol ott csíptünk el az orosz seregekből kisebb-nagyobb részeket. S a sok kicsi is sokra rug. Hát még a sok sok. Ezt a nagy veszteséget még az orosz armádának is meg kellett éreznie. De hova többi orosz? Azt is megmondjuk. Oroszország körházaiban szinylőnek sebesülten, betegen száz ezer száma. Az orosz városok Finnországtól a kínai határokig zsúfolva vannak betegekkel és sebesültekkel. Azután óriási hányadot a német és magyar fegyver, továbbá a kolera tett csendes emberré. Egész hadsereg, az ami Kelet-Poroszország mocsaraiban rothad Przemysl dombjain torlódik halomra a Felső-Magyarország földjében alusza örök álmát mérszertegek alatt. Az orosz hadvezetőség rendelkezésére álló haderő pedig fáradt, kedvetlen a folytonos kudarcok, céltalan támadások és kényszerült visszavonulások miatt s örül, ha arra a sorsa jut, ami a tegnapi huszonkilenczezernek jutott osztályrészül. Ime így áll az orosz hadsereg. Talán a hadseregcse rejte mosolyog még néhányszor s a megfeszített erőfőllobbanása hoz még ideiglenes sikert, de az orosz erő legyőzhetetlenségébe vetett hit ma már csak legenda.

Folyik a harc mindenfelé.

A miniszterelnökség selytőosztálya közli Höfer vezérőrnagy alábbi jelentését, mely ma éjjel érkezett a főhadiszállásról: Orosz-Lengyelországban a csata az arcvonal nagy részén álló harc jellegét vette föl. — Nyugat-Galiciában csapataink Dunajecz alsó folyásán át előnyomult orosz erőket visszatartják. A Kárpátokban is folynak a harcok.

Höfer vezérőrnagy.

A kárpáti betörés célja.

Bukarest, november 27. A Journal des Balkans azt az értesítést kapja, hogy az oroszok kárpáti előrenyomulása azt a célt is szolgálja, hogy Krakótól elvonjon osztrák és magyar erőket. Ezért történt, hogy főleg a Dónajestől nyugatra folyó csatákra fektetnek olyan nagy súlyt az oroszok.

Portugál tüntetés.

Rómából jelentik: Lisszabonban nagy tüntetések voltak a háború és a németek ellen.

A francia harctérről.

A nagy főhadiszállás közli hivatalosan: A nyugati hadszíntéren a helyzet változatlan. — St. Hilairenél és Souain vidékén a franciáknak nagy erővel megindított, de gyengén végrehajtott támadását, nagy veszteséget okozva az ellenségnek, — visszautasítottuk. Apremontnál előhaladtunk.

Jelentések a kárpáti harcokról.

Nyiregyházáról jelentik: Az ungvári főispéntől érkezett értesítés szerint csapataink az uszoki szorosban betört ellenséget megverték és kiszorították az ország területéről. A zempléni főispán ugyancsak győzelemről ad hírt. A Zemplénbe betengedett ellenséget csapataink bekerítették és megverték. Az oroszok vesztesége e helyen nagy. Az ellenség az ország területéről minden helyen megkezdte a visszavonulást.

Igléről jelentik: Wieland Arthur báró, Szepes vármegye főispánja beutazta a vármegye északi határait. Szerdán este érkezett vissza Iglőre és impresszióiról ezt a kijelentést tette: — Határmenti utazásom alkalmával azt a benyomást nyertem, hogy a mi határaink jól meg vannak védve, vitéz katonáink mindenütt ott állnak az ellenség által fenyegetett helyeken s aggodalomra nincs semmi ok.

Nyiregyházáról táviratozzák: Eperjes alispánja közli, hogy a Sáros-megyében betört oroszokat csapataink teljesen kivetkék a megye területéről.

A SZERBEK pusztulása.

Tegnap óta a Kolumbara menti harcok lényeges előrehaladásáról adhatunk számot. Az ellenség arcvonal centrumát, a lazareváci erős hadállást a 11. 73. és 102. ezredek, melyek harci lendületükről híresek, rohammal beverték. Ez alkalommal 8 tisztet és 1200 főnyi legénységet fogtak el, 3 ágyút 4 löszerkocsit és 3 géppuskát zsákmányoltak. Ljig helyezettől délre is sikerült a hasonló nevű folyótól keletre fekvő magaslatokat bevenni és ez alkalommal 300 szerbet foglyul ejteni. A Valjevótól dél felé előrenyomult hadoszlopok Kosjerici előtt állanak. Miniszterelnökség sajtóosztálya.

A szerbek megtámadták az oroszokat.

Bécs, november 28. A „Reichspost” levelezője jelenti lapjának: E hó 23-án nyolc orosz szállóhajóról Praonónál és Radujevac-nál, — Brza-Palanka-tól délre löszert és orosz katonákat szállítottak partra. A szerbek tévedés folytán megtámadták az egyik partraszálló orosz különítményt, minthogy azt osztrák és magyar csapatnak vélték és valóssággal megtámadták. Az összecsapás egy óra hosszat tartott, s mindkét fél jelentékeny veszteségeket okozott. Az orosz katonák eleinte visszavonultak a szerbek tüzelését. A hangulat emiatt úgy a megérkezett orosz katonák mint a szerbek körében felettébb nyomott.

Az északi nagy harcokból.

Berlinből táviratozzák hivatalosan: Mackenzen tábornok csapatainak harcában Lodz-nál és Lowic-nál az első és második orosz hadsereg és az ötödik orosz hadsereg részei súlyos veszteségeket szenvedtek. Sok halottnak és sebesültnek kívül az oroszok nem kevesebb, mint körülbelül negyvenezer sebesültet foglyul vesztek; 70 ágyút, 160 lövészercsőt, 160 gépfegyvert zsákmányoltunk és sok ágyút használhatatlanná tettünk. Fiaiat csapataink azon részei, amelyek ezekben a harcokban résztvettek, a nagy áldozatok ellenére is, fényesen beváltak. Ha ilyen eredmények után se sikerült a döntést kiüzdeni, annak további erős ellenséges erő keletre és dél felé való beavatkozásában rejlik az oka; ezek támadásait tegnap mindenütt visszavertük. A harcok végleges kimenetele még hátra van. A legfőbb hadvezetőség.

A szerb—bolgár tárgyalások.

Szófiából jelentik: Milosevics Raso volt szerb miniszter azzal a megbízással érkezett Szófiába, hogy még egy kísérlet tegyen a bolgár kormányánál a Szerbiával való függő kérdések elintézésében.

Nincs egy milliárd.

Budapestről táviratozzák: Tolstoj pénzügyminiszter a pénzügyi bizottság tegnapi ülésén kijelentette, hogy a hadikölcsön-jegyek végösszege meghaladja a nyolcszázmilliót.

Hazugságok Przemyslről.

Róma, november 27. A Tribuna részletes tudósítást közöl, alkalmassal orosz forrásból, Przemysl ostromáról. A tudósítás beszámol a helyőrség két kirohanásáról, amelyek az volt az eredménye, hogy az oroszok sokkal nagyobb haderőt voltak kénytelenek az erődök körül összehívni, mint eleinte tették, s ezek a csapatok is csak 12 kilométernyire közelethettek meg a várost. Az oroszok egyelőre heves ágyúharcot folytatnak, hogy a helyőrséget tüzértől anyagának minél nagyobb fogyasztására bírják, de már a napokban általános rohamot fognak intézni az erődök ellen, mert a tudósítás szerint Szent Miklós napjára, azaz december 6-ára ki akarják tűzni a przemysli erődökre az orosz zászlót. Ugyancsak Tribuna tegnap hírül adta egy bukaresti távirat alapján, hogy Przemysl parancsnoka a vár feladását felkínálta az oroszoknak, akik azonban a várpáncsának feltételeit nem fogadták el. Az osztrák és magyar nagykövetség a lap mai számában kategórikusan megtagadja ezt a hírt; a nagy követség közlése szerint a vár védelme a legaktívabb módon folyik tovább, s az ostromló seregek máris igen nagy veszteségei vannak.

Tömeggyilkosság a Keleten.

Konstantinápolyból sürgönyzik: A szent-háború kitérősekor Tebrizben 2000 orosz le-mészároztak a perzsák. A legyilkoltak közt volt a orosz konzul is. A Szucri csatorna környékén a csapatok fölláradtak s az angolok körül többet megöltek.

A francia fővárosban.

Rómából táviratozzák: Poincaré-elnök és Viviani miniszterelnök Párisba érkeztek.

HIREK

— **Bevonult a főkapitány.** Deák Péter rendőrfőkapitányt, aki a 48 ik gyalogezred szolgálaton kívüli viszonyban lévő kapitánya, — tényleges katonai szolgálatra hívták be. A főkapitány csütörtökön adta át hivatalát helyettesének, Farkas Ferenc kapitánynak s ma reggel bevonult.

— **Mennyit jegyeztek Nagykanizsán.** A „Zala” a nagykanizsai pénzügyterek-től kapott hiteles adatok alapján kimutatta, hogy Nagykanizsán, kizárólag nagykanizsaiak, négy millió és néhány százezer koronát jegyeztek a hadikölcsönből. Mi a kimutatás összeállításánál lehetőleg ügyeltünk arra, hogy a végösszeg csak annyit mutasson ki, amennyit Nagykanizsáról folyt be. A bankoktól is csak a helybeli jegyzésekre vonatkozó adatokat kértük. A Pesti Kereskedelmi Bank kétmillió és 600.000 koronát mutatott ki végösszegként, de a részletes kimutatásban ezt a passzust igaztatta be: Kanizsán 476 aláíró kisebb-nagyobb tételekben 653.700 koronát jegyzett. — Ebből joggal következtethetünk, annélkül, hogy a bank ellen bármilyen animozitás vezetett volna is bennünket, hogy a két és félmillió koronás jegyzés többi részét vidéken jegyezték. A bank most azt állítja, hogy tévesen értelmeztük kimutatásának ezt a passzusát, mert a teljesen nagykanizsai eredetű jegyzés összege egymillió-négyezerharmincegyezer és kétszáz koronára rug. Mi ezt pillanatig se vonjuk kétségbe s csak örülni tudunk a Kereskedelmi Bank agilis munkájának ama szép gyümölcsén, habár a bank még ma is csak állítja, hogy ennyi a nagykanizsai eredetű jegyzés, de adatokkal ezt nem bizonyítja. Ha a Kereskedelmi Bank nyilvánosságra hozza az összes kölcsönjegyzők névsorát, — szükségtelemmé válik minden poléma, mert abból kétségtelenül ki fog tűnni, hogy mennyi a vidéki jegyzés és mennyi a helybeli?

— **A kormány új törvényjavaslatai.** A képviselőház legutóbbi ülésén a kormány törvényjavaslatot terjesztett elő, amely a jövedelmek megadóztatását célozza a háború költségének részben való fedetése céljából. Az új hadiadó tulajdonképpen a Wekerle-féle jövedelmi adó részleges életbeléptetése és az adó kulcsát 3, 5 és 6 százalék közt progresszív emeli huszezer korona évi jövedelmen felül. Több oldalról felmerült az a megjegyzés, hogy a huszezer koronás határ magas, miután a kisebb jövedelmek is elbírnák a hadi célra való megadóztatást, viszont a progresszivitás nem elég nagy, úgy hogy a legmagasabb jövedelmeket alig érinti. Helytelennek tartják, hogy a kormány az adófizetés kötelezettségétől felmentette a részvénytársaságokat, szövetkezeteket, biztosító társaságokat, holott anyagi helyzetük nagyobb áldozatokat is lehetővé tenné. Mindenesetre örvendetes dolog, hogy a kormány a progresszív hadiadót életbeléptette, annál is inkább, — mert egyes osztályok ugyanis csak előnyeiket élvezték a háborúnak. Hasonló megelégedéssel találkoztunk a hatósági ármezsgabás előkészítésére vonatkozó javaslat is. Remélhetőleg ezzel a felhatalmazással a kormány élni is fog, miután sürgős szükség van rá. A hatósági ármezsgabának azonban csak akkor van értelme, ha a kormány egyidejűleg lefoglalja a mesterségesen visszatartott élelmiszerkészleteket is. — A kormány készülő akciójának hatása különben már most any-

nyiban érezhető is volt, — hogy a gabona drágulása megakadt, sőt az utóbbi napokban tíz-negyven fillérrel olcsóbbodtak az árak. A kormánynak mindenesetre a leghatározottabban kell fellépnie minden más szempontra való tekintet, nélkül egyedül a polgárság és a hadsereg érdekeit tartva szem előtt.

— **Előlépés a harcúterem.** Finta József hadnagy, a 48-ik gyalogezred tisztikarának szimpatikus tagja a harcúterem soronkívül főhadnaggyá lépett elő. Ezt az örvendetes hírt az alábbi levélben adja tudtul, amelyet Szabán Gyula dr. polgármesterhez intézett: Engedje meg nagyságos polgármester ur, hogy egy vérel gazdagon átáztatott vidékről pár sorral fölkeresem. Rövid akarok lenni. Büszkén állíthatom, hogy a zalaik vitézül megállították eddig helyüket. Megfogya, de nem megtörve nézünk a jövő elé. Az eredmények, amelyeket elértünk, azt eredményezték, hogy az egész ötödik hadtestben a nagykanizsai negyvennyolcasokat tartják a legjobbaknak. Csekélységem is kivette részét legjobb tudásom és erőm szerint. Az eredmény: soronkívül előléptetésem főhadnaggyá. Most csak fartsom meg a jó isten szegény hazánk javára, hogy még végig küzdhessem az élet-halál harcot meggyőződéssel, ön feláldozással. De ha úgy kell lenni, hát jöjjön a halál. Jöjjön, hazámért történik az is. Sok üdv. a kanizsaiaknak.

— **Földrengés a Dunántúlon.** Kisbérrel jelentik, hogy olt tegnap délután öt óra tíz perckor erős moraj kíséretében három másodpercig tartó földrengést észleltek. A földrengés sem embéletlenben, sem vagyonban kárt nem okozott. Székesfehérvárról jelentik: Szerdán délután öt órakor Mórban erősebb földrengés volt, mely az épületeket alapjában megrázta, úgy hogy a lakók ijedten menekültek ki házaikból. Kár nem történt. A mórvidék vulkánikus hely, ahol évszázadokkal ezelőtt pusztító földrengés volt. Győről táviratozzák: Szerdán délután 5 óra 15 perckor néhány másodpercig tartó gyenge földrengés volt érezhető Győrött. A környező tárgyak és üvegedények megmozdultak és az egyik lőkésszerű rengés alkalmával a függőlámpák is megmozdultak egy kevéssé.

Női- és leányka kabátok

legnagyobb választékban a legolcsóbban

Barta és Fürst

áruházában

Első Magyar Bizt. Társaság palotájában
szerezhető be.

Bucuzán a jóbaráttól.

— **A legolcsóbb konyha.** A vendéglőkben kisebbek az adagok és nagyobbak az árak. A péksüteményt ma holnap nagytóval kell keresni. — A piacon az élelmiszert nem lehet megfizetni. Csupán egyetlen étkezőhely van a városban, ahol az adagok ma sem olcsóbbak, mint tavaly voltak, dacára annak, hogy az árakat sem emelték. A népkonyhában. A tűrhetetlenül drága világban, tűnik csak ki, mi-csóda isten-áldása ez az intézmény. Hogy Nagykanizsán a háború szörnyű hatását alig látjuk, abban nagy része van a népkonyhának, ahol a keresetnélkül maradt vagyontalan néposztály ingyen, vagy csekély 20 fillért kapja meg a maga napi ebédadagját. És az ételek ízletesek, táplálóak, az étlap mindig változatos. Az összes szociális intézmények közül a népkonyhára lesz ebben a szomorú esztendőben országazerte legnagyobb szükség. A nagykanizsai népkonyha minden tekintetben bevált. Ebben nagy része van Vidor Samuné utasszony-nak, aki bájos gárdája élén fáradságot nem ismerő buzgalommal igyekszik a város legolcsóbb konyháját a város legjobb konyhájává varázsolni.

:: A Legujabb Divat ::

novemberi 15-iki száma megjelent.

Egyes szám ára 60 fillér

Ismeret Földi P. a könyvtárszakkönyvtár Nagykanizsán.

— **Belgrád bombázása.** Zimonyból jelentik: Belgrád bombázása innen egyre tarílgaz, hogy ritkán szólalnak meg ágyuk, csak akkor, amikor jó a helyzet és jó célpont kínálkozik. A minap három ágyu dördült el és három gránát röpült Belgrád felé. Kaszárnyát gyújtott föl a magyar tüzérek gránátja. Majd újra megszólaltak az ágyuk és a belgrádi vár megfigyelőhelye és szikratávíró állomása került veszedelembé. A szerbek reggel, délen és vacsora idején lövöldöznek vissza nem sok eredménytel. Volt nekik egy jó belőtt ágyujuk, a „szöke Marcsa”. Ezt a bujkáló szörnyeteget a magyar tüzérek jó ideig nem tudták megtalálni. Csütörtökön este végre egy tartalékos főhadnagy-részkadt a „szöke Marcsa” célpontjára és egy jól irányzott gránátlövéssel porrá törte a szerbek híres ágyuját. Nemsokára párja akadt a „szöke Marcsa” nak. A négyszáznyolcvan francia tüzérből, akik Szekutarin át juthattak Szerbiába, Belgrádba is jutott egy ütegre való. Parancsnokuk merész lépésre határozta el magát: A Cigány-szigetre akart ágyukat elhelyezni, hogy onnan tüzeljen ágyukra. A mieink észrevették ezt és beengedték a francia tüzéreket a Cigány-szigetre. Mikor aztán dolgozni kezdtek a franciák, megjelentek a mi monitorjaink szétlőtték az ágyukat, a francia tisztet pedig elfogták és áthozták Zimonyba.

Építik a halatoni körút
háború — sajnos — sok megkezdett és befejezésre váró munkát akadályozott meg, így, hogy egyebet ne említsünk, Nagykanizsán megkezdte a főposta-palota és a személtároló építését. A halatoni körút továbbépítéséről is egy döntötték, hogy a háború utáni halasztják. Most váratlanul mégis engedélyezték a munkát, még pedig azért, hogy a hadacsónyi bazaltbánya részvénytársaságnak be kelljen szüntetnie üzemét. A kereskedelmi minisztérium a társaságnál 132.000 korona értékű kavicsot, terméskövet és tuzadkát rendelt, amely a körút építésére fog szolgálni. A Dunántulnak ez a gyönyörű útja tehát még a jövő évben ki fog épülni.

— **Nyomatlanul eltűnt ünnepek.** Katalin napja, a néhai vidám mulatozásoknak ez a nevezetes dátuma szinte észrevétlenül surrant át az idén a múlt homályába. Hajdanában híresek voltak a Katalin-napi vigaságok. A nagykanizsai és zalaegerszegi Katalinbálák messze környékvidám fiataljait vonzották össze. Az utóbbi években folyton halványodott a Katalin-nap fénye, míg az idén észre se vettük érkezését és távozását. Reméljük azonban, hogy a mostani világháború dicsőséget hoz ránk az új békével új gazdagság és jó kedv köszönt be s a jövő esztendő Katalin-nap a régi ragyogással vonul be a vigasságos napok sorába.

Felolvas szerkesztő: Fischel Lajos. Szerkesztő: Tóth Zoltán.

A teli háború borzalmait el-
len katonáinknak prémre van
szükségük. — A kinek van
küldje e címre: Hadsegélyző
hivatal Budapest, Váci-utca
38. A posta ingyen szállítja.

Sebesültek szótára.

Kifejezések első segélynyújtásnál 6 nyelven
Magyar, német, orosz, lengyel,

szerb és román nyelven

ára 30 fillér

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésében, Nagykanizsán.

Ruhakelmék, bársonyok, par-
getok, meleg trikók, bluzok,
pongyolák meglepő olcsó
árban kapható

Barta és Fürst áruházában

Első Magyar Bizt. Társaság palotájában

Gilbert, Mozi Királynő operetét
3 felv. megjelent zenészámai:

Teljes magyar szöveggel 2 füzet. K 6
Potpourri K 280
Ach Amalia táncoktós a Mozi
Királynőből K 210
Man lacht, n'an lebt man liebt
Walzer a Mozi Királynőből K 280
In der Nacht, táncrészlet a Mozi
Királynőből K 210
Liebliche Kleine Dingerchen
Marsch a Mozi Királynőből K 210
Juplala táncoktós a Mozi Ki-
rálynőből K 210

Kapható Nagykanizsán
FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és zeneműkereskedésében.
Vidékre az összeg előzetes beküldé-
ellenében bérmentve küldöm meg

1915. évi naptárak megjelentek

Aranyos ügyvéd-szövetség határidő naplója	K 5
Minerva fele ügyvédi határidő napló	4
Minerva fele pénzügyi határidő napló	3
Iskola határidő napló	2-40
Bokor Malvin, Hölgyek naptára	4
Uj nagy mese naptár	2
Képes családi naptár	1-70
Képes mese naptár	1-20
Szent István Társulat naptára	80
A magyar család naptára	80
Gondozó bácsi naptára	80
A magyar népünk naptára	80
Magyar iparosok naptára	80
Nagy képes naptár	80
Regelő naptár	80
Lundi és Szent család naptár	60
Paduai szent Antal képes naptár	60
Qarabonciás naptár	60
Qardasági népnaptár	60
Hunyadi János képes naptár	60
Katonapajtiás naptára	60
Képes névnap naptár	60
Kossuth Lajos nagy képes naptára	60
Peliskei nótárius naptára	60
Petőfi naptár	60
Rákóczy naptár	60
Zrínyi Miklós naptára	60
Bohó Miel naptára	40
Képes kis Kossuth naptár	40
Képes komáromi kalendárium	40
Képes Tündér naptár	40
Kis Képes naptár	40
Szent család képes népnaptár	60
Grosser Bilder Kalender	80
Cristlicher Bilder kalender	40

kaphatók

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésében

NAGYKANIZSÁN

Viszontelárusítók nagy árengedmény.

A legjobb minőségű hadiczipók

csizmak, gámaschnik, hócipők

Továbbá mindennemű

Uri-női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházban NAGYKANIZSÁN, Fő utca
VÁROS PALOTÁJÁBAN.

Mayer Klotild

gőzmosógyára NAGYKANIZSÁN

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Fő utca 9. szám alatt levő gyűjtőtelepemet Hunyadi-utca 19. sz. alá helyeztem át. Elfogadok női és férfi ruhákat vegyileg valóti tisztára, továbbá az összes háztartási ruhák mosását és vasalását 10% engedménnyel. Külön gallér és kézelőosztály.

Garantálti Riformesznélküli gőzmosás.

Szíves pártfogást kér

Mayer Klotild

gőzmosógyára Hunyadi-u. 9.
Gyűjtőtelepek Hunyadi-u. 19,
Kizincz utca 8.Ungár Lipót
Kisfaludi és Krausz

divatáru kereskedőknél Nagykanizsán.

Elek-féle ház, a Moskovitz cipőház mellett

Ugyanott női kosztüm pongyola és blouz kelmék, bársonyok, flanelok, pargetok kanavásznak, anqinok, ingzefire, nagykendők, Berlines kendők, fejkendők, egyterítők és függönyök.

Kész bluzok, pongyolák, katonai takarók, trikó ingek, nadrágok, hósapkák kesztyűk

harisnyák bámulatos olcsó áron kerülnek eladásra.

Maj és Holfeld rumburger vásznak, Regenhart és Reiman asztalneműek, Schroll siffonok és damaszkok eredeti gyári áron. Valódi Rumburger vászon maradékok fél áron kaphatók. Mérték után 14 nap alatt készüli Bluz 3 kor-tól, Pongyola 6 kor-tól, Alj 6 kor. toli kezeve. Gyászruhák 24 óra alatt készülnek saját műhelyünkben.

Olcsó árak.

Olcsó árak.

Aki parányi könyörületet érez hadban senyvedő katonáink iránt, az levelezésénél hadsegélyző bélyeget használ.

Jön a legszebb ünnep. A karácsonyfáról egy ágat juttassunk a hőrengetegek közöttünk harcoló katonáknak.

A ZALA TÁRCAJA

Csónakon Szerbiában.

A kormányos nagy ügyességgel gurította le a hajóhidról csónakjába az ott megmaradt benzines hordókat.

— Mind elviszem. Itt úgy sem kell több. Ide már vissza nem jövünk.

A ruhogó eső ellen fölhumtuk a ponyvát, magunk bele ültünk a csónak fedeti közepére a sok mindenféle plaid, konzerv, skatulya és eladták közé. A hajó rövid berregés után elindult a elhagytuk szerb Mitrovoča hajóállomását, amelynek kéményéről fekete-sárga és piros fehér két zászlót lenget a fagyos erős északi szél.

Jobbkézről síkság terül el, a Macsva északi része. Egész Szerbiának legtermékenyebb, legtöbbet érő vidéke, amelynek mezei kultúráján meglátszik, a granica (katonai határvédelem) szomszédsága. Felülről a granicai, oldalról a boszniai Posavina, bjelina és a Parasnica, Kijucs, a ribnjaki, velikopoljei és kurjacsapoljei síkságok szárazabb része már előrehaladottabb mezőgazdaságról tanuskodik. Már Ljesnicától délre az Iverak planina, a Jadar és Pocserina a balkáni hegyvidék jelleget adják meg a mezei kultúrának. Innét kezdve Szerbia nyugati részén a déli határig körülbelül vége, csak a közepén átvonuló Morava partján éled fel valamelyest. Nem áll ez az állattenyésztésre, amelyben az ország egyetlen pontján sincsen hiány, különösen a sertésállományban, amelynek bősége már maga is megcáfolja azokat a híreket, mintha a szerb csapatok immár fogytán volnának mindennemű élelmiszernek.

— Ez a mienk immár — a jobb partra mutat széles gesztussal az őrnagy — itt már bejövünk.

— Persze ez a 2000 négyzetkilométer még csak kis része egész Szerbiának. S a foglalt nagy jelentősége nem is a terület terjedelmében van, hanem abban, hogy a szerb főerők itt a Ljesnica-szábi és loznica-krupanjai vonalakon való mélységben volt Valjevoig a legkedvezőbb és stratégiailag legbiztosabb

hadállás, legtöbb lehetősége és kilátása arra, hogy ismételt ütközetekben végleg megakassza előnyomulásunkat, kifárasztja, letörje csapatainkat, miglen ő maga a ljesnica-szábi s ezzel párhuzamos valjevo-belgrádi chaussée-n a legjobb közlekedési vonal birtokában, hónapokon át tarthassa magát s áttörhetetlen csatárláncot alkothasson dél felé. Ezenkívül maga Valjevo táboroszerű erődítményével fölülte alkalmas volt arra, hogy gyűjtő medencéje legyen az egész szerb haderőnek, ahonnan északra Belgrád északra Pozserovác, délkeletre Kragujevac, Krusevac-Nis és délre Uzsice és Kraljevo irányában vezetheti el erőcsatornáit, behálózva ezzel az egész országot; mert Valjevotól ágaznak el mindeme irányokba az összes közlekedési vonalak. Valjevonak aránylag sikkabb területe lehetővé teszi a nagyobb összpontosításokat is s emellett meglehetősen ellenőrizetlenül alakulhat és csoportosulhat itt a szerb haderő, amint ezt az első Valjevo körül nyárvégi ütközetek alkalmából tapasztalhattuk.

— Persze azért Valjevo Belgrád nélkül is nagyon sok dolgot ad meg kedves szomszédunk és a valjevoi nagy stratégiai vonal mögött még nagy feladatok várnak seregeinkre. Kevésára alatt a szerb Kulicsnál indul el délre Szerbia legnagyobb folyója, a Morava, amely három majdnem egyenlően nagy részre osztja az egész királyságot. Krusevac nyugati és keleti részre, — az elsőnek Kragujevac, az utóbbinak fent Pozserovác, lent Zajcar és Kragujevac a főbb csomópontjai. Krusevac fölött keltéválk a Morava, nyugat felé a Goljska — kelet felé a Binacika Morava határolja el a terület harmadik részét, amelynek Nis a fókusz. Nem beszélhetek arról természetesen, hogy itt délen mi a prognózis a legközelebbi eseményeknek, de könnyen kitalálható, hogy Potiorek hadseregének sem az a rendeltetés, hogy tőlentől nézze az északi fejleményeket.

Térkép feküdt előttünk egy kétszersültös ládán, ezen kísérte minden szavát az őrnagy.

— Végeredményben tehát? — kérdeztem az első szuszban.

— Végeredményben? Ja úgy, hogy végzünk-e a Narodna Obrana országgal? Igen, komoly hittem és meggyőződéseim, hogy vég-

zünk, még pedig alaposan. De nem tudok megbarátkozni azzal a közhelyesüléssel, amely a legkisebb fenakadásra tüzet kiabál s az első sikerre mindent biztosra vesz, hogy azután megint meghököljön, mihielyt nem karakacsapás módjára megy a verki. Himmelhoch juchzend, zu Tode betrubt.

Járek előtt haladtunk, a Száva könyökét járta csónakunk.

— Irtozatos csaták színhelye. Nem emberekkel küzdöttünk, hanem fenevadakkal. Az elején elbizakodott, verszompas tömeggel volt dolgunk, a fanatizmusa vitte előre. Ma nem így megváltozott a helyzet, a hősi elszántságot először elkeseredés, majd keserűség váltotta fel. A szerb katonát ma már a kényszerűség hajtja: a tisztje revolvere hátulról szuronyaitk elé. Nem igaz, hogy éheznek, ha kenyérrel nem is, husmmüt kap bőven. De annyira át volt halva eddig attól a megdönthetetlen bizonyosságtól, hogy végigjáról rajtuk, hogy most, amikor a hivatalos hazudozásokon kezd átlátni, elvesztette jóformán egész harci energiáját. Fásult majdnem közönyös; hogy nagyobb jó megekben nem adja meg magát, azok fook a felbábozók által terjesztett mese katonáink kegyetlenségéről.

A tisztjeik nem egyformák. Három osztályba sorozhatók. Az elsőbe tartoznak azok a démiat végzett tisztje, a rártariak, műveltebbek, jó kinerésűek. Volt egy ilyen foglyom. Az eledekt, amellyel megkínáluk, bússáken visszautasi totta(persze csak első nap). Az egyik altisztünknek odaszólt:

— Azért Sarajevóból még se tudok kivenni! S mikor azt mondtok neki, hogy ővei eddig be nem tették oda lábukat, gonyosan nevelt:

— Persze, persze! A második kategória a tartalékos tisztje. Orvosok, ügyvédje, beamterek. Ezek már higgadtabbak. Az egyik sebesülten kerül hozzánk, négy lösebe volt, iszonyuan kioldott. Folyton rimázkodott: miujuk agyon, dobjuk a Drinába. Mikor megkérdeztem az első segély után, sokan vannak e itt elandolva? azt felelte, hogy csak egy batalion. N-pók mulva az orvosai kezelés majdnem talpra állította s ekkor a doktornak, akit nagyon megszeretett, a fölébe ugta:

Vigyázzatok! Nem egy batalion áll itt, hanem nagyon sok!

A legutolsó kategóriába a közakatonákba lett tisztek tartoznak. Ezek messze alul maradnak a mi altisztjeink átlagán s a szerb tisztek közül az előkelőbbek szolgálaton kívül nem is emlékeznek velük. Ket hétig feküdt a kórházban egymás mellett két tiszt, az egyik akadémiás volt, kitűnő ruhában, lakki csizmában került ki a csatából, a másik tagbaszakadt, paraszti kinézetű hadnagy. Az egész idő alatt egyetlen egy szót nem váltottak egymással.

— Azért tagadhatatlan, hogy általánoságban bátran harcolnak, tüzérűgők és rengeteg a municiójuk. A mi embereinket azonban meg sem közelítik. Nem vagyok szentimentális ember, már csak hivatásomnál fogva sem, de érzem, hogy elérzékenyülök, ha derék legényeinkről beszélek. Nem az, hogy tréfálkozva, inselkedve állják a leggyilkosabb tüzet, hogy tigris módjára verekednek: a legnyobb, legpáratlanabb dolognak azt itélem meg, ahogy hetekig elfeküsznek árkaikban, eőben, hóban, szélben, bizony néha éhesen, szomjasan és annélkül, hogy csak egytlenegy zokszó hagyná el jukait. Magyarok és dombráncok (horvát honvédek) csupa hős, csupa aranyász.

Csónakunk stoppolt, a klenáki pontonhídon nem juthattunk át, hosszú trainoszlop haladt át rajta, meg kellett várnunk a végét.

— Parancsolod, hogy megszakítsam az oszlopot, őrnagy uram! — kiált le a hídról hídfőparancsnok.

— Isten meints! nekik sürgősebb az utjuk. Aztán mégis csak megszakadt a híd, elhajókázott a közepe s mi átjutottunk. Az őrnagy átmutatott a partra.

— Ott van K. Egy postásró volt ott, ki minden mordultunkat saját gépjárműjén átszűrte az ellenőrének. Mikor erre vonultunk, bombát dobott az ablakból. Mikor elfogtak, előbb még két emberüket lötte le. Mikor nyakban volt a hurok, köpködve rikácsolta: Závó-kral Petar! S a házmőtorásnál kétszer orosz ruhelt és szeretőjének orosz levelet találtak fiókjában. Az anyuka keze messze elős neki az ilyen apró áldozatok a legkedvesebbek.

Zala Hírlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkek, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

KIRÁLYSÁGI ÉS KIRÁLYHIVATAL:
NAGYKANIZSA
RUBÁR-UT 4. SZÁM
KIRÁLYHIVATAL:
Királyi rendelet és kiadványok
Királyi rendelet és kiadványok
Királyi rendelet és kiadványok
TELEFON-SZÁMOK:
Királyi rendelet és kiadványok
Királyi rendelet és kiadványok
Királyi rendelet és kiadványok

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Kiállítások árak
Nagykanizsa, 1914. november 28. szombat.
Egy napra 1.00
Hétfőre 2.00
Keddre 3.00
Szerdára 4.00
Csütörtökre 5.00
Péntekre 6.00
Szombatokra 7.00
Egy napra 1.00
Hétfőre 2.00
Keddre 3.00
Szerdára 4.00
Csütörtökre 5.00
Péntekre 6.00
Szombatokra 7.00
Egy napra 1.00
Hétfőre 2.00
Keddre 3.00
Szerdára 4.00
Csütörtökre 5.00
Péntekre 6.00
Szombatokra 7.00

Az orosz taktika.

Orosz-Lengyelországban tehát az ötköze-
tek „állandó harc jellegét öltötték fel.” Ez
szint jelent, hogy az orosz beszüntette to-
vábbi visszavonulását s elfogadta a német se-
regek által fölkiáltott döntő harcot. Itt tehát
hátsó csatára van kilátás, amely esetleg
kétoldalt is eltarthat anélkül, hogy bármelyik fél
a jelentős eseményt tudna felmutatni. Ha ki-
száradnak nem is olyan nagyjelentőségűek,
de mindenesetre gyorsabb lefolyásúak és izga-
tósabbak a galíciai és kárpáti harcok. Az orosz
taktika itt nyilvánvaló. Az orosz csapatok
nem azért húzódtak le a Kárpátok közé,
mint Magyarországot területén állandóbban
megakarnak vetni a lábukat, hanem, hogy a
kárpáti és krakói csapatainkat elvágják egy-
mástól és így Przemysl ostromát zavartalanul
lejátszassák. Az orosz most Európában négy
fronton harcol: Orosz-Lengyelországban, Észak-
Magyarországon, a krakói-wartai vonalon és
Przemyslnél. Az orosz taktikának ezt a fordul-
tást katasztrofálisan azok a kudarcok idézték
elő, amelyekben az eddigi harcokban volt

részük. Az orosz hadvezetőség belátta, hogy
az egyesült német és magyar csapatokkal
szemben minden erőfeszítése hiábavaló. A
szörnyű, de lomha orosz tömegeknek a mo-
zgása egy testben nehézkes volt. Rengeteg
csapatát legtöbbször nem tudta arcélbe állítani
se, részben a terep kicsisége, részben a
magyar-német csapatok ezerváltozatu sürge
mozdulata miatt. Most a gyorsabb mozgásu
harcmodort választotta az orosz is. Hogy ed-
dig szomorú eredménnyel, a legutóbbi harcok-
ban láttuk, amikor súlyos vereségeket szenved-
ett Kelet-Poroszországban, a Wartánál, a
Kárpátok közt s Przemysl ostrománál. A gi-
rási mérkőzés azonban még folyik. Az orosz
újabb és újabb erőket vet a magyar-német
csapatok vágóhídjára és kelepcéjébe, de a
végeredmény így is aligha lehet más, mint a
nagy, puha orosz test lassu elvérzése. A mo-
dern háborúhoz nemcsak erő kell, hanem szív
és lélek is. Ezt pedig csak a magyar és
német csapatoknál találunk

Az északi harctérről.

Csernovitz kiürítése.

A harctéri helyzet ismét úgy kívánta, hogy
Csarnovitzot kiürítsék és az oroszoknak engedjék át. Erről Höfer vezérőrnagy
a következő hivatalos táviratban számol be, amely az éjjel érkezett a harctérről:
**Az orosz-lengyelországi harcvonalon a tegnapi nap aránylag nyu-
godtan tel. Nyugat Galiciában és a Kárpátokban a harcok folytak,
de döntés sehol nem történt. Csernovitzot csapataink ismét kiüri-
tették. Közül a miniszterelnökség sajtóosztálya.**

Oroszok kiverése a Kárpátokból.

Budapestről jelentik:

A kárpáti harcokban csapataink
nagy számú orosz katonát ejtettek fog-
lyul. Ezek elszállítása tegnap kezdődött
meg. Az első fogolyszállító vonat tegnap
indult el innét ezer fogollyal. Az Uzsok-
nál betört oroszok kudarcáról Sztáray
Gábor gróf, ungmegyei főispán elmon-
dotta, hogy a betörés hírére az egész vár-
megye közönsége nyugodtan fogadta. A
vármegye tisztviselői mindvégig helyükön
maradtak. Uzsok már kedden este ismét
a miénk volt, Ungvármegye területén nincs
orosz. A vonatokat egyre szállítják az orosz
foglyokat. Ma már pontosan megállapít-
ható, hogy először csak néhány járőr
merészkedett be az országba, ezeket két
csendőrt szétugrasztotta. Az oroszok hem-
mérték Uzsoknál jönni, hanem az Ung-
folyó jobb oldalán hatoltak be. Csapa-
taink már várták és rövid harc után
megverték őket és igen sok orosz el-
fogták. Az Ungfolyó jobb oldalán betört
oroszokat is szétverték és nagy szá-
múhoz jutottak csapataink. Csütörtök-
köz kétezernél több orosz foglyot szállít-
tattak Ungváron át este pedig száztiz
trénsszekert hoztak a városba. Egy el-
fogott orosz tüzérszázados azt mondta,

hogy az oroszoknak a Kárpátokban nincs
komoly céljuk, csak nyugtalanítani akar-
ják az országot, hogy ezzel nagyobb
csapatot kössenek le.

6000 orosz fogoly.

Debrecenből táviratozzák: Ma hat-
ezer orosz foglyot szállítottak a vá-
rosra keresztül, akiket a kárpáti
harcokban fogtak el csapataink.

A német hivatalos jelentés.

Berlinből táviratozzák: A
nagy főhadiszállás jelenté-
Keleten tegnap döntő harcok
nem folytak.

A nagy csata.

Budapestről táviratozzák: A lembergi,
grodecki, Przemysl körüli nagy harcok után
most a negyedik, talán a legnagyobb csata fej-
lődött ki. Az oroszok Krakó, Breslau, Posen
és Kelet-Poroszország irányában törtek előre.
Balsáryuk a Kárpátokra támaszkodnak és fő-
erejük frontja innen a Krakó-Censtochowa vo-
nakkal párhuzamosan keletre terjed. Óriási
tömegekkel november 19-én fölverték a har-
cot és azóta szakadatlanul tart a borzasztó kü-
delem. Döntés még nincs, de tény az, hogy délen a
Dunasajó alsó folyásán, Krakótól keletre pedig a

Szrenjava folyó szakaszán szorítottuk vissza
az oroszokat és a helyzetet leginkább meg-
világítja, hogy a csata eddigi során egyedül a
mi seregeink 35.000 foglyot ejtettek, míg
szövetségeseink közül csak 40.000-et fogtak
el Lodz, Lovitz és Plock körül; vagyis az
oroszok eddigi vesztesége csupán foglyokban
hetvenöt ezer ember. Przemysl ágyúink lőtávo-
lán kívül körülzárták az oroszokat, de nem
ostromolják, hanem félve a súlyos vesztesé-
gektől, inkább megfigyelő állást foglalnak el,
míg galíciai csapataik egy részével betörést
kísérletek meg a Kárpátokon.

PRZEMYSŁ keményen áll

Budapestről táviratozzák: Az oro-
szok újabb ostroma eddig hajszálmányi
eredménnyel sem járt rájuk. Pedig né-
hány igen kemény rohamot intéztek
egyes elődők ellen, de ezeknek köze-
lébe se férkőzhettek. A városereg élelmi
szerrel, municióval hónapokra el van
látva. Eddig a przemysli védősereg
az oroszok második ostroma csak
egyszerű gyakorlat jellegű birt. Pedig
az oroszok már is rengeteget veszítettek.
A hadvezetőség kijelentette, hogy a
várért nem kell aggódni, az bevehe-
tellen

A francia harctérről.

Berlin, nov. 28. A nagy főhadiszállás je-
lenti: Az angol hajók tegnap sem alkalmat-
lankodtak a flandriai tengerparton. A nyugati
hadszínter arcvonalán nem történt lényeges
változás. Langenmarktól északnyugatra egy
házasoport bevéttünk és ott foglyokat ej-
tettünk. Az Argonei erdőségben támadásunk
előrehaladt. A franciáknak Saint-Mihieltől ke-
letre levő Apremont ellen intézett támadását
visszavertük.

Pusztítás a tengeren.

Párisból táviratozzák Rómába: A Mala-
tist 2000 tonnás angol hajót egy német tenger-
alattjáró Liverpoolból Havréba menet elsüllyes-
tette. A legénység megmenekült.

Elsülyedt angol hadihajó.

Londonból jelentik: Az alsóház tegnapi
ülésén közölte Churchill az admirális e.ső
lordja, hogy a Bulwark-sorhajót november 25-én
reggel Shernossben a levegőbe röpítették.
700-900 ember életét veszítette, és csak
tizenkét embert sikerült megmenteni. —
A tengernagyok, akik a katasztrófának szem-
tanul voltak, am a meggyőződésüknek adtak
kifejezést, hogy a katasztrófát belső robbanás
okozta, miután az esetet nem követte a tenger
vizeinek haborgása. A hajó három perc alatt
elsüllyedt. A Bulwark sorhajó 1899-ben épült,
súlyával 5.250 tonna volt, sebessége pedig 18-
19 mérföld. A hajó négy 30.5 és tizenkét 15
centiméteres ágyúval volt felszerelve.

ANGLIA rémülete.

Londonból érkezett jelentések szerint
Angliában óriási a rémület. Biztosra veszik,
hogy Németországnak Anglia elleni akciójá
már a közeli napokban megkezdődik. Az an-
glok eme félelme azokon a titokzatos intéz-
kedéseken és munkálkodáson alapzik, amelyek
Belgiumban és a nagy német városokban
folytak.

Tul Szuzeen.

Romából táviratozzák, hogy
a török elővédnek már sikerült
átlépni a Szuex-csatornát, a
melyet elzártak, de a semleges
államok hajóit keresztül en-
gedik.

Az angolok veresége a tengeren.

Berlinből táviratozzák: Eddig tizenkilenc
angol hajó pusztult el hatezer emberrel.

Jön a legszebb ünnep
A karácsonyfáról egy ágot jut-
tassunk a hőrengetegek közü
értünk harczoló katonáknak

Bulgária magatartása.

Bécs, november 28. Konstantinápolyi hír-
adás szerint a török sajtó, amely állandóan fog-
lalkozik Törökországnak Bulgáriához való vi-
szonyával, meglepődéssel vesz tudomást a bol-
gár szobránjában tartott vita lefolyásáról és úgy
találja, hogy a mértékadó bolgár politikusok-
nak a magatartása Bulgária igazi érdekeinek
felismerésén alapul. Az „Ikdan” szerint Ge-
nadiev beszéde azt bizonyítja, hogy Bulgá-
riának a hármasszövetséghez és Törökor-
szághoz való viszonya kitűnő és hogy Bulgária
terület nagybővítés céljából legközelebb a
hármasszövetség ellenségei ellen fog fordulni.

Bulgária--Románia

Szófiából táviratozzák: Ferdinánd király
Buxton testvéreket kihallgatáson fogadta, de
itt külpolitikáról szó sem esett. Románia és
Olaszország közt a római román követ intímabb
viszonyt óhajt teremteni. Ezt a szándékot Ro-
mánia legújabb külpolitikai állásfoglalása szűlte
meg.

Aki parányi könyörületet
érez hadban senyvedő
katonáink iránt, az leve-
lezésénél hadsegélyző bé-
lyeget használ.

Mennyit jegyeztek a zalai pénzintézeteknél.

Zalavármegye egész közönsége, nemzeti-szerepére való tekintettel nélkül, hazafias lelkesedéssel vett részt a hadikölcsön jegyzésében. A legszegényebb szellemi emberek is a bazaarok tetteik összekuporgatott tökéiket a munkások verejtékkel szerzett keresményüket. Csakis így állhatott elő az a hatalmas összeg, amely Zalavármegye részéről segített elő a mi végleges győzelmünket. A zalamegyei pénzintézetek, megállapíthatjuk, valamennyien nagy buzgalommal iparkodtak a hadikölcsön jegyzését előmozdítani. A vidéki pénzintézetek nagy része most küldte be hozzájuk a jegyzés eredményét. Ez a következő:

Alsólendvai Takarékpénztár	370.000
Pacsa Takarékpénztár	81.000
Letenyei Takarékpénztár	154.000
Perlaki Takarékpénztár	47.350
Alsómuraközi Takarékpénztár (Perlakon)	34.800
Csáktornyai Takarékpénztár	240.800
Csáktornyai Viki Takarékpénztár	96.500
Tapolcavideki Gazdasági Pénztár	120.000
Zalaszentgrót és Vidéki Pénztár	282.000
Keszthelyi Takarékpénztár	1.152.450
Topolcai Takarékpénztár	393.100
Csabrendeki Takarékpénztár	107.100
Muraközi Takarékpénztár	152.500
Strádovári Takarékpénztár	42.300
Balatonmelléki Takarékpénztár (Topolcán)	167.000
Összesen tehát:	3.440.900

koronát jegyeztek a fentemlített pénzintézeteknél. Néhány vidéki bank még nem készült el kimutatásával, de a zalamegyei vidéki jegyzések összege, beszámítva a hivatalos megye és Nagykánizsa jegyzését, biztosan eléri az ötmilliót.

Mágnás Elza gyilkosait elítélték.

Budapestről táviratozzák: Az esküdtbírószág az esküdtek marasztaló verdiktje alapján ma éjjelután hozta meg ítéletét Mágnás Elza gyilkosai ügyében. Az esküdtbírószág Kóbori Rózsát közteli halálra, — Nicket pedig életfogytiglani fegyházra ítélte.

Fog-Krém

KALODONT
Szájviz

Számtalanszor bevált

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
SAVANYUVIZ

hűghémeknél és
hőlyaghurutnál,
mint a hógyasvat
megkötő szer.

A MONARCHIA

LEGREGIBB **COGNAC** MÁRKÁJA
GRÖF KEULEVICH ISTVÁN UJ
BUDAFOK

Orvosilag előírva. Számos bel- és külföldi kiállításokon díjazott és oklevelekkel kitüntetve. Mindenütt kapható.

HIREK

Az ötödik hadtest.

A hős magyar armádia legújabb csapata a pozsonyi ötödik hadtest, ahova a nagykanizsai katonák is tartoznak. Az ő dicsőségüket éneklő most meg Kozma Andor, a kiváló író, az alábbi versben:

Az ötödik hadtestnek
Szól föltábornoka:
"Egy vakmerésre kell ma
Öt száz kemény baka,
Kierő asszony, gyerek
Otthon, mint özeveg, árva
Nem jajgat, kesereg".

Az ötödik hadtestben
Hát ezred baka van.
A talpukon legények
Azok mindannyian.
Hallják: csupa legény kell
Önként jelentkező
S kilép teljes hat ezred
S megrendül a mező.

Az ötödik hadtestnek
Föltábornoka mond:
"Szép, szép, de aki hős már,
Az ne legyen bolond!
Elég a vállaltat
Csak ötszáz hős legény.
Ki, mert magának él csak,
Mer halni könnyedén".

Az ötödik hadtestben
Sok vén baka mozog
"Kegyelmes Ur!" — a sorból
Kikurjant egy torok —
"Mer itt mindenki mindent,
Ha nőtelen, ha nő,
Az ötödik hadtestnek
Minden bakája hős!"

— **Advent.** Holnap lesz Advent első vasárnapja. Adventnek (Ur-jövet) ama négy vasárnap közti időt nevezzük, amely a karácsonyt megelőzi. Ezen négy hét az Ur eljövetelétől letelt 4000 évre emlékeztet. Advent a bűnbánat és önmegtartóztatás ideje. Ezen négyhetes kell előkészülnünk Jézus születésének megünneplésére. Másrészt az ő második eljövételére az ítélet napján. Ez okból az Egyház ezen idő alatt violaszínt használ; az ünnepélyes menyegzők el vannak tiltva és minden szerda és péntek böjti nap. Az egész Advent előtt hajnalban ünnepélyes szentmiséket tartanak, amelyeket Roraténak is nevezünk, mert Izaías prófétának: "Harmatozások egek fölül" az igazat" című jóvendőlésével kezdődik a mise.

— **A nagykanizsai esküdtbírószág.** A pécsi kir. ítélőtábla elnöke az 1897. évi XXXIII. t. c. 2. szakasza értelmében az 1915. évre a nagykanizsai kir. törvényszéknél szervezett esküdtbírószág elnökevé Eöri Szabó Jenő dr. kir. törvényszéki elnököt, helyettesévé pedig Kenedi Imre dr. kir. törvényszéki bírót jelölte ki.

Ez nem fázik meg.

Mese egy főhercegi látogatásról

A Zala szava tette már, hogy a fővárosi lapokat Nagykanizsáról valószággal elárasszák szemcszédett hazugságokkal. Legutóbb például a budapesti lapok azt írták, hogy Révész Pál 20-ik honvéddalozogezredbeli önkéntest, aki sebesülten fekszik a bécsi katonakórházban, az egyik főherceg meglátogatta s fényképpel ajándékozta meg. Ezt a hírt most maga Révész Pál cáfolja meg. A Magyarország című lapot ugyanis annak közlésére kérte föl, hogy ő nem sebesülten, hanem betegesen tért vissza a harcterről s az is valótlanság, hogy egy főherceg az arcképével tüntette volna ki. Képzeltető, hogy a füllentés Révész önkéntest érintette legkellemetlenebbül. Annnyit sikerült megállapítani, hogy ez a kis hazugság a Magyar Távirati Iroda révén került a fővárosi lapokba. Érdekes volna azt is kideríteni, hogy az országnak ezt a legkomolyabb, legmegbízhatóbb tudósítói irodáját ki ülteti föl következetesen Nagykanizsáról?

Halottak napja a harctéren.

— **Siebenbürgen.** Talán sohasem buvázkodtunk annyit a térképekben, mint amióta a világháború kitört. Az emberek csak úgy dobálóznak a legrejtélyesebb orosz, szerb, francia, kaukázusi és egyiptomi helységnevekkel s akik néhány hónapja azt se tudták volna hirtelen megmondani, hogy Beregmegye melyik országrészen fekszik, azok ma mélysegen lenéznek azt a műveletlen halandót, aki hirtelen nem találja el, hogy Talánnemisérték arabiai község melyik szélességi fok alatt fekszik. Bizony ebben a szép hazában ma minden második ember földrajztudós, a közbüliek pedig strátégák. A nagy kereslet folytán alaposan föllendült a földrajz-ipar. A régi, penészes példányok egy kettőre elfogytak a könyvtár-boltokban, mire megkezdődött az új háborús térképek gyártása. A legtöbb térkép Bécsben készül s mondhatjuk, igen csekély közjogi tudással. Az új földabroszokon ugyanis Erdély mindenütt külön van föltüntetve, mint "Siebenbürgen". Bécsben még ma se akarják tudomásul venni, hogy Erdély immár hatvan és egy néhány éve egyesült az anyaországgal. Közlebbi meghatározásul használjuk ugyan az Erdély nevet, de csak olyan értelemben, mint a Dánántul, vagy az Alföldet. Aazonban mint földrajzi-fogalom, csak a legújabb bécsi térképeken él Siebenbürgen. Valahogyan értésükre kellene adni a jó bécsi uraknak, hogy Erdély nem tartomány, hanem országrész. A drága magyar hazának elszakíthatatlan része és Stbenbürgen nem is lesz soha belőle.

Köszönet a magyar sajtónak
A hadikölcsön jegyzésének minden vártaknál föltűnőbb eredményét kétségtelenül a hazafias lelkesedés szülte meg. Teleszky János pléb. ügybírószter azonban a siker egy részét a magyar sajtó hetekig tartó buzgó munkájának tulajdonítja. Ezért meleg és hálás köszönetet mondott most "az egész magyar sajtónak, sőt a hazafias cselekedetért, amellyel a kölcsön ügyét propagálta s a jegyzés fényes eredményét a maga hatalmas befolyásáról biztosította." Teleszky köszönetét a budapesti újságírók egyesületének és a Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének elnökségei előtt tolmácsolta. A jóleső elismerésről bennünket a központ értesített.

— **A nagykanizsai ikr. hitközség** vasárnap délután fél 4 órakor a hitközség tanácstermében rendes közgyűlést tart. Tárgyszót a következő: 1. Az 1915. évi költségvetés megállapítása. 2. Esetleges leditványok. A költségvetést a hitközségi tagok a hitközségi irodában tekintették meg.

— **Hungária hadibiztosító pénztár.** A Hungária Általános Biztosító Részvénytársaság az Országos Hadsegélyező Hivatal bizottsági tagjai közreműködésével egy feletté celszerű, altruistikus alapon nyugvó jóléti intézményt létesített. Ez a hadi biztosító pénztár módját nyújtja annak, hogy igen csekély befizetés ellenében az elesettek övéigényei és árva jelenléteken segélyhez jussanak. Az itthonmaradt hitves szülő, testvér, vagy akár munkaadó (földbirtokos, kereskedő, gyáros vállalat) beírta a hadbavonultat a hadibiztosító pénztárba és a háború befejezte után az összes tagok által teljesített befizetések és ezek kamatjódövelme felosztatik a háború következtében életüket vesztett tagok hátramaradtatjait között. Egy egy részjegy ára 5 korona. — Jegyezhető azonban egy-egy hadbavonultat részére több részjegy is, de legfeljebb 30 részjegy és ily esetben az igényjogosult a felosztással a jegyzett részjegyek arányában részesül a felosztandó összegben. A befizetés egyszerűságmindenkorra szól, az egész háború tartamára. Ezenkívül semmi más fizetési kötelezettség nincs. Ha a most folyó háborúban a halálozási arány nem lesz nagyobb, mint a múltban lefolyt háborúkban, akkor egy-egy 5 koronás részjegyre, körülbelül 125 korona segély fog jutni. A hadi biztosító pénztár ügykezelése és vagyona fölött a kuratórium örködik, amelynek tagjai: Kérner Hermann cs. kir. altábornagy, az Országos Hadsegélyező Hivatal vezetője, Simontits Elemér képviselőházi alelnök, az Országos Hadsegélyező ügyvezető alelnöke, Hajas Kálmán orsz. képviselő, báró Ghillány Sándor orsz. képviselő, gróf Wilczek Frigyes az Országos Hadsegélyező ügyvezető alelnöke és Nebenführer József a képviselőházi számvevőszéki hivatal-főnöke. — A Hungária Általános Biztosító Részvénytársaság a nemes célra való tekintettel a hadibiztosító pénztár ügyeit minden haszon kizárásával végzi és kiterjedt szervezett is az intézmény szolgálatába bocsátotta. Beiratások eszöközölhetők: Hungaria Általános Biztosító Részvénytársaság nagykanizsai vezér-ügynökségénél (A Nagykanizsai Takarékpénztár Részvénytársaságnál) Nagykanizsán Csengeti ut. 1., Telephon 2-31.

Felolós szerkesztő:
Fischel Lajos.

Szerkesztő:
Tóth Zoltán.

Hölgyek naptára 1915. évre

diszes selyemkötésben ára
4 korona megjelent és

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében kap-
ható Nagykanizsán. Vi-
dékre 4 K 50 fill. ellenében

bérmentve küldetik meg.

Harcbavonulók figyelmébe! Megérkeztek a **FLANELLOK** és **TRIKÓSZÖVETEK**, hósapkák, háskötők, térdvédők és nyakkendők, **TEVESZŐR TAKARÓK** és **POKRÓCOK**, trikókabát, trikóing és trikónadrágok **ROTHSCHILD ALBERT**, **NAGYKANIZSA FŐUT**

Sebesültek szótára.

Kifejezések első segélynyújtásnál 6 nyelven
Magyar, német, orosz, lengyel,
szerb és román nyelven

ára 30 fillér

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésében, Nagykanizsán.

Mayer Klotild

GYEKANIZS

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Fő ut 9. szám alatt levő gyűjtőtelepemet Hunyadi-utca 19. sz. alá helyeztem át. Elfogadok női és férfi ruhákat vegyileg valóti tisztásra, továbbá az összes háztartási ruhák mosását és vasalását 10% engedménnyel. Külön galler és kézelő-osztály.

Garantált formaszélesítő gőzmosás.

Szíves pártfogást kér

Mayer Klotild

gőzmosógyára Hunyadi-u. 19.
Gyűjtőtelepek Hunyadi-u. 19.
Kazinczy utca 8.

Millió ember használ

KÖHÖGES

recept nélküli, a legújabb tudomány és
gyógyászat alapján készült a józsi
Kaiser fele

Mell-karamellák

(a három fenyőre)

cukorkák: — 6100 kőszegediek híresen
bizonyították orvosok és magánorvosok
a harctér felett. Rendszeres kezelem
és józsi bozsi

Csomagja: 20 és 40 fillér doboza
60 fillér.

Kapható: Neumann Aladár és Reik Gyula
Szabó Albert és Mikovényi Ádám utak
gyógyszertárában.

Ungár Lipót

Budapesti női kabát kereskedő model-
jai bámulatos olcsón kaphatók

Kisfaludi és Krausz

divatáru kereskedőknél Nagykanizsán

Elek-féle ház, a Moskovitz cipőüzlet mellett

Ugyanott női kosztüm pongyola és blouz kelmék, bársonyok, flanelok, pargetok
kanavásznak, anqinok, ingzefire, nagykendők, Berliner kendők, fejkendők, ág-
terítők és függönyök.

Kész bluzok, pongyolák, katonai takarók,
trikó ingek, nadrágok, hósapkák kesztyük

harisnyák bámulatos olcsó áron kerülnek eladásra.

Maj és Hoffeld rumburger vásznak, Regenhart és Reiman asztalneműek, Schroll
sifonok és damaszok eredeti gyári áron. Valódi Rumburger vászon maradékok
fél áron kaphatók. Mérték után 14 nap alatt készűl Bluz, 3 kor-tól, Pongyola 6 kor-
tól, Alj 6 kor-tól kezdve. Gyászruhák 24 óra alatt készülnek saját műhelyünkben

Olcsó árak.

Olcsó árak.

Szegő Izidor és neje szül. Königsberger Szidónia mint
szülők úgy a maguk, valamint a testvérek és az egész rokonság nevében
fájdalomtól telt szívvel tudatják, hogy drága fiuk, illetve testvérük és rokonuk

Szegő János

egyévi önkéntes a cs. kir. 48 gyalogezredben, a Neu-chloss-féle naci
tanningyar és gőzfűrésztől tisztviselője

1914. augusztus hó 28-án az északi harctéren Pawtownál súlyosan megse-
besülve, szeptember hó -én a 2. sz. mozgó tartalékkórházban Modliborzyen
23 éves korában meghalt és ugyanott eltemették.

Örökké imádjuk drága emlékét!

Olga, férj. dr. Szabó Zsigmondné, Erzsike férj. Deutsch Avramné, Henrik jelenleg
a harctéren, Ilonka, Viole testvérei. Dr. Szabó Zsigmond, Deutsch Avram sógorai.

Alsódomboru, 1914. november hó 25-én.

Minden külön értesítés helyett.

SUGAR-ÚTON EGY

egy emeletes, jól épült ház

(4 nagyobb és 2 kisebb lakás)
szép n. gy. udvar és kerttel, továbbá
ugyanírt

EGYFÖLDSZINTES HÁZ

(4 szobás lakás, mellékhelyekkel és
szép belső- és nagy udvarral) je-
lénnyel árért szabad kádból

ELADÓK.

Ezektől többebb felvilágosítást nyújt

Gazdasági Követítő Iroda

Sugar-ut 18. szám alatt.

STOCK COGNAC

Medicinal

hivatalos öltözköztetés ellátó
palackokban mindenütt
kapható

CRAMIS és STOCK

gőzüzemű gyárból

Barcola

A legjobb minőségű
hadiczipők

estmák, gamaschnik, hócipők

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

Uri- női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

M Itenyi Sándor és Fia

cipőáruházban NAGYKANIZSÁN, Fő-ut

:: :: VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

A ZALA TÁRCÁJA

Röpülőgépen a harctér fölött.

Paul Lindenberg, a Berliner Tageblattnak
a keletporoszországi harctérre küldött munka-
társa, a hadvezetőség engedelmével légi utat
tett a harctér felett. Érdekes útiről a követ-
kező színes tudósítást számol be:

— Szabad? — kérdezte sapkája alól
csengő hangon a mögöttem ülő pilóta.

— Szabad — válaszolta a motör.

— A motor működni kezdett, a kerekek
elől eltávolították az akadályokat és a Rump-
ler-monoplán, amelyen több mint harminc fe-
kete-fehér-piros karika mutatta az ellenség
golyóinak nyomát, gurult már a széllal szemben.

— Előre! hangzott vidám hangon a
parancs.

Előttem, amint egy celluloid tábla mögött
a megfigyelő helyen ültem, kényelmetlen gyors-
sággal rugott a légsavár, erős rezgés és
dörgés hatotta át a gépet, amit én is egész
testemben éreztem, aztán rövid megingás után
előbb lassan, majd egyre gyorsabban és gyors-
sabbal felemelkedett a monoplán a tiszta téli
lévegőbe.

— Ha valami baj történik, azért őrizze
meg a nyugalmát és maradjon a helyén —
kiáltotta hozzám a vezetőm, aki ezzel a ki-
próbált járművel már több mint nyolcezer ki-
lóméteres utat tett meg az ellenség felett.
Ettől kezdve a szóbeli érintkezés már ki volt
zárva, csak ceruza és papír segítségével tud-
tunk hírt adni egymásnak, mert minden szó-

vunkal elvitte az erős légáramlat és a motor
zaja. Jóllehet először röpködtél életemben, a
legcélszerűbb aggodalmat vagy félelmet sem
éreztem és nem is gondoltam arra, hogy a
határig tervezett utunkon könnyen eltalálhat az
ellenség golyója. Noteszkönyvem érintetlenül
hevert tétlen kezemben, szememnek annyi
látványlójuk volt, olyan egyszerű volt lebegni
a levegőben ezen a hatalmas, emberi elme
alkotta zseniális madáron, tul minden földi szen-
vedésen, tul a bánaton, gondon, küzdelmen,
tülekedésen, ami odalenn dúl, mélyen odalen.

A város házeit, amelyben még az imént
is időztünk, most kedvesen apróknak láttuk,
a piros tetők, hosszú és görbe vonalak, az
utakat mintha körzövel mérték volna le, amott
parkrészelek zöldelnek és ezüst szalagként
tekergetőzik a szürke vidéken át a folyó.

A Gumbinnenhez vezető országút felett
vagyunk. Az országúton hosszú, hosszú sorok-
ban a menekülők kocsijai haladnak. Egyik-
jarmű a másik után, mellettük két podgyász-
kolonna. A mezőkön és szántóföldeken, amelye-
ket mintha sakkasztáblán volnának, olyan könnyen
lehet felismerni, fekete fehér állatsordák le-
gelnek kisebb és nagyobb juhnyájak, pásztor
és kutya nélkül.

Egy faluhoz közeledvő hidon megakadtak
a nagy zűrzavarban a kocsik, lovak és barmok.
Két autó robog arra meg kell állniok. És
megint áthatja a szívemet az a boldogító ér-
zés, hogy mindentől távol vagyok, akadályt
nem ismerek a világos anther korlát nélküli,
végtelen pályáján.

De nem jó előre örülni. Északkeletről
felhők vonulnak erre és pillanat alatt mint va-

razdoló-e egymás fölé, törnyesűnek. Meg-
észre sem vettük s már bennük vagyunk,
sűrű, rezgő szürke ködfátyol vesz körül. Mar-
tui vagyunk rajtuk, de a földből nem látunk
semmit. A repülőgép észrevehetően süllyed,
megint a felhők közé jutunk, de aztán kiejtünk
a tiszta levegőre és újból pontosan látunk
mindent. Megint a menekülők országútját, ott
a kiégett, feldúlt tanyákat és egy temetőt,
borongós tülelű fakkal.

A pilótátsz megérinti a vállamat és
ujjával előremutat. Egy pontot látni ott, talán
egy rablómadár. De a pont egyre nagyobbo-
dik, felénk siet és most megismerjük: egy
másik monoplanunk, amely felde a től uról ter-
visz. Egy perc és már messzire repül tőlünk.

Közeledünk Gumbinnen városához. Ott a
törvényszék csinos épüete, itt a kaszarnyok,
alattunk a vásártér. A legtöbb utcában alig
van élet és mozgás, mintha k halta volnának,
mert a lakosság nagyrésze elköltözött; a ké-
mények nem füstölögnek, csak a palyud-
varon van élénk nyüzsgés. Vonatokat tolnak
ide-oda, emberek, főleg katonákat látunk
sűrű csoportokban. A Goldaphoz vezető or-
szágúton is különböző csapatokat látunk, gya-
lóságot, lovasságot és elkülönítve sok kocsit,
amelyek biztosan sebesülteket rejtgetnek.

Most délkeleti irányba repülünk, maga-
sabbra jutunk, megint belekerülünk egy felhő-
tömegbe, míg végre oldalt elhagyjuk. Mint ké-
sőbb megtudtam: kétezer méter magasságban
voltam. Odalenn minden kicsi és vézna, de
egyes dolgokat még jól fellehet ismerni. Ugy-
rémlék, mintha tompa dörgést hallanék, balra
tőlem egy hegyláncban fehér felhőcskéket látok.

gőmolyogni, a repülőgép kissé emelkedik, az-
tán megint süllyed, nehéz tűzérégünk egyik
tűzlő ütege felett vagyunk.

Amott a rominteni síkság husodik el szé-
lesen erdősegeivel. Egy vasuti töltés mögött,
messzelathatóval pontosan felismerni, orosz lö-
ves arkok vannak. Azt nem tudom megállapi-
tani, hogy emberek is vannak-e bennük, ehhez
gyakorított szem kellene.

Annál világosabban látom, hogy egy vá-
ros házaiból langok törnek az ég felé. A vá-
sártéren ég a városháza, négy-öt-hat helyen
ég a tűz, azt a házat is, ahol röviddel ezelőtt
még békében laktam én, felgyújtottak a betola-
kodók, akik a cer katonákat kordják. Szegény,
vendégszobát vezető, békés sorában osztozó!

A kórház közelében lévő szántóföldön
katonai celokat szolgáló kocsik vannak, mellet-
tük egy lovascsapat lovai. És itt, a sajátságos
alakzatú, magas, vörös vírtorony mellett ütegek
vannak felállítva, úgy átszik, nem működnek.

Megfordulunk és visszarepülünk felszálló-
helyűkhöz. Hiába kutatom a mi, vagy az
oroszok csapatait, bizonyára jó fedezékben
vannak a terep alkalmasság dombjaival, völ-
gyeivel, erdősegeivel. Sajátságos, kellemetlen
benyomást tesz az emberre a mindeztől kihalt
vidék. Elhagyott a termékeny föld, amelyet
máskor eke szántott, elhagyottak a falvak és
utak, súlyos végzet megsemmisítő fuvalma járt
itt, elpusztította mindent, amiben élet volt.

Fél óra múlva lezárunk, a propeller
törése zúgása megszűnik, a gép földet ér és
gugul. Egy perc múlva rettenetesen, bátor ve-
zetőmel, aki már sok-sok jelentést hozott,
megint szállástaljon állunk.

A nagy KARÁCSONYI VÁSÁR

megkezdődött

Barta és Fürst áruházában

Első Magyar Biztosító-társaság új palotájában Nagykanizsán

Értesítjük a n. é. vásárló közönséget, hogy újonnan alapított áruházunkban az összes raktáron levő áruk mélyen leszállított karácsonyi áron kerülnek eladásra. Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét áruházunkba szerezze be, hogy olcsó áruinkról meggyőződjenek, néhány cikk leszállított ára:

1 drb. Parget Blousra való	Korona 1.60
1 Parget ruhának való	„ 2 től 5-ig
1 Aljra való Zsolnai kelme	„ 3-tól 4 5
1 Rluhára való Brünni kelme	„ 4 től 8-ig
1 Bousra való Bársony kelme	„ 4.50
1 Kész parget Blous minden színben	„ 3.40
1 Kész parget Pongyola minden színben	„ 5-től 7-ig
1 Kész parget Pongyola mérték szerint	„ 8 től 9 ig
1 Himzett női ing	„ 1.96-tól
12 drb. Váson zsebkendő	„ 2.80 től
1 drb. Gyapju váll kendő	„ 2.50 - 4.50
Uri és leányka mosó és luszter kötének	„ 1-től

Gyermekek és női szőrmegarnitúrák minden árban. Szövet, parget és mosó maradék minden árért. — Selyem maradékok blousra métere Korona 1.50

Kérjük árutárunk megtekintését, vételkényszer nélkül.

Kaufmann Mór

férfiszabó

Telefon 222. Nagykanizsa

Kazinczy-utca 6.

AUTOFUVAR

megrendelhető

Ifj. RIEDL JENŐNÉL

Kazinczy-utca 37.

Tis. tességes családból való fiu

tanulónak

felvétetik

Bettlheim és Guth

vaskereskedésében Nagykanizsán.

1913

1915. évi naptárak megjelentek

Az országos ügyvédszövetség határidő

naplója	K 5
Minerva féle ügyvédi határidő napló	4
Minerva féle pénzügyi határidő napló	3
Irodai határidő napló	2.40
Bokor Malvin, Hölgyek naptára	4
Uj nagy mese naptár	2
Képes családi naptár	1.20
Képes mese naptár	1.20
Szent István Társulat naptára	90
A magyar család naptára	90
Gonduló bácsi naptára	90
Jó magyar népünk naptára	90
Magyar iparunk naptára	90
Nagy képes naptár	90
Regelő naptár	90
Lurdi és Szent család naptár	60
Paduai szent Antal képes naptár	60
Qsarbancias naptár	60
Qazdasági népnaptár	60
Hunyadi János képes naptár	60
Katonapajtas naptára	60
Képes hővéd naptár	60
Kossuth Lajos nagy képes naptára	60
Peleskei nótárius naptára	60
Petőfi naptár	60
Rákóczy naptár	60
Zrínyi Miklós naptára	60
Bobó Misi naptára	40
Képes kis Kossuth naptár	40
Képes komáromi kalendárium	40
Képes Tündér naptár	40
Kis Képes naptár	40
Szent család képes népnaptár	90
Grosser Bilder Kalender	80
Cristleher Bilder kalender	40

LEGUJABB!

Török harctéri térkép ára 1. korona.
Hieckman, Egyetemes zsebatlasz 1915
korona 5.

Gilbert, Mozi Királynő operetét
3 felv. megjelent zeneszámai:

Teljes magyar szöveggel 2 faxet.	K 6
Potpourri	K 2.80
Ach Amalia táncoktató a Mozi Királynőből	K 2.10
Man lacht, man lebt man lebt Walzer a Mozi Királynőből	K 2.80
In der Nacht, táncrészlet a Mozi Királynőből	K 2.10
Liebliche Kleine Dingerchen Marsch a Mozi Királynőből	K 2.10
Juplala táncoktató a Mozi Ki rálynőből	K 2.10

Oroszország részletes térképe	K 2.60
Freytag-féle Magyar-Orosz harcsintéri térkép	K 1.80
Az Orosz háború térképe	K 0.80
Balkán félsziget térképe az új politikai határokkal	K 1.20
Freytag-féle Szerbia térképe	K 1.60
Német-francia nagy harcsintéri térkép	K 1.60
Német-francia háború térkép	K 0.30
Freytag-féle Európai térkép	K 2.40

A Legujabb Divat:

novemberi 15-iki száma megjelent.

Egyes szám ára 60 fillér

kaphatók

FISCHER FÜLÖP FIA

könyv- és papirkereskedésében

NAGYKANIZSÁN

Vízontelárusítóknak nagy árengedmény.

A téli háború borzalmait el-
len katonáinknak prémre van
szükségük. — A kinek van
küldje e cimre: Hadsegélyző
hivatal Budapest, Váci-utca
38. A posta ingyen szállítja.

IRATKESZŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
NAGYKANIZSA
SUGAR-UT 4. SZÁM
KÖRIRATKESZŐSÉG:
Közzététel: 1914. évi (Pénz- és
Kereskedelmi) törvények, a
postai törvények és
törvények 18. cikkének 4.
§-a.
"ZALA" Hírlapkiadó és nyomda
K. L. Bányavirányú Sugár-ut 2.
TELEFON-SZÁMOK:
Hírlapkiadó és kiadóhivatal: 78
Postai hivatal: 79
Nyomda: 827

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak

havi árak

Egy hóra	1.00
Negyedéves	3.00
Féléves	5.00
Egyes évre	10.00

postai ártékítéssel

Egy hóra	1.00
Negyedéves	3.00
Féléves	5.00
Egyes évre	10.00

Egyes szám ára 5 fillér

Hírlapkiadó és kiadóhivatal: 78

Postai hivatal: 79

Nyomda: 827

Az orosz vandalizmus.

A franciák és angolok mostani harcaikat nagy előszeretettel és makacssággal a nyugati műveltség és kultúra háborújának nevezik a német barbárság ellen. Szerintük a híres nyugati kultúrát és műveltséget évtizedek óta veszélyeztetették a németek és magyarok, míg most legyverrel is megtámadták. Ez ellen a nevelés és hülye vád ellen tiltakozni teljesen fölösleges. Hogy melyik oldalon harcolnak a műveltség és kultúra jegyében, könnyen bebizonyíthatjuk, ha kimutatjuk, hogy melyik fél vonultatta föl idegen világörseket állati vadászatban élő pestises népeket és az oroszok kolerás ársai borsait a csatatérre. Főleges rámutatunk arra, hogy a belga és francia harciéren maguk az angolok, franciák és belgák választották az építőművészet legcsodásabb alkotásait továbbá kórházakat, iskolákat és templomokat hadműveleteik számára. De vannak közelebbi példák is. Mi, barátok magyarok, amint a macsói bányát visszahódítottuk a magyar közigazgatás alá helyeztük rögtön a munkások ereivel raktuk meg, akik

szorgos kezekkel hozzák helyre a háború pusztításait, erdőket irtanak, vasutakat építenek, utakat készítenek s a kulturának egyéb áldásait honosítják meg amellyel, hogy a lakosságot élelmiszertől látják el s tulajdonában háborítatlanul meghagyják. Ezzel szemben a műveltség és a kultur angolok szövetségese, az orosz, végigabolja Galiciát, szétrombolja a bukovinai községeket, — keleti Poroszország egyik virágzó, kedves határszéllé várossá Lycket fölégeti s több más Kelet-poroszországi várossal együtt a földdel teszi egyenlővé. A kárpáti betöréseknél, amint a hivatalos jelentések is megállapították, szintén pusztulás járt mindennél a nyomokban. Gyárakat égettek le, hidakat robbantottak föl, kastélyokat romboltak le s nyílt utca során rabolták ki a lakosságot. Ime, ilyenek a nyugati műveltségért és kultúráért harcoló angolok és franciák szövetségesei. Itt is áll az a közmondás, hogy madarat tolláról, embert barátjáról. Szegény műveltség, szerencsétlen kultúra!

A kárpáti harcok.

A kárpáti orosz csapatok kész csapdába jutottak s mivel a menekülésük útja is el van vágva, a legteljesebb katasztrófa előtt állnak. A szemléni orosz haderő ugyiszlóván már meg is semmisült. Orosz Lengyelországban és

Galiciában tegnap mintha ünnepet ültek volna; pihentek a harcosok és harci eszközök. Az északi harctéri eseményekről ez a legújabb hivatalos tudósításunk számol be:

Budapest, november 29. A főhadiszállásról jelentik: A tegnap egész orosz-lengyelországi és nyugat-galíciai arcvonalunkon igen nyugodtan telt el. A Kárpátokban a Homonna felé előnyomult ellenséges erőket megvertük és visszaszorítottuk. Csapatunk egyezeröttszáz oroszot ejtettek foglyul. Háfer vezérőrnagy.

A Magyar Távirati Iroda ma reggel érkezett cenzurázott távirata: Zemplénben a csatározások még tartanak. Csapatunk több fontos pozíciót elfoglalt. Ungban és Beregben a helyzet változatlan.

A szerbek A foglyok harca.

Budapest, nov. 29. Hivatalos jelentés a déli hadszínterről: Az ellenség a jelenlegi ütközetben kétségbeesett ellenállást fejt ki és egészen szuronyharciig kifejlődő heves ellentámadásokkal próbálja előnyomulásunkat feltartóztatni. Kolubara keleti partján álló csapatunk helyenkint ismét tért nyertek, Valjevön túl és attól délre előnyomult hadoszlopok általában Ljig folyótól keletre fekvő magaslatokat és ama vonalat érték el, mely Snocbor magaslatnál Uzicétól keletre fekvő ut-háromszögig húzódik. Tegnap összesen két szredparancsnokot, tizenkilenc tisztet és ezerkettősszáznegyvenöt főnyi légénységet fogtunk el.

Kassáról jelentik: A Kárpátokban dúló harcok során háromszáz katonánk egy nyolcszáz főből álló orosz csapat fogságába került. Fogságra jutott katonáink fele magyar, fele pedig román volt. Nehéz szívvel tűrték a micink, hogy az oroszok lefegyverezték őket. Elszállításuk közben egy nyolc magyar honvédből álló járőr megtámadta a foglyokat kísérő oroszokat, akiknek egy része harcra fejlődött, más része a foglyokra vigyázott. Egy elfogott magyar szakaszvezető elkapta e mellette álló orosz fegyverét és harsányan elkiáltotta magát: Ne hagyjuk magunkat, fiúk! Az oroszok még lélegzethez se juthattak, amikor a foglyok mindegyikének kezében bot, deszkadarab vagy kő volt és mindannyian az oroszokra vetették magukat. Rövid küzdelem után 96 orosz halva maradt az utszélen, 700-at pedig a mi 300 lefegyverezett magyar és román bakánk ejtettek foglyul.

Przemysl ostroma.

Budapestről táviratozzák: Przemysl ostroma az oroszok részéről nagy lánghasággal folyik. Az a látszat, mintha az ellenség kiéheztetésre gondolna. A védősereg hangulata rendkívül lelkes. Biztosra veszik, az hogy oroszok ezuttalmeg nagyobb vereséggel távoznak Przemysl alul, mint a múlt alkalommal. Különben az élelmiszer évekig elegendő az erődítményben.

AZ OROSZOK vesztesége.

Rómából jelentik: A Corriere della Sera haditudósítója közvetlen meggyőződés alapján az oroszok veszteségét a múlt hét óta hadifoglyokban, sebesültekben és halottakban százhuszszere teszi. Ezzel szemben megjegyzi, hogy a németek és magyarok vesztesége szinte említésre se méltó.

A francia harctérről.

Rómából táviratozzák: A francia és a flandriai harctéren olyan intézkedések történtek, amelyek arra vallanak, hogy a tél folyamán nagyobb harcok nem lesznek s tavaszig csak farkasszemet néznek egymással az ellenfelek. A németek különösen a flandriai harctéren erőszerű, állandóbb jellegű fődőzéseket készítenek. A harcok most már csak az argonnei erdőségben folynak a régi heveséggel. A franciák hihetetlen erőfeszítéssel védekeznek, de kénytelenek lépésről lépésre hátrálni. A tél egyébként rendkívül zordon, az időjárás igen szeszélyes.

A német vezérkar jelentése.

A nyugati hadsereg nézve a tegnapi napról csak annyit jelenteni való van, hogy az ellenségnek az Yperntől délkeletre és Lens-től nyugatra ellenünk intézett támadásai megúsultak. Keleten a helyzet a Vixtula jobbpartján változatlan. Az oroszoknak Lodz környékén való előretörését visszavertük. Ezután megkezdett elfentámadásaink sikeresek voltak. Dél-Lengyelországból nincs lényegesebb jelentésváló. A legfőbb hadvezetőség.

Vilmos császár az orosz hadszíntéren.

A Magyar Távirati Iroda cenzurázott távirata: Berlinből jelentik: Vilmos császár exidőszert a keleti (orosz) hadszíntéren tartózkodik.

A magyar katonák dicsérete.

Budapestről táviratozzák: A munkapárt vasárnap este értekezletet tartott, amelyen Khuen-Héderváry Károly gróf hosszabb beszédben méltatta a magyar katonák hősiességét, akik hírnevet szereznek hazájuknak. Majd azt fejtegette, hogy a kormány és az ország vezérleírjai mily odaadással intézik az ország ügyeit s kijelentette, hogy s ivünkkel, lelkünkkel kell támogatnunk nemes kötelemünk teljesítésében. A bizottságokban az összes letárgyalt javaslatokat megszavazták. A hadbavonultak támogatásáról szóló javaslatnál a miniszterelnök módosítást fog benyújtani.

A nánási nők.

Debrecenből táviratozzák: A hajdunánási hölgyek kérvényt adtak be a honvédelmi miniszterhez, amelyben azt kérik, hogy őket is sorozzák be, mert szívesen mennek a harctérre.

1200 fogoly.

Debrecenből táviratozzák: A kárpáti harcokból tegnap ezerkettősszáz foglyot szállítottak ide. A foglyok közt volt zemirotav vezérkari ezredes is.

Gilbert, Mozi Királynő operette 3. felv. megjelent zeneszámai:

Teljes magyar szöveggel 2 füzet	K 6
Potpouri	K 280
Ach Amalia tánczettős a Mozi Királynőből	K 210
Man lacht, man lebt man liebt	K 280
Walzer a Mozi Királynőből	K 210
In der Nacht, táncrészlet a Mozi Királynőből	K 210
Liebliche Kleine Dingerchen	K 210
Marsch a Mozi Királynőből	K 210
Juplala, tánczettős a Mozi Királynőből	K 210

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésben
NAGYKANIZSÁN
Vízöntelárusítóknak nagy árengedmény.

Zalán Gyula képviselő Przemysl várában.

Zalán Gyulát, a letenyei kerület országgyűlési képviselőjét, aki mint népfőlkész huszárhadnagy szolgál az északi harctéren, a király tudvalevőleg az ellenséggel szemben tanúsított hősiességéért a hadkiejtmenyes vitézségi érdemmel tüntette ki. Ez a kitüntetés nemcsak Zalavármegyében, hanem az országos munkapártban is nagy örömet keltett. A derek képviselő azonban nem élihetett az al kivaltsággal, hogy az országgyűlésen megjelenthesse, mivel a képviselőház összehívása idején a körülzárt Przemyslben tartózkodott, ahonnan tudvalevőleg csak röpülőgéppel lehetne kijutni. Így tehát téves volt az összes fővárosi lapoknak az a híradása, hogy Zalán képviselő lényegesen huszártiszti attitűdöt jelent meg a Ház ülésén. Mivel a munkapárt tagjai elestek attól az alkalomtól, hogy a kitüntetett hadnagyot személyesen üdvözölhessék, — ezt az alábbi szövegzésű levélben tették meg.

A nemzeti munkapárt országos Köre.

Budapest, 1914. nov. 25.

Nagyságos Zalán Gyula urnak

hadnagy a 6. népfőlkész ezrednél

Kotor Alsódomboru.

A legfelsőbb kitüntetéshez mindannyian igaz szívvel gratulálunk.

Aláírva: Tisza István gróf miniszterelnök, Hasi Samu báró, az összes miniszterek s a munkapártok valamennyi tagja. Megilletődéssel látjuk az aláírások közt Latinovics Pálét is, aki most szombaton hunyt el. Mivel az üdvözlő iratot bajos lenne most Przemysl várába juttatni, azt a munkapárt Alsódomboruba címezte. Legmelegebben kívánjuk, hogy a nemzeti munkapárt levelét a népszerű képviselő és vitéz huszárhadnagy mielőbb jó egészséggel vehesse át. Itt jegyezzük meg, hogy Zalán Gyulától 10—2 napja érkezett családjaához levél Przemyslből, amelyet már röpülőgép hozott ki az oroszok gyűrűjéből.

HIREK

— **Sebesült tisztek.** A Zala már régen megírta, hogy lovag Sipnievszky György ezredes, a 20-ik honvédszállóezred kiváló parancsnoka súlyosan megsebesült s most itthon ápolják. A hivatalos lista azonban csak most számol be a hős esetedes megsebesüléséről. Rajta kívül a legújabb sebesültek közt szerepelnek a következő nagykanizsai tisztek: Dolhof Henrik őrnagy, Endődi Leó százados Kotzik Károly hadnagy.

— **20-as honvédtisztek hősi halálá.** A legújabb veszteséglista a nagykanizsai 20-ik honvédszállóezred tisztikarának nagy gyászát közli velünk. A tisztikar egyik nagyképzettségű, szimpatikus tagja, Ebeaspanger Andor százados a harctéren hősi halált halt. Ugyancsak a hősök dicső végzete jutott osztályrészül Tahora Pál hadapródjelöltnek is, aki szintén a 20-ik honvédszállóezredben szolgált.

— **A Nagykanizsai Patronage Egyesület** a legkomolyabban figyelemelteti a nagykanizsai közönséget, hogy a háborús bonyodalmak következtében Budapestben a munkaviszonyok olyan kedvezőtlenek, hogy a nemzetszolgák még mint háziasszonyok nem nyerhetnek egy könnyen alkalmazást, ami azon szomorú következményekkel jár, hogy a vidékről az ország fővárosába önkéntes nagyszámú fiatalok, leányok, illetve nők a legnagyobb nyomornak és az erkölcsi zűllés veszélyének vannak kitéve. Ez okból óva inti a fiatalok leányokat, illetve nőket, a felesleges közérzetű budapesti utól. A munka kereső nők inkább arra törekedjenek, hogy illetékes helyükön maradjanak, s itt a hadbavonult munkakörében igyekezzenek a katonai szolgálattal teljesítő férfiak munkáját pótolni.

— **Megszűnt gőzhajóforgalom.** A hitetlen télre fordult időjárás miatt a balti gőzhajóforgalmat az összes vonalon megszüntették.

A nagykanizsai sebesült katonák karácsonya. Dobrovics Milán volt országgyűlési képviselő, a népiroda lelkes, agilis vezetője páratlanul álló szép ötlettel lépett a nyilvánosság elé. A Nagykanizsai sebesültek lekvár katonák részére akarja feleldhetetlenül lényegesen, melegebbé tenni karácsony ünnepének előestjét. Mondani is fölösleges, hogy az életrevaló ötlet minden körben osztatlan tetszésre talált s a jótékony emberbarátoknak máris hatalmas gárdája buzdulkodik az ünnepi est sikerén. Az előkészítés munkájának oroszánrésze természetesen most is a nagykanizsai honleányok vállára nehezedik. Tőlük várjuk, hogy az áldozatkész társadalomtól az ünnepség anyagi föltételeit megszerezzék. Dobrovics Milán külön értekezéssel állította össze a rendezőbizottságot, hogy abban a város lakosságának minden köre képviselve legyen. A karácsonyi ünnepséget sebesült katonáink részére az egész város közönsége rendezi. Amidőn a meleg ott-honunkban fölgypülő karácsonyi gyertyáscsákra gondolunk, ne feledjük azt sem, hogy százával vannak városunk falai közt távoli vidékek idegen országok gyermekei, akiknek nem teszi ünnepivé a szent estét a hozzátartozók jelenléte. Pótoljuk ezt a hiányt mi, akiknek fiai viszont másfelé töltik a karácsonyt s mások szeretetteljes figyelmességére vanak utalva. Ezáltal a mi nemeslelkű, aranyszívű közönségünknek csak a figyelmét óhajtottuk felhívni. Az ünnepség részleteit s a közönség részvételének módozatait legközelebbi számunkban fogjuk ismertetni.

— **A maximális gabonáárak.** A hivatalos lap ma közli a buza, árpa, tengeri, rozs s az ezekből előállított lisztért, valamint a burgonya- és rozslisztért követhető maximális árak megállapítására vonatkozó kormányrendeletet és ugyancsak ma jelent meg a hivatalos lapban a közfogyasztásra szánt buza, rozs, árpa és tengeri liszt előállítás és forgalomba hozatala tárgyában kiadott újabb rendelet is, amely az e tárgyban kiadott korábbi rendelethez eltérőleg, a meglévő lisztkészletek szállítására új határidőt állapít meg: december hó 7-ik napját. A régen óhajtott és régóta várt maximális árak megállapítása jóságos, vagy városok szerint történik, tehát a rayonirozás elvén alapszik, s a maximális ár megállapításánál az 1914. évi október hó utolsó két hétben elért ár az irányadó. A kormány ármegállapító bizottságokra bízta a maximális árak kiszámítását, s így a bizottságok tagjai helyes érzéknek kell majd felismerni azokat az árakat, amelyek a rendelet intencióinak, de első sorban a közfogyasztás érdekeinek leginkább megfelelnek. Nálunk Zalamegyében és Nagykanizsán körülbetűt hat koronával lesz olcsóbb a buza 100 kilogrammonként az ármegállapítás után, mint most.

— **A dunántúli földrengés.** Emlegetünk már, hogy a Dunántúli több vármegyében erős földrengés volt. Ehhez a tudósításunkhoz kiegészítésként meg a következőket jelentik: Fehervári Csurgon szerdán este 3 órakor érezték a rengést, amely nyugat felől jött. Az edények valóságosan tancoltak a konyhákban, ablakok törtek be s a grófi kastélyban a villanylámpák egy másodpercre kialudtak. A földrengést erős moraj követte, de csak egy lökést érezték. Ennek decára is nagy volt a rémület. Csakberényben szintén megmozdult a föld, de kar nem esett.

— **Iparosok figyelmébe.** Az ipartestület elnöksége figyelemelteti az iparostársakat, hogy tanácsokat a kiüszított határidő alatt a tanonciskolába bejelenteni el ne mulasszák, nehogy bürség alá eszenek. Egyben megemlítjük, hogy a kereskedelmi Miniszter rendelkezése folytán mindazon iparüzemek tanoncai, ahonnan a lónok, vagy alkalmazottak nagy része hadva vonult, a hadjárat ideje alatt az iskola látogatása alól felmentettek, ha ebbeli igényeiket az iskolai igazgatónál bejelentik.

— **Az állami elemi iskolai beiratások** tartamát bezárólag december 6-ig meghosszabbították. A még be nem íratott növendékek a jelzett ideig okvetlenül iratkoznak be, mert azon túl már hatósági eljárás következik.

— **Nagykanizsa jószíve.** A nagykanizsai ker. jót. Nőegylet körházában elhelyezett sebesült katonák részére Weiszl Tivadarné úrnő 200 cigarettát ajándékozott, mint a nagykanizsai urak gyűjtését. A nagykanizsai sörgyár igazgatósága 1 láda sört adományozott. A ker. jót. Nőegylet elnöksége halás köszönetet fejezi ki a nemeslelkű adományozókért.

— **A népfőlkész tiszti jogosultsága.** Mivel a 24—36 év közötti besorozott népfőlkészök minderrideig nem voltak tisztában azszal, hogy az érettségi-vizsga csak a karpaszománny viselésére jogosítja-e föl az illetőket, vagy az egyéb önkéntesi kedvezményekre is, s illetékes helyről a következőket közlik fölvilágosításul: Az egyévi önkéntesi karpaszománny viselésére vonatkozó jog elismerése s az illető népfőlkészre kötelezettségek ugyanazt a helyzetet és bánásmódot biztosítja, mint az egyévi önkénteseknek. Az illetőket tehát a lehetőséghez képest külön osztagokban fogják kiképezni és amennyiben a többi feltételeknek megfelelően, annak idején altisztekké fognak kinevezettni. Az első katonai kiképzés befejezése után a szóbanforgó népfőlkészre kötelezettségek, ha e tekintetben megállapított általános feltételeknek megfelelően, a szükséghez képest a tartalékos tiszti képesítés elnyerését célzó kiképzésnek fognak alvettetni és jó eredmény elérése esetében tiszteletké, illetőleg hadapródjelöltékké nevezetnek ki. A népfőlkészre kötelezettségek, akik az említett további szakkiképzésben nem részesültek, hasonlóképp, mint az egyévi önkéntesek, hadapródokká nevezetnek ki, ha az ellenség előtt szemteljes bátorságukkal, rájuk bízott raj, szakasz, vagy őrző körütekintő és ügyes vezetésével kitűntek, jó példával buzdítólag hatottak, vagy pedig általában nehéz viszonyok közepette szakaszparancsnokságra gyakorlatilag alkalmazhatóknak bizonyultak, feltéve hogy maguktartása szolgálaton kívüli viszonyokban sem kifogásolható. Egyébíránt jogukban van ezeknek a népfőlkészre kötelezettségek a véderől szóló törvény értelmében a háború idejére a közös hadsereghez, vagy a honvédséghez önként belépni, amely esetben a katonai kiképzési és állományviszonyok okozta korlátokon belül a csapattest is szabadon választhatják és ha egyéb feltételeknek is megfelelnek a tiszti rendfokozat elnyeréséhez szükséges kiképzésben is részesülhetnek.

— **Egy nagykanizsai vasutas szerencsétlensége.** Jászó József nagykanizsai vasúti főú Szombathelyen-tul a vonat kerekai alá került, amelyek mindkét lábát tőből lemetstették. A szerencsétlen embert életveszélyes sérülésével a szombathelyi kórházba szállították.

— **Lehet csomagokat küldeni a harctérre.** A miniszterelnökség közli a Zala szerkesztőségével: A közeledő karácsonyi ünnepekre való tekintettel a hadvezetőség elhatározta, hogy december ötödiktől tizenötödikéig megengedi a táborokba szóló csomagok feladását. Ezek a csomagok nem lehetnek súlyosabbak 6 kilogrammnál s nem lehetnek nagyobbak halván centiméternél. Felszerelési tárgykon és ruhásműveken kívül olyan étel-neműk is küldhetők bennük, amelyek nem romlandók: Füstölt húsz, száraz kolbászk, szalám, sajt, kétszersült, cakes, eszokoládé, tea és konzervek, valamint szivarok, cigaretták és dohány is. Ezek a holmik viaszosvászonba, vízhatlan szövetekbe, vagy erős fadobozokba csomagolandók. Pápirosba burkolt tábori csomagokat nem vesz fel a posta. A pontos címet, melynek címzett nevét, rangját, a csapat-test (ezredet), századot és tábori posta számát kell tirtalmaznia, a csomag burkolására kell írni s a cím másolata a csomagban is elhelyezendő. A csomagokat csak a feladó vesztélyére továbbbíjják, elvesztésként Nem vállal felelősséget a posta Pénzt vagy értéktárgyakat nem szabad a csomagokban elhelyezni. A csomagokhoz melléklendők a szabályosan kiállított szállítólevelek, melyekre azonban írásbeli közlemények nem írhatók. Minden tábori csomag szállítási díja halván fillér, melyet a felvevő postahivatalnál kell lefizetni. Utánvételes csomagok nem adhatók fel. A kézbesíthetetlen csomagokat s azokat, melyeknek címzettje időközben meghalt, a tábori posta nem küldi vissza, hanem tartalmukat a szegénysorsú katonák között fogják kiosztani.

Feladó szerkesztő:
Fischel-Lajos.

Szerkesztő:
Tóth Zoltán.

**Aki parányi könyörületet
érez hadban senyvedő
katonáink iránt, az leve-
lezésénél hadsegélyző bé-
lyeget használ.**

Jön a legszebb ünnep
A karácsonyfáról egy ágat jut-
tassunk a hőrengetegek köz-
értünk harczoló katonáknak.

Szép butorozott szoba
KIADÓ
Nádor utca 4. sz. alatt.

A téli háború borzalmai el-
len katonáinknak prémre van
szükségük. — A kinek van
küldje e címre: Hadsegélyző
hivatal Budapest, Váci-utca
38. A posta ingyen szállítja.

Hölgyek naptára 1915. évre

diszes selyemkötésben ára

4 korona megjelent és

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében kap-

ható Nagykanizsán. Vi-

dékre 4 K 50 fill. ellenében

bérmentve küldetik meg.

Ruhakelmék, bársonyok, par-
getok, meleg trjkók, bluzok,
pongyolák meglepő olcsó
árban kapható

Barta és Fürst aruházában

Első Magyar Bizt. Társaság palotájában

25555-1914.

Hirdetmény.

Nagykanizsa város rendezett tanácsa ezennel közhirrre teszi, hogy a városi felsőerdőn a vágás területén a szálfa eladása tárgyában 1914. évi december hó 3-án d. e. 9 órakor, az alsóerdő budini részen 1914. évi december hó 5-én d. e. 9 órakor, az alsónyiresi cigányberekben 1914. évi december hó 10. és 12-én d. e. 9 órakor nyilvános árverés tartatik, hol a fák készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek eladatni fognak.

A városi tanács.

Nagykanizsán, 1914. évi nov. 27-én

Dr. Krátky

polgármester h.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, különösen az Orszá-
k Magyar Bank nagykanizsai tisztségviselői
katonák, kik boldogult férjemet, illetve
családtagunk elhunytát és temetését al-
kalmával megjelenésükkel fájdalmunkat
enyhíteni szivesek voltak vagy jóté-
rősevőjüknek bármilyen módon is kifejezést
adtak, ezúton mondunk halás köszö-
netet

Özv. Metz Frigyesné

és családja.

Zala Hírlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.